

ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙
วันอังคารที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

สำนักกรรมการประชุมและชวเลข สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สภารับรองในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่.....วัน.....เดือน.....พ.ศ.

สารบัญ
รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙
วันอังคารที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙
ณ ตึกรัฐสภา

	หน้า
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี	๑
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี	๑
ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	๑
๓.๑ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อน	๑
การปฏิรูปประเทศด้านสังคม จำนวน ๒ เรื่อง	
๑. การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ	
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	๒ ๖๒
- นายวิเชียร ขวาลิต	๔ ๕๐ ๖๓ ๖๖
- นายต่อพงศ์ เสลานนท์	๑๐ ๕๖ ๖๔
- นายคุรุจิต นาครทรรพ	๑๕
- นายนิกร จำนง	๑๘
- นางถิรวดี บุรีกุล	๒๕
- นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	๓๐
- นายกษิต ภิรมย์	๓๔ ๖๕
- นางเมธินี เทพมณี	๓๘
- นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	๔๔
- นายสุรินทร์ จิรวิเศษณ์	๔๖ ๖๒
ผลการตรวจสอบองค์ประชุม	๖๖
ผลการลงมติ	๖๗

๒. การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการ	๖๘
เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ	

ผู้อภิปราย

- นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	๖๙ ๑๐๑
- นายวิเชียร ขวาลิต	๗๑ ๗๗ ๙๘
- นายอนุสันต์ เทียนทอง	๗๕
- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	๗๙
- นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ์	๘๔
- นายชูชัย ศุภวงศ์	๘๙
- พลตำรวจโท อำนวย นิมมะโน	๙๓

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม

๑๐๑

ผลการลงมติ

๑๐๒

๓.๒ รายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อน	๑๐๓
การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่อง แผนปฏิรูประบบการประกัน	
คุณภาพการศึกษา	

ผู้อภิปราย

- นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	๑๐๕ ๑๓๗
- พลอากาศเอก วัชร มณีฉาย	๑๐๙
- นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาฑุกา	๑๑๑
- พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุล	๑๑๙
- พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	๑๒๓
- นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	๑๒๙
- นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	๑๓๓
- นายบวรเวท รุ่งรุจี	๑๓๔

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม

๑๔๐

ผลการลงมติ

๑๔๑

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องค่างพิจารณา ไม่มี ๑๔๒

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเสนอใหม่ ไม่มี ๑๔๒

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี ๑๔๒

เรื่องหารือ เรื่อง รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานของสภาขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศ ๑๔๒

ผู้อภิปราย

- นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ ๑๔๓

- นายกษิต ภิรมย์ ๑๔๙

ภาคผนวก

รายชื่อสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ที่มา ลา ขาดในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙
วันอังคารที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๐๑	พลโท กมล สุวภาพ		✓		
๐๐๒	นายกฤษฎา จินะวิจารณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๓	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๔	นายกลินท์ สารสิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๕	นายเกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๖	นายเกษิตศ อาชวคุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๗	นายเกษิต ภิรมย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๘	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๙	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล		✓		
๐๑๐	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๑	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๒	นายเกรียงยศ สุดลาภา		✓		
๐๑๓	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๔	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๕	พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๖	นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๗	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๘	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๙	พลเอก คณิต อุทิศสาร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๐	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์		✓		
๐๒๑	พลอากาศเอก คราทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๒	นายคำณูณ สิทธิสมาน		✓		
๐๒๓	นายคุรุจิต นาครทรรพ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัว สมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๒๔	หม่อมราชวงศ์จักรกรรณ จิตรพงศ์		✓		
๐๒๕	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๖	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๗	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๘	พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๙	นายจุมพล สุขมัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๐	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๑	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๒	นายเฉลิมพล ประทีปะวนิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๓	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๔	พลเรือเอก.ชนินทร์ ชุนทรชพันธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๕	นายชัย ชิตชอบ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๖	พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๗	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๘	นายชาลี เอียดสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๙	พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๐	นายชูชัย ศุภวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๑	นายชูชาติ อินสว่าง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๒	นายชูศักดิ์ เกวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๓	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๔	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรุฒิ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๕	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๖	นายฐาปบุตร ชมเสวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๗	พลเอก ฐิติวัฒน์ กำลังเอก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๘	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์		✓		
๐๔๙	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๐	พันตำรวจเอก ณรัชต์ เสวदनันทน์		✓		

เลขประจำตัว สมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๕๑	นายณัฏฐ์ ชพานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๒	นายดำรงค์ พิเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๓	ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๔	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๕	พลตำรวจเอก เดชนรงค์ สุทธิชาญบัญชา		✓		
๐๕๖	นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๗	นายตระกูล วินิจนัยภาค	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๘	พลตำรวจโท ตรีนุช รัตนฤทธิชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๙	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๐	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๑	นางถวิลวดี บุรีกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๒	พลอากาศเอก ทวีเดช อังศุสิงห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๓	นายทวีศักดิ์ กอนันตกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๔	ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๕	นายธงชัย ลีออดุลย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๖	พลโท ธงชัย สารสุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๗	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์		✓		
๐๖๘	นายธนศพล ธนบุญวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๙	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๐	พลเอก ธวัช จารุกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๑	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๒	นายธวัชชัย พักอังกร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๓	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๔	นายธานินทร์ ณะเฒ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๕	พลตำรวจโท อธิจิตร อุตมะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๖	พลอากาศเอก อธิระภาพ เสนะวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๗	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัว สมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๗๘	นางนรรัตน์ พิมเสน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๙	นายนิกร จำนง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๐	นางนินนาท ชลิตานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๑	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๒	นายบวรเวท รุ่งรุจี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๓	นายบัญชา ปรมีศนาภรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๔	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๕	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๖	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๗	นางประภา เหนตระกุล ศรีนวลนัด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๘	นายประภาศ คงเอียด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๙	นายประมนต์ สุธีวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๐	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๑	นายประยูร เชี่ยววัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๒	นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	✓			
๐๙๓	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๔	นายปรีชา บุตรศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๕	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๖	นางปัทมา เจริญวิเศษกุล		✓		
๐๙๗	นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๘	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๙	นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๐	พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๑	นายพงศ์ศักดิ์ เสมนันต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๒	นายพนม ศรศิลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๓	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์		✓		
๑๐๔	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัว สมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๐๕	นางพรพันธุ์ บุญรัตพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๖	พลเอก พลล สง่าเนตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๗	พลเอก พอพล มณีรินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๘	พลเรือเอก พระจุนต์ ตามประทีป	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๙	พลตำรวจตรี พิสิทธิ์ เปาอินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๐	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๑	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๒	พลเอก ภิญญ แก้วปลั่ง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๓	พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๔	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๕	นายมนู เลียวไพโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๖	นางมิ่งขวัญ วิทยารังสฤษดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๗	นางเมธินี เทพมณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๘	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๙	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๐	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๑	นางรวิวรรณ ภูริเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๒	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์		✓		
๑๒๓	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๔	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๕	นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๖	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๗	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๘	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๙	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ		✓		
๑๓๐	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๑	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๓๒	พลโท วราร์ บัญญะสิทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๓	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๔	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๕	พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๖	นายวันชัย คักดีอุดมไชย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๗	นายวันชัย สอนศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๘	นายวัลลภ พริ้งพงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๙	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๐	นายวิเชียร ขวลิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๑	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๒	นายวิทยา แก้วภราดัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๓	นายวินัย คะห์ลัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๔	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๕	นายวิรัช ชินวินิจกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๖	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๗	นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๘	พลเอก วุฒินันท์ สีสายุทธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๙	นายไวภูณท์ ทองอร่าม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๐	พลตำรวจเอก ศรีวรารห์ รังสิพราหมณกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๑	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๒	นายศิริชัย ไหมงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๓	นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๔	พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๕	นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์		✓		
๑๕๖	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๗	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๘	นายสมชาย พุฒิกัลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๕๙	พลโท สมชาย ลิ่นประเสริฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๐	นายสมเดช นิลพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๑	นายสมพงษ์ สระแก้ว	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๒	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๓	พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๔	พลโท สลีน ทองภักดี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๕	นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๖	นายสันตศักย์ จรูญ งามพิเชษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๗	พลตรี สิริวิตร นาคทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๘	นายสุชน ชาลีเครือ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๙	พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๐	นายสุนชัย คำณูเศรษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๑	นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๒	พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๓	นายสุรินทร์ จิรวินิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๔	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๕	นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๖	พลตำรวจโท สุวัระ ทรงเมตตา		✓		
๑๗๗	นายเสรี สุวรรณภานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๘	นายเสรี อติภักตะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๙	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๐	พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๑	พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๒	นายอนุสร จิรพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๓	นายอนุสิษฐ คุณากร		✓		
๑๘๔	นายอภิชาติ จงสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๕	พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๘๖	นายอภิรักษ์ ชื่อธามวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๗	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๘	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๙	นายอรุณ จิรชวาลา		✓		
๑๙๐	นายอลงกรณ์ พลบุตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๑	ศาสตราจารย์อัครา ศานติศาสตร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๒	นายอักรินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๓	นายอับลุฮาติม มินซาร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๔	พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๕	พลตำรวจโท อาจิม โชติวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๖	พันตรี อาณันย์ วัชรไทย์		✓		
๑๙๗	พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๘	นายอำพล จินดาวัฒนะ		✓		
๑๙๙	นายอุทัย เลาหิเชียร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๐	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
รวม ๒๐๐		๑๘๐	๒๐	-	

นางสาววรรณภัสสร รุจิกุลศิริ

ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

นางบุญพา เฒ่าสำราญ

ตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙

วันอังคารที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๑๘๐ คน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เรียนท่านสมาชิก ขณะนี้มีสมาชิกลงชื่อมาประชุม จำนวน ๑๐๒ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว
ผมขอเปิดการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อดำเนินการประชุมตามระเบียบ
วาระนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่จะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มีนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๓.๑ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม
จำนวน ๒ เรื่อง คือ

๑. การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ

๒. การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ด้วยครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
เนื่องจากคณะกรรมการได้จัดทำรายงาน จำนวน ๒ เรื่อง ผมจะให้ประธานกรรมการ
แถลงรายงานแต่ละเรื่องและให้สมาชิกอภิปรายรายงานที่ได้เสนอมา เมื่ออภิปรายเสร็จแล้ว
ผมจะให้ที่ประชุมลงมติว่าจะเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการหรือไม่ตามลำดับ

โดยเริ่มจาก เรื่อง การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ

รายงาน

ของ

คณะกรรมการการขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศด้านสังคม
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ”

๐๓	๑๘	สปช.

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ที่ (สปท) ๒๒๐๗/๒๕๕๗

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๗๕๓, ๒๕๕๕
วันที่ ๑๗ มิ.ย. ๕๕
เวลา ๙ - ๒๐๔

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่อง “การพัฒนาศักยภาพ
ศูนย์บริการคนพิการ

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าว จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๕ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน
๒๕๕๕ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมนั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงค์	ประธานกรรมการ
๒. นายอำพล จินดาวัฒนะ	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิเชียร ชวลิต	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	กรรมการและประธานที่ปรึกษา
๕. พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	กรรมการและที่ปรึกษา
๖. พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	กรรมการและที่ปรึกษา
๗. พลเอก ปราการ ชลยุทธ	กรรมการและที่ปรึกษา
๘. นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	กรรมการและที่ปรึกษา
๙. พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๐. นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๑. นายอิศรา ศานติศาสน์	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๒. พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	โฆษกกรรมการ
๑๓. พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	โฆษกกรรมการ
๑๔. นายศิริชัย ไม้งาม	เลขานุการกรรมการ
๑๕. นายต่อพงศ์ เสลานนท์	ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา รายงานเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการ
คนพิการ” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมเสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์)

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

สำนักกรรมการ ๓

กลุ่มงานคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๙๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๙๖

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ
รับที่ ๑๑๐, ๒๕๕๓
วันที่ ๑๗/๑๕/๕๓ เวลา ๑๐.๑๕

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประ
รับที่ ๑๓๕, ๒๕๕๓
วันที่ ๑๗/๑๕/๕๓ เวลา ๑๐.๐๗
ส่งกลุ่มงาน พ.ร.บ. และ พ.ร.อ. ๑ ดำเนิน

สารบัญ
รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศด้านสังคม
เรื่อง “การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ”

	หน้า
๑. แผนการปฏิรูปประเทศ	
- เรื่องที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นประเด็นสมควรปฏิรูป	๑
- ปัญหา	๑
๒. วิธีการปฏิรูป	
- วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป	๙
- แนวทางแก้ไข	๑๐
๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป	
๓.๑ ระยะที่ ๑	๑๐
๓.๒ ระยะที่ ๒	๑๑
๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๑๒
๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๑๒
๖. ข้อเสนอแนะ	๑๓
๗. ข้อเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	๑๓

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่อง “การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ”

๑. แผนการปฏิรูปการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ

- ประเด็นการปฏิรูป “การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ”

เป็นเรื่องที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เห็นว่าเป็นประเด็นสมควรปฏิรูป เพราะมีความสำคัญเร่งด่วนและสามารถสัมฤทธิ์ผลในการปฏิรูปได้ในระยะเวลาที่เหลืออยู่

- ปัญหา

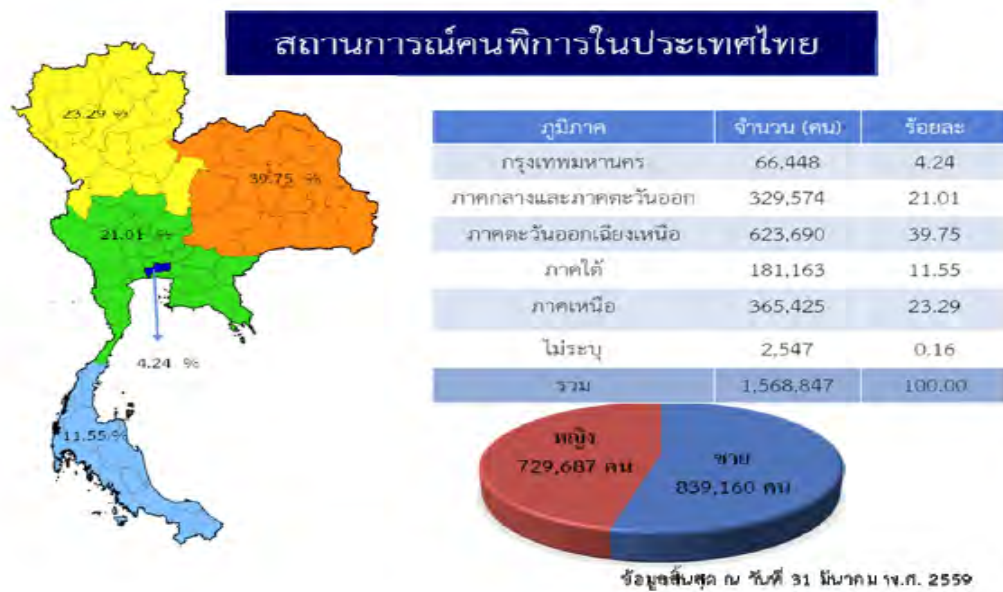
สถานการณ์คนพิการของประเทศไทย จากการสำรวจความพิการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ^๑ พบว่ามีคนพิการประมาณ ๑.๕ ล้านคน ในขณะที่ฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ^๒ ระบุว่ามีคนพิการที่มีชีวิตอยู่ ๑,๕๖๘,๘๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๘ ของประชากรทั้งประเทศ ในจำนวนนี้ร้อยละ ๔๘.๐๗ เป็นผู้พิการประเภททางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว รองลงมาเป็นคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ทางการเห็น ทางสติปัญญา ทางจิตหรือพฤติกรรม ออทิสติก และทางการเรียนรู้ร้อยละ ๑๗.๗๘, ๑๐.๗๕, ๗.๒๒, ๗.๑๘, ๐.๕๑ และ ๐.๔๓ ตามลำดับ นอกจากนี้มีคนพิการที่พิการมากกว่า ๑ ประเภท คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๕ และไม่ระบุประเภท ความพิการคิดเป็นร้อยละ ๑.๑๑ เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุพบว่ามีคนพิการในวัยสูงอายุ (อายุตั้งแต่ ๖๐ ปี ขึ้นไป) มากที่สุดถึงร้อยละ ๔๙.๐๘ รองลงมาเป็นวัยทำงาน (อายุ ๑๕ – ๖๐ ปี) คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๘๒ และ วัยเด็ก (อายุ ๐ - ๑๔ ปี) คิดเป็นร้อยละ ๓.๑

^๑ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจความพิการ พ.ศ. ๒๕๕๕,

http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/disabilityRep_๕๕.pdf, (สืบค้นเมื่อ ๖ มีนาคม ๒๕๕๗)

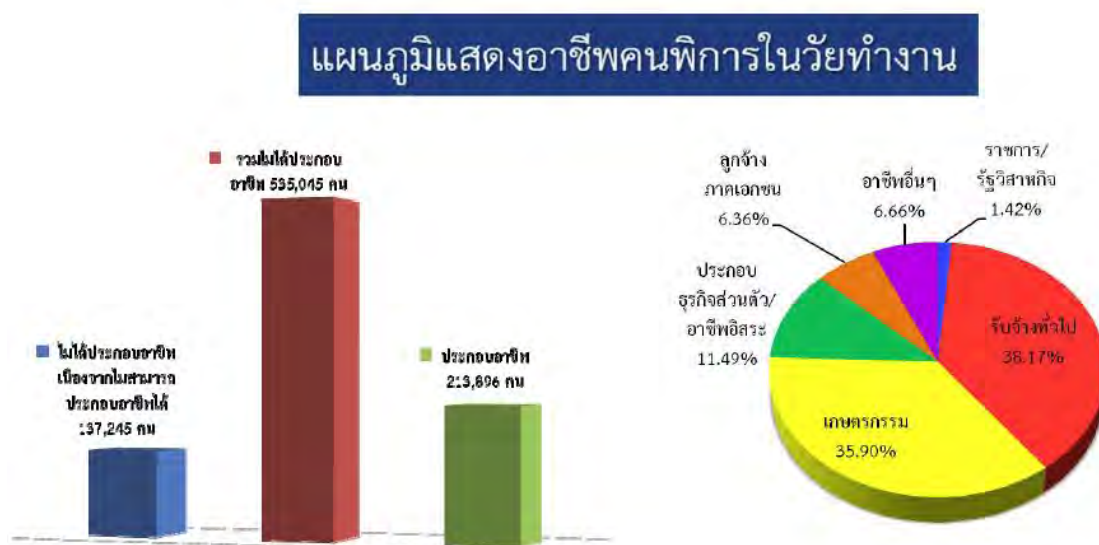
^๒ ศูนย์ข้อมูลคนพิการและเทคโนโลยีสารสนเทศ, รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทยประจำเดือนมีนาคม ๒๕๕๙

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ เดือนมีนาคม ๒๕๕๙, <http://dep.go.th/th/news/รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทยประจำเดือนมีนาคม ๒๕๕๙>, (สืบค้นเมื่อ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙)

รูปที่ ๑ แสดงสถานการณ์คนพิการในประเทศไทย

การประกอบอาชีพคนพิการ จากข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย ประจำเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พบว่ามีคนพิการที่อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ ๑๕ - ๖๐ ปี) จำนวน ๗๔๘,๙๔๑ คน แบ่งเป็นคนพิการที่ประกอบอาชีพ ๒๑๓,๘๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๖ คนพิการที่สามารถประกอบอาชีพได้ ที่ยังคงไม่ได้ประกอบอาชีพ ๓๙๗,๘๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑๑ และคนพิการที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ (เนื่องจากพิการมากช่วยเหลือตนเองไม่ได้) จำนวน ๑๓๗,๒๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓๓ ในส่วนการประกอบอาชีพของคนพิการ ส่วนใหญ่แบ่งเป็น รับจ้างทั่วไป เกษตรกรรม ประกอบกิจการส่วนตัว/ธุรกิจอิสระ อาชีพอื่น ๆ ลูกจ้างภาคเอกชน และราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑๗, ๓๕.๙๐, ๑๑.๔๙, ๖.๖๖, ๖.๓๖ และ ๑.๔๒ ตามลำดับ

รูปที่ ๒ แสดงอาชีพคนพิการในวัยทำงาน

ช่องว่างและความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ คนพิการได้รับสิทธิในการประกอบอาชีพในระบบ ตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๓๓ - ๓๕ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ด้วยข้อจำกัดด้านสุขภาพ ทักษะของครอบครัวและคนพิการ สิ่งอำนวยความสะดวก ในการเดินทางที่ไม่เอื้ออำนวย ทำให้ ๓ ใน ๔ ของคนพิการที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป ไม่มีอาชีพและ รายได้อื่น นอกจากได้รับเบี้ยความพิการเดือนละ ๘๐๐ บาท ส่วนคนพิการที่มีงานทำจะมีรายได้โดยเฉลี่ย เพียง ๒ ใน ๓ ของคนธรรมดาเท่านั้น ซึ่งค่าตอบแทนที่ได้เทียบเท่าแรงงานไร้ฝีมือโดยเฉลี่ยเดือนละ ประมาณ ๗,๐๐๐ - ๙,๐๐๐ บาท ซึ่งไม่เพียงพอสำหรับรายจ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และการออม เพื่อบริโภค

การศึกษาของคนพิการ พบว่าคนพิการไม่ได้เรียนหนังสือจำนวน ๖๕๗,๑๙๔ คน คิดเป็น ร้อยละ ๔๑.๙๖ ของคนพิการที่ออกบัตรประจำตัวคนพิการ สำหรับคนพิการที่ได้รับการศึกษา พบว่า มีการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑๗

ระดับการศึกษาของคนพิการ

รูปที่ ๓ แสดงระดับการศึกษาของคนพิการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๒๐/๓ กำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการได้โดยใช้งบประมาณ ของตนเอง และมาตรา ๒๐/๔ กำหนดให้ศูนย์บริการคนพิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑) สำรวจติดตามสภาพปัญหาคนพิการ และจัดทำระบบข้อมูลการให้บริการในพื้นที่ รับผิดชอบ

๒) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์คนพิการ

๓) เรียก ร้องแทนคนพิการ

๔) ให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน

๕) ให้ความช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามความต้องการจำเป็น พิเศษเฉพาะบุคคล

๖) ประสาน คัดกรอง ส่งต่อและให้ความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะพิการ ให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสม

๓) ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเพื่อให้ความช่วยเหลือ คนพิการตามประเภทความพิการ

๔) ติดตามและประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ และการดำรงชีวิตของคนพิการ

๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดตามพระราชบัญญัติ หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการ หรือสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด

อำนาจหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการแต่ละประเภท

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดประเภทศูนย์บริการคนพิการไว้ ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

๑. ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด ได้แก่ ศูนย์บริการคนพิการที่จัดตั้งโดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานเกี่ยวกับการจัดบริการของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป และดำเนินการอื่นเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการภายในจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) สำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ และติดตามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับคนพิการในเขตพื้นที่จังหวัด

(๒) ประสาน คัดกรอง และส่งต่อคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะพิการให้แก่หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รับการดูแล รักษาพยาบาลและฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสม

(๓) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำนโยบาย และยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติและจัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัด รวมทั้งบูรณาการแผนดังกล่าวเข้ากับแผนพัฒนาจังหวัดหรือท้องถิ่น

(๔) จัดทำทะเบียน ฐานข้อมูล และให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการภายในจังหวัด

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวกด้านอาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ยานพาหนะ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนบริการทางวิชาการแก่ศูนย์ องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใด เพื่อบริการแก่คนพิการให้ได้มาตรฐาน

(๖) ให้บริการความช่วยเหลือเพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด เฉพาะในกรณีไม่มีศูนย์ให้บริการในเรื่องนั้นๆ

(๗) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ รวมถึงดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นตามที่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมอบหมาย

(๘) ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายวิชาการและเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด รวมทั้งทำหน้าที่ตรวจเยี่ยมกลั่นกรองคำขอยืมเงินทุนประกอบอาชีพ และเงินสนับสนุนโครงการ

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ หรือสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมอบหมาย

๒. ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ได้แก่ ศูนย์บริการคนพิการที่จัดตั้งโดยองค์กรด้านคนพิการ หรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐) ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้บริการแก่คนพิการในระดับพื้นที่ หรือตามประเภทความพิการ หรือให้บริการแก่คนพิการเป็นเฉพาะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และความช่วยเหลือตามที่คนพิการร้องขอ และตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการเกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ

(๒) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ หรือขอให้จัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๓) ให้บริการความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ และการจัดหางานให้แก่คนพิการ

(๔) ให้บริการความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มจะพิการให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาล และฟื้นฟูสมรรถภาพ หรือได้รับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล

(๕) ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเพื่อให้ความช่วยเหลือคนพิการตามประเภทความพิการ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ หรือกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดมอบหมาย

การจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการและการสนับสนุน

๑. ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด

ในการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ประกาศจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดขึ้นทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานคร และเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ นายยงยุทธ ยุทธวงศ์ รองนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ลงนามในประกาศจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานคร และทางกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มีหนังสือขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดพิจารณาอุปถัมภ์พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดตามประกาศดังกล่าว และให้พิจารณามอบหมายข้าราชการในสังกัดที่มีความเหมาะสมปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด

๒. ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป

ได้ออกใบอนุญาตจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไป จำนวน ๘๒๙ ศูนย์ (ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙) จำแนกเป็น (๑) องค์กรด้านคนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐) จำนวน ๕๘ ศูนย์ (๒) ราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๗๗๑ ศูนย์ จำแนกเป็นองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗๕๑ ศูนย์ ศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน ๘ ศูนย์ โรงพยาบาล/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๑๒ ศูนย์

๓. การสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการ

(๑) ศูนย์บริการระดับจังหวัด ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด จำนวน ๑๙,๒๐๐,๐๐๐ บาท และในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด จำนวน ๑๙,๙๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้การสนับสนุนตามจำนวนประชากรคนพิการที่จดทะเบียนในแต่ละจังหวัด ดังนี้

- ๑) จังหวัดที่มีประชากรคนพิการจดทะเบียนตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ คนขึ้นไป จังหวัดละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท
- ๒) จังหวัดที่มีประชากรคนพิการจดทะเบียนระหว่าง ๑๐,๐๐๐ – ๒๐,๐๐๐ คน จังหวัดละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท
- ๓) จังหวัดที่มีประชากรคนพิการจดทะเบียนน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน จังหวัดละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) ให้การสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการทั่วไปจากเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๑๐,๙๗๑,๕๙๐ บาท และในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) ได้ขอกรอบเงินสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการทั่วไป จำนวน ๖๐ ล้านบาท ซึ่งคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เห็นชอบการจัดสรรกรอบเงินสนับสนุนการดำเนินงานและการจัดบริการของศูนย์บริการคนพิการทั่วไปเพื่อความสะดวกในการขอรับการสนับสนุนของศูนย์บริการคนพิการทั่วไปในพื้นที่จังหวัด โดยพิจารณาการจัดสรรกรอบเงินจากประเภทองค์กรที่ขอจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไปและจำนวนศูนย์ที่ได้รับอนุญาตจัดตั้งในจังหวัด ทั้งนี้การสนับสนุนจะพิจารณาตามประกาศคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่องอัตราเงินและรายการค่าใช้จ่ายที่กองทุนให้การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ประกาศเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และประกาศคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง กำหนดอัตราเงินและรายการค่าใช้จ่ายที่กองทุนให้การสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกาศเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๘

๔. การขับเคลื่อนงานศูนย์บริการคนพิการ

(๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำระบบการจัดบริการศูนย์บริการคนพิการ โดยมีรองอธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เป็นประธานคณะทำงาน ผู้แทนองค์กรด้านคนพิการ นักวิชาการ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการจัดบริการคนพิการ เป็นกรรมการ และมีผู้อำนวยการกองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ เป็นกรรมการและเลขานุการคณะทำงานจัดทำระบบการจัดบริการศูนย์บริการคนพิการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการวางแผน กำหนดรูปแบบ แนวทาง วิธีการจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดบริการของศูนย์บริการคนพิการ

(๒) ศึกษาการจัดทำมาตรฐานการดำเนินการและการให้บริการแก่คนพิการของศูนย์บริการคนพิการ

(๓) จัดอบรมเตรียมความพร้อมให้แก่องค์กรด้านคนพิการซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานองค์กรตามมาตรา ๖ (๑๐) และราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเตรียมจัดตั้งเป็นศูนย์บริการคนพิการ จัดทำคู่มือแนวทางการจัดตั้งและการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการ จัดประกวดออกแบบตราสัญลักษณ์ศูนย์บริการคนพิการ จัดกิจกรรม “สื่อสารสังคมเพื่อเตรียมความพร้อมศูนย์บริการคนพิการ” และเพื่อเตรียมความพร้อมศูนย์บริการ

(๔) เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับการสนับสนุนอัตราข้าราชการ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รับไปพิจารณาเหตุผลความจำเป็นของการกำหนดอัตรากำลังข้าราชการเพิ่มเติม โดยอาจพิจารณาจ้างบุคลากรประเภทอื่นทดแทน และหากมีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ เรื่อง มาตรการบริหารและพัฒนากำลังคนภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑)

(๕) ประชุมจัดทำค่างานศูนย์บริการคนพิการ และเสนอองค์กรบริหารทรัพยากรบุคคลในกระทรวง (อ.ก.พ. กระทรวง) ขอรับการพิจารณาจัดสรรอัตรากำลังเพื่อสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด ในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด (นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ) และนักวิชาการเงินและบัญชี

(๖) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำเกณฑ์ด้านการเงินและด้านอื่น สำหรับสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการ” โดยมีผู้แทนองค์กรคนพิการแต่ละประเภทความพิการ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และนักวิชาการ ร่วมยกร่างเกณฑ์เพื่อเสนอคณะทำงานจัดทำระบบการจัดบริการศูนย์บริการคนพิการพิจารณา และเสนอคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามลำดับ ซึ่งในคราวประชุมคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบเกณฑ์อัตรารวเงินสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไปและให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้มีประกาศคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง อัตราเงินและรายการค่าใช้จ่ายที่กองทุนให้การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไปเรียบร้อยแล้ว

(๗) ผู้แทนกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) และผู้แทนองค์กรด้านคนพิการ เข้าพบปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อหารือถึงการขับเคลื่อนงานศูนย์บริการคนพิการโดยบูรณาการงานร่วมกันระหว่างกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และองค์กรด้านคนพิการ โดยปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มอบให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) เชิญผู้แทนองค์กรด้านคนพิการ และผู้เกี่ยวข้อง ประชุมหารือแนวทางการสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ โดยมีข้อเสนอแนะประเด็นการจัดตั้งสำนักงานศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด ให้คำนึงถึงความสะดวกของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการที่มาติดต่อขอรับบริการและควรอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ตลอดจนการดำเนินงานควรพิจารณาถึงความพร้อมของจังหวัดเป็นสำคัญ

(๘) กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) จัดประชุมหารือแนวทางการสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบการจัดตั้งสำนักงานศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด โดยใช้เงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในการก่อสร้างตามแบบที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ (๑) ระยะสร้างต้นแบบ พิจารณาจากความพร้อมของจังหวัด และมีองค์กรคนพิการระดับจังหวัดที่เข้มแข็ง โดยดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครพนม พิษณุโลก สกลนคร ขอนแก่น เชียงใหม่ เชียงราย สุโขทัย แม่ฮ่องสอน ตรัง และจังหวัดชลบุรี พร้อมกำหนดเป้าหมายการให้บริการของเครือข่ายคนพิการในระดับจังหวัด จังหวัดละ ๑,๐๐๐ คน (๒) ระยะขยายผล ดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓ จำนวน ๕๖ จังหวัด ดังนี้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑๐ จังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๕ จังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒๐ จังหวัด และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๑ จังหวัด

(๙) กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) กำหนดจัดประชุมจัดทำแผนขับเคลื่อนงานศูนย์บริการคนพิการในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ต้นแบบ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙ โดยเชิญศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด และผู้แทนองค์กรคนพิการแต่ละประเภทความพิการ ร่วมกำหนดแนวทางและจัดทำแผนการขับเคลื่อน ส่งเสริม สนับสนุนองค์กรคนพิการในพื้นที่จังหวัดให้เข้าสู่การรับรองมาตรฐานองค์กรคนพิการตามมาตรา ๖ (๑๐) และผลักดันองค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานองค์กรคนพิการตามมาตรา ๖ (๑๐) จัดตั้งเป็นศูนย์บริการคนพิการ

(๑๐) กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) กำหนดจัดประชุมพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ที่จัดตั้งโดยองค์กรด้านคนพิการซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐) เมื่อวันที่ ๒๘ – ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการขอรับการสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการตามประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง อัตราวงเงินและรายการค่าใช้จ่ายที่กองทุนให้การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป

ปัญหาและอุปสรรค

๑. ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๒๐/๓ กำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ให้ใช้ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดที่มีอยู่ ในการทำหน้าที่ Regulator แต่เนื่องจากบุคลากรที่ทำหน้าที่ Regulator ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์

๒. ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป

(๑) องค์กรด้านคนพิการยังขาดความพร้อมที่จะจัดตั้งเป็นศูนย์บริการคนพิการทั่วไป เนื่องจากองค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐) มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๖ องค์กร และเป็นองค์กรที่ยังอยู่ในอายุมาตรฐาน (๓ ปี) จำนวน ๑๕๖ องค์กร มีการขอจัดตั้งเป็นศูนย์บริการทั่วไปเพียง ๕๘ องค์กรจากทั้งหมด หรือประมาณร้อยละ ๓๗.๑๗ เท่านั้น เนื่องจากองค์กรด้านคนพิการส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมด้านสถานที่ ด้านบุคลากรและด้านงบประมาณ

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีความกังวลเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินกิจกรรมของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบการใช้จ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งยังขาดองค์ความรู้ด้านคนพิการและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการคนพิการด้วย

(๓) ขาดกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพในการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิคนพิการ

(๔) การพัฒนาองค์กรด้านคนพิการให้ผ่านมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐) ตามเกณฑ์ที่กำหนด ข้อกำหนดทำได้ยากเนื่องจากองค์กรด้านคนพิการขาดความพร้อมในด้านงบประมาณ อาคารสถานที่ รวมทั้งบางองค์กรไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของมาตรฐานองค์กร ประกอบกับการตรวจรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐) เป็นไปโดยความสมัครใจ ขาดมาตรการจูงใจหรือสนับสนุนให้องค์กรด้านคนพิการสมัครเข้ารับการตรวจรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ นอกจากมาตรฐานดังกล่าวข้างต้น มาตรฐานการให้บริการเฉพาะด้าน เช่น การบริการด้านสุขภาพ การบริการด้านการศึกษา และการบริการด้านการจ้างงาน เป็นต้น ก็ยังขาดในเรื่องการกำหนดรูปแบบการให้บริการและการบริหารจัดการที่ชัดเจน

(๕) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๒๐/๓ วรรคสอง กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถใช้งบประมาณของตนเองเพื่อดำเนินงานศูนย์บริการคนพิการได้ แต่ในทางปฏิบัติการตั้งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินงานศูนย์บริการคนพิการยังไม่เกิดขึ้น เนื่องจากยังไม่เข้าใจว่าจะสามารถดำเนินการได้ตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย และต้องการหนังสือสั่งการจากกระทรวงมหาดไทย

๒. วิธีการปฏิรูป

- วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ได้กำหนดกรอบและดำเนินการเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการปฏิรูปในประเด็นเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ” โดยมีกระบวนการดำเนินการในภาพรวม ประกอบด้วย

๑) รวบรวมข้อมูลจากการประชุมรับฟังข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากหน่วยงานผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการทบทวนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อเสนอแนะทางในการดำเนินการขับเคลื่อนแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องเสนอให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ เพื่อดำเนินการส่งรายละเอียดให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาสันับสนุนการดำเนินการ

๓) ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปในประเด็นเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ” ร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขเพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูป ประสบผลสำเร็จ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมได้ดำเนินการรับฟังข้อมูลการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการ รับผิดชอบโดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากองค์กรคนพิการที่เกี่ยวข้อง จึงได้สรุปผลการวิเคราะห์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อหนุนเสริมขับเคลื่อนดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการให้มีประสิทธิภาพ และผลักดันให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

- แนวทางแก้ไข

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ได้พิจารณาแนวทางการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ และมีข้อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

๑) การกำหนดอัตรากำลังข้าราชการในศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดต้องคำนึงถึงจำนวนคนพิการผู้มาใช้บริการ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการกำหนดอัตรากำลัง หากจังหวัดใดมีคนพิการจำนวนมากอาจกำหนดเพิ่มอัตรากำลังข้าราชการ และหากจังหวัดใดมีจำนวนคนพิการน้อยควรจัดให้มีรถบริการเคลื่อนที่มาอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการ นอกจากนี้ คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมมีความเห็นว่าในกรณีที่อัตรากำลังของข้าราชการมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน หรือมีปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น เห็นควรให้มีการจ้างงานลูกจ้างปฏิบัติงานในศูนย์ดังกล่าว

๒) ในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดนั้น มีความเห็นว่าควรกำหนดหน้าที่ให้สอดคล้องกับภาระงานและต้องสามารถปฏิบัติงานดังกล่าวได้จริง

๓) ในการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด เห็นควรพัฒนาให้ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดทำหน้าที่กำกับดูแลศูนย์บริการคนพิการทั่วไป (Regulator) อย่างจริงจัง รวมถึงการช่วยเหลือและพัฒนาศูนย์บริการคนพิการทั่วไปให้มีมาตรฐานการให้บริการและประสิทธิภาพในการทำงาน และการสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไปควรพิจารณากำหนดจำนวนศูนย์บริการคนพิการทั่วไปให้มีจำนวนสอดคล้องและครอบคลุมกับจำนวนผู้ได้รับบริการอย่างเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ และเน้นการทำงานร่วมกับกระทรวงต่าง ๆ โดยควรมีการใช้งบประมาณร่วมระหว่างหน่วยงาน (Matching Fund) เพื่อให้เกิดกลไกเชื่อมประสานและบูรณาการการทำงาน

๔) เสนอความเห็นให้ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปขององค์กรด้านคนพิการ หรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ ซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ จัดให้มีองค์กรด้านคนพิการที่เป็นสาขาย่อยในทุกจังหวัด โดยจะต้องมีมาตรฐานการจัดการและคุณภาพเดียวกันกับสาขาหลัก และถูกกำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุนและติดตามการดำเนินงานโดยศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด ตลอดจนการจัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานในการรับรองมาตรฐานคุณภาพทุก ๆ หนึ่งปี

๕) ส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่องค์กรด้านคนพิการให้มีความพร้อมในการเป็นศูนย์บริการทั่วไป ทั้งด้านพัฒนาบุคลากร พัฒนางองค์กร และการจัดบริการให้แก่คนพิการ

๖) ปรับปรุงเกณฑ์การสนับสนุนองค์กรด้านคนพิการ ที่ขอรับการสนับสนุนจากเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้เกิดความแตกต่างระหว่างองค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐) และองค์กรที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐) เพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาองค์กรเข้าสู่การรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐) และขับเคลื่อนให้องค์กรด้านคนพิการที่ได้รับรองมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐) สามารถใช้สิทธิตามมาตรา ๒๐/๒ อย่างเป็นรูปธรรม

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

๓.๑ ระยะที่ ๑ ภายใน ๓ เดือน ซึ่งเป็นประเด็นเร่งด่วนที่สามารถดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นผลการปฏิรูป หรือเริ่มดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีประเด็นที่สามารถดำเนินการในช่วงนี้ได้แก่

๓.๑.๑ ปรับปรุงกระบวนการเฝ้าระวังที่ ความรับผิดชอบ และเชื่อมกลไกการทำงาน
เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในพื้นที่ การพัฒนาระบบข้อมูลบังคับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑.๒ สนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อม จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ
สาธารณะในพื้นที่ศูนย์บริการ โดยการปรับปรุงกระบวนการเพื่อสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อมและจัด
สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการเข้าถึงบริการขนส่งสาธารณะที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ
คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส เป้าหมายเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๓.๑.๓ จัดทำแผนหรือแนวทางของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด และ
ศูนย์บริการคนพิการในพื้นที่ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องครอบคลุมกับจำนวนและความต้องการของ
คนพิการ/ผู้รับบริการในพื้นที่ (demand side)

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานภายใน ๓ เดือนของการดำเนินงาน

๑) มีงบประมาณจัดสรรกำลังคนจากหน่วยงานรัฐ

๒) ได้แนวทางและเริ่มกระบวนการในการพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการเฝ้าระวัง ข้อมูลบังคับ
ในการทำงานเพื่อดำเนินการศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดในพื้นที่

๓) มีแผน/แนวทางดำเนินงานของศูนย์บริการที่สอดคล้องครอบคลุมกับ
จำนวนและความต้องการของคนพิการ/ผู้รับบริการในพื้นที่

๓.๒ ระยะที่ ๒ ภายใน ๖ เดือน ซึ่งเป็นประเด็นที่สามารถดำเนินการร่วมกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นผลการปฏิรูป หรือเริ่มดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมในช่วงระยะเวลา ๖ เดือน
โดยมีประเด็นที่สามารถดำเนินการในช่วงนี้ได้แก่

๓.๒.๑ พัฒนาแนวทางการทำงานของศูนย์บริการระดับจังหวัด เพื่อให้สามารถ
เป็นจุดดำเนินงานประสานและหนุนเสริมการทำงานระหว่างศูนย์บริการระดับจังหวัดและศูนย์บริการ
คนพิการทั่วไปอย่างมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการผ่านกิจกรรมต่าง ๆ จัดระบบการติดตาม
ประเมิน ตลอดจนประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในระดับพื้นที่ และส่วนกลาง ในการสนับสนุน
การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในพื้นที่คือ

๑) การสร้างความเข้มแข็งให้ศูนย์บริการคนพิการครบวงจรในระดับต่าง ๆ
ให้มีมาตรฐานการทำงาน การให้บริการคนพิการประเภทต่าง ๆ โดยใช้กลไกสหวิชาชีพในการสนับสนุน

๒) การพัฒนากำลังคน และเสริมศักยภาพบุคลากรในศูนย์บริการระดับจังหวัด
ให้ทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๓) การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายและองค์กรคนพิการเป็นศูนย์บริการคนพิการ
ที่มีมาตรฐานการให้บริการและประสิทธิภาพในการทำงาน

๔) มีกระบวนการประเมินและติดตามการทำงานของศูนย์บริการคนพิการ
แบบมีส่วนร่วม

๓.๒.๒ สร้างให้ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดมีความยั่งยืน ผ่านกลไกเชื่อม
ประสานและบูรณาการการทำงาน และการดึงงบประมาณร่วมระหว่างหน่วยงาน (Matching Fund)

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานระยะที่ ๒ ภายใน ๖ เดือน

แนวทางส่งเสริมและพัฒนาศูนย์บริการคนพิการทั้งระดับจังหวัดและศูนย์บริการ
ทั่วไปได้รับการขับเคลื่อนโดยภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดอย่างเป็นรูปธรรม

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ

๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดย กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.)

๒) กองทุนหมุนเวียน กองทุนเฉพาะกิจ ที่ทำหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพคนพิการ เช่น กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (สำหรับเป็นงบประมาณสนับสนุนเบื้องต้นเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน) และควรมียุทธศาสตร์การใช้งบประมาณเพื่อให้ได้ผลลัพธ์การทำงานที่ชัดเจนและมุ่งเป้า

๓) กระทรวงมหาดไทย โดย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กรมโยธาธิการและผังเมือง

๔) กระทรวงสาธารณสุข

๕) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

๖) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดย กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.)

๒) กระทรวงมหาดไทย โดย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กรมโยธาธิการและผังเมือง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ

๓) กระทรวงแรงงาน โดย สำนักปลัดกระทรวงแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๔) กระทรวงสาธารณสุข โดย สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย กรมการแพทย์

๕) กระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

๖) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๗) กระทรวงอุตสาหกรรม

๘) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๙) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑๐) สำนักนายกรัฐมนตรี

๑๑) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

๑๒) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

๑๓) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.)

๑๔) สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.)

๑๕) กรุงเทพมหานคร

๑๖) สมาคมและองค์กรคนพิการที่เกี่ยวข้อง

๑๗) สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

๖. ข้อเสนอแนะ

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญต่าง ๆ เพื่อประกอบเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ ดังนี้

๑) สนับสนุนอัตรากำลังข้าราชการประจำศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดทั่วประเทศ และกรุงเทพมหานคร ศูนย์ละ ๒ อัตรา รวมจำนวน ๑๕๔ อัตรา ได้แก่ ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ และนักวิชาการเงินและบัญชี ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ/ชำนาญการ เนื่องจากศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งมีภาระงานในการรับผิดชอบทั้งการกำกับ ดูแล ส่งเสริมสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรคนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ ตามมาตรา ๖ (๑) จัดตั้งเป็นศูนย์บริการคนพิการ ซึ่งปัจจุบันมีจำนวน ๑๙๑ องค์กร ให้มีความเข้มแข็งสามารถจัดตั้งเป็นศูนย์บริการคนพิการทั่วไป และจัดบริการได้อย่างเหมาะสมตามประเภทความพิการ

๗. ข้อเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ได้มีการอภิปรายให้ข้อคิดเห็นในประเด็นสำคัญต่าง ๆ เพื่อประกอบเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการโดยสรุปดังนี้

๑) ควรเสนอรายงานการขับเคลื่อนการปฏิรูปในประเด็นเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ” พร้อมแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความเห็นชอบจากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

๒) ควรติดตามและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการตามแนวทางที่เสนอ โดยควรให้การดำเนินการนี้เริ่มเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมภายใน ๑ ปี นับจากวันที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศให้ความเห็นชอบ

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม จึงขอเสนอรายงาน เรื่อง “การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้พิจารณา หากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วยขอได้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดำเนินการต่อไป

(นายศิริชัย ไหมงาม)

เลขาธิการกรรมการการ

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พระราชบัญญัติ
ระยะที่ ๑ ภายใน ๓ เดือน							
การปฏิรูป ศูนย์บริการ คนพิการ	๑. การกำหนดอัตรากำลัง ข้าราชการในศูนย์บริการ คนพิการระดับจังหวัดและ กำหนดหน้าที่ให้สอดคล้องกับ ภาระงานและต้องสามารถ ปฏิบัติงานดังกล่าวได้จริง ๒. มีงบประมาณอุดหนุน จากหน่วยงานรัฐ	๑. รวบรวมข้อมูลจากการ ประชุมรับฟังข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการทบทวนเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง ๒. วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อเสนอแนะทางในการ ดำเนินการขับเคลื่อน ๓. เสนอแนวทางการดำเนินงาน และขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ๔. ติดตามประเมินผลการ ดำเนินการ	ระยะที่ ๑ ภายใน ๓ เดือน (ก.ค. – ก.ย. ๕๙) รวบรวมข้อมูล และเสนอแนวทาง การพัฒนากฎระเบียบ ข้อบังคับ ระยะที่ ๒ ภายใน ๖ เดือน (ต.ค. ๕๙ – มี.ค. ๖๐) ขับเคลื่อน ให้เกิดการออก กฎระเบียบข้อบังคับ	กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์	กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์		
	๒. พัฒนาแนวทางการทำงานของ ศูนย์บริการระดับจังหวัด	๑. รวบรวมข้อมูลจากการประชุม รับฟังข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการทบทวน เอกสารที่เกี่ยวข้อง ๒. วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อเสนอแนะทางในการ พัฒนาศักยภาพศูนย์บริการ คนพิการ	ระยะที่ ๑ ภายใน ๓ เดือน (ก.ค. – ก.ย. ๕๙) รวบรวมข้อมูลและ พัฒนาข้อเสนอแนว ทางการดำเนินการ พัฒนาศักยภาพ ศูนย์บริการคนพิการ ระยะที่ ๒ ภายใน ๑ ปี (ต.ค. ๕๙ – มี.ค. ๖๐) ดำเนินการตามแนวทาง	กรมส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์	๑. กรมส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ ๒. องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นต่าง ๆ		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พระราชบัญญัติ
		๓. ดำเนินการตามแนวทางในพื้นที่ต่าง ๆ ๔. ติดตาม ประเมิน ผลการดำเนินการ ๕. ขยายผลการดำเนินงานให้ครอบคลุมพื้นที่ต่าง ๆ	ที่กำหนดและติดตามประเมินผลการดำเนินการ ระยะที่ ๓ หลังจาก ๑ ปี (ตั้งแต่ มี.ค. ๖๐) ขยายผลการดำเนินงานให้ครอบคลุมพื้นที่ต่าง ๆ				
ระยะที่ ๒ ภายใน ๖ เดือน							
	๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของศูนย์บริการ โดย ๑) การสร้างความเข้มแข็งให้ศูนย์บริการโดยใช้กลไกสหวิชาชีพในการสนับสนุน ๒) การพัฒนาและส่งเสริมให้องค์กรคนพิการเป็นศูนย์บริการ	๑. ตั้งคณะทำงานศึกษา รูปแบบการพัฒนาศักยภาพ (capacity building) ให้แก่ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ๒. ประชุมรับฟังข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓. หน่วยงานเจ้าภาพจัดทำ (ร่าง) ระเบียบศูนย์บริการ และเพิ่มกรณีศึกษา โดยวิธีสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔. เสนอ (ร่าง) ระเบียบศูนย์บริการ พร้อมแนวทางการดำเนินงานและขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๕. ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการ	ระยะที่ ๑ ภายใน ๓ เดือนทราบงบประมาณ ในการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์บริการ และจำนวนคนพิการ ที่พร้อมเข้าร่วม และต้องการปรับให้เป็นศูนย์บริการ มีหน่วยงานเจ้าภาพในการพัฒนาติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ระยะที่ ๒ ภายใน ๖ เดือน เสนอข้อกฎหมาย ที่ปรับแก้ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการออกเป็นกฎหมายและบังคับใช้	๑. กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) ๒. สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.)	๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๒. กระทรวงแรงงาน ๓. กระทรวงศึกษาธิการ ๔. กระทรวงมหาดไทย ๕. กระทรวงสาธารณสุข ๖. กระทรวงอุตสาหกรรม ๗. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ๘. สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ๙. สมาคม/องค์กรคนพิการทุกประเภท ๑๐. สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง		

ด้วยประธานกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลและตอบประเด็นข้อซักถามของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งผมได้พิจารณาแล้วได้อนุญาตตามข้อบังคับ ได้แก่

๑. ท่านจินตนา จันทร์บำรุง ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒. ท่านณัฐพล เทศขยัน นักวิชาการบริหารโครงการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ขอเชิญผู้มีรายชื่อดังกล่าวเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมด้วยครับ

(นางจินตนา จันทร์บำรุง ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และนายณัฐพล เทศขยัน นักวิชาการบริหารโครงการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เข้าชี้แจงต่อที่ประชุม)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : สำหรับรายชื่อผู้นำเสนอและชี้แจง เรื่อง การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ ได้แก่

๑. ท่านอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ ประธานกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม อดีตสมาชิกวุฒิสภา
๒. ท่านวิเชียร ขวลิขิต ประธานอนุกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส อดีตปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อดีตผู้ว่าราชการจังหวัด
๓. ท่านต่อพงศ์ เสลานนท์ อนุกรรมการและที่ปรึกษาที่ปรึกษาคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
๔. ท่านจินตนา และท่านณัฐพล ดังที่เรียนเชิญแล้วนะครับ ขอเชิญท่านอโณทัย

นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ (ประธานกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ท่านสมาชิกทุกท่านที่เคารพครับ กระผม นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ ในฐานะประธานกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ในวันนี้มีรายงานของคณะกรรมการมา ๒ เรื่องนะครับ เรื่องแรก เป็นเรื่องของการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ ซึ่งสืบเนื่องมาจากว่าสถานการณ์คนพิการของประเทศไทย ในขณะนี้นั้นประสบปัญหาในด้านเป็นผู้พึ่งพิงสังคมด้านต่าง ๆ เมื่อพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้มีการแก้ไขเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๖ ในมาตรา ๒๐ วรรคสาม ได้มีการให้จัดตั้งศูนย์ระดับจังหวัดและศูนย์บริการคนพิการทั่ว ๆ ไป

คณะกรรมการได้ลงพื้นที่และได้มีการสอบถามปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ก็พบว่าความมีมาตรฐานยังไม่เพียงพอนะครับ ก็เลยมีมติร่วมกันว่าเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรม และระยะเวลาที่สมควรที่มันจะสัมฤทธิ์ผลในระยะเวลาอันรวดเร็ว ก็จะมีการพัฒนาศักยภาพ ศูนย์บริการคนพิการเหล่านี้ครับ ซึ่งเป็นความจำเป็นที่เราต้องทำการเร่งด่วนครับ ก็อยากจะขอให้ท่านอดีตปลัดวิเชียร ขวาลิต ซึ่งเป็นรองประธานกรรมการและเป็นประธานอนุกรรมการชุดนี้ได้รายงานสาระสำคัญต่าง ๆ รายละเอียดซึ่งท่านได้กระทำมา ขอเรียนเชิญ ท่านวิเชียรนะครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอเรียนเชิญ ท่านวิเชียร ขวาลิต ครับ

นายวิเชียร ขวาลิต (กรรมการ) : ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ ท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศครับ ผม วิเชียร ขวาลิต ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัย และผู้ด้อยโอกาส สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ลำดับที่ ๑๔๐ ขออนุญาตรายงาน โดยสรุปถึงเรื่อง การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ ซึ่งอยากจะเรียนว่าสืบเนื่องจากตามที่ท่านประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมได้เรียนถึงเรื่องที่เรามีพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แก้ไขใหม่ เมื่อปี ๒๕๕๖ แล้วให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั้ง ๒ ประเภท ก็ขออนุญาตเรียนย้อนไปนิดหนึ่งถึงข้อมูล ที่อยากจะเรียนให้ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้ทราบนะครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายวิเชียร ขวาลิต (กรรมการ) : ปัจจุบันนี้สถานะของคนพิการที่จดทะเบียนแล้ว มีประมาณ ๑.๕ ล้านคนเศษ ถ้าคิดเป็นสัดส่วนก็อยู่ในราว ๒.๓ เปอร์เซ็นต์ ของประชากรของประเทศ ซึ่งก็อยู่ในสัดส่วนที่ต้องเรียนว่าเราก็คงทราบข้อมูลว่ายังมีคนพิการ ที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน อันนี้หมายถึงคนที่ขึ้นทะเบียนตามกฎหมายนะครับ แต่ข้อสังเกตที่จะเรียนให้ท่านทั้งหลายได้รับทราบว่า เดิมทีเดียวเราได้มีการจ่ายเบี้ยสนับสนุนหรือดูแลคนพิการ ในอัตรา ๕๐๐ บาทต่อเดือน ก็มีคนมาขึ้นทะเบียนไม่มากนัก ปรากฏว่าพอมีการปรับอัตรา เบี้ยผู้สูงอายุจาก ๕๐๐ บาทเป็น ๘๐๐ บาท ก็มีคนมาขึ้นทะเบียนเพิ่มมากขึ้น ก็เป็นเครื่องบ่งชี้ว่ายังมีสัดส่วนของผู้พิการที่ยังไม่สามารถมาจดทะเบียนได้อีกจำนวนหนึ่งนะครับ แล้วปรากฏว่าในจำนวนคนพิการทั้งหมดนี้นะครับ มีสัดส่วนของผู้พิการจากการเคลื่อนไหว มากที่สุด มีถึง ๔๘ เปอร์เซ็นต์ ลำดับรองลงมาก็คือผู้พิการที่พิการทางการได้ยิน ประมาณ ๑๗ เปอร์เซ็นต์เศษ ๆ จากการมองเห็น ๑๐ เปอร์เซ็นต์เศษ ๆ แต่ว่าตัวเลขที่น่าสนใจก็คือว่า ผู้พิการที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมีถึงครึ่งหนึ่งของผู้พิการ คือประมาณ ๔๙ เปอร์เซ็นต์เศษ และอีกตัวเลขหนึ่งที่ต้องเรียนในขั้นต้นเพื่อความเข้าใจแล้วก็พื้นฐานข้อมูลที่สำคัญก็คือว่า ผู้พิการที่อยู่ในวัยทำงาน มีประมาณ ๔๗ ถึง ๔๘ เปอร์เซ็นต์ ก็แสดงว่าผู้พิการที่อยู่ในวัย ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการทำงานนี้ก็อยู่ในสัดส่วนที่ประมาณครึ่งหนึ่งหรือประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ คนของผู้พิการทั้งประเทศ พื้นที่ที่มีผู้พิการมากที่สุด ประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ คน อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือประมาณ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นก็จะมีภาคเหนือ ภาคกลาง รองลงมาตามลำดับ ผู้พิการที่ประกอบอาชีพปัจจุบันมีอยู่ประมาณ ๒๘ เปอร์เซ็นต์เศษ

ก็ถึงแม้ว่าเราจะมีกฎหมายที่กำหนดให้สถานประกอบการต่าง ๆ มีการจ้างงานคนพิการ ในอัตรา ๑ คนต่อการจ้างงานบุคคลทั่วไป ๑๐๐ คนก็ยังมีผู้พิการได้เข้าทำงานยังไม่ถึง ครึ่งหนึ่งได้เพียง ๒๘ เปอร์เซ็นต์ มีคนพิการที่ต้องพึ่งพิงแล้วก็ไม่ได้ทำงานหรือประกอบอาชีพ มีถึง ๕๓ เปอร์เซ็นต์ ก็อยู่ในสัดส่วนที่มากพอสมควร

แล้วถ้าไปดูข้อมูลที่สำคัญที่จะเห็นภาพว่าทำไมคนพิการถึงไม่ได้ทำงานนี้ นะครับ ปรากฏว่าคนพิการที่ไม่ได้เรียนหนังสือมีประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ คน หรือ ๔๐ กว่า เปอร์เซ็นต์ ก็มากพอสมควร คนที่เรียนหนังสือแล้วต่ำกว่าการประถมศึกษาไม่ถึง ๔๗ เปอร์เซ็นต์ จบปริญญาตรีทั้งประเทศเรามีเพียง ๑๐,๐๐๐ คนนะครับ ก็ถือว่าคนพิการ ยังมีข้อด้อยตรงนี้อยู่ -----

การรายงานในชั้นคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งกรรมการก็มีคำถามว่าแล้วจะแก้ปัญหาอย่างไร ก็ขอเรียนว่าเรื่องการศึกษาของคนพิการอยู่ในหัวข้อที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมจะดำเนินการ และขับเคลื่อนในลำดับต่อไป ก็อยู่ในหัวข้อสำคัญ ซึ่งจะร่วมกับกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่จะดูแลเรื่องนี้ด้วย ก็ขออนุญาตเรียนเป็นข้อมูล

แต่ว่าในชั้นนี้เรากำลังพิจารณารายงานฉบับนี้ โดยจะพูดถึงเรื่องของ การส่งเสริมหรือการพัฒนาศูนย์บริการคนพิการ ซึ่งจะมีอยู่ ๒ ส่วน

ส่วนที่ ๑ ก็คือศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด ในกฎหมายกำหนดเอาไว้ให้มีศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด จะทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแล ควบคุมหรือส่งเสริมพัฒนาศูนย์บริการคนพิการทั่วไป หน้าที่หลักที่ผมอยากจะเรียนให้ท่านทั้งหลายได้รับทราบ ก็คือว่าศูนย์บริการคนพิการที่เป็นเรกูเลเตอร์ (Regulator) ระดับจังหวัดจะทำหน้าที่ในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับคนพิการในเขตพื้นที่ มีการประสานคัดกรอง ส่งต่อ มีการประสานการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติหรือการบูรณาการ มีการจัดทำทะเบียนข้อมูลคนพิการในระดับจังหวัด และที่สำคัญ หน้าที่สำคัญของการเป็นเรกูเลเตอร์ (Regulator) คือการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลศูนย์บริการคนพิการทั่วไป อันนี้เป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญยิ่ง และหน้าที่เสริมอื่นก็คือการช่วยเหลือให้คนพิการเข้าถึงบริการเฉพาะกรณี ที่ไม่มีศูนย์บริการคนพิการ ข้อนี้จะเห็นได้ว่าหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ก็คือศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดจะทำหน้าที่ทั้งกำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และในระหว่างที่ยังมีศูนย์บริการคนพิการทั่วไปไม่ทั่วถึงก็จะทำหน้าที่ในการดูแลแล้วก็ให้บริการด้วยเป็นหน้าที่เสริมนะครับ และนอกจากนั้นก็จะเป็นฝ่ายวิชาการของคณะกรรมการคนพิการระดับจังหวัด นี่คือนิติหน้าที่โดยทั่วไปของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด

ส่วนที่ ๒ ศูนย์บริการอีกส่วนหนึ่งที่บัญญัติไว้ในกฎหมายแล้วก็จะทำหน้าที่ในการดูแลคนพิการก็คือศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ถ้าจะอธิบายก็คือ ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปไม่ใช่ศูนย์บริการที่เป็นส่วนราชการเป็นหลัก ส่วนราชการจะทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด แต่ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปจะทำหน้าที่ในการเป็นศูนย์หรือเป็นองค์กรของคนพิการ หรือองค์กรภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะทำหน้าที่ในการให้บริการ หน้าที่หลักก็คือการบริการข้อมูลข่าวสารและสิทธิประโยชน์แก่คนพิการ เรียกร่องสิทธิแทนคนพิการ บริการให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีพหรือดำรงชีวิต

ขั้นพื้นฐาน ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการนำบริการต่าง ๆ ไปให้คนพิการ และที่สำคัญก็คือยังบริการช่วยเหลือคนพิการที่เป็นบุคคลที่มีแนวโน้มเป็นคนพิการด้วยนะครับ

นี่ก็คือประเด็นที่เป็นหน้าที่ที่ผมอยากจะเรียนให้ท่านทั้งหลายได้รับทราบว่า ศูนย์ ๒ ศูนย์นี้จะทำหน้าที่แตกต่างและเกี่ยวพันกันอย่างไร ที่นี้ ๒ ศูนย์นี้มีการดำเนินการตามกฎหมายแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ที่กฎหมายบัญญัติมา แล้วก็มีการขับเคลื่อนในปี ๒๕๕๗ ปี ๒๕๕๘ ต่อเนื่องมาจนปี ๒๕๕๙ เราพบว่าศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดที่เป็นส่วนราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีจุดอ่อน จุดอ่อนที่สำคัญก็คือว่าในกฎหมายได้บัญญัติให้มีศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด แต่ว่าไม่ได้มีบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่โดยตรงที่จะมีความรับผิดชอบในการที่จะเป็นเรกูเลเตอร์ (Regulator)

ในรายงานฉบับนี้เราได้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะส่งเสริมให้ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดที่เป็นหน่วยงานกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ขยายใหญ่โตหรือว่ามีบทบาทหน้าที่ที่จะไปบริการคนพิการเป็นหลัก แต่เราอยากจะส่งเสริมให้การทำหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดที่เป็นเรกูเลเตอร์ (Regulator) สามารถจะมีบุคลากร แล้วก็มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะทำหน้าที่กำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุนองค์กรคนพิการที่จะเป็นศูนย์บริการคนพิการทั่วไปในการให้บริการกับคนพิการนะครับ เพราะฉะนั้นในรายงานก็จะให้ความเห็นว่าอยากจะสนับสนุนให้มีการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะให้ มิได้ส่งเสริมว่าให้นำคนหรือบุคลากรที่มีอยู่แล้วมาเกลี้ย แล้วก็มาใช้ให้ดำเนินการ ก็จะทำให้เป็นจุดอ่อนในการกำกับดูแลและส่งเสริม สนับสนุนศูนย์บริการคนพิการทั่วไปดังที่ผมได้เรียน นี่ก็จุดอ่อนและเป็นปัญหาอุปสรรคอยู่นะครับ

ในรายงานฉบับนี้มีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะไปขยายบทบาทหน้าที่ หรือให้ ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดมีความใหญ่โต แล้วก็เน้นการให้บริการด้วยภาครัฐเป็นหลัก นะครับ แล้วก็เรียนเพิ่มเติมอีกนิดหนึ่งว่าศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดก็ยังเป็นหน่วยงาน ถึงแม้กฎหมายจะบัญญัติให้มีศูนย์ แต่ก็ไม่ได้มีวัตถุประสงค์จะแยกออกมาเป็นส่วนราชการ พิเศษเพื่อจะมีการกำหนดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ สถานที่อะไรที่จะเป็นการแยกอิสระออกมา ก็จะเป็นปัญหา ซึ่งหลายฝ่าย โดยเฉพาะในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม ก็ได้พูดกันว่าถ้าส่งเสริมให้ศูนย์แห่งนี้เป็นส่วนราชการที่มีอิสระ ก็จะทำให้ ทุกกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ ตั้งศูนย์ขึ้นมาในลักษณะนี้ ก็จะไม่ใช้วัตถุประสงค์ที่เราต้องการปฏิรูปนะครับ เราเพียงส่งเสริมสนับสนุนให้มีเจ้าหน้าที่ ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเพื่อที่จะทำหน้าที่ของเรกูเลเตอร์ (Regulator) ได้สมบูรณ์นะครับ

จุดประสงค์หลักของรายงานฉบับนี้ ต้องการส่งเสริมให้ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ซึ่งมีอยู่นี้ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริม โดยเฉพาะวันนี้ทุกท่านคงทราบแล้วว่าเรามีกองทุน ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการที่มีเงินค่าปรับจากการจ้างงานในองค์กรต่าง ๆ ที่ไม่สามารถจะจ้างได้ในอัตรา ๑ ต่อ ๑๐๐ มีเงินค่าปรับเข้ามา วันนี้มีเงินอยู่ในกองทุน ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทนะครับ อยู่ในนั้น เราอยากให้กองทุนมาสนับสนุนองค์กร คนพิการต่าง ๆ ที่เป็นผู้พิการก่อตั้งขึ้นมา หรือองค์กรภาคเอกชนอื่น ๆ ที่จะทำหน้าที่ในการ ดูแลคนพิการให้ได้อย่างทั่วถึงนะครับ ถ้าเงินเหล่านี้ได้มาสนับสนุนและทำให้องค์กรเหล่านี้ มีความเข้มแข็ง ก็จะทำให้การบริการสู่คนพิการที่เรามีอยู่ประมาณ ๑.๕ ล้านคน ไปสู่ เป้าหมายที่เราต้องการมากที่สุด ก็คือให้คนพิการพึ่งพาตนเองได้ไม่เป็นภาระกับสังคม แล้วก็ ความภาคภูมิใจของผู้พิการที่จะทำให้ตัวเองนั้นดูแลตนเองได้คงจะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งเป็นปรัชญาหรือหลักการพื้นฐานของผู้พิการทั้งหลายนะครับ อันนี้ก็ขออนุญาตเรียนว่า วัตถุประสงค์ของรายงานฉบับนี้ต้องการสนับสนุน ส่งเสริมศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ก็จะทำให้การทำหน้าที่หรือดูแลคนพิการนั้นสามารถดำเนินการไปสู่ความสำเร็จ ก็จะไป อุดช่องว่าง หรือเป็นการแก้ไขปัญหาให้กับคนพิการดังที่ผมได้เรียนแล้วนะครับ

เพราะฉะนั้นผมขอเน้นย้ำในตอนท้ายก่อนที่จะส่งต่อให้ ท่านต่อพงศ์ เสลานนท์ ซึ่งเป็นกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ซึ่งท่านก็มีความเชี่ยวชาญแล้วก็ สามารถจะรายงานสถานะต่าง ๆ เพิ่มเติมถึงรายงานฉบับนี้ในลำดับต่อไป แต่อยากจะเรียน ว่าศูนย์บริการคนพิการทั่วไปนี้ต้องการได้รับการส่งเสริมศักยภาพและสนับสนุนให้องค์กร

คนพิการได้รับการรับรองตามมาตรฐาน เพราะองค์กรคนพิการถ้าได้รับการรับรองตามมาตรฐาน แล้วถึงจะจัดตั้งเป็นศูนย์บริการคนพิการทั่วไปได้ แล้วก็ควรจะมีการปรับปรุงเกณฑ์ การสนับสนุนจากเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อสนับสนุนองค์กร เหล่านี้ให้เข้มแข็งต่อไป ก็ขออนุญาตกราบเรียนโดยสรุปดังนี้ครับ ขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ ต่อไปขอเรียนเชิญท่านต่อพงศ์ เสลานนท์

นายต่อพงศ์ เสลานนท์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ กระผม นายต่อพงศ์ เสลานนท์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๕๙ ในฐานะกรรมาธิการ ขออนุญาตที่จะได้อธิบายต่อจากท่านประธานอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส ท่านวิเชียร ชวลิต นะครับ ในเบื้องต้นผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานแล้วก็ท่านสมาชิกทุกท่านนะครับว่า ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมของบ้านเราปัจจุบันที่มีคนพิการประมาณ ๑.๕ ล้านคน ซึ่งตัวเลข ๑.๕ ล้านคนนี้นะครับ จริง ๆ คนพิการในบ้านเรามีมากกว่านั้น แต่ที่มาจดทะเบียนอยู่ที่ประมาณ ๑.๕ ล้านคน แต่ถ้าเกิดมองถึงตัวเลขสะสมของจำนวนคนพิการที่เคยจดทะเบียนหรือทำบัตรคนพิการมา ตัวเลขจะอยู่ที่ประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน ก็คือที่ประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ คนเสียชีวิตไปแล้ว ยังเหลือที่มีชีวิต อยู่ที่ประมาณ ๑.๕ ล้านคน แล้วก็ยังอยู่ในกระบวนการที่ยังไม่ออกมาสู่การจดทะเบียนหรือว่าการทำบัตรคนพิการตามกฎหมายก็อีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งตัวเลขของสำนักงานสถิติแห่งชาติก็จะประมาณการไว้ว่าคนพิการน่าจะมีอยู่ที่ประมาณเกือบ ๆ ๒,๐๐๐,๐๐๐ คนที่ยังมีชีวิตอยู่นะครับ ก็ยังมีช่องว่างอีกพอสมควร ผมเรียนครับว่าไม่มีใครอยากพิการหรอกครับ ไม่มีใครอยากเกิดมาแล้วกลายเป็นคนพิการ ไม่มีใครอยากโตขึ้นแล้ว ทำงานแล้ว แล้วต้องกลับมาเป็นคนพิการ เพราะความพิการเมื่อเป็นแล้วจากสภาวะสังคม จากความเป็นจริงในปัจจุบัน เมื่อคนทั่วไปกลายเป็นคนพิการ ก็จะเข้าสู่กลุ่มคนที่จากที่เคยพึ่งพาตัวเองได้ จากที่เคยยืนอยู่ในสังคมได้อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี ก็จะกลับกลายเป็นคนที่ต้องพึ่งพาคนอื่น แล้วก็เป็นคนที่ต้องอยู่ภายใต้การร้องขออยู่ตลอดเวลา ซึ่งผมเชื่อว่าชีวิตมนุษย์สักคนนี้นะครับ ไม่มีใครประสงค์ที่อยากจะทำร้ายทำลายตัวเองหรืออธิษฐานให้ตัวเองกลายเป็นคนพิการ แต่ในความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับชีวิตมนุษย์ เรายังคงไม่สามารถที่จะกำหนดว่าเราจะเป็นอะไรได้ ได้เต็มที่ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้นแล้วสิ่งที่รายงานฉบับนี้หรือว่าทิศทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของบ้านเรา ของประเทศเราดำเนินการมาในช่วงประมาณ ๒๐ กว่าปี ก็คือทำอะไรที่จะทำให้คนที่พิการเขาสามารถที่จะยืนอยู่ในสังคมนี้ได้อย่างมีเกียรติมีศักดิ์ศรี อย่างสามารถที่จะพึ่งพาตัวเองได้เช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป นี่คือหัวใจสำคัญที่สุด ซึ่งกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการนี้ ในกรอบการทำงานของ ไม่ว่าจะเป็นระหว่างประเทศหรือในประเทศไทย เราจะแบ่งออกเป็น ๔ กรอบหลัก ๔ ด้านหลัก

๑. คือด้านสาธารณสุขหรือทางการแพทย์ ๒. คือด้านการศึกษา ๓. คือด้านการประกอบอาชีพ การมีงานทำ และ ๔. คือด้านการมีส่วนร่วมหรือการยอมรับทางสังคม ต้องเรียนว่าทั้ง ๔ ด้านนี้ คือกรอบที่ใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ต้องกราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิก ให้ทราบข้อมูลอีก ๑ เรื่องนะครับว่า ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของบ้านเรา นี้ โดยความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐแล้วก็ภาคประชาสังคม ต้องเรียนว่าในระดับที่เป็น กฎหมาย ทั้งกฎหมายแม่บทในระดับรัฐธรรมนูญหรือว่ากฎหมายลำดับรอง อย่างเช่น พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ -----

แล้วก็กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลาย ๆ เรื่องนะครับ ต้องบอกว่าประเทศไทยเราเป็นประเทศที่มีระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับด้านคนพิการก้าวหน้ามาก บทพิสูจน์อันหนึ่งนั้นนะครับที่ต้องเรียนเป็นข้อมูลก็คือว่า ประเทศในโลกนี้นะครับเรามีอนุสัญญาฉบับหนึ่งเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ เรียกว่า อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ตอนนี้มีการเลือกตั้งกรรมการว่าด้วยอนุสัญญาสิทธิคนพิการของยูเอ็น (UN) ไปเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ก็ปรากฏว่าคนไทยของเราชนะครับ ก็คือท่านอาจารย์มณฑิร บุญตัน ท่าน สนช. มณฑิร บุญตัน ก็ได้รับคัดเลือกด้วยคะแนนเสียงเป็นอันดับที่ ๔ ชนะในหลายประเทศ ปัจจัยอันหนึ่งก็เพราะว่าการมองไปที่ตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ของประเทศไทยเรามีความก้าวหน้าค่อนข้างมาก ได้รับการยอมรับ

แต่ในความเป็นจริงที่เป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบันนี้ก็คือ สิทธิต่าง ๆ ที่ถูกบัญญัติไว้ในกฎหมายนี้ยังไม่ใช้สิทธิที่เป็นจริงที่คนพิการ ๑.๕ ล้านคนสามารถจับต้องได้ มันจึงมีการรณรงค์ในโลกของเราหรือในประเทศของเรา เราใช้คำว่า เนกซ์ เดอะ ไรต์ เรียล (Next the Rights Real) หรือทำสิทธินั้นให้เป็นจริง เพราะฉะนั้นแล้วปัญหาที่เกิดขึ้นกับคนพิการตามกรอบการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทั้ง ๔ กรอบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการสาธารณสุข เรื่องการศึกษา หรือการประกอบอาชีพ หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ปัญหาจะติดขัดอยู่ที่สิทธิต่าง ๆ ไปไม่ถึงมือของคนพิการ เพราะฉะนั้นโอกาสที่เขาจะได้ใช้ศักยภาพของตัวเองในการมีอาชีพ มีงานทำ หรือโอกาสที่เขาจะได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข อย่างมีความเสมอภาคเท่าเทียมก็ยังจำกัดอยู่ ต้องเรียนครับว่าในบ้านเรานี้ะครับ หน่วยงานภาครัฐที่ดูแลเรื่องคนพิการมีค่อนข้างจำกัด ถ้าจะบอกว่าโรงเรียนสอนเด็กพิการก็มีอยู่แค่ไม่กี่สิบโรง หรืออาจจะไม่ถึง ๑๐๐ โรงถ้ารวมของเอกชนเข้าไปด้วย ถ้าดูถึงศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการ หรือสถานสงเคราะห์คนพิการทั้งหลายก็มีอยู่แค่ประมาณ ๑๐-๒๐ แห่ง ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับขนาดของกลุ่มเป้าหมาย ๑.๕ ล้านคน หรือมากกว่านั้นก็ต้องบอกว่ามีตัวเลขที่ห่างไกลกันมาก เพราะฉะนั้นในการแก้ไขกฎหมายเมื่อปี ๒๕๕๖ ก็คือกฎหมายส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ผู้ร่างในขณะนั้นจึงพยายามที่จะพัฒนากลไกการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคประชาสังคมขึ้นมา ซึ่งเรียกว่า ศูนย์บริการคนพิการ ศูนย์นี้จริง ๆ ก็จะคล้าย ๆ กับนโยบายประชารัฐของรัฐบาลปัจจุบัน ก็คือเราไม่ได้สร้างให้เกิดหน่วยงานราชการใหม่ หรือทำให้เกิดองค์กรภาคประชาชนใหม่ แต่เราทำให้หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วเขาสามารถที่จะมีหน้าที่ตามกฎหมาย แล้วก็ทำหน้าที่ในการที่จะอำนวย

สิทธิประโยชน์หรือว่าเสริมโอกาสต่าง ๆ ให้ไปถึงมือคนพิการ ผมเข้าใจว่าท่านประธาน ซึ่งเป็นนักรัฐศาสตร์ และท่านสมาชิกหลายท่านที่เป็นนักปกครองมีประสบการณ์ก็ทราบว่า ไม่มีรัฐไหนหรือใครที่กลไกของรัฐสมบูรณ์ครบรอบหรือว่าครอบคลุมไปทั่วถึงหมด ก็ต้องมีกลไกภาคส่วนต่าง ๆ ที่เข้ามาเป็นต่อแขนงหรือช่วยภาครัฐในการทำงานเพื่อทำให้มือของรัฐจะเอื้อมไปถึงประชาชนได้ทุกหย่อมหญ้า เพราะฉะนั้นศูนย์บริการคนพิการที่เราเรียกว่า ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป จึงจะเป็นคำตอบในการที่ทำให้ตรงไหนมีคนพิการเยอะก็สามารถที่จะให้หน่วยงานหรือองค์กรด้านคนพิการ หรือแม้กระทั่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรงนั้นเติมความเชี่ยวชาญแล้วก็สามารถที่จะบรรจุหน้าที่ต่าง ๆ ตามกฎหมายไปได้ ดังนั้นแล้วการที่คณะกรรมการได้ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานและที่ประชุมเพื่อนำเสนอรายงานชุดนี้จึงมีจุดมุ่งหมายอย่างที่ท่านประธานอนุกรรมการ ท่านวิเชียร ชวลิต ขออนุญาตที่เอ่ยนาม ได้บอกไว้ก็คือ -----

การที่เราต้องการที่จะให้ศูนย์บริการนี้เป็นหน่วยงานที่จะอุดช่องว่าง ที่จะเสริมเต็มเต็ม การเข้าไปให้ความช่วยเหลือคนพิการ ท่านครับ ในจำนวนคนพิการ ๑.๕ ล้านคน มีคนพิการที่มีงานทำอยู่แค่ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ คน แต่มีคนพิการที่มีศักยภาพที่ทำงานได้ อย่างน้อยอีก ๕๐๐,๐๐๐-๖๐๐,๐๐๐ คน ถ้าเราไม่สามารถลดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องได้รับการพึ่งพาให้มีจำนวนลดลง สวัสดิการของรัฐอย่างใดก็ไม่พอครับ สิ่งที่ผม สิ่งทีคณะกรรมการสิทธิ สิ่งท้องครคนพิการอยากให้เกิดขึ้น คือถ้าเราทำให้คนที่เขายังสามารถพึ่งพาตนเองได้ ได้มาเป็นคนที่มีงานทำ มีศักยภาพ มีอาชีพ เต็มจำนวนตามที่พึ่งจะเป็น อย่างเช่น เพิ่มจาก ๒๐๐,๐๐๐ คน เป็น ๗๐๐,๐๐๐ คน หรือ ๘๐๐,๐๐๐ คน ผมเชื่อว่าประโยชน์ที่เกิดขึ้น คงไม่ใช่เฉพาะตัวคนพิการคนนั้น แต่ประโยชน์ก็คงจะเกิดขึ้นกับการพัฒนาประเทศ ในอนาคตด้วย ถ้าประเทศไทยของเรานั้นจะครบประชากรทุกคนเป็นที่เขาเรียกว่า แอ็กทิฟ ซิตีเซน (Active Citizen) ถ้าท่านอยู่ในวัยแรงงานท่านสามารถใช้ความสามารถของท่านในการนำมาซึ่งรายได้ พึ่งพาตนเอง โอกาสต่าง ๆ ก็คงจะตกถึงมือเขา ได้รับโอกาส อย่างเต็มที่ และเมื่อคนที่ต้องอยู่ในความดูแลของภาครัฐลดลงผมเชื่อว่าคนเหล่านั้น ก็จะได้สวัสดิการที่ดีขึ้น เพราะวาก็เข้าใจง่าย ๆ นะครับ ตัวหารต่าง ๆ ก็ลดลง ท้ายสุดนี้ ผมก็ขอบพระคุณท่านประธาน ท่านสมาชิกที่จะได้ช่วยกรุณาให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ต่าง ๆ เพื่อความสมบูรณ์ของรายงานฉบับนี้นะครับ แล้วก็หวังว่าจะได้รับความกรุณา สนับสนุนการเห็นชอบในรายงานฉบับนี้ เรื่อง การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ นะครับ ขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ประธานสภา ขั้บเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ คณะกรรมาธิการมีท่านใดจะชี้แจงต่อไหมคะ ไม่มีนะคะ ต่อไปนี้เป็นการให้ท่านสมาชิกอภิปรายแสดงความเห็นค่ะ ท่านแรก ท่านครูจิต นาครทรรพ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน อดีตปลัดกระทรวงพลังงาน อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ เชิญค่ะ

นายครุจิต นาครทรรพ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ กระผม ครุจิต นาครทรรพ ครับ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่องนี้ก็มีชื่อว่า การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ ซึ่งเมื่ออ่านดูแล้วก็มีข้อสรุปหลัก ๆ อยู่ ๒ ข้อนะครับ ก็คือ

หัวข้อที่ ๑ การจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด โดยบอกว่าเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยเสนอให้จัดตั้งเป็นหน่วยงานในระดับภูมิภาค ๗๗ แห่ง แยกออกมาว่าจะจัดตั้งในปี ๒๕๕๙ ๑๐ จังหวัด ปี ๒๕๖๐ ๑๐ จังหวัด ปี ๒๕๖๑ ๑๕ จังหวัด ปี ๒๕๖๒ ๒๐ จังหวัด แล้วก็ปี ๒๕๖๓ ๑๑ จังหวัด พร้อมทั้งขอสนับสนุนอัตรากำลังข้าราชการประจำศูนย์ในจังหวัด ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดละ ๒ อัตรา รวม ๑๕๔ อัตรา แบ่งเป็นผู้อำนวยการศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด ระดับชำนาญการพิเศษ ๑ คน แล้วก็นักวิชาการเงินและบัญชีอีก ๑ คน

หัวข้อที่ ๒ ก็คือส่งเสริมสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ซึ่งที่ผ่านมาได้ออกใบอนุญาตให้มีการจัดตั้งอยู่ทั่วประเทศ มีศูนย์บริการคนพิการทั่วไปอยู่ปัจจุบัน ๘๒๙ ศูนย์ แจกเป็นองค์กรด้านคนพิการที่ได้รับรองมาตรฐานโดยภาคเอกชน ๕๘ ศูนย์ และโดยส่วนราชการท้องถิ่นหรือหน่วยงานของภาครัฐอื่นอีก ๗๗๑ ศูนย์ ก็เพื่อมีเป้าหมายที่จะให้องค์กรคนพิการได้รับรองมาตรฐาน เป็นศูนย์บริการที่มีคุณภาพ มีความเข้มแข็ง ท่านประธานครับ สิ่งที่ท่านวิเชียรหรือท่านต่อพงศ์ได้พูดนี้ผมเห็นด้วยในหลักการนะครับ

ก็คือว่าคนพิการในประเทศไทยเราต้องดูแลให้เขามีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และที่สำคัญก็คือดูแลให้เขาพึ่งพาตนเอง ช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุด ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพพึ่งตนเองได้ และคนพิการที่พึ่งตนเองไม่ได้จริง ๆ หรือช่วยเหลือตนเองไม่ได้จริง ๆ ศูนย์บริการของรัฐหรือศูนย์บริการของเอกชนจึงจะเข้าไปช่วยเหลือ แล้วจริง ๆ สิ่งที่ไม่ได้อยู่ในรายงานเป็นข้อเสนอ แต่ก็มีความสำคัญ ท่านต่อพงศ์ก็พูด ก็คือการฝึกอาชีพคนพิการให้เขาสามารถประกอบอาชีพสุจริต พึ่งพาตนเองได้ อันจะนำมาซึ่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้ดีที่สุด

ในเรื่องการส่งเสริมให้มีศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ซึ่งมีอยู่แล้ว ๘๐๐ กว่าศูนย์ ผมก็เห็นด้วยนะครับ แล้วก็ควรจะผ่องถ่ายให้ภาคเอกชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำได้ดีที่สุดนะครับ สิ่งที่ผมอาจจะมีปัญหาหรือเป็นกังวลก็คือ หัวข้อแรกที่ท่านจะเสนอให้แยกศูนย์บริการคนพิการเป็นหน่วยราชการระดับภูมิภาคในระดับจังหวัด ๗๗ แห่ง แล้วขออัตรา ๑๕๔ อัตรา ผมยังมองไม่ออกว่ามันจะช่วยให้พัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการและพัฒนาคุณภาพคนพิการตามปรัชญาที่ท่านอยากจะเห็นอย่างไร ท่านก็บอกว่าศูนย์บริการคนพิการของราชการนี้จะเป็นเรกูเลเตอร์ (Regulator) ส่วนศูนย์บริการทั่วไปจะเป็นผู้ปฏิบัติโอเปอเรเตอร์ (Operator) แต่เราจำเป็นต้องใช้กรอบของกระทรวงมหาดไทย ๗๗ จังหวัดมาทำเป็นศูนย์บริการวิชาการอย่างนี้หรือเปล่า ศูนย์บริการอย่างนี้หรือเปล่านะครับ ถ้าจำเป็นที่จะต้องให้ไลเซนส์ (License) หรือให้คำแนะนำ เริ่มโดยการตั้งเป็นเขตก่อนได้ไหมสัก ๖ เขต หรือ ๘ เขต หรือ ๑๒ เขต มันจะได้ไม่สิ้นเปลืองงบประมาณมาก แล้วเขาก็ไม่ได้เป็นคนปฏิบัติ เป็นคนออกใบอนุญาตตรวจมาตรฐานต่าง ๆ เอาเงินนี้ไปทุ่มให้เป็นเงินอุดหนุนศูนย์บริการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปทำศูนย์ฝึกอาชีพหรือศูนย์บริการคนพิการที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้จริง ๆ จะดีกว่าหรือไม่ครับ ในการที่ท่านจะตั้งออกมาเป็นหน่วยงานภูมิภาคจังหวัดนี้ นอกจากจะต้องมีอัตรากำลังเพิ่ม ผูกพันงบประมาณแล้วปรากฏว่าออฟฟิศ (Office) ท่านก็ต้องทำให้ได้มาตรฐานบริการคนพิการ ซึ่งศาลากลางจังหวัดส่วนใหญ่ก็จะมีอยู่แล้วนะครับ แต่ว่าศาลากลางจังหวัดเก่า ๆ ก็จะต้องต่อเติมให้มัน เพราะฉะนั้นทำไมจะต้องไปแยกออกมาจาก พม. จังหวัด หรือถ้าหากมีความจำเป็นก็ตั้งเป็นศูนย์บริการเป็นส่วนกลางแล้วก็อยู่ในภูมิภาค แล้วมันก็จะแชร์ริซอร์ซ (Share Resource) ได้ เพราะว่าคนพิการที่ท่านบอกว่ามี ๑.๕ ล้านคนมันไม่ได้กระจาย เอา ๗๗ หารแล้วอยู่เท่ากันหมดนี้ครับ มันก็จะอยู่ในจังหวัดใหญ่ แล้วจังหวัดใหญ่

ก็ต้องการช่วยเหลือมากกว่า เพราะฉะนั้นการออกแบบพัฒนาศักยภาพคนพิการในหัวข้อแรก คือตั้งหน่วยงานระดับภูมิภาค ๗๗ แห่งนี้ผมไม่ค่อยจะเห็นด้วยนะครับ แต่ผมเห็นด้วยที่ท่านจะพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพ แล้วก็ศูนย์บริการทั่วไปของคนพิการตามปรัชญาที่ท่านตั้งไว้ ให้เงินไปเลย ให้เอกชนเขาไปทำเอง เหมือนมหาวิทยาลัยเขาก็ออกไปเป็นในกำกับของรัฐ มีความคล่องตัว มีอิสรภาพ มีนวัตกรรมที่จะมาช่วยคนพิการต่าง ๆ นะครับ เงินกองทุน ท่านก็มี ท่านก็บอกเราตอนนี้มีอยู่ตั้ง ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทนะครับ อันนี้ก็อยากจะฝากไว้ นะครับ แล้วก็อยากจะให้ท่านเน้นในเรื่องศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการ เพื่อให้เขาพึ่งตนเองได้ นั้นจะนำศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มาได้ดีกว่านะครับ

ประการสุดท้าย ก็คือว่าปัจจุบันกฎหมายซึ่งก็อย่างที่ท่านบอกว่าเรามีความก้าวหน้ามาก ประเทศไทยนี้เป็นที่รีคอกไนซ์ (Recognize) มีกฎหมายให้แจ้งสัดส่วนคนพิการ ในที่ทำงาน ผมเป็นหน่วยราชการก็ต้องทำเมื่อมีหนังสือเวียนมา แต่คนพิการไม่ใช่คนพิการ ขาหัก แขนหักอย่างเดียวนะครับ บางทีก็อาจจะเป็นหูหนวก ก็เข้ามาทำงานได้ หรือตาบอด ก็เข้ามาทำงานได้เราก็ทำนะครับ เราก็ทำอยู่ เพราะฉะนั้นจริงอย่างที่ท่านว่าก็คือว่า เรื่องกฎหมายคุ้มครองคนพิการของประเทศไทยเราแอดวานซ์ (Advance) ไปมากนะครับ แล้วก็ควรจะส่งเสริมแนวทางนี้ให้เขารับคนพิการเข้าทำงาน แต่จะรับคนพิการได้ทำงาน คนพิการก็ต้องฝึกอาชีพด้วย ก็ศูนย์ฝึกอาชีพนี้นะครับ เพราะฉะนั้นโดยรวมผมก็เป็นห่วง แล้วก็กังวลจริง ๆ นะครับว่าสิ่งที่ท่านออกแบบมามันจะเป็นไปตามหัวข้อที่ท่านบอกว่า พัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการหรือเปล่า โดยเฉพาะในเรื่องของการตั้งศูนย์บริการ คนพิการจังหวัดเป็นหน่วยราชการในภูมิภาค ๗๗ แห่ง ขออัตรา ๑๕๔ อัตรา ไม่ทราบว่าจะท่านจะผิดมติ ครม. ต้องไปปรึกษา ก.พ.ร. ในเรื่องนี้หรือเปล่า และเป็นการใช้เงินที่คุ้มค่า หรือเปล่า แต่ควรจะใช้เงินไปในเรื่องของศูนย์ฝึกอาชีพและศูนย์บริการทั่วไปที่เอกชน องค์กรเอกชนหรือ อปท. เขาทำน่าจะเหมาะสมกว่า ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ ต่อไปเรียนเชิญ ท่านนิกร จ่านอง อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เรียนเชิญค่ะ

นายนิกร จ่านอง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นิกร จ่านอง สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๗๙ เป็นวาระที่ผมมีความตั้งใจมากที่จะมาอภิปรายในวันนี้ เพราะว่าเมื่อเช้านี้ ท่านประธานสังเกตผมจะผูกเนกไท (Necktie) พิเศษมา วันนี้ไม่ใช่เป็นเนกไท (Necktie) ทั่วไปทุกซ์ที่ผมจะต้องไว้ทุกซ์ต่อเนื่องไป ขออนุญาตท่านบริหารแล้วเพราะว่าเป็นเนกไท (Necktie) เฟสปิกเกมส์ (FESPIC Games) ท่านต่อพงศ์คงจะไม่ได้เห็นเก็บไว้ ๑๖ ปีแล้ว มีอยู่ ๒-๓ เส้น ก็เป็นความภูมิใจที่เราได้ทำงานกันในคราวนั้น ผมเรียนท่านประธานว่า ผมเองได้ทำเรื่องเกี่ยวกับคนพิการมานานพอสมควร สมัยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็เป็นกรรมาธิการอย่างเดียวเลย คือกรรมาธิการสวัสดิการสังคม ก็มีเรื่องคนพิการเข้ามา แต่ผมมาเจอเรื่องคนพิการที่จิ้ง ๆ มากก็คือว่าตอนช่วงที่ท่านบริหารเป็นนายกรัฐมนตรี ปี ๒๕๓๘ ปรากฏว่าในขณะนั้นคือคนพิการเองเขาต่อสู้อย่างมาก ท่านต่อพงศ์ครับ สู้อยาวนานมาก แล้วผมเรียกว่า สู้กันบนพื้นดิน ท่านต่อพงศ์เหมือนกันตอนนั้น ท่านต่อพงศ์ท่านไม่อยู่แล้ว ตอนนี้อยู่ ท่านต่อพงศ์ กุลกรรชิต นายกสมาคมคนพิการ ในช่วงนั้นนะครับ เขายกพวกไป ขนมาจากจังหวัดชลบุรีไปล้อมบ้านนายกรัฐมนตรีบริหารไว้ มีการประท้วง มีการเรียกร้อง ให้นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นดำเนินการช่วยเหลือคนพิการ ผมเองขณะนั้นเป็นที่ปรึกษา นายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยหน้าไปคุยทางให้ท่านบริหารไปอยู่ที่ทำเนียบรัฐบาลก่อน ผมก็ไป ก็ไปคุยเราก็เปิดบ้านที่บ้านจรัญสนิทวงศ์ให้ท่านต่อพงศ์แล้วก็ท่านทั้งหลายให้เข้าไปในบ้าน วันนั้นฝนตกมาก ก็เปียกกันม้อลอมม้อแลก ประเด็นก็คือว่าเขาไปสู้เรื่องอะไรท่านประธาน ไปสู้เรื่องว่าเขามีการทำรถไฟบีทีเอส (BTS) แล้วในประเทศเราในการทำมองไม่เห็นคนพิการเลย ไม่มี เขาใช้ไม่ได้ หมายถึงคนพิการในขณะนั้น ท่านต่อพงศ์ คนละต่อพงศ์นะครับ ท่านนั้นไปอยู่บนสวรรค์แล้วนะครับ ท่านเสียชีวิตไปแล้ว ก็คือว่าเรียกร้องว่าให้มีการบริการ ตรงนี้ให้คนพิการสามารถใช้ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานให้ได้ ในขณะนั้นเราไม่เคยสนใจ การช่วยเหลือคนพิการจะอยู่ที่กรมประชาสัมพันธ์ เป็นเรื่องสงเคราะห์ไม่ใช่เป็นเรื่องอื่น ดังนั้นเขาก็สู้อย่างที่ผมเรียนแล้ว แล้วก็สู้กันมา ผมเรียนว่าในการต่อสู้คราวนี้นายกรัฐมนตรี ยังช่วยไม่ได้ เพราะสัญญาไปทำกับเอกชนแล้วไม่สามารถจะเพิ่มได้ เพิ่มได้ก็เป็นการร้องขอ ได้แค่ ๕ สถานี แล้วผมก็เรียนว่าการต่อสู้มันซับซ้อนแค่ไหน สู้กันหนักแค่ไหนในคราวนั้น

เพิ่งเมื่อปี ๒๕๕๘ นี่เองเพิ่งปี ๒๕๕๘ คือปีที่แล้ว ที่สู้กันคราวนั้นปี ๒๕๓๘ ๒๐ ปีรับ
ท่านประธาน ศาลฎีกาเพิ่งตัดสินเมื่อปีที่แล้ว ว่าให้สมาคมคนพิการที่ยืนฟ้องในขณะนั้น
บังคับให้บีทีเอส (BTS) ดิดลิฟต์ทุกสถานี เมื่อปีที่แล้วนี่เอง สู้มา ๒๐ ปี คนที่นำในการ
ต่อสู้ไปอยู่สวรรค์แล้ว ผมยังจู่จู่ไปบอกพี่ต่อพงษ์ว่าที่พี่สำเร็จแล้ว ประเด็นคือเป็นเรื่องที่
หนักหนาสาหัสมาก ผมเองก็ได้สัมผัสอีกแล้วก็ต่อเนื่องมา อยากจะขอเวลาท่านประธาน
สักนิดหนึ่งว่าเรื่องนี้มันรู้สึกอยู่ในใจ หลังจากนั้นมาคนที่ไปสู้กันในวันนั้นด้วย ผมไปเจอเขา
ที่หัวหมาก กำลังเข็นรถล้อวีลแชร์ (Wheelchair) ข้ามไปเอฟบีที (FBT) ถามว่ามาทำไม
เขาบอกว่ามาซื้อเสื้อ เพราะเขาไปแข่งขันกีฬา เขาเป็นนักกีฬา คนที่มาสู้กับพี่ต่อพงษ์วันนั้น
ที่บ้านท่านบรรหาร เป็นนักกีฬาเบสบอลวีลแชร์ (Wheelchair) -----

แล้วเขาก็บอกไม่มีใครช่วยพวกผมเลย พวกผมต้องเรียไรเงินกันเองซื้อชุดกีฬา ผมได้ฟังแล้วผมก็บอกว่าถ้าอย่างนั้นผมจะช่วยคุณ ผมก็เป็นคนที่สังคมไม่สนใจ ผมก็เอาพวกที่สังคมแบบไม่เข้าใจ ก็คือพวกร็อกกรุป (Rock Group) ผมรวมวงวีไอพี (VIP) ตอนนั้นครับ วีไอพี (VIP) แตกวงใช้ไหม แหลม มอริสัน อะไรพวกนั้น เพื่อน ๆ กับ กิตติ ก็ตำรวจ มารวมจัดคอนเสิร์ตถ่ายทอดสด หาเงินมาช่วยคนพิการ กีฬาคนพิการในขณะนั้น ได้เงินมา ๒๐๐,๐๐๐ บาทท่านประธาน พอเอาไปให้เขา เขาบอกว่าวอลเลย์บอลเราก็ใช้ได้แค่การแข่งขันที่เชียงใหม่ครั้งนี้ ที่เหลือยังมีปัญหาอีกอย่าง ผมเป็นที่ปรึกษาอยู่กระทรวงศึกษาธิการอยู่ตอนนั้น เขาก็บอกว่าเฟสปิกเกมส์ (FESPIC Games) เราไม่จัด เพราะว่าเราจัดไม่ไหว เขาก็เลยดึงเรื่องเฟสปิกเกมส์ (FESPIC Games) ปกติเป็นหน้าที่ของกรมพลศึกษาที่จะต้องดูแล ก็มีการไต่ถามงานเฟสปิกเกมส์ (FESPIC Games) ไปอยู่สำนักนายกรัฐมนตรี เพราะไปอยู่กับการกีฬาแห่งประเทศไทย ก็ปรากฏว่าไปอยู่ตรงนั้นแล้วก็กะว่าจะไม่จัด เพราะว่าจะให้ประเทศอื่นเขาจัด คือเราให้เงินเขาได้ แล้วให้เขาไปช่วยจัดประเทศอื่น คือเราไม่ต้องรับผิดชอบ ผมก็ไปเรียนท่านบรรหารว่าเราน่าจะไปดูแลเรื่องนี้ให้ได้ เพราะว่าผมคุยกับนักกีฬา ก็คือว่าเราคิดว่าเขาควรจะสู้ว่าเขาอยู่ในประเทศนี้เหมือนกัน วิธีสู้ที่ผมยังจำคำได้ว่า ผมบอกว่า ยู แฮฟ ทู ไฟต์ ฟอร์ ยัวร์เซลฟ์ (You have to fight for yourself) คือทำเรื่องนี้ก็ไปคุยหลังจากนั้นท่านบรรหารเองก็ขอ ครม. ท่านไม่ได้เป็นนายกรัฐมนตรี ท่านเลยมาแล้ว ตอนนั้นท่านสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คุณกัญญา ศิลปอาชา เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอให้ ครม. มีมติไต่ถามงานที่เดิมเป็นของกรมพลศึกษากลับมาที่กระทรวงศึกษาธิการ มาอยู่ที่กรมพลศึกษา แล้วก็ไปจัดการทำเรื่องนี้ท่านเข้าไป ๓ วันครึ่ง ผมไปเช่าอพาร์ทเมนต์ (Apartment) อยู่ที่ศูนย์ธรรมศาสตร์ตอนนั้น เพื่อจะดูแลงานพวกนี้ ปรากฏว่าเราทำกันท่านประธาน ทำทุกอย่างนะครับ เตรียมทีมแล้วก็ดำเนินการ แล้วก็ไปขอให้เอกชนเขามาช่วย แม้แต่ทำเนียบไท (Necktie) แบบนี้ขายเพื่อหาเงินมา ครั้งนั้นเราทำกันสำเร็จมาก เพราะว่าคนได้เห็นว่ามีนักกีฬาคนพิการมีศักยภาพคนพิการมีตัวตนอยู่ เขามีอยู่ แล้วเขาก็สามารถสร้างชื่อเสียงให้ประเทศได้ เขามีความสามารถเขาไม่มีแขนไม่มีขาเขาย้วยน้ำได้ เอาเหรียญทองมาให้เราได้ เป็นชื่อเสียงของเรา ช่วงนั้นประสบความสำเร็จมาก เป็นครั้งแรกที่คนพิการได้รับการช่วยเหลือในประเทศนี้ ก็คือว่าทุกคนรู้ว่าคนพิการก็มี เพราะว่าที่คุยกับท่านต่อพงษ์ครับว่า ถ้าคุณจะสู้แบบนี้เขาทำถนนครั้งหนึ่งทำบันไดครั้งหนึ่ง คุณก็ต้องไปประท้วง ประท้วง ประท้วง ประท้วง สู้ให้เขารู้ว่าเรามีอยู่ก่อน

แล้วเขาจะได้ทำให้ ปัจจุบันนี้ หลังจากนั้นท่านบริหารไปทำรถไฟใต้ดินก็สัญญาว่ารถไฟใต้ดินจะต้องมีโลว์ฟลอร์ (Low Floor) ก็คือว่ารถคนพิการสามารถจะใช้ได้ มีปุ่มที่ว่าสามารถใช้ไม่ ท่านต่อพงษ์ก็สามารถจะดูได้ว่าไปทางไหนที่มันเป็นระบบของเรา ลิฟต์ก็มีหมวดอักษรที่เราสามารถจะกดได้นะครับ ปรากฏว่าครั้งนั้นเฟสปิกเกมส์ (FESPIC Games) เราประสบความสำเร็จมากเป็นประเทศในขณะนี้ เราเชิญทั่วโลกมากัน เรามีเงินเหลืออยู่ มีเงินเหลืออยู่ ครั้งนั้นประมาณ ๔๕ ล้านบาท เงินเหลือจากการจัด ก็ตั้งเป็นมูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย แล้วก็คุณกัญญา ศิลปอาชา เป็นประธานนะครับ ผมเป็นกรรมการมา ๑๖ ปีแล้ว แต่หลังจากนั้นการยื่นเรื่องนี้ไว้ ผมเรียนท่านประธานว่าเราก็กทำต่อเนื่อง ทุกครั้งที่มีการแข่งขันเราแข่งขันสลับปี ปีเว้นปี ก็คือเป็นพาราเกมส์ (PARA Games) กับเป็นอาเซียนพารา เกมส์ (ASEAN PARA Games) กับในการดำเนินการตรงนี้ นักกีฬาคนพิการจะมาหาประมาณปีละ ๓๐๐ คน เดิมเราใช้เงินมูลนิธิจากเงินที่ได้จากดอกเบี้ย ตอนนั้นดอกเบี้ยเฟลอ ๆ จะต้องจ่ายแทน ดอกเบี้ยไม่มีแล้ว ก็เลยจ่ายไป แต่ตอนแรกจ่ายเป็นรางวัล ตอนหลังเราเห็นว่าจุดตรงนี้เป็นจุดออริจิน (Origin) ที่สำคัญ เป็นจุดกำเนิดที่สำคัญในการให้รู้ว่าคุณพิการมีอยู่ ยืนให้ตรง ทำชื่อเสียงให้คนประเทศนี้ให้ได้ เขาจะได้เห็นใจ สิ่งที่เราทำก็คือว่าก็เลยต้องให้เงินเขา เดิมให้เป็นรางวัล ให้รางวัลก็ไม่เหมาะ เพราะเขาไป ๓๐๐ คน เขาได้รางวัลมาเยอะอยู่ เป็นแชมป์ (Champ) แต่ว่าเราก็มายเปลี่ยนเป็นว่าให้คนละ ๒,๐๐๐ บาท ก็คือว่ามูลนิธิให้ ๑,๐๐๐ บาท แล้วก็มูลนิธิบริหาร-แจ่มใส ให้อีก ๑,๐๐๐ บาท เป็น ๒,๐๐๐ บาท ปีที่แล้ว ปี ๒๕๕๗ เราก็มอบเงินไปให้ ๓๓๖ คน ๓๓๖,๐๐๐ บาท เป็น ๖๗๒,๐๐๐ บาท จากมูลนิธิบริหาร-แจ่มใส ครั้งหนึ่ง ของมูลนิธิพัฒนาคนพิการไทยครั้งหนึ่ง ปีที่แล้ว ก็ ๗๘,๐๐๐ บาทที่ไปแข่งที่ประเทศสิงคโปร์ แล้วประสบความสำเร็จมาก -----

ดังนั้นคนพิการมีอยู่ แล้วก็มูลนิธินี้จะครับได้พัฒนาตัวเองมาช่วยงานตรงนี้ ท่านต่อพงศ์ไม่มีโอกาสได้เห็น แต่ว่าพวกเราเห็นในจอ ภาษามือเป็นการเชื่อมโยงระหว่างมูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย ขอประสานกับไปสภาของเราทีละ ประสานไปยังมูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้มาช่วยดูแลเรื่องนี้ จนขณะนี้เขาเชื่อมกันเองแล้ว เพราะฉะนั้นที่เรา มีอยู่มา ๑๐ กว่าปีแล้ว ภาษามือที่ให้แก่คนที่อยู่ที่บ้านที่ฟังไม่ได้ จะได้ว่าสภาพประชุมอะไร ก็เป็นงานของสมาคมพัฒนาคนพิการ ท่านประธานที่เคารพ ในงานที่ท่านเสนอเป็น ศูนย์บริการทั่วไป ผมขอเวลาอีกเล็กน้อยนะครับ ทางศูนย์ตรงนี้ มูลนิธิก็เข้าไปดูแลเป็นศูนย์ เราได้รับงบประมาณจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้จัดการ เรื่องเชื่อม เรื่องออนไลน์ (Online) เป็นการส่งเสริม เพราะว่าเว็บไซต์ (Web site) ของมูลนิธิ เป็นเว็บไซต์ (Web site) ที่คนเข้าเยอะมากในการเข้ามาดู ก็เป็นการจัดงานว่ามีงานตรงนี้ ให้คุณมาเชื่อมกัน ทางกระทรวงได้มอบเงินเมื่อปี ๒๕๕๖ ถึงปี ๒๕๕๗ ต้องขอบคุณ เป็นระยะเวลา ๑ ปี ๒,๐๐๐,๐๐๐ กว่าบาท และปีต่อมาก็อีก ๒,๐๐๐,๐๐๐ กว่าบาทนะครับ แล้วก็เป็นการช่วยเหลือตรงนี้ มูลนิธิมาทำ ที่นี้ประเด็นที่ผมอยากจะเรียนว่าขณะนี้ ผมได้คุย กับอาจารย์สุพรรณธรรม ซึ่งทำเรื่องนี้มา แล้วก็ในกรรมการ เรื่องนี้ว่าจะมาอภิปรายในประเด็น ไหนดี มีประเด็นที่ผมมาฝากในฐานะผมเป็นกรรมการมูลนิธิคนหนึ่ง แล้วก็จากมูลนิธิมา ในเรื่องที่เราเสนอ เรื่องคนพิการทั่วไป ก็เป็นอันว่าทำกันอยู่ ก็เป็นประโยชน์ แต่ศูนย์จังหวัด เป็นประเด็นอย่างนี้ครับท่านประธาน อยากจะฝากประเด็นไปเลยนะครับ ประเด็นเรื่อง ศูนย์จังหวัด สิ่งที่เป็นห่วงกันขณะนี้ก็คือว่า อย่างที่ผมเรียนแล้ว สิ่งสำคัญที่เราจะต้อง ดำเนินการก็คือว่าทำให้ คือเคารพเขา ไม่ใช่ประชาสงเคราะห์ มันเป็นดิวตี (Duty) ไม่ใช่เป็น คอนทริบิวต์ (Contribute) ต้องยอมรับเขา ดังนั้นการแต่งตั้งคนไประดับจังหวัด ถ้าเป็น ระบบราชการทั่วไปเรามั่นใจแค่ไหนว่าเขาจะมีใจเท่ากัน เพราะว่าต้องการคนพิเศษ ไม่ใช่คน ๆ หนึ่งจากกระทรวง ๆ หนึ่งไปอยู่ที่จังหวัด ไม่ใช่ไปอยู่ที่ศูนย์ เขาต้องมีใจมากกว่า นั้นเยอะ ที่จะเข้าใจว่าสิ่งที่ไปทำเป็นหน้าที่ ไม่ใช่เป็นการช่วยเหลือ ไม่ใช่เป็นการสงเคราะห์ ตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญ เขาอยากจะมีชีวิตอยู่ ใช่ แต่ว่าอยากจะมีชีวิตอยู่แบบมีศักดิ์ศรี ไม่ใช่ มีอยู่แบบถูกช่วยเหลือ ไม่ใช่ มันเป็นคนละส่วน เราพัฒนามาถึงระดับนี้แล้ว ท่านต่อพงศ์ ก็พูดแล้ว ประเด็นที่ ๒ ถ้าอย่างนั้นก็ต้องฝากว่าต้องคัดคนกันมาอย่างมากมายเลยละ คนที่ต้องมีใจ ดูใจก่อน ไม่ใช่ดูว่าทำงานมาอย่างไร ดูใจกันก่อน ที่นี้กันเหนียวไว้เผื่อว่า คนก็เปลี่ยนใจได้

เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ขอเสนอว่าให้มีคนเข้าไปช่วยในภาคประชาสังคมของจังหวัดนั้น ๆ ไปนั่งเป็นบอร์ด (Board) ที่เขาทำมันจะมีมูลนิธิอื่น ๆ ในจังหวัดนั้น ๆ ในระดับประเทศเราก็มีอยู่แล้ว แต่ในจังหวัดนั้นเข้าไปโคโอเปอเรชัน (Cooperation) กันเป็นบอร์ด (Board) หมายถึงอยู่ข้างนอก หมายถึงว่าเข้าไปช่วย คนเหล่านี้จะได้ช่วยคนคนที่เราแต่งตั้งเป็นผู้รับผิดชอบตรงนั้นไปได้ ประเด็นต่อมาก็คือว่าศูนย์ตรงนี้ ในการนำเสนอคือคนพิการเขาเคลื่อนไหวไม่ค่อยได้อยู่แล้ว พอไปอยู่ตรงนั้น นี่เราพูดถึงระดับที่ว่าไปอยู่ที่จังหวัดแล้วก็ให้มีมูลนิธิต่าง ๆ ที่ทำเรื่องนี้เข้ามาเชื่อมนะครับ จะได้ช่วยกันเพราะว่าการที่คนทั้งจังหวัดอุบลราชธานีมาช่วยคนอุบลราชธานีที่เป็นคนพิการมันเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่ เราเป็นแค่ผู้ประสานงาน ดึงประชาชนมาช่วยประชาชนเขาเอง

ประเด็นปัญหาต่อมาก็คือว่า ในการช่วยเหลือตรงนี้ ขณะนี้ส่วนที่ช่วยจริง ๆ ก็คือท้องถิ่น เมื่อที่เราพูดถึงระดับภูมิภาคแล้ว เคลียร์ (Clear) แล้วว่าคนของเราต้องเป็นคนที่มีใจ มีจิตใจสูงส่งพอที่จะไปดูงานที่ยิ่งใหญ่ตรงนี้ แล้วเราก็มี โคพาร์ทเนอร์ (Copartner) ที่เป็นประชาสังคมมาดูแล ประเด็นปัญหาคนที่รับผิดชอบจริง ๆ ขณะนี้ก็คือ อบต. อบจ. แล้วก็ระดับตรงนี้ การเชื่อมตรงนี้เป็นเรื่องจำเป็นมาก เพราะว่าคนจะอยู่กับเขา การให้เขาช่วยเหลือสักครั้งหนึ่ง แล้วก็ทางรัฐบาลกลางช่วยสักครั้งหนึ่งจะเป็นประโยชน์มาก อย่าให้ใครฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งช่วยตามลำพังนะครับ อย่าให้ไปจากตรงนี้หมด ไปช่วย หรือให้จากตรงนั้นหมด มันเป็นการช่วยกันเข้าไป ตรงนี้จะเป็นการช่วยเหลือที่ดีมาก แล้วอีกอย่างหนึ่งก็คือว่า ที่ผมเรียนแล้วว่าเราก็คงต้องพัฒนา ขณะนี้มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทยใช้ไอที (IT) ในการช่วยเหลือคนพิการ ซึ่งมันเวิร์ก (Work) มาก -----

แต่ในขณะเดียวกันมันเป็นลองแฮนด์ (Longhand) ท่านประธาน สมมุติว่าคนที่จังหวัดอุบลราชธานีอยากจะทำงานส่งงานกันอย่างไรเขาก็ลิงก์ (Link) มาที่สมาคมคนพิการไทยที่กรุงเทพมหานคร วิสุทธิกษัตริย์ เราก็ได้เรื่องมาแล้วก็ส่งงานมาก็ส่งไปทางไอที (IT) พอเขาทำเสร็จส่งกลับไปกรุงเทพฯ แล้วก็ส่งกลับไปจังหวัดอุบลราชธานี เพราะเป็นบริษัทจังหวัดอุบลราชธานีที่อยากจะมา เพราะว่าเป็นการไม่ต้องมาจ่ายค่าใช้จ่าย แล้วเขาก็จะช่วยด้วยหมายถึงบริษัทตามกฎหมายนะครับ ผมขอว่าตรงนี้ให้เป็นชอร์ตแฮนด์ (Shorthand) ก็คือว่าในศูนย์ในจังหวัดพัฒนาเรื่องไอที (IT) ขึ้นมาครับ หมายถึงว่ารับข้อต่อให้เป็นชอร์ตแฮนด์ (Shorthand) หมายความว่าที่จังหวัดอุบลราชธานีคนพิการมีปัญหา ตรงนี้ก็ส่งเรื่องเข้าไปที่ศูนย์ที่จังหวัดอุบลราชธานี ศูนย์ที่จังหวัดอุบลราชธานีต้องพัฒนาเรื่องไอที (IT) ด้วย แล้วก็ส่งไปที่บริษัทที่จังหวัดอุบลราชธานี พอเสร็จแล้วการจ่ายเงิน การเชื่อมตรงนี้จะได้อาศัยศูนย์ตรงนี้เป็นตัวช่วย จะช่วยได้เยอะนะครับ ก็คือว่าพัฒนาเข้าไปในโลกไอที ไซเบอร์ เวิลด์ (IT Cyber World) จะช่วยคนพิการ เพราะคนพิการเขาเคลื่อนไหวไม่ได้ แล้วจากประเด็นเรื่องการเคลื่อนไหวไม่ได้ ท่านประธานที่เคารพครับ ก็ขอว่าอย่านั่งอยู่กับที่ ที่ต้องฝากไปนี้คือเรามีศูนย์จังหวัด ขอให้โมบาย (Mobile) หมายถึงว่าออกไปหาคนพิการ เพราะคนพิการขณะนี้ คือท่านต่อพงศ์พูดแล้วว่าจริง ๆ แล้วที่มีอยู่เป็นทริป ออฟ ดิ ไอซ์เบิร์ก (Trip of the Iceberg) เป็นส่วนบนของภูเขาน้ำแข็ง ข้างล่างมีอีก ๙ ส่วน ที่เรายังไม่รู้ ที่ยังไม่มาลงทะเบียนการออกไปนี้จะพบจะได้รู้ด้วยว่าบางคนเสียชีวิตไปแล้ว จะได้คัดออกแล้วก็เติมเข้าไปใหม่สิ่งที่เราทำอยู่ขณะนี้อย่าแต่ว่าอย่างไรเลยครับ ผมก็ขอบคุณท่านสมาชิกสภาแห่งนี้ที่ช่วยโดยท่านไม่รู้ตัว คนพิการขณะนี้โปลิโอก็ดีอะไรก็ดีโดยกำเนิดนี้ ทางกรมแพทย์พัฒนาแล้วคนพิการปัจจุบันที่ใส่เข้าไปในระบบปีละ ๕,๐๐๐ คน คือคนพิการจากอุบัติเหตุทางถนน เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราทำกันอยู่ขณะนี้ ที่เราออกเป็นนโยบายเรื่องการมาดูแลระบบความปลอดภัยทางถนนเป็นการป้องกันไม่ให้เพิ่มคนพิการได้ปีหนึ่งไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ คนจากข้อมูลรวมนี้ครับ เพราะว่าเราเสียชีวิตอยู่ ๒๐,๐๐๐ กว่าคน ในส่วนนี้เป็นคนพิการที่รัฐจะต้องดูแล ถ้าเราหยุดตรงนี้ได้ให้เหลือสมมุติว่า ๒,๐๐๐ คนนี้เขาก็ช่วยไม่ให้มีคนพิการ คือตัดตั้งแต่ต้นทางเลยไม่ให้มีคนพิการเป็นส่วนนี้

เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ก็เลยอยากจะสรุปว่าอยากจะขอตั้งข้อสังเกตว่าในส่วนจังหวัดต้องคัดคนที่จริงจัง ๆ เพราะว่ามันเป็นงานที่ต้องใช้ซอฟต์แฮนด์ (Softhand) มากต้องใช้จิตใจที่สูงส่งมาก แล้วกันเหนียวไว้ก็คือว่าเอาภาคประชาสังคมเข้าไปช่วย แล้วก็

ให้เชื่อมกับทางท้องถิ่น เพราะท้องถิ่นจะช่วยให้เยอะมาก เป็นส่วนที่เป็นอนาคตของคนพิการ ให้เขาช่วยกัน แล้วสุดท้ายก็คือว่ามีการพัฒนาศูนย์ท้องถิ่นให้อัป (Up) ไปอยู่ในระบบไอที (IT) ก็จะช่วยคนพิการ เพราะเขาสามารถทำงานอยู่บ้าน ส่งเข้ามาเป็นออนไลน์ (Online) แล้วก็ส่งไปที่บริษัทเป็นออนไลน์ (Online) ส่งกลับไปกลับมาได้ก็จะเป็นประโยชน์มากครับ นำเรียนท่านประธานผ่านไปยังทางกรรมาธิการด้วยความเคารพครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณท่านนิกรค่ะ ต่อไปเรียนเชิญท่านถวิลวดี บุรีกุล ผู้อำนวยการสำนักวิจัยพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ เรียนเชิญค่ะ

นางถวิลวดี บุรีกุล : กราบเรียนท่านประธาน ดิฉัน ถวิลวดี บุรีกุล สมาชิกหมายเลข ๖๑ นะคะ ดิฉันต้องขอขอบคุณกรรมาธิการชุดนี้ที่ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ แล้วก็ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมาก แล้วดิฉันก็เตรียมตัวจนกระทั่งถึงเที่ยงคืนเพื่อที่จะมาพูดในตอนนี้นี้ เพราะดิฉันไม่ได้มีความรู้มากมายในเรื่องนี้ แต่ว่ามีใจที่จะทำเรื่องนี้แหละ ดิฉันเห็นด้วยในเรื่องของการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ วันนี้ดิฉันมีหลายประเด็นที่จะมาแลกเปลี่ยน แล้วก็อยากจะเสนอให้เพิ่มเติมในรายงานนี้ เพราะว่ารายงานของท่านยังไม่สุด คือยังมีหลายประเด็นที่น่าจะเพิ่มเติมได้อีกเยอะเลยนะคะ

เริ่มแรกในเรื่องของคนพิการ ดิฉันมองว่าคนพิการมีหลายประเภท เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญที่จะต้องมองในการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ ไม่ใช่เพียงตั้งผู้อำนวยการ แล้วก็ให้มีเจ้าหน้าที่มาคอยดูแลเท่านั้น ดิฉันคิดว่าสิ่งสำคัญก็คือทำอย่างไรถึงจะให้ผู้พิการได้ใช้ศักยภาพของเขา อันนั้นสำคัญมากกว่า แล้วก็มีความหมายมาก เพราะว่าถ้าเราดูเรื่องของคนพิการเราก็ต้องดูว่ามันมีความแตกต่างกัน ท่านก็ทราบดีว่ามีทั้งคนที่พิการทางกาย พิการทางจิตใจและสมอง รวมทั้งพิการในการพัฒนา ที่เขาเรียกว่า ดีเวลลอปเม้นทอลดิสอะบิลิตี (Developmental Disability) -----

มีฟิซิคัลดิสอะบิลิตี (Physical Disability) แล้วเมนทัลดิสอะบิลิตี (Mental Disability) ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีความแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นศูนย์นี้คนที่จะมาดูแล อย่างที่ท่าน สปท. นิกรได้พูดถึงนะคะ จะต้องมิใช่ แค่ใจก็ไม่พอนะคะ ท่านไม่ได้พูดถึงคุณสมบัติของเขา เพราะว่าคนที่มาดูแลเรื่องนี้ต้องมีความสามารถ ต้องมีความรู้ มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนพิการโดยเฉพาะ นอกจากนี้เราก็ไม่ได้เน้นไปในเรื่องของภารกิจอื่น ๆ หรือเรื่องของการทำให้ศูนย์นี้มีความสามารถที่จะรองรับคนพิการได้จริง เพราะว่าไม่ได้ไปพูดถึงเรื่องของการที่จะฟื้นฟูคนพิการ ท่านอาจจะบอกว่าก็ไปเป็นเรื่องของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นเรื่องของการฟื้นฟูอะไร เพราะฉะนั้นมันไม่การันตี (Guarantee) ได้เลยว่า เมื่อมีการพัฒนาศักยภาพคือมี ผอ. ไปอยู่ทุกจังหวัดแล้ว แล้ววอตส์เน็กซ์ (What's next) ที่จะการันตี (Guarantee) ได้ว่าคนพิการจะเข้าถึงเรื่องของการพัฒนาในเรื่องของการฟื้นฟู หรือเรื่องของการดูแลทางการแพทย์ หรือเรื่องของการเข้าสู่สังคม หรือเรื่องของการศึกษา ตลอดชีวิตของเขา หรือเรื่องของการพัฒนาอาชีพ เราไม่ได้ดูในเรื่องนั้นเลย เพราะว่า ถ้าจะเป็นเรื่องของการพัฒนาอาชีพ ดิฉันคิดว่าศูนย์นี้จะต้องดูแลในหลาย ๆ มิติ ตั้งแต่ในเรื่องของพรีโวกേഷันนัลอีวาลูเอชัน (Prevocational Evaluation) ในเรื่องของการประเมิน ความพิการในทุกระดับ ในเรื่องของการทำงาน ในเรื่องของสภาพจิตใจ ในเรื่องของการ เข้าสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ดิฉันไม่แน่ใจว่า ผอ. ที่เข้าไปจะมีความสามารถมากน้อยแค่ไหน แล้วจะเอาใครเป็นคนมาทำ นอกจากนี้เมื่อประเมินแล้วก็ต้องเป็นเรื่องของพรีโวกേഷันนัล เทรนนิ่ง (Prevocational Training) ซึ่งใครจะเป็นคนทำตรงนี้ ดิฉันไม่ทราบว่าแฟซิลิตี (Facility) ที่มีอยู่นี้เพียงพอหรือไม่ ดิฉันคิดว่ากระทรวง พม. น่าจะมาดูแลตรงนี้ นี่เป็นเรื่องของการปฏิรูปเลยนะคะ เมื่อเทรน (Train) แล้ว เมื่อฝึกแล้วมันก็ต้องเป็นโวกേഷันนัลเทรนนิ่ง (Vocational Training) แล้วถึงจะเป็นไปเวิร์กกิง (Working) อีกทีหนึ่ง นั่นละ แล้วเวิร์ก (Work) แล้วอย่างไรเพื่อที่จะให้สามารถอยู่ได้ ดิฉันคิดว่าไม่ได้เวิร์ก (Work) ในสภาพปัจจุบัน ในสภาพปกติ เพราะฉะนั้นถือว่าประเทศไทยมีศักยภาพในเรื่องของการดูแลผู้พิการเยอะ เพราะเรามี พ.ร.บ. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ แล้วมาปรับปรุง แก้ไขในปี ๒๕๕๖ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มีความหมายมาก ดิฉันไม่แน่ใจว่า จะการันตี (Guarantee) ได้อย่างไรว่ามาตราเหล่านี้จะนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นจริง แล้วมีการ เอนฟอร์ซ (Enforce) อย่างจริง ๆ คือกำหนดให้นายจ้างหรือหน่วยงานของรัฐรับคนพิการ เข้าทำงานในอัตรา ๑๐๐ คน ต่อคนพิการ ๑ คน หรือจ่ายเงินเข้ากองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิต

คนพิการ ไป ๆ มา ๆ กองทุนนี้มันงอกงามเจริญเติบโตมาก เพราะว่าหน่วยงานหลายหน่วยงาน ก็ไม่ยาก เอกชนก็ไม่ยากที่จะรับผู้พิการ แต่ว่าจ่ายเงินเลือกจ่ายเงินเข้ากองทุน กองทุนนั้นก็เอาไปใช้ประโยชน์เพื่อคนพิการก็จริง แต่ว่าการเข้าถึงกองทุนนี้ก็มีปัญหา เพราะว่าผู้พิการ มีศักยภาพที่ต่างกันในการเข้าถึง บางคนมีสมองดี สติปัญญาดีก็สามารถที่จะเข้าถึงกองทุนได้ แต่ท่านต้องนึกถึงผู้พิการอีกกลุ่มหนึ่ง คือถ้าเป็นเมนทอลดิสอะบิลิตี (Mental Disability) ต้องให้ผู้ปกครองเป็นคนที่จะเข้าถึงกองทุนนี้ เพราะเขาไม่สามารถที่จะเข้าถึงได้ พวกเด็ก ออทิสติก (Autistic) หรือว่าผู้พิการทางจิต จะทำอย่างไร ตรงนี้ก็มีปัญหา เมื่อเป็นเช่นนี้ ก็บอกว่ามีมาตรา ๓๕ คือให้ไปใช้ในเรื่องของการจัดจ้างเหมาช่วงงาน ซึ่งตอนนี้มีเรื่องนี้ อยู่แล้ว ดิฉันคิดว่าตรงนี้เป็นบุญเป็นคุณอย่างมากเลย คือรัฐบาลนี้ดิฉันต้องชมนะค่ะ คือก็มี ผู้พิการได้ประโยชน์จากตรงนี้เยอะ พาถูกไปทำงานอย่างน้อยก็ได้วันละ ๓๐๐ บาท เขาก็ มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ อันนี้ก็เป็นสิ่งหนึ่ง คือจะทำอย่างไรถึงจะการันตี (Guarantee) ในเรื่องนี้ได้ นั่นเป็นส่วนหนึ่งนะค่ะ

แล้วนอกจากนี้เมื่อผู้พิการไปทำงาน ดิฉันกลับมาต่อในเรื่องของการทำงาน ของผู้พิการ ดิฉันก็ไม่เห็นว่าแล้วอย่างไรถึงจะยั่งยืน ท่านไม่ได้มองถึงซัสเทนอะบิลิตี (Sustainability) ของการที่จะดูแลคนพิการไปจนกระทั่งเขาสามารถที่จะช่วยเหลือตัวเองได้ อย่าให้เขาต้องอยู่กับครอบครัว ให้ครอบครัวดูแล เพราะว่าครอบครัวไหนที่มีคนพิการ อยู่ในครอบครัวต้องมีภาระที่ดูแลแล้วก็ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ท่านจะสังเกตว่าความยากจน จะอยู่กับครอบครัวที่มีคนพิการเสียเยอะนะค่ะ ถ้าท่านมีผู้พิการอยู่ในบ้าน ๑ คน ท่านจะต้อง มีคนดูแลตลอดเวลา เพราะว่าไม่เช่นนั้นก็จะทำร้ายตัวเองหรือทำร้ายคนอื่น แต่ในเมื่อเขา จะต้องหาเงินเขาก็ต้องขังลูกไว้ ขังผู้พิการไว้ แล้วก็ออกไปทำงาน กลับมาคนพิการก็เครียด ในที่สุดก็จะมีเรื่องของทำร้ายร่างกายหรือทำร้ายผู้อื่น เราก็เคยเห็นกรณีที่คนพิการทางจิต เขาทำร้ายเด็กข้างบ้านที่ส่งเสียงดังอะไรอย่างนี้นะค่ะ นี่ก็เป็นผลพวงจากตรงนี้ เพราะฉะนั้น มันมีคำตอบในเรื่องของการทำศูนย์ เขาเรียกว่าเชลเตอร์เวิร์กช็อป (Shelter Workshop)

ดิฉันก็ไม่ทราบว่าคุณยบริการตรงนี้จะไปถึงตรงนั้นไหม ดิฉันอยากจะให้กรรมการชุดนี้ทำเรื่องนี้ให้ไปถึงจุดตรงนั้น ไม่ใช่แค่ตั้งศูนย์และเอาคนมา ๑๐๐ กว่าคน แล้วก็มาดูตรงนี้ ดิฉันคิดว่าไปไม่ถึง คือคนพิการจริง ๆ ไม่ได้รับประโยชน์จากท่าน แต่กลายเป็นหาตำแหน่งหาโอกาส แล้วคนที่ไม่มีความสามารถจริงเข้ามาอยู่ในตำแหน่งตรงนั้นมากกว่า เพราะฉะนั้นเรื่องของเชลเตอร์เวิร์กช็อป (Shelter Workshop) หรือที่เราเรียกว่าเวิร์กเซนเตอร์ (Work Center) จำเป็นที่จะให้เขาเข้ามาทำงานในตอนกลางวัน แล้วตอนเย็นก็กลับบ้านไปครอบครัวก็ไม่ใช่ภาระ แต่เขาสามารถที่จะทำงานในสภาพแวดล้อมที่มีคนดูแลเขามีโอกาเพชชั่นนัลเทราพิสต์ (Occupational Therapist) หรือนักกิจกรรมบำบัดที่จะดูแลตรงนั้น มีบุคลากรทางการแพทย์ที่จะดูแลแล้วทำให้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของคนพิการ และก็มีโซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) หรือวิสาหกิจเพื่อสังคมที่จะทำให้บุคคลเหล่านี้ส่งสินค้าของเขาเข้าถึงตลาด ให้โอกาสกับแนวคิดประชารัฐที่จะทำให้คนพิการนี้มีศักยภาพในการพัฒนาตัวเองได้ ก็ให้ภาคเอกชนเข้ามา เพราะฉะนั้นรัฐบาลนี้กำลังส่งเสริมเรื่องของวิสาหกิจเพื่อสังคม ดิฉันคิดว่าเรื่องนี้สำคัญที่จะทำให้เป็นจริงได้นะค่ะ ก็ส่งผลิตภัณฑ์สู่ตลาดโดยวิสาหกิจเพื่อสังคมเหล่านั้น ตัวอย่างในประเทศเกาหลีแล้วในเรื่องนี้นะค่ะ เขามีเซนเตอร์ (Center) สำหรับคนพิการแล้วทำเป็นโซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) นะค่ะ ตัวอย่างเช่นมีดิสเอเบิลเซ็นเตอร์ (Disable Center) ของโซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) ทำคุกกี้แล้วก็ส่งให้ห้างฮุนไดหรือแม้กระทั่งทำเทียน ทำโน่นทำนี่ เพราะคนเหล่านี้ทำในรูปแบบของเลเบอร์อินเทนซิฟ (Labor Intensive) ได้ ดิฉันคิดว่าตรงนี้จะเส้นทางที่ประเทศไทยน่าจะปฎิรูป แทนที่จะมาสร้างศูนย์แล้วก็สร้างคน แต่ว่าไปไม่ถึงการพัฒนาคนพิการที่แท้จริง แล้วก็สุดท้ายก็ไม่ได้ช่วยคนพิการที่มีที่ยืนในสังคมอยู่ดี เพราะฉะนั้นเรื่องของโซเชียลอินคลูชัน (Social Inclusion) หรือการทำให้เขามีบทบาทนี้สำคัญ ดิฉันก็เลยอยากจะสรุปว่าทำอย่างไรสิทธิของคนพิการถึงจะเป็นจริง ไม่ใช่เพียงแค่มีเจ้าหน้าที่แล้วก็ดูแลศูนย์ เพราะเขามีออริติ (Authority) สุดท้ายนี้ในเมื่อมีออริติ (Authority) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจในการอนุมัติอนุญาตโน่นนี้ สุดท้ายก็จะมีเพาเวอร์คอร์รัปต์ (Power Corrupt) นะค่ะ หรือว่ามีความกังวลเพราะฉะนั้นโอกาสเปิดให้คนพิการ แต่ว่าการเข้าถึงโอกาสนั้นไม่เท่าเทียมกัน เพราะความพิการของเขาและครอบครัวของเขา การด้อยโอกาสเหล่านั้นจึงเกิดขึ้นเพราะเรื่องของการไม่รู้หนังสือด้วย การไม่มีอาชีพด้วย ตัวอย่าง คนที่ท่านนิกรพูดถึง เรื่องของ

อุบัติเหตุณะคะ แล้วเสร็จแล้วเคยทำงานกลายเป็นไม่มีงานทำ ครอบครัวมีปัญหา แล้วเขาจะกลับมาสู่สังคมได้อย่างไร ตรงนี้ก็เป็นเรื่องที่ต้องคิดมากมาย เพราะฉะนั้นเรื่องแอเรียเบส (Area based) ก็สำคัญ ในเรื่องของการทำงาน การจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นหลัก ยึดประเด็นเป็นหลัก ก็ควรจะเอาเรื่องนี้ไปเข้าพ่วงกับเรื่องของประชารัฐ เพราะฉะนั้นคอมมูนิตีเบส (Community based) สำคัญ ในรายงานนี้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับคอมมูนิตี (Community) ชุมชน สังคมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสักเท่าไรนะคะ คอมมูนิตี เบส รีแฮบิลิเทชัน (Community based Rehabilitation) สำคัญมาก ที่เรียกว่า ซีบีอาร์ (CBR) ท่านไม่ได้พูดถึงเรื่องนี้เลย การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการและครอบครัว การบรรลุความต้องการสูงสุดของผู้พิการและครอบครัวจะอย่างไร มันใจได้อย่างไรว่าเขาจะมีส่วนร่วมในสังคม มันใจได้อย่างไรว่าเขาจะเข้าถึงบริการฟื้นฟู มันใจได้อย่างไรเขาจะเข้าถึงทรัพยากร ดิฉันขอเวลา ๒ นาทีนะคะ ทำอย่างไรถึงจะบูรณาการหลายภาคส่วนเพื่อให้โอกาสกับคนพิการได้เกิดขึ้นจริง นอกจากนี้ทำอย่างไรถึงจะไม่ให้เกิดปัญหาความยากจนที่เพิ่มพูนขึ้นเพราะความพิการของเขา และทำอย่างไรถึงจะลดภาระให้กับสังคมได้ ทำอย่างไรให้พวกเขาเกิดความภาคภูมิใจในตน มีคำถามที่มีคนฝากมาว่าตัวอย่างถ้าเด็กออทิสติก (Autistic) ก็ยังเรียนหนังสือได้นะคะ เรียนไปเรียนมาก็จบการศึกษาภาคบังคับ แล้ววอตส์เนกซ์ (What's Next) ที่ท่านจะดูแลเขา ๑ ๒ ๓ ๔ สามารถที่จะวางแผนปิง (Mapping) ให้เขาได้ไหมว่าเขาจะไปถึงจุดหมายได้อย่างไร แทนที่จะต้องให้ครอบครัวมาคอยดูแลตลอดเวลา เพราะว่าพ่อแม่ก็แก่ตัวมากขึ้น เพราะฉะนั้นเขาจะดูแลตัวเองและดูแลคนอื่นได้อย่างไร แล้วสังคมจะช่วยกันดูแลเขาอย่างไร อย่างนี้เป็นต้นนะคะ ก็ต้องขอขอบพระคุณคะ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณคะ ลำดับต่อไปนะคะ เรียนเชิญท่านเพิ่มพงษ์ เขาวลิต อดีตเลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดคะ

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิท : กราบเรียนท่านประธาน สปท. ที่เคารพนะครับ กระผม เพิ่มพงษ์ เชาวลิท สปท. หมายเลข ๑๑๐ ก็ต้องยอมรับว่าสิ่งที่กรรมการเสนอในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ๆ นะครับ เพราะว่าถ้าเราสามารถที่จะทำเสนอได้ แล้วก็จะเป็นการปฏิรูปและการให้ความสำคัญของคุณค่าของความเป็นมนุษย์จริง ๆ แล้วก็เชื่อว่ารัฐธรรมนูญทุกฉบับจะต้องมีการพูดในเรื่องนี้อยู่แล้ว ผมคงมีข้อคิดเห็นในการเสนอแนะในเรื่องนี้ เพื่อจะเป็นประโยชน์ในเรื่องของการทำงานต่อไปนะครับ ผมเห็นด้วยกับสมาชิกหลายท่านที่เสนอนะครับว่าถ้าเราสามารถต่อยอดข้อเสนอต่อไป ผมคิดว่าจะเป็นข้อเสนอที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

เรื่องแรกคือถ้าเราพูดถึงคนพิการก็คงจะมีหลักคิดอยู่ ๒-๓ อย่าง ก็คือคนพิการประเภทที่ ๑ คนพิการที่สามารถที่จะช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งตรงนี้ถ้าเราเปิดโอกาสแล้วก็ทำให้ช่องทางมันดีขึ้น ผมคิดว่าเขาจะเป็นคนที่เป็ประโยชน์ เท่าที่ดูตัวเลขสถิติที่กรรมการเสนอมา ผมคิดว่าตรงนี้น่าค่อนข้างน้อย สามารถประกอบอาชีพได้ แต่ว่าพูดถึงการศึกษาก็ยังน้อย การประกอบอาชีพก็ยังไม่ค่อยดี ถ้าเราพัฒนาเรื่องนี้ต่อไปผมคิดว่าเขาก็จะเป็นคนที่มีความพร้อมในเรื่องของการทำงาน กับคนพิการประเภทที่ ๒ ก็คือช่วยเหลือตัวเองไม่ได้เลย อันนี้ผมคิดว่าเราก็คงจะพัฒนาอะไรได้ยากมาก ตรงนี้คืออยู่ที่มาตรการช่วยเหลือหรือมาตรการสงเคราะห์ ผมว่าจะเป็น ๒ อย่างครับ แต่ที่สำคัญมากคือถ้าจะทำให้ข้อเสนอหรือข้อเสนอต่อไปนี้เป็นประโยชน์

เรื่องที่ผมอยากจะเสนอก็คือเราน่าจะจัดทำเหมือนกับเป็นยุทธศาสตร์หรือเป็นอะไรสักอย่างหนึ่ง เพราะจริง ๆ ถ้าเราดูเป้าหมายของกลุ่มคนพิการทั้งหมดนี้ เท่าที่ได้รับฟังจากท่านต่อพงศ์ มีประมาณสัก ๒,๐๐๐,๐๐๐ หรือ ๓,๐๐๐,๐๐๐ คนของประเทศเรา มันก็เป็นจำนวนที่ไม่มากนักจะมีอัตราส่วนเพิ่มปีละเท่าไร ผมคิดว่าในแง่สถิติมันสามารถดำเนินการได้ ๒๐๐-๓๐๐ คนที่เป็นเป้าหมาย ผมคิดว่าถ้าเราจะพัฒนาอะไรสักอย่างหนึ่งต้องเอาเป้าหมายนี้เป็นตัวตั้ง ถ้าเรามีเป้าหมายรวมทั้งหมด ๒,๐๐๐,๐๐๐ กว่าคน เราจะสามารถแบ่งแยกโดยสถิติได้ว่ามีเป้าหมาย ๒,๐๐๐,๐๐๐ กว่าคนนี้ สามารถที่จะพึ่งตัวเองได้เท่าไร พึ่งตัวเองไม่ได้เท่าไร ถ้าเราได้ตรงนี้ ๒ อันแล้ว เราก็จะอยู่ที่ที่พึ่งตัวเองได้ เราจะพัฒนาเขาอย่างไร จะพัฒนาเขาอย่างไรนี้มันก็มี ๒-๓ อัน อันที่ ๑ ถ้าพัฒนาการศึกษา อันนี้คือการไปบูรณาการร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการว่าจะดำเนินการอย่างไรนะครับ อันที่ ๒ ถ้าจะเป็นเรื่องของอาชีพการงาน อันนี้คือการไปบูรณาการกับกระทรวงแรงงาน

หรือกระทรวงพาณิชย์ก็แล้วแต่เราจะดำเนินขึ้นไป ถ้าสเกล (Scale) ของส่วนกลางมันจะใหญ่โต เราก็จะไปพูดถึงสเกล (Scale) ของพื้นที่คือจังหวัด เราก็สามารถจะสร้างได้ชัดเจนว่าจริง ๆ เป้าหมายทั้งหมด ๒,๐๐๐,๐๐๐ กว่าคน ถ้าจะแยกย่อยเป็นความช่วยเหลือและพัฒนาจะเป็นเท่าไรตรงนี้มันสามารถจับต้องได้ และจะเป็นการพัฒนาที่ค่อนข้างดีมากนะครับ ผมคิดว่าถ้าเราทำได้ตรงนี้ กับอีกอันหนึ่งก็คือเรื่องของกฎหมาย กฎหมายเท่าที่ผมฟังจากกรรมาธิการสักครู่นี้ก็ถือว่าเรายัง ประเทศเรามีความก้าวหน้าในเรื่องของกฎหมายที่เอื้ออำนวยให้กับทางคนพิการ ตรงนี้เราก็คิดว่าจะเป็นเรื่องที่ดี คือเป็นเงื่อนไขที่เกื้อกูลอยู่แล้ว แต่เราดูว่าอะไรบางอย่างที่ยังไม่มี ถ้าเราจะทำให้มันครบมันก็จะสมบูรณ์มากขึ้น แต่สิ่งทีนอกจากกฎหมายแล้ว สิ่งที่สำคัญอันหนึ่งที่ผมคิดว่าเราจะต้องไปพิจารณา คือการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามกฎหมายที่บอกไว้ ไม่ใช่เขียนไปหลาย ๆ อย่าง แต่ปรากฏว่าไม่มีเลยแล้วบ้านเราผมคิดว่าปัญหาการบังคับใช้กฎหมายจะเป็นเรื่องใหญ่ เพราะฉะนั้นปัญหาคคนพิการเมื่อระบุเป็นกฎหมายอะไรแล้วที่ยังไม่ได้ปฏิบัติ ผมคิดว่าถ้าเราสามารถผลักดันให้เกิดขึ้นในเรื่องของการปฏิบัติมันก็จะมีผลด้วยนะครับ อันนี้ผมคิดว่าถ้าเราทำแผนยุทธศาสตร์ตรงนี้เราก็จะสามารถรู้ได้ว่าเราจะพัฒนาเขาอย่างไรต่าง ๆ นี่ ประเด็นอันหนึ่งที่เป็นเรื่องที่สำคัญอันหนึ่งเท่าที่ผมฟังเมื่อสักครู่ที่ว่า การขึ้นทะเบียนของคนพิการอาจจะยังไม่ครบขณะนี้ฟังดูแล้วขึ้นทะเบียนประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ กว่าคน อาจจะมีจำนวนมากกว่า เช่น อาจจะมีจำนวนเป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ หรือ ๒,๐๐๐,๐๐๐ คนที่ยังไม่ได้ขึ้น ถ้าเราสามารถที่จะทำให้เกิดการจูงใจให้มีการขึ้นทะเบียนให้มากเราจะสามารถรู้เป้าหมายทั้งหมด เมื่อเรารู้เป้าหมายทั้งหมดแล้วเราจะสามารถพัฒนาหรือแยกย่อยออกไปได้ ซึ่งผมคิดว่าเรื่องของการพัฒนาแรงจูงใจให้เกิดการมาขึ้นทะเบียน ตรงนี้ผมก็อยากให้เป็นอย่างหนึ่ง เพราะถ้าเราทำได้เราจะรู้เป้าหมายรวม จากเป้าหมายรวมอันนี้ละเราสามารถไปพัฒนาได้พัฒนาบางเรื่องเราจำเป็นต้องพัฒนาให้เขามีขีดความสามารถสูงขึ้นไปกว่านี้ทั้งเรื่องการศึกษา การงาน อาชีพ หรือแหล่งทุน ก็แล้วแต่ เราก็จะไปบูรณาการร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม หรือท้องถิ่น ถ้าเราทำได้แบบนี้ผมคิดว่าการเสนอจะเป็นไปได้ นะครับ

มีอีก ๒ ประเด็นที่ผมอยากจะเสนอเพิ่มเติม อันดับแรกคือเรื่องของกลไกในการจัดการ เราจะสร้างกลไกการจัดการอย่างไร ตรงนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ สิ่งที่กรรมการเสนอมาก็คือการเพิ่มกลไกของภาครัฐที่จะเข้าไปดำเนินการตรงนี้โดยครอบคลุมของจังหวัด อันนี้ผมคิดว่าสมาชิกหลายท่านได้ให้ข้อสังเกตไว้แล้วว่าอาจจะปัญหา ผมคิดว่ากลไกคงจะมี ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ คือกลไกในเรื่องของการประสานงาน กลไกประสานงานอาจจะรวมถึงข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่รัฐได้ หรือในระยะหลังนี้อัตราเพิ่มข้าราชการอาจจะเป็นไปได้ยาก การเป็นพนักงานของรัฐ การเป็นพนักงานราชการก็อาจจะเป็นไปได้ อันนี้ผมคิดว่าแนวคิดตรงนี้เพื่อให้ลดภาระของราชการ การเพิ่มเป็นพนักงานราชการในเรื่องของการอำนวยความสะดวก การประสานงาน การดูแลเรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย อันนี้จะเป็นความที่ง่ายกว่าการเพิ่มราชการ แต่สิ่งที่สำคัญมาก กลไกที่จะเข้าไปดำเนินการและเข้าถึง ตรงนี้เป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งผมคิดว่าหลายท่านที่พูดมาแล้วว่าการทำงานกับคนพิการ แนนอน อาจจะความยากลำบากหรือความเหนื่อยล้า แรงกายแรงใจหรือความพากเพียรอาจจะสูงกว่าคนปกติ ฉะนั้นผมคิดว่าสิ่งที่สำคัญมากคือเราคิดถึงการจัดตั้งกลไกที่เรียกว่า เอ็นจีโอ (NGOs) หรือกลไกนอกภาครัฐจะเป็นประโยชน์ แล้วเอาคนเหล่านี้ที่มีความผูกพันด้วยใจด้วยการทำงานที่มีอุดมการณ์ ถ้าเราให้ท้องถิ่นหรือจังหวัดแต่ละจังหวัดคัดสรรคนเหล่านี้ขึ้นมาแล้วดำเนินการประสานงานหรือดำเนินการเข้าถึง ผมคิดว่ามันจะเป็นประโยชน์มากกว่าที่เราจะเอาข้าราชการที่มีความเสี่ยง ฉะนั้นผมคิดว่าข้าราชการอาจจะดูในแง่ของกฎระเบียบอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ แต่ว่ากลไกที่ทำงานต่ออาจจะใช้กลุ่มที่เป็นนอกภาครัฐหรือเอ็นจีโอ (NGOs) เข้าไปดำเนินการ ผมคิดว่าตรงนี้นั้นจะเป็นประโยชน์อย่างสูงนะครับ กลไกในการทำงาน

อีกอันหนึ่งก็คืออีกข้อหนึ่งปัญหาเรื่องงบประมาณ จริง ๆ ทุกอย่างทั้งหมดเรื่องงบประมาณเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหญ่กว่าทุกเรื่อง และจะชี้ขาดกว่าทุกเรื่อง เราตั้งกลไกหลายกลไกทั้งหมด แต่งบประมาณไม่พอ ผมก็ว่า จะเป็นเรื่องใหญ่ ผมคิดว่าจากเป้าหมายของคนพิการที่มีอยู่ประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐-๓,๐๐๐,๐๐๐ คนที่เราปรากฏ ผมคิดว่าเราสามารถประมาณการได้ว่าจริง ๆ แต่ละปีเพื่อเมนเทน (Maintain) หรือว่าดำรงเป้าหมายคนเหล่านี้จะต้องใช้งบประมาณปีละเท่าไร ผมคิดว่าเราสามารถดำเนินการได้ เช่น สมมุติเราได้ว่าปีละประมาณ ๕๐ ล้านบาท ๑๐๐ ล้านบาท หรือประมาณเดือนละเท่าไร ถ้าเราประมาณการยอดงบประมาณในการใช้จ่ายได้ผมคิดว่ามันก็มี ๒-๓ ทาง อันที่ ๑ คือ

ภาครัฐในการสนับสนุน ก็คงเป็นส่วนหนึ่ง แต่ผมคิดว่าภาครัฐคงจะมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณมาก สังเกตได้ว่าภาครัฐไม่สามารถให้งบประมาณได้ทุกเรื่องเต็มตามเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตามแต่ครับ เพราะฉะนั้นการคิดถึงงบประมาณนอกภาครัฐในการสนับสนุนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ แล้วถ้าสามารถผลักดันได้จะเป็นประโยชน์ งบประมาณทางด้านสลากกินแบ่งรัฐบาลก็ดี งบประมาณจากภาษีสุราที่ดี ภาษีบุหรี่ที่ดี งบประมาณนอกภาครัฐอื่น ๆ ของกองทุนราชการบางเรื่อง ถ้าเราจะทำให้มันมีความชัดเจนแล้วตั้งเป็นเปอร์เซ็นต์ขึ้นมา กำหนดออกมาเป็นระเบียบ กฎหมายอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ งบประมาณแบบที่ทาง สสส. หรือทางอะไรที่เขาทำ ผมคิดว่าตรงนี้จะประโยชน์ เพราะว่า การช่วยเหลือคนพิการผมเชื่อว่าทุกองค์กรเห็นด้วยอยู่แล้ว เพียงแต่ว่าโอกาสที่ผ่านมาไม่ได้มี เพราะฉะนั้นถ้าเรากำหนดให้เป็นกฎหมาย ภาครัฐคงได้ ให้เท่านี้ สำนักงานงบประมาณเคยให้ ปีละ ๑๐ ล้านบาท ผมว่าก็ไม่เกินกว่าปีนี้ อย่างมากเพิ่มขึ้น ๑๐ ล้านบาท ๑๑ ล้านบาท แค่นั้นเอง แต่ถ้าเราต้องการมากกว่านี้ก็ต้องอาศัยช่องทางของกลไกอื่น ผมคิดว่าถ้าเราทำได้แบบนี้จะมีความแน่นอนของงบประมาณ เมื่อมีความแน่นอนของงบประมาณขึ้นมาแล้ว เราก็สามารถที่จะเอางบประมาณตรงนี้ไปตั้งให้กับองค์กรต่าง ๆ ได้ หรือการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ หรือไปช่วยเหลือสังเคราะห์ได้ ผมคิดว่าถ้าทำได้แบบนี้มันก็จะประโยชน์นะครับ และเท่าที่ดูก็คงจะมีกองทุนสนับสนุนอยู่ส่วนหนึ่งแล้ว ถ้ากองทุนมีอยู่ไม่พอประการใดเราก็ใช้งบประมาณตรงนี้ได้ครับ

ประเด็นสุดท้ายอีกอันหนึ่งที่ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากคือการเปิดโอกาสหรือเปิดอาชีพ ผมไม่แน่ใจว่าเรามีระเบียบอะไรหรือไม่ แล้วอีกอย่างหนึ่งครับ ที่จริงหน่วยที่จะดำเนินการรับคนพิการให้เข้ามาทำงาน ตรงนี้ผมยังไม่ทราบชัดเจนนะครับ แต่ถ้ายังไม่มีผมอยากเสนอในเรื่องของการให้ราชการทุกหน่วยเปิดให้คนพิการให้เข้ารับให้เป็นลูกจ้างหรือให้เป็นพนักงานก็ได้ที่จะเข้าทำงานตรงนี้ตามรูปแบบที่เหมาะสม ถ้ากำหนดเป็นระเบียบ กฎหมายได้ ผมคิดว่าจะประโยชน์ -----

ถ้าได้แบบนั้น เอกชน ห้างร้าน รัฐวิสาหกิจเขาคงจะตามเองนะครับ ถ้าทำได้แบบนี้โอกาสของคนพิการที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาแล้วจะมีปัจจัยที่แน่นอนที่เข้ามาสู่การทำงาน ถ้าแบบนี้มันจะทำได้ นะครับ สุดท้ายอยากจะเสนอนิดว่าถ้าเมื่อมาตรการฉบับนี้ผลผ่านไปแล้ว ถ้ากรรมการจะรับต่อในการศึกษาให้มันเป็นรายละเอียดถึงเป้าหมายจับต้องได้ แล้วก็ มีกลไกชัดเจนเหมือนกับยุทธศาสตร์ที่เราจะพัฒนานี้ ผมคิดว่าผลงานของ สปท. หรือรัฐบาลที่ประกาศใช้อยู่แล้วมันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง นะครับ ขอบคุณมากครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณค่ะ ท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร ได้ให้ประเด็นสำคัญไว้เกี่ยวกับเรื่องข้อมูล จำนวนคนพิการนะค่ะ ไม่ว่าท่านจะไปตั้งต้นในเรื่องงบประมาณหรืออะไร ข้อมูลเป็นเรื่องที่สำคัญมากทีเดียวที่จะรับทราบว่า เรากำลังดีล (Deal) อยู่กับคนพิการ ๑,๕๐๐,๐๐๐ คน หรือ ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน หรือ ๒,๕๐๐,๐๐๐ คนนะค่ะ เพราะฉะนั้นก็เรียนฝากกรรมการว่า จุดนี้ท่านจะต้องหาวิธีทำที่จะได้ตัวเลขที่แท้จริงของคนพิการในประเทศไทย ซึ่งประเด็นว่าท่านเมธิณี คงจะบอกเราได้ว่าระบบไอที (IT) จะได้ช่วยให้เรื่องข้อมูลของด้านคนพิการนี้ มีความสมบูรณ์มากขึ้นอย่างไรนะค่ะ ต่อไปเรียนเชิญท่านกษิต ภิรมย์ อดีตเอกอัครราชทูต ประจำหลายประเทศ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ เรียนเชิญค่ะ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สปท. ลำดับที่ ๗ ผมเคยเป็นอธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศเกือบ ๓ ปีครับ แล้วก็ข้องแวะ กับองค์การสหประชาชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับสังคมอ่อนแอจะมากมาย ก็อยากจะนำเอา ประสบการณ์อันนี้มาเล่าสู่กันฟังเพื่อที่จะได้ขับเคลื่อนการดูแลคนด้อยโอกาส แล้วก็คนพิการ ผมก็ขอย้ำดังที่ท่านประธานได้ย้ำเมื่อสักครู่นี้ว่า เรามักจะเริ่มพิจารณาเรื่องกันโดยที่ขาดสถิติ ไม่ใช่แค่จำนวนตัวเลขเท่าไร แต่ต้องแบ่งเป็นประเภทด้วย เป็นออทิสติก (Autistic) ด้อยทางสมอง พิการทางร่างกาย ตัวเลขต้องออกมาให้ชัดครับ กับอันที่ ๒ คือในตัวเลข อันนี้ก็ต้องแบ่งออกมาด้วยว่าอยู่ในสถานการศึกษาเท่าไร แล้วก็ควรจะนำเข้ามาอยู่ในสถานการศึกษา หรือว่าศูนย์ฝึกอบรมเท่าไร แล้วที่ช่วยตนเองไม่ได้เลยมีเท่าไร มันจะได้ แบ่งแยกกันว่าจะดูแลอย่างไร เผอิญเมื่อปีที่แล้วผมได้มีโอกาสไปเยี่ยมโรงเรียนคนพิการ ที่จังหวัดสกลนคร เข้าใจว่าทั่วประเทศมีประมาณ ๑๗ โรงเรียน หรือว่าในภาคอีสาน มี ๑๗ โรงเรียน ตัวเลขผมอาจจะไม่แน่นอน แต่ประเด็นก็คือว่า มีโรงเรียนที่จะดูแล

เด็กพิการอยู่ แล้วก็ความมุ่งมั่น การอุทิศ จิตใจของผู้บริหาร แล้วก็โดยเฉพาะเด็กหนุ่มสาว อายุ ๑๘ ปีถึง ๒๕ ปี ที่ต้องอยู่กับเด็กพิการแทบจะ ๒๔ ชั่วโมงเป็นสิ่งที่น่าประทับใจเป็นอย่างยิ่ง แล้วเขาต้องการความร่วมมือช่วยเหลือ งบประมาณสนับสนุน วิธีชีวิตประจำวันของครู เด็ก ๆ พวกนี้ หนุ่มสาว ที่อยู่อาศัย เงินเดือน เพราะมันเป็นงานยากลำบากที่จะต้องดูแล คนพิการตลอดเวลา เพราะฉะนั้นก็อยากจะขอให้คณะกรรมการช่วยดูที่โรงเรียนทั้งหมดด้วย ทำการสำรวจนะครับ แล้วก็โรงเรียนเหล่านี้ร่วมกับทางศูนย์ต่าง ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์นั้น จะนำเอาคนพิการที่อยู่ นอกโรงเรียนนั้นเข้ามาฝึกอบรมเพื่อจะให้มีโอกาสได้ทำอะไรนะครับ อันนี้ก็เป็นสิ่งหนึ่ง ที่อยากจะฝากไว้เบื้องต้น คู่ขนานกันไปก็เมื่อสักครู่นี้สมาชิกได้กล่าวไว้ว่ามันเป็น พันธกรณีของหน่วยราชการ แล้วก็ทางภาคเอกชนงานที่จะว่าจ้างสัก ๑ เปอร์เซนต์ มันควรจะเป็นของคนพิการ ถ้าเมื่อเราไปเที่ยวที่ประเทศญี่ปุ่น กับประเทศเกาหลีใต้ หรือแม้กระทั่งประเทศไต้หวัน คนนวดส่วนใหญ่เป็นคนตาบอดครับ แล้วก็คนรับโทรศัพท์ แม้กระทั่งพนักงานตามลิฟต์อะไรก็สามารถจะเป็นคนพิการได้ เราน่าจะมีการจัดลำดับ ของอาชีพ ว่ามีอาชีพอะไรที่ควรจะต้องสงวนไว้ให้กับคนพิการ แล้วก็คู่ขนานกันไปนั้น เมื่อวานเราก็พูดเรื่องการผังเมือง -----

แล้วก็งานโยธาธิการ ทุก ๆ ประเทศเขามีภาคบังคับว่ารถเมล์ก็ดี อะไรที่เป็นของสาธารณะนั้น จะต้องให้คนพิการเข้าออกได้โดยสะดวก มันต้องทำคู่ขนานกันไป คราวนี้ผมเริ่มที่จะไล่เป็นประเด็น แต่ก็อยากจะขอกล่าวไปในภาพกว้างว่า ณ วันนี้ประเทศไทยเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติหลายฉบับ เรื่องของผู้ด้อยโอกาส คนพิการ เด็กและสตรีที่เกี่ยวข้อง แล้วก็แม้กระทั่งในอนุสัญญาหรือข้อตกลงที่เกี่ยวกับอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ไอแอลโอ (ILO) เราก็มียุทธศาสตร์ที่จะมีการว่าจ้างแรงงานที่เป็นคนพิการ ในขณะเดียวกันในช่วงปีที่ผ่านมาเราก็เป็นประธานกลุ่ม ๗๗ โดยท่านตัวนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นสำคัญ เราก็ภาคภูมิใจกันมาก นอกเหนือจากการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นหลักของการพัฒนาประเทศแล้วก็ต่อต้านหรือว่าสู้กับความท้าทายของโลกาภิวัตน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้วมันก็มีพันธกรณีในการที่จะดูแลผู้ด้อยโอกาสในกรอบของสหประชาชาติแล้วก็ในกรอบของจี ๗๗ (G77) ด้วย คราวนี้ผมก็อยากจะฝากกรรมการผ่านท่านประธานว่าต้องทบทวนครับ ว่า ณ วันนี้เรามีพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกับสหประชาชาติแล้วก็เครือข่ายในองค์กรของสหประชาชาตินั้นก็เรื่อง ก็ฉบับ แล้วเราได้ดำเนินการตามพันธกรณีโดยรัฐบาล แล้วก็โดยเฉพาะโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ แล้วก็กระทรวงสาธารณสุขมากน้อยอย่างไร ไม่อย่างนั้นเราก็จะเข้ามาพิจารณาเรื่องในที่ประชุม สปท. นี้ มักจะเป็นบางเรื่อง ๆ เช่น การที่จะตั้งศูนย์ข้าราชการที่เป็นข้อเสนออยู่ขยาย มันก็มักจะมาที่ตั้งหน่วยงานข้าราชการดังที่เพื่อนสมาชิกได้กล่าวไปแล้ว โดยไม่ได้ดูประเด็นปัญหาแล้วก็งานที่จะต้องปฏิบัติเคียงข้างคู่ขนานกันไป โดยหน่วยงานอื่น ๆ ภาคเอกชนโดยเฉพาะสภาหอการค้า สมาอุตสาหกรรม สมาคมธนาคารที่จะเข้ามาได้ในกรอบของที่สมัยนี้ใช้คำว่า คอร์पोเรต โซเซียล เรสพอนซิบิลิตี ซีเอสอาร์ (Corporate Social Responsibility : CSR) ความรับผิดชอบต่อสังคม แล้วก็ที่สำคัญก็คือว่าในประเทศไทยเรามีองค์กรทางภาคประชาสังคม ซิวิลโซไซตี (Civil Society) หรือเอ็นจีโอ (NGOs) เป็นพันธมิตรกัน แล้วเขาก็ทำในเรื่องของเด็ก สตรี ผู้ด้อยโอกาสอยู่ เราต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเขา ในขณะเดียวกันเราก็บอกว่าเรากำลังต้องการที่กระชับพัฒนาการปกครองท้องถิ่นของระดับ อบจ. อบต. เทศบาล แล้วทำไมเราไม่คิดที่จะโอนงานต่าง ๆ เหล่านี้ไปที่ภาคเอกชนไปที่ภาคประชาสังคม แล้วก็ไปที่ภาคท้องถิ่น ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกระจุกตัวแล้วก็เพิ่มขยายหน่วยงานในเครือข่ายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้ง

กระทรวงสาธารณสุข แล้วก็กระทรวงมหาดไทย แล้วก็อื่น ๆ ด้วย แล้วในการที่เราไปทบทวนพันธกรณีที่เรามีอยู่กับต่างประเทศ เราจะได้เห็นว่าอะไรที่เราได้ทำคืบหน้าไปแล้ว ก้าวหน้าไปแล้ว อะไรที่เรายังล้าหลังและจะต้องพัฒนา ผมคิดว่ามองในภาพกว้างเสียก่อนนะครับ แล้วค่อยทอนออกมาว่าเราจะจัดองค์กรส่วนกลางของรัฐบาลอย่างไร แล้วจะประสานกับทางท้องถิ่นทางภาคประชาสังคมและทางภาคเอกชนอย่างไร ไม่ใช่มาดูกันแค่ตั้งศูนย์ ขยายศูนย์ คราวนี้จะตั้งศูนย์ ขยายศูนย์ ถึงแม้ว่าศูนย์ที่จะมีแล้ว ๗๑ แห่ง จะให้มันครบ ๗๖-๗๗ แห่ง ครอบคลุมมันทุกจังหวัดทั่วประเทศ ผมก็ยังมีความข้องใจเกี่ยวกับขีดความสามารถของข้าราชการที่ประจำที่ศูนย์ว่าจบอะไรมา เป็นนางพยาบาลหรือเปล่า เป็นหมอหรือเปล่า เป็นผู้ช่วยพยาบาลหรือเปล่า ผ่านคอร์ส (Course) ว่าด้วยเรื่องจิตวิทยาของการที่จะดูแลคนพิการหรือเปล่า ไม่ใช่จะมีตำแหน่งแล้วก็จบเศรษฐศาสตร์หรือจะจบพัฒนาธุรกิจอะไรต่าง ๆ เหล่านี้แล้วก็มาทำงานได้ ผมก็อยากจะขอให้คณะกรรมการช่วยกรุณาทบทวนว่า ณ วันนี้ข้าราชการในสังกัดของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรืออื่น ๆ นั้น มีทักษะ มีความสามารถ แล้วถ้าเผื่อจะให้ไปทำงานอันนี้จะใช้เวลาในการฝึกอบรมเพิ่มทักษะอย่างไร แล้วในการฝึกอบรมเพิ่มทักษะนี้จะให้ใครทำ -----

ให้โรงพยาบาลทำ ให้กระทรวงสาธารณสุขทำ ให้มหาวิทยาลัยทำ ใครจะเป็นผู้ทำ ใครจะเป็นผู้ฝึกอบรม แล้วคู่ขนานกันไปเมื่อเรามีพันธกรณีกับสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศมากมาย เราจะได้ได้รับความร่วมมือช่วยเหลือกับเขามากน้อยแค่ไหนในการที่จะเพิ่มทักษะขีดความสามารถของบุคลากรของเรา กับอันที่ ๒ ก็คือว่า ณ วินาทีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีการเรียนการสอนภาควิชาที่จะดูแลคนพิการหรือเปล่า เพราะว่าถ้าเมื่อเราบอกว่าจะมีคนพิการถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน เราต้องการบุคลากรที่จะดูแลเพื่อนมนุษย์ของเราเหล่านี้อย่างไร ผู้ที่ดูแลก็จะต้องมีความพร้อม จะพร้อมได้ต้องไปเริ่มที่การศึกษา แล้วก็การฝึกอบรมเป็นระยะ ๆ แล้วเราต้องเลิกคิดในเรื่องที่บอกว่างบประมาณไม่พอ อันนี้ในยุคปฏิรูป ถ้าเมื่อต้องใช้เงิน ๕,๐๐๐ ล้านบาท ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อจะวางระบบโครงสร้างให้มันเข้าที่ เตรียมบุคลากร แล้วก็มีการรองรับคนพิการได้อย่างทั่วถึง ถ้าเมื่อจะเป็นหมื่นล้านบาทจะต้องทำก็ต้องทำ เราได้มีการตั้งงบประมาณไปอีกลู่วัยแฉกกันมากมายดังที่รู้ ๆ กันอยู่ แต่อันนี้มันมีกลุ่มคนที่ควรจะอยู่ในระดับความสำคัญสูงสุดอันหนึ่งของสังคมที่เขาจะต้องได้รับการดูแล มันเป็นเรื่องนโยบาย เป็นเรื่องของจิตใจที่เราจะต้องมีส่วนในการที่จะเข้าไปร่วมช่วยเหลือให้ได้อย่างเต็มที่นะคะ

ก็ขอฝากประเด็นกว้าง ๆ เหล่านี้ไว้ แล้วผมก็ขอแนะนำเป็นประการสุดท้าย อยากจะให้คณะกรรมการได้พบกับกรมองค์การระหว่างประเทศด้วย จะได้รับทราบข้อมูลสถานะของประเทศไทย แล้วก็พันธกรณี แล้วก็ช่องทางในการที่จะกระชับความร่วมมือจากต่างประเทศ อย่างน้อยก็ในแง่ของการหาความชำนาญการ ผู้เชี่ยวชาญของเขาในการที่จะให้เขามาร่วมวางระบบของเราให้มันสมบูรณ์แบบ แล้วก็ขับเคลื่อนการดูแลคนพิการได้อย่างทันทีทันควัน ก็ขอขอบพระคุณครับท่านประธาน

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีรักษิตมากค่ะ ทุกอย่างต้องเริ่มต้นด้วยข้อมูลที่ชัดเจน และถูกต้องนะคะ ต่อไปเรียนเชิญท่านเมธินี เทพมณี อดีตปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ท่านผู้ตรวจราชการพิเศษประจำสำนักนายกรัฐมนตรีค่ะ

นางเมธินี เทพมณี : กราบเรียนท่านประธาน สปท. ท่านสมาชิก แล้วก็ท่านกรรมการนะคะ ดิฉัน เมธินี เทพมณี สมาชิกหมายเลข ๑๑๗ ดิฉันขออนุญาตเริ่มต้นด้วยการอ่านเอกสารรายงานของท่านกรรมการนะคะ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๒๐/๓

กำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการได้โดยใช้งบประมาณของตนเอง และมาตรา ๒๐/๔ กำหนดให้ศูนย์บริการคนพิการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ ซึ่งอันนี้ก็จะอยู่ในการอธิบายของพวกเราไปแล้วนะค่ะ เหตุที่ดิฉันได้อ่านเรื่องนี้ขึ้นมา ก็เพราะว่า ในส่วนของไอซีที (ICT) นะค่ะ พระราชบัญญัติฉบับนี้ก็มีผลกับเรื่องของไอซีที (ICT) ตามที่ท่านสมาชิกได้กรุณาอธิบายว่า โลกในอนาคตนั้นคนพิการจะได้มีโอกาสเท่าเทียมและเป็นธรรมอย่างยิ่งถ้าหากได้มีโอกาสในการใช้ไอซีที (ICT) อย่างถูกต้องแล้วก็กระจายไปทั่วถึงทุกภูมิภาคของประเทศไทย ดิฉันขออนุญาตนำเรียนท่านสมาชิกเป็นข้อสังเกตแล้วก็ประกอบการพิจารณาของท่านในการสนับสนุนให้มีกลไกการกระจายงานนี้ลงไปสู่ส่วนภูมิภาค ให้ส่วนภูมินั้นในภาคส่วนของท้องถิ่นได้มีโอกาสดูแลและทำความเข้าใจกับความต้องการของคนพิการ ซึ่งดิฉันอาจจะขออนุญาตเรียนเป็นความเห็นส่วนตัวว่า ถึงแม้ว่าคนพิการนั้นจะมีข้อบกพร่องในบางสิ่งบางอย่างในบางเรื่องนั้น แต่คนพิการจำนวนมากสามารถที่จะสร้างผลผลิตให้ประเทศและสังคมของเราได้ทัดเทียม หรือบางที่ได้เหนือกว่าคนปกติที่มีครบทุกประการ อันนี้เป็นสิ่งที่เราก็ได้พิสูจน์กันไปแล้วในหลาย ๆ เวทีด้วยกัน ดังนั้นโอกาสที่คนพิการจะได้มีโอกาสที่จะเรียนรู้ ประกอบอาชีพ และสามารถดำรงอยู่อย่างมีคุณภาพในสังคมไทยนั้นจึงเป็นเหตุผลที่เชื่อว่า สปท. ได้ขับเคลื่อนในวันนี้และสนับสนุนเรื่องนี้อย่างจริงจัง แล้วก็จะกลายเป็นสิ่งที่พวกเราภูมิใจในอนาคตต่อไป -----

ในส่วนของไอซีที (ICT) ในกฎหมายฉบับเดียวกันได้กำหนดให้ทางกระทรวงไอซีที (ICT) นั้น สนับสนุนคนพิการโดยจัดให้ยืมหรือให้ มีให้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารกับคนพิการในทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทั่วประเทศ ในขณะที่เดียวกันนั้นกระทรวงไอซีที (ICT) ได้กำหนดกฎกระทรวงไอซีที (ICT) เมื่อปี ๒๕๕๔ ค่ะท่าน กำหนดให้มีหลักเกณฑ์วิธีการ เข้าถึง ใช้ประโยชน์ ข้อมูลข่าวสาร บริการโทรคมนาคม สื่อสาร สิ่งอำนวยความสะดวกไอซีที (ICT) และบริการสื่อสารสาธารณะ ต่อคนพิการซึ่งหมายรวมถึงดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content) ในวันนี้ด้วยนะคะ ในกฎหมายฉบับนั้น กฎกระทรวงฉบับนั้นเราได้ประสบปัญหาอุปสรรคนานัปการตลอดเวลา ที่ผ่านมา และอันนี้ขออนุญาตเป็นข้อสังเกตที่จะให้เป็นข้อมูลสำคัญก็คือว่า การที่เรา เป็นราชการส่วนกลางแล้วกระจายบริการไปยังส่วนภูมิกษาคนั้น ปัญหาอุปสรรคที่เราพบ ครั้งแรกเลยก็คืออย่างที่ท่านประธานได้กรุณากล่าว ทะเบียนคนพิการในช่วงเวลาในอดีตนั้น ก็จะมีข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ อันนี้ก็เป็นสิ่งที่เป้นข้อเสนอของท่านกรรมาธิการ ซึ่งขอขอบพระคุณ เป็นอย่างยิ่ง ดาต้าเบส (Database) ตัวนี้ในที่สุดก็จะนำไปสู่การจ่ายหรือขณะนี้รัฐบาล ขับเคลื่อนโครงการที่เรียกว่าเนชันนัลอีเพย์เมนต์ (National e-Payment) ดิฉันเองได้มี โอกาสเข้าไปในเวทีนั้นบางครั้งบางคราวที่มีการประชุมที่กระทรวงการคลัง แล้วก็ได้พบว่า กระทรวงการคลังก็มีคำสำคัญให้ไปทางกระทรวง พม. ว่า เมื่อกระทรวง พม. เคลียร์ (Clear) ตัวเลขชุด เลข ๑๓ หลักชุด ส่งตัวเลขไปนั้นก็จะมีการโอนเงินให้กับคนพิการตามประเภท และสิทธิต่าง ๆ ได้ ซึ่งหมายความว่าเราต้องมีการคลีนซิงดาต้า (Cleansing data) ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐใดที่รับงานนี้ไปทำในส่วนท้องถิ่นหรือภูมิภาค วันนี้ไม่ว่าพวกเราจะมี ความเห็นเป็นประการใดว่าหน่วยงานใดในท้องถิ่นในภูมิภาคจะรับงานนี้ไปทำ จำต้อง ทำหน้าที่นี้คะ คือเคลียร์ (Clear) คลีน (Clean) ข้อมูลให้ชัดเจนถึงคนพิการรายบุคคล ประเภทและความจำเป็นที่จะต้องได้รับสิทธิประโยชน์จากภาครัฐเพื่อการวางแผนงบประมาณ ในช่วงอนาคตต่อไป ซึ่งเรื่องนี้เป้นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากงบประมาณ แผ่นดินของเราก็ไม่ได้มีมากนัก แต่ควรจะไปถึงเป้าหมายที่ถูกต้อง ดังนั้นในส่วนนี้การที่ กระทรวงไอซีที (ICT) ในขณะนั้นพบปัญหาอุปสรรค ก็คือในช่วงตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ จนปัจจุบัน เราก็ได้มีความพยายามร่วมกันกับสมาคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ แล้วก็ได้มี การสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ อยู่แล้วด้วยนะคะ ไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชน ในด้านงาน ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ แล้วในภาคส่วนของรัฐ แต่ก็ยังไม่พอคะ เพราะว่ามันเป็น

การช่วยเหลือสนับสนุนในลักษณะของ ถ้าหากเรียกก็คือเมื่อสามารถที่จะสนับสนุน ไม่ได้เป็นข้อกำหนดที่ชัดเจนที่จะสามารถที่จะรับประกันได้ว่าเราจะได้รับการสนับสนุนเหล่านั้นอย่างตลอดเวลาและเหมาะสมในเวลาที่เหมาะสม ดังนั้นกลไกเหล่านี้หากมีข้อเสนอเหล่านี้ไป คำว่า ความยั่งยืน ก็จะมีปรากฏ ก็คือได้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีผู้คนที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน ทำงานต่อเนื่องในการสร้างระบบ สร้างกลไกในการดูแลสนับสนุนที่เหมาะสมและจำเป็น ดังนั้นกฎหมายนั้นนอกเหนือจากนั้นนะคะ ดิฉันอาจจะขอนำเรียนเรื่องการดูแลอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกในภูมิภาคด้วย ในส่วนภูมิภาคนั้นเมื่อเราจะตั้งศูนย์บริการต่าง ๆ ขึ้นมา ส่วนราชการก็มีการทำงานเป็นไซโล (Silo) คือต่างคนต่างก็มีงบประมาณอันน้อยนิด เนื่องจากกฎกระทรวงอันนี้ พ.ร.บ. ฉบับนี้นะคะ ทำให้กระทรวงไอซีที (ICT) ในขณะนั้นได้รับงบประมาณที่จะจัดซื้อจัดหาไอซีที (ICT) ไปยังส่วนภูมิภาค และเมื่อจัดซื้อจัดหาไปยังส่วนภูมิภาค ก็อยากจะนำเรียนว่าการดูแลไม่มีนะคะ เนื่องจากว่ากระทรวงไอซีที (ICT) ไม่มีสาขาที่อยู่จังหวัดในภูมิภาค ได้มีการดำเนินการงบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดหาไปให้เท่านั้น แต่การดูแลที่จะให้เกิดคำว่า ยั่งยืน ต่อเนื่อง และจำเป็นนั้น ก็เป็นหน่วยงานในส่วนภูมิภาคที่จะมีโอกาสที่จะดำเนินการในสิ่งเหล่านี้ได้ ดังนั้นหากศูนย์บริการที่ท่านเสนอเกิดขึ้น ไม่ว่าจะสามารถบริหารจัดการกิจการอย่างต่อเนื่องไปโดยภาคส่วนของรัฐบาล ภาคส่วนของเอกชน ตามที่ท่านสมาชิกได้กรุณานำเสนอบางท่านนะคะ หรืออาจจะเป็นส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นหน่วยราชการในท้องถิ่นก็ตาม ดิฉันก็อยากจะสนับสนุนทุกหน่วยงานนะคะ แต่ในเรื่องนั้นจำเป็นจะต้องทำงานอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากครุภัณฑ์ ทรัพย์สินที่ส่วนราชการส่วนกลางได้เอาเป็นไซโล (Silo) ไปตั้ง ตั้ง ตั้ง ให้ผู้พิการในต่างจังหวัดใช้นั้นจำเป็นจะต้องมีผู้ดูแลสนับสนุนอย่างจริงจัง แล้วก็งานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งทางกระทรวงไอซีที (ICT) ดำเนินการร่วมกันกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในอดีตที่ผ่านมา นั้น ก็เป็นงานวิจัยที่นำมาทดลองนำเทคโนโลยีไอซีที (ICT) -----

ซึ่งในอนาคตพวกเราในห้องนี้นะคะก็จะเป็นสมาชิกด้วย เพราะเทคโนโลยีหลาย ๆ อย่างนั้น ไม่ได้สำหรับเพื่อผู้พิการอย่างเดียวมันสำหรับผู้สูงอายุด้วย ซึ่งผู้สูงอายุนั้นก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีเกือบ ๆ จะเป็นเทคโนโลยีเดียวกัน ไม่ว่าในเรื่องการได้ยิน การฟัง การหยิบสิ่งของ การเคลื่อนไหว การจับต้อง ความปลอดภัยในการทำเซนเซอร์ (Censoring) ต่าง ๆ เมื่อผู้พิการเคลื่อนไหว คนสูงอายุก็นั่นแหละในการเดินทางคมนาคมต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ทางกระทรวงไอซีที (ICT) ซึ่งในอนาคตเป็นกระทรวงดีอี (DE) นั้นก็มองเป็นเทคโนโลยีที่เป็นอุตสาหกรรมได้นะคะ เทคโนโลยีอุตสาหกรรมเหล่านี้สามารถที่จะนำเข้ามาสู่การใช้งานของคนไทย ลดต้นทุนการนำเข้าจากต่างประเทศ และวันหนึ่งข้างหน้าเราก็น่าจะส่งออกเพื่อเป็นรายได้กลับเข้ามาสู่ประเทศไทยได้ ถึงแม้ว่าเราจะมีลูกค้าในต่างประเทศเพียง ๒,๐๐๐,๐๐๐ คนในวันนี้ แต่รวมพวกเราซึ่งเป็นคนสูงอายุด้วยในอนาคตต่อไป เราก็น่าจะมีลูกค้าถึง ๔๐ ล้านคน ซึ่งเรียกว่าคุ่มค่าที่จะดำเนินการผลิตสินค้าเหล่านี้เข้าสู่กลไกตลาดโลก ซึ่งจะเป็นตลาดสำคัญของเรา เรามีการทำงานร่วมมือเรื่องคนพิการในอาเซียน (ASEAN) รีไควร์เมนต์ (Requirement) หรือความต้องการของคนพิการในอาเซียน (ASEAN) เราก็น่าจะชัดเจนนะค่ะ ว่าในบริบทของคนพิการในมิติต่าง ๆ เขาต้องการอะไร ซึ่งสิ่งนี้ถ้าหากเราย่อส่วนกลับมาเป็นประเทศไทย ๗๐ กว่าจังหวัดของเรา หน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ซึ่งควรจะอยู่ใกล้ชิดกับคนพิการของเราในมิติต่าง ๆ ในบริบทวิถีไทยของเราก็น่าจะสมควรที่จะเป็นหน่วยงานที่เป็นหน่วยงานที่รับรีไควร์เมนต์ (Requirement) จากผู้พิการทั่วประเทศ แล้วกลับเข้ามาบอกต่อรัฐบาลว่างานอินโนเวชัน (Innovation) เหล่านี้ต้องการสิ่งใดเพื่อผู้พิการของเราบ้าง ซึ่งการลงทุนอย่างนี้น่าจะเป็นการลงทุนระยะยาว แล้วใช้คนในกลไกในระดับที่เราได้อยู่แล้วในส่วนบางส่วนกลางที่จะทำงานในเชิงวิจัยและพัฒนา แล้วนำไปสู่การก้าวเข้าไปสู่การเป็นสินค้าและบริการในอนาคตต่อไป

ขออนุญาตยกอีกตัวอย่างเดียวนะค่ะ คือเรื่องของดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content) ในโอกาสที่รัฐบาลจะกระจายเรื่องไวไฟ (Wi-fi) ไปสู่ต่างจังหวัด ในช่องสัญญาณในบริบทเพื่อสังคมนะค่ะ ในหลาย ๆ วันที่ผ่านมานี้ท่านทั้งหลายก็อาจจะสดับรับฟังในเรื่องของกลไกเพื่อสังคมมิติของกองทุนสาธารณะเพื่อสังคมในหลาย ๆ กองทุนด้วยกัน ในกองทุนสาธารณะนั้นมีเรื่องทั้งไวไฟ (Wi-fi) ฟรี ซึ่งพวกเราอาจจะเคยได้ยินโครงการนี้อยู่แล้วในส่วนต่างจังหวัดและโอกาสที่จะกระจายช่องสัญญาณในโอกาสสื่อหลอมรวม ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ดิจิทัล (Digital) สื่ออินเทอร์เน็ตดิจิทัล (Internet Digital) ดังนั้นจึงนำไปสู่คำว่า

ดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content) ซึ่งเป็นภาคบริบทของภาษาไทยและภาษาที่เกี่ยวข้องสำหรับคนไทยทุกคนรวมทั้งคนพิการของเราด้วย ดังนั้นการเคลื่อนไหวสู่การขับเคลื่อนของ สปท. ในเรื่องนี้ โดยกลไกเหล่านี้มันจะทำให้เกิดบริบทของการขับเคลื่อนของดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content) ที่สำคัญสำหรับการทำให้เกิดความเป็นธรรมและเท่าเทียมกันสำหรับผู้รับบริการทางสังคมของเรา ซึ่งเรื่องนี้ดิฉันน่าจะเรียนว่าในเบื้องต้นมันเป็นเรื่องที่ยากทีเดียว เพราะการลงทุนเหล่านี้มันเป็นการลงทุนที่ยังขายไม่ได้ในเชิงการตลาด แต่วันหนึ่งข้างหน้าดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content) หรือข้อมูลสาธารณะเหล่านี้จะกลายเป็นข้อมูล que เมื่อท่านเพิ่มมูลค่าเพิ่มไปจะเป็นข้อมูลที่สามารพที่จะนำไปสู่การทำการตลาดได้และกลับเข้ามาเป็นรายได้ของรัฐบาลได้ในโอกาสถัดไป แต่วันนี้ดิจิทัลคอนเทนต์ (Digital Content) ที่พวกเราเข้าไปในอินเทอร์เน็ต (Internet) นั้น ยกตัวอย่าง คนพิการอยากจะทราบว่าไปรับบริการสาธารณะได้ที่ใด อย่างนี้เป็นต้นนะคะ เมื่อเจ็บป่วย การเดินทางมีเส้นทางใดที่มีอุปกรณ์สาธารณะที่เหมาะสมสำหรับเขาในมิติต่าง ๆ แล้วบ้างบนแผนที่สาธารณะ สิ่งเหล่านี้ต้องเป็นการลงทุนคะ ภาคเอกชนอาจจะช่วยในระดับหนึ่ง แต่ภาครัฐก็ต้องส่งเสริมและกระตุ้นในระดับหนึ่ง ดังนั้นการทำงานในขั้นนี้ดิฉันมีความมั่นใจว่าเมื่อ สปท. ขับเคลื่อนไปแล้วดาต้าเบส (Database) ที่ท่านประธานได้กรุณากล่าวขอขอบคุณอีกครั้งนะคะ ไม่ว่าจะเป็นดาต้าเบส (Database) ของตัวคนพิการเองดาต้าเบส (Database) ของสิ่งอำนวยความสะดวกของประเทศไทยในทุกถนนหนทางในทุกอนุของการให้บริการ ดิฉันอาจจะใช้คำว่า แพลตฟอร์ม (Platform) เดียวกัน เป็นข้อมูลที่วางแล้วคนพิการเข้าถึงได้ เปิดกระจายสื่อสัญญาณนั้นไปรับอยู่ในมือถือ ในอุปกรณ์ที่คนพิการใช้งานได้ อันนี้ก็ขออนุญาตวาดฝัน ขอขอบพระคุณคะ แล้วก็ขออนุญาตส่งต่อข้อสังเกตนี้ให้ท่านกรรมาธิการได้กรุณานำไปประมวลเพื่อใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไปด้วย ขอขอบคุณคะ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณท่านเมธินีมากนะคะ ดิฉันอยากเห็นเมืองไทยเป็นอย่างที่ท่านว่าโดยเร็ว ก่อนที่จะถึงท่านสุดท้ายนะคะ มีอีกท่านหนึ่งขออภิปรายก่อน ก่อนจะถึงท่านสุรินทร์ ท่านสุดท้าย คือท่านวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา รองบรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ เรียนเชิญค่ะ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : ขอบพระคุณครับท่านประธาน กราบเรียน ท่านสมาชิกแล้วก็ท่านคณะกรรมการนะครับ ผมมีความเห็นด้วยกับการตั้งศูนย์ที่จะพัฒนา ศักยภาพคนพิการ เพราะว่าคนพิการก็เป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคมไทยนะครับ ควรจะมี สิทธิได้เท่ากับคนไทย แต่ว่าด้วยความพิการทำให้สิทธินั้นเขาเข้าไม่ถึงในหลาย ๆ อย่าง แล้วก็ดูจากตัวเลขของทางราชการกับตัวเลขที่ความเป็นจริงที่ว่าคนพิการมีประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ คน แต่ในขณะที่คนพิการพูดเองว่ามีประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐-๓,๐๐๐,๐๐๐ คน แสดงว่าอะไรครับ มีประเด็นหนึ่งนั่นก็คือการเข้าถึง คนพิการมีปัญหาเรื่องการเข้าถึง ในทุกเรื่อง ดูระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา แสดงว่าคนพิการก็มีปัญหา เรื่องการเข้าถึงอีกเหมือนกันครับ เลยขาดโอกาสทางการศึกษา ฉะนั้นศูนย์บริการคนพิการ ที่จะตั้งขึ้นมาผมก็คิดว่าน่าจะทำให้การเข้าถึงของคนพิการเข้าถึงได้มาก บริการต่าง ๆ ที่รัฐ ทำขึ้นมาทั้งหมดถ้าเกิดคนพิการเข้าไม่ถึงแล้ว ไม่ได้ประโยชน์อะไรนะครับ มันก็จะ สูญเปล่านะครับ ที่สำคัญเมื่อคนพิการเข้าไม่ถึงแล้วก็มีเอเจนต์ (Agent) เข้ามา เอเจนต์ (Agent) ที่ดีเยอะครับเข้าไปดูแลคนพิการ คือคนพิการมี ๗ ประเภทนะครับ แต่ผมจะเพิ่ม ประเภทที่ ๘ คือพิการทางศีลธรรม พวกนี้ก็จะเข้ามายุ่งวุ่นวายกับคนพิการ ก็มีปัญหาลดลง อย่างเรื่องลือตเตอร์สำหรับคนพิการ พวกแขนขาดีไปขายแทนก็มี ถ่ายรูปมาลงโซเชียล มีเดีย (Social Media) ให้เป็นที่ขบขันก็เห็นอยู่ หรือแม้กระทั่งการกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อจะช่วยคนพิการ ทำที่สุดเป็นการซ้ำเติมครับ ผมเคยไปช่วยงานท่านรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงแรงงานท่านหนึ่ง ก็มีแนวคิดที่จะช่วยคนพิการ โดยเฉพาะเรื่อง ๑ ต่อ ๑๐๐ แรงงาน ปรากฏว่าทำร้ายคนพิการ กฎนี้นะครับ แล้วก็ทำร้ายผู้ประกอบการด้วย จนผู้ประกอบการ บอกว่าจะทำอย่างไร เขาก็อยากช่วยคนพิการนะแต่ว่ามีคนงาน ๑๐๐ คน ต้องไปหาคนพิการ มาทำงาน หาไม่ได้ อันที่ ๑ หาไม่ได้นะครับ อันที่ ๒ คนพิการเดินทางมาลำบากมาก เพราะ สถานประกอบการจะกระจายอยู่ อันที่ ๓ นี่นะครับ เขาจะต้องทำอุปกรณ์ต่าง ๆ ห้องน้ำ สมมุติว่าทั้งโรงงานมีห้องน้ำอยู่ ๑๐๐ ห้อง หรือประมาณสัก ๑๐ จุด เขาจะต้องทำสำหรับ

คนพิการทุกจุดเลย ทั้งที่คนพิการมีไม่เท่าไร ฉะนั้นเขาก็มีแนวคิดกัน ก็ฝากคณะกรรมการ
ไว้ด้วยนะครับว่าถ้าจะให้คนพิการได้เข้าถึงจริง ๆ เข้าถึงอาชีพ เข้าถึงรายได้ มีแนวคิดที่จะ
ออกกฎหมายฉบับหนึ่งเพื่อที่จะแก้ปลดล็อกตรงนี้ นั่นก็คือว่าให้ผู้ประกอบการ ๑ ต่อ ๑๐๐
ยอมจ่ายเงิน ไม่ใช่ค่าปรับนะครับแต่เป็นเงินที่เขาจะจ่ายสมทบ แล้วก็เอาเงินนี้ไปทำศูนย์งาน
สำหรับคนพิการ แล้วก็มีการรับคนพิการจากบ้านไปส่งที่ศูนย์นี้ ทำให้เป็นวงจรครบเบ็ดเสร็จ
เพราะคนพิการมี ๗ ประเภท เอาง่าย ๆ นะครับเรายังอยากจะทำวีลแชร์ (Wheelchair)
เอาคนพิการวีลแชร์ (Wheelchair) จะทำรถนะครับ รถโลว์ฟลอร์ (Low Floor) ของ ขสมก.
๖,๐๐๐ คัน ๓,๐๐๐ คัน ชื้อไม่ได้สักที ก็ติดเรื่องนี้ละครับ กรุงเทพมหานครน้ำท่วมนะครับ
จะบอกว่าจะต้องให้บริการคนพิการต้องเป็นแบบโลว์ฟลอร์ (Low Floor) พอน้ำท่วมไม่ต้องวิ่ง
กรุงเทพมหานครทางนี้ก็บอกว่า ทำไมคนพิการในกรุงเทพมหานครมีเท่าไร ทำไมไม่จัดรถ
ไปรับเขาถึงบ้านเลย ทำไมไม่คิดว่าคนพิการกว่าจะมาถึงป้ายรถเมล์ คุณต้องขึ้นวีลแชร์
(Wheelchair) ออกจากซอยมานะครับ -----

พิกอัพ (Pickup) เกียวลัมไปแล้วครับ มาไม่ถึงป้ายรถเมล์ แต่ว่าท้ายที่สุดคือคนพิการก็ถูกเอาไปเป็นเครื่องมือในการล็อกสเปก (Lock Spec) รถเมล์ นี่ครับเป็นคนพิการประเภท ๘ ที่เข้าไปยุ่งเกี่ยว สิ่งเหล่านี้ะครับ ฉะนั้นศูนย์บริการคนพิการนั้นะครับ ผมอยากจะให้ไปค้นหาคนพิการด้วย เพราะคนพิการขาดการเข้าถึงและถูกใช้เป็นเครื่องมือะครับ ทำอย่างไรที่จะสกัดกั้น แล้วก็ควรจะติดตาม อย่างลิฟต์ที่พูดกันเมื่อเช้า ลิฟต์บีทีเอส (Lift BTS) เคยไปทำวิจัยไหม เอาคนไปนั่งนับไหมครับ เรียกร้องมาแล้วมีคนขึ้นก็คน ผมเห็นฝุ่นเกาะ ผมเคยเดินไปดูจริง ๆ นะครับ ผมสงสัย ไม่มีครับ ฝุ่นเกาะ แต่ถามว่าลิฟต์จำเป็นต้องมีไหม มีเพราะอีกหน่อยเราเป็นสังคมคนชราต้องมีต้องใช้อยู่แล้วละ ผมไม่ได้ว่าอะไร แต่ว่าสิ่งเหล่านี้อยากจะให้คิดทั้งด้านซ้ายและด้านขวา คิดให้สมดุล คิดให้มันถ่วงกันนะครับ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงบริการนั้นจริง ๆ แล้วก็ชีวิตที่ดีขึ้นครับ ผมเห็นคนพิการแล้วผมก็อยากจะช่วยเหลือเขาแล้วก็มีเพื่อน ๆ หลายคนที่เป็นคนพิการ แม้กระทั่งที่ออฟฟิศ (Office) ผมที่บริษัทผมก็มีคนพิการมาทำงานนะครับ สิ่งเหล่านี้เราจะทำอย่างไรให้เขามีชีวิตที่ดีขึ้นครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ ลำดับสุดท้ายนะคะ เชิญท่านสุรินทร์ จิรวิเศษณ์ อดีตเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม อดีตรองปลัดกระทรวงแรงงาน เชิญค่ะ

นายสุรินทร์ จิรวิเศษณ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมสุรินทร์ จิรวิเศษณ์ สมาชิก สปท. หมายเลข ๑๗๓ ก่อนอื่นผมขออนุญาตนำพุทธภาษิตน้อมนำมาให้ท่านฟังว่า โลโกปตถัมภิกา เมตตา เมตตาเป็นเครื่องค้ำจุนโลก การที่กรรมาธิการได้ทำรายงานฉบับนี้ขึ้นมาท่านมีจิตวิญญานของความเมตตาสูงส่ง ผมขอคารวะนะครับ แล้วก็สนับสนุนที่จะเห็นมีการพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการที่ท่านเสนอ แต่อย่างไรก็ตามผมก็ไม่เห็นด้วยอยู่ในหลายประการในรายงานของท่าน เช่น ในรายงานหน้า ๕ บอกว่าท่านจะตั้งศูนย์ขึ้นทุกจังหวัด แล้วก็อ้างมติคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทางสติปัญญาและคนพิการทางการเรียนรู้ เมื่อการประชุมครั้งเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ มีท่านรองนายกรัฐมนตรีท่านหนึ่งเป็นประธาน ถามว่าผมไม่เห็นด้วยเพราะอะไร การที่มีศูนย์เยอะ ๆ มาก ๆ ไม่ได้หมายถึงว่าท่านทำงานเก่งนะ ประเทศชาติอาจล่มจมได้เพราะว่ามีคนพิการเยอะ แล้วจดทะเบียนบอก ๑.๕ ล้านคน ต้องถึง ๓,๐๐๐,๐๐๐ คน ๕,๐๐๐,๐๐๐ คนในอนาคต ผมว่ายิ่งแย่เลยเมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์นะครับ แสดงว่าเรามี

คนพิการเยอะ คนพิการที่ท่านก็รายงานแล้วว่ามี ๗ ประเภท ประเภทสุดท้ายที่ท่านสักครู๋บอกว่า ประเภทพิการด้านศีลธรรม ผมว่าจะลำบาก ถามว่าผมพูดอย่างนี้อย่างไร ต่อมาท่านยังเขียนไว้ในหน้า ๖ อีก ท่านบอกว่า ถ้าสามารถจดทะเบียนคนพิการได้ถึง ๒๐,๐๐๐ คนขึ้นไป จะให้เงินสนับสนุนจังหวัดละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ใครเห็นอย่างนี้ก็หมายถึงว่าอย่างไร หมายถึงว่ายังมีคนพิการเยอะในจังหวัดนั้น ท่านก็ได้รับการสนับสนุนเยอะอย่างนั้นหรือ แต่อย่างไรก็ตามผมเห็นด้วยที่จะต้องพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการให้มีเครื่องมือ เครื่องมือ และใช้ระบบไอที (IT) อย่างที่เพื่อน สปท. กล่าวสักครู๋ เพื่อนำประเทศไปสู่ดิจิทัลอีโคโนมิก (Digital Economic) หรือดิจิทัลไทยแลนด์ (Digital Thailand) เห็นด้วยว่าคนพิการอยู่ที่ไหน พ่อแม่ซื้ออะไร จะต้องไปใช้บริการที่ไหน ผมเห็นด้วย ไม่มีข้อกังขาใด ๆ ถามว่าแล้วผมจะเสนออะไร ผมอยากจะกราบเรียนว่าคนพิการนี้ถ้าพิการมาจากกำเนิด ปัญหาไม่มากนักครับ เช่น ถ้าตาบอดมาตั้งแต่ต้นเลียงจนโตท่านก็ฝึกอะไรให้เขาได้ เพราะทำจิตมาตั้งแต่ต้นแล้วพิการ แต่ถ้าพิการหลังจากที่เขาโตแล้ว ถ้าท่านอยากดูผมจะพาท่านไปวันนี้เลย ผมเอารถขับไปให้ท่านดูนะครับ ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานคนพิการ ที่อยู่บางขุนตั้งมาแล้วเกือบ ๔๐ ปี ได้รับการสนับสนุนจากประเทศญี่ปุ่น -----

กินนอนเสร็จ พิจารณาการทำงานมาเข้าสู่ศูนย์ พัฒนาจากการที่ไม่มีแผนให้สามารถใช้เท้าเคาะคอมพิวเตอร์ได้ เพราะฉะนั้นศูนย์ที่ท่านว่าไม่ใช่ศูนย์เฉพาะแค่จดทะเบียน ผมอยากจะนำเรียนท่านว่า เหมือนกับท่านเพื่อนสมาชิก สปท. กล่าวแล้วหลายท่าน มันต้องดูเรื่องสุขภาพ เรื่องอาชีพ เรื่องการศึกษาร้อยแปดจิปาละ ถ้าท่านทำครบวงจรไม่จำเป็นต้องมีมากศูนย์ เอาเฉพาะจังหวัดที่มี ณ วันนี้ มีคนพิการมากอยู่ที่ไหน จัดเสียก่อนนะครับ จังหวัดที่มีคนพิการน้อย ๆ ผมยกตัวอย่าง จังหวัดแม่ฮ่องสอน คนพิการน้อยเท่าที่ผมผ่านไปดูท่านก็ฝากไว้กับ ผม. จังหวัดก่อนก็ได้ แต่ถ้าท่านรายงานไปบอกว่าจะต้องตั้งภายในเมื่อนั้น เมื่อนี้ให้ครบจังหวัดเพื่อที่จะได้เพิ่มบุคลากร เพื่อจะได้ของงบประมาณ ผมคิดว่าผมไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และผมพร้อมที่จะค้านในเวทีนี้และนอกเวที สปท. นะครับ เมื่อหมดอายุของ สปท. แล้ว เพราะผมคิดว่านั้นไม่ใช่วิธีการแก้ไขปัญหาของคนพิการนะครับ

แล้วถามว่าผมอยากจะเห็นอย่างไร อยากจะเห็นว่าทำไมเราไม่สกัดกั้นไม่ให้คนพิการมากขึ้น นับตั้งแต่บูรณาการกับกระทรวงสาธารณสุขว่าต้องไม่ให้พ่อแม่มีผลิตภัณฑ์เด็กพิการขึ้นมา ไม่ให้มีโรคภัยไข้เจ็บกับหญิงตั้งครรภ์ ไม่ให้เขาพิการแต่กำเนิด เมื่อโตมาแล้วเข้าโรงเรียนแล้ว ก็ต้องบอกกับโรงเรียนว่าอย่างนี้จะทำให้เด็กพิการได้ ลั่น ล้ม สมองพิการได้ คือต้องป้องกันสุดวิถีทางเลยที่จะไม่ให้เกิดการพิการสำหรับคนไทยเกิดขึ้น และเมื่อโตแล้วไปโรงเรียนแล้ว สมมุติไปเรียนโรงเรียนอาชีวะหรือมหาวิทยาลัยก็ต้องตามไปดูว่าครูบาอาจารย์ก็ต้องรู้ว่าอย่างนี้เกิดการพิการได้ สงกรานต์พิการเท่าไรท่าน ตาย ๓๐๐-๔๐๐ คน พิการอีกเยอะแยะมาก คือถ้าเราไม่ป้องกันอย่างนี้ ผมคิดว่าท่านจะมีศูนย์สักเท่าไร ผมอยากจะคำนวณอย่างหยาบ ๆ ให้ท่านฟังเลยก็ได้ ที่ผมคำนวณมานะครับ ถ้าสมมุติหลับตาได้ว่า ฟรุ้งนี้เลยนะครับ ไม่มีผู้พิการในประเทศไทย จีดีพี (GDP) จะเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ เปอร์เซ็นต์ ถามว่าทำไม ถ้า ๑.๕ ล้านคนนะครับ ผู้พิการค่าแรงขั้นต่ำวันละ ๓๐๐ บาท ท่านคูณ ๓๐๐ เข้าไป วันละ ๔๕๐ ล้านบาท เขาจะทำเงินให้กับประเทศไทยได้ จะส่งออกร้อยแปดจิปาละ วันละ ๔๕๐ ล้านบาท ๑ เดือน ๑๓,๕๐๐ ล้านบาท ๑ ปี ๑๖๒,๐๐๐ ล้านบาท ถ้าเขาไม่พิการ คือผมพูดอย่างตรงข้ามกับท่านเลยนะ ไม่พิการนะ เอาง่าย ๆ เลยครับ ตัดออกไปสัก ๕๐๐,๐๐๐ คน สำหรับคนพิการประเภทโรคจิต พิการประเภททำงานไม่ได้ เต็ดขาดเลยนะครับ ณ ปัจจุบันนี้เหลือ ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน ปีหนึ่ง ๓๖,๐๐๐ ล้านบาทครับ ที่เขาจะทำงานให้ประเทศชาติกับครอบครัว แล้วยังไม่ต้องพูดถึงถ้าเขาไม่พิการ เขาสามารถจะดูแลครอบครัวได้ ถามท่านว่าที่ท่านนั่งอยู่บนเวทีนี้ครับ ท่านกรรมาธิการ ท่านอยากจะ

มีลูกหลานพิการไหม ผมเชื่อว่าไม่มี ใน สปท. นี่รวมทั้งพ่อแม่พี่น้องที่ฟังวิทยุ ทวี (TV) อยู่ที่นี่ก็ไม่ว่ากันจะเห็นมีคนพิการ ทำไมเราไม่คิดเรื่องป้องกันละครับ บุรณาการเรื่องการป้องกันและคนที่ยังพิการอยู่ขณะนี้ มันก็ทำไม่ได้แล้ว ช่วยอะไรไม่ได้แล้ว ท่านก็ช่วยเหลือฝึกอาชีพเขา ให้เขามีงานทำให้ได้ให้มากที่สุด ผมยกตัวอย่างของท่านอาจารย์ท่านหนึ่งที่พิการแล้ว แต่ก็ชีวิตต้องสู้ครับ ท่านเป็นอาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่านชื่ออาจารย์ ขอประทานโทษนะครับ นอกเวทีก็คือต้องการจะท่านว่าท่านเป็นคนเก่งจริง ๆ เป็นศาสตราจารย์นะครับ ชื่อวิริยะ นามศิริพงษ์พันธุ์ จบนิติศาสตร์มหาบัณฑิตอยู่ ๆ ไม่ใช่ท่านจบอย่างเดียวครับ ต้องมีเพื่อนฝูงช่วยนำทางเหมือนท่านอาจารย์ต่อพงศ์ หรือร้อยแปดจิปาละ ช่วยเหลือจนเดี๋ยวนี้เป็นศาสตราจารย์และมีลูกศิษย์มากไปทั่วประเทศ ผมอยากเห็นให้กำลังใจคนพิการทั่วประเทศนะครับ หรือพ่อแม่ของคนพิการทั่วประเทศว่าท่านครับ ท่านไม่ได้อยู่คนเดียวในประเทศไทย -----

อย่างน้อยก็มี สปท. ๒๐๐ ชีวิตให้กำลังใจท่าน แล้วได้ช่วยให้ท่านดูแลบุตรหลานหรือ
สามีภรรยาให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมีความสุข อย่างมีเกียรติ และมีอนาคต ผมหวังว่าสิ่งที่
ผมกล่าวเมื่อสักครู่นี้อาจจะไม่ฟัง หรือไม่ต้องตา หรือไม่ต้องหูท่าน ก็ไม่เป็นอะไรครับ
ผมกราบเรียนว่าผมกราบเรียนท่านด้วยความเคารพว่าเราต้องช่วยป้องกันไม่ให้คนพิการ
เกิดขึ้นอีกเลย ถ้านับจากวันนี้หลังจากที่เรามีมติไปแล้วเป็นเอกฉันท์วันนี้แล้ว ไม่มีคนพิการ
เกิดขึ้นอีกเลยทุกวินาทีจนชั่วชีวิตเรา ผมจะมีความสุขเป็นอย่างยิ่งครับท่านประธาน
ผมกราบเรียนท่านด้วยความเคารพครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่สอง) : ขอบคุณมากค่ะ เราก็ได้อภิปรายกันมาเป็นเวลาพอสมควรแล้วนะคะ ต่อไป
ดิฉันเรียนเชิญคณะกรรมการติดตามตรวจสอบข้อซักถามของสมาชิกค่ะ เชิญค่ะ

นายวิเชียร ขวาลิต (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิก
ที่เคารพครับ วันนี้ต้องขอขอบพระคุณท่านสมาชิกที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นมากมาย มีผู้ให้
ข้อคิดร่วมอภิปรายถึง ๘ ท่าน ก็เกินความคาดหวังของกรรมการ แล้วก็มีการประเด็น
หลายประเด็นมากที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ก็ต้องขออนุญาตกราบเรียน หลายอย่างที่เป็น
เรื่องที่เราจะนำมาพิจารณาในการเพิ่มเติมในรายงานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามเจตนารมณ์
ของท่านทั้งหลาย แล้วก็เพื่อเป็นไปตามกรอบแนวคิดการปฏิรูปเพื่อให้คนพิการอยู่กับ
สังคมไทยอย่างมีความสุขแล้วก็อยู่อย่างเท่าเทียม แล้วก็มีความสุขครับ

ขออนุญาตเรียนว่าแต่ละท่าน ผมเริ่มนึกหนึ่งนะครับ จากท่านครุจิตท่านได้
ให้ข้อคิดในประเด็นเรื่องศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด ผมเรียนว่าก็เป็นข้อคิด
ที่มีประโยชน์ว่าไม่ควรจะตั้งศูนย์หรือหน่วยงานราชการขึ้นมาแยกต่างหากมาก แล้วก็
เป็นผลต่อภาระเรื่องของงบประมาณก็ดี เรื่องของการจัดการอื่น ๆ ก็ดี ก็เรียนว่ารับข้อสังเกต
ของท่านแล้วเราก็จะไปเพิ่มเติมในรายงาน ในรายงานนี้ส่วนหนึ่งเป็นการรายงานผลการปฏิบัติ
ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ
ระดับจังหวัด ฉะนั้นข้อสังเกตในเชิงการปฏิรูปเราก็จะให้ข้อพิจารณาไป คือในบทบาทของ
พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ระบุให้ตั้งศูนย์ขึ้นมา ในกฎหมาย
เขียนไว้แล้ว แต่ว่าการตั้งเป็นส่วนราชการหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับเชิงบริหาร ก็ขออนุญาตเรียนว่า
เราจะเสนอข้อแนะนำไปว่าควรจะอยู่ในสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
จังหวัด แต่ว่าหลายท่านไม่ว่าจะเป็นท่านครุจิต ท่านอาจารย์ถวิลวดี ท่านนิกร ก็มีความเห็น

ตรงกันว่าเราควรมีบุคลากรที่ทำหน้าที่หรือดูแลกลุ่มคนเหล่านี้ด้วยจิตใจ ด้วยความ
ชำนาญ ด้วยความเข้าใจ ฉะนั้นก็จะสนับสนุนว่าควรมีบุคลากรทำหน้าที่เป็นเรกูเลเตอร์
(Regulator) โดยเป็นความเชี่ยวชาญ ความชำนาญเฉพาะทาง ที่จะทำหน้าที่ตรงนี้ได้
อย่างสมบูรณ์ แต่เรื่องกำหนดอัตราว่าจะมีเท่าไร อย่างไร ก็ขออนุญาตเรียนว่า
คงเป็นเรื่องของการวิเคราะห์ทางระบบการบริหารงานบุคคลว่าควรมีเท่าไร อย่างไร
อันนี้เพียงแต่ว่าเราสนับสนุนว่าควรมีบุคลากรโดยเฉพาะ แล้วก็ให้เป็นหน่วยงานหนึ่งอยู่ใน
สำนักงาน พมจ. แต่ว่าทำหน้าที่เป็นศูนย์ในการเป็นเรกูเลเตอร์ (Regulator)

ผมเรียนว่าเรื่องของประเด็นของข้อมูลนี้นะครับ วันนี้ ๑.๕ ล้านคน ที่มา
ขึ้นทะเบียนเป็นคนพิการในระบบนี้ มีข้อมูลที่สามารถจะดูแล้วก็ตรวจสอบข้อมูล
ในภาพรวมก็ดี รายละเอียดก็ดี ได้ครบทุกช่องทางนะครับ แล้วก็ข้อมูลเหล่านี้สามารถ
ใช้ประโยชน์ร่วมกันกับหน่วยงานต่าง ๆ แล้วก็ต้องเรียนว่าปัญหาของคนพิการในเรื่องข้อมูลนี้
จะมีประเด็นเดียวก็คือว่าเรายังมีคนพิการที่ไม่สามารถจดทะเบียนได้ -----

ด้วยเหตุที่เราวิเคราะห์หรือทางวิชาการของกระทรวงวิเคราะห์ไว้ก็คือ มาจากทัศนคติของคนที่เป็นคนพิการ อาจจะครอบครัวหรืออาจจะอะไร ไม่อยากจะมาขึ้นทะเบียน อันนี้ก็เป็นสาเหตุหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งก็คงจะเป็นส่วนที่เราเน้นก็คือ ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ที่จะไปสร้างความเข้าใจ แล้วก็สามารถที่จะทำให้คนพิการที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนมาเข้าสู่ระบบจดทะเบียนเป็นคนพิการ เพราะท่านคงทราบดีว่ากระบวนการในการจดทะเบียนเป็นคนพิการไม่ใช่อยู่ดี ๆ มาแสดงตนแล้วบอกว่าฉันอยากเป็นคนพิการ แล้วเจ้าหน้าที่ก็จะจดทะเบียนให้เขาต้องไปตรวจสุขภาพ โดยหมอจะรับรองว่ามีลักษณะอย่างไรที่เข้าองค์ประกอบตามหลักเกณฑ์ ซึ่งอันนี้หลักเกณฑ์พวกนี้ไม่ใช่หลักเกณฑ์ที่ประเทศไทยคิดขึ้นมาแล้วเราก็กำหนดว่าแบบนั้นแบบนี้เป็นคนพิการ ก็เป็นหลักสากลที่ทุกคนใช้ และเราก็กำหนด แล้วคุณหมอก็จะวินิจฉัยว่ามีองค์ประกอบอะไร อย่างไร เมื่อเข้าเกณฑ์แล้วถึงจะรับจดทะเบียนเป็นคนพิการ เพราะฉะนั้นส่วนที่ท่านเป็นห่วงว่าแล้วเราจะเอาคนที่ไม่พิการเข้ามาเป็นคนพิการ คงเป็นไปได้ แต่ว่าเมื่อเข้ามาแล้วจะได้รับการดูแลอย่างไรนั้นก็ใช่อีกกระบวนการหนึ่ง

ท่านนิกรเป็นห่วงเรื่องศูนย์บริการคนพิการ แล้วก็เรื่องการจัดการของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ต้องขอเรียนเพิ่มเติมว่าในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ทางกองทุนได้จัดงบประมาณไปส่งเสริมศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ใช้เงิน ๗๐ ล้านบาท แต่ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ปีใหม่นี้กองทุนได้จัดเงินเข้าไปสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ๕๘๐ ล้านบาท ท่านก็จะเห็นตัวเลขว่านี่คือทิศทางของการส่งเสริมเพื่อให้ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปสามารถดำเนินการได้ ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปจะดูแลใน ๓ เรื่องหลัก คือเงินที่สนับสนุนเข้าไปก็จะไปสนับสนุนภารกิจใน ๓ เรื่องหลัก เรื่องที่ ๑ ก็คือการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานที่หรือของศูนย์บริการคนพิการ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงได้ เรื่องที่ ๒ ก็คือเรื่องการบริหารงานในศูนย์ จะมีเจ้าหน้าที่ มีเงินสนับสนุนเพื่อให้ศูนย์บริการคนพิการนั้นให้บริการได้ แล้วเรื่องที่ ๓ ก็คือบริการต่าง ๆ ก็คือบริการเบื้องต้น แล้วก็การส่งต่อของคนพิการ ที่หลายท่านเป็นห่วงว่าเราทำครบวงจรหรือไม่ ต้องเรียนว่าโดยกระทรวง พม. ไม่ใช่กรมมาธิการนะครับ ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปจะทำหน้าที่รับและให้บริการเบื้องต้น แล้วก็ส่งต่อไปยังศูนย์บริการคนพิการ ซึ่งศูนย์คนพิการทั่วประเทศมีสถานสงเคราะห์อยู่ ๑๓ แห่งทั่วประเทศ ที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญ แล้วมีลักษณะการดูแลต่อเนื่องที่จะพัฒนาให้เขาสามารถจะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ แล้วก็มีศูนย์ฝึกอาชีพทั่วประเทศสำหรับฝึกอาชีพคนพิการอยู่ ๙ แห่ง เพราะฉะนั้นศูนย์บริการคนพิการทั่วไปที่ได้รับงบประมาณ

ในการให้บริการก็จะดูแลเบื้องต้น จดทะเบียน ให้ความรู้ความเข้าใจ และอื่น ๆ รวมทั้งบริการในการส่งต่อไปยังศูนย์ เรียกว่าศูนย์ถาวร ก็คือฝึกฝนพัฒนาอะไรพวกนี้ต่อไป ก็ขออนุญาตเรียนตอบท่านกรรมาธิการที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะนะครับ ส่วนข้อพิจารณาในเชิงประเด็นคนพิการ เดี่ยวผมจะขอความกรุณาท่านต่อพงศ์ได้เรียนต่อท่านทั้งหลาย ผมมีเพิ่มเติมอีกนิดหนึ่งนะครับ

ในส่วนของท่านกษิต ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องของกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นหลักสากลอะไรนี้ เดี่ยวท่านต่อพงศ์ก็จะรายงานเช่นกัน แต่ผมเรียนว่าวันนี้ข้อมูลคนพิการ ๑.๕ ล้านคนที่มีอยู่ในฐานข้อมูลมีความสมบูรณ์ ถูกต้อง แล้วก็ใช้ประโยชน์ได้ ดังที่ผมได้รายงานตั้งแต่ต้นแล้วว่าข้อมูลคนพิการ ทั้งเรื่องการศึกษา อาชีพ ลักษณะความพิการอื่น ๆ มีความสมบูรณ์อยู่ทั้งหมด

ท่านเมธินีได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะเรื่องเทคโนโลยี ก็ต้องเรียนว่าศูนย์บริการคนพิการทั่วไปเป็นศูนย์บริการ ต้องเรียกว่าเป็นองค์กรร่วมทั้งรัฐทั้งเอกชน ร่วมกันในการดำเนินการก็คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะเป็นส่วนใหญ่ในการเป็นศูนย์บริการคนพิการ แล้วก็จะมีองค์กรของคนพิการหรือองค์กรภาคเอกชนอีกส่วนหนึ่งนะครับ ไอซีที (ICT) สามารถที่จะเข้าไปติดตั้ง ไปจัดระบบ วันนี้คนพิการใช้ระบบของการเข้าทำงานหรือเข้าสู่ตลาดแรงงานในระบบไอซีที (ICT) เสียเป็นส่วนใหญ่ คนพิการสามารถที่จะแสดงศักยภาพของตนเองผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ในขณะเดียวกันนายจ้างก็มีคำขอ คำร้องอยากจะจ้างคนพิการผ่านในระบบและไปเจอกันในตลาดอินเทอร์เน็ต (Internet) นะครับ อันนี้ก็เรียนว่าเป็นช่องทางที่ทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงได้

แต่ว่าความสมบูรณ์ที่ท่านวรวิทย์กรุณาให้ข้อเสนอแนะในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกว่าจะเป็นการหรือเป็นปัญหาต่อสังคมหรือไม่ ต้องเรียนว่าเรามีหัวข้ออีกหัวข้อหนึ่งก็คือเรื่องของแอ็กเซสแอคต์ (Access Act) ซึ่งจะเป็นเรื่องของการที่จะทำให้ผู้คนที่ทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นคนพิการ หรือคนพิการที่เกิดจากเป็นผู้สูงอายุเข้าถึง หรือว่าสามารถใช้สิ่งอำนวยความสะดวกในสังคม ในการเดินทาง ในการเข้าถึงต่าง ๆ อยู่อีกหนึ่งเรื่องนะครับ แต่ว่าอย่างไรก็ตามเดี๋ยวท่านต่อพงศ์จะได้รายงานเพิ่มเติมในเรื่องของการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกนะครับ

ผมอยากจะเรียนเพิ่มเติมท่านอีกนิดหนึ่งนะครับว่า วันนี้ภาคเอกชนจ้างงานคนพิการประมาณ ๙๓ เพอร์เซ็นต์ คำว่า ๙๓ เพอร์เซ็นต์ก็แปลว่ากฎหมายบังคับว่าถ้าจ้างคนปกติ ๑๐๐ คน ต้องจ้างคนพิการ ๑ คน ภาคเอกชนทำได้แล้ว ๙๓ เพอร์เซ็นต์ แต่ผมอยากจะบอกตัวเลขท่าน ไม่รู้ท่านจะตกใจหรือไม่นะครับ แต่ผมเรียนว่ากระทรวงที่ผ่านการจ้างคนพิการมีอยู่ ๒ กระทรวง คือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ถ้าไม่ทำเองก็คงไม่สำเร็จ อีกกระทรวงหนึ่งคือกระทรวงแรงงาน นอกนั้นยังจ้างอัตรารวมจ้างได้ ๑๔ เพอร์เซ็นต์ คำว่า ๑๔ เพอร์เซ็นต์ก็ต้องจ้างคน ๑๖,๔๕๔ คน รัฐโดยกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ จ้างไปเพียง ๑,๙๓๔ คน ได้ ๑๔ เพอร์เซ็นต์ ยังไม่ผ่านนะครับ เพราะฉะนั้นก็ขออนุญาตวันนี้คณะรัฐมนตรีมีมติแล้วทำให้ทุกส่วนราชการไปดูแล้วก็ไปติดตามว่าให้มีการจ้างงานให้ได้ตามเกณฑ์ของกฎหมายคือจ้างข้าราชการทั่วไป ๑๐๐ คน ต้องจ้างคนพิการ ๑ คน ผมก็ขออนุญาตเพิ่มเติมนิดหนึ่ง วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการจ้างงานคนพิการ ต้องการให้คนพิการมาใช้ชีวิตในสังคมเหมือนคนปกติครับ ไม่ใช่มาใช้ชีวิตในสังคม

เหมือนคนพิการที่น่าสมเพชเวทนานะครับ เขาจะได้มาทำงาน มาช่วยตัวเอง มาใช้ชีวิตอยู่ในสังคมเหมือนเช่นพวกเราครับ ถ้าจะเปรียบเทียบแล้วผมอายุ ๖๐ ปีแล้วนะครับ ขึ้นบันไดก็ไม่ค่อยไหว ไปไหนก็ไม่สะดวกจะต้องมีตัวช่วยนะครับ ถ้าผมถูกเหยียดหยามว่าผมเป็นผู้พิการผมก็คงไม่มีความสุข แต่ถ้าผมมีตัวช่วยก็คือการเดินทางไปไหนก็สะดวกสำหรับให้บริการได้ผมก็จะมีศักดิ์ศรี มีความเท่าเทียมที่ไปไหนพร้อม ๆ กันก็ได้ ผมไปไหนกับคุณต่อพงศ์ไปด้วยกันได้ คุณต่อพงศ์ไม่มีอุปสรรคเลย ผมไม่มีความรู้สึกว่าคุณต่อพงศ์แตกต่างจากผม นี่คือวัตถุประสงค์ที่สำคัญนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าเราให้คุณต่อพงศ์ไปอยู่ของคุณต่อพงศ์ ไปรวมกับอาจารย์วิริยะ ไปรวมกับอาจารย์มณฑิร รวมกันอยู่ แล้วก็อย่ามายุ่งกับผม ผมก็สบาย ผมก็ไม่รู้สึกว่าคุณต่อพงศ์เป็นภาระ คุณต่อพงศ์ก็จะมีความรู้สึกว่าฉันเป็นพวกเดียวกับคุณหรือเปล่า นี่คือความรู้สึกที่สำคัญยิ่ง ต้องขอเรียนว่าวัตถุประสงค์ที่เราให้มีศูนย์และส่งเสริมศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ต้องการให้ผู้พิการที่อยู่ในสังคมทั้งหมดเข้าถึงได้ เรามีจำนวนคนพิการทั่วประเทศนะครับ ผมเรียนข้อมูลไปแล้ว จังหวัดที่มีมากที่สุด กรุงเทพมหานครจดทะเบียนไว้ ๖๘,๐๕๗ คน -----

จังหวัดที่มีน้อยที่สุดคือจังหวัดระนอง มี ๒,๘๐๓ คน ไม่มีจังหวัดไหนในประเทศไทยที่ไม่มีคนพิการนะครับ เพราะฉะนั้นการมีศูนย์ที่ทำหน้าที่เรกูเลเตอร์ (Regulator) เพื่อช่วยส่งเสริมสนับสนุน กำกับดูแล ในขณะเดียวกันเราส่งเสริมให้มีศูนย์บริการคนพิการทั่วไปเกิดขึ้นในทุกพื้นที่ให้ใกล้ชิดคนพิการให้มากที่สุดก็จะเป็นการทำให้คนพิการเข้าถึงบริการต่าง ๆ และใช้ชีวิตปกติได้เหมือนเช่นพวกเรา นี่คือวัตถุประสงค์หลัก ข้อพิจารณา ข้อสังเกตที่ท่านได้ให้มา ผมได้เรียนว่าเรารับที่จะไปเพิ่มเติม แล้วก็ให้ข้อสังเกตตัวแทนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ก็นั่งอยู่ด้วย ที่ท่านพูดทั้งหมด เขาก็จะต้องรับภาระอันนี้ไปดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วย ผมก็ขอขอบคุณเดี่ยวจะขออนุญาตให้ท่านต่อพงศ์ได้รายงานเพิ่มเติมอีกครั้ง ขอขอบคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เรียนเชิญท่านต่อพงศ์ เสลานนท์ ค่ะ

นายต่อพงศ์ เสลานนท์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่านนะครับ ผม ต่อพงศ์ เสลานนท์ สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๕๙ ในเบื้องต้นเลยผมต้องขออนุญาตที่จะเป็นตัวแทนคนพิการในประเทศไทย ได้ขอบพระคุณท่านประธานแล้วก็ท่านสมาชิกทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านสมาชิกที่ได้กรุณาให้โอกาสแล้วก็สละเวลาขึ้นมาอภิปรายในประเด็นเรื่องเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ ต้องเรียนว่าเวลาตั้งแต่ประมาณเก้าโมงสี่สิบนาทีเศษ ๆ ถึงตอนนี้ก็คือใกล้ ๆ ๑๒.๐๐ นาฬิกา ๒ ชั่วโมงเศษ ๆ นี้ ผมคิดว่าเป็นเวลาที่เป็นประวัติศาสตร์ของสังคมไทยเลยครับ ที่รัฐสภาที่ทรงเกียรติแห่งนี้ได้หยิบยกในเรื่องของคนที่ย่อยโอกาสที่ในโลกเรานี้ครับ เขาบอกว่าเป็น เดอะ พวเรสต์ ออฟ เดอะ พัวร์ (The Poorest of the Poor) เป็นคนจนที่สุดของคนจน ได้หยิบยกขึ้นมาพูดคุยถึง ๒ ชั่วโมงเศษ ๆ ผมเองต้องขอบพระคุณอย่างยิ่ง ขออนุญาตที่จะแลกเปลี่ยนกับท่านสุรินทร์นะครับ อย่างที่ผมกล่าวไว้ตอนต้นว่าคงไม่มีใครอยากพิการหรอกครับ ผมเองประสบอุบัติเหตุในปี ๒๕๓๕ ผมเองก็ไม่ได้กำหนดชีวิตตัวเอง แต่ว่าผมก็พิการมาแล้ว ชีวิตผมก็ยังคงดำรงอยู่ เพราะฉะนั้นความพิการเป็นสิ่งที่ป้องกันได้ แต่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ต้องเรียนว่าตามตัวเลขข้อมูลสถิตินี้ครับ ซึ่งผมก็ยืนยันเช่นเดียวกับท่านวิเชียรว่าข้อมูลนี้ค่อนข้างที่จะมีความชัดเจน แต่ปัจจัยหรือตัวแปรของคนที่ไม่ออกมาจดทะเบียนก็อาจจะมีในหลายสาเหตุ เช่น เรื่องทัศนคติ เจตคติ การยอมรับตนเองหลาย ๆ อย่างนะครับ แต่ว่าข้อมูลที่เรา มีอยู่

ถือว่าชัดเจนนะครับ ต้องเรียนว่าคนพิการคือไม่ได้อยากพิการแต่เราจะทำอะไรให้เมื่อเขาพิการแล้ว ความพิการเป็นอุปสรรคในการใช้ชีวิตน้อยที่สุด ผมขออนุญาตใช้เวลาสกาอีกไม่นานนะครับ แต่อยากจะขออนุญาตอธิบายแนวความคิดสำคัญที่ตอนนี้โลกเราใช้กันในเรื่องการวิเคราะห์เรื่องคนพิการ ในสมัยก่อนการมองคนพิการเขาจะมองที่เรียกว่าใช้ตัวแบบทางการแพทย์หรือเมดิคัลโมเดล (Medical Model) มองด้านคนพิการใครไม่มีลูกตาก็เรียกว่าตาบอด พิการ ใครไม่มีแขนก็เรียกว่าแขนขาด พิการ ใครสติปัญญาต่ำกว่า ๙๐ หรือ ๖๐ อะไรอย่างนี้นะครับ ก็เรียกว่า สโลว์เลิร์นเนอร์ (Slow Learner) คนพิการสติปัญญา แต่ว่าปัจจุบันวันนี้การมองคนพิการหรือความพิการแตกต่างไปเรามีการมองที่เรียกว่าเป็นโซเชียลโมเดล (Social Model) หรือตัวแบบทางสังคม อย่างเช่นว่าถ้าวันนี้กรณีผมเป็นคนตาบอดจริงครับ แล้วก็มาอภิปรายในสภา ความจำเป็นของผมคือการจดบันทึกคือการอ่านข้อมูลเอกสาร ผมอาจจะไม่มีความจำเป็นที่ต้องสบตาทุกท่านหรือต้องเห็นหน้าทุกท่าน ผมก็สามารถทำหน้าที่ตรงนี้ได้ เพราะฉะนั้นถ้าเปรียบเทียบแล้วผมเองกับทุกท่านถ้าผมสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีเหล่านี้ผมก็ไม่มีคามพิการ -----

เช่นเดียวกันกับถ้าเกิดคนพิการที่นั่งวีลแชร์ (Wheelchair) ถ้าเขาขึ้นไปบนรถไฟฟ้าหรือว่าบริการสาธารณะได้เช่นเดียวกับคนทั่วไปเขาก็ไม่มีความพิการครับ เพราะฉะนั้นตัวโซเชียลโมเดล (Social Model) หรือตัวแบบทางสังคม เขาถึงบอกว่าความพิการนี้ตัวแปรของมันก็คือสิ่งแวดล้อม คืออุปสรรคที่เกิดจากสิ่งที่เรียกว่า แมนเมด (Man made) หรือมนุษย์สร้างขึ้นละครับ จึงมีแนวคิดที่ใช้กันทั่วโลกอยู่ในขณะนี้ที่เขาเรียกว่า ยูนิเวอร์ซัลดีไซน์ (Universal Design) หรือการออกแบบที่เป็นธรรมชาติ เพราะฉะนั้นการมองคนพิการวันนี้ก็คือว่าทำอย่างไรให้อุปสรรคในการดำรงชีวิตต่าง ๆ นี้น้อยที่สุด และผมอยากจะเรียนตามตรงเลยครับว่าจริง ๆ ในตัวแบบอันนี้จะมองว่าทุกคนในโลกพิการหมดครับ ท่านลองเดินออกไปนะครับ แล้วบังเอิญไปปรากฏอยู่ที่ประเทศหนึ่งทางแอฟริกา ท่านจะกลายเป็นคนพิการทางการสื่อสารทันทีเลยครับ เพราะท่านจะไม่สามารถสื่อสารกับใครรู้เรื่องในภาษาท้องถิ่นของเขาอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นตัวแปรด้านความพิการในปัจจุบันจึงมีแนวคิดในการมองในเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการลดอุปสรรคทางสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ลงในการเข้าถึงบริการสาธารณะ หรือแม้กระทั่งข้อมูลข่าวสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ความพิการไม่ใช่อุปสรรคในการใช้ชีวิตในมิติต่าง ๆ ผมเรียนว่าในข้อมูลปัจจุบันวันนี้ ด้วยการสาธารณสุขของเราที่มีขอบข่ายการให้บริการที่ดีขึ้นกว่าในอดีตมาก ต้องเรียนครับว่าตัวเลขความพิการคนพิการที่จดทะเบียน ที่เป็นตัวเลขพิการตั้งแต่กำเนิดลดลงอย่างมีนัยสำคัญครับ ตัวเลขจะอยู่ที่ประมาณ ๒๐ เปอร์เซนต์ ซึ่งเป็นตัวเลขคนพิการที่สะสมมานะครับ แต่คนพิการอีกจำนวนกว่า ๘๐ เปอร์เซนต์เกิดจากโรคภัยไข้เจ็บ แล้วก็เกิดจากอุบัติเหตุครับ เพราะฉะนั้นแล้วต้องบอกว่าโรคภัยไข้เจ็บและอุบัติเหตุบางอย่างก็เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ บางอย่างก็เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นแล้วหัวใจสำคัญวันนี้ที่มาราบเรียนท่านประธาน แล้วก็ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่ให้ความกรุณาอภิปรายก็คืออย่างที่หลายท่านพูดครับ ถ้าเราทำให้คนพิการจำนวนมากที่มีศักยภาพได้มีงานทำก็จะเป็นคุณูปการต่อตัวคนพิการเองแล้วก็ต่อประเทศชาติในที่สุด

ผมเรียนท่านนิกรนะครับ ต้องเรียนนะครับว่าในอดีตก่อนหน้ายุคที่ผมจะมาทำงานนี้ มีคนที่ขับเคลื่อนเรื่องนี้สำคัญชื่อต่อพงษ์จริงครับ ท่านชื่อ พันโท ต่อพงษ์ กุลกรรชิต ท่าน พันโท ต่อพงษ์ นั่งวีลแชร์ (Wheelchair) ส่วนผมตาบอดนะครับ แต่เราเรียกกันแบบมองโลกในเชิงบวก เขาก็จะเรียกว่า พันโท ต่อพงษ์เป็นต่อพงษ์ตาดี ส่วนเรียกผม เขาเรียกว่าเป็นต่อพงษ์ขาดีครับ เวลาเอามาประกอบกันก็เป็น ๒ ต่อพงษ์ เต็มเอส (S) นะครับ ทำให้

สังคมปั่นป่วนเล็กน้อย แต่ว่าต้องบอกครับว่าสิ่งที่ท่าน พันโท ต่อพงษ์ ขับเคลื่อนเรื่องบีทีเอส (BTS) ต่อมาถึงอาจารย์สุพรรณธรรมก็ดี เป็นเรื่องที่ไม่ได้เกิดประโยชน์กับตัวท่านเองแต่เพียงอย่างเดียว เป็นการกระตุ้นสังคมให้เห็นครับว่าบริการสาธารณะต้องเป็นสาธารณะ ไม่ใช่สาธารณะของคนบางคน ต้องเป็นสาธารณะของคนทุกคน อันนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก ๆ นะครับ ท่านครับ ถ้าท่านไปดูความเป็นจริงวันนี้นะครับ รถไฟฟ้าของ รฟม. รฟท. หรือรถไฟฟ้าใต้ดิน หรือบีทีเอส (BTS) มาตรฐานคนละมาตรฐาน เก็บเรื่องนี้ไว้ก่อนในวงเล็บ เดียวมีข้อเสนอต่อไปในอนาคต

ที่นี้มาถึงประเด็นของท่านอาจารย์ถวิลวดีนะครับ ผมเรียนตามตรงนะครับว่า ที่อาจารย์ได้กรุณาเกริ่นมาว่าท่านอาจารย์ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญด้านคนพิการ ผมขออนุญาตไม่เห็นพ้องด้วยนะครับ เพราะประเด็นที่อาจารย์ได้กรุณาหยิบยกมานี้มีความลึกซึ้ง แล้วก็เข้าใจเรื่องคนพิการจริง ๆ เลยครับ ผมเรียนครับว่าปัญหาที่เกิดขึ้นของคนพิการ ที่อาจารย์ถามว่าเมื่อเขาจบการศึกษา วอต อีส เน็กซ์ (What is next) หรืออะไรคือสถานีถัดไปของเขา ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะการศึกษาครับ ผมเองประสบการณ์ตรง ผมออกจากโรงพยาบาล ตอนนั้นผมรักษาที่โรงพยาบาลจักษุรัตนิน หลังจากประสบอุบัติเหตุครับ ผมก็นอหึงเน็กซ์ (Nothing next) เหมือนกันครับ ไม่รู้จะไปไหนต่อครับ -----

แล้วคนพิการที่อยู่ในระบบโรงพยาบาล พอออกมาจากระบบโรงพยาบาลไม่มีที่ไปต่อครับ กลับไปอยู่บ้านครับ แต่ศูนย์บริการนี้ละครับจะเป็นศูนย์ที่ว่าจบจากโรงเรียน เอาเป็นว่าออกจากสถานที่ที่ให้การรับรองว่าเป็นคนพิการ เขาสามารถมาใช้ศูนย์บริการนี้ฟื้นฟูได้ ทั้งกระบวนการ ผมยอมรับครับว่าตัวข้อเสนอนี้อาจจะให้น้ำหนักในเรื่องเกี่ยวกับศูนย์บริการ ทั่วไปนี้ไม่เต็มที่นัก แต่ว่าด้วยข้อเสนอของหลาย ๆ ท่าน ก็จะทำให้สิ่งเหล่านั้นมันเต็มเต็มขึ้น กระบวนการหลัก ๆ จะมี ๓ ส่วนครับ ๑. ก็คือเขากับเราต้องหากันให้พบครับ ถ้าศูนย์บริการ เป็นอย่างอดีตที่มีศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการ ๘ แห่งทั่วประเทศ อีกรูปอีกหากันไม่พบหรือครับ เพราะมันไกลบ้านครับ จะทำอะไรให้ศูนย์บริการไปอยู่ใกล้บ้านเขา หรือไปอยู่ที่ที่เขา เดินทางสะดวก แล้วก็ไม่ได้ใช้ต้นทุนแตกต่างกับทั่วไปมากเขากับเราหากันให้พบหรือ รีคอกไนซ์ (Recognize) กัน ๒. ก็คือเซนจ์ (Change) เขา ดีเวลลอป (Develop) เขา ในสิทธิขั้นพื้นฐาน คนพิการต้องการเพื่อนครับ ทุกวันนี้คนพิการหาเพื่อนไม่ได้ครับ เพราะฉะนั้นในศูนย์บริการนี้จะมีบริการต้น ๆ เลยครับ ก็คือเขาเรียกว่า เพียร์เคาน์เซลลิ่ง (Peer Counseling) หรือการให้คำปรึกษาแบบเพื่อน หรือการวิเคราะห์ที่เป็นกรณีอย่าง ที่ อาจารย์กรุณาพูดถึง ในภาษาการศึกษาเรียกว่า อินดิวิดวลไลซ์ เอดูเคชัน โปรแกรม (Individualized Education Program) หรือ ไออีพี (IEP) นะครับ เพราะฉะนั้นอันนี้ ก็จะเป็นตัวหนึ่งที่เป็นไออีพี (IEP) ว่า อินดิวิดวลไลซ์ รีแฮบิลิเทชัน โปรแกรม (Individualized Rehabilitation Program) ว่าเขาต้องมีโปรแกรม (Program) ฟื้นฟู อะไรบ้างจึงจะกลับมาสู่วิถีชีวิตปกติ และแน่นอนครับ โรงงานในอารักขาที่เป็นเชลเตอร์ เวิร์กชอป (Sheltered Workshop) ในโลกนี้เขาจะไม่ค่อยใช้กันแล้ว แต่ว่าด้วยโมเดล (Model) ใหม่ของโซเซียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) หรือว่าเอสอี (SE) ที่จะเกิดขึ้นนี้ ก็จะทำให้ศูนย์บริการแห่งนี้ต่อยอดเป็นศูนย์ที่ให้บริการ อย่างการฝึกอาชีพ แล้วก็สร้างงานทำที่อยู่ใกล้บ้านเขา ซึ่งเป็นลักษณะที่อาจารย์กรุณาพูดถึงว่า คอมมูนิตี เบส รีแฮบิลิเทชัน (Community based Rehabilitation) หรือการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยหลัก แล้วก็กระบวนการหลักที่น่าจะดำเนินการ แล้วก็ประสบผลสำเร็จมาแล้วในหลายประเทศ

ส่วนท่านเพิ่มพงษ์ในเรื่องฐานข้อมูล อันนี้ก็ตรงกันทั้งหมดนะครับ เป็นเรื่องการฝึกอาชีพ

ส่วนท่านกษิต ต้องเรียนนะครับว่าในเรื่องเกี่ยวข้องกับกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยคนพิการนี้นะครับ ประเทศไทยเราเป็นภาคี เราให้สัตยาบันในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ แล้วก็ตอนนี้ประเทศไทยที่ก้าวหน้ากว่าประเทศในอาเซียน (ASEAN) ก็คือคณะรัฐมนตรีเพิ่งมีมติไปเมื่อประมาณเดือนเมษายน หรือเดือนมีนาคม ผมไม่มั่นใจในการที่จะให้การรับรอง เขาเรียกว่าออปชันัลโพรโทคอล (Optional Protocol) หรือพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ซึ่งหมายความว่าคนพิการไทยถ้าไม่ได้รับความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรมในประเทศไทยจนสุดขั้นตอนนี้ สามารถไปร้องที่ยูเอ็น (UN) ได้ครับ ซึ่งอันนี้เป็นความกล้าหาญอย่างสูงยิ่งของรัฐบาลนะครับ ในการกล้าที่จะให้ยูเอ็น (UN) เข้ามาดูในกรณีที่คนพิการไทยซึ่งไม่เป็นธรรม ซึ่งผมคิดว่าอันนี้เป็นตัวแปรสำคัญ และเป็นจุดที่ก้าวหน้ามากของประเทศไทยในเรื่องเกี่ยวกับองค์กรด้านคนพิการ ในเรื่องการทำงานด้านคนพิการนะครับ ผมเหลือใจใครอีกครับ จริง ๆ ท่านวิเชียรก็ตอบครบ

ท้ายสุดนี้ผมอยากจะเรียนนะครับว่า หลาย ๆ สิ่ง หลาย ๆ อย่างที่กำลังดำเนินการอยู่นี้ ก็มีจุดมุ่งหมายเดียวกันนะครับในการที่ตั้งใจจะให้คนพิการสามารถที่จะใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข อย่างเช่นประชาชนทั่วไป ผมก็คาดหวังครับว่าวันข้างหน้าในอนาคตถ้ามีใครสักคน ไม่ว่าจะอยู่ที่นี้หรือที่ไหน เป็นคนพิการ ครอบครัวของเขาจะไม่ต้องมีความทุกข์ เขาจะรู้ว่าวันนั้นเขาควรจะไปที่ไหน และความช่วยเหลือโดยเร็วพลันและครบถ้วน ถูกต้อง จะถึงมือเขาในเวลาที่เหมาะสมแล้วก็รวดเร็ว แล้วก็ทำให้เขากลับมาใช้ชีวิตได้ เป็นประชากรหรือเป็นพลเมืองโดยปกติเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป ท้ายสุดผมก็ขอบพระคุณท่านประธาน แล้วก็ท่านสมาชิกอีกครั้งหนึ่งนะครับที่ได้กรุณานำเสนอข้อเสนอแนะ และข้อวิพากษ์วิจารณ์ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งทางท่านปลัด ท่านวิเชียร และผมเองจะรับไปปรับปรุง แล้วก็ขอได้รับการสนับสนุนในการให้ความเห็นชอบจากร่างรายงานนี้ด้วยนะครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : คณะกรรมาธิการตอบเสร็จเรียบร้อยแล้วนะคะ ท่านประธานจะสรุปไหมคะ เชิญท่านประธานค่ะ

นายโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ (ประธานกรรมการ) : ขอบพระคุณครับ
 สั้น ๆ ครับ เป็นหลักปฏิบัติของกรรมการนะครับ ก็คือว่าทุกประเด็น ทุกข้อเสนอแนะ
 ทุกข้อสังเกต กรรมการยินดีน้อมรับที่จะไปพิจารณา แล้วก็ทำรายงานนี้เพิ่มเติมโดยละเอียด
 เพื่อผลประโยชน์ของการขับเคลื่อนศักยภาพส่วนของคนพิการนะครับ ขอขอบพระคุณ
 ทุก ๆ ท่านครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 คนที่สอง) : ท่านสุรินทร์คะ เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับที่ท่านถามแล้วยังไม่ได้คำตอบ
 หรือเปล่าคะ

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ : แนนอนเลยครับ ผมกราบเรียนไปแล้วว่า ข้อที่ ๑
 ผมไม่เห็นด้วยกับการตั้งศูนย์ ขอให้ท่านตอบให้ชัดเจน ไม่ใช่รับไปนะครับ ทุกจังหวัดนะครับ
 ผมไม่เห็นด้วย ข้อที่ ๒ ขอความเมตตาจากท่านนะครับ เมตตาเป็นเครื่องคำจุนโลก
 ท่านจะอย่างไรให้ศูนย์เหล่านี้มีวิธีการ กระบวนการป้องกันไม่ให้คนพิการเกิดขึ้นอีก
 ผมยกตัวอย่างครับ ถ้าท่านตั้งศูนย์เท่าไรมันก็ไม่พอนะครับ ท่านต้องได้รับความร่วมมือจาก
 องค์กร อปท. หรือ อบต. หรือเทศบาล ว่าทำอะไรประชากรในพื้นที่เขาต้องไม่มีคนพิการ
 เกิดขึ้น ผมยกตัวอย่างให้เป็นรูปธรรมของการบูรณาการนะครับ ถ้าท่านบอกบูรณาการ
 กับกระทรวงมหาดไทยนะครับ บอกว่าให้ท่านส่งไปยังที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 ให้ประสานกับกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุขก็ส่งไปว่าให้สัมพันธ์ภาพหรือ
 มีบูรณาการกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เราเรียกว่าสุขศาลาเก่า นะครับว่าถ้าในท้องที่
 ของท่าน พื้นที่ที่มีหญิงตั้งครรภ์มานี้ ต้องให้ความรู้เขาเลยว่าจะตั้งครรภ์อย่างไรถึงจะให้
 สุขภาพของมารดาดี และมีบุตรอย่างไรถึงจะไม่พิการ เริ่มต้นจากตรงนี้ก่อนเลยนะครับ
 แล้วเมื่อเข้าไปถึงโรงเรียนแล้ว ก็จะต้องไปบอกกับโรงเรียน อย่างที่ผมบอกว่าท่านจะทำ
 อย่างไรถึงจะไม่ให้เด็กพิการ เรื่อยไปจนถึงกระทรวงแรงงานว่าทำอะไรถึงจะให้ซีโร
 แอ็กซิเดนต (Zero Accident) ในโรงงาน ถ้าท่านทำกระบวนการอย่างนี้ให้มันครบนะครับ
 ศูนย์เหล่านี้ถ้าในอนาคตผมเกิดอีกครั้งหนึ่งนะครับ ค่อย ๆ เทียวลงไม่มีงานทำ เทียวลง
 เคพีไอ (KPI) จนไม่มีงานทำเพราะคนพิการน้อยลง ๆ นั่นคือเคพีไอ (KPI) ที่ผมอยากเห็น
 ท่านต้องตอบ ขอความเมตตาท่านหน่อยเถอะ ตอบให้ผมชัดเจนหน่อยว่าเรื่องนี้
 ท่านคิดอย่างไร หรือท่านจะเอา บอกว่าให้มันพิการมากขึ้น แล้วผมก็จะตั้งศูนย์มากขึ้น
 อย่างนั้นหรือครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เชิญท่านกรรมาธิการคะ เชิญท่านวิเชียรคะ

นายวิเชียร ขวาลิต (กรรมาธิการ) : ขออนุญาตกราบเรียนท่านสุรินทร์ ในประเด็นที่ท่านยังติดใจเรื่องการตั้งศูนย์บริการคนพิการนะคะครับ ผมขออนุญาตเรียนว่า ในรายงานของเราไม่ได้เสนอ เพราะถ้าเสนอให้ยุบศูนย์เราจะต้องเสนอร่างกฎหมาย เพราะว่าศูนย์บริการคนพิการจัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๐ (๓) ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการนะคะครับ ในมาตราดังกล่าวผมขออนุญาตอ่านให้ที่ประชุม ได้รับทราบชนิดหนึ่งนะคะครับว่า กำหนดไว้ว่าให้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการเพื่อประโยชน์ ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้คะครับ พรรคสอง บอกว่าราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการตามวรรคหนึ่งได้โดยใช้ งบประมาณของตนเอง แล้วก็มีรายละเอียดเพิ่มเติม ซึ่งเป็นระเบียบของกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ผมตอบท่านสุรินทร์ไปก็คือว่าในรายงานจะไปเพิ่มเติม ประกอบกับที่ท่านครุจิตได้ให้ข้อเสนอแนะนะคะครับ เราจะไปเพิ่มเติมโดยผมก็ถามตัวแทนของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการว่ากรรมาธิการเราจะให้ข้อสังเกตไปว่ากฎหมายให้มีศูนย์เพื่อให้บริการ แต่ว่าการใช้ อัตราค่าจ้างก็ดี การกำหนดโครงสร้างของส่วนราชการ อยากให้อยู่ในส่วนราชการของ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อยู่在那นั่นแล้วก็มีบุคลากรที่เข้าไปทำงาน ภายใต้การกำกับดูแลของ พมจ. นะคะครับ แต่ว่าศูนย์นี้กฎหมายให้มี เมื่อมีก็เป็นศูนย์ แต่ไม่ได้ แปลว่าศูนย์นั้นมันจะสร้างอาณาจักรอะไร เพียงแต่อย่างเช่นในรายงานที่บอกไว้ว่าตอนนี้ ไปตั้งไว้แล้ว มีสำนักงาน มีอะไรนี่ เนื่องจาก ขออนุญาตเรียนว่า ศาลากลางหลายจังหวัด มีสถานที่ที่ไม่เพียงพอ ก็มีห้องเล็ก แล้วก็ไม่มีทางขึ้นทางเข้าอะไร ก็จะต้องไปสร้างสถานที่ ที่สามารถให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้บริการได้ นี่คือวัตถุประสงค์ แต่ไม่ได้ไปสร้าง อาณาจักรไปอะไรตามที่ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะ ก็ขออนุญาตไประบุอยู่ในข้อสังเกตที่อยู่ใน รายงาน ขออนุญาตเรียนท่านอย่างนี้นะคะครับ ส่วนเรื่องระบบการป้องกันอะไรนี้ อยากให้ ท่านต่อพงศ์เรียนตอบท่านสุรินทร์นิดหนึ่งครับ ขอบพระคุณ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เชิญท่านต่อพงศ์ค่ะ

นายต่อพงศ์ เสลานนท์ (กรรมาธิการ) : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผม ต่อพงศ์ เสลานนท์ สปท. เรียนท่านสุรินทร์ครับ ผมคิดว่ายังไม่มีประเทศไหนสำเร็จในโลกที่จะไม่มีคนพิการ ผมเรียนว่าหลายเรื่องเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แล้วก็จริง ๆ ต้องเรียนว่าการตั้งเคพีไอ (KPI) ต่าง ๆ ที่บอกว่าจะให้เป็ฯศูนย์ หมายถึงว่าเรื่องอะไรต่าง ๆ ผมคิดว่าก็อาจจะเป็นสิ่งที่ยาก แต่ว่าระบบการให้คำปรึกษาหรือการดูแลเรื่องอนามัยเจริญพันธุ์ต่าง ๆ ของประเทศไทยก้าวหน้ามากนะครับ มีการตรวจวัด มีการตรวจน้ำคร่ำหรือโครโมโซมอะไรต่าง ๆ ก่อนที่จะให้เด็กคนนั้นคลอดออกมาเนี๊ยะครับ มีระบบการดำเนินการอย่างนั้นอยู่แล้ว ซึ่งผมเรียนว่าตัวเลขคนพิการที่เกิดขึ้นตั้งแต่วัยแรกเกิด ตัวเลขลดลงอย่างมีนัยสำคัญ นี่คืฯความสำเร็จของการดำเนินการ ส่วนพิการที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุก็ดี ซึ่งมีตัวเลขอยู่ที่ประมาณ ๑๔ เปอร์เซ็นต์ หรือพิการที่เกิดขึ้นจากโรคร้ายไข้เจ็บ ผมเรียนครับว่าไม่แน่ตอนนี้ท่านสุรินทร์ถอดแว่นตาออกก็อาจจะเข้ากลุ่มคนตาบอดได้ ไม่แน่นะครับ คือผมเรียนครับว่าความเสื่อมของมนุษย์เป็นสิ่งที่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เป็นธรรมชาติครับ เป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้น การเสื่อมของอวัยวะเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้น เพียงแต่ว่าจะทำอย่างไรให้ชีวิตที่ยังมีอยู่กับความพิการที่เป็นอยู่เนี๊ยะสามารถอยู่ด้วยกันได้ ไม่มาทำร้ายทำลายความสุขของท่านตั้งแต่เกิดจนเสียชีวิตนะครับ ขออนุญาตที่ต้องกล่าวเช่นนี้ ก็คือจริง ๆ ระบบรัฐไทยพยายามที่สุดแล้วครับในการที่ทำให้คนพิการจากแรกเกิดลดลง แล้วก็ทำให้ความพิการที่เกิดขึ้นจากทุกระบบลดลงนะครับ แต่สภาพความเป็นจริงก็ยังเป็นอยู่ คนใช้ถนน มีอุบัติเหตุ ประเทศไทยติดอันดับ ๒ ของโลก ๒๐,๐๐๐ กว่าคนต่อปี ๔๔ คนต่อ ๑๐๐,๐๐๐ คนของประชากร ๖๕ ล้านคน ก็เกือบ ๓๐,๐๐๐ คน ๒๘,๐๐๐ คน คือเสียชีวิตครับ ที่เหลือพิการ เพราะฉะนั้นถ้าเราไม่แก้ระบบหลาย ๆ ระบบของประเทศชาติก็คงจะแก้ปัญหारेื่องคนพิการไม่ได้ และศูนย์ที่จะตั้งขึ้นมานี้ อันที่ ๑ เพื่อมาลดปัญหาในปัจจุบัน ถ้าวันหนึ่งข้างหน้าคนพิการไม่มีอย่างที่ท่านสุรินทร์ว่าจริง ๆ ศูนย์นี้ก็คงจะถูกยุบออกไปนะครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ เชิญท่านกษิตค่ะ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบคุณครึบท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สปท. อันดับ ๗ ก็เกี่ยวโยงกับสิ่งทีผมได้พูดไว้ แต่ว่ผมอย่กจะขอคำชี้แจงความกระจ่างนึดหนึ่ง ผมมักจะเน้นเรื่องท้องถิ่น ท้องทีเป็นสำคัญ แล้วก็โดยเฉพาะในเรื่องของคนพิการ แล้วก็ในเอกสารก็บอกว่เป็นศูนย์รับเรื่อง คือต้งเอาคนพิการมาที่ศูนย์ แล้วถึงศูนย์อันนี้ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ก็จะส่งไปที่ศูนย์บริการหรือส่งไปที่โรงพยาบาล คราวนี้ประเด็นของผมทีบอกทำไมต้งท้องถิ่นหรือท้องที เพราะว่จะมีคนพิการทีเคลื่อนไหวไม่ได้ แล้วก็ในข่าวหนังสือพิมพ์ทุกเดือนจะมีบอกว่คุณยายต้งเลี้ยงหลานพิการ ๒ คน หรือว่คุณยายคุณตา มีเด็กอายุ ๑๐ ถึง ๑๒ ขวบ ต้งไปทำงานแล้วก็เลี้ยงดู หมายความว่ากระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือว่ใครก็ตาม ทีรับผิดชอบไม่ได้ไปทีหมู่บ้าน ไม่ไปทีบ้าน คือไม่ได้ออกไปพบประชาชน แต่คนพิการเขาจะออกมาได้อย่างไร แล้วคำถามของผมคือในยุคสมัยนี้ทำไมยังมีข่าวหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ คนพิการช่วยตัวเองไม่ได้ แล้วก็ต้งเรียกร้องกันให้สังคมเข้าไปช่วยเหลือ ประเด็นตรงนี้ต่างหากละครึบทีเราจะต้องแก้ไขเป็นสำคัญ คือองค์กรของรัฐต้งไปบริการ ณ ทีพัก ไม่ใช่รอให้คนพิการเคลื่อนไหวมา แล้วตราบดีทีมันเป็นศูนย์ของหน่วยราชการกลาง ไม่ใช่คนในท้องทีเป็นข้าราชการจากภาคอื่นหรือจากกรุงเทพฯ ไปทำงานในต่างจังหวัดความผูกพันเยื่อใย องค์ความรู้เกี่ยวกับสภาพของท้องถิ่นมันก็ไม่มี ตรงนี้เป็นเรื่องทีสำคัญนะครึบ ผมถึงได้เน้นแล้วเน้นอีกว่ท้องถิ่นท้องทีให้เขามาดูแล แล้วถ้าเผื่อมันมีพวกเอ็นจีโอ (NGOs) เขาทำเรื่องนี้อยู่ในพื้นที่ก็โอนงานมาให้เขา โอนงบประมาณมาให้เขา ไม่ใช่ต้งหน่วยราชการกลางกันจนแล้วจนรอดไม่จบไม่สิ้นเสียทีครึบ ขอขอบคุณครึบท่านประธาน

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ในรอบนี้เป็นรอบของการทวงคำถาม ทวงคำตอบจากกรรมาธิการนะคะ เพราะฉะนั้นจะไม่มีการอภิปรายประเด็นใหม่ขึ้นมา คณะกรรมาธิการกรุณาตอบข้อซักถามของท่านกษิตด้วยค่ะ

นายวิเชียร ขวาลิต (กรรมาธิการ) : ในรายงานฉบับนี้ระบุว่า มี ๗๗ ศูนย์ที่เป็นภาครัฐนะครับ ที่ผมเรียนตอบคำถามเมื่อสักครู่นี้แล้วว่า จะไปอยู่ในสำนักงาน พมจ. นะครับ แต่ว่าศูนย์ที่ท่านกษิตเน้น ตอนนี้มีศูนย์บริการคนพิการของราชการส่วนท้องถิ่น แล้วก็หน่วยงานที่ไม่ใช่หน่วยงานของภาครัฐ ๗๗๑ ศูนย์ ซึ่งใน ๗๗๑ นี้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๗๕๑ ศูนย์นี้ศูนย์บริการคนพิการที่เราส่งเสริม แล้วก็ก็เป็นศูนย์บริการคนพิการที่เป็นองค์กรด้านคนพิการตอนนี้ยังมีอยู่น้อยมีอยู่ ๕๘ ศูนย์ เป้าหมายก็คือศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ผมเรียนย้ำแต่แรกตั้งแต่ตอนต้นของรายงานตั้งแต่เช้าแล้วว่าเราส่งเสริมให้ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปให้ขับเคลื่อนแล้วมีผลกำลังที่จะให้การดูแล แต่ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดให้ทำหน้าที่ในการเป็นเรกูเลเตอร์ (Regulator) แล้วก็ช่วยส่งเสริมสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการ เพราะที่ท่านเป็นห่วงว่าอยู่ที่จังหวัดแล้วคนพิการจะมาหรือไม่ เขาไปที่ท้องถิ่นที่ตอนนี้เพิ่มแล้วก็พยายามทำอยู่ ข้อมูลเชิงลึกก็อย่างเช่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดชัยภูมิมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นศูนย์บริการคนพิการแล้ว ๙๖ แห่งที่จังหวัดขอนแก่น ๓๓ แห่ง นี่ข้อมูลเบื้องต้น ขออนุญาตกราบเรียนครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงาน เรื่อง การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการแล้วนะคะ ก่อนจะลงมติวินิจฉัยขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนคะ

(นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอเชิญสมาชิกใช้สิทธิแสดงตน โดยโปรดเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตนคะ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ยังมีสมาชิกทยอยเข้ามานะคะ ดิฉันจะคอยก่อน เรียบร้อยนะคะ ท่านที่เข้ามาทีหลังเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่ขอผลคะ มีผู้เข้าร่วมประชุม ๑๕๘ ท่าน ครบองค์ประชุมนะคะ

ต่อไปดิฉันจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นชอบกับรายงาน เรื่อง การพัฒนา ศักยภาพศูนย์บริการคนพิการหรือไม่คะ

(นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนคะ ผู้ใดเห็นชอบโปรดกดปุ่ม เห็นด้วย ผู้ใดไม่เห็นชอบโปรดกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียงโปรดกดปุ่ม งดออกเสียงนะคะ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เสร็จเรียบร้อยแล้ว ดิฉันขอปิดการลงคะแนนแล้วขอผลคะแนนด้วยคะ ผลคะแนนนะคะ จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๑๖๒ ท่าน เห็นด้วย ๑๔๕ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๒ ท่าน งดออกเสียง ๑๕ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มีนะคะ

เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่อง การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการแล้วนะคะ ซึ่งคณะกรรมการจะได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกไปปรับปรุงก่อนที่จะส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปคะ จบการพิจารณารายงาน เรื่อง การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการแล้วนะคะ

ต่อไปเป็นการพิจารณารายงาน เรื่องที่ ๒ เรื่อง การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

รายงาน ของ

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านสังคม
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนา
คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ”

๐๔	๑๘	สปช.

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

ที่ (สปท) ๒๒๐๕/๒๕๕๗

(สำเนา)

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบ
งานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ”

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าว จำนวน ๑ ชุด

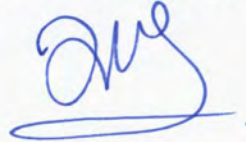
ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๗ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน
๒๕๕๗ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมนั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้
ประกอบด้วย

๑. นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงค์	ประธานกรรมการ
๒. นายอำพล จินดาวัฒนะ	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิเชียร ชวลิต	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	กรรมการและประธานที่ปรึกษา
๕. พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	กรรมการและที่ปรึกษา
๖. พลอากาศเอก นิรันดร์ ยัมสรวล	กรรมการและที่ปรึกษา
๗. พลเอก ปราการ ชลยุทธ	กรรมการและที่ปรึกษา
๘. นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	กรรมการและที่ปรึกษา
๙. พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๐. นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๑. นายอิศรา ศานติศาสน์	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๒. พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	โฆษกกรรมการ
๑๓. พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	โฆษกกรรมการ
๑๔. นายศิริชัย ไม้งาม	เลขานุการกรรมการ
๑๕. นายต่อพงศ์ เสลานนท์	ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา รายงานเรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการ
เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านสังคมเสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายอโนทัย ฤทธิปัญญาวงศ์)

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

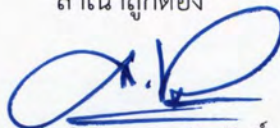
สำนักกรรมการ ๓

กลุ่มงานคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๙๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๙๖

สำเนาถูกต้อง

(นายสาธิต ประเสริฐศักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

สุพัตรา/ร่าง

อมรรตน์/พิมพ์

๒/๒๒๔๔/๒๕๙๖

สารบัญ

รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศด้านสังคม
เรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ”

หน้า

๑. แผนการปฏิรูปประเทศ	
- เรื่องที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นประเด็นสมควรปฏิรูป	๑
- ปัญหา	๑
๒. วิธีการปฏิรูป	
- วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป	๓
- แนวทางแก้ไข	๔
๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป	
๓.๑ ระยะที่ ๑	๕
๓.๒ ระยะที่ ๒	๕
๓.๓ ระยะที่ ๓	๕
๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๖
๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๖
๖. ข้อเสนอแนะ	๖
๗. ข้อเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	๗
ภาคผนวก	
ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)	๑๐
แนวทางการบูรณาการงานสังคมของภาครัฐเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่	๑๕

รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อน
การปฏิรูปประเทศด้านสังคม
เรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ”

๑. แผนการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส

- ประเด็นการปฏิรูป “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ”

เป็นเรื่องที่คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม สภาขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศ เห็นว่าเป็นประเด็นสมควรปฏิรูป เพราะมีความสำคัญเร่งด่วนและสามารถสัมฤทธิ์ผลในการปฏิรูปได้ในระยะเวลาที่เหลืออยู่

- ปัญหาและข้อเท็จจริง

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงอายุ (Ageing Society^๑) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓^๒ เป็นต้นมา โดย ๑ ใน ๑๐ ของประชากรไทยเป็นประชากรที่มีอายุเกินกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป และคาดว่าประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คือ อีก ๖ ปีข้างหน้า ประชากรสูงอายุจะมีถึง ๑ ใน ๕ และเป็น “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” (Super Aged Society) และในอีก ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๗๘) โดยประมาณการว่าจะมีประชากรผู้สูงอายุเพิ่มเป็นร้อยละ ๓๐^๓ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ทั้งนี้ในปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๙ ผู้สูงอายุในประเทศไทยมีจำนวนประมาณ ๑๐ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๕ ของประชากรทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่ยังเป็นผู้สูงอายุที่ยังมีความสามารถดำเนินชีวิตได้โดยไม่ต้องมีผู้ดูแล หรือยังสามารถเป็นพลังของสังคมได้ อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมามีการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมของสังคมต่อสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุที่ประเทศไทยกำลังเผชิญนั้นยังไม่เพียงพอ ดังนั้นรัฐบาลจึงมีนโยบายในการสนับสนุนให้มีมาตรการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย เพื่อให้ผู้สูงอายุปัจจุบันและประชากรไทยที่จะเข้าสู่วัยสูงอายุในอนาคตมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยหน่วยงานทั้งระดับกระทรวงในส่วนกลาง และหน่วยงานในระดับพื้นที่แต่ยังคงต้องมีการพัฒนากลไกความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงมีนโยบายให้กระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงแรงงาน และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา บูรณาการงานบริการภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในระดับพื้นที่อำเภอและตำบลในทุกจังหวัดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและเป็นรูปธรรม ภายใต้นโยบายประชารัฐ และการดำเนินโครงการความร่วมมือ “รัฐ ราษฎร์ ร่วมใจ ห่วงใยผู้สูงอายุ”

^๑ นิยามของสหประชาชาติเมื่อประเทศใดมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป เกินร้อยละ ๑๐ หรืออายุ ๖๕ ปีขึ้นไป เกินร้อยละ ๗ ของประชากรทั้งหมด ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ เมื่อมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๐ และร้อยละ ๑๔ ตามลำดับ ส่วนสังคมผู้สูงวัยระดับสุดยอด จะมีจำนวนประชากรสูงอายุที่มีอายุเกินกว่า ๖๐ ปีขึ้นไปเกิน ร้อยละ ๒๕ ของประชากรทั้งหมด

^๒ United Nations. ๒๐๑๓. World Population Prospect ๒๐๑๒ Revision.

^๓ มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน โดยจัดให้มี “ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)” มีเป้าหมาย ๘๗๘ แห่งทั่วประเทศ หรืออำเภอละหนึ่งตำบล ซึ่งศูนย์นี้จะทำหน้าที่ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน โดยจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย สำหรับผู้สูงอายุ ทั้งทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม

แนวคิดการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ในชุมชน เป็นการเปิดพื้นที่สาธารณะในชุมชนเพื่อให้โอกาสผู้สูงอายุได้ใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกันในช่วงเวลากลางวัน (Day Center) โดยบูรณาการและระดมความร่วมมือจากภาคี ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งทางด้าน ทรัพยากร บุคลากร และองค์ความรู้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาสังคมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) จะมุ่งเน้นการดำเนินงานโดยใช้ภาคีต่าง ๆ ในชุมชนเป็นฐานรากในการขับเคลื่อนและพัฒนากิจการดำเนินงาน โดยเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุ แขนงอาสาสมัคร ชุมชน องค์กร เครือข่ายจากภาครัฐ และภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) โดยมีความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นภาคีสำคัญให้การหนุนเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้แนวคิด “ร่วมแรง ร่วมใจ ผู้สูงวัยกายใจเบิกบาน”

สำหรับกิจกรรมและบริการต่าง ๆ ที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) จัดให้กับผู้สูงอายุ จะให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ตอบสนองต่อสภาพข้อเท็จจริง รวมถึงปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมอาชีพ และการสร้างรายได้เสริมให้กับผู้สูงอายุ อาทิ การถ่ายทอดภูมิปัญญา การฝึกอาชีพ รวมไปถึงการจัดให้มีกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ด้านสุขภาพอนามัย จิตใจ สังคม การเสริมสร้างขีดความสามารถของอาสาสมัครให้สามารถทำหน้าที่สอดส่องดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุได้ครอบคลุมทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ดี แม้จะมีนโยบายที่ชัดเจนจากรัฐบาลในการพัฒนาระบบรองรับสังคมสูงวัยของประเทศไทย แต่ยังคงพบว่า การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังคงแยกส่วนกันดำเนินงาน ขาดการบูรณาการเพื่อทำงานร่วมกัน ตลอดจนขาดจุดประสานงานที่ชัดเจนในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนารูปแบบและกลไกในการทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทั้งในระดับกระทรวง และหน่วยงานในพื้นที่ รวมถึงการมีศูนย์กลางการประสานการดำเนินงานในระดับพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นต้นแบบการขับเคลื่อนการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ที่สามารถนำไปสู่การขยายผลการดำเนินงานในระดับพื้นที่ต่อไปอย่างเหมาะสม

๒. วิธีการปฏิรูป

- วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง เกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ได้กำหนดกรอบและดำเนินการ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการปฏิรูปในประเทศด้านสังคม “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ” โดยมีกระบวนการดำเนินการในภาพรวม ประกอบด้วย

๑) รวบรวมข้อมูลจากการประชุมรับฟังข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จากหน่วยงาน ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการทบทวนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการขับเคลื่อนแนวทางการ ดำเนินการที่เกี่ยวข้องเสนอให้คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม และสภาขับเคลื่อนการ ปฏิรูปประเทศเห็นชอบ เพื่อดำเนินการส่งรายละเอียดให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบและมอบหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาสืบสนุนการดำเนินการ

๓) ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปในประเทศด้านสังคม “การขับเคลื่อน ต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ” ร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อรับทราบผล การดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไข เพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูป ประสบผลสำเร็จ

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยคณะอนุกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส ได้ดำเนินการรับฟัง ข้อมูลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (ศพอส.) รับผิดชอบโดยกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และแนวทางการดำเนินงานบูรณาการเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ภายใต้นโยบายประชารัฐ โครงการ “รัฐ ราษฎร์ ห่วงใย ดูแลผู้สูงอายุ” โดยการกำกับดูแลของคณะกรรมการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ภายใต้คณะกรรมการ ผู้สูงอายุแห่งชาติ ตลอดจนทบทวนรายงานข้อเสนอการปฏิรูประบบเพื่อรองรับสังคมสูงวัย (ข้อเสนอการปฏิรูป วาระที่ ๓๐) โดยคณะกรรมการปฏิรูประบบเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย สภาปฏิรูปแห่งชาติ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับชุมชนท้องถิ่น จึงได้สรุปผล การวิเคราะห์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อหนุนเสริมขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพ และผลักดันให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

มีเป้าหมายสำคัญในการสนับสนุน ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุ เพื่อตอบสนองกิจกรรม ที่สำคัญของกลุ่มโดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพชีวิต ต่อยอดการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน ทำให้การ ดำเนินงานด้านการดูแลคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในพื้นที่มีความครอบคลุมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

โดยการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (ศพอส.) ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการ จัดตั้งเป็นหน่วยงาน หรือเครือข่ายของรัฐในการขยายหน้าที่ลงไปให้บริการประชาชน แต่เป็นการดำเนินงานใน การสนับสนุนให้ภาคประชาชน มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งส่งเสริมบทบาทสำคัญให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการสนับสนุน งบประมาณในเชิงกิจกรรม โดยสถานที่ในการดำเนินการของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (ศพอส.) เป็นไปตามความต้องการและความพร้อมของแต่ละพื้นที่

วัตถุประสงค์สำคัญของการปฏิรูปจึงมุ่งเน้นในการสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เห็นความสำคัญและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สนับสนุนการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อเป็นการขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนา

คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และขยายผลต่อไปยังพื้นที่ต่าง ๆ อย่างเข้มแข็งเป็นการลดภาระการดำเนินงานงบประมาณของภาครัฐได้อย่างเป็นรูปธรรม และทำให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างทั่วถึง

- แนวทางแก้ไข

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม สภาขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศ ได้พิจารณาแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (ศพอส.) และแนวทางการดำเนินงานบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ภายใต้นโยบายประชารัฐ โครงการ “รัฐ ราษฎร์ ร่วมใจ ห่วงใย ดูแลผู้สูงอายุ” เพื่อกำหนดเป็นแนวทางขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ ซึ่งควรเริ่มดำเนินการในพื้นที่ต้นแบบและขยายผลการดำเนินการต่อไป ดังนี้

๑) ควรดำเนินการพัฒนาศักยภาพให้ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน ใช้เป็น “จุดนัดพบ” หรือบูรณาการการทำงานร่วมกันของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกกลุ่มในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลไกในการขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ต้องได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้การสนับสนุน

มีชมรมผู้สูงอายุเป็นกลไกหลักของภาคประชาสังคมในการผลักดันให้เกิดกิจกรรมในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงควรสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) รวมถึงชมรมผู้สูงอายุ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) รวมถึงสนับสนุนบุคลากรในการร่วมขับเคลื่อนงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน

สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ให้เพียงพอและเหมาะสม โดยเฉพาะการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นแหล่งงบประมาณสำคัญและเกี่ยวข้องโดยตรงกับภารกิจของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.).

๒) สนับสนุนให้มีการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ให้ครอบคลุมทุกตำบลทั่วประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่นำร่องภายใต้โครงการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ภายใต้นโยบายประชารัฐ โครงการ “รัฐ ราษฎร์ ร่วมใจ ห่วงใย ดูแลผู้สูงอายุ” รวมถึงสนับสนุนให้มีบุคลากรประจำศูนย์ที่เหมาะสมเพียงพอ

นอกจากนี้ ยังมีกลไกการดำเนินงานของคณะทำงานผู้สูงอายุระดับตำบล และคณะทำงานผู้สูงอายุระดับอำเภอ โดยประสานงานร่วมกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เพื่อให้เกิดการดำเนินงานร่วมกันอย่างบูรณาการในพื้นที่

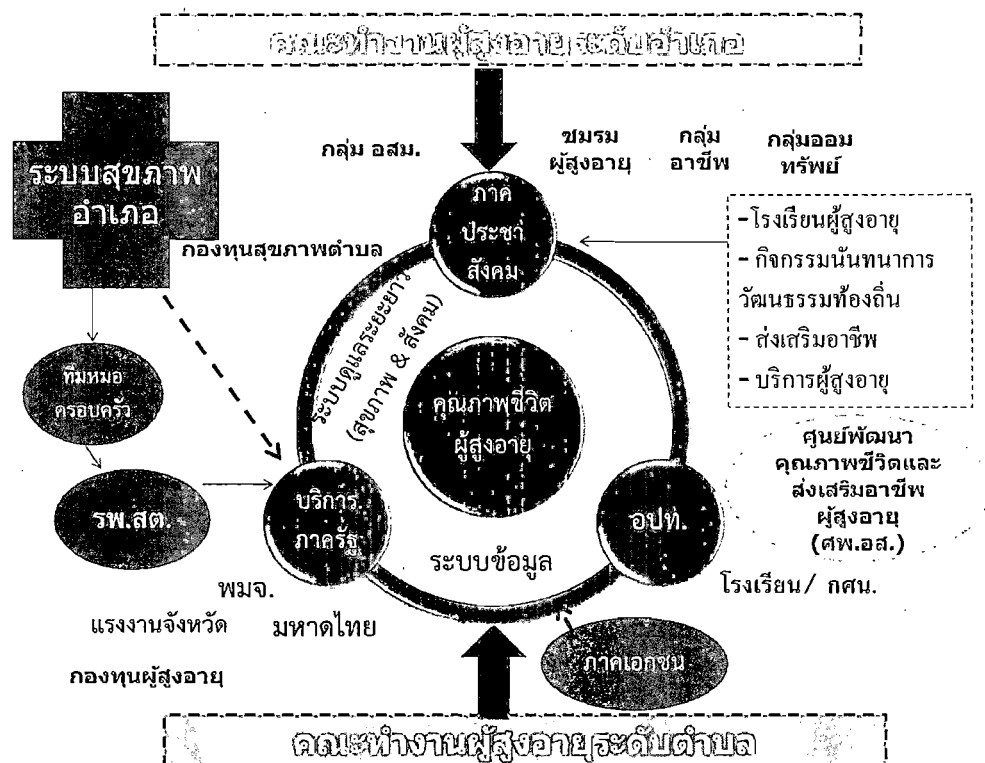
การสนับสนุนองค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่จะหนุนเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ให้สามารถดำเนินงานและเป็นศูนย์กลางการบูรณาการกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

๓) สนับสนุนด้านนโยบาย งบประมาณ และองค์ความรู้ ในพื้นที่นำร่องภายใต้โครงการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ภายใต้นโยบายประชารัฐ โครงการ “รัฐ ราษฎร์ ร่วมใจ ห่วงใย ดูแล

ผู้สูงอายุ” เพื่อให้สามารถนำรูปแบบการดำเนินการจากพื้นที่ต้นแบบไปสู่การขยายผล เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการได้อย่างครอบคลุมทั่วถึง

๔) สร้างแรงจูงใจ ทศนคติ และเป้าหมายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในการบูรณาการความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการดำเนินการจัดสรรงบประมาณประจำปีแบบบูรณาการร่วมกันสำหรับหน่วยงานที่ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

กรอบแนวทางการดำเนินงานบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยมีศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เป็นจุดศูนย์กลางประสานความร่วมมือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

๓.๑ ระยะที่ ๑ เสนอรายงานการขับเคลื่อนการปฏิรูปในประเด็นเรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ” พร้อมแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) พิจารณาภายในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๓.๒ ระยะที่ ๒ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) เสนอรายงานการขับเคลื่อนการปฏิรูปในประเด็นเรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ” พร้อมแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณาภายในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

๓.๓ ระยะที่ ๓ ติดตาม ประสานความร่วมมือกับกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพิจารณา “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ” พร้อมแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องเสนอไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ

๑) งบประมาณในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกองทุนผู้สูงอายุ

๒) งบประมาณในการดำเนินงานบูรณาการกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยงบประมาณที่จัดสรรจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรม

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- ๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดย กรมกิจการผู้สูงอายุ
- ๒) กระทรวงมหาดไทย โดย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- ๓) กระทรวงแรงงาน โดย สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- ๔) กระทรวงสาธารณสุข โดย สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย การแพทย์
- ๕) กระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)
- ๖) กระทรวงการคลัง โดย สำนักงานงบประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)
- ๗) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- ๘) กระทรวงอุตสาหกรรม
- ๙) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๑๐) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ๑๑) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
- ๑๒) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

๖. ข้อเสนอแนะ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้มีข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญต่าง ๆ เพื่อประกอบเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ดังนี้

๑) สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ในแต่ละพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง โดยพัฒนารูปแบบและกลไกในการทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาศูนย์กลางการประสานงานดำเนินงานในระดับพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพ

๒) ส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในลักษณะของการสนับสนุนการดำเนินงานของภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ภาคประชาชนมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านการดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในท้องถิ่น

๗. ข้อเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการปฏิรูปอย่างเป็นรูปธรรมมีประสิทธิภาพ ยั่งยืนและบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ คณะกรรมาธิการจึงเห็นควรมีข้อเสนอที่สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

๑) ขอให้ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบกับรายงานและข้อเสนอเรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ” พร้อมแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง และเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

๒) ติดตามความก้าวหน้าการบูรณาการดำเนินงานและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมภายใน ๑ ปี นับจากวันที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปให้ความเห็นชอบ

คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม จึงขอเสนอรายงาน เรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้โปรดพิจารณา หากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วย ขอได้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายศิริชัย ไหมงาม)

เลขานุการกรรมาธิการ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม
เรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ”

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่าง พรบ. (ถ้ามี)
การปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส	การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยพัฒนาศักยภาพศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ระดับพื้นที่ เพื่อให้สามารถเป็นจุดดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุผ่านกิจกรรมต่าง ๆ จัดระบบการดูแลผู้สูงอายุ กลุ่มติดบ้าน ติดเตียง ตลอดจนประสานความร่วมมือดำเนินการอย่างบูรณาการจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในระดับพื้นที่ และส่วนกลาง ในการสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่	๑. รวบรวมข้อมูลจากการประชุมรับฟังข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๒. วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อเสนอแนะทางในการดำเนินการขับเคลื่อน ๓. เสนอแนวทางการดำเนินงานและขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน	ระยะที่ ๑ เสนอรายงานการขับเคลื่อนการปฏิรูปในประเทศ เรื่อง “การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ” พร้อมแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องเสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) พิจารณา ภายในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ระยะที่ ๒ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) เสนอรายงาน ฯ พร้อมแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณาภายในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ระยะที่ ๓ ติดตาม ประสานงานความร่วมมือกับกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองทุนผู้สูงอายุ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ	รายละเอียดในเอกสารหน้า ๖	รายละเอียดในเอกสารหน้า ๖ - ๗	-

ภาคผนวก

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

แนวคิด

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เป็นการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนรูปแบบหนึ่ง โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุ แขนงนำ อาสาสมัคร ชุมชน องค์กรเครือข่ายจากภาครัฐ และภาคเอกชน มีส่วนร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์ ฯ โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การหนุนเสริมภายใต้แนวคิด “ร่วมแรง ร่วมใจ ผู้สูงวัยกายใจเบิกบาน”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุ
๒. เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมและบริการสำหรับผู้สูงอายุ
๓. เพื่อเป็นศูนย์ส่งเสริมอาชีพและการถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในชุมชน
๔. เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาด้านสุขภาพกาย จิตใจ และสังคม
๕. เพื่อเป็นศูนย์ส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ

กลไกสนับสนุนงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สนับสนุนงบประมาณจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) และงบประมาณจัดกิจกรรม ของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) จากกองทุนผู้สูงอายุ
๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ร่วมกับชมรมผู้สูงอายุให้การดูแล สนับสนุนการดำเนินงานในระยะต่อเนื่อง

เป้าหมาย

๘๗๘ แห่ง ทั่วประเทศ (๗๖ จังหวัดยกเว้น กรุงเทพมหานคร) โดยจัดตั้งอำเภอละ ๑ ตำบล

กิจกรรมของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

กิจกรรมภายในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

กิจกรรมภายในศูนย์ ฯ	ตัวอย่างโครงการที่ดำเนินการภายในศูนย์ ฯ
๑) ด้านสุขภาพ	- การฝึกอบรมให้ความรู้และการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ - การตรวจคัดกรองสุขภาพให้ผู้สูงอายุในวันจ่ายเบี้ยยังชีพ - การดูแลสุขภาพเรื่องความดัน เบาหวาน และโรคติดต่อของผู้สูงอายุ - อบรมด้านสุขภาพกาย สุขภาพใจผู้สูงอายุ การฝึกอบรมอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) - โครงการคลินิกครอบครัว การตรวจสุขภาพผู้สูงอายุ - การออกกำลังกายสบายชีวา มหกรรมรำไม้พลอง กิจกรรมเข้าจังหวะลีลาศ
๒) ด้านการศึกษาและการเรียนรู้	- การฝึกอบรมให้ความรู้และการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

กิจกรรมภายในศูนย์ ฯ	ตัวอย่างโครงการที่ดำเนินการภายในศูนย์ ฯ
	- การอบรมคอมพิวเตอร์สำหรับผู้สูงอายุ - โครงการเพิ่มศักยภาพภูมิปัญญาในชุมชน การให้ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง - การบริหารงานชมรม การศึกษาดูงาน และการเรียนรู้ด้านอาชีพ
๓) ด้านอาชีพ	- การฝึกอาชีพการทำลูกประคบสมุนไพร ยาหอม ยาหม่อง น้ำมันตะไคร้หอม พวงหรีด ดอกไม้จันทร์ - การประดิษฐ์เครื่องพิธีกรรม บายศรี เย็บปักถักร้อย จักสาน - การเพาะเห็ด การเพาะถั่วงอก การส่งเสริมอาชีพปลูกผักในกระถางลอยฟ้า - ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงจิ้งหรีด การทอดผ้าพื้นเมือง - โครงการงานช่างไม้เสริมรายได้
๔) ด้านการถ่ายทอดวัฒนธรรมหรือถ่ายทอดภูมิปัญญา	- กิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำขนมโบราณพื้นบ้าน บุญข้าวจีของเล่น - การส่งเสริมดนตรีไทย วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น - ศูนย์เรียนรู้สมุนไพรรักษาโรคส่งเสริมถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นรักษาอาการเจ็บป่วยจากหมอพื้นบ้าน - โครงการผู้สูงวัยใส่ใจลูกหลาน
๕) ด้านกีฬา นันทนาการและงานบุญ - ประเพณี	- จัดกิจกรรมนันทนาการให้ผู้สูงอายุได้ผ่อนคลายกล้ามเนื้อในวันจ่ายเบิยยังชีพ - โครงการห่วงใยใส่ใจผู้สูงอายุ - กิจกรรมบุญเดือนสิบ การตักบาตรเทโวโรหณะ ลอยกระทงปลอดเหล้า

กิจกรรมภายนอกศูนย์ ฯ

กิจกรรมภายนอกศูนย์ ฯ	ตัวอย่างโครงการที่ดำเนินการภายนอกศูนย์ ฯ
๑) การเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ	- เยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ โดยการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากจน - โครงการสวัสดิการเติมเต็มชีวิต
๒) การเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย	- การประสานหน่วยงานเพื่อของบประมาณช่วยเหลือผู้สูงอายุที่เจ็บป่วย - โครงการเพื่อนช่วยเพื่อนผู้สูงวัยสุขภาพดี การเยี่ยมผู้ป่วยติดเตียงที่เป็นผู้สูงอายุ
๓) การช่วยเหลือผู้สูงอายุผู้ถูกทอดทิ้ง หรือเด็กร้อน	- การซ่อมแซมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ - การประสานหน่วยงานเพื่อของบประมาณช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากจน - โครงการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมเป็นมิตรพิชิตอุบัติเหตุ
๔) การถ่ายทอดภูมิปัญญา	- ผู้สูงอายุถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก - การตัดต่อกลายไทย สานชะลอม
๕) กิจกรรมจิตอาสา	- คณะกรรมการศูนย์ร่วมกับ อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) ดูแลและบริการผู้สูงอายุในวันจ่ายเบิยยังชีพ

กิจกรรมภายนอกศูนย์ ฯ	ตัวอย่างโครงการที่ดำเนินการภายนอกศูนย์ ฯ
	- การหอมฮักรักผู้สูงอายุ (เยาวชนเยี่ยมบ้าน ทำความสะอาดบ้านให้ผู้สูงอายุ) - กิจกรรมเย็นนี้มีน้ดื่มน้ำที่บ้านยาย - การปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวันพ่อแห่งชาติ - โครงการเยาวชนไทยใจอาสา
๖) กิจกรรมที่สัมพันธ์กับคนวัยอื่น	- ส่งเสริมศักยภาพครอบครัวระดับตำบล (พาลูกจูงหลานเข้าวัด) - โครงการปิดเทอมเดือนตุลา พาเพื่อนทำความดี - โครงการสตรีจิตอาสาพัฒนาคนสามวัย
๗) มีหน่วยงานอื่นร่วมจัดกิจกรรม เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) สาธารณสุขอำเภอหรือจังหวัด การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) แรงงานจังหวัด และอื่นๆ	- ประสานเจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เข้าร่วมตรวจคัดกรองสุขภาพให้ผู้สูงอายุในวันจ่ายเบี้ยยังชีพ - การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมเชิงบูรณาการในพื้นที่ - โครงการอำเภอยิ้ม / อำเภอเคลื่อนที่
๘) การสนับสนุนเงิน/ทรัพยากร ทุนวัสดุ - อุปกรณ์ ฯ จากหน่วยงานอื่นหรือผู้บริจาค หรือการลงขัน	- ศูนย์บริการบุดคอลลอสติกขอนแก่น บริจาควิลแชร์ - สำนักงานประมง มอบพันธุ์ปลาน้ำจืดให้ครอบครัวผู้มีรายได้น้อย

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ปี ๒๕๕๗ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ๘๗๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

* ได้รับการจัดสรร ๔๑๒,๗๔๔,๔๖๘ บาท (โอนเงินลงจังหวัดเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๗)

จัดสรรงบลงทุน ๓๑๘,๓๓๔,๗๔๒ บาท				งบดำเนินงาน	ผลการดำเนินงานงบลงทุน			
ก่อสร้าง (ค.)	ปรับปรุง (ค.)	ขอเฉพาะครุภัณฑ์	ไม่ขอของงบลงทุนขอเฉพาะครุภัณฑ์	๔๔,๔๐๔,๗๒๖ บาท - สนับสนุนการจัดกิจกรรมศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ๘๗๘ แห่ง - สนับสนุนการติดตาม นิเทศงานของสำนักงาน พมจ. ๗๖ จังหวัด	ก่อสร้าง (ค.)	ปรับปรุง (ค.)	ขอเฉพาะครุภัณฑ์	คืนเงิน (ค.)
๒๐๓	๒๙๑	๗	๓	๘๗๘ ศ.	๒๐๑*	๒๘๔*	๗	๒
๕๐๔ ศ.				๘๗๘ ศ.	๔๙๔ ศ.			

- คืนเงิน ๒ ศูนย์ สร้าง ๑ ศูนย์ ซ่อม ๑ ศูนย์ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) รีมเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ , ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง
- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมของ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ในปี ๒๕๕๘ รวม ๗๖,๖๙๓ คน (จากการรายงานผล ๓๕๔ ศูนย์)

ปี ๒๕๕๘ ได้รับการจัดสรร ๒๓๖,๒๙๗,๒๔๖ บาท (โอนเงินลงจังหวัดเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๘)

จัดสรรงบลงทุน ๒๓๖,๒๙๗,๒๔๖ บาท			งบดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน			
ก่อสร้าง (ศ.)	ปรับปรุง (ศ.)	ขอเฉพาะครุภัณฑ์	บาท	ก่อสร้าง (ศ.)	ปรับปรุง (ศ.)	ขอเฉพาะ ครุภัณฑ์	คืนเงิน (ศ.)
๑๖๒	๑๘๓	๕ นอกนั้นขอทั้งค่าก่อสร้าง และครุภัณฑ์	-	-	-	-	-
๓๕๐ ศ.			-	ได้รับการจัดสรรเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๘			

การดำเนินงานที่ผ่านมา - ปัจจุบัน

๑. สนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างปรับปรุงอาคาร ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

๒. สนับสนุนงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมและบริการใน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) โดยงบกองทุนผู้สูงอายุ ๔๘,๔๒๙,๓๓๓ บาท (ปี ๒๕๕๖ เป็นเงิน ๑๕,๔๒๖,๗๒๘ บาท / ปี ๒๕๕๗ เป็นเงิน ๒๓,๔๗๗,๕๘๘ บาท / ปี ๒๕๕๘ เป็นเงิน ๔,๑๙๓,๒๒๘ บาท / ปี ๒๕๕๙ เป็นเงิน ๕,๓๓๑,๗๘๙ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๙)

๓. ขอใช้งบประมาณกองทุนน้อยลงในปี ๒๕๕๘ เพราะพื้นที่มีงบประมาณกิจกรรมที่ได้รับจากยอดปี ๒๕๕๗ ของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สพ.พม.) ที่ไปพร้อมงบลงทุนคงค้างไว้ดำเนินการ

๔. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ในปี ๒๕๕๘ รวม ๗๖,๖๙๓ คน (จากการรายงานผล ๓๕๔ ศูนย์)

ปัญหาและอุปสรรค

๑. งบประมาณที่สนับสนุนศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) มาไม่พร้อมกัน ทำให้การดำเนินงานและความก้าวหน้าของแต่ละศูนย์มีไม่เท่ากัน

๒. งบประมาณจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ให้ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนผู้สูงอายุ โดยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ทำให้การเข้าถึงแหล่งทุนยังมีอุปสรรค สำหรับศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ที่ขาดความเข้าใจการเขียนโครงการ

๓. การไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ ทำให้ต้องมีกระบวนการสร้างและบริหารจัดการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ร่วมกับชมรมผู้สูงอายุ และอาสาสมัครในพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ มีประสิทธิภาพ ซึ่งในระยะขับเคลื่อนนี้ความสามารถในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) แต่ละพื้นที่ไม่เท่าเทียมกัน

๔. การบริหารจัดการ พื้นที่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญา สุขภาพ นันทนาการ และการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ ยังไม่มากพอ รวมทั้งการบูรณาการการทำงานกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนทำกิจกรรมกับผู้สูงอายุต่อเนื่องตลอดทั้งปีด้วย

๕. ยังไม่มีศูนย์กลางเพื่อส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุ การหาตลาดและช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เพื่อกระจายสินค้าของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดการทำงานตามความสามารถของผู้สูงอายุ และส่งเสริมความเข้มแข็งแก่ชุมชน

๖. ระบบเครื่องมือการจัดเก็บข้อมูลผู้สูงอายุยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน อาทิ ด้านสังคม สุขภาพ การศึกษา สภาพที่อยู่อาศัย เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมและตอบสนองความต้องการ และความเหมาะสมของผู้สูงอายุแต่ละช่วงวัย

ตัวอย่างการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

๑. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุป่าลาน ตำบลหนองตอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จุดเด่น พัฒนาศูนย์จากโรงเรียนร้างเป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) มีกิจกรรมเด่นด้านการใช้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมด้านอาชีพ และการป้องกันฟื้นฟูสุขภาพ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ดีของการมีชีวิตรอยู่อย่างยืนยาวมีความสุข มีศูนย์ออกซิเจน เพื่อให้บริการผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยในภาวะจำเป็นใช้ยิมหมุนเวียน และมีปรับสภาพสิ่งแวดล้อมทั้งบริเวณบ้าน ร้านค้า ตลาด วัด และชุมชน ให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

๒. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุเทศบาลนครเมืองสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จุดเด่น มีพัฒนาการทำงานมาจากศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุในชุมชน การจัดตลาดนัดสีเขียว และตลาดนัดสามวัยเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาผู้สูงอายุและผลิตภัณฑ์ในชุมชน นำรายได้จัดตั้งเป็นกองทุนผู้สูงอายุ มีการจัดตั้งศูนย์เครือข่าย ขึ้นมา ๑๒ แห่ง เพื่อทำหน้าที่จัดกิจกรรมและบริการให้กับผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึง

๓. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลช่วงเปา อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จุดเด่น เป็นศูนย์ที่มีกิจกรรม โรงเรียนผู้สูงอายุต่อเนื่องตลอดทั้งปี และหมุนเวียนกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ พร้อมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวัง ติดตาม ช่วยเหลือผู้สูงอายุในแต่ละชุมชน มีระบบจัดสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุที่ครอบคลุมและต่อเนื่อง

๔. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลห้วยงู อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท จุดเด่น เป็นศูนย์ที่มีกิจกรรมต่อเนื่อง หมุนเวียนและเป็นไปตามความต้องการของผู้สูงอายุ และมีกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุที่มีผลตอบรับดีเยี่ยมพร้อมทั้งมีการบูรณาการร่วมกับ ภาคีเครือข่าย ขับเคลื่อนและพัฒนาแผนงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายขึ้น ๑๑ แห่ง ในชุมชนเพื่อกระจายการจัดกิจกรรมและบริการให้กับผู้สูงอายุได้อย่างทั่วถึง

๕. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช จุดเด่น เป็นศูนย์บูรณาการระหว่าง “ศูนย์บริการคนพิการ” และ “ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ” มีการประสานความร่วมมือจากคนทุกวัย และมีกิจกรรมต่อเนื่องเป็นประจำทุกวัน

๖. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย เป็นศูนย์ที่มีกิจกรรมเป็นประจำทุกวัน มุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อผู้สูงอายุในระยะยาว และเป็นศูนย์สำหรับพื้นที่ข้างเคียงในการศึกษาดูงาน

๗. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง จุดเด่น ได้รับการสนับสนุนสถานที่จากโรงพยาบาล ให้ผู้สูงอายุมีศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมเด่นด้านการใช้ภูมิปัญญา และการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งของชมรมผู้สูงอายุ

๘. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลหนองลาน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จุดเด่น มีโรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อดึงผู้สูงอายุให้เข้าร่วมกิจกรรม ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีรายได้เพราะได้ประกอบอาชีพเพื่อจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ของ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

แนวทางการบูรณาการงานสังคมของภาครัฐเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ “โครงการรัฐ-ราษฎร์ ร่วมใจห่วงใยดูแลผู้สูงอายุ”

ที่มา

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงอายุ (Ageing Society^๔) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓^๕ เป็นต้นมา โดย ๑ ใน ๑๐ ของประชากรไทยเป็นประชากรที่มีอายุเกินกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป และคาดว่าประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Complete Aged Society) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คือ อีก ๖ ปีข้างหน้า ประชากรสูงอายุจะมีถึง ๑ ใน ๕ และเป็น “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” (Super Aged Society) และในอีก ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๗๘) โดยประมาณการว่าจะมีประชากรผู้สูงอายุเพิ่มเป็นร้อยละ ๓๐^๖ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายในการสนับสนุนให้มีมาตรการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย เพื่อให้ผู้สูงอายุปัจจุบันและประชากรไทยที่จะเข้าสู่วัยสูงอายุในอนาคตมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหลายกระทรวง แต่ยังคงต้องมีการพัฒนากลไกความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงมีนโยบายให้กระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงแรงงาน และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา บูรณาการงานบริการภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในระดับพื้นที่อำเภอและตำบลในทุกจังหวัด ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและเป็นรูปธรรม

คณะทำงานซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวง หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรผู้สูงอายุ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงานเบื้องต้นเพื่อการบูรณาการงานภาครัฐเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ โดยมีรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานโดยสรุป คือ

๑. เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ โดยมีหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ทิศทาง และแนวทางการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโดยใช้พื้นที่เป็นดั่งตั้ง โดยบูรณาการการดำเนินงานระหว่างกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม สนับสนุน ประสาน ดูแล ติดตาม และประเมินผลให้การปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานบูรณาการ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

^๔ นิยามของสหประชาชาติเมื่อประเทศใดมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป เกินร้อยละ ๑๐ หรืออายุ ๖๕ ปีขึ้นไป เกินร้อยละ ๗ ของประชากรทั้งหมด ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ เมื่อมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๐ และร้อยละ ๑๔ ตามลำดับ ส่วนสังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด จะมีจำนวนประชากรสูงอายุที่มีอายุเกินกว่า ๖๐ ปีขึ้นไปเกิน ร้อยละ ๒๕ ของประชากรทั้งหมด

^๕ United Nations. ๒๐๑๓. World Population Prospect ๒๐๑๒ Revision.

^๖ มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

๒. คัดเลือกพื้นที่ดำเนินงานนำร่อง โดยเลือกจังหวัดละ ๑ อำเภอ ๆ ละอย่างน้อย ๒ ตำบล โดยมีแนวทางในการเลือกพื้นที่ คือ

- พื้นที่ที่มีการทำงานของทีมหมอครอบครัว และระบบสุขภาพอำเภอ (District Health System : DHS) ภายใต้การสนับสนุนของกระทรวงสาธารณสุข
- พื้นที่ที่มีศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ภายใต้การสนับสนุนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- พื้นที่นำร่องดำเนินงานระบบดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care : LTC) ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
- พื้นที่ที่มีความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นและมีการดำเนินงานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งระดับอำเภอและตำบลโดยการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคม ฯ กรมอนามัย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นต้น

ทั้งนี้แต่ละจังหวัดสามารถพิจารณาเลือกพื้นที่ได้ตามเหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ ในบริบทการดำเนินการจริง

๓. พัฒนากิจกรรมสำหรับการดำเนินงานบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ ซึ่งใช้เป็นแนวทางการทำกิจกรรมสำหรับพื้นที่ ภายใต้การสนับสนุนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะดำเนินงาน ทั้งนี้จะเป็นการดำเนินงานที่เป็นภารกิจซึ่งดำเนินการอยู่แล้วเพื่อให้บริการผู้สูงอายุ และเน้นการบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะส่งผลให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานภาครัฐ และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

๔. พัฒนารูปแบบการประสานงานและการขอความร่วมมือพื้นที่ดำเนินการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทยแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทราบนโยบายการบูรณาการงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ และกระทรวงที่เกี่ยวข้องแจ้งหน่วยงานในระดับพื้นที่เพื่อสนับสนุนและร่วมการบูรณาการงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามภารกิจและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง พร้อมแจ้งกลไก แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานให้พื้นที่สามารถนำไปปฏิบัติ

แนวทางกลไกการดำเนินงานบูรณาการงานของภาครัฐเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่

การดำเนินการบูรณาการ ฯ นี้ จะมีหนังสือจากกระทรวงมหาดไทยเพื่อชี้แจงและมอบนโยบายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ และพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอน คือ

๑. ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชี้แจงทำความเข้าใจกับหน่วยงาน ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้ทราบสถานการณ์ปัญหาการเข้าสู่สังคมสูงวัยของประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต และขอความร่วมมือหน่วยงาน และภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากลไกรองรับการเข้าสู่สังคมสูงวัยในระดับจังหวัดและระดับพื้นที่

๒. จัดตั้งคณะทำงานระดับจังหวัด หรืออาจใช้กลไกคณะกรรมการหรือคณะทำงานในประเด็นผู้สูงอายุที่ดำเนินการอยู่แล้วในจังหวัด เพื่อร่วมกันพิจารณาแนวทางการดำเนินงานบูรณาการที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ภายใต้แนวทางที่ส่วนกลางเสนอ และกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมให้หน่วยงานระดับอำเภอไปดำเนินการต่อ โดยในเบื้องต้นขอให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร่วมเป็นฝ่ายเลขานุการในการประสานการดำเนินการ

๓. ชี้แจงหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการบูรณาการงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอ และร่วมพิจารณาพื้นที่นำร่องเพื่อเป็นต้นแบบในการขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ ในระยะต่อไป ตามแนวทางที่กำหนดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด

๔. จัดตั้งคณะทำงานบูรณาการระดับอำเภอที่ประกอบด้วยทุกภาคส่วนในการบูรณาการงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ได้แก่ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชมรมผู้สูงอายุ หรือภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมพิจารณาแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยคณะทำงานระดับอำเภอสามารถประสานขอการสนับสนุนจากระดับจังหวัด ติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ และรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานให้คณะทำงานระดับจังหวัดทราบ

๕. จัดตั้งคณะทำงานระดับตำบลโดยมีเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ดำเนินการ เช่น ชุมชน / ชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) สถานศึกษา ชุมชน เพื่อร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่ครอบคลุมผู้สูงอายุทุกกลุ่ม (กลุ่มติดสังคม กลุ่มติดบ้าน และกลุ่มติดเตียง) และเป็นการบูรณาการการดำเนินงานตามแนวทางจัดกิจกรรมที่เสนอ โดยมีองค์ประกอบของการดำเนินการหลัก คือ

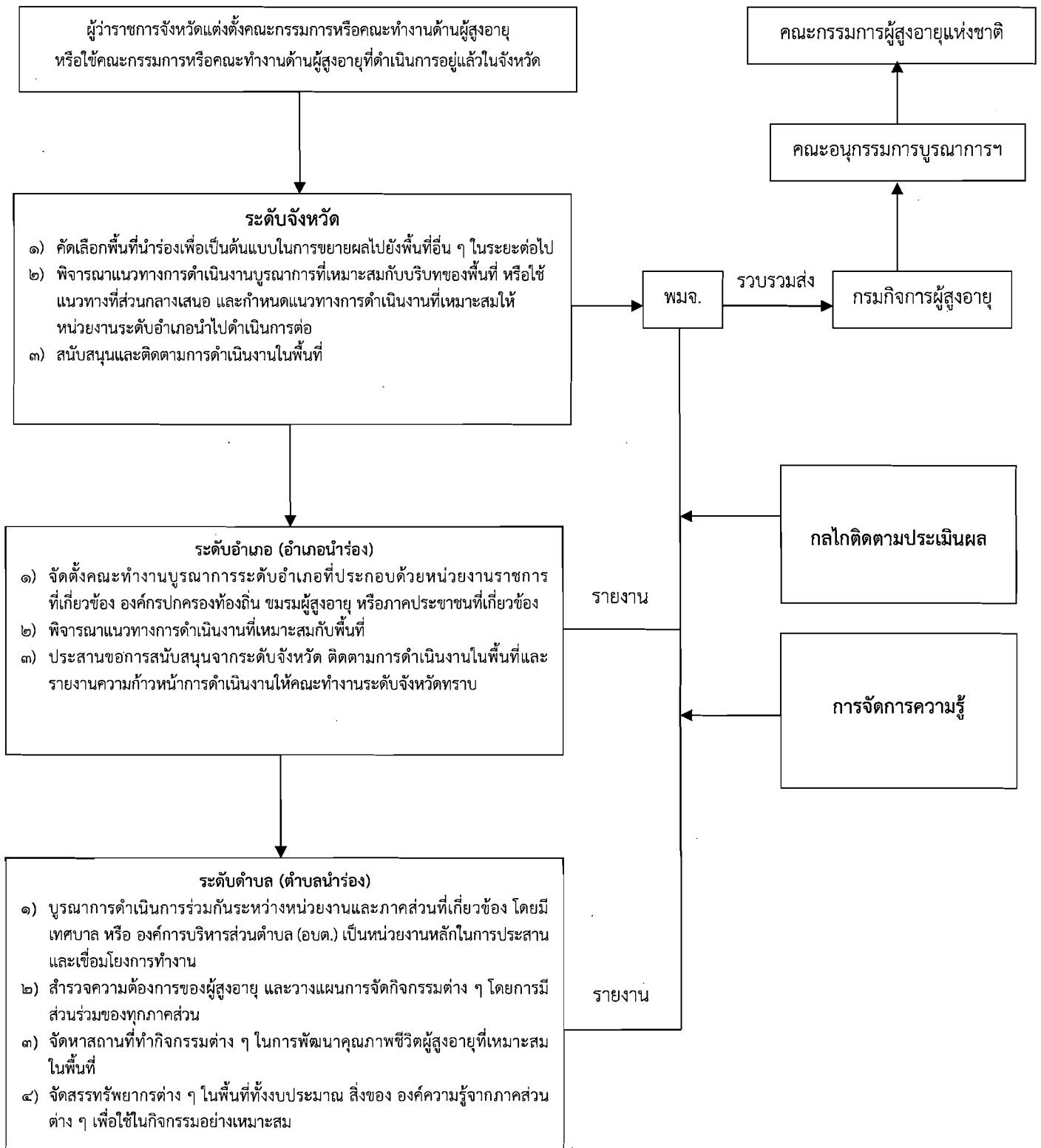
๑) การบูรณาการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีเทศบาล หรือ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นหน่วยงานหลักในการประสานและเชื่อมโยงการทำงาน

๒) การสำรวจความต้องการของผู้สูงอายุ และวางแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๓) จัดหาสถานที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่เหมาะสม
ในพื้นที่

๔) จัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ในพื้นที่ทั้งงบประมาณ สิ่งของ องค์ความรู้จากภาคส่วนต่าง ๆ
เพื่อใช้ในการกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม

แนวทางการดำเนินงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่

แนวทางกิจกรรมการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระดับพื้นที่

ประเด็น	กลุ่มเป้าหมายในการเข้าถึงบริการ	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ด้านสุขภาพ ๑) ส่งเสริมสนับสนุนการบริการสุขภาพผู้สูงอายุโดยการตรวจคัดกรอง/บริการทันตกรรม ประเมิน และส่งต่อเพื่อดูแลอย่างบูรณาการเชื่อมโยงจากสถานพยาบาลสู่ชุมชนท้องถิ่น ๒) การจัดระบบดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ๓) มีทีมหมอบรรอบครัว (Family care team) สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในผู้สูงอายุ การเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียง และส่งต่อเพื่อการบำบัดรักษา ๔) การฝึกอบรมผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ (care manager) และฝึกอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care giver) ในชุมชน ๕) การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพสำหรับผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุ	- ผู้สูงอายุทุกกลุ่ม - ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง - ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง - เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) อาสาสมัครในชุมชน - ผู้กำลังเข้าสู่วัยสูงอายุ	๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จัดบริการในการตรวจคัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน การส่งต่อผู้สูงอายุเพื่อรับการรักษา และดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะติดบ้านติดเตียงร่วมกับอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ๒) การจัดให้มีระบบดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จัดทีมสหวิชาชีพ และอาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ผ่านการอบรมดูแล วางแผนการดำเนินการจัดบริการในผู้สูงอายุกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้งบประมาณจากกองทุนสุขภาพตำบล ๓) จัดการฝึกอบรมผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ และผู้ดูแลผู้สูงอายุโดยหลักสูตรของกรมอนามัย ร่วมกับกรมกิจการผู้สูงอายุ ๔) ดำเนินการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพสำหรับผู้เตรียมเข้าสู่วัยสูงอายุ โดย กรมอนามัย ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) - โรงพยาบาล - สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) - สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็น	กลุ่มเป้าหมายในการเข้าถึงบริการ	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> ๑) ฝึกอบรมการพัฒนาทักษะเพื่อประกอบอาชีพเสริมต่าง ๆ ให้แก่ผู้สูงอายุในการสร้างรายได้เสริม ๒) จัดหาอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องการทำงาน	ผู้สูงอายุที่ต้องการฝึกอาชีพ	๑) การฝึกทักษะการประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุโดยศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด จัดการอบรมเป็นระยะสำหรับผู้สูงอายุร่วมกับผู้สนใจทั่วไป หรือหากมีการรวมกลุ่มผู้สูงอายุตั้งแต่ ๑๖ – ๒๐ คน สามารถขอสนับสนุนให้จัดการฝึกอบรมเฉพาะกลุ่มได้ ทั้งนี้ในระดับพื้นที่จะมีอาสาสมัครแรงงานประจำตำบลที่จะสามารถประสานงานกับศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด และจัดการฝึกอบรมโดยใช้สถานที่ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) หรือสถานที่ในชุมชนตามเหมาะสม ๒) การฝึกอาชีพเสริมโดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) อำเภอ ตามความสนใจของผู้สูงอายุที่สามารถเข้ารับการฝึกอบรม ที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จัดให้ ๓) สนับสนุนการหางานทำของผู้สูงอายุที่ยังต้องการทำงาน โดยการสนับสนุนของสำนักงานแรงงานจังหวัด หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่ต่าง ๆ ที่สามารถช่วยหางานที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่ได้	- สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค หรือศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด - สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จังหวัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) อำเภอ/สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ตำบล และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.) - ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
<u>ด้านสังคม</u> ๑) การพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของชมรมผู้สูงอายุ	ผู้สูงอายุที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ	๑) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การฝึกอาชีพ การให้ความรู้	ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

ประเด็น	กลุ่มเป้าหมายในการเข้าถึงบริการ	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒) จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ๓) การปรับสภาพแวดล้อมและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ และสถานที่สาธารณะในชุมชน ๔) จัดการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ๕) จัดกิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมทางวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ๖) อำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุในการเข้าถึงบริการพื้นฐานของชุมชน ๗) ให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุ ๘) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับผู้สูงอายุ		ประเด็นสุขภาพ การใช้ชีวิตที่เหมาะสม กิจกรรมนันทนาการ การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ และกิจกรรมทางวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ๒) การพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของชมรมผู้สูงอายุ โดยการสนับสนุนของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ก.พม.) ๓) จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รวมกลุ่มทำกิจกรรมและศึกษาเรียนรู้ประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ โดยการสนับสนุน ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) และ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) อำเภอ / สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ตำบล ๔) จัดการศึกษาต่อเนื่อง หลักสูตรระยะสั้น ในลักษณะกลุ่มเป้าหมายร่วม โดยกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย การพัฒนาทักษะชีวิต กิจกรรมพัฒนาอาชีพ กิจกรรมพัฒนาสังคมและชุมชน และกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ	(ศพอส.) ● องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ● สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จังหวัด ● สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) อำเภอ/ ● สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ตำบล และ ● ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.) ● สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ● สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

ประเด็น	กลุ่มเป้าหมายในการเข้าถึงบริการ	การดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		โดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) อำเภอ ๕) การปรับสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ยากลำบาก อยู่ลำพัง โดยการสนับสนุนองค์ความรู้ในการปรับปรุงและงบประมาณบางส่วนจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ตลอดจนการสนับสนุนตามหลักเกณฑ์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) รวมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้และดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะ โดย สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตในชุมชนได้สะดวก ปลอดภัย ๖) นวัตกรรมและเทคโนโลยีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุไปใช้ในพื้นที่ย่าน เช่น ระบบฐานข้อมูลสุขภาพ ระบบสัญญาณขอความช่วยเหลือสำหรับผู้สูงอายุ ระบบให้คำปรึกษาทางการแพทย์ผ่านระบบ tele conference โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และชุมชน	

บทบาทหน้าที่หน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

กระทรวง	หน่วยงานส่วนกลาง	หน่วยงานในพื้นที่	บทบาทหน้าที่
๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรมกิจการผู้สูงอายุ	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.)	๑) ดำเนินงานดูแลผู้สูงอายุกลุ่มพึ่งพิง โดยใช้ข้อบังคับปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีที่ตั้ง ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เป็นฐานการดำเนินงาน ซึ่งมีโครงการประจำที่ดำเนินงานอยู่แล้ว ได้แก่ - ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน (บ้านกลางของผู้สูงอายุ) - การคุ้มครองภัยทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ - มาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ (Residential home) - สร้างสุขผู้สูงวัย สังคมไทยร่มเย็น (โดยใช้ Social care plan) - การคุ้มครองผู้สูงอายุ (และทุกคน) ล่วงหน้า ในกรณีเกิดภัยพิบัติ ๒) สนับสนุนองค์ความรู้และงบประมาณบางส่วนในการปรับปรุงที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุและสถานที่สาธารณะในชุมชน ๓) สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ผ่านกิจกรรมนันทนาการ การรวมกลุ่มของผู้สูงอายุ และการส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ ๔) สนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพของชมรมผู้สูงอายุ ๕) ประสานความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในจังหวัด เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ๖) สนับสนุนการดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุ โดยการสนับสนุนผ่านกองทุนผู้สูงอายุ

กระทรวง	หน่วยงานส่วนกลาง	หน่วยงานในพื้นที่	บทบาทหน้าที่
๒) กระทรวงสาธารณสุข	๑) สถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ กรมการแพทย์ ๒) สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย ๓) กรมสุขภาพจิต	๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ๒) โรงพยาบาล ๓) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๔) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.)	๑) จัดระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ตั้งแต่การตรวจคัดกรองสุขภาพเบื้องต้น บริการทันตกรรม การให้วัคซีน และการบำบัดรักษาผู้สูงอายุ ๒) สนับสนุนทีมหมอครอบครัว (Family care team) เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในผู้สูงอายุ และส่งต่อเพื่อการบำบัดรักษา ๓) พัฒนาศักยภาพผู้จัดการในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ (Care manager) เพื่อเป็นแกนในการจัดกิจกรรม/บริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ๔) พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver) เพื่อทำหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ๕) พัฒนาและดำเนินการระบบดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Long Term Care) รวมถึงระบบการดูแลระยะสุดท้ายในชุมชน ๖) สนับสนุนการเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุด้านสุขภาพ
๓) กระทรวงมหาดไทย	๑) กรมการปกครอง ๒) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	๑) สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ๒) อำเภอ	๑) สนับสนุนการจัดการเชิงโครงสร้างระดับจังหวัดและอำเภอเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนท้องถิ่น ๒) สนับสนุนองค์กรปกครองท้องถิ่นในการดำเนินงานดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ๓) พัฒนา ปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและถ่ายโอนอำนาจไปสู่ท้องถิ่น เพื่อเอื้อต่อการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

กระทรวง	หน่วยงานส่วนกลาง	หน่วยงานในพื้นที่	บทบาทหน้าที่
๔) กระทรวงศึกษาธิการ	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)	๑) สำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จังหวัด การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) อำเภอ ๒) การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ตำบล ๓) ศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ศรช.)	๑) การจัดการศึกษานอกระบบในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้สูงอายุ ตั้งแต่สอนผู้ไม่รู้หนังสือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒) จัดการศึกษาต่อเนื่อง หลักสูตรระยะสั้นโดยในลักษณะกลุ่มเป้าหมายร่วม และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะผู้สูงอายุ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย - การพัฒนาทักษะชีวิต ได้แก่ การจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพกาย สุขภาพใจ ทักษะศึกษา การเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ปฏิบัติธรรม การออกกำลังกาย และกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เช่น ไม้พลอง รำวง เดินรำ ฯลฯ - กิจกรรมพัฒนาอาชีพ การจัดสอนฝึกอาชีพในชุมชนตามความต้องการของผู้สูงอายุ เช่น ศิลปะประดิษฐ์ การเพาะเห็ด เลี้ยงกบ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผักสวนครัว ทำปุ๋ย และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่มีวัตถุดิบในชุมชน เป็นต้น - กิจกรรมพัฒนาสังคมและชุมชน ได้แก่ โครงการต่าง ๆ ของสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จังหวัด โดย การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) อำเภอ / การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ตำบล และ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.) ๓) การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ ส่งเสริมการอ่าน จัดมุมความรู้ในห้องสมุด จัดนิทรรศการ จัดทำแผ่นพับ แผ่นปลิว กิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติผู้สูงอายุในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

กระทรวง	หน่วยงานส่วนกลาง	หน่วยงานในพื้นที่	บทบาทหน้าที่
			การจัดงานตามประเพณีในท้องถิ่น และวันสำคัญต่าง ๆ จัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน ๔) ร่วมจัดการฝึกอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุตามหลักสูตรของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เพื่อเพิ่มกำลังคนในการดูแลผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ ทั้งนี้การจัดกิจกรรมของ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จะจัดให้กับผู้สูงอายุที่สามารถเข้ามารับบริการด้วยตนเองและมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรม
๕. กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)	-	๑) สนับสนุนการจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ๒) สนับสนุนและพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เช่น ระบบฐานข้อมูลสุขภาพ สัญญาณเตือนภัยและขอความช่วยเหลือ เครื่องช่วยฟัง กายอุปกรณ์ต่าง ๆ
๖. กระทรวงแรงงาน	๑) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ๒) กรมการจัดหางาน	๑) สำนักงานแรงงาน จังหวัด ๒) ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัด	๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุตามอัธยาศัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เหมาะสมทั้งหลักสูตรเฉพาะและหลักสูตรปกติ รวมถึงฝึกอบรมให้ผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถเป็นวิทยากรฝึกอาชีพ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับตนเองครอบครัว และชุมชน ๒) ให้บริการติดต่อประสานให้ผู้สูงอายุที่ต้องการทำงานตามความต้องการและเหมาะสม
๗. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เขต	๑) สนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมป้องกันโรคในผู้สูงอายุโดยผ่านกองทุนสุขภาพตำบล ๒) สนับสนุนการดำเนินการระบบดูแลผู้สูงอายุระยะยาวทั่วประเทศ

กระทรวง	หน่วยงานส่วนกลาง	หน่วยงานในพื้นที่	บทบาทหน้าที่
๘. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	-	๑) ประสาน หนุนเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ เกิดนโยบาย กลไก ตลอดจนรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการ พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ๒) สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม พัฒนาพื้นที่นำร่อง สนับสนุน การจัดการความรู้ ถอดบทเรียน เพื่อนำไปสู่การขยายผลการ ดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่ต่าง ๆ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ด้วยประธานคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลและตอบประเด็นข้อซักถามของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งประธานสภาได้พิจารณาแล้วอนุญาตตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ข้อ ๕๘ นะคะ จำนวน ๒ ท่านคือ นายอนุสันต์ เทียนทอง อนุกรรมการ และอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นายณัฐพล เทศขยัน นักวิชาการบริหารโครงการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ขอเชิญผู้มีรายชื่อดังกล่าวเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมคณะ

(นายอนุสันต์ เทียนทอง อนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส และนายณัฐพล เทศขยัน นักวิชาการบริหารโครงการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เข้าชี้แจงต่อที่ประชุม)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เรียบร้อยแล้วนะคะ ขอเชิญท่านประธานคณะกรรมการแถลงค่ะ

นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ (ประธานกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพครับ กระผม นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ ในฐานะประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ ๒ ของคณะกรรมการที่เสนอต่อเนืองกันนะครับ ในเรื่องการขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ประเทศไทยเมื่อ ๒๖ ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ ถือว่าเป็นสังคมผู้สูงอายุ เพราะในขณะนั้นมีประชากร ๑ ใน ๑๐ ที่มีอายุเกินกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป ก็ถือว่าเป็นประเทศที่มีสังคมผู้สูงอายุ และอีก ๕ ปีข้างหน้าก็คือปี ๒๕๖๔ ประชากรผู้สูงอายุจะเป็น ๑ ใน ๕ ของประเทศ ก็คือเป็นผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในขณะเดียวกันอีก ๒๐ ปี ปี ๒๕๗๘ จะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอดก็ประมาณว่าจะมีประชากรผู้สูงอายุประมาณเพิ่มเป็นร้อยละ ๓๐ นะครับ ปัจจุบันเรามีผู้สูงอายุประมาณร้อยละ ๑๕ ก็คือประมาณ ๑๐ ล้านคนโดยเฉลี่ยนะครับ ซึ่งในปัจจุบันการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเป็นประเด็นสำคัญที่สุดที่ต้องดำเนินการในสภาวะที่สังคมไทยเป็นสังคมผู้สูงอายุ จึงต้องมีการสนับสนุนและขับเคลื่อนการปฏิรูปให้ภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ คณะกรรมการได้อาศัยกลไกดำเนินงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ คือ ศพอส. เดิมในพื้นที่

เพื่อให้เกิดต้นแบบงานบูรณาการด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพ สามารถเป็นจุดประสานงานที่ชัดเจนในการดำเนินงานในระดับพื้นที่นำไปสู่การขยายผล การดำเนินงานให้มีความครอบคลุมในระดับพื้นที่ทั่วประเทศ คณะกรรมาธิการได้เล็งเห็นถึง ความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าวมาครั้ง จึงได้มีการพิจารณาศึกษา รายงานการขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เป็นการปฏิรูปค่อนข้างควิกวิน (Quick Win) ที่สามารถจะเห็นผลระยะเวลาที่เหลืออยู่ อันน้อยนั้นะครับ กรรมาธิการขอเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อพิจารณา ลำดับต่อไปก็อยากจะเรียนเชิญท่านวิเชียร ชวลิต รองประธานกรรมาธิการ ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ในฐานะประธานอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูป ระบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส ได้ชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมตามรายงานครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เชิญท่านวิเชียร ชวลิต ค่ะ

นายวิเชียร ขวาลิต (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ ท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศทุกท่านครับ ผม วิเชียร ขวาลิต ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส ขออนุญาตรายงาน เรื่อง การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ นะครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายวิเชียร ขวาลิต (กรรมการ) : ดังที่ท่านประธานกรรมการได้รายงานต่อที่ประชุมแล้วว่า สถานการณ์ของประเทศไทยในเรื่องของผู้สูงอายุก็เป็นทิศทางที่น่าจะเป็นความชัดเจน แล้วก็ได้เคยรายงานในที่ประชุมแห่งนี้ว่าสถานะของการเป็นสังคมผู้สูงอายุของไทยเป็นอย่างไรนะครับ โดยสรุปเราก็จะเป็นประเทศที่มีสถานการณ์ของผู้สูงอายุหรือจะเป็นสังคมผู้สูงอายุเป็นอันดับ ๒ ในอาเซียน (ASEAN) อันดับ ๑ ก็คือประเทศสิงคโปร์ แล้วเราก็เป็นอันดับ ๒ ก็จะมีทิศทางที่มีความชัดเจนถ้าเรายังมีสัดส่วนหรือว่ามีอัตราการเกิดของประชากรอยู่ในประมานนี้นะครับ เราจะก้าวไปสู่สังคมผู้สูงอายุที่เรียกว่า สังคมสูงวัยระดับสุดยอด ในปี ๒๕๗๔ จะมีสูงถึง ๒๘ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งอันนี้ก็จะจะเป็นสิ่งที่พวกเราเป็นห่วงกังวล แต่ที่เราเป็นห่วงกังวลกันมากที่สุดก็คงไม่ใช่ตัวเลขอย่างเดียว เราก็เป็นห่วงว่าเราจะใช้ชีวิตอยู่อย่างไรในตอนนั้น จะมีเงินมีทอง มีการบริการอะไรบ้าง

ผมก็อยากจะเรียนเพิ่มเติมกับท่านทั้งหลายว่าถ้ามองตัวเลขของผู้สูงอายุที่วันนี้เป็นอยู่นะครับ ย้อนหลังไปเมื่อปี ๒๕๓๗ เรามีผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว ประมาณ ๓.๖ เปอร์เซ็นต์ หรือร้อยละ ๓.๖ แต่ในขณะนี้ข้อมูล ณ ปี ๒๕๕๗ กระโดดเพิ่มไปถึง ๑๐.๔ เปอร์เซ็นต์ ก็เป็นทิศทางที่น่าเป็นห่วงนะครับ แล้วเราก็เห็นข่าวคราวในสื่อต่าง ๆ รับทราบอยู่ว่าพบผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวที่โน่นที่นี้ ที่เป็นข่าวมากก็คงจะเป็นผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวที่เสียชีวิตแล้วมีเงินเยอะ มีทรัพย์สินสมบัติเยอะก็จะเป็นข่าวมากหน่อย แต่คนที่เห็นข่าวอยู่เป็นประจำก็คือผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพัง เสียชีวิตบ้าง ช่วยตัวเองไม่ได้บ้าง ลำบาก ไม่มีกิน อะไรพวกนี้ก็จะจะเป็นข้อมูลที่ปรากฏ เพราะว่าผู้สูงอายุของประเทศไทยนั้นผลการวิจัยปรากฏชัดว่าในเวลานี้ผู้สูงอายุคนไทยยังพึ่งพารายได้หลักจากลูกเป็นหลักเป็นผู้ที่พุดง่าย ๆ ว่าอุปถัมภ์ค้ำชู เพราะฉะนั้นถ้าเราโตไปถึง ๒๘ เปอร์เซ็นต์ ลูกทั้งหลายก็จะเกิดความลำบากแล้ว เพราะว่าไม่รู้จะดูแลกันอย่างไรนะครับ อันนี้ก็คือสิ่งที่เกิดขึ้น

เพราะฉะนั้นผลกระทบจากโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงเป็นสังคมสูงวัย ก็จะทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจต่าง ๆ มากมาย ซึ่งผมอยากจะเรียนข้อมูลกับท่านทั้งหลายว่า จากผลกระทบดังกล่าวก็มีแนวทางในการดำเนินการที่ทำไว้แล้วต่อเนื่องมา ๒-๓ ปีแล้วนะครับ ก็คือการแก้ไขปัญหาดูแลผู้สูงอายุหรือผู้สูงวัยในด้านต่าง ๆ ผ่านกระบวนการที่เรียกว่า ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ หรือเรียกชื่อย่อที่น่าเรียนว่าชื่อ ศพอส. นะครับ ศูนย์แห่งนี้มีจุดเริ่มต้น มีจุดกำเนิด ต้องเรียนว่าทิศทางที่เกิดขึ้นก็คือว่าแต่เดิมทีเดียว ผู้สูงวัยหรือผู้สูงอายุในชุมชนต่าง ๆ จะมีการรวมตัวรวมกลุ่มกันด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่าง บางคนรวมกลุ่มกันไปทำบุญที่วัด ก็จะเป็นสำนักงานหรือว่าที่อยู่ที่รวมก็จะใช้ส่วนใดส่วนหนึ่งของวัดเป็นสถานที่รวมแล้วก็มีชมรม มีกลุ่มอยู่ในวัดแห่งนั้น หลายคนไปรวมกลุ่มกัน ด้วยเหตุของสุขภาพ ก็จะไปใช้ที่ของสถานีนามัยบ้าง หรือโรงพยาบาลบ้าง เป็นชมรม เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ แล้วก็ไปดูแลเรื่องสุขภาพ อาจจะมีเรื่องอื่น ๆ เพิ่มเติม เป็นจิตอาสาไปช่วยทำงานในโรงพยาบาล ก็มีอยู่มากมายหลายแห่ง ด้วยวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มในที่ที่แตกต่างกันนะครับ

อีกส่วนหนึ่งก็จะมีประเด็นที่ไปรวมกลุ่มแล้วก็พัฒนาการมาจนวันนี้มีผู้สูงอายุที่ไปรวมชมรมรวมกลุ่มกันในที่ต่าง ๆ แล้วก็เกิดความเข้มแข็ง เข้มแข็งด้วยการรวมตัวของผู้สูงอายุเอง ไม่ใช่เข้มแข็งด้วยการที่รัฐไปตั้งองค์กรหรือตั้งหน่วยงานขึ้นมา เพราะฉะนั้นผู้สูงอายุที่ไปรวมกลุ่มกันก็ได้รับการส่งเสริม ที่ผมเรียนแล้ว พัฒนาเป็น ศพอส. เพราะฉะนั้นจุดเริ่มต้นของ ศพอส. ก็คือการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุเองในชุมชน เพราะว่าผู้สูงอายุเองมีประเด็นความต้องการที่เขาวิจัยมาแล้ว แล้วก็ดำเนินการดูแลกันก็คือเรื่องของผู้สูงอายุต้องการที่จะมีสังคมนะครับ ก็คือพูดกับใครที่ต่างวัยก็คุยกันไม่สะดวก ไม่รู้เรื่อง หรือว่าคุยกันอาจจะเป็นคนละภาษานะครับ เพราะฉะนั้นเขาก็ต้องมีสังคมที่จะคุยกันรู้เรื่อง เพราะว่าถ้าผู้สูงอายุอยู่คนเดียวเหงา ในที่สุดก็จะป่วย เจ็บ เสียชีวิต หรือว่าถ้าดีหน่อยไม่ถึงกับตายก็อาจจะเป็นคนไข้ติดเตียง เป็นภาระ เป็นปัญหาของสังคมต่อไปนะครับ เพราะฉะนั้นพวกนี้ก็จะรวมกันด้วยวัตถุประสงค์ที่สามารถจะหยิบยกมาได้ ๓-๔ เรื่อง ก็คือเรื่องของเศรษฐกิจก็คือรวมกันไปประกอบอาชีพ ทำดอกไม้จันทน์ขาย ซึ่งหลายกลุ่มทำแล้วก็อาจจะมีปัญหาเพราะว่ามีความรู้สึกลัวว่าใกล้ตัวเองมาก ก็ไม่ประสบผลสำเร็จอะไรอย่างนี้เป็นต้นนะครับ แต่หลายที่ก็รวมกลุ่มกันทำดอกไม้จันทน์ วันนี้เราอาจจะไปส่งเสริม มีผู้เสนอแนะว่าอาจจะให้กลุ่มผู้สูงอายุไปทำผลิตภัณฑ์รุ่นใหม่ เช่น แพมเพิร์ส (Pampers) อะไรมาใช้สำหรับผู้สูงอายุ เหล่านี้เป็นต้น ก็จะเป็นผลประโยชน์ต่อกลุ่มผู้สูงอายุ อันนี้ก็เป็นเรื่องของรายได้เมื่อเขาไปรวมกันหลายที่เขาก็จะไปจัดเวทีในการคุยเรื่องสุขภาพว่าจะทานอาหารอย่างไรจะออกกำลังกายอย่างไรเพื่อจะดูแลให้ตัวเองมีสุขภาพที่ดีนะครับ เรื่องที่ ๓ เศรษฐกิจเรื่องสุขภาพ แล้วก็อีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องสิ่งที่จะดูแลอำนวยความสะดวก คุยเรื่องบ้านช่องเรื่องสถานที่ เรื่องการเดินทาง ทำอย่างไรถึงจะสะดวก นี่ก็คือสิ่งที่เป็นประเด็นสำคัญที่ดำเนินการอยู่ในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

แล้วก็มีการขับเคลื่อนดำเนินการว่าทำอย่างไรศูนย์เหล่านี้จะเกิดขึ้นในพื้นที่ต่าง ๆ ให้มีมากที่สุดเพื่อจะให้บริการกับผู้สูงอายุ ก็จะเป็นช่องทางที่อุดช่องว่างของผู้สูงอายุที่ภาครัฐเองไม่สามารถจะสร้างองค์กรหรือดำเนินการ แล้วก็ไม่ใช่วิถีทางที่ถูกต้อง ต้องเรียนว่ามีตัวอย่างของประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นต้นแบบของสังคมผู้สูงอายุนะครับ ประเทศญี่ปุ่นแนะนำคนของเราในการดูแลผู้สูงอายุว่าห้ามสร้างศูนย์ดูแลผู้สูงอายุโดยเด็ดขาดนะครับ ยกตัวอย่างเช่น บ้านพักคนชราที่มีชื่อเสียงที่สุดก็คือบ้านบางแค ในวันที่ผมมารับตำแหน่งปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เจอหน้าใครก็บอกว่าขอที่ ที่บ้านบางแค

สักที่หนึ่งอะไรอย่างนี้นะครับ นี่ก็คือวิธีหรือว่าความคิดดั้งเดิมว่ากรมประชาสัมพันธ์ทำแล้วก็มีบ้านสำหรับดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งประเทศญี่ปุ่นทำแล้วประสบปัญหามากก็คือมีทั้งภาระค่าใช้จ่ายแล้วก็อื่น ๆ อีกมากมายตามมา และที่สำคัญก็คือถ้ามีบ้านพวกนี้มาก ๆ พวกเราที่รู้สึกว่าคุณสูงอายุเป็นภาระก็จะใช้วิธีพาผู้สูงอายุไปอยู่ที่บ้านเหล่านี้นะครับ ท่านคงเห็นหนังสือโฆษณาในหลาย ๆ ที่นะครับว่าก็พยายามจะส่งผู้บุพการีไปอยู่บ้านผู้สูงอายุนะครับ ซึ่งเราก็อธิบายว่าจุดนี้เป็นจุดที่อันตรายแล้วก็ปัญหา เพราะฉะนั้นการทำอย่างไรให้ผู้สูงอายุอยู่ในชุมชน แต่ว่าเมื่ออยู่ในชุมชนทำอย่างไรถึงจะขับเคลื่อนในการดูแลกลุ่มคนเหล่านี้ได้ ได้มีการดำเนินการมาแล้วในช่วง ๒-๓ ปีนะครับ นี่ก็คือกรอบที่เราคิดว่าจะเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อน

การดำเนินงานของศูนย์ ศพอส. นี้ วันนี้ทางกรมการได้เชิญท่านอนุสันต์ เทียนทอง ซึ่งท่านเป็นอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุมาร่วมชี้แจง ก็อยากจะให้ท่านอนุสันต์ได้เรียนต่อที่ประชุมถึงการดำเนินงานของ ศพอส. ที่ผ่านมามีรายละเอียด กิจกรรมการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ อะไร อย่างไร ให้ที่ประชุมได้รับทราบ แล้วเดี๋ยวผมจะมาต่อท้ายว่าจากการดำเนินการนี้เรามีข้อเสนอในรายงานอย่างไร เพื่อจะดูแลหรือแก้ไขปัญหาผู้สูงอายุ ก็ขออนุญาตท่านประธานว่าให้ท่านอนุสันต์ได้รายงานต่อ ขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ได้ขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านอนุสันต์ เทียนทอง นะครับ เป็นอนุกรรมาธิการด้วย และปัจจุบันเป็นอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ครับ

นายอนุสันต์ เทียนทอง (ผู้ชี้แจงในนามคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ ตลอดจนท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศทุกท่านครับ กระผม นายอนุสันต์ เทียนทอง อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ กรมนี้เพิ่งตั้งมาเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ผ่านมาเอง ในส่วนของการดำเนินงานด้านศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า ศพอส. เรามีแนวคิดในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุอยู่ ๔ ประเด็นด้วยกันนะครับ ก็คือ พยายามที่จะลดความเหลื่อมล้ำในเรื่องของการจัดสวัสดิการและการคุ้มครองผู้สูงอายุ อันที่ ๒ ก็คือการสร้างโอกาส เป็นการให้โอกาส ให้เกียรติ ให้กำลังใจ แล้วก็อันที่ ๓ ก็คือ ทำอย่างไรให้ผู้สูงอายุสามารถที่จะพึ่งพาตนเอง เนื่องจากว่าอายุเฉลี่ยที่ทางสาธารณสุขเคยศึกษาข้อมูลมาว่า หลังจากที่ย่างอายุ ๖๐ ปีไปแล้ว อายุเฉลี่ยของคนเราจะมีตั้งแต่ ๖๐ ปีไป ก็ประมาณ ๒๐ กว่าปีด้วยกัน เพราะฉะนั้นทำอย่างไรที่จะให้ผู้สูงอายุเหล่านี้ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีที่สุดอย่างที่ได้ทราบแล้วนะครับว่า เราเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมาแล้ว แล้วในขณะนี้ก็มีถึง ๑๐ ล้านคนแล้วก็ส่วนใหญ่จะอยู่ในภูมิภาค ตำบล หมู่บ้าน เพราะฉะนั้นศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพก็จะเป็นจุดศูนย์รวม ไม่ได้ไปตั้งองค์กรอะไรขึ้นมาใหม่ แต่พยายามที่จะทำอย่างไรให้มีสถานที่กลาง ที่สามารถที่จะให้เป็นจุดนัดพบ ให้ผู้สูงอายุได้มาอาศัยบริการซึ่งมีมิติต่าง ๆ ที่ดำเนินการมาแล้ว ครอบคลุมทั้ง ๔ มิติดังนี้นะครับ ผมจะขออนุญาตยกตัวอย่างเช่น

๑. มิติด้านสังคมก็จะมีเรื่องของโรงเรียนผู้สูงอายุที่เป็นกิจกรรมหนึ่งอยู่ในนี้ การถ่ายทอดภูมิปัญญาก็คือคลังปัญญาผู้สูงอายุที่อยู่ในหมู่บ้าน การส่งเสริมให้มีอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งผู้สูงอายุในหมู่บ้าน ตำบล อาจจะมีบางท่านที่ติดบ้าน ติดเตียงแล้วก็ต้องมีบริการ ซึ่งเรื่องนี้ก็ทำงานบูรณาการกับทาง รพ.สต. หรือทางสาธารณสุขในการที่จะจัดหน่วยเคลื่อนที่ลงไปดูแลถึงผู้สูงอายุในหมู่บ้าน และนอกจากนั้นในทางด้านสังคมก็จะมีเรื่องของกองทุนผู้สูงอายุที่สนับสนุนลงมาในศูนย์นะครับ

๒. ด้านเศรษฐกิจ เมื่อสักครู่ท่านวิเชียรได้กรุณาพูดไปแล้วว่า มีประเด็นในเรื่องของการส่งเสริมอาชีพ การเสริมสร้างรายได้ แล้วก็การทำอะไรให้ผู้สูงอายุได้ใช้ศักยภาพให้นานที่สุด แล้วก็ให้เป็นผู้ที่มีคุณค่า มีส่วนร่วมกับการพัฒนาสังคม

๓. ในเรื่องของสภาพแวดล้อมก็จะดูแลในเรื่องของทำอะไรจะปรับสภาพโดยนำเอาเรื่องของอารยสถาปัตย์ เหมือนกับเป็นหมอ เขาเรียก หมอชาวบ้านครับ ที่เอาช่างที่อยู่ในหมู่บ้านมาระดมความคิดเห็นในการที่จะดูแลในเรื่องของที่อยู่อาศัย เรื่องบันได เรื่องราวจับ ซึ่งเป็นในลักษณะของการใช้ภูมิปัญญา ใช้วัสดุที่มีอยู่ให้เกิดขึ้น

๔. มิติสุขภาพ ก็คือเป็นศูนย์รวมในการที่จะส่งเสริม ออกกำลังกาย ดูแลในเรื่องของคุณภาพชีวิต เรื่องโภชนาการ แล้วก็การดูแลระยะยาว มีการส่งเสริมให้ดำเนินการในเรื่องของจิตอาสา ในเรื่องของการที่จะสร้างอาสาสมัครในการที่จะลงไปดูแลผู้สูงอายุที่ติดเตียง

ทั้งหมดนี้มันจะเป็นทั้ง ๔ มิติเลยนะครับ ที่ได้ดำเนินการอยู่ในศูนย์พัฒนาคุณภาพและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ในประเด็นที่ได้กราบเรียนแล้วว่า เราอยากเห็นศูนย์เป็นโมเดล (Model) หนึ่งที่อยู่ในตำบล หมู่บ้าน ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ทางกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ๑๒ แห่ง ซึ่งสามารถรองรับผู้สูงอายุได้เพียงจำนวนจำกัด ทั้งหมดประมาณ ๑,๖๐๐ คน แล้วก็มีส่วนหนึ่งที่ถ่ายโอนไปที่ท้องถิ่นแล้วอีกประมาณ ๑๓ แห่ง คงจะไม่เพียงพอกับการที่จะดูแลผู้สูงอายุ เพราะฉะนั้นประเด็นที่จะเป็นประเด็นของทางกรมก็คือว่าทำอย่างไรจะสร้างความเข้มแข็งให้กับศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพ

ประเด็นที่ ๒ ก็คืออยากเห็นการบูรณาการกันของทุกภาคส่วน เพราะว่า ศูนย์นี้เป็นศูนย์ที่ไม่ได้มีกลไกอะไร แต่เป็นกลไกที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของชมรม ผู้สูงอายุที่เขาเข้มแข็งอยู่แล้ว ไปเอาสถานที่ อาจจะเป็นโรงเรียนยุบเล็ก เป็นวัด เป็นสถานีนานามัย เป็น อบต. เองนะครับ ซึ่งทางกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุได้สนับสนุนงบประมาณในการที่จะซ่อมหรือสร้างสถานที่ต่าง ๆ เหล่านั้นให้เป็นสถานที่ที่สามารถที่จะมารวมศูนย์กัน แล้วก็ไม่ใช่แต่เป็นของกระทรวง พม. อย่างเดียวนะครับ เป็นของหน่วยงานทุก ๆ หน่วย แล้วก็สำหรับคนทุก ๆ วัย ในการที่จะมาร่วมจัดกิจกรรมนะครับ ก็กราบเรียนในการดำเนินงานที่ผ่านมาของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านวิเชียร ขวาลิต นะครับ

นายวิเชียร ขวาลิต (กรรมาธิการ) : ผมขออนุญาตเรียนเพิ่มเติมต่อประเด็นหนึ่งในโครงการที่เสนอนี้ก็คือโครงการภายใต้นโยบายประชารัฐ ก็คือ รัฐ-ราษฎร์ ร่วมใจห่วงใยดูแลผู้สูงอายุ ก็เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ในการดำเนินการของ ศพอส. วันนี้ส่งเสริมไว้ ๘๗๘ แห่ง ก็ไม่ได้แปลว่าจะทำแค่ ๘๗๘ แห่ง แต่หมายถึงว่าที่ไหนมีความพร้อมก็สามารถจะดำเนินการได้ด้วยศักยภาพของภาคประชาชนนะครับ เพราะว่าต้นแบบ ๘๗๘ แห่ง ก็มาจากแนวคิดที่ว่าถ้ามีกระจายอยู่แล้วผู้สูงอายุในชุมชนเห็นก็สามารถมีต้นแบบ มีตัวอย่างที่จะสามารถพัฒนาหรือเติบโตไปได้ เพราะว่าในประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะในสังคมผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่ผมขอยกตัวอย่าง อย่างเช่น ประเทศญี่ปุ่นก็ดี หรือประเทศเกาหลีก็ดี หรือประเทศในยุโรปที่มีสถานะหรือมีลักษณะประชากรเป็นผู้สูงอายุ จะมีศูนย์สำหรับบริการผู้สูงอายุกระจายอยู่ในพื้นที่ ต้องเรียกว่าถ้าจะอธิบายก็คือเป็นเดย์แคร์ (Day Care) ที่ผู้คนที่ทั้งหลายสามารถเข้าไปถึง เดินไปถึง ใช้บริการได้สะดวกและอยู่ใกล้บ้านนะครับ เพื่อที่จะทำให้บริการต่าง ๆ นี้เกิดขึ้นโดยภาคประชาชนเอง เพราะฉะนั้นทำอะไบบ้างในศูนย์ ต้องเรียนว่าในรายงานก็จะระบุว่ากิจกรรมที่เป็นตัวอย่างว่าควรจะทำอะไรที่เขาทำแล้วเกิดประโยชน์ ก็เรียนว่านี่คือสิ่งที่เราส่งเสริม

แต่ที่สำคัญที่สุดในรายงานฉบับนี้ก็คืออยากจะเรียนว่าศูนย์แห่งนี้เป็นศูนย์ภาคประชาชน ภาครัฐก็คงจะเป็นวิถีปัจจุบันที่เมื่อเราเป็นสังคมผู้สูงอายุ ทุกหน่วยราชการก็จะเพ่งหรือว่าให้ความสนใจว่าทำอย่างไรจะดูแลผู้สูงอายุ ก็จะสามารถดำเนินการ

ผ่านองค์กร หรือผ่าน ศพอส. ได้ โดยไม่ต้องไปจัดตั้งเป็นหน่วยงาน หรือผ่านองค์กรภาคอื่น ๆ
 นี่คือนวัตกรรมประสงคฺนะครับ มีคำถามแล้วก็คงเป็นคำถามที่ผมขออนุญาตเรียนไว้แต่แรกว่า
 แล้วทำไมจะต้องมาตั้งศูนย์ผู้สูงอายุ ไปใช้ศูนย์อื่น ๆ เพราะว่าวันนี้เราก็ทั้งผู้สูงอายุ ผู้พิการ
 หรือว่ากลุ่มคนอื่น ๆ ที่เป็นผู้ด้อยโอกาสต้องขอเรียนว่าศูนย์ผู้สูงอายุไม่ใช่ลักษณะที่
 ส่วนราชการไปตั้งเป็นศูนย์ขึ้นมา แล้วเราก็ไปให้บริการ เพราะฉะนั้นส่วนราชการก็จะตั้งศูนย์
 ในทุกกลุ่มเป้าหมาย ต้องเรียนว่าอันนี้เป็นความต้องการหรือเป็นความประสงค์ของผู้สูงอายุ
 ที่ต้องการรวมกันโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เพราะวัตถุประสงค์เฉพาะดังที่เรียนแล้ว
 ท่านอนุสันต์ก็ได้รายงานแล้วว่าเขามีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอยู่ ๔ เรื่อง ก็คือเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวก
 ความสะดวกที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เรื่องเศรษฐกิจ ทำอย่างไรกลุ่มคนเหล่านี้จะมี
 รายได้เสริมขึ้นมา เรื่องของสุขภาพอนามัย เรื่องของการที่เขาจะมีสังคมของเขา อาจจะไป
 จัดเวทีต่าง ๆ นะครับ เช่น จัดกิจกรรมเต้นรำ -----

หรือจัดกิจกรรมให้คนมาสอนหนังสือ เรียนคอมพิวเตอร์ หรือที่เราเห็นภาพข่าวอยู่เป็นปกติ ก็คือมีโรงเรียนผู้สูงอายุ เขาทำไว้ให้น้อยก็ให้ผู้สูงอายุมาแต่งเครื่องแบบนักเรียน อะไรอย่างนี้เป็นต้น นี่ก็คือ ๑ ใน ๔ กิจกรรมที่เกิดขึ้นสำหรับผู้สูงอายุ ก็ต้องเรียนว่าสิ่งเหล่านี้เป็นความต้องการของผู้สูงอายุ แล้วเราอยากจะไปสนับสนุนส่งเสริมเพื่อมีวัตถุประสงค์ดังที่ผมได้เรียนแล้ว ที่สำคัญที่สุดผมขอสรุปว่า ศูนย์แห่งนี้เกิดขึ้นโดยภาคประชาชน รัฐมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน แล้วก็อยากจะให้รายงานฉบับนี้เป็นที่ยืนยันเพื่อที่จะทำให้ส่วนราชการต่าง ๆ ที่จะไปตั้งหน่วยงาน ตั้งศูนย์ หรือตั้งบริการต่าง ๆ ไปใช้บริการของ ศพอส. ก็จะทำให้เข้าถึงกลุ่มผู้สูงอายุอันเป็นเป้าหมายที่สำคัญ แล้วเราจะต้องไปสู่จุดนั้นในเวลาอันใกล้ ก็ต้องขออนุญาตกล่าวโดยสรุปดังนี้ครับ ขอบพระคุณ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เมื่อคณะกรรมการได้นำเสนอรายงาน เรื่อง การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุแล้วนะครับ ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิกได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น โดยใช้เวลาท่านละไม่เกิน ๑๐ นาทีนะครับ ขอเชิญท่านวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา รองบรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ขอเชิญครับ ท่านยังติดประชุมอยู่นะครับ ท่านที่ ๒ ท่านสุรินทร์ จิรวิเศษณ์ ขณะนี้มีผู้แสดงความจำนงในการอภิปราย ๒ ท่าน แล้วก็คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมได้นำเสนอรายงานเรื่องที่ ๒ ในวันนี้ ก็คือเรื่อง การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ แล้วก็สมาชิกได้แสดงความจำนง ๒ ท่าน เจ้าหน้าที่ช่วยประสานหน่อยครับ คราวหน้าผมบอกแล้วว่าให้ช่วยดูแลผู้แสดงความจำนงอภิปราย เจ้าหน้าที่เราช่วยดูด้วย ประสานท่าน เพราะว่าแต่ละท่านก็มีภารกิจในการประชุม แล้วก็ช่วงรับประทานอาหารกลางวัน เพราะฉะนั้นต้องประสานงานขอเชิญท่าน พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม ครับ อดีตสมาชิกวุฒิสภา

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม : ขอบขอบคุณท่านประธานครับ เฉลิมชัย เครื่องงาม หมายเลข ๓๑ ก็ได้คิดจะอภิปรายนะครับ แต่ว่าเพื่อให้ภาพมันดูดี ไม่ให้มีปัญหาว่าสิ่งที่ทางกรรมการท่านได้กรุณาอุทิศสำหรับพาคเพียรไปศึกษามานั้น ไม่มีสมาชิกท่านใดอภิปราย ผมพยายามที่จะหาข้อมูลเร็ว ๆ ก็ต้องขอบคุณทางกรรมการ วันนี้ทางกรรมการได้ช่วยกรุณาเติมเต็มสิ่งที่สังคมให้ความสนใจ และเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ จริง ๆ แล้วเป็นเรื่องระดับชาติก็ว่าได้ เพราะว่าสังคมผู้สูงวัยนั้นเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้แล้วในประเทศไทย

เราได้เข้าสู่จุดนั้นไปเรียบร้อยแล้วอย่างสมบูรณ์ และนับวันอีก ๕ ปีข้างหน้า อีก ๑๐ ปีข้างหน้า อีก ๒๐ ปีข้างหน้า ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยหนักขึ้นและหนักขึ้นเรื่อย ๆ สหประชาชาติก็ให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ ในส่วนของประเทศไทยนั้นมีหลายภาคส่วน ส่วนราชการและส่วนเอกชนก็พยายามหาวิธีการ มาตรการต่าง ๆ ที่จะรองรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย ๑๐ ปีที่ผ่านมาเราได้มีการประชุมหลายรูปแบบ จัดโดยภาคเอกชนบ้าง จัดโดยภาคราชการบ้าง เพื่อที่จะรองรับสังคมผู้สูงวัย บอกว่าอีก ๕ ปี อีก ๑๐ ปีข้างหน้า เดิมมา ๕ คน อย่างน้อย ๑ คน หรือ ๒ คน จะเป็นผู้สูงวัย เพราะฉะนั้นประเทศไทยเราตระหนักในเรื่องนี้ดี งบประมาณต่าง ๆ หลายส่วนที่ทางราชการพยายามจัดสรรลงนั้นก็จะจัดสรรลงในส่วนของการรับมาตรการ รองรับสังคมผู้สูงวัย และสิ่งที่ทางกรมการท่านได้กรุณาศึกษามานั้นเป็นจริงอย่างที่ท่านได้กล่าวเอาไว้ -----

คือเป็นลักษณะเหมือนเป็นเบี้ยหัวแตกที่กระจายอยู่ตามส่วนราชการต่าง ๆ ที่บอกว่า มีหรือมีกิจกรรมต่าง ๆ ทำขึ้นเพื่อรองรับสังคมผู้สูงวัย ผมเคยได้ยินข้อมูลคร่าว ๆ ว่าในอดีต สังคมสูงวัยต้องพึ่งพิงหรือพึ่งพาบุคคลภายนอก ไม่ว่าจะเป็นเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ ไม่ว่าจะเป็นเงินจากครอบครัวลูกหลานที่จุนเจือช่วยเหลือกัน หรือบางส่วนผู้สูงวัยนั้นละครับ ที่ท่านพยายามที่จะไปจัดหามาเองเพื่อจะช่วยเหลือชีวิตตัวเอง เดิมทีบอกว่า ๔ ต่อ ๑ คือ ๑ คนต้องมีผู้ช่วยเหลือ ๔ คน แต่ด้วยความพยายามที่จะดิ้นรนช่วยเหลือตัวเองมีงานทำบ้าง หางานอดิเรกทำบ้าง หาวิธีการที่จะมีรายได้มาช่วยเหลือตัวเอง ทราบว่าตอนนี้อัตราการพึ่งพิง อยู่ที่ประมาณ ๓ หรือ ๒ ต่อ ๑ คือผู้สูงวัย ๑ คนจะมีผู้ช่วยเหลือ ๒ คน หรือ ๓ คน แต่อย่างไรก็แล้วแต่สิ่งที่ทางกรมการทหารได้ไปศึกษามาผมเห็นว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เป็นสิ่งที่สังคมควรจะเหลียวมองว่าสิ่งที่ผู้สูงวัยท่านได้ทำประโยชน์ ทำบุญคุณให้กับประเทศ มาเป็นเวลานานนั้นเมื่อเข้าสู่วัยที่ชราภาพแล้ว ท่านจะต้องอาศัยการพึ่งพิง แต่สิ่งที่ท่าน ต้องการผมคิดว่านอกเหนือจากเงินทองแล้วคือสิ่งที่เรียกว่าประโยชน์ ท่านมองว่าสิ่งใดที่จะ มีประโยชน์ต่อสังคม มีประโยชน์ต่อครอบครัว หรือมีประโยชน์ต่อลูกหลาน ต่อตนเองแล้ว สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ราชการและเอกชนพึงที่จะเข้าไปให้การช่วยเหลือ ดังนั้นศูนย์นี้จะชื่อยาว ๆ ที่ท่านกรมการทหารคิดขึ้นมาครั้งนี้ครับจริง ๆ ก็มีมานานแล้ว แต่ผมต้องขอเรียนว่าผมเคย ซัพพอร์ต (Support) เงินบางส่วนเพื่อที่จะช่วยเหลืออัมชุนย์บางศูนย์ที่ท่านกล่าวถึงนี้ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมและอย่างยั่งยืน ผมเน้นคำว่ายั่งยืนก็เพราะว่า เมื่อไรก็แล้วแต่ที่ทรัพยากรโดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินทองนั้นร่อยหรอลงไปศูนย์นี้ก็จะไม่ได้รับการเหลียวแล จะมีสภาพสกปรกบ้าง สภาพไม่สะอาดสะอ้าน สภาพที่อาจจะไม่ถูกต้อง สุขลักษณะอนามัย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ภาคราชการพึงที่จะเข้าไปช่วยเหลือ เพราะฉะนั้น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ นั้นทางราชการโดยกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ท่านสามารถที่จะให้ เข้าไปช่วยเหลือได้ ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงสาธารณสุขจะสามารถจัดบุคลากร แพทย์ พยาบาลเข้าไป ช่วยตรวจเช็ค (Check) สุขภาพร่างกาย ตรวจวัดความดัน ชั่งน้ำหนัก ตรวจมวลกาย สอนวิธีการออกกำลังกาย สอนวิธีการดูแลรักษาสุขภาพ หรือแม้กระทั่งแพทย์ถ้าหากว่า จะสามารถหาแพทย์อาสาสมัครเหมือนที่ทาง จส. ๑๐๐ เรามีอาสาสมัครแพทย์ตอบปัญหา คำถามทางวิทยุ สามารถที่จะให้แพทย์เข้าไป มีวันหยุด วันว่าง ท่านทำตนให้เป็นประโยชน์ สามารถที่จะเข้าไปช่วยเหลือดูแลสุขภาพร่างกาย เพราะอย่าลืมว่าผู้ป่วยเมื่อเวลาไปโรงพยาบาล ผมบอกเลยว่าขนาดคนหนุ่มคนสาวนั้นการที่จะต้องไปต่อคิว ไปรอคิว ก็ต้องไปตั้งแต่ตีสี่ ตีห้า

ถึงแม้จะมีฟาสต์แทร็ก (Fast Track) ของผู้สูงวัยนะครับ แต่ว่าก็ยังไม่ได้รับความสะดวก เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าสามารถจัดบุคลากรแพทย์ไปตรวจสุขภาพร่างกาย หรือแม้กระทั่ง เจ็บป่วยแทนที่จะไปรับยาที่โรงพยาบาล ถ้ามีกฎกติกาที่ทางกระทรวงสาธารณสุขอนุญาต สามารถที่จะไปตรวจร่างกาย ท่านเคยไปรับยาเดิมไปอยู่ทุกเดือน ทุก ๓๐ วัน ต้องเสียเวลา ๑ วันเพื่อไปโรงพยาบาลไปรอแพทย์ รอทำบัตรก่อน รอรับบัตร รอตรวจ พบแพทย์แล้วรอ รับยาอีก ๑ วันเต็ม ๆ ที่ต้องหายไปโรงพยาบาล เพราะฉะนั้นถ้ามีแพทย์อาสาสมัครส่วนนี้ เข้าไปช่วยดูแลก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ประการถัดมา ส่วนราชการที่สามารถที่จะเข้าไปช่วยเหลือดูแลได้อีก หรือแม้กระทั่งภาคเอกชน ตอนนี้ไอซีที (ICT) หรือระบบคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ เป็นที่น่าสนใจ ของผู้สูงวัย ผมก็เป็นห่วงครับว่าผู้สูงวัยถ้าเกิดวัน ๆ ท่านนั่งเล่นแต่โทรศัพท์มือถือ เล่นไลน์ (Line) เล่นเฟซบุ๊ก (Facebook) เล่นอะไรพวกนี้ จริง ๆ แล้วเป็นการทำลายสุขภาพนะครับ ผู้สูงวัยนี้ไม่เหมาะ รวมทั้งการใช้สายตาอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย ควรจะต้องมีผู้ไปแนะนำและ มีการสอนว่าควรจะต้องใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างไร ใช้เพื่ออะไรบ้าง มีความหมายในการ ดูแลสุขภาพบ้าง เพราะฉะนั้นอันนี้ก็จะเป็นประโยชน์ -----

งานต่าง ๆ งานสันตนาการ กระบวนการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์สามารถที่จะเข้าไปช่วยดูแลจัดบุคลากร ผมเห็นตามห้างสรรพสินค้าบางแห่งตอนนี้ ตามศูนย์อาหาร ท่านจะเห็นนะครับ เขาจะจัดมุมไว้มุมหนึ่งเลย มุมอะไรทราบไหมครับ มุมนักดนตรีครับ มีเปียโนตัวหนึ่ง อิเล็กโทนตัวหนึ่ง มีคนที่เป็นนักดนตรีแล้วเขาก็มีผู้สูงวัย ๓๐ คน ๔๐ คน ๕๐ คน รอคิวกันร้องเพลงครับ เขามีความสุขมาก ผมเห็นสีหน้าเขาแล้ว วันก่อนผมไปผมไปถามว่าท่านตอนนี้อยู่บ้านทำอะไร เขาบอกไม่มีอะไรทำ ชอบที่จะมาร้องเพลง ผมก็ถามว่าต้องเสียเงินต้องเสียค่าใช้จ่ายอะไรไหม บอกว่าทางห้างเขาให้การสนับสนุน ผมกล่าวชื่อไว้ในนี้เลยห้างบิ๊กซี ผมขอบคุณท่านเลย บิ๊กซีที่ลาดพร้าวครับ เกือบจะทั้งฟลอร์ (Floor) เลย มีศูนย์อาหารแล้วก็มีคนอายุ ๖๐ ปี ๗๐ ปี ไปร้องเพลงเดี่ยวบ้าง ร้องเพลงคู่บ้าง ร้องเพลงสุเทพ ร้องเพลงชรินทร์ เขามีความสุขมาก ถ้าหากว่าทางศูนย์หรืออะไรของท่าน ท่านได้จัดให้มีกิจกรรมแบบนี้ผมว่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง มีคนไปสอน มีคนไปร้องเพลง ขณะเดียวกันภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุนศูนย์ต่าง ๆ เหล่านี้ ผมเสนอเลยเพื่อจะให้กิจกรรมนี้มีความยั่งยืน คือเงินค่าใช้จ่ายที่เข้าไปซัพพอร์ต (Support) ควรจะต้องมีค่าอาหารด้วย ค่าสันตนาการ ค่านันทนาการ ค่ากิจกรรมอะไรต่าง ๆ ล้วนมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุนเงินทองเพื่อเข้าไปช่วยเหลือศูนย์นี้ ควรจะนำเงินนี้ไปหักภาษีได้ หัก ๑.๕ เท่า หัก ๒ เท่า หัก ๓ เท่า หักเท่าไรให้หักไปเลยครับ เพราะสิ่งนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยแน่นอน ในอนาคต งานศึกษาชิ้นนี้คงไม่มีใครถามหรือครับ ทางกรมการให้ตอบว่านอกจากจะทำศึกษาเรื่องศูนย์แล้ว ให้ท่านควรจะต้องไปศึกษามาว่าเราควรจะหยุดไม่ให้มีผู้สูงอายุอย่างไรอย่างไรเราหยุดไม่ได้ ผู้สูงอายุอย่างไร ๆ ก็ต้องมีแน่ ๆ แต่ว่าเราจะทำอย่างไรให้ผู้สูงอายุนั้นสามารถใช้ชีวิตตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ต่อประเทศชาติและต่อตนเองได้ ผู้สูงอายุนั้นมีความเหงา เขาอยู่บ้านสุขภาพจิตเสีย สิ่งที่จะทำคืออะไรครับ ถ้าหากว่ามีเรื่องมีแรงพอมีเงินได้ ซื้อเหล้า สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ต้องหาวิธีการ เพราะฉะนั้นการจัดศูนย์ต่าง ๆ ให้ผู้สูงอายุเข้าไปรวมกัน พูดคุยกัน อันนี้ไม่ได้พูดถึงเกิน ๕ คน คุยการเมืองนะครับ ผมว่าอาจจะคุยเรื่องชีวิต สุขภาพ คุยเรื่องต้นไม้ คุยเรื่องท่องเที่ยว คุยเรื่องอะไรก็ได้แต่จิตใจแล้วมีกิจกรรมนันทนาการ สันทนาการร่วมกัน เผลอ ๆ มีเต้นรำ มีร้องเพลง มีคาราโอเกะ (Karaoke) แล้วก็สอนวิธีการปลูกต้นไม้ วิธีการผลิตพืชผลอะไรต่าง ๆ ช่วยเหลือกัน ผมว่าอันนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง แล้วก็ไม่ใช่เป็นการต่อลูกหลาน ลูกหลานไปทำงาน ในเด็กเรามีเนอร์สเซอรี (Nursery) เอาเด็กไปฝากไว้ที่ศูนย์เนอร์สเซอรี (Nursery) ผู้สูงอายุก็มีศูนย์นี้

ที่จะเป็นประโยชน์ อย่างว่าแต่ ๑ หมู่บ้านมี ๑ ศูนย์เลยครับ ๑ หมู่บ้าน ๑ ตำบล จะมีมา ก็ศูนย์มีเข้าไปขอให้เงินทองไปซัพพอร์ต (Support) ซัพพอร์ต (Support) จากภาคเอกชน นั้นเลยครับที่สำคัญ เพราะฉะนั้นให้เขาหักภาษีได้ แรงบันดาลใจที่จะเข้าไปสนับสนุนให้ ศูนย์นี้มีความยั่งยืน แล้วก็เติบโตก้าวหน้าก็จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป สังคม สูงวัยเป็นสังคมที่น่าห่วงใยในอนาคต

จริง ๆ แล้วมีอีกบางเรื่องที่ผมอยากจะฝาก ผมฝากเอาไว้ก็แล้วกัน ไม่ได้อยู่ ในการศึกษาของท่าน แต่คิดว่าเป็นประโยชน์คือเรื่องของการเกษียณอายุราชการ อันนี้เป็น เรื่องใหญ่ว่าหาวิธีการอย่างไรแทนที่จะเป็นภาระต่อระบบราชการในการเสียบำเหน็จ บำนาญ คือการขยายอายุ การเกษียณอายุราชการต่อไป ถ้าท่านมีเวลาท่านช่วยศึกษาเรื่องนี้ เรื่องนี้ เป็นเรื่องใหญ่ ผมเข้าใจว่ารัฐบาลก็อยากจะให้ สปท. ไปศึกษาด้วยเพื่อเสนอรายงานเขา ขอบพระคุณมากครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ ต่อไปขอเชิญท่านสุรินทร์ จิรวิเศษณ์ อดีตเลขาธิการ สำนักงานประกันสังคม และอดีตรองปลัดกระทรวงแรงงาน ขอเชิญครับ

นายสุรินทร์ จิรวิเศษณ์ : กราบเรียนท่านประธาน สปท. ที่เคารพ และสมาชิก สปท. ที่รักทุกท่านครับ กระผม นายสุรินทร์ จิรวิเศษณ์ สมาชิก สปท. หมายเลข ๑๗๓ ผมอ่านรายงานของกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมแล้วในเรื่องของ การขับเคลื่อนต้นแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุแล้วอ่านแล้วอย่างไร นี่นะครับ หลายรอบ รวมทั้งเมื่อสักครู่อ่านตามอีกรอบหนึ่ง ก็เรียกว่าเกือบจะไม่มีที่ติเลย ต้องถือว่าเป็นผลงานที่เยี่ยมและต้องได้รับการสนับสนุนนะครับ -----

ทุกหน้าของท่านที่เขียนนะครับ นอกจากเป็นข้อเท็จจริง เป็นตัวเลขในปัจจุบันและคาดการณ์ไปในอนาคตแล้ว ก็ยังเป็นเรื่องที่อธิบายเหตุที่มันเกิดขึ้นในปัจจุบันอีกนะครับ อย่างไรก็ตาม ผมกราบเรียนว่าเราหนีไม่พ้น ซึ่งต่างจากเรื่องเมื่อเช้านี้คนพิการที่ผมอยากให้มีการลดการพิการลง แต่เรื่องของผู้สูงอายุลดไม่ได้ เพราะทุกคนก็จะเดินทางไปสู่สูงอายุ เดียวนี้หลายคนก็เดินทางไปอยู่ร้อยเอ็ด อายุ ๑๐๑ ปีถึงตาย การแพทย์ดี โภชนาการดี ประเทศชาติดูแลเอาใจใส่คุณภาพชีวิต ตั้งแต่เจ็บป่วย โรงพยาบาลบริการดี ทำไมละครับ เขาต้องอายุยืนแน่นอนใช่ไหมครับ ทีนี้คำถามว่าเมื่อเขาอายุยืนแล้วเราจะใช้ผู้สูงอายุอย่างไรให้เป็นประโยชน์ต่อตัวเขาเองและประเทศชาติ ตัวเขาก็คือว่าเขาต้องไม่เจ็บป่วย เพราะผู้สูงอายุจะมี ๒ โรคตามมาคือโรคภัยไข้เจ็บ เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นอนิจจังที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้ ๒๖๐๐ ปีแล้ว หนีไม่พ้น รวมทั้งผมด้วย อายุ ๗๐ ปีแล้วก็หนีไม่พ้นนะครับ จะทำอย่างไรให้เขาป่วยน้อยลง ดูแลสุขภาพชีวิตตัวเองนะครับ ไม่ใช่ทำให้คนอื่นดู กินอยู่หลับนอนให้มีวินัย เรื่องที่ ๒ ผู้สูงอายุจะเจ็บป่วยอีกโรคหนึ่งก็คือ โรคนี้ลำบากครับ โรคทางจิตคือขาดความอบอุ่น ทีนี้พอขาดความอบอุ่นแล้วสังคมไทยก็เป็นสังคมที่เดี๋ยวนี้ไม่ใช่ขยายแล้วคือแต่งงานแล้วแยก ถ้าในชนบท ยังไม่แต่งงานก็ออกมาทำงานในเมืองใหญ่ ก็ทิ้งไว้ให้ผู้สูงอายุอยู่กับเด็ก ผมจึงมองเห็นว่าในอนาคตนี้ถ้ากระทรวง พม. ทำศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์เด็กเล็กนะครับ ไม่ใช่เนอร์สเซอรี่ (Nursery) นะครับ เนอร์สเซอรี่ (Nursery) ผู้สูงอายุไม่ควรจะดูแลอันตรายนะครับ อันตรายทั้งผู้สูงอายุและเด็กทารก ให้อยู่ใกล้ ๆ กัน แล้วให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกว่าได้ดูแลบุตรหลาน แม้จะไม่ใช่ของตัวเองนะครับ แต่บุตรหลานในชนบทในหมู่บ้าน คิดว่าจะทำให้เขามีคุณค่าชีวิตมากขึ้น เรื่องต่อไปที่ผมอยากจะเรียนท่านก็คือว่าถ้าในกรุงเทพมหานครท่านควรจะมีเดย์เซนเตอร์ (Day Center) ที่ท่านเรียก ผมเรียกของผมว่าเดย์แคร์ (Day Care) ข้างกระทรวงแรงงานท่านไปดูเลยครับ ที่สนามไทย-ญี่ปุ่นนะครับ ข้างกระทรวงแรงงานมีศูนย์รางวัลสำหรับผู้สูงอายุ เข้าผมเห็นลูกเต๋ามาส่ง ขับรถอย่างดีบางคนก็มารถเมล์ บางคนก็มารถแท็กซี่ มาแล้วก็มีกิจกรรมทั้งวัน มีผู้ดูแล แล้วเย็นท่านก็กลับไป ท่านก็สดชื่น อายุยืน อาจจะมีมากกว่า ๑๐๑ ปีในอนาคตนะครับ แต่ได้กุศลอันนี้เป็นเรื่องเมตตาคำจุนโลก ผมจึงอยากจะสนับสนุนอย่างยิ่งเลยแล้วก็เห็นว่าจะเป็นประโยชน์

ประเด็นต่อไปผมอยากกราบเรียนว่าผู้สูงอายุที่เกิน ๖๐ ปีแล้วไม่ได้หมายถึงว่าเขาช่วยตัวเองไม่ได้ บางคนยังทำงานได้ ถ้าท่านไปในประเทศญี่ปุ่นนะครับ ตามสถานีรถไฟ

จะเห็นคนเก็บขยะที่ไม่ใช่สาวแล้วเดี๋ยวนี้ ไปดูครับ เขาให้ทำงานตามสมควรแก่วัย ขยันขันแข็ง เขาก็ไม่ได้หวังจะได้ค่าแรงอะไรมาก ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุในต่างประเทศหลายประเทศเขาก็มี บำนาญแล้ว แต่ประเทศไทยยังยากอยู่ ยังอาจจะต้องพึ่งอาศัย ๙๐๐ บาท ๘๐๐ บาท ๗๐๐ บาทของกระทรวง พม. อยู่นะครับ แต่อันนั้นผมว่าก็เป็นเรื่องที่รัฐบาลทำอยู่นะครับ แล้วในอนาคตผมเชื่อว่ารัฐบาลนี้โดยท่าน พลเอก ประยุทธ์ ใช้ความสำคัญเรื่องนี้ทำแผน ๒๐ ปีสำหรับคนที่อยู่วัย ๔๐ ปี ๔๐ ปีวันนี้จะ ๖๐ ปีอีก ๒๐ ปีจะต้องไปทำอะไร ก็เป็นเรื่องของสภาพณ์ -----

รวมทั้งกระทรวง พม. จะต้องดูว่าทุกเจนเนอเรชัน (Generation) ทุกปีจะมีผู้สูงอายุมากขึ้นทุกปี ๆ ผู้สูงอายุในปีหน้า ๖๐ ปีแล้วท่านจะให้เขาทำอะไร ข้าราชการที่เกษียณแล้วยังมีไฟจะให้เขาช่วยทำอะไร แต่ไม่ใช่ผู้สูงอายุที่เป็นข้าราชการนี่นะครับ จู้จี้จุกจิกนะครับ อยากจะไปช่วยเขาเหมือนฉันยังเป็นอธิบดีอยู่ก็มี เขาไปสั่งโน่น สั่งนี่ แทนอธิบดีไปเลยอย่างนี้ก็มี ซึ่งก็ต้องบอกกับผู้สูงอายุว่า เมื่อท่านสูงอายุแล้ว พ้นเกษียณแล้ว ท่านมาเป็นที่ปรึกษาตามที่สมควรแก่เหตุ ไม่ใช่มาเป็นตัวอธิบดีหรือปลัดกระทรวงเองนะครับ อันนี้ผมคิดว่าเป็นการวางแผนได้ และน่าจะวางแผนเพื่อใช้ทรัพยากรที่ยังใช้ได้อยู่เหมือนรถยนต์ที่ห้าหรือไม่ว่าก็ตามใจ ถ้าท่านดูแลเขาครับ ดูแลรถทุกปี เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องให้ดี ถึง ๑๐ ปีแล้วท่านก็ยังใช้ได้อยู่ ฉันใด มนุษย์ โดยเฉพาะคนไทยนี่นะครับถ้าดูแลเหมือนกับผมบอกว่าดูแลไม่ให้พิการ ดูแลให้เขามีคุณภาพชีวิตดีตามอายุไปเรื่อย ๆ อายุ ๒๐ ปี ๓๐ ปี ๔๐ ปี ๕๐ ปี พอ ๖๐ ปีก็ยังแข็งแรง สติปัญญายังดี แล้วผมก็เชื่อว่าใน สปท. นี้มีบุคคลที่อายุเกิน ๖๐ ปีอยู่มากพอสมควรก็ยังเห็นทำงานได้กระฉับกระเฉงนะครับ

ผมจึงกราบเรียนว่าผมสนับสนุนและอยากเห็นการทำบูรณาการร่วมระหว่างกระทรวง พม. กับกระทรวงสาธารณสุข และ อบต. ต้องทำร่วมกัน ถ้าท่านให้กระทรวง พม. รับผิดชอบด้วยกัน พอถึง อบต. เขาบอกเดี๋ยวอะไรขาดไปบอก พม. แล้วกัน แต่ถ้าเมื่อไรชาวบ้านบอกว่าศูนย์นี้ที่ท่านจะตั้งขึ้นนะครับ ศพอส. อะไรของท่านนี้เป็นของฉัน เด็กเล็กบอกศูนย์นี้ที่คุณปู่คุณย่าไปทุกเช้าเป็นของหนู หนูต้องเอาต้นไม้มาปลูก หนูช่วยรดน้ำต้นไม้ ร้อยแปดจิปาละ ถ้าอย่างนี้ผมคิดว่ามันมีอนาคตสดใส เหมือนกับครั้งหนึ่งผมเป็นกรรมการ สปสช. สสส. ผมก็เป็นด้วย โรงพยาบาลที่จังหวัดเพชรบูรณ์ สาธารณสุขจังหวัดร่วมกับชาวบ้าน บอกนี้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเป็นของฉัน ทุกคนไปช่วยกันใหญ่เลยขาดเครื่องมือเครื่องไม้ นิด ๆ หน่อย ๆ เขาหาให้เลยครับ ต้นไม้ไม่ต้องหาคนมาปลูกเลยครับ ไม่ต้องไปเอาต์ซอร์ซ (Outsource) จ้างคนมาดูแล เขาดูแลหมดเลยเพราะเขาบอกนี่เป็นโรงพยาบาลของฉัน การเจ็บป่วยก็น้อยลง เพราะอะไรรู้ไหมครับ เพราะเขาอยู่ใกล้หมอไม่เป็นปัญหา ไม่ป่วย แล้วเขาไม่ป่วยจริง ๆ ท่านไปดูได้แต่เดี๋ยวนี้ยังดีเหมือนเดิมไหม อันนี้ผมไม่รู้ อันนี้ผมพูดเรื่องนี้เมื่อ ๙ ปี ๑๐ ปีที่แล้วก่อนผมเกษียณ จึงอยากเห็นว่าถ้าศูนย์นี้ได้ร่วมมือกับ อบต. เทศบาล เมืองพัทยา กทม. ทำร่วมกัน อย่าไปคิดว่างานใคร งานคนโน้น งานคนนี้ ก็เกี่ยงงอนกัน อย่างไรก็ตามก็ต้องแก่ เรามาร่วมช่วยดูแลผู้สูงอายุร่วมกันนะครับ อย่างนี้ผมคิดว่าจะได้บุญร่วมกัน การทำบุญร่วมกันหลาย ๆ คน หลาย ๆ หน่วยนี้ ผมคิดว่า

สปท. ๓๑/๒๕๕๙

นิตยา ๔๔/๒

เป็นบุญใหญ่ นะครับ แล้วก็คำพังเพยไว้ว่า ถ้าท่านสร้างโบสถ์คนเดียว นอกจากไม่สำเร็จแล้ว สำเร็จยากแล้ว ท่านไม่ได้บุญมาก แต่ถ้ามีคนร่วมด้วยช่วยกันเยอะ ๆ นะครับ สร้างโบสถ์ โบสถ์นั้นจะทำให้ท่านไปสวรรค์ที่แท้จริง เช่นเดียวกับท่านมาสร้างศูนย์สำหรับผู้สูงอายุ บวกด้วยศูนย์ดูแลเด็กเล็กไปพร้อมกัน ก็จะขอบคุณครับ ขอขอบคุณมากครับท่าน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านชูชัย ศุภวงศ์ นะครับ อดีตเลขาธิการแพทยสภา อดีตเลขาธิการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อดีตสมาชิก สปช. และอดีตกรรมการยกร่าง รัฐธรรมนูญครับ

- ๔๕/๑

นายชูชัย ศุภวงศ์ : กราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมการและเพื่อนสมาชิก ผู้สูงวัยที่เคารพ ผมเข้าใจว่าทั้งหมดที่กล่าวถึงนี้ก็อยู่ในเกณฑ์ผู้สูงวัยนะครับ ท่านรองประธาน อย่าคิดว่าไม่สูงวัยนะครับ เห็นยังไปปั่นจักรยานอะไรอยู่ ต้องเตือนว่าต้องระวังหน่อยนะว่า สูงวัยแล้ว ที่เรียนเกริ่นว่าเป็นผู้สูงวัยทั้งสถานีด้วยเหตุที่ว่า สมัยก่อนเขาเรียกว่า เป็นคนแก่นะครับ แต่ว่าแก่นี่ก็มี ๒ แบบ แก่แบบสะเงะสะงะ หรือแก่แบบสง่า ท่านประธาน รวมทั้งท่านประธานทินพันธุ์นี้ต้องถือว่าแก่อย่างสง่าครับ รวมทั้งเพื่อนสมาชิก เพราะว่าสามารถยังแสดงบทบาททำหน้าที่ ภาษาฝรั่งเขาบอกว่าเป็นแอสเซส (Assess) ที่สำคัญของบ้านเมืองนะครับ แล้วก็มีการศึกษาวิจัยช่วงหลัง ๆ ออกมาก็ชัดเจนนะครับว่าคนอายุ ๖๒ ปี ๖๓ ปี เป็นช่วงเวลาที่ตัดสินใจได้ดีที่สุดนะครับ ผมเองก็อยู่ในช่วงตรงนั้นแหละครับ ท่านประธานครับ ประเด็นนี้ผมคิดว่าไม่เป็นที่สงสัยนะครับว่าเป็นประเด็นที่สำคัญ แล้วเพื่อนสมาชิกก่อนหน้านี้ก็ปราชัยก็ล้วนสนับสนุน เพราะว่าถ้าเราไม่เร่งรีบดำเนินการนะครับ ตอนนี้ประชากรไทย ๖๕ ล้านคน อย่าไปบอกว่า ๗๐ ล้านคนเลยนะครับ เพราะว่าคาดการณ์อย่างไก็ไม่ถึง ๗๐ ล้านคนนะครับ ต่อไปช่วงจังหวะหนึ่งคนเกิดกับคนตายจะเท่า ๆ กัน แล้วประชากรก็จะลดลง ขณะนี้มีตัวเลขที่ให้มาประมาณ ๑๕ เปอร์เซนต์ ๑๔.๙ เปอร์เซนต์ ถ้าเราคาดมาโดยประมาณก็ประมาณ ๑๐ ล้านคนถึง ๑๑ ล้านคนที่อายุเกิน ๖๐ ปี อีก ๕ ปีข้างหน้า ก็จะมีประมาณ ๑๔ ล้านคนถึง ๑๕ ล้านคน ผมเอาตัวเลขโดยประมาณนะครับ ซึ่งตอนนั้นก็ ๒๐ เปอร์เซนต์ แต่บอกว่าพออีก ๑๕ ปีข้างหน้า คือ พ.ศ. ๒๕๗๔ ตัวเลขที่นี้เสนอ ๒๘ เปอร์เซนต์ บางตัวเลขก็ ๒๕ เปอร์เซนต์ แต่โดยสรุปก็คือว่าในช่วงที่เพื่อนสมาชิกหลายท่านอายุจะเกือบ ๗๕ ปีถึง ๘๐ ปี ก็จะมีคนไทย ๔ คน หรือ ๓ คนกว่า ๆ เดินมาเป็นผู้สูงอายุ ๑ คนนะครับ ในเวลาอันใกล้แล้ว เพราะฉะนั้นการเตรียมตัวเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก ผมเคยอภิปรายว่าผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว คือคุณหมอสุริยเดว ท่านบอกด้วยความที่เป็นห่วงว่าเราต้องมุ่งไปที่เด็กปฐมวัย โดยที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็เน้นไปตรงนั้นนะครับ แล้วก็ร่าง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ที่ผ่านสถานีแล้วก็เน้นไปตรงจุดตรงนั้น เพราะว่าเป้าหมายที่สำคัญที่จะสร้างคนที่มีคุณภาพ เหตุที่สร้างคนที่มีคุณภาพเพราะว่าในอีกประมาณ ๑๔ ปีข้างหน้า หรือ พ.ศ. ๒๕๗๓ ตัวเลขก็ใกล้เคียงกัน ๑๔ ปีหรือ ๑๕ ปีข้างหน้า ต้องมีประชากรที่มีคุณภาพ ๑ คนที่แบกรับภาระผู้สูงอายุ ๒.๕ คน ถ้าประชากรไม่มีคุณภาพพอ ในอีก ๑๔-๑๕ ปีข้างหน้าเราลำบากครับ จะเป็นสังคมที่ลำบากมาก ถ้าคุณภาพประชากรยังเป็นเช่นปัจจุบันนี้ ขอโทษนะครับที่จะต้อง

สะท้อนเช่นนั้น เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก หลายประเทศในโลกนี้กำลังเผชิญกับปัญหาอย่างหนักครับ ประเทศที่ร่ำรวยแล้ว อย่างกลุ่มนอร์ดิก (Nordic) ประเทศกลุ่มนอร์ดิก (Nordic) ที่เขาเรียกว่านอร์ดิกโมเดล (Nordic Model) อันนั้นเขาใช้รัฐสวัสดิการนะครับ ซึ่งภาษีอัตราที่ค่อนข้างสูง ผมคิดว่าหลาย ๆ ท่านคงทราบดีนะครับ เขาใช้สิ่งที่เรียกว่าเวลแฟร์สเตท (Welfare State) มีพวกประเทศไอซ์แลนด์ ประเทศสวีเดน ประเทศนอร์เวย์ ประเทศเดนมาร์ก แล้วก็ประเทศฟินแลนด์ แต่ว่าเราจะใช้สถานการณ์อย่างนั้นเราคงลำบาก เพราะว่าบ้านเขาประชากรเขาไม่มากเท่าไร ทรัพยากรเขามีมากนะครับ แล้วที่สำคัญคือระบบภาษีเขาค่อนข้างจะสมบูรณ์แบบ แล้วก็เก็บอัตราที่สูงมาก ที่นี้เคยมีรัฐบาลบางรัฐบาลพูดถึงนโยบายว่าเราต้องมุ่งสังคมสวัสดิการ เมื่อสักครู่เราพูดถึงรัฐสวัสดิการ เพราะฉะนั้นแสดงว่าสังคมสวัสดิการกับรัฐสวัสดิการนี้คงไม่เหมือนกันนะครับ แล้วมีอีกคำหนึ่งที่ทำให้สับสนก็คือสวัสดิการสังคม แต่ว่าพอพูดถึงสังคมสวัสดิการ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษก็เวลแฟร์โซไซตี (Welfare Society) แต่ว่าพอสวัสดิการสังคม ก็มาเป็นโซเชียลเวลแฟร์ (Social Welfare) ซึ่งในรัฐสวัสดิการซึ่งเป็นเวลแฟร์สเตท (Welfare State) นี้ เป็นภาระของรัฐเป็นหลัก แต่ว่าถ้าเรามุ่งเน้นไปที่สังคมสวัสดิการ มันก็就会有ความหลากหลาย ความหลากหลายที่จะมีสวัสดิการที่หลากหลายรูปแบบ ไม่ใช่เฉพาะโดยรัฐเพียงฝ่ายเดียวครับ -----

แล้วก็ผมคิดว่าแต่ละประเภท แต่ละสถาบันที่เกิดขึ้นมาก็เป็นอิสระโดยที่รัฐให้การสนับสนุน ผมเข้าใจว่าคณะกรรมการชุดนี้คงมุ่งหวังไปที่สวัสดิการที่หลากหลาย และมุ่งหวังไปที่สังคมสวัสดิการและชุมชนสวัสดิการ แต่ว่านโยบายของรัฐบาลแต่ละยุคที่ผ่านมายังไม่เคยทำสิ่งนี้ให้ชัดเจน ท่านประธานครับ ผมมีแค่ ๒ ประเด็นเท่านั้นที่จะฝากให้กรรมการไปพิจารณาต่อ นะครับ ในเรื่องหลักการความสำคัญ เหตุผลอะไรต่าง ๆ ผมคิดว่าคงเป็นเรื่องที่เห็นชอบกันทุกฝ่าย

ประเด็นที่ ๑ คือเอกสารฉบับนี้ การทบทวนหรือรีวิว (Review) ตามภาษาวิชาการนะครับ ถึงเรื่องกลไกต่าง ๆ หรือกองทุนระดับต่าง ๆ ที่จะไปสนับสนุนผู้สูงอายุในพื้นที่ ผมคิดว่าอาจจะต้องทบทวนเพิ่มขึ้นนะครับ ตัวอย่างเท่าที่ผมพอจะนึกออกอย่างตัวเลขของกองทุนหลักประกันสุขภาพ ซึ่งขณะนี้เรามีไปทุกตำบลแล้วครับ ประมาณ ๙๙.๖๗ เปอร์เซนต์หรืออะไรก็ไม่ทราบ เหลืออีกประมาณ ๑๖-๑๗ แห่งทั่วประเทศที่ยังไม่มีเขาใช้วิธีการให้กองทุนนั้นส่งเสริมและป้องกันโรค สนับสนุนการสุขภาพเชิงรุก โดยที่ให้เงิน ๔๕ บาทต่อหัวต่อปีสำหรับประชากรในพื้นที่นั้น แล้วเทศบาล อบต. หรือ อบจ. รัฐบาลท้องถิ่นจะสมทบประมาณ ๓๐ ถึง ๖๐ เปอร์เซนต์แล้วแต่ อันนี้จะมีทรัพยากรอย่างมากเลยทั่วประเทศ ตรงนั้นจะมีทรัพยากรอย่างมาก แล้วตรงจุดที่เรียกว่า รพ.สต. คือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจะเป็นจุดที่เรียกว่าเป็นองค์ประกอบของประชารัฐ ที่กรรมการเสนอนี้ครับ เขาก็ทำงานอยู่ แล้วถ้าตัวเลขที่ดูแบบสแกน (Scan) เร็ว ๆ นะครับ เรามีโครงการที่สนับสนุนผู้สูงอายุไปแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ เป็นต้นมา ประมาณ ๑๐ ปีที่ผ่านมา ผู้สูงอายุประมาณ ๕๙,๕๖๕ โครงการ คนพิการอีก ๒๒,๙๙๑ โครงการ นี่ผมพยายามคิดตัวเลขเร็ว ๆ เมื่อสักครู่ นะครับ อันนั้นก็แสดงว่ากลไกนี้ได้ทำงานแล้วก็ได้ทำหน้าที่นี้มาระดับหนึ่งแล้ว ถ้าเราไปรีวิว (Review) ให้เห็นภาพรวมทั้งหมดก็จะเกิดประโยชน์มาก แล้วผมเข้าใจว่ากองทุนมีทั้งกองทุนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ แล้วแต่ท้องถิ่น รัฐบาลท้องถิ่นจะสมทบ บางกองทุนก็มีประมาณ ๔๐๐,๐๐๐-๕๐๐,๐๐๐ บาท บางกองทุนก็หลายล้านบาท นะครับ เพราะฉะนั้นเอาตรงนี้เข้ามาคิดด้วยก็จะช่วยผู้คนได้มาก โดยเฉพาะผู้สูงอายุแล้วที่สำคัญที่สุดก็คือตัวเลขผู้สูงอายุติดเตียงนี้ครับ ซึ่งเป็นภาระของหลายประเทศทั่วโลกที่ต้องไปสร้างโรงพยาบาลรองรับ แต่ว่าของเราน่าจะเรียกว่าเป็นชุมชนรองรับ ติดเตียงอยู่ที่บ้าน สามารถที่จะอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ตอนนี้เรามีโครงการแล้วนะครับว่า ปีนี้ปี ๒๕๕๙ เขาจะดูแลติดเตียงให้ได้ ๑๐๐,๐๐๐ รายที่จะเข้าถึง มีการเยี่ยม มีการไปดูแลแล้วก็สอนญาติ

ต่าง ๆ ให้ดูแลผู้ป่วยและอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ในปี ๒๕๖๐ เขาจะเพิ่มเป็น ๕๐๐,๐๐๐ ราย
พอปี ๒๕๖๑ เขาจะทำได้ครบเลย ประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ คนที่ติดเตียง ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน
ก็ประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของผู้สูงอายุทั้งหมด เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ผมคิดว่าถ้าคิดอย่าง
ประเทศอื่นที่ใช้ระบบให้ดูแลผู้ป่วย ผู้สูงอายุในโรงพยาบาลหรืออะไรต่าง ๆ จะใช้งบประมาณ
มหาศาลนะครับ แต่บ้านเราใช้งบประมาณไม่มาก แต่ว่าสามารถที่จะใช้ชุมชนเป็นฐานแล้วก็
ดูแลผู้สูงอายุได้ ท่านประธานครับ ขออีกนิดเดียวนะครับ

ประเด็นที่ ๒ เป็นประเด็นเรื่องของบทบาทของศูนย์หรือกลไกที่ตั้งขึ้น
นี้ะครับ ผมอยากจะเรียนว่าต้องให้รัฐบาลท้องถิ่น อปท. ไม่ว่าเทศบาล อบจ. หรือ อบต.
และให้ชุมชนเป็นเจ้าภาพ ต้องเป็นฐานหลักของการจัดบริการ ต้องเป็นเจ้าของ เป็นเจ้าภาพ
เป็นฐานหลักของการบริการ ไม่ใช่ราชการส่วนกลางหรือภูมิภาคนี้ครับ เพราะฉะนั้น
สิ่งที่ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคต้องปรับบทบาทก็คือบทบาทเรื่องทางวิชาการ บทบาทเรื่อง
การให้คำปรึกษาแนะนำ บทบาทเรื่องมาตรฐาน อย่างนี้เป็นต้น ผมคิดว่าถ้าเราปรับบทบาท
ตรงนี้ให้ชัดเจน กลไกที่เสนอจะมีคุณค่ามากนะครับ แล้วผู้สูงวัยของประเทศไทยก็จะเป็น
ตัวอย่างอีกตัวอย่างหนึ่งให้ประชาคมโลกได้เห็นและได้ชื่นชมว่าด้วยงบประมาณที่ไม่มาก
แต่ใช้ชุมชนเป็นฐานแล้วน้ำใจความเอื้ออารีของชุมชนที่ดูแลซึ่งกันและกันยังมีอยู่บนโลกใบนี้
แล้วก็เกิดขึ้นบนแผ่นดินสยาม ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : ต่อไปขอเชิญ พลตำรวจโท อำนวย นิมมะโน นะครับ อดีตผู้บัญชาการ
ตำรวจภูธรภาค ๑ ตอนนี้ท่านจะเป็นคนสุดท้ายนะครับตามรายชื่อ ถ้าหากว่าไม่มีสมาชิก
เพิ่มเติม

พลตำรวจโท อำนวย นิมมะโน : กราบขอบพระคุณครับท่านประธานสภา
ที่เคารพ กระผม พลตำรวจโท อำนวย นิมมะโน สมาชิกลำดับ ๑๙๗ ต้องขอกราบ
ขอบพระคุณกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสังคมที่เสนอเรื่องนี้เข้าสภา ผมจำเป็นต้องลุกมา
อภิปรายเพราะว่ามันเป็นการสร้างกุศลร่วมกัน เปรียบเสมือนการก่อเจดีย์ทรายครับ
ทรายเพียงแค่กำมือเดียวมาร่วมก่อก็ได้บุญแล้วครับ ไม่จำเป็นต้องทำบุญกันเยอะ ๆ มาก ๆ
ประตูลูกศรเปิดแล้วครับ เพียงใช้กาวนาบูชา ไม่ต้องอาบสบู่ ประตูลูกศรเปิดทันที
เมื่อเราคิด คิดดีทำดี กรรมการชุดนี้กำลังทำดีในเรื่องของการที่จะบูรณาการเพื่อดูแล
แก้ปัญหาในอนาคตจริง ๆ ไม่ใช่ปัญหาในอนาคตหรอกครับเป็นปัญหาในปัจจุบันแล้วด้วยซ้ำ
ก็คือในเรื่องผู้สูงอายุหรือผู้สูงวัย ในสภาแห่งนี้ผมเชื่อว่าเข้าหลักเกณฑ์กันเกินครึ่งครับ แต่ยังมี
เป็นคนที่มึนคุณภาพ ผมเองคิดทบทวนตัวเองว่าผมเกษียณอายุราชการแล้วเป็นผู้สูงวัย
ผู้สูงอายุแล้ว รัฐต้องมาดูแลผมอยู่เดือนละ ๖๐,๐๐๐ บาท ผมต้องรับบำนาญ ผมอายุถ้าผม
ไม่ได้ทำอะไร โชคดีที่ผมได้เป็นสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศผมยังได้ทำ
คุณประโยชน์ให้กับบ้านเมือง ผมกำลังอธิบายความว่าเราจะต้องใช้ประโยชน์กับผู้สูงอายุด้วย
อัยการก็ดี ศาลก็ดี ขณะนี้เราเกษียณกันที่ ๗๐ ปี แสดงว่าเรายอมรับว่าคน ๖๐ ปีไม่ได้แก่เกิน

ใช้งานครับ ผมขออนุญาตฉายให้เห็นตัวอย่างนิดเดียวครับ เมื่อ ๒-๓ ปีที่แล้วครับผมได้ร่วมคณะไปดูงานที่ประเทศจีนกับประเทศญี่ปุ่น เอาที่ประเทศญี่ปุ่นก่อนครับ ไปดูงานโรงไฟฟ้าขยะรถบัส (Bus) จอด คณะผู้ดูงานลงจากรถไปตั้งแถวเพื่อเตรียมที่จะเดินเข้าไปดูงานในโรงไฟฟ้าขยะกลางกรุงโตเกียวครับ และโรงไฟฟ้าโรงนี้เลี้ยงกรุงโตเกียว ๑ ใน ๔ เลยครับ เขามีหลายโรงเราก็แปลกใจว่าตั้งแถวเสร็จเรียบร้อยแล้วทำไมไม่มีใครมาต้อนรับเราเลย ไม่มีใครมาเชิญเราเลยไปไหนกันหมด มีเพียงคนแก่คนหนึ่งยืนอยู่หน้าแถวเรา อายุ ๗๐ กว่าปีแล้วครับ ปรากฏว่าคนแก่คนนั้นแหละครับคือผู้จัดการโรงงานโรงไฟฟ้าขยะ เข้าไปภายในโรงงาน ทุกอย่างครับผู้สูงอายุหมดเลยครับ เพียงกดปุ่ม เพียงควบคุมเครื่องโดยใช้คอมพิวเตอร์ทั้งหมด ออกจากโรงไฟฟ้าขยะไปขึ้นทางด่วนท่านไปดูได้เลยครับ ท่านไปประเทศญี่ปุ่น ท่านไปกันบ่อยช่องทางด่วนครับ ขายตัวครับ ผู้สูงวัยทั้งนั้นแหละครับ เราไปสูบบุหรี่ในที่ห้ามสูบ มีผู้สูงวัยมาเตือนว่าโน่น โซน (Zone) สูบบุหรี่อยู่ที่โน่น เราก็ก้มลง คีบบุหรี่ไปทิ้งไป -----

ไปดูทางด่วนบ้านเราครับ หน้าดูว่าผมอีก หนุ่ม ขายตัวทางด่วน ผมกำลังอธิบายความว่า เราคงดูเรื่องปัญหาสุขภาพอย่างเดียวคงไม่พอ สุขภาพมันต้องดูเป็นพิเศษอยู่แล้ว เราต้องดูในเรื่องสถานะทางสังคมของผู้สูงอายุด้วย ก็คือต้องเตรียมความพร้อมในการที่จะให้ผู้สูงอายุอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่า ให้ตัวเขารู้สึกว่าเขายังเป็นประโยชน์แก่สังคมนี้อยู่ เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว มีเรื่องเศร้า ๑ เรื่อง ท่านอาจจะไม่เศร้าเหมือนผม แต่ผมเศร้ามาก เป็นนายพลตำรวจตรีครับ เป็นอดีตผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี ใช้ปืนกระบอกที่พกประจำกายมาตลอดชีวิต รับราชการยิงตัวตาย ชิมเศร้าครับ เพราะฉะนั้นจะมีผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถแต่ชิมเศร้า เพราะไม่ได้ถูกระบบนำมาจัดระบบให้เขามากขึ้นอีกจำนวนมากครับ โดยเฉพาะข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ แต่ข้าราชการอื่นผมไม่ทราบครับ แต่ตำรวจค่อนข้างชัดครับ พอเกษียณอายุราชการแล้ว ไม่ใช่ทิ้งลูกน้องนะครับ ลูกน้องทั้ง ข้าราชการทหาร ผมขอภัยนิดหนึ่งครับ ท่านจะมีบาร์มี กับลูกน้องมาก เพราะคุณลูกน้องมาตลอดชีวิต เกษียณอายุราชการแล้วยังมีลูกน้องมาชวนไปทำกิจกรรม ยังชวนไปทำโน่นทำนี่ แต่ตำรวจนี่ลูกน้องทิ้งเลยครับ ภรรยาโยนกะละมังใส่หน้าให้ชักผ้า ตายดีกว่า เพราะฉะนั้นข้าราชการที่เกษียณแล้วส่วนใหญ่จะอายุสั้น โดยเฉพาะข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และโดยเฉพาะตำรวจ เพราะก่อนหน้านี้กับลูกน้องนี้ทำไว้อยะครับ ทหารเขาให้ลูกน้อง ตำรวจเอาจากลูกน้องจริงหรือเปล่าไม่รู้ ที่นี้จากปัญหานี้ครับ ผมถึงบอกว่าต้องทำให้ครบ เรื่องสุขภาพจำเป็นแล้วละ ไซ้ แต่เรื่องที่ต้องเนื่องกับสุขภาพก็คือเอาประโยชน์เขามาใช้ ใช้ประโยชน์จากเขา ๒. ข้าราชการที่เห็นในขณะนี้คืออัยการกับศาลมีแล้ว ด้านอื่นละครับ กระทรวงพ่อแม่ครับ พม. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทยนะครับ เรื่องหนึ่งที่ผมจะฝากกรรมการไปเดี่ยวผมจะส่งเอกสารให้ นะครับ ในเรื่องข้อมูลจำนวนผู้สูงอายุ ไม่ทราบว่ามันเคลื่อนไหวเพราะว่าของผมสำรวจทีหลังหรือของท่านสำรวจก่อนกันแน่นะครับ ของผมเป็นข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ ประชากรเรา ๖๕,๑๗๒,๖๐๐ คน มีผู้สูงอายุคืออายุเกิน ๖๐ ปี ๑๐,๔๘๕,๗๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖ ครับ ของท่านยัง ๑๕ อยู่ ที่นี้เราคาดว่าในปี ๒๕๗๘ เราจะมีผู้สูงอายุในประเทศไทย ๒๐ ล้านคน ๒๐ ล้านคนนะครับ ในจำนวนนั้นยังมีผมอยู่ด้วย เพราะปี ๒๕๗๘ ผมยังไม่ตายแน่นะครับ ๒๐ ล้านคนครับ เราจะบริหารจัดการกับ ๒๐ ล้านคนนี้อย่างไรนะครับ นั่นละครับคือโจทย์ใหญ่ครับ ที่นี้ผมจะฝากสุดท้ายนะครับ ข้อเสนอแนะไว้ทั้งหมด ๗ ข้อ ผมขออนุญาตอ่านครับ

ข้อเสนอแนะที่ ๑ ในเรื่องสุขภาพของผู้สูงอายุเราจะต้องยึดมั่นในกรอบแนวคิด มีความสมดุลตั้งแต่การส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟู จนถึงการดูแลระยะยาว จึงต้องอาศัยความเชื่อมโยงระหว่างชุมชน สถานบริการด้านสุขภาพในทุกรูปแบบ

ข้อเสนอแนะที่ ๒ ต้องมีกลไกพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องสำหรับบุคลากรในทุกระดับมุ่งพัฒนาบุคลากรทั้งระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิ ทั้งในสถานพยาบาลและชุมชน

ข้อเสนอแนะที่ ๓ ครีบ สนับสนุนการวิจัยด้านเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ และนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย

ข้อเสนอแนะที่ ๔ มีความจำเป็นจะต้องบูรณาการองค์ความรู้ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับกระทรวงไปจนถึงท้องถิ่น นำไปสู่การบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ลดการซ้ำซ้อน และมุ่งสู่จุดมุ่งหมายเดียวกันคือให้ผู้สูงอายุดูแลตนเอง

ข้อเสนอแนะที่ ๕ ตระหนักถึงการเตรียมตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ก็ต้องยอมรับความจริงครับ ด้านการแพทย์เราดีขึ้น สุขภาพเราดีขึ้น ครอบครัวปัจจุบันนิยมที่จะไม่มีลูก นิยมไม่มีบุตรหรือมีก็น้อย ฉะนั้นแน่นอนครับสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทุกวัน

ข้อเสนอแนะที่ ๖ สถานพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับชุมชนในระดับปทุมภูมิ และทุติยภูมิ ต้องมีระบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะ ต้องดูด้านผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะ ชัดเจนแล้วครับแยกโซน (Zone) ครับ ไม่ใช่ผู้สูงอายุไปเข้าคิวกับเขาอยู่

อีกข้อหนึ่งด้านสังคมครับ เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ใช้ความรู้ความสามารถ ประสพการณ์ เพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมให้ได้มากที่สุด ผมยกตัวอย่างที่ประเทศญี่ปุ่น ให้ฟังเมื่อสักครูหนึ่งครับ ไปดูที่ประเทศจีน นิดเดียวครับแวะไปเมืองจินบ้าง เมื่อสักครู่นี้ ผมพูดเมืองจีนไว้ด้วยครับ ผมไปดูงานตำรวกที่ประเทศจีน ปรากฏว่ามีชายสูงวัยคนหนึ่ง จะดูเป็นตำรวกก็ไม่ใช่ ดูเป็นชาวบ้านก็ไม่ใช่ ดูเป็นอาสาหรืออะไรก็ไม่รู้ ลูกครึ่ง ลูกเสือชาวบ้านก็ไม่ใช่ ไปโบกรถอยู่หน้าโรงเรียน พอผมไปถามตำรวกเขาบอกว่ำนั่นคือ อดีตตำรวก เป็นตำรวกจราจรซึ่งตอนรับราชการก็จัดการจราจรอยู่หน้าโรงเรียนนี้ ตอนนี้ เกษียณอายุราชการแล้ว รัฐบาลจีนจ้างต่อให้ทำงานเช้าชั่วโมงครึ่ง เย็นชั่วโมงครึ่ง ก็คือ มาโบกรถเฉพาะหน้าโรงเรียน โบกรเสร็จแล้วกลับบ้านเลย เพราะเขามีประสบการณ์มา ๔๐ ปี โบกอยู่หน้าโรงเรียนนี้ ไม่มีใครโบกได้สวยงามชัดเจนแล้วรถไม่ติดเหมือนเมื่อเข้าอย่างเขาก็เลยไปโบกอยู่หน้าโรงเรียนต่อครับ ทำงานแค่วันละ ๓ ชั่วโมง รัฐบาลจ้างอีกนิดหน่อยครับ เพราะฉะนั้นเราต้องคิดเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุหรือผู้สูงวัยเราต้องยอมรับความจริงตรงนี้ เพราะฉะนั้นฝากกรรมการด้วยครับ ดูเรื่องสุขภาพอย่างเดียวไม่พอครับ ต้องดูเรื่องสถานภาพทางสังคมด้วย เดี่ยวเอกสารนี้ผมเตรียมไว้แล้ว ผมจะส่งให้ท่านประธาน ท่านอโณทัยด้วยความเคารพครับ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ เราได้รับฟังการอภิปรายที่เป็นประโยชน์มากจากสมาชิก โดยเฉพาะเกณฑ์วัดของผู้สูงอายุในอาชีพตำรวกก็คือกะละมัง บ้านท่านอำนวนายน่าจะมีหลายใบนะเท่าที่ผมทราบ ส่วนท่านชูชัย ศุภวงศ์ กับท่านเฉลิมชัย ให้ข้อสังเกต เดี่ยวกรรมการ

ลองพิจารณาดูเรื่องการขยับอายุผู้สูงอายุ เพราะว่าสังคมปัจจุบันพัฒนาด้านโภชนาการ แล้วก็ด้านสาธารณสุขดีมากนะครับ ก็ลองพิจารณา ถ้าตอบได้ก็เชิญ แต่ว่ามีท่านชูชัย ศุภวงศ์ เกณฑ์อายุ ผมยังไม่แก่นะครับ ผมยังไม่ถึงวัยรับเบี้ยยังชีพนะครับ ทางสมาชิกท่านใด จะอภิปรายเพิ่มเติมไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกขออภิปราย)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดอภิปรายนะครับ ต่อไปขอเชิญทางคณะกรรมการได้ชี้แจง ตอบข้อซักถามของท่านสมาชิกนะครับ ขอเชิญท่านวิเชียร ชวลิต ประธานอนุกรรมการ ขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับสังคมสูงวัยและผู้ด้อยโอกาส อดีตปลัดกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เชิญครับ

นายวิเชียร ชวลิต (กรรมการ) : เรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกที่เคารพครับ ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณ มีสมาชิกร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตอนแรกนี้กว่าจะมี ๒ ท่านก็ได้เพิ่มมาเป็น ๕ ท่านนะครับก็ต้องขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ท่านเฉลิมชัยฝากเรื่องการส่งเสริมให้ศูนย์แห่งนี้ หรือ ศพอส. มีรูปธรรม และความยั่งยืนนะครับ ก็คือการทำอย่างไรถึงจะให้การสนับสนุนให้ ศพอส. มีความเข้มแข็ง ก็ขออนุญาตเรียนว่าทางกรรมการจะได้ไปปรับข้อมูลให้เป็นการเน้นย้ำตามที่ท่านได้ให้ ข้อเสนอแนะครับ ส่วนเรื่องที่เป็นประเด็นสำคัญอย่างเช่นการสนับสนุนให้ค่าใช้จ่ายในการที่ เอกชนจะสนับสนุน ศพอส. แล้วไปหักภาษีได้ก็เป็นข้อพิจารณาที่ดีมากเลยครับ

ท่านสุรินทร์ได้ชมเชยแล้วก็บอกว่าอยากให้ศูนย์ ศพอส. พิจารณาถึงคนที่อายุ ๖๐ ปีแล้วยังทำงานได้นะครับ ก็เป็นที่น่ายินดีว่าที่ห้องประชุมแห่งนี้เราก็เป็นเครื่องยืนยันว่า คนอายุ ๖๐ ปีแล้วยังทำงานได้อยู่ ยังเข้มแข็งเต็มห้องประชุมนะครับ ยกเว้นท่านประธาน ท่านยืนยันแล้วว่าท่านยังไม่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุนะครับ ตอนนี้ก็มีคนที่ได้ แต่ในที่ประชุมนี้ ไม่ได้นะครับ แต่ที่นอกห้องประชุมก็จะได้ ๖๐๐ บาท ๗๐๐ บาท ๘๐๐ บาท แล้วก็ ๑,๐๐๐ บาท ถ้าใครได้ ๑,๐๐๐ บาทก็ต้องขอคารวะ เพราะว่าอายุถึง ๙๐ ปีแล้วนะครับ เพราะฉะนั้น ประเด็นสำคัญที่ท่านสุรินทร์ได้ฝากก็คือว่าอยากให้พิจารณาถึงคนอายุ ๖๐ ปีได้มีโอกาส ทำงาน ต้องขออนุญาตเรียนว่าเป็นการบ้านของกรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคมที่รับประเด็นนี้ แล้วก็อาจจะอยู่อีกส่วนหนึ่งของรายงานที่จะนำเสนอในโอกาสต่อไปในเรื่องของการทำอะไรถึงจะจ้างงาน หรือจะทำให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสมีงานทำ นอกจากวัตถุประสงค์เรื่องของการใช้ประโยชน์แล้ว ยังมีวัตถุประสงค์เรื่องทำให้ผู้สูงอายุ มีรายได้ยังชีพในบั้นปลายนะครับ

อีกส่วนหนึ่งที่ท่านเสนอแนะไว้ว่าอยากให้มีการสนับสนุนร่วมใน ศพอส. ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสาธารณสุข ก็ขออนุญาตเรียนว่า ศพอส. ตอนนี้ ๘๗๘ แห่ง อาจจะเพิ่มไป เพราะว่าอันนี้เป็นคำตอบกับท่านชูชัยด้วยว่า ตอนนี้กระทรวง สาธารณสุขมาประสานการปฏิบัติกับ ศพอส. ในรูปแบบเดียวกันกับการดูแลคนไข้ติดเตียง ซึ่งเรามีอยู่ประมาณ ๑ เพอร์เซ็นต์กว่า ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน แล้วก็ในกลุ่มเหล่านี้ได้ใช้ เงินกองทุนสุขภาพตำบลไปให้การสนับสนุน เพื่อที่จะทำให้คนไข้ติดเตียงทั้งหมดไม่อยู่ในโรงพยาบาลแล้วก็ไปอยู่ในชุมชน แล้ว ศพอส. แห่งนี้ก็จะเป็นที่รวมของอาสาสมัคร ดูแลผู้สูงอายุ แล้วอาสาสมัครเหล่านี้ก็จะทำหน้าที่เคลื่อนย้าย หรือพุดงาย ๆ ว่าเข้าไป เยี่ยมเยียน ไปดูแลคนไข้ติดเตียง ไปบริการที่บ้านในชุมชนนะครับ ก็ถือว่าเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งเป็นไปตามหลักการของการดูแลร่วม แล้วก็ต้องเรียนว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนเป็นเจ้าของอย่างแท้จริงกับ ศพอส. แล้วก็ท้องถิ่นจะมีบทบาทอย่างมากนะครับ

เรียนท่านชูชัยเพิ่มเติมว่าในส่วนของการดูแลผู้สูงอายุเนื่องจากประเทศเรา เกือบเกษียณน้อยนะครับ ถ้าในประเทศในกลุ่มนอร์ดิก (Nordic) เขาเกษียณประมาณเฉลี่ยแล้ว ๔๐ เพอร์เซ็นต์ของเงินได้ เพราะฉะนั้นทุกคนก็ต้องดูแลเรื่องการออม เพราะรัฐมีหน้าที่ดูแล ทั้งหมดจนบั้นปลายชีวิต ศูนย์และบริการต่าง ๆ ดำเนินการโดยรัฐทั้งหมดนะครับ แต่ของเรา เรามีอัตราภาษีที่ต่ำกว่า เพราะฉะนั้นลักษณะการดูแลแบบชุมชนมีส่วนร่วมจึงมีบทบาท

และมีความสำคัญอย่างยิ่ง ก็เป็นแนวคิดที่มาสนับสนุนแนวทางของ ศพอส. ในการดำเนินการนะครับ

ท่านอำนวยการได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะบัญญัติ ๗ ข้อ แล้วเห็นบอกจะส่งให้ท่านประธานอโณทัยด้วยนะครับ ก็เรียนว่าการดำเนินการเรื่องของผู้สูงอายุ หลักที่ท่านได้เสนอแนะในข้อ ๔ เรื่องของการบูรณาการความรู้ ลดความซ้ำซ้อน และมีจุดหมายเดียวกัน ก็คือทำอย่างไรจะดูแลผู้สูงอายุ เป็นหลักการที่สำคัญของ ศพอส. อยู่แล้ว แล้วก็การบ้านที่ท่านให้ในข้ออื่น ๆ มีหลายข้อที่อยู่ในภารกิจของเรา ที่สำคัญที่ท่านเน้นย้ำก็คือเรื่องทำอย่างไรให้ผู้สูงอายุที่อายุ ๖๐ ปีแล้วสามารถที่จะมีบทบาทและมีการทำงาน ท่านยกตัวอย่างเรื่องอายุ ๖๐ ปีแล้วยังโบกรถมาได้ อยู่ แล้วก็อาจจะมีเวลาทำงานไม่เต็มเวลา นี่ก็เป็นหลักที่จะนำไปสู่การพิจารณาเพื่อเป็นข้อเสนอในรายงานลำดับต่อไป

ท้ายที่สุดต้องขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ แล้วก็กรรมวิธีการก็รับข้อเสนอแนะของท่านทั้งหลาย แล้วก็จะได้ไปดำเนินการปรับให้สอดคล้อง แล้วก็นำเสนอในลำดับต่อไป ต้องขอขอบพระคุณอย่างยิ่งครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านประธานอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ นะครับ ประธานกรรมวิธีการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม และอดีตสมาชิกวุฒิสภาครับ

นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์ (ประธานกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพครับ ผมขอเพิ่มเติมข้อมูลที่เรายังไม่ได้พูดถึงสักเล็กน้อยครับ ผู้สูงอายุขณะนี้เรา ๑๐ ล้านคน แต่ลงไปดูในรายละเอียดแล้วเป็นที่น่ายินดี เพราะว่าประมาณ ๘๕ เปอร์เซ็นต์ หรือประมาณ ๘,๕๐๐,๐๐๐ คนนั้น ยังเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพและยังเป็นพลังของแผ่นดินนะครับ ไม่ใช่เป็นผู้สูงอายุที่ไร้คุณภาพ มีเพียงประมาณ ๑.๓ เองครับที่เป็นผู้สูงอายุที่ติดเตียง ก็คือประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ คนนะครับ นอกนั้นก็เป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้บ้างไม่ได้บ้าง แต่ ๘๕ เปอร์เซ็นต์ยังเป็นพลังของแผ่นดินนะครับ เพราะว่าโครงสร้างเหล่านี้ก็ทำให้ไม่น่าหนักใจเท่าไรถึงแม้จะเป็นผู้สูงอายุก็ตาม อย่างเช่นพวกเรา ๆ ที่นั่งอยู่ก็ถือว่าเป็นผู้สูงอายุที่ยังมีศักยภาพอยู่นะครับ เพราะในห้องนี้ผมมองไปแล้ว น่าจะเป็นสังคมผู้สูงอายุนะครับ ก็เป็นประเพณีครับที่ว่า ทุกประเด็น ทุกข้อสังเกต ทุกข้อเสนอแนะ กรรมการน้อมรับด้วยความยินดีที่จะไปวิเคราะห์ให้ตกผลึกแล้วก็มาเป็นความสมบูรณ์แบบของรายงานนะครับ ขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน เพราะวันนี้เราก็มี ๒ เรื่องนะครับ คงได้รับความเมตตาจากเพื่อนสมาชิกทุกท่านครับ ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ก็ยืนยันได้ว่าผู้สูงอายุในประเทศไทย โดยเฉพาะที่นั่นะครับ เป็นสังคมสูงวัยแบบสมบูรณ์แบบ แต่ว่าเป็นผู้สูงวัยที่เป็นตะเกียงมีไส้ มีน้ำมัน แล้วก็มีไฟอยู่นะครับ ก็เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงาน เรื่อง การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุแล้ว ก่อนที่จะขอมติจากที่ประชุม ผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิแสดงตน โปรดเสียบัตรและกดปุ่มแสดงตนครับ

(สมาชิกทำการเสียบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวรอสมาชิกสักครู่ครับ ท่านสมาชิกได้ใช้สิทธิแสดงตนยังไม่ครบนะครับ ยังทยอยเดินเข้ามา เดินมาไกลจากอาคาร ๒ และอาคาร ๓ แต่ไม่มีอาการหอบเลยนะครับ ท่านไวกุณฐ์ ท่านวรวิทย์ เรียบร้อยแล้วนะครับ สมาชิกได้ใช้สิทธิแสดงตนแล้วนะครับ เจ้าหน้าที่ขอแสดงผลครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๖๓ ท่าน เป็นอันว่าครบองค์ประชุมครับ

ต่อไปผมจะขอติจากที่ประชุมว่าจะเห็นชอบกับรายงาน เรื่อง การขับเคลื่อน
ต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ หรือไม่ ซึ่งหากเห็นชอบ
คณะกรรมการธิการจะได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกไปปรับปรุงก่อนที่จะส่ง
รายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปนะครับ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : ต่อไปเป็นการลงมตินะครับ ตามข้อบังคับ ข้อ ๖๐ ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิ
ออกเสียงลงคะแนน ผู้ใดเห็นชอบโปรดกดปุ่ม เห็นด้วย ผู้ใดไม่เห็นชอบโปรดกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย
ผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียงโปรดกดปุ่ม งดออกเสียง ขอเชิญใช้สิทธิลงคะแนนนะครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
คนที่หนึ่ง) : สมาชิกท่านใดยังไม่ได้ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนบ้างไหมครับ ถ้าได้ใช้สิทธิ
ครบถ้วนแล้ว ผมขอปิดการลงคะแนน ขอทราบผลการลงคะแนนครับ จำนวนผู้เข้าประชุม
๑๖๔ ท่าน เห็นด้วย ๑๖๒ ท่าน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๒ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง
ไม่มีนะครับ

เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เรื่อง การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุแล้ว เป็นอันว่าจบการพิจารณารายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมครบทั้ง ๒ เรื่องนะครับ ก็ขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจงผ่านไปได้ด้วยดี

ต่อไปเป็นการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๓.๒ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการศึกษา เรื่อง แผนปฏิรูประบบประกันคุณภาพการศึกษา

รายงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา”

★★★

10/11/สปช.

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

ที่ (สพท) ๒๒๑๔/๒๕๕๙

(สำเนา)

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่อง “แผนปฏิรูประบบ
การประกันคุณภาพการศึกษา”

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน
๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้
ประกอบด้วย

๑. นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	ประธานกรรมการ
๒. พลเอก พหล สงำเนตร	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก พอพล มณีรินทร์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง และผู้ช่วยโฆษกกรรมการ
๔. พลอากาศเอก วัชร มณีชัย	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญมาตย์	รองประธานกรรมการ คนที่สี่ โฆษกกรรมการ
๖. นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐ์บาทูภา	และผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ
๗. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	กรรมการ
๘. พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	กรรมการ
๙. พลอากาศเอก คราฑพิทย์ กุญชร ณ อยุธยา	กรรมการ
๑๐. พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุณ	กรรมการ
๑๑. นายชูชัย ศุภวงศ์	กรรมการ
๑๒. นายณัฐ ชพานนท์	กรรมการ
๑๓. นายประยูร เขียววัฒนา	กรรมการ
๑๔. พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	กรรมการ
๑๕. พลเอก วรวิทย์ พรณสมัย	กรรมการ
๑๖. พลเอก วุฒินันท์ สีสายุทธ	กรรมการ
๑๗. นายสมเดช นิลพันธุ์	กรรมการ
๑๘. พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	กรรมการ
๑๙. นายอุทัย เลาหิเชียร	กรรมการ
๒๐. นายวินัย ตะห์ลัน	เลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา รายงานเรื่อง “แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ ศัลยกำธร

(นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร)

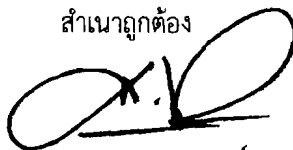
ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๖๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๖๗

สำเนาถูกต้อง

(นายสาธิต ประเสริฐศักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

สุภาพ/ร่าง

สุภาพ/พิมพ์

วราภรณ์/ตรวจ

สารบัญ

รายงานของคณะกรรมการจัดการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา

เรื่อง “แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา”

	หน้า
๑. แผนการปฏิรูป	๑
๑.๑ เรื่องที่คณะกรรมการเห็นว่าประเด็นสมควรปฏิรูป เรื่อง “แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา”	๑
๑.๒ ปัญหา	๑
๑.๓ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกรณีมีการดำเนินการการประกันคุณภาพ การศึกษาตามระบบเดิม	๑๑
๒. วิธีการปฏิรูป	๑๒
๒.๑ วิเคราะห์ จัดทำแนวทางเกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป	๑๒
๒.๒ แนวทางแก้ไข	๑๓
๒.๒.๑ แนวทางการแก้ไขในภาพรวม	๑๓
๒.๒.๒ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาใหม่ที่น่าสนใจ	๑๔
๒.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับหลังการปฏิรูป	๒๒
๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป	๒๓
๓.๑ ระยะที่ ๑	๒๓
๓.๒ ระยะที่ ๒	๒๓
๓.๓ ระยะที่ ๓	๒๓
๓.๔ ระยะที่ ๔	๒๓
๓.๕ ระยะที่ ๕	๒๓
๓.๖ ระยะที่ ๖	๒๓
๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ (กรณีที่ต้องใช้งบประมาณ)	๒๓
๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๒๔
๖. ข้อเสนอแนะ	๒๔
๗. ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ	๒๕
๘. ตารางสรุปแผนปฏิรูประบบประกันคุณภาพการศึกษา	๒๗

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็น
จากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓๑

ภาคผนวก ข

- การประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔๒

ภาคผนวก ค

- การประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลความคิดเห็น
จากสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ๔๗

ภาคผนวก ง

- การประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลความคิดเห็น
จากคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม
แห่งสหประชาชาติ (National Commission for UNESCO) ๕๑

ภาคผนวก จ

- รายงานผลการสำรวจความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องกับระบบ
ประกันคุณภาพการศึกษาของไทย ๕๕

ภาคผนวก ฉ

- รายงานผลการจัดทำสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group) ๖๗

ภาคผนวก ช

- พระราชบัญญัติ มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ๗๑

ภาคผนวก ซ

- แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาในต่างประเทศ ๘๔

ภาคผนวก ฌ

- รายชื่อคณะอนุกรรมการ คณะที่ปรึกษาอนุกรรมการ
และคณะทำงาน ๘๗

ภาคผนวก ฎ

- รายชื่อคณะผู้จัดทำรายงาน ๙๑
-

รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการศึกษา

เรื่อง “แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา”

๑. แผนการปฏิรูป

๑.๑ เรื่องที่คณะกรรมการการเห็นว่าเป็นประเด็นสมควรปฏิรูป โดยให้คำนึงถึงความสำคัญเร่งด่วนและความสัมฤทธิ์ผลของการปฏิรูปในระยะเวลาที่เหลืออยู่ คือ **“แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา”**

เหตุผลที่ต้องมุ่งเน้นการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาคือสามารถทำได้เร็ว เป็นวิธีการปฏิบัติที่มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับแนวความคิดหรือวิธีการปฏิบัติอื่นๆในการปฏิรูปการศึกษา (World Bank ๒๐๑๒) และทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพสูงเพื่อนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย (Conference: National Framework of Educational Assessment, ๑๖th – ๑๘th December ๒๐๑๕, organized by Cambridge International Examinations).

คณะกรรมการการจึงได้มีการพิจารณาเพื่อจัดทำแผนการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยแบ่งแผนการปฏิรูปเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) แผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก โดยได้มีการเสนอให้มีการชะลอการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกโดย สมศ. ออกไป ๒ ปี จนกว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขระบบการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาใหม่ทั้งระบบให้ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ซึ่งได้มีการนำเสนอผ่านสภาและส่งไปยัง ครม.เพื่อพิจารณาแล้วและ ๒) แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา ที่จะนำเสนอต่อมาเพื่อให้ครบสมบูรณ์สำหรับการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่คณะกรรมการการได้เสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ดังนั้น คณะกรรมการการจึงขอเสนอแผนในการขับเคลื่อนการปฏิรูปดังกล่าว

๑.๒ ปัญหา

สถานการณ์ปัจจุบันของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวด ๖ มีการกำหนดมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรา ๔๗ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา ๔๙ ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มี

การตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ และให้มีการประเมินอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี

มาตรา ๕๐ ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ และ

มาตรา ๕๑ กรณีผลการประเมินภายนอกไม่ได้ตามมาตรฐาน สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจะต้องจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขไปยังหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

มาตรา ๔ ยังได้ให้นิยามการประกันคุณภาพภายใน หมายความว่า “การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด” ส่วนการประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง “การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายนอก โดย สมศ. หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา”

กล่าวโดยสรุป ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดทำการประเมินเองทุกปีและการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกโดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) อย่างน้อยทุกห้าปี โดยจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้ ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการและแนวการจัดการศึกษาตลอดจนบริบทในการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ

ดังนั้น การดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกจะต้องยึดตามเจตนารมณ์ดังกล่าว

แต่จากการติดตามการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอกโดย สมศ. ของการศึกษาระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ จนถึงปัจจุบัน ทั้งในสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษา ของภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้สำหรับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การประเมินคุณภาพภายนอกได้ดำเนินการมาแล้ว ๓ รอบ แต่กลับพบว่าการประเมินดังกล่าวทั้งในส่วนของระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่กำหนดไว้คือไม่สอดคล้องและส่งเสริมสอดคล้องกับความมุ่งหมาย หลักการและแนวการจัดการศึกษาตลอดจนบริบทในการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ที่มีความแตกต่างกัน และที่ยิ่งไปกว่านั้น ผลของการประเมินยังไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาเหล่านั้น ซึ่งเป็นเจตนารมณ์หลักของเรื่องนี้แต่อย่างใด ในทางตรงกันข้ามกลับก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมายที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการประกันคุณภาพภายในและโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการประเมินคุณภาพภายนอกโดย สมศ. ที่ทำให้สถานศึกษาทุกระดับต่างประสบปัญหาจากการดำเนินการในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก โดยไม่ทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นในการจัดอันดับทางการศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ ของโลก เช่น อันดับมหาวิทยาลัยไทย อันดับทักษะความสามารถทางคณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ (PISA) อันดับทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษ (EF EPI) และอันดับคุณธรรมจริยธรรมของประเทศไทยดังแสดงให้เห็นในดัชนีชี้วัด

ภาพลักษณ์คอร์รัปชันโลก เป็นต้น ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑.๒.๑ ความไม่สอดคล้องกันของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและระบบประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

โครงสร้างของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกทุกระดับการศึกษาในปัจจุบันมีความซ้ำซ้อนและขาดความเชื่อมโยงกันทางปฏิบัติ ทั้งในเรื่องเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้) และแนวทางการปฏิบัติ ทั้ง ๆ ที่พระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๘ (๑) ให้สำนักงานฯ พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพของของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด แต่ในทางปฏิบัติ หน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลคุณภาพการศึกษาทุกระดับและทุกระบบทั้ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และ สมศ. ต่างหน่วยงานต่างกำหนดเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้) และแนวทางการประเมินของตนเอง ซึ่งทำให้ไม่สอดคล้องกันทางปฏิบัติ

นอกจากนี้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในเองยังมีการดำเนินการประเมินที่ซ้ำซ้อนกันระหว่างสถานศึกษาที่ต้องทำการประเมินตนเองทุกปีกับหน่วยงานต้นสังกัดที่เข้ามาประเมินสถานศึกษาทุกสามปีและหน่วยงานภายนอกที่เข้ามาประเมินสถานศึกษาทุกห้าปี และในการประเมินสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีการดำเนินการทั้งในระดับหลักสูตร ระดับคณะวิชา ระดับสถาบันและองค์กรวิชาชีพ ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระให้กับสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นอันมาก

๑.๒.๒ ความพร้อมของสถานศึกษา

ในระยะเวลา ๒๐ ปีของการประกันคุณภาพภายในและ ๑๕ ปีของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ทั้งหน่วยงานที่ถูกประเมิน หน่วยงานต้นสังกัด และ สมศ. มีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติบ่อยครั้งอันเนื่องมาจากปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกจนมีข้อร้องเรียนจากสถานศึกษาเป็นจำนวนมาก แต่ความพยายามในการแก้ปัญหาดังกล่าวของทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกยังไม่เป็นผลสำเร็จเนื่องจากหลักการและวิธีการของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่กำหนดไว้คือไม่สอดคล้องและส่งเสริมสอดคล้องกับความมุ่งหมาย หลักการและแนวการจัดการศึกษาตลอดจนบริบทในการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ที่มีความแตกต่างกัน และการประเมินเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างแท้จริง

ตัวอย่างเช่นคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ ระบุให้สถานศึกษามีอิสระในการเลือกใช้ระบบที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เช่น ระบบ ASEAN University Network – Quality Assurance (AUN-QA) ระบบ Educational Criteria for Performance Excellence (EdPEX)

หรือ ระบบที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นเอง โดยผ่านการพิจารณาจากสถาบันและเสนอคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและควมมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา

ในปัจจุบันบางคณะในบางสถานศึกษาได้เลือกใช้ระบบ AUN-QA ระบบ EdPEX หรือ ระบบที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นเอง และอยู่ในระหว่างการศึกษา อบรม พัฒนา และปรับใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรยังไม่เสร็จสิ้น สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังใช้ระบบของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีเกณฑ์มาตรฐานละเอียดและซับซ้อนมาก อีกทั้งยังมีการปรับเปลี่ยนเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพบ่อยครั้ง ดังนั้น สถานศึกษาจำนวนมากจึงยังไม่พร้อมรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน เนื่องจากยังปรับปรุงระบบไม่ลงตัว และยังมีปัญหาในการเทียบเคียงกับระบบที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เมื่อนำคะแนนการประเมินต่างระบบ ต่างหลักสูตร มารวมเป็นคะแนนระดับคณะและระดับสถาบัน เนื่องจากมหาวิทยาลัยบางแห่งต้องใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในมากกว่าหนึ่งระบบ เช่นระบบของคณะกรรมการประกันคุณภาพคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาสำหรับหลักสูตรที่ยังไม่พร้อมที่จะรับการประเมินโดยระบบที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และระบบ AUN-QA สำหรับหลักสูตรที่มีความพร้อม

เนื่องจากตาม พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๘ (๑) กำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้มีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพศึกษานอก ดังนั้น เมื่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษายังไม่พร้อม การประเมินคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยงานภายนอกก็ยังไม่อาจช่วยให้เกิดการพัฒนาของสถานศึกษาได้เช่นกัน

๑.๒.๓ การะงานและความพร้อมของบุคลากร

บุคลากรของสถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสมศ.ทั้งในเรื่องเนื้อหาที่ต้องนำเสนอ เอกสารอ้างอิง ประกอบกับการปรับเปลี่ยน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ และกฎระเบียบต่าง ๆ บ่อยครั้ง ทำให้บุคลากรของสถานศึกษาขาดทัศนคติที่ดีต่อการประเมิน อันเนื่องมาจากภาระงานที่เกิดจากกระบวนการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาที่เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติ อีกทั้งยังไม่เห็นผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เกิดจากการนำผลการประเมินไปใช้ได้จริง

ในขั้นตอนของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต้องใช้บุคลากรด้านการสอนและการวิจัยจำนวนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทำให้บุคลากรเหล่านี้มีภาระงานเพิ่มขึ้นอีกนอกเหนือจากงานหลัก เช่น คณาจารย์ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เตรียมเอกสารประกันคุณภาพของตนเองและหลักสูตร รวมทั้งยังต้องใช้เวลาประเมินหลักสูตรอื่นในฐานะของผู้ประเมินภายในอีกด้วย และยังคงมีการเตรียมเอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับการประเมินในระดับหลักสูตรจากหน่วยงานต้นสังกัดอีกด้วย ดังนั้นหากแต่ละหลักสูตรใช้ผู้ประเมินหลักสูตรละ ๓ คน ดังนั้น มหาวิทยาลัยที่มีการเปิดการเรียนการสอนทั้งหมด ๘๓ หลักสูตร จะใช้ผู้ประเมินหลักสูตร ๒๔๙ คน คณาจารย์ต้องทำหน้าที่เป็น ๑) ผู้เตรียมเอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ๒) ผู้ประเมินคุณภาพภายใน และ ยังอาจปฏิบัติหน้าที่เป็น ๓) ผู้ประเมินคุณภาพภายในของสถาบันอื่น จึงต้องรับภาระงานเพิ่มเติมจากภาระงานสอนและวิจัย

ซึ่งสภาพการประเมินคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันของสถานศึกษาในทุกสังกัด ทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาในสังกัด สพฐ. สอศ. สกอ. สำนักงาน กศน. และสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ต่างก็ประสบปัญหาในลักษณะเดียวกัน

๑.๒.๔ การด้านงบประมาณ

จากการประเมินที่ผ่านมา สถานศึกษาทุกแห่งต้องเข้ารับการประเมิน ต้องใช้งบประมาณของประเทศจำนวนมากสำหรับการจัดเตรียมเอกสาร การจ้างผู้ประเมิน รวมทั้งค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ ที่สืบเนื่องจากการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก โดยที่งบประมาณดังกล่าวไม่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมแต่อย่างใด เช่น ในปี ๒๕๕๘ TDRI รายงาน ว่า สมศ. ต้องใช้งบประมาณจำนวน ๑,๘๐๐ ล้านบาทในการจัดการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบ ๕ ปี โดยงบประมาณนี้นับเป็นการสูญเปล่าอย่างยิ่ง หากรวมงบประมาณที่จ่ายไปแล้ว สามารถ คิดเป็นงบประมาณ ๕,๔๐๐ ล้านบาท แต่คุณภาพการศึกษาของประเทศกลับตกต่ำลง และก่อให้เกิดปัญหาขึ้นกับสถานศึกษาอย่างมากมาย (<http://tdri.or.th/tdri-insight/๒๐๑๕๐๓๒๖-๓/>)

๑.๒.๕ การงานด้านเอกสาร

สืบเนื่องจากระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกในปัจจุบันเน้นเรื่องของการตรวจเอกสารต่าง ๆ เป็นหลัก ดังนั้น จึงก่อให้เกิดภาระงานด้านเอกสารแก่สถานศึกษาต่าง ๆ ที่ต้องจัดเตรียมเพื่อการรายงานและการตรวจประเมิน เช่น ในการประกันคุณภาพภายใน การศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน คณาจารย์ในสถาบันการศึกษาทุกระดับในประเทศต้องจัดเตรียมเอกสารจำนวนมาก ได้แก่ การจัดทำรายงาน มคอ. ๓ – มคอ. ๗ ยกตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เปิดสอน จำนวน ๘๓ หลักสูตร มีคณาจารย์ จำนวน ๔๘๘ คน ที่ต้องเขียน มคอ. ๓ และ มคอ. ๕ ในหลักสูตร ระดับปริญญาตรีซึ่งกำหนดให้มีการเรียนการสอน ๔๔ วิชา คณาจารย์ต้องจัดทำรายงาน มคอ. ๓ และ มคอ. ๕ รายวิชาละประมาณ ๗ หน้า (บางแห่งมีมากถึง ๑๕ หน้า) ดังนั้น รายงาน มคอ. ๓ และ ๕ ที่ต้องจัดทำตามหลักเกณฑ์ จึงมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๖๘๖ หน้า นอกจากนั้นยังกำหนดให้แต่ละหลักสูตรต้องจัดทำรายงาน มคอ. ๗ อีกประมาณ ๔๐ หน้า เมื่อรวมเอกสารทั้งหมดที่ต้องเขียนรายงาน มคอ.๓ - มคอ.๗ จะมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ หน้า ต่อหลักสูตร เป็นต้น

นอกจากการเขียนรายงานข้างต้นแล้ว ต้องมีการจัดทำสำเนาเอกสารเพื่อประกอบเป็นหลักฐาน รายงานทั้งหมด เช่น สำเนาบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ รูปภาพการดำเนินกิจกรรมทางวัฒนธรรม รายงานการประชุมต่าง ๆ ฯลฯ เอกสารจำนวนมากเหล่านี้ต้องจัดทำขึ้นทุกปี ทั้ง ๆ ที่ข้อมูลบางส่วนจัดเก็บไว้ในรายงานประจำปีในห้องสมุดอยู่แล้ว ทั้งนี้ สถาบันฯ ต้องจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ที่กล่าวข้างต้นอย่างน้อย ๒ ชุด เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามข้อกำหนดของ สกอ. ๑ ชุด และเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกตามข้อกำหนดของ สมศ. ๑ ชุด ในกรณีที่มีสภาวิชาชีพเข้ามาเกี่ยวข้อง ต้องจัดทำเอกสารเพื่อการประเมินโดยสภาวิชาชีพอีกอย่างน้อย ๑ ชุด และยังมีรายงานคุณภาพภายในของสถาบันการศึกษาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงานปกติอีก ๑ ชุด รวมทั้งสิ้นจากกระบวนการทั้งหมด สถานศึกษาต้องมีการจัดทำเอกสารหลายหมื่นแผ่น โดยไม่ได้มีการนำมาใช้ประโยชน์อีกครั้ง จากรายงานผลการสำรวจความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของไทย พบว่าร้อยละ ๘๓.๒ เห็นว่าไม่ควรให้สถานศึกษาสร้างเอกสารเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ ร้อยละ ๘๒.๗ เห็นด้วยเรื่องภาระเอกสารมากเกินไป

จำเป็นสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก และร้อยละ ๗๖.๖ เห็นด้วยว่ามีภาระเอกสารมากเกินไปจำเป็นสำหรับการประกันคุณภาพภายใน (ดังแสดงในภาคผนวก จ)

๑.๒.๖ คุณภาพของผู้ประเมิน

ปัญหาผู้ประเมินที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องพัฒนาการ บริบท หลักการ และจุดมุ่งหมาย ตลอดจนเนื้อหาสาระในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดังต่อไปนี้

๑.๒.๖.๑ ผู้ประเมินบางท่านมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงตามสาขาวิชาที่ตนประเมิน ในขณะที่อาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นผู้มีคุณวุฒิตรงสาขาวิชา

๑.๒.๖.๒ ผู้ประเมินบางท่านขาดความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ที่ต้องประเมิน หรือ มีความรู้ที่ไม่ทันต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ในการประเมินสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้ประเมินเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ถูกส่งไปประเมินหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ การพัฒนาหลักสูตรวิศวกรรม ๔.๐ และการบริหารการศึกษาดำเนินการบูรณาการใน ๔ สหวิทยาการ (STEM) เป็นต้น

๑.๒.๖.๓ ผู้ประเมินอิงกฎ ระเบียบ และเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพ หรือทำการประเมินโดยตรวจจับข้อบกพร่องจากรายงานเท่านั้น

๑.๒.๖.๔ ผู้ประเมินบางท่านเป็นนักวิชาการหรือเป็นผู้บริหารหน่วยงานราชการมีความรู้ที่ไม่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจึงขาดประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ไม่เข้าใจในบริบทของการบริหารสถานศึกษา

๑.๒.๖.๕ ผู้ประเมินขาดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเรื่องเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้ นอกจากนั้นยังตีความตามความเข้าใจของตนเอง จึงส่งผลให้ไม่สามารถประเมินคุณภาพได้อย่างถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน

๑.๒.๖.๖ ผู้ประเมินทำการประเมินตามเอกสารเป็นหลัก และตีความตามตัวอักษร มากกว่าที่จะมีการสำรวจสภาพความเป็นจริงจากการสังเกตและสัมภาษณ์ครู คณาจารย์ ผู้จ้างงาน ผู้เรียน บุคลากร ซึ่งการสัมภาษณ์ก็เป็นการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องที่สถานศึกษาจัดมา ดังนั้น ผลการประเมินจึงเป็นข้อเท็จจริงตามเอกสารซึ่งอาจไม่ตรงกับที่ปฏิบัติจริงที่อาจไม่สามารถอธิบายได้ด้วยเอกสารทั้งหมด จากรายงานผลการสำรวจความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของไทย พบว่าประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือผู้ประเมินที่ขาดมาตรฐาน การตีความเกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้ แตกต่างกันระหว่างผู้ประเมินด้วยกันเอง ยึดตัวหนังสือเป็นหลักโดยไม่สนใจข้อเท็จจริง (ดังแสดงในภาคผนวก จ)

๑.๒.๖.๗ การจัดผู้ประเมินภายในยังไม่เหมาะสมเนื่องจากอาจมีปัญหาด้านการเมือง เช่น การจัดผู้ประเมินภายในจังหวัดเดียวกันประเมินกันเอง อาจมีความเกรงใจหรือความสนิทสนมเข้ามาเกี่ยวข้อง หรือผู้ถูกประเมินเสนอให้ผู้ประเมินภายนอกเข้ามาดูแลการประกันคุณภาพภายในโดยมีค่าตอบแทน

๑.๒.๗ องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้

๑.๒.๗.๑ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกหลายข้อในทุกระดับและประเภทการศึกษา ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและไม่ยืดหยุ่น มีตัวบ่งชี้ย่อยที่กำหนดรายละเอียดมากเกินไปจำเป็นและไม่เหมาะสม ไม่สามารถสะท้อนคุณภาพ และบ่งชี้คุณภาพการจัดการการศึกษาได้จริง เช่น ในส่วนเกณฑ์ประเมินที่เกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษา ในเรื่องสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันยังไม่มี ความชัดเจน เกณฑ์การมีงานทำในระดับปริญญาตรี มี

นักศึกษาบางส่วนเป็นผู้มีงานทำอยู่แล้วจึงไม่ควรประเมินภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของหลักสูตรหรือสถาบันแต่อย่างใด ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ จำนวนหนึ่งเพราะการกวาดวิชา และผู้สอบโอเน็ตได้คะแนนสูงอาจไม่ได้เป็นผลจากเรียนการสอนของโรงเรียน และการกำหนดให้ครูมีครบตามสาขา แต่โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนชายแดนไม่สามารถมีครูครบและตรงสาขาได้ เป็นต้น

๑.๒.๗.๒ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้บางเกณฑ์ขาดความยืดหยุ่น และไม่มี ความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย หลักการ บริบท รูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละระดับที่มีความหลากหลาย เช่น ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ใช้เกณฑ์การประเมินของมหาวิทยาลัยปิดมาใช้กับมหาวิทยาลัยเปิด หรือมหาวิทยาลัยรูปแบบตลาดวิชา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีเป้าหมายต่างจากการศึกษาในระบบ กล่าวคือ กศน. มีเป้าหมายที่ไม่ได้เน้นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ เช่น ประกอบอาชีพ การอยู่ร่วมกันในสังคม แต่ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ยังไม่สะท้อนเป้าหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าว โดยที่ผ่านมามีหน่วยงานต้นสังกัด และ สมศ. ไม่ได้นำความคิดเห็นของ หน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงแรงงาน ตลอดจนสถาบันผู้ถูกประเมิน และสังคม มาใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขอย่างเหมาะสม

๑.๒.๗.๓ องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกไม่สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสำหรับการศึกษาทุกระดับและทุกระดับรูปแบบทำให้เป็นภาระสำหรับสถานศึกษาเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ในสถานศึกษาบางแห่งที่ต้องมีการประเมินจากองค์กรวิชาชีพพบว่าองค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ไม่สอดคล้องกับองค์กรวิชาชีพด้วย

๑.๒.๘ วิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอก

๑.๒.๘.๑ วิธีการประเมินเป็นการประเมินย้อนหลัง ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจริงได้

๑.๒.๘.๒ วิธีการประเมินอ้างอิงจากบันทึกเอกสารเป็นหลัก

๑.๒.๙ ความล่าช้าในกระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษาและการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาแบบตัดสิน (ตก/ผ่าน) ไปใช้เพื่อการลงโทษสถานศึกษา

๑.๒.๙.๑ การลดโอกาสของผู้เรียนในการเข้าศึกษา

เนื่องจาก สกอ. กำหนดให้ใช้ผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา ดังนั้น หากสถานศึกษามีหลักสูตรที่ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามระบบของ สกอ. จะไม่มีผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ดังนั้น สถานศึกษาจะไม่ได้รับการ จัดสรรเงินกู้ยืมจาก กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) สำหรับหลักสูตรดังกล่าวด้วย ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจะเป็นการลดโอกาสของผู้เรียนในการเข้าศึกษาในหลักสูตรดังกล่าว

๑.๒.๙.๒ ผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ

สำหรับสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาหากมีหลักสูตรที่ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรไม่แล้วเสร็จ หลักสูตรนั้นจะไม่ได้รับการเผยแพร่บนเว็บไซต์ของ สกอ. ซึ่งจะมีผลทำให้ผู้ปกครองและผู้เรียนเข้าใจผิดว่าหลักสูตรนั้นไม่ผ่านการประกันคุณภาพภายในโดย สกอ. และส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรดังกล่าว

๑.๒.๑๐ ความน่าเชื่อถือของผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษายานนอก

ตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้การประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษายานนอก เป็นไปเพื่อการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดย สมศ. จะต้องจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขไปยังหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป แต่จากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่ายังไม่มีผลการประเมินของสถานศึกษาไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้อย่างจริงจัง นอกเหนือจากประเด็นเรื่องผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกที่ไม่สะท้อนคุณภาพจริงของสถานศึกษาอันเนื่องมาจากปัญหาหลายประการตามที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ ๑.๒.๑ ถึง ๑.๒.๘ ยังมีประเด็นอื่นๆที่เกี่ยวข้องอีกเช่น ระบบการประเมินคุณภาพภายนอกของการศึกษาขั้นพื้นฐานโดย สมศ. ที่ผ่านมา ภายหลังจากที่คณะผู้ประเมินเข้าทำการประเมินโรงเรียนเรียบร้อยแล้วคณะผู้ประเมินจะเป็นคนจัดทำข้อเสนอแนะพร้อมร่างรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกให้กับสถานศึกษา ภายใต้วงเวลาที่กำหนด เพื่อให้สถานศึกษารับรองร่างรายงานผลการประเมินข้อเสนอแนะจากคณะผู้ประเมินก่อน จึงจะสามารถจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกเสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน หากสถานศึกษาไม่รับรองร่างรายงานดังกล่าว สมศ. จะไม่สามารถเสนอรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษายานนอกต่อ คณะรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จากกรณีที่สถานศึกษาไม่ยอมรับรับรองร่างรายงานผลการประเมินของคณะผู้ประเมินภายนอก ส่งผลให้มีการรายงานผลการประเมินอย่างประนีประนอมเพื่อให้กระบวนการประเมินภายนอกเสร็จสิ้นลงภายในกำหนดระยะเวลา

อีกทั้งรายงานผลการประเมินข้อเสนอแนะส่วนใหญ่มักจะมีเนื้อหากว้างไม่ได้เจาะจงไปที่ประเด็นที่แต่ละโรงเรียนควรพัฒนาโดยตรง ในขณะที่ สมศ. ไม่นำเอาผลประเมินของคณะผู้ประเมินไปวิเคราะห์เพิ่มเติมในภาพรวมเพื่อสร้างคำแนะนำให้แต่ละโรงเรียนในอีกระดับหนึ่ง ระบบการให้คำแนะนำลักษณะนี้ทำให้คุณภาพของคำแนะนำที่แต่ละโรงเรียนจะได้รับมีความแตกต่างกันตามคุณภาพและประสบการณ์ของคณะผู้ประเมิน ซึ่งลงพื้นที่ประเมินโรงเรียนแต่ละแห่งเป็นเวลากำหนด

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าในกระบวนการนำผลการประเมินภายนอกไปใช้ประโยชน์ของ สมศ. จะเกิดขึ้นภายในระบบราชการเป็นหลัก โดยถึงแม้ว่าจะมีการนำผลประเมินมานำเสนอต่อสาธารณชนแต่การรายงานดังกล่าวเป็นการรายงานผลการรับรองมาตรฐาน คະแนมมาตรฐานชีวิต และคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมของสถานศึกษา ยกตัวอย่างเช่น มีการรายงานว่า โรงเรียน ก ได้คะแนนตัวชี้วัดที่ ๕ ในระดับ ๗.๘ จากคะแนนเต็ม ๑๐ เป็นต้น โดยที่มิได้มีการวิเคราะห์ จัดลำดับ หรือเรียบเรียงเพิ่มเติม เพื่อให้สาธารณชนสามารถตีความหรือ

เทียบเคียงรายงานผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งทำให้รายงานผลการประเมินดังกล่าวไม่ได้รับความสนใจจากสาธารณชนและการนำไปใช้ประโยชน์ยังอยู่ในวงจำกัด

๑.๒.๑๑ ข้อสรุปปัญหาและข้อร้องเรียนจากการประกันคุณภาพการศึกษา

นอกจากปัญหาหลัก ๆ ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกทั้งระบบที่กล่าวมาข้างต้นยังมีงานวิจัยจากสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ในเรื่องของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกอีกเป็นจำนวนมากที่ได้ข้อสรุปของปัญหาออกมาคล้าย ๆ กันที่รายงานฉบับนี้ไม่สามารถลงรายละเอียดได้ทั้งหมด ซึ่งปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นทางหน่วยงานที่รับผิดชอบเช่น สมศ. ก็ยอมรับทราบตามที่ปรากฏอยู่ในผลงานวิจัยที่จัดทำขึ้นโดย สมศ. เอง เรื่องการสรุปผลการวิจัยติดตามการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ที่ไม่ได้รับรองมาตรฐานการศึกษารอบสาม ที่ได้เปิดเผยถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารการศึกษาและคณาจารย์ เรื่องข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบสาม ยกตัวอย่างเช่นในเรื่องภาระงานเอกสาร ควรกำหนดการใช้หลักฐานเอกสารเท่าที่จำเป็น ความไม่พร้อมของสถานศึกษาอันเนื่องมาจากความไม่เข้าใจหลักการ แนวทางการดำเนินงานและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบสาม ความไม่พร้อมและความจำกัดของสถานศึกษาด้านทรัพยากรและบุคลากร การทำหน้าที่ของผู้ประเมินที่ยังไม่เข้าใจบริบทของสถานศึกษา ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินที่ไม่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ความล่าช้าในการแจ้งการเปลี่ยนแปลงของเกณฑ์การประเมินความล่าช้าในการส่งผลประเมินให้สถานศึกษาเพื่อไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือแนะนำเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของหน่วยงานต้นสังกัด และระบบความเชื่อมโยงของการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพภายในและภายนอก

จากข้อมูลทั้งหมดจะเห็นว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันทำให้สถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทต่างประสบปัญหาจากการดำเนินการในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกอย่างมากและส่งผลกระทบโดยตรงต่อครู นักเรียน และผู้ปกครอง จะเห็นได้ว่ามีการณรงค์ร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่องผ่านทาง change.org ที่เป็นเว็บไซต์ซึ่งเปิดให้ประชาชนทั่วไปนำเสนอประเด็นเพื่อรณรงค์ ซึ่งจำนวนผู้ใช้งานผ่านเว็บไซต์ change.org ในไทยมีมากกว่า ๑.๒ ล้านคน และยังมีการร้องเรียนและการแสดงความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์และช่องทางอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวถึงอีกเป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ จากรายงานผลการสำรวจความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของไทย ที่จัดทำโดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สมาชิกขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ที่ทำการสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกในทุกระดับการศึกษาทั่วประเทศไทย เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพในปัจจุบัน และข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องบทบาทและหน้าที่ที่ควรกระทำของผู้มีส่วนร่วมฝ่ายต่าง ๆ ในการประกันคุณภาพ ผลการสำรวจพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าระบบการประกันคุณภาพปัจจุบันสร้างภาระเอกสารมากเกินไป เกณฑ์คุณภาพและตัวบ่งชี้ขาดความยืดหยุ่น

และไม่สามารถวัดผลคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง ควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินคุณภาพ ดังนั้น ควรให้สถานศึกษากำหนดองค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้ และดำเนินการประเมินคุณภาพของตนเอง นอกจากนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างดำเนินงานไปคนละทิศทาง ดังนั้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เสนอความเห็นว่าการให้หน่วยงานต้นสังกัดทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ส่งเสริม ช่วยเหลือ สถานศึกษาในการประเมินตนเอง และ ให้หน่วยงานภายนอกทำการตรวจเยี่ยมอย่างเป็นกัลยาณมิตรเพื่อรับรองการประเมินตนเองเมื่อสถานศึกษาร้องขอ ทั้งนี้ การประกันคุณภาพควรทำจากมุมมองเพื่อการพัฒนาและการเรียนรู้ไม่ใช้การกำกับ ดูแล และควบคุมดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อคำถามทุกข้อ โดย ร้อยละ ๘๓.๒ เห็นว่าไม่ควรให้สถานศึกษาสร้างเอกสารเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ ร้อยละ ๘๒.๗ เห็นด้วยเรื่องภาระเอกสารมากเกินไป จำเป็นสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ร้อยละ ๘๐.๘ เห็นว่าควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประกันคุณภาพภายใน ร้อยละ ๘๐.๔ เห็นว่าควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินคุณภาพภายนอก ร้อยละ ๗๖.๖ เห็นด้วยว่ามีภาระเอกสารมากเกินไป จำเป็นสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ร้อยละ ๗๖.๖ เห็นว่าไม่ควรกำหนดรูปแบบวิธีการ และรูปแบบการรายงานแบบตายตัว ร้อยละ ๗๖.๒ เห็นว่าการประกันคุณภาพในปัจจุบันไม่สะท้อนคุณภาพที่แท้จริงของสถานศึกษา ร้อยละ ๗๕.๙ ควรสำรวจคุณภาพของสถานศึกษาจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากกว่าประเมินจากการดำเนินงาน ร้อยละ ๗๔.๙ เห็นว่าสถานศึกษาควรดูแลและพัฒนาคุณภาพของตนเองและให้ สังคมตัดสินคุณภาพจากผลลัพธ์จากการดำเนินงาน ร้อยละ ๗๔.๔ เห็นว่าตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพในปัจจุบันไม่เหมาะกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ร้อยละ ๗๒.๓ เห็นว่าตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดในปัจจุบันไม่สามารถสะท้อนคุณภาพแท้จริงของสถานศึกษา ร้อยละ ๗๒.๔ เห็นว่าควรให้สถานศึกษากำหนดเกณฑ์คุณภาพ ตัวชี้วัด และวิธีการประกันคุณภาพเอง (ดังแสดงในภาคผนวก จ หน้า ๕๕)

โดยสรุปทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภายใต้กำกับของกระทรวงศึกษาอย่างเช่น สพฐ. สกอ. หรือหน่วยงานที่เป็นองค์กรอิสระอย่าง สมศ. ต่างก็ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ดีอยู่แล้ว ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัดซึ่งมีการดำเนินการต่อเนื่องมาเกือบ ๒๐ ปี และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกโดย สมศ. ที่มีการดำเนินการมา ๑๕ ปีแล้ว ไม่ได้รับการยอมรับทั้งจากสถานศึกษาและสาธารณชนว่าทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาจึงได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะร่วมมือกันแก้ไขปัญหที่เกิดจากการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกโดยสมศ. ก่อนที่ทั้งสองหน่วยงานจะดำเนินการต่อ ซึ่งเป็นการใช้งบประมาณอย่างไม่คุ้มค่าและเป็นการซ้ำเติมปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาแบบเดิมที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ดังนั้นคณะกรรมการการจึงเห็นควรให้มีการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูป ทั้งนี้ หากไม่มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะก่อให้เกิดความเสียหายต่าง ๆ ตามมา ดังนี้

๑.๓ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกรณีมีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกต่อไปตามระบบเดิม

๑.๓.๑ การดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกต่อไปตามระบบเดิมจะไม่ช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากกระบวนการประกันคุณภาพในปัจจุบันกลับมุ่งเน้นที่การตรวจสอบระบบ กลไก และเอกสารประกอบกระบวนการบริหารจัดการการศึกษา มากกว่าการตรวจสอบผลลัพธ์คือคุณภาพของผู้เรียน

ตัวอย่างเช่น โรงเรียนที่จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนในด้านการอาชีพหรือช่วยเหลือชุมชน เช่น โครงการปลูกผัก โครงการอาหารกลางวัน โครงการทำความสะอาดชุมชน ฯลฯ จะไม่ได้รับคะแนนประเมินหากไม่มีแผนงานตามวงจร plan-do-check-act ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องจัดเตรียมเอกสารประกอบการจัดทำโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนทุกโครงการ นอกจากนั้น ในหลาย ๆ กรณีการจัดทำโครงการยังต้องมีดำเนินการให้ครบวงจรการจัดทำแผนกลยุทธ์ เช่น แผนงานตามระบบ plan-do-check-act เพื่อการปลูกผัก แผนกลยุทธ์การทำความสะอาดชุมชน ฯลฯ โดยไม่ได้คำนึงว่าประโยชน์ที่จะได้จากการทำโครงการต่าง ๆ นั้นเกิดขึ้นกับผู้เรียนได้จริงหรือไม่อย่างไร แต่ไปมุ่งเน้นที่การทำเอกสารโครงการเพื่อผ่านการประเมิน

๑.๓.๒ ขีดตอนนโยบาย “คืนครูให้นักเรียน” เพราะภาระงานในการดำเนินการประกันคุณภาพทำให้ผู้สอนต้องทิ้งห้องเรียนมาเพื่อเตรียมเอกสารรองรับการประเมิน ซึ่งเป็นการดึงครูออกจากห้องเรียน จากผลสำรวจของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) เมื่อปี ๒๕๕๗ พบว่าครูไทยถูกดึงเวลาจากการทำหน้าที่สอน ให้ไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน จนส่งผลกระทบต่อเด็กนักเรียน กิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ไม่ใช่การสอนที่ครูต้องใช้เวลามากที่สุดได้แก่ การประเมินของหน่วยงานภายนอก ส่วนกิจกรรมที่ครูส่วนใหญ่เห็นว่าส่งผลเสียต่อการเรียนการสอน คือ การประเมินโรงเรียนโดย สสค. หน่วยงานประเมินที่ครูส่วนใหญ่อยากให้มีการปรับปรุงมากที่สุด คือ สสค. โดยเสนอให้ปรับปรุงวิธีการประเมินที่เน้นผลลัพธ์ของเด็กมากกว่าเอกสารและลดภาระการประเมินลง (<http://www.qlf.or.th/Home/Contents/1087>)

๑.๓.๓ เป็นอุปสรรคต่อเป้าหมายของนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพราะครูไม่มีเวลาในการจัดเตรียมสื่อหรือชุดการสอนที่เหมาะสมที่จะเพิ่มการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน เนื่องจากถูกดึงเวลาจากการทำหน้าที่สอน ให้ไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน โดยกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ไม่ใช่การสอนที่ครูต้องใช้เวลามากที่สุดได้แก่ การประเมินของหน่วยงานภายนอก (สสค. ๒๕๕๗) ซึ่งต้องใช้เวลาในการเตรียมเอกสารรองรับการประเมิน จากงานวิจัยขององค์กรเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกาในปี ๒๕๕๕ ได้ศึกษาเวลาของครูที่ใช้ในห้องเรียนของ ๕ ประเทศ ได้แก่ เอธิโอเปีย สาธารณรัฐกัวเตมาลา ฮอนดูรัส โมซัมบิก และเนปาล พบว่าเมื่อครูถูกดึงออกนอกห้องเรียนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนไปร้อยละ ๒๐ - ๓๐ จะมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กอย่างมาก โดยมีผลกระทบต่อโอกาสการเรียนรู้ของเด็ก สมาธิของเด็กต่อเนื้อหาและผลคะแนนของเด็กลดลงอย่างเห็นได้ชัด จากผลสำรวจของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) เมื่อปี ๒๕๕๗ พบว่าภาระงานนอกห้องเรียนที่ดึงเวลาของครูในประเทศไทยออกนอกห้องเรียนสูงถึงร้อยละ ๔๒

๑.๓.๔ ผลการประเมินไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษา

ที่ผ่านมาพบว่าผลการประเมินคุณภาพที่พัฒนาขึ้น อาจไม่ได้เกิดจาก การปรับปรุงผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ให้ดีขึ้น ผลการประเมินที่ดีขึ้นในการประเมินภายนอกรอบที่ ๒ - ๓ อาจเป็นผลมาจากความเข้าใจที่

เพิ่มขึ้นในการจัดเตรียมเอกสารและขั้นตอนการจัดทำโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษามากกว่าการพัฒนาด้านคุณภาพหรือการสร้างสัมฤทธิ์ผลให้กับการเรียนรู้การสอน ในขณะที่ยังไม่มีรายงานการวิเคราะห์ใดในประเทศไทยที่ยืนยันว่าการจัดทำโครงการให้ครบขั้นตอนแผนกลยุทธ์จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของการสร้างสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาให้กับนักเรียน (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ๒๕๕๖)

เนื่องจากวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกอ้างอิงจากบันทึกเอกสารเป็นหลักประกอบกับการที่ผู้ประเมินเองก็ไม่เข้าใจบริบทของสถานศึกษา รวมทั้งตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินที่ไม่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษา จึงไม่สามารถสะท้อนคุณภาพที่แท้จริงของสถานศึกษาจึงไม่ทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๑.๓.๕ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่ทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เห็นได้จากผลการจัดอันดับทางการศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ ของโลก เช่น อันดับมหาวิทยาลัยไทย อันดับทักษะความสามารถทางคณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ (PISA) อันดับทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษ (EF EPI) และอันดับคุณธรรมจริยธรรมของประเทศไทยดังแสดงให้เห็นในดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันโลก เป็นต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นคุณภาพการศึกษาไทยที่ยังคงตกต่ำอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเดิม คณะกรรมาธิการจึงขอเสนอแผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นการแก้ปัญหาในระยะยาวต่อจากแผนปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ที่ได้เสนอไปแล้ว ดังนี้

๒. วิธีการปฏิรูป

๒.๑ วิเคราะห์ จัดทำแนวทางเกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป

คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่ผ่านมาและกำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน โดยมีการระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ศึกษาข้อมูลเอกสาร การประชุมเชิงปฏิบัติการ งานวิจัย การเก็บข้อมูลจากผู้บริหารการศึกษาในทุกระดับการศึกษาทั่วประเทศ เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาปัจจุบัน ภายใต้กรอบแนวคิดหลักในการปฏิรูประบบประกันและประเมินคุณภาพการศึกษา ดังนี้ เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกควรจะต้องสอดคล้องหรือเป็นเกณฑ์เดียวกันกับเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในและไม่สร้างภาระงานเพิ่มกับผู้ถูกประเมิน โดยการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกควรพิจารณาจากผลการประเมินคุณภาพภายในโดยเน้นที่ผลลัพธ์ เกณฑ์คุณภาพที่ใช้ในการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาจะต้องมีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับบริบทที่ต่างกันของสถานศึกษา หรือเลือกใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล และมีการนำผลการ

ประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานประเมินภายนอกจะต้องมีบทบาทในการที่จะส่งเสริมให้มีการประกันคุณภาพศึกษาและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการแก้ไขเพื่อให้เอื้อต่อการดำเนินการดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ สามารถสรุปแนวทางในการแก้ไขปัญหากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

๒.๒ แนวทางแก้ไข

๒.๒.๑ แนวทางการแก้ไขปัญหากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม คณะกรรมการพิจารณาเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม ดังนี้

๑) หลักคิดของการเกิดกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาสิ่งสำคัญคือผู้ผลิตจะต้องเป็นผู้ที่อยากยกระดับคุณภาพ นั่นคือสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่อยากดำเนินการและต้องเป็นผู้ดำเนินการเพื่อที่ตนจะได้เกิดการพัฒนาไม่ใช่การบังคับหรือการสั่งให้ทำ การปฏิรูปกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา จึงให้เป็นไปตามหลักการดังต่อไปนี้

๑.๑) การประเมินคุณภาพการศึกษาต้องก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๑.๒) การประเมินเพื่อพัฒนาไม่ใช่เป็นการตัดสิน (ตก/ผ่าน) จึงต้องแยกการประเมินเพื่อพัฒนาออกจากการกำกับดูแลและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้เพื่อการพัฒนา

๑.๓) การประเมินจะต้องสอดคล้องกับงานที่ทำประจำของบุคลากรและสถานศึกษาผลการประเมินจึงจะสามารถสะท้อนคุณภาพจริงของสถานศึกษาโดยไม่สร้างภาระงานเพิ่ม แต่สามารถสร้างการพัฒนางานประจำให้เกิดคุณภาพได้

๑.๔) เกณฑ์คุณภาพการศึกษา (องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้) ต้องยืดหยุ่น หลากหลาย และเหมาะสมกับแต่ละระดับและประเภทของการศึกษาที่แตกต่างกัน หรือสามารถใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเป็นที่ยอมรับร่วมกันระหว่างหน่วยงานผู้ปฏิบัติ (สถานศึกษา) และผู้ประเมิน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกับการประเมินคุณภาพการศึกษาในหลายประเทศ ตัวอย่างเช่นในประเทศสิงคโปร์ที่มีการปฏิรูปโรงเรียนโดยเน้นเป้าหมาย “สอนให้น้อยลง เรียนรู้ให้มากขึ้น” ยึดหลักการที่ว่าการศึกษาจะไม่ยั่งยืนหากไม่รู้จักการยืดหยุ่นพอที่จะรับมือกับความต้องการที่หลากหลายของโรงเรียนท้องถิ่น หรือยอมรับเงื่อนไขที่ตายตัว สูตร “ตั้งหย่อน ตั้ง” เป็นส่วนผสมระหว่างการยึดมั่นในหลักเกณฑ์ส่วนกลาง (ตั้ง) กับการโอนอ่อนตามความจำเป็นของทรัพยากร ข้อจำกัด และลักษณะเฉพาะตัวของโรงเรียน (หย่อน) (อ้างอิง ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ (<https://kansuksa.wordpress.com>))

๑.๕) การประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกจะต้องใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษา (องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้) ชุดเดียวกันกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

๒) หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานประเมินภายนอก (สมศ.) ร่วมกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ประชุมร่วมกันโดยอาจตั้งเป็นคณะกรรมการร่วมเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของระบบการ

ประกันคุณภาพการศึกษาตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหาของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามหลักการที่กล่าวไว้ใน ข้อ ๑)

๓) นำผลสรุปการประชุมร่วมถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้จากข้อ ๑.๒) มาจัดการประชุมสัมมนาวิชาการและ การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อรวบรวมแนวคิดจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้ง สมศ. สกอ. สพฐ. สอศ. สำนักงาน กศน. สช. ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้ปฏิบัติ ผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง เพื่อกำหนดแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสม

๔) นำแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมจากข้อ ๓) มาดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อเก็บข้อมูลจาก หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้ง สมศ. สกอ. สพฐ. สอศ. สำนักงาน กศน. สช. ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้ปฏิบัติ ผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง

๕) นำระบบประกันคุณภาพภายในที่พัฒนาขึ้นจากข้อ ๔) ไปทดลองใช้ และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ได้ข้อสรุปในการจัดทำเป็นแนวทาง ขั้นตอนและคู่มือการประกันคุณภาพเพื่อให้สถานศึกษาปฏิบัติ และต้องให้มีการแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาใหม่

๒.๒.๒ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาใหม่ที่นำเสนอ

เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางในการแก้ไขปัญหาของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมตามหลักการที่ได้กล่าวมาแล้วใน ข้อ ๑.๑) โดยมีสาระสำคัญในประเด็นที่คณะกรรมการจะนำเสนอเพื่อปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาใหม่ใน ๕ เรื่อง ได้แก่ ๑) องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ ๒) วิธีการประเมินและเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษา ๓) ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา ๔) การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ ๕) บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัด (สพฐ. สกอ. สอศ. กศน.) และหน่วยงานภายนอก (สมศ.)

๑) องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้

เดิมหน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดองค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ ๑ ชุดเพื่อใช้กับการประกันประกันคุณภาพภายในของทุกสถานศึกษา โดยมีจำนวน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ มากเกินความจำเป็นและไม่ยืดหยุ่น และหน่วยงานภายนอกกำหนดองค์ประกอบ /มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ อีก ๑ ชุดเพื่อใช้กับการประกันประกันคุณภาพภายนอกของทุกสถานศึกษา โดยมีจำนวน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ มากเกินความจำเป็นและไม่ยืดหยุ่น (อ้างอิงจากคู่มือการประกันคุณภาพภายในของหน่วยงานต้นสังกัดและคู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกของสมศ.)

๑.๑) ให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดองค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐานและให้สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนหรือ พัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกับการประเมินคุณภาพการศึกษาในหลายประเทศ (ดังแสดงในภาคผนวก ข) ตัวอย่างเช่น ระบบประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศออสเตรเลีย ให้อิสระแก่สถานศึกษาค่อนข้างสูง โดยมีหน่วยงานกลางที่

ทำหน้าที่ประสานงานในระดับนโยบายและติดตามผล ได้แก่ สภาการศึกษาแห่งออสเตรเลีย (Australian Education Council) หรือที่ประชุมรัฐมนตรีการศึกษาของรัฐ/มลรัฐต่างๆ และมีหน่วยงานที่กำหนดองค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน โดยกว้างเพื่อเป็นแนวทางหรือกรอบอ้างอิง ได้แก่ Register of Australian Tertiary Awards (อ้างอิง ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของต่างประเทศ โดย น.ท. หญิง ประอร สุนทรวิภาต)

๑.๒) ให้สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนหรือ พัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดต้องร่วมกับสถานศึกษาในการปรับเปลี่ยน หรือ พัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ ในกรณีที่สถานศึกษายังไม่พร้อมที่จะดำเนินการดังกล่าว

๑.๓) ให้สถานศึกษาสามารถเลือกใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ตัวอย่างเช่น เกณฑ์พัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ หรือ Education for Performance Excellence (EdPEX) คณะกรรมการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาในเอเชียและแปซิฟิก หรือ Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) เครือข่ายการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยในอาเซียน หรือ ASEAN University Network (AUN-QA) เกณฑ์การประเมินผลการศึกษานักเรียนสำนักงานมาตรฐานการศึกษา หรือ Office for Standard in Education (OFSTED) เกณฑ์มาตรฐานระดับสากลสำหรับแพทยศาสตรศึกษา หรือ World Federation for Medical Education (WFME) สถาบันรับรองมาตรฐานการศึกษาทางด้านการบริหารธุรกิจ หรือ Association to Advance Collegiate School of Business (AACSB) เป็นต้น

๑.๔) ในกรณีที่ใช้องค์ประกอบ/ด้าน และมาตรฐาน ที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัดให้สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ ที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัดให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

๑.๕) ในกรณีที่ใช้องค์ประกอบ/ด้าน และมาตรฐานที่ใช้ในระบบสากลให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

๑.๖) หน่วยงานต้นสังกัดมีหน้าที่ช่วยเหลือ สนับสนุน ให้ความรู้กับสถานศึกษาในการพัฒนา ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

๑.๗) การประเมินคุณภาพภายนอกโดยหน่วยงานภายนอกต้องใช้องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ ชุดเดียวกันกับที่สถานศึกษาเลือกใช้ในการประกันคุณภาพภายใน

๒) วิธีการประเมินและเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษา

วิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาควรเป็นแบบของการตรวจเยี่ยมและ ควรเป็นไปเพื่อให้สถาบันการศึกษาสามารถพัฒนาตนเองไปถึงอุดมการณ์สูงสุดที่อยากเป็น และที่สำคัญจะต้องเป็นลักษณะของการช่วยสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษา และทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้ถูกประเมินมองว่าการประกันคุณภาพการศึกษาไม่ใช่ภาระแต่เป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อจะทำให้คุณภาพการศึกษาเกิดการพัฒนา¹

¹ อ้างอิงปาฐกถาพิเศษ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากระบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดย รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสุมนหา พรหมบุญ ประธานกรรมการการอุดมศึกษา

วิธีการประเมินเดิม

- หน่วยงานต้นสังกัดทำการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้งหมดทุกระดับและประเภททุก ๓ ปี ซึ่งเป็นการเข้าช้อนกับสถานศึกษาที่ต้องทำการประเมินตนเองทุกปี และหน่วยงานภายนอกทำการประเมินทุก ๕ ปี ดังนั้นการที่หน่วยงานต้นสังกัดเข้ามาทำการประเมินสถานศึกษาแบบตัดสินจึงเหมือนกับเป็นการซ้ำเติมสถานศึกษาทั้งในเรื่องของภาระงานที่เกิดจากการประเมินและการโดนลงโทษถ้าไม่ผ่านการประเมิน

- หน่วยงานภายนอกทำการประเมินคุณภาพสถานศึกษาทั้งหมดทุกระดับและประเภททุก ๕ ปี ทั้งที่มีปัญหาจากจำนวนผู้ประเมินที่มีคุณภาพไม่เพียงพอต่อการทำการประเมินสถานศึกษาทั้งหมดที่มีมากกว่า ๖๐,๐๐๐ แห่งได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และใช้ข้อบังคับ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ อีกชุดที่แตกต่างกับที่สถานศึกษาใช้ในการประกันคุณภาพภายใน

- ทำการประเมินจากข้อมูลย้อนหลังเกิน ๑ ปี ทำให้ผลการประเมินไม่อาจสะท้อนคุณภาพจริงที่เป็นปัจจุบันของสถานศึกษา

- ทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกทำการประเมินแบบตัดสิน (ตก/ผ่าน) ทำให้สถานศึกษามุ่งเน้นไปที่การผ่านการประเมินมากกว่าจะพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

- มีการประเมินซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงานต้นสังกัด องค์กรวิชาชีพ หน่วยงานภายนอก และหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็ใช้เกณฑ์คุณภาพและวิธีการประเมินที่แตกต่างกัน จึงเป็นการเพิ่มภาระงานที่เกิดจากการประเมินให้กับสถานศึกษา

- ในระดับอุดมศึกษา มีการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัดในระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน และมีการประเมินจากหน่วยงานภายนอก (สมศ.) ในระดับคณะ และสถาบัน ซึ่งแต่ละหลักสูตรต้องจัดทำรายงานประจำปี (Annual Report) และแผนการดำเนินงานระยะ๑ปี (One-Year Plan) ส่งให้กับสถานศึกษาต่อเนื่องทุกปี และการเปิดหลักสูตรก็ต้องได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานต้นสังกัดและจากองค์กรวิชาชีพในบางหลักสูตร จึงเกิดภาระงานเพิ่มจากการประเมินที่ซ้ำซ้อนกันในระดับหลักสูตรอย่างมาก

- มีการนำเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ใช้ในการพิจารณารับรอง เพื่อขอเปิดหลักสูตรโดยหน่วยงานต้นสังกัด มาใช้ในการประเมินหลักสูตรทำให้มีปัญหาที่เกิดจากตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ที่ไม่ยืดหยุ่นตามบริบทที่เปลี่ยนไปของสถานศึกษา

เครื่องมือประเมินเดิม

- รายงานการประเมินตนเอง หรือ Self-Assessment Report (SAR)

- เอกสารอื่นๆ นอกเหนือจากรายงานการประเมินตนเอง และเอกสารที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา ที่ต้องจัดทำขึ้นใหม่ เพื่อใช้ในการประเมินโดยเฉพาะ เช่น แบบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือ มคอ. ๓-๗

วิธีการประเมินที่นำเสนอใหม่

๒.๑ หน่วยงานต้นสังกัดไม่ต้องทำการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ให้ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้สถานศึกษาทำการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและมีความพร้อมในการร้องขอการประเมินคุณภาพภายนอก

๒.๒ ให้สถานศึกษาทำการประเมินตนเองตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ที่สถานศึกษาเลือกใช้ตาม

หลักการที่กำหนดไว้ในข้อ ๑) และให้ทำรายงานผลการประเมินส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดเพื่อรับทราบทุกปีการศึกษา โดยสถานศึกษามีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

๑) กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กำหนดคุณสมบัติและแต่งตั้งผู้ประเมิน

๒) กำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการคุณภาพของสถานศึกษา คณะทำงานคุณภาพของสถานศึกษา หรือ สภามหาวิทยาลัย

๓) จัดทำรายงานการประเมินตนเอง หรือ Self-Assessment Report (SAR) ทุกปี

๔) สร้างระบบเพื่อจัดเก็บผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อไม่ให้เป็นการระแและเร่งรีบ เฉพาะในช่วงเวลาที่มีการเข้าประเมินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕) ทำการประเมินจากความเป็นจริงที่ปรากฏและมีความเป็นปัจจุบัน คือ ใช้ข้อมูลที่ไม่เกิน ๑ ปีนับจากสิ้นสุดปีการศึกษา

๖) เสนอรายงานการประเมินตนเอง หรือ Self-Assessment Report (SAR) พร้อมหลักฐานข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

๗) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม โดยระบุถึงประเด็นที่ได้รับจากการประกันคุณภาพภายในแต่ละประเด็นให้ชัดเจนว่ามีแผนงานพัฒนาในแต่ละประเด็นอย่างไรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อรับคำแนะนำและการสนับสนุนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๘) ทำการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๒.๓ ให้สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา และอาชีวศึกษาทำการประเมินตนเองในระดับคณะและสถาบัน ส่วนการประเมินในระดับหลักสูตรไม่ถือเป็นข้อบังคับในการประกันคุณภาพภายในแต่ให้หลักสูตรต้องจัดทำรายงานประจำปี (Annual Report) และแผนการดำเนินงานระยะ ๑ ปี (One-Year Plan) ส่งให้กับสถานศึกษาต่อเนื่องทุกปี

๒.๔ ให้หน่วยงานภายนอก (สมศ.) ทำการประเมินคุณภาพสถานศึกษาเพื่อยืนยันผลการประกันคุณภาพภายในที่สถานศึกษาประเมินตนเอง และมีวัตถุประสงค์เพื่อการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

๒.๕ การประเมินคุณภาพภายนอกโดยหน่วยงานภายนอก (สมศ.) จะดำเนินการในทุกระดับชั้น และทุกประเภทการศึกษาแต่ไม่ต้องทำการประเมินทุกสถานศึกษา โดยการประเมินคุณภาพภายนอกให้เป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ๑) เมื่อสถานศึกษาร้องขอหรือสมัครใจ ๒) เพื่อการสุ่มตรวจ ๓) เมื่อมีข้อสงสัย โดยอาจมีการกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้ เช่น ถ้าเมื่อสุ่มตรวจ หรือเมื่อพบข้อสงสัยแล้วเข้าไปประเมิน และหากผลประเมินออกมาไม่ดีต้องมีการประเมินซ้ำโดยกำหนดระยะเวลา ทั้งนี้เงื่อนไขเพิ่มเติมอาจจะต้องพิจารณากำหนดไว้ในกฎหมายระดับกฎกระทรวง เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและสามารถบังคับดำเนินการได้

๒.๖ ให้หน่วยงานภายนอก (สมศ.) ทำการประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาเลือกใช้ตามหลักการที่กำหนดไว้ในข้อ ๑. โดยไม่มีการขอให้สถานศึกษาจัดทำเอกสารอื่นๆนอกเหนือจาก SAR และเอกสารที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา

๒.๗ ให้นำหน่วยงานภายนอก (สมศ.) รายงานผลการประเมินให้กับสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา โดยนำระบุถึงประเด็นที่ได้รับจากการประเมินคุณภาพภายนอก แต่ละประเด็นให้ชัดเจนว่ามีแผนงานพัฒนาในแต่ละประเด็นอย่างไรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

๒.๘ หากสถานศึกษาใดได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ไม่จำเป็นต้องรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอกซ้ำอีก

๒.๙ ในระดับอุดมศึกษาการประเมินจากหน่วยงานภายนอก (สมศ.) ให้ทำการประเมินในระดับคณะและสถาบันเท่านั้นไม่ต้องทำการประเมินในระดับหลักสูตร

๒.๑๐ การประเมินเป็นแบบตรวจสอบคุณภาพไม่มีการตัดสิน (ตก/ผ่าน) แต่เป็นการประเมินเป็นระดับขั้นในการพัฒนาโดยให้มีระดับขั้นที่มีรูปแบบที่สอดคล้อง หรือเหมือนกันและเข้าใจตรงกัน เช่น ระดับที่ ๑ ต้องปรับปรุงอย่างมาก ระดับที่ ๒ ต้องปรับปรุง ระดับที่ ๓ ปานกลางหรือเหมาะสม ระดับ ๔ ดี ระดับ ๕ ดีมาก เป็นต้น

๓. ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา

เดิมหน่วยงานต้นสังกัดมีหน้าที่สรรหาและพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพภายใน และหน่วยงานภายนอก (สมศ.) มีหน้าที่สรรหาและพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ตามข้อเสนอแนะที่ให้สถานศึกษาทำการประเมินตนเองตั้งนั้นเพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอก (สมศ.) ควรร่วมกันสรรหาและพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพภายนอก โดยคุณสมบัติที่สำคัญของผู้ประเมินควรจะต้องพิจารณาในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมการประเมิน และความเข้าใจในหลักการประเมินเพื่อการพัฒนา ผู้ประเมินจะต้องมีคุณภาพและประสบการณ์โดยตรง ขณะเดียวกันจะต้องมีการพัฒนาผู้ประเมินอย่างต่อเนื่องและให้เพียงพอด้วย โดยผู้ประเมินควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๓.๑ คุณสมบัติ

๓.๑.๑ ผู้ประเมินควรมีความรู้ความสามารถและเข้าใจบริบทของการศึกษา กระบวนการทำงานของสถานศึกษา ดังนั้นคณะผู้ประเมินควรประกอบไปด้วย ผู้มีประสบการณ์ด้านการสอนอย่างน้อย ๑ คน ผู้มีประสบการณ์การด้านการบริหารสถานศึกษาประเภทที่เข้าไปทำการประเมินอย่างน้อย ๑ คน ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาหรือสาขาที่ใกล้เคียงอย่างน้อย ๑ คน ผู้เชี่ยวชาญเรื่องระบบประกันคุณภาพอย่างน้อย ๑ คน ทั้งนี้คณะผู้ตรวจประเมินควรมีประธานการตรวจประเมิน ๑ คน

๓.๑.๒ ผู้ประเมินทุกคนต้องผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาที่จัดโดยหน่วยงานต้นสังกัดร่วมกับหน่วยงานภายนอก จนมีความเข้าใจในปรัชญาของการประเมินที่ถูกต้อง มีความรู้เกี่ยวกับระบบประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างดี และมีความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการสรุปผลการประเมิน

๓.๑.๓ ผู้ประเมินควรมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การมองภาพแบบองค์รวม การตั้งคำถาม การสังเกต และการตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ

๓.๑.๔ ผู้ประเมินควรมีทักษะในการทำงานเป็นทีม และการติดต่อสื่อสารอย่างกัลยาณมิตร รู้จักการถามคำถาม การสัมภาษณ์ รวมทั้งการแจ้งผลการตรวจสอบ

๓.๑.๕ ผู้ประเมินควรมีทัศนคติที่ดี มีความหนักแน่นสุ่มรอบคอบ สุภาพ อ่อนน้อม ไม่ก้าวร้าว และมีความสนใจที่จะทำประโยชน์ให้แก่สถานศึกษาอย่างแท้จริง

๓.๑.๖ ผู้ประเมินควรมีจรรยาบรรณของผู้ประเมิน

๓.๒ จรรยาบรรณของผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา

- ๓.๒.๑ มีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากการตรวจเยี่ยมและการประเมิน
- ๓.๒.๒ รายงานผลการประเมินตามความเป็นจริง และไม่นำข้อมูลของสถานศึกษาไปเปิดเผยต่อผู้อื่นใด
- ๓.๒.๓ มีความอดกลั้น และยืดหยุ่น
- ๓.๒.๔ มีความยุติธรรม เป็นกลางไม่ลำเอียง
- ๓.๒.๕ อุทิศเวลาอย่างเต็มที่ตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของงานที่ได้รับมอบหมาย

๔. การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้

เดิมมีการนำผลการประเมินคุณภาพแบบตัดสิน (ผ่าน/ตก) ไปใช้เพื่อการลงโทษสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินหรือยังอยู่ระหว่างการประเมินตัวอย่างเช่นสถานศึกษาจะไม่ได้รับการจัดสรรวงเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) สำหรับหลักสูตรที่ไม่ผ่านการประเมินหรือยังอยู่ระหว่างการประเมิน จึงทำให้สถานศึกษามุ่งเน้นไปที่การผ่านการประเมินมากกว่าจะพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการและแนวทางในการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจึงควรถูกนำไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาไม่ใช่ถูกใช้ในการกำกับดูแลหรือลงโทษสถานศึกษา รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจึงควรมุ่งเน้นการให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขในข้อที่เป็นจุดอ่อนและส่งเสริมในส่วนที่เป็นจุดแข็งของสถานศึกษา

๔.๑ ประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่

- ๔.๑.๑ ผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่
- ๔.๑.๒ ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาจะได้ใช้ความรู้ความสามารถเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถและมีประสิทธิภาพ
- ๔.๑.๓ สถานศึกษา หรือสถานประกอบการจะได้รับผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพ
- ๔.๑.๔ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชนจะได้ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ สามารถสร้างประโยชน์ต่อชุมชน ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง
- ๔.๑.๕ ประเทศชาติจะเข้มแข็ง การเรียนการสอนที่มีการประกันคุณภาพจะส่งผลให้เกิดคุณภาพทั้งระบบ

๔.๒ สถานศึกษานำผลการประเมินไปใช้ ดังนี้

- ๔.๒.๑ การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของการประกันคุณภาพ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ตามแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map) เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ
- ๔.๒.๒ นำผลการประเมินมาปรับปรุงและวางแผนการดำเนินงาน ตระหนักถึงการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษา เพื่อที่จะแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุดและจะสามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
- ๔.๒.๓ นำผลการประเมินมาใช้ในการจัดการศึกษา หรือระบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้สถานศึกษาจัดการจัดการศึกษา หรือระบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียน

เรียนรู้ด้วยตนเอง เพิ่มการปฏิบัติจริง และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ โดยเน้นความตระหนักรู้ถึงความพอเพียง

๔.๒.๔ สร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมถึงตัวผู้เรียนด้วย สถานศึกษารายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ เปิดรับฟังความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน การปรับปรุงพัฒนา

๔.๒.๕ นำเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานที่สูงขึ้นมาใช้ในการประเมินตนเอง ตัวอย่างเช่น เกณฑ์ EdPex และเกณฑ์ APACC และระดับนานาชาติอื่นๆ

๔.๓ หน่วยงานต้นสังกัดนำผลการประเมินไปใช้ ดังนี้

๔.๓.๑ ติดตามการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของการประกันคุณภาพ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ตามแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map) ของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน

๔.๓.๒ นำผลการประเมินมาใช้ในการให้คำแนะนำกับสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงและวางแผนการดำเนินงาน เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา และแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุดและจะสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๓.๓ ส่งเสริม สนับสนุนและให้งบประมาณสถานศึกษาจัดการศึกษา หรือจัดระบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้สอดแทรกกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เพิ่มการปฏิบัติจริง และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่

๔.๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมถึงตัวผู้เรียนด้วย เปิดรับฟังความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน การปรับปรุงพัฒนา

๔.๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานที่สูงขึ้นมาใช้ในการประเมินตนเอง ได้แก่ เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ และเกณฑ์คุณภาพการศึกษาระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก และระดับนานาชาติอื่นๆ

๔.๔ หน่วยงานผู้ประเมินภายนอก (สมศ.) นำผลการประเมินไปใช้ ดังนี้

๔.๔.๑ นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษา เพื่อที่จะแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุดและจะสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาแบบองค์รวม ศึกษาแนวทางปฏิบัติที่ดีที่ใช้ได้ผลในต่างประเทศ ตลอดจนทำการศึกษาวิจัยหาแนวทางให้เกิดการปรับปรุงแนวทางการประเมินคุณภาพสถานศึกษาตามบริบทของสังคมไทย

๔.๔.๒ จัดให้มีเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน่วยงานเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาอื่น ตลอดจนสถานศึกษาที่มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ

๔.๔.๓ กระตุ้น ส่งเสริม และสนับสนุนให้สถานศึกษานำเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานที่สูงขึ้นมาใช้ในการประเมินตนเอง เช่น เกณฑ์ EdPex และเกณฑ์ APACC และระดับนานาชาติอื่นๆ

๔.๔.๔ หน่วยงานผู้ประเมินภายนอกอาจเสนอให้มอบรางวัลคุณภาพระดับชาติให้กับสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินว่ามีคุณภาพสูงควรเป็นตัวอย่างให้กับสถานศึกษาอื่น เช่น รางวัลคุณภาพแห่งชาติ หรือ

Thailand Quality Awards โดยไม่เผยแพร่ผลการประเมินสถานศึกษาที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์การประกันคุณภาพให้กับสาธารณชนหรือหน่วยงานอื่นใด ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๕. บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัด (สพฐ. สกอ. สอศ. กศน.) และหน่วยงานภายนอก (สมศ.)

เดิมหน่วยงานต้นสังกัดทำหน้าที่หลักในการเป็นผู้ประเมินภายในของสถานศึกษา อีกทั้งยังใช้วิธีการประเมินแบบตัดสิน (ตก/ผ่าน) เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ลงโทษสถานศึกษาและการกำกับดูแล จึงทำให้ละเลยบทบาทและหน้าที่หลักที่สำคัญในการที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงมีข้อเสนอแนะเรื่องบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดดังต่อไปนี้

๕.๑ บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัด

๕.๑.๑ สนับสนุนระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๕.๑.๒ ร่วมกับสมศ.อบรมผู้ประเมินภายนอกให้มีคุณภาพและมีจำนวนที่เพียงพอ

๕.๑.๓ ส่งเสริมให้สถานศึกษาทำการประเมินตนเองและให้ทำรายงานผลการประเมินส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดเพื่อรับทราบทุกปีการศึกษา

๕.๑.๔ ทำหน้าที่รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาและนำเสนอต่อฝ่ายนโยบายหรือรัฐบาลเพื่อประกอบการตัดสินใจในการที่จะกำหนดแนวนโยบายแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในแต่ละระดับ ตลอดจนบริหารงบประมาณ

๕.๑.๖ วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผล จัดงบประมาณและผลungประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

๕.๒ บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานภายนอก

เดิมหน่วยงานภายนอก (สมศ.) ทำการประเมินมุ่งเน้นการตัดสิน (ตก/ผ่าน) และต้องทำการประเมินทุกสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีทั้งที่มีปัญหาในเรื่องจำนวนผู้ประเมินที่มีคุณภาพไม่เพียงพอต่อการทำการประเมินสถานศึกษาทั้งหมดที่มีมากกว่า ๖๐,๐๐๐ แห่งได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และยังมีปัญหาอื่นๆที่ได้กล่าวมาในตอนต้นของรายงานฉบับนี้ จึงทำให้ไม่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายหลักของการประเมินเพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ ดังนั้นข้อเสนอแนะเรื่องบทบาทและหน้าที่ของ หน่วยงานภายนอก (สมศ.) มีดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ ร่วมกับสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก โดยใช้ข้อบังคับประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ ชุดเดียวกันกับที่สถานศึกษาเลือกใช้ในการประกันคุณภาพภายใน

๕.๒.๒ จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกให้มีประสิทธิภาพ

๕.๒.๓ อบรมผู้ประเมินภายนอกให้ได้มาตรฐานและมีจำนวนที่พอเพียง โดยสนับสนุนให้ศึกษานิเทศก์ องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้การรับรองผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณสมบัติครบถ้วน

๕.๒.๔ ให้การรับรองมาตรฐานผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา

๕.๒.๕ ทำการประเมินคุณภาพสถานศึกษาเพื่อยืนยันผลการประกันคุณภาพภายในที่สถานศึกษาประเมินตนเอง และมีวัตถุประสงค์เพื่อการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ต้องทำการประเมินคุณภาพในทุกระดับชั้นและประเภทการศึกษาแต่ไม่จำเป็นต้องประเมินทุกสถานศึกษา และให้เป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ ๑) เมื่อสถานศึกษาร้องขอหรือสมัครใจ ๒) เพื่อการสุ่มตรวจ ๓) เมื่อมีข้อสงสัย

๕.๒.๖ จัดทำรายงานผลการประเมิน โดยระบุถึงประเด็นที่ได้รับจากการประกันคุณภาพแต่ละประเด็นให้ชัดเจนว่ามีข้อเสนอแนะในแต่ละประเด็นอย่างไรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และส่งรายงานผลการประเมินเสนอต่อสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อใช้ในการทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

๕.๒.๖ เสนอรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษา และสำนักงานประมาณ เพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวแบบองค์รวมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

๕.๓ การประเมินการทำงานของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอก

ให้มีหน่วยงานทำหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอก ซึ่งรวมถึงวิธีการดำเนินการ ผลสำเร็จของการดำเนินการ ความพึงพอใจของผู้ถูกประเมิน และความคุ้มค่าของการดำเนินการในด้านต้นทุนและเวลา

๒.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับหลังการปฏิรูป

- มีระบบการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้ผลผลิตมีคุณภาพตรงตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาในภาพรวม และนโยบายการศึกษาของประเทศ
- ลดภาระงานเอกสารที่ซ้ำซ้อนและไม่จำเป็นของคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนที่เกิดจากการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษา
- ครูได้เวลาคืนสู่ห้องเรียนมากขึ้นเพื่อทำหน้าที่หลักของครูในการอบรม ดูแล ฝึกฝน ให้ความรู้แก่ และเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน
- ช่วยให้บรรลุเป้าหมายของนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ง่ายขึ้น
- ผลการประเมินที่สะท้อนคุณภาพการศึกษาได้ตามจริงเพื่อนำไปพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ได้คุณภาพการศึกษาที่ดียิ่งขึ้น
- ผลการประเมินสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย
- เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในระบบการศึกษาไทย เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวิถีการทำงานปกติ

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

๓.๑ ระยะที่ ๑ เดือนที่ ๑ – ๒

๑) หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานประเมินภายนอก (สมศ.) ร่วมกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ประชุมร่วมกันโดยอาจตั้งเป็นคณะกรรมการร่วมเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหาของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามหลักการที่กล่าวไว้ข้างต้นของรายงานฉบับนี้

๒) ศึกษาาระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาที่ใช้ในประเทศ และต่างประเทศ

๓.๒ ระยะที่ ๒ เดือนที่ ๒ – ๓

- นำผลสรุปการประชุมร่วมถึงแนวทางในการแก้ปัญหาที่ได้จากระยะที่ ๑ มา จัดประชุมสัมมนาวิชาการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ และดำเนินงานวิจัย

๓.๓ ระยะที่ ๓ เดือนที่ ๔ – ๖

- พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสม

๓.๔ ระยะที่ ๔ เดือนที่ ๗ – ๑๐

- ทดลองใช้และปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษานำร่อง

๓.๕ ระยะที่ ๕ เดือนที่ ๑๑ – ๒๒

- ทดสอบระบบจริงและประเมินผลระบบ

๓.๖ ระยะที่ ๖ เดือนที่ ๑๒ – ๒๔

- ปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายตั้งแต่พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ

นอกจากนั้นในระยะยาวคณะกรรมการมีข้อเสนอ ให้มีการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในระบบ การศึกษา เพื่อให้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา และ สร้างระบบการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง ดังนี้

๑) พัฒนาทั้งระบบอย่างต่อเนื่องโดยอบรมการพัฒนาผู้ประเมิน อบรมและสร้างความเข้าใจแก่สถานศึกษา เกี่ยวกับการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สร้างระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง สถานศึกษา

๒) วิจัยและพัฒนาระบบการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นระบบที่มีการ ปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสนองตอบต่อการพัฒนาประเทศ

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ (กรณีที่ต้องใช้งบประมาณ)

๑) กระทรวงศึกษาธิการ

๒) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- ๑) คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)
- ๒) คณะรัฐมนตรี (ครม.)
- ๓) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปมาตรฐานการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษา (สปท.)
- ๔) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)
- ๕) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)
 - สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)
 - สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
 - สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)
 - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
 - สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)
 - สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.)
- ๖) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)
- ๗) หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาสังคม

๖. ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จตามแผนที่ได้นำเสนอ คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๖.๑ สร้างความเข้าใจกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องปรัชญาหลักและแนวคิดในการพัฒนาและการเรียนรู้ มากกว่าการควบคุมตามกรอบที่กำหนด

๖.๒ ชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารของสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบประกันคุณภาพการศึกษา และถือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องทำเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

๖.๓ สร้างแรงจูงใจต่อสถานศึกษา ให้มีความตื่นตัวและเร่งพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายและเต็มศักยภาพของสถานศึกษา

๖.๔ สถานศึกษาควรสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร ต้องสื่อสารและทำความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนเพื่อนำไปสู่การดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้เป็นวิธีการทำงานปกติและกลายเป็นวัฒนธรรมคุณภาพ

๖.๕ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการดำเนินการด้านประกันคุณภาพการศึกษา เนื่องจากการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องมีการหารือกันในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกันในทุกองค์ประกอบของการประกันและประเมินคุณภาพได้แก่ ๑. องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ ๒. วิธีการประเมินและเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษา ๓. ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา ๔. การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ ๕. บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัด

(สพฐ. สกอ. สอศ. กศน.) และหน่วยงานภายนอก (สมศ.) ซึ่งการแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอาจจะช่วยแก้ไขปัญหได้ในบางเรื่อง เช่น องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ที่ไม่เหมาะสม แต่การแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องจะไม่อาจแก้ไขในเรื่องที่ไม่ได้ระบุไว้ในกฎหมายอย่างเช่น การคัดเลือกและอบรมผู้ประเมินให้มีคุณภาพตามต้องการได้ อีกทั้งทุกองค์ประกอบของระบบการประเมินก็มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน หรือถึงแม้ว่าในเรื่องที่กฎหมายกำหนดไว้แต่ไม่ได้มีการปฏิบัติตาม ดังจะเห็นได้จากกรณีที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๘ (๑) ให้สำนักงานฯ พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพของของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่าโครงสร้างของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในและประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกทุกระดับการศึกษาในปัจจุบันมีความซ้ำซ้อนและขาดความเชื่อมโยงกันในทางปฏิบัติ

๖.๖ มีระบบบริหารการประเมินที่มีคุณภาพ เช่น ระบบข้อมูล การเตรียมความพร้อมผู้ประเมิน

๖.๗ ต้องสร้างให้การประกันคุณภาพเป็นวิถีชีวิตการทำงานปกติ (วัฒนธรรมคุณภาพ)

๖.๘ แก้กฏหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ หมวด ๖ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา พระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง กฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

๗. ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผนปฏิรูปทั้งระบบที่คณะกรรมการการนำเสนอจำเป็นต้องมีการแก้ไขพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก และพระราชกฤษฎีกา กฎ ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้อง โดยมีแนวทางและหลักการในการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

แนวทางการปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
เสนอหลักการในการแก้ไข ดังนี้

๑) คำนิยาม ให้มีการเพิ่มและปรับปรุงส่วนนิยามที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษามีความชัดเจน ถูกต้องตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่เน้นว่าคุณภาพการศึกษาจะต้องเกิดที่สถานศึกษาจึงให้ความสำคัญต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ส่วนการประเมินของหน่วยงานภายนอกไม่ใช่การตรวจสอบผ่านหรือไม่ผ่านแต่เป็นการยืนยันผลการประกันภายในและเป็นไปเพื่อช่วยเหลือปรับปรุง และพัฒนาให้เกิดการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้มีคุณภาพและดียิ่งขึ้น

๒) หมวดระบบพิทักษ์คุณธรรม หน้าที่ ความรับผิดชอบ เพิ่มขึ้นใหม่และโยกยัดการบริหารคุณภาพ และการประกันคุณภาพไว้กับระบบพิทักษ์คุณธรรม หน้าที่ ความรับผิดชอบ ธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมของชุมชน และสังคม เพื่อให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษาต้องเข้ามามีส่วนร่วม และต้องรับผิดชอบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วน of สถานศึกษา ผู้บริหารและหน่วยงานต้นสังกัด

๓) หมวดการบริหารและการจัดการศึกษา ให้มีการโยยจัดการบริหารคุณภาพและการประกันคุณภาพไว้กับระบบธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม ในหมวดการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

๔) หมวดประกันคุณภาพการศึกษา ให้มีการจัดวางหลักการและวิธีการประกันคุณภาพใหม่ในหมวดการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งผลโดยตรงต่อการปรับปรุง พัฒนา และสร้างคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง โดยที่องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ จะต้องมีความยืดหยุ่นสามารถปรับได้ตามบริบทและความเหมาะสมกับรูปแบบการจัดการศึกษา เป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละแห่งที่มีความหลากหลายในทุกระดับ ส่วนวิธีการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษานั้นจะต้องไม่สร้างภาระงานเพิ่มเติมกับสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เน้นการประเมินที่งานในการจัดการศึกษาที่ได้มีการปฏิบัติจริง ไม่ใช่การประเมินจากเอกสาร เพื่อนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษาไทยอย่างแท้จริง

๕) หมวดระบบหลักสูตรและการเรียนการสอน เพิ่มขึ้นใหม่และกำหนดให้เรื่องระบบหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นส่วนสำคัญใน พ.ร.บ. เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเกิดขึ้นได้จริงในระบบการผลิต นั่นก็คือต้องมีระบบหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ดี

ทั้งนี้ เมื่อมีการแก้ไข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ตามหลักการและแนวทางที่ได้นำเสนอตั้งกล่าวข้างต้นแล้ว จะต้องพิจารณาแก้ไขพระราชกฤษฎีกา ได้แก่ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐาน และ ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘ ตลอดจนกฎระเบียบ ประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกันด้วย โดยคณะกรรมการได้มีการเสนอหลักการและแนวทางในการปรับปรุงทั้งหมดนี้ตาม แผนการปฏิรูปกฎหมายการศึกษา และร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.” ที่ได้ผ่านความเห็นชอบของสภาไปแล้วด้วย (รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ข หน้า ๗๑)

คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานเรื่อง “แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา” เพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายวินัย ดะห์ลัน)

เลขาธิการกรรมการธิการ

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
เรื่อง “แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา”

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มา ของ งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่างพ.ร.บ. หรือร่าง พ.ร.ป. (ถ้ามี)
- แผนปฏิรูป ระบบการ ประกันคุณภาพ การศึกษา	- แผนปฏิรูประบบ การประกัน คุณภาพ การศึกษา	การแก้ไขในภาพรวม ๑) ปรับแนวคิดการประกัน คุณภาพการศึกษา ๒) หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงาน ประเมินภายนอก (สมศ.) ร่วมกับ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อื่น ๆ ประชุมร่วมกันโดยอาจตั้งเป็น คณะกรรมการร่วมเพื่อศึกษาสภาพ ปัจจุบัน ปัญหาของระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาตลอดจน ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหาและ หาข้อสรุปและแนวทางแก้ไขที่ตรงกัน ๓) นำผลสรุปการประชุมรวมถึง แนวทางในการแก้ปัญหาที่ได้จากข้อ ๒) มาจัดการประชุมสัมมนาวิชาการ และ การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อ รวบรวมแนวคิดจากหน่วยงานที่ รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาค ส่วน ทั้ง สมศ. สกอ. สพฐ. สอศ. สำนักงาน กศน. สช. ผู้บริหาร สถานศึกษาทุกระดับ ผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา ผู้ปฏิบัติ ผู้เรียน	ระยะที่ ๑ เดือนที่ ๑ ๑) หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานประเมินภายนอก (สม ศ.) ร่วมกับสถานศึกษาและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ประชุมร่วมกันโดยอาจตั้งเป็น คณะกรรมการร่วมเพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาของระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา ภายในและการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายนอกตลอดจน ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหา และหาข้อสรุปและแนวทางแก้ไข ที่ตรงกัน ๒) ศึกษาระบบหลักเกณฑ์และ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษาที่ ใช้งานในประเทศ และ ต่างประเทศ ระยะที่ ๒ เดือนที่ ๒ – ๓ - นำผลสรุปการประชุมรวมถึง แนวทางในการแก้ปัญหาที่ได้จาก ระยะที่ ๑ มา จัดประชุมสัมมนา วิชาการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ และดำเนินงานวิจัย	๑) กระทรวง ศึกษาธิการ ๒) สมศ.	๑) คสช. ๒) ครม. ๓) สปท. ๔) สนช. ๕) ศธ. ได้แก่ สกอ. สพฐ. สช. สำนักงาน กศน. ๖) สมศ. ๗) หน่วยงาน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	เพื่อให้การปฏิรูประบบการประกัน คุณภาพการศึกษาประสบ ความสำเร็จตามแผนที่ได้นำเสนอ คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ๖.๑ สร้างความเข้าใจกับ สถานศึกษาและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับระบบประกันคุณภาพ การศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องปรัชญา หลักและแนวคิดในการพัฒนาและ การเรียนรู้ มากกว่าการควบคุม ตามกรอบที่กำหนด ๖.๒ ชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่ ผู้บริหารของสถานศึกษา และ บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ตระหนักถึง ความสำคัญของระบบประกัน คุณภาพการศึกษา และถือเป็น เรื่องเร่งด่วนที่ต้องทำเพื่อการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง แท้จริง ๖.๓ สร้างแรงจูงใจต่อสถานศึกษา ให้มีความตื่นตัวและเร่งพัฒนา คุณภาพให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย	- เพื่อให้ สามารถ ดำเนินการได้ ตามแผนปฏิรูป ระบบการ ประกันคุณภาพ การศึกษาที่ คณะกรรมการ นำเสนอจำเป็น จะต้องมีการ แก้ไข พระราชบัญญัติ การศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ เกี่ยวข้องกับการ ประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน และการประเมิน คุณภาพ

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มา ของ งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่างพ.ร.บ. หรือร่าง พ.ร.ป. (ถ้ามี)
		ผู้สอน ผู้ปกครอง เพื่อกำหนด แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา เกณฑ์คุณภาพ ผู้ประเมิน วิธีการประเมิน การนำผลการประเมินไปใช้ และบทบาทหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานประเมินภายนอกที่เหมาะสม ๔) ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อเก็บข้อมูลจาก หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้ง สมศ. สกอ. สพฐ. สอศ. สำนักงาน กศน. สช. ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหาร การศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้ปฏิบัติ ผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง ๕) นำระบบประกันคุณภาพ การศึกษาที่พัฒนาขึ้นจากข้อ ๔) ไปทดลองใช้ และเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาปรับปรุงและสรุป จัดทำเป็นแนวทาง ขั้นตอนและคู่มือการประกันคุณภาพเพื่อให้สถานศึกษาปฏิบัติ และแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ระยะที่ ๓ เดือนที่ ๔ – ๖ - พัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษาที่เหมาะสม ระยะที่ ๔ เดือนที่ ๗ – ๑๐ - ทดลองใช้และปรับปรุงระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษานำร่อง ระยะที่ ๕ เดือนที่ ๑๑ – ๑๒ - ทดสอบระบบจริงและ ประเมินผลระบบ ระยะที่ ๖ เดือนที่ ๑๒ – ๒๔ - ปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมาย ตั้งแต่พระราชบัญญัติ พระราช กฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ นอกจากนั้นในระยะยาว คณะกรรมการมีข้อเสนอ ให้มี การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพใน ระบบการศึกษา เพื่อให้ระบบ ประกันคุณภาพของสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร การศึกษา ทำให้การประกัน คุณภาพเป็นวิถีชีวิตการทำงาน ปกติ (วัฒนธรรมคุณภาพ) ๑) พัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยอบรม การพัฒนาผู้ประเมิน อบรมและ			และเต็มศักยภาพของสถานศึกษา ๖.๔ สถานศึกษาควรสร้าง แรงจูงใจให้กับบุคลากร ต้อง สื่อสารและทำความเข้าใจในเรื่อง การประกันคุณภาพว่าเป็นหน้าที่ ของทุกคนเพื่อนำไปสู่การ ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ให้เป็นวิถีการทำงานปกติและ กลายเป็นวัฒนธรรมคุณภาพ ๖.๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ การสนับสนุนและส่งเสริมในการ ดำเนินการด้านประกันคุณภาพ การศึกษา ๖.๖ มีระบบบริหารการประเมินที่มีคุณภาพ เช่น ระบบข้อมูล การ เตรียมความพร้อมผู้ประเมิน ๖.๗ ต้องสร้างให้การประกัน คุณภาพเป็นวิถีชีวิตการทำงาน ปกติ (วัฒนธรรมคุณภาพ) ๖.๘ แก้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษา ๒๕๔๖ หมวด ๖ ที่เกี่ยวข้องกับการ ประเมินและประกันคุณภาพ การศึกษา กฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา	การศึกษา ภายนอก และ พระราช กฤษฎีกา กฎ ระเบียบ ประกาศที่ เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ นิยามที่ เกี่ยวข้องกับการ ประกันคุณ ภาพ การศึกษาภายใน และภายนอก และ หมวดที่เกี่ยวกับ มาตรฐานและ การประกัน คุณภาพ การศึกษา ทั้งหมด ทั้งนี้ เมื่อมีการ แก้ไข พระราชบัญญัติ การศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ฯ ตาม หลักการและ

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลา การปฏิรูป	แหล่งที่มา ของ งบประมาณ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่างพ.ร.บ. หรือร่าง พ.ร.ป. (ถ้ามี)
			สร้างความเข้าใจแก่สถานศึกษา เกี่ยวกับการประกันและประเมิน คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สร้างระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ๒) วิจัยและพัฒนาระบบการ ประกันและประเมินคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็น ระบบที่มีการปรับเปลี่ยนให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงและสนองตอบ ต่อการพัฒนาประเทศ				แนวทางที่ได้ นำเสนอตั้งกล่าว ข้างต้นแล้ว จะต้องพิจารณา แก้ไขพระราช กฤษฎีกา กฎ ระเบียบ ประกาศที่ เกี่ยวข้อง ให้ สอดคล้องกัน ด้วย

ภาคผนวก ก

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากบุคคล
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการฯ โดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๑ การขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา

ในวันศุกร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการฯ หมายเลข ๒๑๕ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ ซึ่งสามารถสรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้กล่าวเปิดการประชุมและบรรยายพิเศษเรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา” สรุปได้ดังนี้

สำหรับเป้าหมายการปฏิรูปประเทศครั้งนี้คือ เพื่อให้ประเทศมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน โดยที่

๑. ความมั่นคงจะเกิดขึ้นได้จะต้องทำให้สังคมปราศจากคอร์รัปชัน โปรงใส เป็นธรรม

๒. ความมั่งคั่ง จะเกิดขึ้นได้โดยต้องเป็นเศรษฐกิจที่มีความพอเพียง มีการแบ่งปัน แต่ขณะเดียวกันก็ต้องสามารถแข่งขันในระดับภูมิภาค และโลกได้

๓. ความยั่งยืน จะเกิดขึ้นได้จะต้องสามารถลดความเหลื่อมล้ำของสังคม สร้างความเสมอภาคและปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคม

การจะสามารถบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศทั้งสามเรื่องได้ จะต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ ดังนี้ ๑) คนในชาติจะต้องเป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เชี่ยวชาญความถนัดของตน รับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ๒) ภายใต้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ดี และ ๓) มีการสนับสนุนด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม ทั้งนี้ สารสำคัญหรือศูนย์กลางคือเรื่องของคน โดยการสร้างคนให้มีคุณสมบัติดังกล่าวเป็นสิ่งที่สำคัญและจะสามารถสร้างได้จะต้องอาศัยการศึกษา สำหรับเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้คนที่มีคุณสมบัติเป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เชี่ยวชาญความถนัดของตน รับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ นั้น รัฐเพียงฝ่ายเดียวไม่สามารถจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ ดังนั้น ในการจัดการศึกษาจึงจำเป็นที่จะต้องเป็นการกระจายอำนาจไปยังภาคส่วนต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ภายใต้ปรัชญาที่ว่าจะต้องเป็นการจัดการศึกษาที่มีรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม บริบท และภูมิสังคมของแต่ละที่ ทั้งนี้ ทุกคนในประเทศจะต้องได้รับการดูแลด้านการศึกษาตั้งแต่ในครรภ์มารดา จนถึงตลอดชีวิต ดังนั้น การปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้จะเน้นการมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นในส่วนของนิติบัญญัติซึ่งประกอบด้วย สนช. ครม. คสช. สปท. สำหรับหน่วยงานของภาครัฐก็จะประกอบไปด้วยกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีส่วนที่เป็นการขับเคลื่อน ได้แก่ ประชากรซึ่งส่วนนี้มีความสำคัญที่จะทำให้การปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้เกิดความยั่งยืน ซึ่งจะประกอบด้วยสื่อภาคธุรกิจ ครอบครัว ชุมชน ภาคประชาสังคม องค์กรต่าง ๆ ของรัฐ และกระทรวง ทบวงกรมที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษา องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น ที่จะเข้ามาร่วมในการขับเคลื่อนให้การปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ให้สำเร็จ

ทั้งนี้ ภายใต้ระบบการจัดการศึกษาทั้งระบบนั้นมองค้ประกอบหลายอย่างไม่ว่าจะเป็นระบบการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร ระบบการผลิตและพัฒนาครู ระบบการบริหารจัดการ ซึ่งภายใต้ระบบการศึกษาทั้งหมดยังมีระบบที่เล็กแต่มีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนและนำพาการศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ถูกต้องนั่นคือ ระบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งถ้าเปรียบระบบการศึกษาคือเรือ ระบบการประเมินก็จะเปรียบเสมือนหางเสือของเรือที่จะกำกับทิศทางทางเดินเรือให้ไปสู่เป้าหมาย หากระบบนี้มีปัญหาที่จะก่อปัญหาแก่ระบบการศึกษาทั้งระบบเช่นกัน ซึ่งแนวทางการปฏิรูประบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษาที่คณะกรรมการฯ ได้วางไว้ก็คือระบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษาที่จะต้องเป็นระบบที่มีความ

หลากหลายเหมาะสมกับบริบทการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาและเป้าหมายในการจัดการศึกษาใหม่ รวมทั้งเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศคือ มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เช่นกัน

ปฐกถาพิเศษ เรื่อง “แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากระบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา” โดย รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสมุณษา พรหมบุญ ประธานกรรมการการอุดมศึกษา สรุปได้ดังนี้

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับอุดมศึกษาเริ่มขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๗ โดยมีคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น ซึ่งในระยะเริ่มแรกการประกันคุณภาพการศึกษามีเพียงระบบเดียวไม่มีการแยกเป็นการประกันภายในและประเมินภายนอกอย่างเช่นปัจจุบัน โดยการประกันคุณภาพการศึกษานั้นเกิดขึ้นโดยอาศัยแนวคิดของเดมมิ่ง ซึ่งเป็นเรื่องการประกันคุณภาพผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรม ที่มีหลักคิดว่าผู้ผลิตต้องการให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เป็นการจักระบบเพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกขั้นตอนของการผลิตที่วางไว้เกิดขึ้นจริง และตรงตามที่ได้ตั้งใจไว้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผลิตภัณฑ์ที่ได้มานั้นมีคุณภาพจริง และคนที่ประสงค์จะทำให้เกิดการประกันคุณภาพก็คือตัวผู้ผลิตหรือเจ้าของผลิตภัณฑ์เอง

ภายใต้แนวคิดดังกล่าวที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ในขณะนั้นจึงได้มีการสร้างระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น โดยระบบดังกล่าวเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ว่าการผลิตบัณฑิตของสถาบันการศึกษามีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไรและทุกขั้นตอนต้องสามารถตรวจสอบได้ และมีเป้าหมายสูงสุดคือให้ได้บัณฑิตที่ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยที่ระบบดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่ดำเนินการอยู่แล้วเพียงแต่จัดระบบเพื่อให้ตรวจสอบได้ ดังนั้น หลักคิดของการเกิดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสิ่งสำคัญคือผู้ผลิตจะต้องเป็นผู้ที่อยากยกระดับคุณภาพ นั่นคือสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่อยากดำเนินการและต้องเป็นผู้ดำเนินการเพื่อที่ตนจะได้เกิดการพัฒนาไม่ใช่การบังคับหรือการสั่งให้ทำ

สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นสำหรับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ๑) ปัญหาความไม่เข้าใจถึงเป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้ที่เกี่ยวข้อง ๒) มาตรฐาน องค์กรประกอบ ตัวชี้วัดไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษา ๓) วิธีการประเมินหรือวัดเน้นเชิงปริมาณแต่ไม่ชี้ให้เห็นคุณภาพ เป็นต้น

สำหรับแนวทางการแก้ไข จะต้องสร้างความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องถึงเป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยอุดมการณ์ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาคือ ต้องสามารถสร้างคนที่เรียกว่า “Free man” คือเป็นคนที่มีความเป็นอิสระทางความคิด รักสันติ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยปัญญา ไม่ใช่เป็นเพียงการสร้างคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานเพียงอย่างเดียว ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อสอดคล้องกับอุดมการณ์ดังกล่าว คือสถาบันอุดมศึกษาจะมีกระบวนการหรือระบบการจัดการศึกษาอย่างไรที่จะทำให้พัฒนาคนที่เข้าสู่สถาบันอุดมศึกษาและจบออกไปมีคุณสมบัติดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้ได้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่จะสามารถสร้างคนตามอุดมการณ์ได้จึงมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้ ๑) ระบบประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องมีการปรับเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ๒) มหาวิทยาลัยมีความหลากหลายดังนั้นระบบก็ต้องรับมือกับความหลากหลายให้ได้ ๓) อาจจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ประเด็นที่กำหนดให้ สมศ.ประเมินทุก ๕ ปี หรือการกำหนดให้องค์กรเดียวเป็นผู้ประเมินทำให้เกิดการผูกขาด ๔) ทำอย่างไรให้ผู้ประเมินมีคุณภาพ มีความหลากหลาย และเพียงพอรองรับการประเมิน ๕) วิธีการประเมินควรเป็นแบบของการตรวจเยี่ยมและการประเมินไม่ใช่เป็นเพียงการผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำแต่ควรเน้นเป็นไปเพื่อให้สถาบันการศึกษาสามารถพัฒนาตนเองไปถึงอุดมการณ์สูงสุดที่อยากเป็น และที่สำคัญจะต้องเป็นลักษณะของการช่วยสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในระบบการศึกษา และทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้ถูกการประเมินมองว่าการประกันคุณภาพการศึกษาไม่ใช่ภาระแต่เป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อจะทำให้คุณภาพการศึกษาเกิดการพัฒนา

การบรรยายเรื่อง “การปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา” โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิกร ประธานคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา สรปุสาระสำคัญได้ ดังนี้

แนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา มีเป้าหมายคือเพื่อยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทยเพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงานและพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ เพื่อไปสู่เป้าหมายดังกล่าว จึงมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง คือ กรอบการกำกับมาตรฐานการผลิตบัณฑิต ที่ประกอบไปด้วย ๓ ส่วน คือ ๑) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ๒) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ๓) การประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ประกอบด้วยระบบการศึกษา โครงสร้างหลักสูตร คุณภาพและคุณสมบัติของอาจารย์ ซึ่งขณะนี้ได้มีการปรับปรุงมาตรฐานใหม่ สำหรับ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้สามารถรองรับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีลักษณะที่แตกต่างกันตามจุดเน้นของสาขาวิชาและวิชาชีพ ส่งเสริมให้สถานศึกษาร่วมกับองค์กรภายนอกในการจัดการศึกษา สามารถให้ภาคอุตสาหกรรมมาร่วมเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้มหาวิทยาลัยที่เน้นการปฏิบัติสามารถพัฒนาตนเองไปสู่จุดสูงสุดที่ต้องการพัฒนาได้

๒) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ วัตถุประสงค์ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ซึ่งตรงนี้ การดำเนินการถ้าสถาบันอุดมศึกษาใดจะสอนสาขาไหนจะต้องกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของผู้ที่จบการศึกษาด้วย นอกจากนี้ สกอ. ยังให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถรวมกลุ่มสาขาวิชานั้นไปกำหนดมาตรฐานกันเองได้ด้วย ทั้งนี้ ในส่วนของ มคอ. จะเป็นการเขียนเพียงจุดมุ่งหมายแต่รายละเอียดต่าง ๆ ให้สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดเอง

๓) การประกันคุณภาพการศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและควมมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา ให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับบริบทและเจตนารมณ์ของสถานศึกษาและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เป็นตัวควบคุมภายในของสถาบันและทำให้สามารถติดตามว่าการดำเนินการเป็นจริงหรือไม่และการประกันคุณภาพการศึกษาส่วนที่สำคัญที่สุดคือหลักสูตร

สำหรับระบบประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาระบบใหม่ที่มีการปรับปรุงนั้น ในส่วนของวัตถุประสงค์ยังยึดหลักการเสรีภาพและอิสระทางวิชาการของสถาบันการศึกษา สกอ. มีระบบให้โดยที่สถาบันการศึกษาต้องทำการประเมินเอง ทั้งนี้สามารถปรับให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละแห่งได้

การบรรยายเรื่อง “การปฏิรูประบบระบบการประเมินคุณภาพการศึกษายนอก ระดับอุดมศึกษา” โดย ศาสตราจารย์ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สรปุสาระสำคัญได้ ดังนี้

การประเมินคุณภาพการศึกษา เป้าหมายเพื่อให้การศึกษาสามารถสร้างเด็กให้เก่ง ดี งาม ทั้งนี้ ประโยชน์ของการประเมินคุณภาพการศึกษายนอก คือ ๑) เพื่อให้การศึกษาเกิดการพัฒนาคคุณภาพ ๒) นักเรียน ผู้ปกครองได้รับการคุ้มครอง ๓) ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาได้รับประโยชน์ ๔) ผู้ประกอบการได้รับประโยชน์จากการศึกษาที่มีคุณภาพ

สำหรับประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการประเมินที่ได้รับการสะท้อนมาได้แก่ ๑) ปัญหาเรื่องเอกสาร ส่วนใหญ่จะเกิดกับกลุ่มสถานศึกษาที่ไม่มีระบบ ไม่มีการเก็บเอกสารต่าง ๆ ๒) ประเด็นเรื่องของการใช้เกณฑ์การประเมินเดียวประเมินทั่วประเทศ (one size fit all) ๓) ปัญหาเรื่องเกณฑ์การประเมิน เกณฑ์การประเมินของ สมศ.จะเปรียบเสมือนกระจกและตราซึ่งที่จะสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพ

หรือไม่และมีมากน้อยเท่าไร อย่างไร ๔) ปัญหาเรื่องของผู้ประเมิน ทั้งในส่วนคุณภาพและปริมาณ ส่วนใหญ่ที่ จะพบคือสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ สมศ. จะเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ หมวด ๖ มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยที่มาตรา ๔๗ ให้มีระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา ๔๘ ให้หน่วยงานและต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน มาตรา ๔๙ ให้มี สม ศ.เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่การพัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัด การศึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา ทุกห้าปี มาตรา ๕๐ ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการ จัดเตรียมเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามคำร้องขอของ สมศ. มาตรา ๕๑ กรณีที่สถานศึกษาใดไม่ได้ ตามมาตรฐานที่กำหนดให้ สมศ. จัดทำข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด

ทั้งนี้ ในส่วนของการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษานั้นได้ขอให้ รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงศ์ ประธานกรรมการพัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา สมศ. ได้บรรยายต่อที่ประชุม ทราบต่อไป

การบรรยายเรื่อง “การปฏิรูประบบระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ระดับอุดมศึกษา” โดย รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงศ์ ประธานกรรมการพัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา สมศ. สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ขณะนี้ สมศ. ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินรอบสี่ สำหรับการประเมิน ระดับอุดมศึกษา โดยมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องตัวบ่งชี้ ตัวชี้วัด วิธีการประเมิน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในการปรับดังกล่าวได้มีการประชุมร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา เช่น ทบอ. สอท. เป็นต้น เพื่อหารือถึงการปรับเปลี่ยนให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทการจัดการศึกษาในแต่ละแห่ง ซึ่งจากการหารือแล้วได้ นำมาสู่การปรับเปลี่ยนระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกโดยสรุป ดังนี้

มีการปรับตัวชี้วัดให้มีความเชื่อมโยงกันระหว่างการประเมินภายในและการประเมินภายนอก และ สอดคล้องกันในทุกตัว นอกจากนั้นยังมีการปรับตัวชี้วัดให้มีความเหมาะสมกับการจัดการศึกษาในแต่ละกลุ่ม เกณฑ์การประเมินสำหรับมหาวิทยาลัยที่มีความพร้อมก็จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนายิ่งขึ้น ส่วนมหาวิทยาลัยที่ยัง มีปัญหาหรือยังไม่พร้อมให้ให้มีการประเมินที่เหมาะสมกับความพร้อม แต่ต้องมีมาตรฐาน การประเมินภายนอก จะไม่เน้นเรื่องของกระบวนการ (Process) แต่จะเน้นเรื่องของผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น (Impact) สำหรับการเข้าไปประเมินจะเข้าไปดูในระดับคณะและสถาบันเท่านั้น และจะ เป็นการดูต่อจากการประเมินภายใน ทั้งนี้ จากการที่ได้พิจารณารายงานแผนการปฏิรูปเร่งด่วนในการแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของ คณะกรรมการแล้วในส่วนปัญหาต่าง ๆ ที่คณะกรรมการเสนอมาและขอให้มีการเปลี่ยนแปลงนั้น สมศ. ได้มี การแก้ไขปรับปรุงไปบางส่วนแล้ว แต่อย่างไรก็ตามจะได้นำข้อเสนอของคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ดำเนินการต่อไป

ภายหลังจากที่ประชุมได้รับฟังการบรรยายจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ได้มีการแสดงความคิดเห็นข้อสังเกตใน ประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับประเด็นปัญหาระบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา และ แนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา โดยสรุป ได้ดังนี้

๑. แนวคิดและแนวนโยบายเกี่ยวกับระบบการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา นั้นดี แต่เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติแล้วพบว่าเกิดปัญหา ซึ่งตรงนี้จะต้องมีการแก้ไขว่าทำอย่างไรจะให้การปฏิบัติ เป็นไปตามแนวนโยบาย

๒. ตามแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาโดยหลักแล้วคือสถาบันการศึกษาจะต้องเป็นคนที่ทำการประกันคุณภาพการศึกษาด้วยตนเองและจะต้องเห็นความสำคัญของการประกันไม่ใช่ถูกบังคับหรือให้ผู้อื่นมาทำการประเมิน

๓. การประกันคุณภาพการศึกษาจะบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดคือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้นั้น สิ่งที่สำคัญคือการเปลี่ยนวิธีคิดและทัศนคติของผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน สำหรับผู้ประเมินต้องเน้นการประเมินเพื่อให้เกิดการพัฒนาโดยผู้ประเมินต้องคอยสนับสนุนและช่วยเหลือให้ผู้ถูกประเมินสามารถพัฒนาตนเองเพื่อไปยังเป้าหมายที่ต้องการได้ ขณะที่ผู้ถูกประเมินก็ต้องเห็นว่าการประเมินคือสิ่งที่จะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและคุณภาพการศึกษาไม่ใช่ภาระงานที่เพิ่มขึ้น

๔. หลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน จะต้องมีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาในแต่ละแห่งและจะต้องเป็นที่ยอมรับจากทั้งผู้ประเมิน ผู้ถูกประเมิน และต้องมีความเข้าใจที่ตรงกัน รวมทั้งจะต้องสอดคล้องกันระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ขณะเดียวกันหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินก็ต้องสามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษามากกว่าเป็นการนับเชิงปริมาณ

๕. ผู้ประเมินจะต้องมีคุณภาพและประสบการณ์โดยตรง ที่สำคัญจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับระบบและเรื่องที่ประเมินอย่างดี ขณะเดียวกันจะต้องมีการพัฒนาผู้ประเมินอย่างต่อเนื่องและให้เพียงพอด้วย

กล่าวโดยสรุปที่ประชุมมีความเห็นที่ตรงกันว่า การปฏิรูประบบการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปรัชญา ระบบ ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมินต่าง ๆ รวมทั้งผู้ประเมิน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่กำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และหลักเกณฑ์ วิธีการต่าง ๆ จะต้องสอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษารวมทั้งวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งนี้ จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบทบาทของ สกอ. และสมศ. ด้วย สำหรับการดำเนินการทั้งหมดจะสำเร็จได้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

การขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย

ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการธิการหมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓ ซึ่งสามารถสรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้บรรยาย เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อน การปฏิรูประบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษาของ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา” สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

สืบเนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก และประเทศไทยนั้นมีการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่มานานมาก ระบบการศึกษาที่ได้วางไว้ในอดีตจึงไม่ตอบสนองต่อบริบทของสังคมทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปมากและรวดเร็ว รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิรูประบบการศึกษาจากเดิมที่การศึกษารองรับคนเข้าสู่ระบบการศึกษาเพียงจำนวนหนึ่ง ขณะที่ปัจจุบันการจัดการศึกษาที่สามารถตอบสนองต่อสังคมและแก้ปัญหาสังคมได้จะต้องดูแลคนตลอดช่วงชีวิต คือ ตั้งแต่ในครรภ์ มารดาหรือตั้งแต่คิดจะมีบุตร เข้าสู่ระบบการเรียนรู้จน เรียนจบเข้าสู่วัยทำงาน จนเกษียณและไปถึงตลอดชีวิต นั้นหมายถึงว่าระบบการศึกษาที่ต้องการนั้นจะต้องเป็นการศึกษาที่สามารถรองรับคนทั้ง ๗๐ ล้านคนทั้งประเทศ ซึ่งการจะสามารถดำเนินการได้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

สำหรับแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้จะต้อง ดำเนินการ ดังนี้

๑. ต้องมีการเปลี่ยนแปลงเป้าหมายในการจัดการศึกษา โดยต้องเปลี่ยนเป้าหมายการศึกษาจากเพื่อ สร้างคนที่เก่งแข่งขันไป เป็นการศึกษาเพื่อสร้างให้คนเป็นคนที่ดีมาก่อนเก่ง และต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม และเมื่อมีสิ่งเหล่านั้นแล้วจึงจะเข้าสู่การแข่งขันต่อไป

๒. นโยบายการจัดการศึกษาจะต้องมีการวางนโยบายที่เหมาะสมโดยให้มีคณะกรรมการขึ้นมาดูแลเป็น คณะกรรมการระดับชาติ (Super Board) เพื่อมากำกับดูแลนโยบายระดับชาติ วางนโยบายในระยะสั้นและระยะ ยาว เพื่อให้การศึกษาไม่ถูกแทรกแซง

๓. ส่วนในระดับพื้นที่จะต้องมีสมาชิกการศึกษาขึ้นมาดูแลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่ง คณะกรรมการเหล่านี้จะต้องมาจากภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม ไม่ใช่เพียงนักวิชาการศึกษาเท่านั้น

๔. ต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ให้เหมาะสม ตั้งแต่รัฐธรรมนูญ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอดคล้องกัน และมีความเหมาะสมสอดคล้องกับการปฏิรูป

นอกจากนั้นสาระสำคัญการดำเนินการต่าง ๆ จะสำเร็จได้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน สำหรับการศึกษาระบบจะมีกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ประสานหลักร่วมกับกระทรวงอื่น ๆ อีก ๑๑ กระทรวง ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และที่สำคัญการจัดการศึกษาเพื่อรองรับคนทั้ง ๗๐ ล้านคนทั้งประเทศจะต้อง อาศัยความร่วมมือจากภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สื่อ และทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดจึงจะ สามารถสำเร็จตามเป้าหมายใหม่ได้ ทั้งนี้ รูปแบบการจัดการศึกษาจะต้องมีการปรับเปลี่ยนจาก การศึกษาที่เป็น แบบแผนทางการ (Conventional) ไปสู่การจัดการศึกษาที่หลากหลายไม่เป็นแบบแผนทางการ (Unconventional)

การปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จหรือไม่นั้น เรื่องของการประเมินคุณภาพการศึกษาถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่ จะส่งผลให้การศึกษาสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เพราะการจัดทำแผน นโยบายต่าง ๆ จะต้องอยู่บนฐานข้อมูล ที่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งระบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะ สนับสนุนข้อมูล ดังนั้นระบบการประเมินจะต้องเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย เชื่อถือได้ เป็นที่มั่นใจของผู้ประเมิน ผู้ ถูกประเมิน ทั้งในส่วนของการเกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมิน และผู้ประเมิน ทั้งนี้ ปรัชญา รูปแบบและวิธีการ

ประเมินจะต้องเหมาะสมกับบริบทการจัดการศึกษาของไทยไม่ใช่การลอกเลียนมาจากต่างประเทศ โดยหลักการเกณฑ์การประเมินจะต้องไม่เป็นเกณฑ์เดียวกันทั้งหมด แต่ต้องแตกต่างกันตามบริบทการจัดการศึกษาของการศึกษาแต่ละระดับ แต่ละรูปแบบ มีความยืดหยุ่นที่จะปรับกับสถานศึกษาแต่ละแห่งได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษา กศน. ซึ่งมีความหลากหลายทั้งกลุ่มเป้าหมายและบริบทในการจัดการศึกษา ดังนั้น ในการประเมินโดยหลักการจะต้องประเมินผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายคือ ๑) ให้เป็นคนดี มีวินัยภูมิใจในชาติ ๒) ให้เป็นคนมีความรู้ เป็นคนเก่ง ๓) ให้เป็นคนไทยที่รับผิดชอบต่อสังคม ประเทศ และโลก ๔) ต้องพัฒนาให้ทำงานเก่ง บริหารเก่ง สามารถทำงานเป็นทีม

นายสุรพงษ์ จำจด เลขาธิการ กศน. บรรยายเรื่อง นโยบายการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการศึกษานอกระบบ (กศน.) และการศึกษาตามอัธยาศัย(กศอ.) และการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ด้าน กศน.และ กศอ. สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. นโยบายการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการศึกษานอกระบบ (กศน.) และการศึกษาตามอัธยาศัย(กศอ.)

สำหรับปรัชญาการศึกษา กศน.และ กศอ. นั้น อยู่บนหลักการ ๑) มนุษย์แตกต่างกัน ๒) มนุษย์มีความต้องการสูงสุดคือ “ความสุข” ๓) มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมอย่างเป็นสุข ทั้งนี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งทั้ง ๓ อย่างจะต้องผ่านกระบวนการแก้ปัญหา คือ “กระบวนการคิดเป็น” ดังนั้น การจัดการศึกษาระบบการเรียนรู้การสอนของ กศน. จึงเน้นกระบวนการเพื่อให้เกิดกระบวนการคิดเป็น

ภารกิจงานของ กศน. และ กศอ. ประกอบด้วย ๒ ส่วน ดังนี้

๑) งานการศึกษานอกระบบ ประกอบด้วย - การศึกษาพื้นฐาน (การรู้หนังสือ/ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/ปวช.) - การศึกษาต่อเนื่อง (พัฒนาอาชีพ/ทักษะชีวิต/ สังคม/ชุมชน/เทคโนโลยีที่เหมาะสม) เน้นสำหรับคนพลาดโอกาสจากการศึกษาในระบบ และสามารถนำไปเทียบเพื่อการศึกษาต่อในระบบได้

๒) งานการศึกษาตามอัธยาศัย - วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา - ห้องสมุดประชาชน - บ้านหนังสือชุมชน - นิทรรศการ - ETV/วิทยุศึกษา/Social Media ฯลฯ เน้นกิจกรรม และเพื่อการมีอาชีพ

กลุ่มเป้าหมายในการจัดการศึกษา มีประมาณ ๔๐ ล้านคนทั่วประเทศ ประกอบด้วยประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทั้งที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ และผู้ที่ประกอบอาชีพต่างๆ ที่หลากหลายในพื้นที่ต่างๆ พื้นที่สูง ชายแดน ชายทะเล เกาะแก่ง พื้นที่ทุรกันดาร มีปัญหา ความสนใจ ความต้องการที่หลากหลายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต กลุ่มเป้าหมายตามโครงการพระราชดำริ (ประชาชนผู้ด้อย พลาด และขาดโอกาส ทางการศึกษา)

รูปแบบการจัดการศึกษา/การออกแบบโครงการและกิจกรรม กศน.

๑) ต้องมีความยืดหยุ่น ทั้งหลักสูตร ขอบข่ายเนื้อหา เวลา สถานที่จัด ผู้สอน สื่อ กิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และส่วนประกอบอื่นๆ ให้เกิดความเหมาะสม กับปัญหา ความสนใจ ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล

๒) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมายการจัดการ กศน. และกศอ. คือ

๑) การจัดการศึกษา กศน. ในด้านต่างๆ ต่อกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย ด้วยการออกแบบโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย โดยต้องมีการกำกับ ติดตามและการประกันคุณภาพ เพื่อให้ผลการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ

๒) มุ่งเป้าหมายของคุณภาพที่จะสร้างกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และปรับสภาพภายนอก ปัจจัยต่างๆ ให้ตอบสนองต่อผู้เรียน

สถานศึกษาสังกัด สำนักงาน กศน. ประกอบด้วย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ/เขต ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพฯ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนา

ภิเชก (วิทยาลัยในวัง) สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สถาบันการศึกษาทางไกล ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ สถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร

๒. การปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ด้าน กศน.และ กศอ.

การประกันคุณภาพการศึกษา มี ๒ ส่วน คือ การประกันคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอก โดย สมศ.

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน กศน. และ กศอ. เป็นการดำเนินการ ๒ ส่วนคือการดำเนินการโดยสถานศึกษาเอง และการประกันโดยหน่วยงานต้นสังกัด โดยวัดคุณภาพการศึกษาด้วยมาตรฐานและตัวบ่งชี้สำหรับแนวทางในการดำเนินการ คือ ๑) การกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ควรมีความแตกต่างกันในแต่ละโครงการและกิจกรรม ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายที่รับบริการ กศน. แม้แต่โครงการและกิจกรรมเดียวกัน ก็สมควรที่จะต้องมีเกณฑ์การพิจารณา เพื่อประเมินที่แตกต่างกัน อันเนื่องจากความพร้อมในด้านต่างๆ และอุปสรรคในการจัดการศึกษาแตกต่างกันในพื้นที่ต่าง ๆ และจะต้องเน้น ๒) กระบวนการด้วยวงจร P-D-C-A (Plan – Do – Check – Act)

ในการปฏิรูปการประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษารั้งนี้ กศน. และ สมศ. ทั้งสองหน่วยงานควรมีการพัฒนามาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ที่ใช้สำหรับการประกันคุณภาพภายในและภายนอกเป็นมาตรฐานและตัวบ่งชี้ชุดเดียวกัน ส่วนจะมีมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพิ่มเติมบ้างที่เป็นส่วนงานของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกตามที่สมควร

ข้อเสนอในการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาด้าน กศน.และ กศอ. คือ ๑) ควรมีคณะกรรมการ (Board) เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก กศน. และ กศอ. โดยเฉพาะ เนื่องจากปัจจุบันรวมอยู่กับกลุ่มอาชีวศึกษา สมศ. น่าจะมีกลุ่มงานที่กำหนดเป็นงานการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย แยกมาโดยเฉพาะ เพราะงาน กศน. หลักการ แนวคิด กระบวนการแตกต่างกับงานอาชีวศึกษาอย่างมากและ ๒) ในส่วนของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกควรใช้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับการประเมินคุณภาพภายใน

นายคมศร วงษ์รักษา รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) บรรยายเรื่อง “การปฏิรูประบบระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย” สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

สมศ. จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๖ ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องได้รับการประเมินอย่างน้อย ๑ ครั้งในทุก ๕ ปี

ตามหลักแนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษาแล้วนั้นหลักการคือให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ถ้าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาดี การประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกก็ต้องดีตามไปด้วย แต่เนื่องจากกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของไทยเริ่มที่การประเมินคุณภาพภายนอกก่อนทั้งที่ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่ดีพอจึงก่อให้เกิดปัญหาเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

แนวคิดของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเกิดขึ้นภายใต้แนวคิดของเดมมิ่ง วงจร P-D-C-A (Plan – Do – Check – Act) การประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องเป็นวิธีการทำงานปกติไม่ใช่การสร้างเอกสารเพื่อการประเมิน แต่เป็นการตรวจสอบร่องรอยของการปฏิบัติงานจริง ว่าได้มีการดำเนินการตามระบบที่ได้วางไว้

การดำเนินการที่ผ่านมาของ สมศ. ในการประเมินคุณภาพการศึกษา รอบแรกเป็นการประเมินเพื่อทดลองระบบ รอบที่สองรอบสอง ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ เป็นการประเมินเพื่อรับรอง ซึ่งพบว่าปัญหาต่าง ๆ เริ่มปรากฏ เช่น เรื่องเกณฑ์การประเมินและตัวบ่งชี้มีจำนวนมาก ไม่สอดคล้องกับบริบท ก็ได้มีการพยายามที่จะปรับให้ลดลง จนในรอบสาม ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ เมื่อมีการประเมินก็พบว่ายังคงได้รับการร้องเรียนในเรื่องของเกณฑ์การประเมินที่มาก ขาดความยืดหยุ่น ไม่เหมาะสมกับบริบทการจัดการศึกษาแต่ละแห่ง แต่ละรูปแบบ เป็นการประเมินแบบใช้เกณฑ์เดียวกันทั้งหมด เกณฑ์ไม่สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายใน มีการร้องเอกสาร ปัญหาเรื่องคุณภาพของผู้ประเมินที่ไม่เข้าใจเรื่องที่จะไปประเมิน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ สมศ.ได้รับทราบและพยายามจะแก้ไข

สำหรับผลในการดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยรอบสอง ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ มีสถานศึกษาที่ได้รับการประเมิน จำนวน ๙๐๒ แห่ง ดังนี้ ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน ๘๓๘ แห่ง มีผลการประเมินระดับดีมาก จำนวน ๘๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๐ มีผลการประเมินระดับดี จำนวน ๗๕๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๗๐ ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน ๖๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗.๑๐

รอบสาม ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ มีสถานศึกษาที่ได้รับการประเมิน จำนวน ๙๒๘ แห่ง ดังนี้ ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน ๙๑๗ แห่ง มีผลการประเมินระดับดีมาก จำนวน ๑๕๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๒ มีผลการประเมินระดับดี จำนวน ๗๖๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๙๐ ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน ๑๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๙

สำหรับแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบที่สี่ ในส่วนของ กศน. และ กศอ.นั้น ก็จะคล้าย ๆ กับการประเมินระดับอื่นๆ คือ ในส่วนของเกณฑ์การประเมิน สมศ.จะเน้นเรื่องของการมีส่วนร่วมจะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม และเกณฑ์การประเมินจะใช้ชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำหรับในส่วนของผู้ประเมิน สมศ. จะพยายามให้ผู้ประเมินที่มีประสบการณ์โดยตรงในการจัดการศึกษาในแต่ละระดับเป็นผู้ประเมินในระดับนั้น ๆ โดยจะต้องมีการอบรมถึงวิธีการประเมิน ทั้งนี้ ผู้ประเมินจะต้องมีคุณสมบัติ ๖ ประการ ได้แก่ ๑) มาดดี ๒) มีความรู้ในเรื่องที่จะประเมินและวิธีการประเมิน ๓) ต้องดูออกมีวิจรรย์ญาณ ๔) ต้องใจดี ใจเย็น มีความเป็นมิตร ๕) ต้องมีคุณธรรม วิธีการประเมิน จะเป็นการประเมินสภาพที่เห็น คือสภาพจริง มีเอกสารหลักฐานที่เกิดจากการปฏิบัติงานจริงไม่ใช่เตรียมเพื่อการประเมิน โดยใช้วิธีการร่วมกันหลายอย่าง เช่น เป็นการลงพื้นที่ตรวจสอบ การตรวจสอบเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ก่อนลงพื้นที่ การตรวจสอบข้อมูลของสถานศึกษาที่ส่งรายงานเข้ามาทางออนไลน์ และจะต้องประเมินตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

สิ่งที่ สมศ. จะดำเนินการประเมินสำหรับ กศน. คือ ๑) หลักการจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายหรือไม่ ๒) หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน ๓) หลักคุณภาพ คือ ผู้ประเมินจะต้องมีคุณภาพ รายงานการประเมินต้องมีคุณภาพ ๔) ลดภาระและความซ้ำซ้อน โดยการประเมินจะดูจากการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นหลัก โดยแนวทางการดำเนินการในอนาคต อาจมีการประเมินร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อลดความซ้ำซ้อนและลดภาระแก่สถานศึกษาในการเตรียมการรับการประเมิน

สำหรับระยะเวลาในการประเมินอาจมีการลดเวลาลง โดยมีการจัดกลุ่ม กลุ่มที่ติดมาอย่างสม่ำเสมออาจดูจากเอกสารรายงานเพียงอย่างเดียวโดยไม่ต้องลงตรวจประเมิน ระดับที่ติดอาจจะลงไปตรวจ ๑ หรือ ๒ วัน กลุ่มที่

ไม่รับรองลงตรวจเยี่ยม ๓ วัน ส่วนผู้ที่จะทำหน้าที่ผู้ประเมิน ๑) จะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ด้าน กศน. กศอ. ๒) ต้องได้รับการฝึกอบรมอย่างเข้มข้นในเรื่องของการประเมิน

การประเมินภายนอก กศน. เป็นการประเมินผลความสำเร็จตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก ตามกฎกระทรวง ๔ มาตรฐาน ได้แก่ ๑) ผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ๒) การบริหารจัดการศึกษา ๓) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ๔) การประกันคุณภาพภายใน

โดยสรุปการประเมินที่มีคุณภาพจะต้องมาจากการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เข้มแข็ง ต้องมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นวิธีการทำงานปกติ หลักการประเมินจะต้อง ๑) ผสมผสานทุกเรื่องเข้าด้วยกัน ๒) ต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ๓) ต้องเป็นการประเมินเพื่อพัฒนารักษาสิ่งที่ดี ส่วนสิ่งที่ไม่ดีจะต้องมีการแก้ไขให้ดีขึ้น

ศาสตราจารย์สุมาลี สังข์ศรี อนุกรรมการ ได้นำเสนอผลการวิจัย “แนวทางการปฏิรูประบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย” สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงาน กศน. และ คณะทำงานฯ ด้านการศึกษา กศน. ของคณะอนุกรรมการ โดยมีเหตุแห่งปัญหา คือ ๑) การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมีกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย และการจัดกิจกรรม มีหลายประเภท แต่การ ประเมินยังไม่ครอบคลุมกิจกรรมทุกประเภทและทุกกลุ่มเป้าหมาย ๒) ตัวชี้วัดไม่สอดคล้องกับบริบทของการจัดการศึกษา กศน. ประเมินได้เพียงบางกิจกรรม บางกลุ่มเป้าหมาย ๓) เป้าหมายของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต่างจากการศึกษาในระบบ กศน. ไม่ได้มุ่งที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเลื่อนชั้น แต่มุ่งที่ความสามารถในการประกอบอาชีพ การอยู่ร่วมกันในชุมชนและการพัฒนาคุณภาพชีวิต ๔) ผู้ประเมินภายในประเมินกันเอง ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คนในชุมชน ผู้รับบริการยังไม่มีส่วนร่วม ๕) ผลของการประเมินไม่ส่งผลต่อการพัฒนา ยังไม่นำผลการประเมินมาปรับปรุง

ภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้น ๑) มีระบบการประเมินที่สอดคล้องกับบริบทและเอกลักษณ์ของงานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อส่งเสริมจุดเน้นของสถานศึกษาแต่ละแห่งให้มีความเชี่ยวชาญ จนสามารถต่อยอดจนเป็นผู้นำในด้านนั้น ๆ ได้ ๒) มีกรอบมาตรฐานที่เป็นสากลและวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับบริบทและเอกลักษณ์ของงานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ๓) มีระบบบริหารการประเมินที่มีคุณภาพ(เช่นระบบข้อมูล การเตรียมความพร้อมผู้ประเมิน) ๔) การประกันคุณภาพเป็นวิถีชีวิตการทำงานปกติ (วัฒนธรรมคุณภาพ) ๕) ผู้เรียน ผู้สอน และสถานศึกษา/แหล่งเรียนรู้ มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรหน่วยงานการศึกษานอกระบบ นักวิชาการและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบประเมินและประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ในด้านต่อไปนี้ ๑) เกณฑ์มาตรฐานการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษา ๒) วิธีการประเมินและเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษา ๓) ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา ๔) การนำผลการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ สรรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารและบุคลากรจากศูนย์ กศน. จังหวัด ศูนย์ กศน. อำเภอ/เขต และสถานศึกษาขึ้นตรง ทั่วประเทศ จำนวน ๑๒๓๘ คน ในเนื้อหาความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิรูปใน ๔ ประเด็น ดังนี้

๑) มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา กศน. อำเภอ/เขต ที่เสนอให้มี มาตรฐาน ๔ ด้าน คือ มาตรฐานที่ ๑ ด้านผู้เรียน/ผู้รับบริการการศึกษานอกระบบ (ผลการจัดการศึกษา)

มาตรฐานที่ ๒ ด้านการจัดการศึกษา/การให้บริการการศึกษานอกระบบ (ผู้สอน/ ผู้จัดกิจกรรม หลักสูตร และการสอนหรือการจัดกิจกรรม) มาตรฐานที่ ๓ ด้านการบริหารการศึกษานอกระบบ (สถานศึกษา) มาตรฐานที่ ๔ การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

๒) วิธีการประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.) เช่น ให้สถานศึกษารับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการประเมินเอง คัดเลือกผู้ประเมินเองจากบัญชีที่มี เน้นประเมินตามสภาพจริง ผู้ประเมินต้องเตรียมความพร้อมก่อนเข้าประเมิน เช่น ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาให้สถานศึกษาสามารถประเมินผู้ประเมินกลับไปยังต้นสังกัดได้ ส่วนการประเมินภายนอก การประเมินควรประเมินจากผลลัพธ์ผลิต โดยใช้วิธีการที่หลากหลายตามบริบทการจัดการศึกษา เป็นต้น

๓) คุณสมบัติผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.) เช่น มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา กศน. มีเจตคติที่ดี ต้องเป็นมืออาชีพ ดำรงตำแหน่งครูหรือผู้บริหารการศึกษา กศน. ระดับชำนาญการพิเศษ ผู้ประเมินภายนอก อายุ ๓๐ ปีขึ้นไป จบปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา กศน. ต้องมีการคัดเลือกจากผู้ผ่านการอบรม สอบ สัมภาษณ์ เป็นต้น

๔) การนำผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาไปใช้ ส่วนกลางและต้นสังกัดควรนำผลการประเมินไปใช้ในการกำหนดนโยบาย สถานศึกษานำผลไปวางแผนในการจัดการศึกษาปีต่อไป เป็นต้น

จากผลการสำรวจกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับแนวทางที่ผู้วิจัยนำเสนอร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป มีเพียงบางเรื่องที่ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ได้แก่ เรื่องที่ ๒) วิธีการประเมินคุณภาพของต้นสังกัด ที่เสนอให้สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายการประเมินและให้สถานศึกษาคัดเลือกผู้ประเมินเองจากรายชื่อที่ กศน. จังหวัดเป็นผู้แต่งตั้ง

ทั้งนี้ จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการประชุมเพื่อรับฟังผลการวิจัยในภาพรวมก็มีความเห็นที่สอดคล้องกับผลการวิจัย แต่มีข้อสังเกตเพิ่มเติมบางประเด็น เช่น เรื่องคุณสมบัติของผู้ประเมินจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กศน. ที่ต้องเป็นระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าผู้ประเมินที่มีคุณสมบัติดังกล่าวนี้มีจำนวนน้อย หากลดลงมาเป็นระดับชำนาญการ จะสามารถหาได้ง่ายกว่าและมีความสามารถเพียงพอที่จะเป็นผู้ประเมินได้ เป็นต้น ภายหลังจากรับฟังความคิดเห็นจากที่ประชุมแล้วทีมวิจัยได้รับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะทั้งหมดของที่ประชุมเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำแนวทางการพัฒนาระบบประเมินและประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เสนอต่อคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

ภาคผนวก ข

การประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลความคิดเห็น
จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการฯ โดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา มีการประชุมเชิงเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ครั้ง ดังนี้

พิจารณาเรื่อง แผนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาและแนวทางการสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในวันจันทร์ที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม คณะกรรมการฯ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓

โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ดังนี้ (๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (๒) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) (๓) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) (๔) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และ (๕) สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

เพื่อให้การปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถขับเคลื่อนได้อย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นและข้อมูลต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาประกอบการพิจารณาจัดทำเป็นแนวทางในการปฏิรูประบบประเมินและประกันคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน สถานศึกษาทุกระดับและแหล่งเรียนรู้ทุกรูปแบบทั้งระบบของคณะอนุกรรมการในระยะต่อไป ดังนั้น อนุกรรมการจึงได้เรียนเชิญหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงของแผนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูป ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญจากการประชุมได้ ดังนี้

นายวิชณุ ทรัพย์สมบัติ ผู้อำนวยการสำนักทดสอบการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้นำเสนอแนวทางและแผนการดำเนินงานการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของ สพฐ. สรุปได้ดังนี้

โดยหลักการในการดำเนินการ สพฐ. เห็นด้วยกับแนวทางในการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษานำเสนอ คือ ๑) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกจะต้องสามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษา ๒) ผู้ประเมินจะต้องมีคุณภาพ ๓) เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกจะต้องสอดคล้องกัน รวมทั้งผู้ประเมินควรเป็นกลุ่มเดียวกันไม่ควรแยกผู้ประเมินภายในหรือภายนอก เป็นต้น

สำหรับแผนการดำเนินงานการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของ สพฐ. นั้น ได้มีการร่วมดำเนินการกับ สมศ. สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๕๙ โดยมีการแบ่งระยะการดำเนินการเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะที่ ๑ (พ.ย. – ธ.ค. ๕๘) เป็นช่วงของการพัฒนาตัวบ่งชี้ และการศึกษาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งระยะนี้ได้ดำเนินการไปแล้วเป็นการดำเนินการภายในของ สพฐ. ระยะที่ ๒ (ก.พ. – เม.ย. ๕๘) ในระยะนี้เป็นดำเนินการร่วมกันระหว่าง สพฐ. และ สมศ. โดยมีการกำหนด Quality Code / มาตรฐาน โดยจัดทำเป็น (ร่าง) Quality Code / มาตรฐาน มีการนำสอบถามความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพัฒนาเป็นเกณฑ์การประเมินและจัดทำคู่มือ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างนำเสนอต่อคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของ สพฐ. พิจารณา ซึ่งหากพิจารณาแล้วจะได้มีการนำ (ร่าง) ดังกล่าวเพื่อหารือร่วมกับ สมศ. อีกครั้ง รวมทั้งต้องมีการพัฒนาระบบการ

จัดเก็บข้อมูลออนไลน์เพื่อเตรียมรองรับการประเมินด้วย ระยะเวลาที่ ๓ (พ.ค. – ก.ย. ๕๙) เป็นระยะที่จะต้องชี้แจงทำความเข้าใจสื่อสารให้หน่วยงานต้นสังกัดกับสถานศึกษาเกี่ยวกับระบบการประเมินใหม่ ทดลองใช้ระบบ วิจัยและพัฒนา สำหรับแผนการดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จะเริ่มเดือน ตุลาคม ๕๙ จะเป็นเรื่องของการพัฒนา ผู้ประเมิน ได้แก่ กำหนดการสรรหาผู้ประเมิน การพัฒนาผู้ประเมิน

ทั้งนี้ ในส่วนของการกำหนด Quality Code / มาตรฐาน ใหม่ ของ สพฐ. จะยึดตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมี ๔ มาตรฐาน คือ ๑) มาตรฐานด้านผลการจัดการศึกษา ๒) มาตรฐานด้านการบริหารและจัดการศึกษา ๓) มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ๔) มาตรฐานด้านการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งตามแนวทางใหม่นี้ ได้ปรับโดยลดมาตรฐานและตัวชี้วัดลง มีเท่าที่จำเป็นและสะท้อนคุณภาพการศึกษาจริง นอกจากนั้นยังจะปรับ วิธีการประเมินที่เน้นการประเมินเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณด้วย

นายวณิษฐ์ อ่วมศรี รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และ นายเรืองจิตร มีลาภสม คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในอาชีวศึกษา ได้นำเสนอแนวทางและแผนการดำเนินงานการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของ สอศ. สรุปได้ดังนี้ การดำเนินการในภาพรวมของ สอศ. นั้นก็มีแผนที่จะดำเนินการเช่นเดียวกับ สพฐ. แต่เนื่องจากที่ผ่านมา คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในอาชีวศึกษาชุดเดิมหมดวาระไปจึงอาจจะล่าช้าบ้างแต่ขณะนี้ได้ตั้ง คณะกรรมการชุดใหม่แล้วและกำลังเร่งดำเนินการในเรื่องดังกล่าวให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดตามแผน สำหรับแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดย สอศ. จะเป็นการประเมินตามสภาพจริง เน้นวิธีการประเมินตามสภาพจริง ทั้งนี้ ในการดำเนินการปรับใหม่นั้นได้มีการปรับลดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ลง จากเดิม ปวช. และ ปวส. มี ๗ มาตรฐาน ๓๕ ตัวบ่งชี้ แต่ตาม (ร่าง) มาตรฐานและตัวชี้วัดใหม่ลดลงเหลือ ๓ มาตรฐาน ๙ ตัวบ่งชี้ ในส่วนนี้เป็นการดำเนินการโดยคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในอาชีวศึกษาชุดเดิม ซึ่งขณะนี้ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการชุดใหม่ แต่อย่างไรก็ตามยังไม่มีข้อยุติในเรื่องนี้ ทั้งนี้ หากผลการพิจารณามีข้อยุติแล้วจะต้องนำเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการประกาศและดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในต่อไป

สำหรับในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกได้มีการประสานงานร่วมกับ สมศ. และอยู่ในระหว่างการดำเนินการ ซึ่งการประเมินคุณภาพภายนอกของ สอศ. มาตรฐานที่กำหนดขณะนี้ เป็นมาตรฐานขั้นต่ำ ส่วนที่ ดำเนินการร่วมกับต่างประเทศก็จะมีบ้างในบางสถานศึกษา แต่จะเป็นมาตรฐานระดับอาเซียน

รองศาสตราจารย์สรนิต ศิลธรรม รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้นำเสนอ แนวทางและแผนการดำเนินงานการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายนอกของ สกอ. สรุปได้ดังนี้

สำหรับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ สกอ. มี ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) ระดับหลักสูตร ๒) ระดับสถาบัน ๓) ระดับสถานศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (Internal Quality Audit : IQA) จะเป็นการดำเนินการโดยสถาบันการศึกษาเอง โดยที่ สกอ. จะมีมาตรฐานการประกันคุณภาพขั้นต่ำ ให้ สำหรับสถานศึกษา ทั้งนี้ สามารถเลือกไปใช้ได้แต่ถ้าสถาบันอุดมศึกษาใดต้องการพัฒนาดตนเองในระดับสากลก็ สามารถที่จะเลือกใช้ในรูปแบบที่สถานศึกษาต้องการได้ นอกจากนั้นยังสามารถพัฒนามาตรฐานขึ้นมาเองได้โดย จะต้องส่งให้ สกอ. พิจารณาเห็นชอบ

ในปัจจุบันเพื่อความสะดวกของสถานศึกษา สกอ. ได้มีการพัฒนาระบบเพื่อรวบรวมผลการประเมินที่ เรียกว่า CHE QA Online เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถ ส่งข้อมูลหลักสูตรต่าง ๆ (Up Load) เข้าสู่ระบบ

เพื่อให้มหาวิทยาลัยหรือประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลได้

นอกจากนี้ สกอ. ได้มีการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยที่มีความพร้อมและต้องการพัฒนาตนเองใช้การประเมินโดยเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) โดยระบบนี้มหาวิทยาลัยจะประเมินตนเองและสามารถพัฒนาตนเองในแบบที่มหาวิทยาลัยต้องการซึ่งเกณฑ์นี้สามารถเทียบเคียงได้กับ TQA ของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ

สำหรับการดำเนินการปรับปรุง IQA ของ สกอ. ขณะนี้อยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการ IQA โดยได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากเกณฑ์การประเมิน สิ่งที่ สกอ. ได้ให้ความสำคัญ คือ ผู้ประเมิน เพราะว่าการประเมินจะสำเร็จได้ความเข้าใจของผู้ประเมินนั้นมีความสำคัญมาก ผู้ประเมินทุกคนจะต้องมีความเข้าใจที่ตรงกันในเกณฑ์และเรื่องที่ประเมินตรงกัน ทั้งนี้ การดำเนินการในส่วนของการปรับ IQA อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงอยู่ในช่วงที่รับฟังความคิดเห็นยังไม่ได้ข้อสรุป สิ่งที่มีการปรับเปลี่ยนไปคือมีการปรับลดในส่วนของ มคอ. ๓ - ๗ โดยให้มหาวิทยาลัยกำหนดเองเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง นอกจากนี้ในส่วนของตัวบ่งชี้มหาวิทยาลัยสามารถสร้างใหม่เองได้ หรือจะใช้ SAR เป็นตัวชี้วัดก็ได้

สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก สกอ. ได้มีการหารือร่วมกับ สมศ. และหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ประชุมคณะกรรมการอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เป็นต้น เพื่อร่วมประชุมกันเพื่อพิจารณาระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ตรงจุดนี้ที่มีความซ้ำซ้อนกันก็ได้มีการตัดออก

นายสุรพงษ์ จำจด เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ได้นำเสนอแนวทางและแผนการดำเนินงานการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของ กศน. สรุปได้ดังนี้

จากการพิจารณารายงานแผนการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านศึกษานำเสนอ นั้น ในภาพรวม กศน. เห็นด้วยกับแนวทางดังกล่าวเพราะเป็นแนวคิดที่ตรงกับที่ กศน. ที่เห็นว่าสถานศึกษาควรมีแนวทางในการประกันและประเมินคุณภาพเป็นของตนเอง เพื่อให้เหมาะกับบริบทและจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของแต่ละแห่ง สำหรับสถานศึกษา กศน. การจัดการศึกษาจะเน้นที่ผลผลิตมากกว่ากระบวนการเนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของ กศน. ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่ด้อยโอกาส กลุ่มที่พลาดโอกาสไม่สามารถเข้าสู่ระบบการศึกษาปกติได้ และผู้เรียนก็มีความหลากหลาย ทั้งอายุ เพศ สังคม เศรษฐกิจ อาชีพ ดังนั้นเกณฑ์ในการประเมินหากเป็นเกณฑ์เดียวจะไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง หรือปฏิบัติได้ยากตามข้อเท็จจริงของการจัดการศึกษา

สำหรับการจัดการศึกษาของ กศน. ที่รับผิดชอบ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยที่การศึกษานอกระบบ จะแบ่งออกเป็น การศึกษาพื้นฐาน ได้แก่ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และ ปวช. และอีกส่วนจะเป็นการศึกษาต่อเนื่อง ที่จะเป็นการศึกษาที่เน้นให้กับผู้ที่ต้องการการเทียบโอนวุฒิการศึกษา ๒) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดอาชีพ ขณะเดียวกันก็สามารถเทียบโอนได้ ซึ่งหากพิจารณาแล้ว รูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายของการศึกษาจึงมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการประกันและประเมินจึงต้องมีความแตกต่างกัน โดยการประเมินสำหรับ การศึกษานอกระบบจะคล้าย ๆ กับการประเมินการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของ สพฐ. ส่วนการศึกษาต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัย เกณฑ์ก็จะเน้นในเรื่องที่เกี่ยวกับอาชีพ มีประเด็นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงด้วย ซึ่งทั้งในส่วนของการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกในขณะนี้อยู่ระหว่าง

การดำเนินการปรับปรุงใหม่ทั้งหมดเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบและเป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยอยู่ระหว่างการศึกษาวิจัยสำรวจจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ศาสตราจารย์ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้นำเสนอแนวทางและแผนการดำเนินงานการปฏิรูประบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกของ สมศ. สรุปได้ดังนี้

สำหรับการดำเนินการของ สมศ. นั้นยึดตามกรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สำหรับแนวทางในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบสี่ มีวัตถุประสงค์ ๒ เรื่องคือ ๑) เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา และ ๒) เป็นการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐาน โดยมีแนวทางโดยสรุป ดังนี้

๑) การประเมินเพื่อพัฒนา จะเป็นการประเมินสถานศึกษาทุกแห่ง โดยมีการประเมินจะมีตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านผลการจัดการศึกษา ด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการประกันคุณภาพภายใน สำหรับการตรวจเยี่ยม บางแห่งหากผลการประเมินดี อาจไม่จำเป็นต้องตรวจเยี่ยมสามารถดูข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ได้ บางแห่งอาจจำเป็นต้องลงไปตรวจเยี่ยม ทั้งนี้ ผลการประเมินจะแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่มคุณภาพ คือ ระดับ ๑ ต้องสังกัดจำเป็นต้องช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาเร่งด่วน ระดับ ๒ ดันสังกัดต้องการช่วยเหลือเพื่อปรับปรุง ระดับ ๓ ดันสังกัดต้องให้การสนับสนุนเพื่อพัฒนา ระดับ ๔ ดันสังกัดควรให้การส่งเสริมเพื่อยกระดับมาตรฐาน และระดับ ๕ ดันสังกัดควรให้การส่งเสริมในการเป็นต้นแบบ สำหรับประโยชน์ในการประเมิน เพื่อให้สถานศึกษา ดันสังกัด รัฐบาลนำข้อมูลไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพ

๒) การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐาน เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบและตัดสินผลการพัฒนาของสถานศึกษาเป็นการประเมินโดย สมศ. ตามความสมัครใจและร้องขอของสถานศึกษา สำหรับการดำเนินการรับรองจำเป็นต้องมีการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา สำหรับเครื่องมือที่ใช้วัด คือ (๑) มาตรฐานระดับชาติ สำหรับการรับรองมาตรฐานจะแบ่งออกเป็น มาตรฐานระดับชาติ ซึ่งจะมี ๓ รูปแบบ คือประเมินทั่วไป ประเมินเฉพาะทาง และประเมินโดยกำหนดเป้าหมายร่วม และ (๒) มาตรฐานระดับนานาชาติ เป็นการประเมินเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานสู่สากล มี ๒ รูปแบบ คือรูปแบบที่ ๑ แบบก้าวหน้า โดยประเมินร่วมไทย – สากล และประเมินโดยองค์กรนานาชาติ รูปแบบที่ ๒ แบบท้าทาย มี ๓ รูปแบบ คือโดยการจัดอันดับอาเซียน การจัดอันดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และการจัดอันดับโลก สำหรับการตรวจเยี่ยมจะใช้เวลา ๑ – ๓ วัน ทั้งนี้ประโยชน์ของการประเมินเพื่อรับรอง เพื่อดันสังกัด และรัฐบาลนำข้อมูลไปใช้ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสถานศึกษา ส่งเสริมและใช้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ภายหลังจากที่ประชุมได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ที่ประชุมมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าถึงแม้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเห็นด้วยกับแนวทางในการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านศึกษานำเสนอ และหน่วยงานต้นสังกัด สพฐ. สอศ. สกอ. และกศน. ก็กำลังอยู่ในช่วงระยะเวลาการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาตัวบ่งชี้ซึ่งยังไม่ได้ข้อยุติ อีกทั้งยังต้องมีการหารือเพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกันกับสมศ. อีกด้วย นอกจากนี้ทุกหน่วยงานยังไม่ได้นำเสนอในรายละเอียดในประเด็นหลักที่ต้องแก้ไขปรับปรุงได้แก่ เกณฑ์มาตรฐานการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษา วิธีการประเมินและเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา การนำผลการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ และบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกหรือสมศ. จึงสรุปได้ว่าการจะดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกโดย สมศ. ในรอบต่อไปมีความจำเป็นต้องหารือเพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องก่อนและกระบวนการดังกล่าวต้องใช้เวลาโดยมีรายละเอียดที่ชัดเจนครบถ้วนไม่สามารถรวบรัดหรือตัดรายละเอียดในประเด็นใดประเด็นหนึ่งได้

ภาคผนวก ค

การประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลความคิดเห็น
จากสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)

การประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลความคิดเห็นจากสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)

คณะกรรมการฯ โดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มีการประชุมเชิงเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลและหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการนำการประเมินมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ ดังนี้

พิจารณาเรื่อง การปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา วันจันทร์ที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓ โดยเชิญหน่วยงานอื่นที่เข้าร่วมประชุม คือ สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) สามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

เพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาศึกษา จึงได้เชิญ นายแพทย์อนุวัฒน์ ศุขชุตติกุล ผู้อำนวยการสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) เข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการเพื่อให้ข้อมูล เรื่อง การรับรองคุณภาพสถานพยาบาล ประเด็นเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐาน วิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน ผู้ประเมิน การนำผลการประกันและการประเมินไปใช้ รวมถึงบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานประเมิน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ตลอดจนข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการนำแนวทางการรับรองคุณภาพสถานพยาบาลไปปรับใช้กับการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญจากการประชุมได้ ดังนี้

นายแพทย์อนุวัฒน์ ศุขชุตติกุล ผู้อำนวยการสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) ได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการรับรองคุณภาพสถานพยาบาล ต่อที่ประชุมสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ที่มาของการรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (Healthcare Accreditation : HA) ในประเทศไทย มีแนวคิดและเริ่มจากการนำแนวคิด TQM (Total Quality Management) มาเพื่อทดลองประเมินและรับรองคุณภาพสถานพยาบาล โดยพัฒนาและดำเนินการมาแล้วประมาณ ๒๐ ปี โดยแนวคิดหลักเกิดจากการต้องการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาลไม่ใช่ความต้องการในการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพหรือตรวจสอบ “HA is an educational process, not an inspection” และการรับรองคุณภาพสถานพยาบาลก็ไม่ได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายแต่เป็นความต้องการให้เกิดการพัฒนาขึ้นในสถานพยาบาลโดยมีเป้าหมายสูงสุดคือเพื่อให้เกิดคุณภาพการบริการ ความปลอดภัยและผลลัพธ์สุขภาพที่ดีของผู้รับบริการ

สำหรับเกณฑ์มาตรฐาน HA คือกรอบแนวคิดที่สื่อให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญของสถานพยาบาลที่มีคุณภาพและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น ทั้งนี้ มาตรฐานนั้นจะต้องเป็นไปเพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการภายในของโรงพยาบาลโดยมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบและพัฒนาทั้งองค์กร ทำให้องค์กรเกิดการเรียนรู้ มีการประเมินและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น มาตรฐานจึงเป็นมากกว่าการรับรองมาตรฐานขั้นต่ำ คือมาตรฐานที่กำหนดจะต้องสามารถพัฒนาไปได้เรื่อย ๆ และจะต้องสามารถกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถานพยาบาลได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้ประเมินเข้าไปส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา โดยโครงสร้างมาตรฐานของโรงพยาบาลจะประกอบด้วย ๑) ภาพรวมของการบริหารองค์กร เช่นการนำองค์กร การมุ่งเน้นผู้ป่วยและสิทธิผู้ป่วย การจัดการกระบวนการ ๒) ระบบงานสำคัญของโรงพยาบาล เช่น ความเสี่ยง ความปลอดภัยการป้องกันการติดเชื้อ ระบบเวชระเบียน การทำงานกับชุมชน ๓) กระบวนการดูแลผู้ป่วย เช่น การเข้าถึงบริการ การประเมินผู้ป่วย การวางแผนการดูแลผู้ป่วย ๔) ผลการดำเนินงาน เช่น ผลด้านการดูแลผู้ป่วย ด้านการเงิน ด้านการนำ ทั้งนี้มาตรฐานเหล่านี้จะต้องเน้นให้เห็นถึงความเชื่อมโยงกัน ควบคู่ไปกับการใช้หลักคิดการพัฒนาสำคัญที่เป็นพื้นฐาน ๕ ประการ คือ ทิศทางนำ ผู้รับผล คนทำงาน การพัฒนา พาเรียนรู้และการหมุนวงล้อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นสิ่งที่สถานพยาบาลต้องปฏิบัติอยู่ประจำไม่ใช่เป็นการเพิ่มภาระงาน

นอกจากนี้มาตรฐานการประเมินนั้นสถานพยาบาลสามารถเลือกเองเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทและจุดเน้นของสถานพยาบาลโดยเลือกจากที่มีการกำหนดไว้ไม่จำเป็นต้องทำทั้งหมด สำหรับขณะนี้ในส่วนมาตรฐาน HA ที่ใช้ฉบับปัจจุบันคือ มาตรฐานฉบับที่ ๒ (HA ฉบับ ๒๐๐๖) เรียกว่ามาตรฐานโรงพยาบาล ฉบับเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ ครบ ๖๐ ปี และกำลังปรับปรุงมาตรฐาน ฉบับที่ ๓ ซึ่งจะเป็นการก้าวสู่สากล เพื่อช่วยให้สถานพยาบาลมีความมั่นใจและมีมาตรฐานการรับรองใกล้เคียงของแต่ละประเทศ

ในส่วนวิธีการประเมิน คุณสมบัติและบทบาทของผู้ประเมิน หลักคิดสำคัญของกระบวนการประเมินคือทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องทำให้ HA เป็นกระบวนการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายที่คุณภาพและความปลอดภัย ไม่ใช่เพื่อการรับรอง ทั้งนี้ วิธีการเรียนรู้ดังกล่าวเกิดจากการที่สถานพยาบาลจะประเมินและพัฒนาตนเอง ร่วมกับการตรวจเยี่ยมสำรวจจากภายนอก โดยผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความเข้าใจถึงแนวคิดของมาตรฐานแต่ละตัวว่ามีเป้าหมายอย่างไรไม่ใช่วัดสิ่งที่มีเพียงอย่างเดียวแต่ต้องบรรลุเป้าหมาย และเป้าหมายทุกตัวจะต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน สำหรับการรับรองคุณภาพของสถานพยาบาลในขณะนี้ผู้เยี่ยมชมสำรวจภายนอก (Surveyor) ทั้งหมดทั่วประเทศประมาณ ๑๒๐ คน โดยการเยี่ยมชมสำรวจภายนอกคือการยืนยันผลการประเมินตนเองของโรงพยาบาลและเป็นการตรวจความพร้อมของสถานพยาบาลว่าระบบที่วางไว้มีความรัดกุมเพื่อให้เกิดคุณภาพหรือไม่ ในส่วนของคุณค่าของการตรวจเยี่ยมภายนอกอยู่ที่ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อเนื่อง เป้าหมายของการรับรองภายนอกคือการให้กำลังใจ กระตุ้นให้สถานพยาบาลเกิดความต้องการที่จะพัฒนา สำหรับวิธีการประเมินจะต้องทำให้มาตรฐานเข้าไปอยู่ในชีวิตประจำวันโดยการพูดคุยกันว่ามาตรฐานนั้น ๆ มีเป้าหมายอะไร จะทำให้ระบบดีขึ้นอย่างไร และสถานพยาบาลมีจุดเด่น จุดอ่อนที่ใด หลังจากนั้นก็ต้องไปดูของจริง โดยการเยี่ยมชมของจริงและช่วยกันสงสัยในสิ่งที่ทำอยู่เพื่อนำมาวิจัยพัฒนา ดังนั้น วิธีการประเมินรับรองจึงเป็นการทำให้เกิดการพัฒนาด้วยตนเองของสถานพยาบาล โดยการรับรองจะเป็นการทบทวนสิ่งที่ทำอยู่ถ้าทำดีก็จะได้การชื่นชม คือรับรอง แต่ถ้ายังไม่ดีก็จะได้การเสนอแนะ และตรวจเยี่ยมจนกว่าจะสามารถได้รับการรับรอง ดังนั้นคุณสมบัติของผู้ตรวจเยี่ยมภายนอกจึงสำคัญมากคือนอกจากจะมีความรู้ในสิ่งที่ประเมินคือมีประสบการณ์ทั้งในการปฏิบัติงานและการบริหารงานด้านสุขภาพ สาธารณสุขแล้ว ต้องมีทักษะของการ Coach จะต้องใช้ทฤษฎีต่างๆ ความรู้ แนวความคิดและประสบการณ์ตรงของตัวเองที่ได้สะสมมาในการฟัง (Listening) การตั้งคำถาม (Questioning) เพื่อสะท้อนความคิด และให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feed back) ตลอดจนกระตุ้นจิตใจ (Motivate) ให้สถานพยาบาลดำเนินการตามแผนการตัวเองที่ได้กำหนดไว้ตรวจสอบความก้าวหน้าปรับปรุงแผนการตามความเหมาะสมแก่สถานพยาบาล โดยผู้ประเมินเหล่านี้จะต้องได้รับการอบรมให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอและต้องมีการฝึกในการประเมินจริงด้วย

สำหรับการเข้าสู่การรับรองคุณภาพของสถานพยาบาลนั้นจะเริ่มต้นด้วยการสมัครใจของสถานพยาบาลเองและเมื่อสมัครใจเข้าสู่ระบบการรับรองแล้วหลังจากนั้นจึงจะเป็นไปตามระบบที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ ในส่วนของการประเมินตนเองของสถานพยาบาลมีเป้าหมายเพื่อหาโอกาสพัฒนา เพื่อติดตามความก้าวหน้าของการพัฒนา และเมื่อพัฒนาแล้วก็กำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย เพื่อการเรียนรู้ และสุดท้ายเพื่อใช้ประกอบการประเมินจากภายนอก ซึ่งเป็นเป้าหมายที่ไม่ได้สำคัญมากเมื่อเทียบกับเป้าหมายอื่น ๆ ทั้งนี้ การรับรองคุณภาพสถานพยาบาลสิ่งที่สำคัญคือหลีกเลี่ยงให้ทางสถานพยาบาลเกิดความรู้สึกล้มเหลวจากการรับรอง ดังนั้น จึงไม่มีการตกแต่จะใช้วิธีการให้ข้อเสนอแนะ และให้สถานพยาบาลเสนอแผนพัฒนาตนเอง และเข้าไปเยี่ยมซ้ำจนกว่าสถานพยาบาลจะผ่านและเมื่อผ่านแล้วก็จะให้การรับรอง

ในส่วนของการนำผลการรับรองคุณภาพไปใช้นั้น ส่วนหนึ่งคือมีผลต่อผู้ปฏิบัติงานในเรื่องของค่าตอบแทนแต่อย่างไรก็ตามก็ไม่ใช่เป้าหมายหลักแต่เน้นให้เกิดความภาคภูมิใจและการนำไปเพื่อพัฒนาคุณภาพและวัฒนธรรมคุณภาพและวัฒนธรรมปลอดภัยในการทำงาน สำหรับบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานประเมิน

คือ สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาลนั้น จะเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาและการสร้างคุณภาพของสถานพยาบาลโดยการส่งเสริม สนับสนุนและขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพของระบบบริการสุขภาพโดยใช้การประเมินตนเองและการเยี่ยมสำรวจจากภายนอก การรับรองกระบวนการคุณภาพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นกลไกกระตุ้น ตามวัตถุประสงค์ของการตั้งสถาบัน

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ หลัก ๆ คือความเข้าใจของสถานพยาบาลเรื่องของการรับรองว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาไม่ใช่เพียงการรับรองมาตรฐานขั้นต่ำ ซึ่งจะต้องมีการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง เรื่องคุณภาพของผู้ประเมิน เรื่องเครื่องมือและวิธีการประเมิน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องมีการพัฒนาและแก้ไขปรับปรุงไปเรื่อย ๆ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและต้องสามารถสร้างให้มีความท้าทายและเกิดการพัฒนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการประกันคุณภาพการศึกษา คือ ๑) ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาไม่ควรเน้นการรับรอง ๒) หลีกเลี่ยงการใช้คำที่สร้างความรู้สึกลบ เช่นการประเมิน การประกันคุณภาพอาจจะต้องมีการเปลี่ยนถ้อยคำในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้เกิดแนวคิดเชิงบวก ๓) ทำความเข้าใจกับ Adaptive Challenge เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ Technical Solution ที่ผิวเผิน ๔) ไม่คาดหวังความสมบูรณ์แบบ และให้เป็นภาระน้อยที่สุดแต่มี Impact สูง ๕) การประเมินควรมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์และให้โรงเรียนมีอิสระในกระบวนการพัฒนา ๖) ใช้วิธีการพัฒนาและรับรู้ที่หลากหลาย ๗) ส่งเสริมให้ใช้การวัดเพื่อพัฒนาไม่ใช่การตัดสิน ๘) ใช้เครือข่ายในพื้นที่มาร่วมเรียนรู้

ภาคผนวก ง
การประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลความคิดเห็นจาก
คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และ
วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
(National Commission for UNESCO)

การประชุมเพื่อรับฟังข้อมูลความคิดเห็นจากคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (National Commission for UNESCO)

คณะกรรมการธิการ โดยคณะอนุกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา มีการประชุมเชิงเพื่อรับฟังความคิดเห็นจาก UNESCO

พิจารณาเรื่อง การปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา วันจันทร์ที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุม คือ เชิญผู้แทนจากคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่ง สหประชาชาติ (National Commission for UNESCO) สามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

เพื่อให้การพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการวิชาการเกี่ยวกับเรื่องการประกันและประเมินคุณภาพ การศึกษาเป็นไปด้วยความรอบคอบ ได้รับทราบข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การประเมินคุณภาพการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา ดังนั้นจึงได้เชิญผู้แทนจากคณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (National Commission for UNESCO) เข้าร่วมประชุม ซึ่งคณะอนุกรรมการได้รับเกียรติจาก คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และ วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (National Commission for UNESCO) ได้มอบผู้แทนซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อนำเสนอ เรื่อง การประกันคุณภาพและการประเมินผลทางการศึกษา ใน ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (Quality assurance and learning assessment Exploring learning assessment in the Asia-Pacific region) ต่อที่ประชุม

Ms. Ramya Vivekanandan Programme Specialist, Inclusive Quality Education Section, UNESCO Bangkok ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพและการประเมินผลทาง การศึกษาในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ประเภทและความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินการเรียนรู้

- ประเภทของการประเมิน ได้แก่ ๑) การตรวจสอบโดยภาครัฐ (Public examinations) ๒) การประเมินในระดับนานาชาติ, ภูมิภาค (International and regional assessments) ๓) การประเมินใน ประเทศ (National assessments) สำหรับการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในเอเชีย-แปซิฟิกของ UNESCO โดยอาศัยเครือข่าย คือ The Network on Education Quality Monitoring in the Asia-Pacific (NEQMAP) เป็นองค์กรตรวจสอบ

- องค์ประกอบที่สำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การประเมินด้านการเรียน โดยทั่วไปใน การเรียนขั้นพื้นฐานสามารถจำแนกเป็น ๓ หมวด ดังนี้ ๑) การประเมิน (Assessment) ๒) การรับรอง (Accreditation) ๓) การตรวจสอบ (Audit) ทั้งนี้ UNESCO จะให้ความสำคัญกับ ๓ หมวดที่กล่าวข้างต้น

- การประเมินการเรียนรู้คืออะไร แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

๑) การประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Assessment for learning) ผู้สอนจะวินิจฉัยตัดสินถึง ความก้าวหน้าของผู้เรียน บอกเกี่ยวกับการสอนของผู้สอน พบว่ามีการเตรียมข้อมูลในวิธีที่ต่างกัน ในฐานะที่ ผู้เรียนมีความแตกต่างกัน มีการทดสอบและส่งผลการทดสอบย้อนกลับ มีการทดสอบในระดับชาติ เพื่อหา คำตอบว่าผลการพัฒนาเป็นอย่างไร ตัวอย่างวิธีการเช่น ครูสอนหน้าชั้นเรียนถามนักเรียนว่าเข้าใจบทเรียนแค่ไหน

๒) การประเมินที่เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ (Assessment AS learning) ให้นักเรียนสะท้อนกลับมาใน รูปความก้าวหน้าของตน วิเคราะห์การเรียนรู้เพื่อให้ทราบความก้าวหน้า เพื่อนำไปพัฒนาในการเรียนครั้งใหม่

๓) การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ (Assessment of learning) ที่ใช้คือ การทดสอบของภาครัฐ (Public examinations) จะมีการออกแบบการทดสอบ ที่มีความเข้มข้น มีความสำคัญมาก และมีผลต่อนักเรียน การทดสอบจะครอบคลุมวิชาที่เรียน เพื่อให้ทราบความก้าวหน้า เพื่อคัดนักเรียนให้ไปเรียนในชั้นต่อไปว่ามีคุณสมบัติตามที่ได้รับการรับรองไว้หรือไม่ โดยทั่วไปนักเรียนจะถูกกำหนดอายุ หรือระดับของการศึกษาในการทดสอบ

สำหรับการทดสอบของภาครัฐ – แนวโน้มในภูมิภาคอาเซียนกับอีกหกประเทศ (Public examinations – trends in ASEAN + ๖ countries) พบว่าประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกจะเน้นการเปรียบเทียบระหว่างประเทศต่างในอาเซียนกับประเทศออสเตรเลีย, จีน, อินเดีย, ญี่ปุ่น, นิวซีแลนด์ ในการประเมินจะแบ่งเป็นช่วงชั้น ดังนี้ ชั้นที่ ๖ เป็นชั้นประถมศึกษา ชั้นที่ ๙ เป็นชั้นมัธยมศึกษาต้น ชั้นที่ ๑๒ เป็นชั้นมัธยมศึกษาปลาย ในประเทศไทยและอาเซียนส่วนใหญ่มีการประเมินใน ๓ ระดับคือ ชั้นที่ ๖, ๙, ๑๒ สำหรับในระดับชั้นที่ ๖ ประเทศในอาเซียนบางประเทศจะมีการทดสอบแบบเข้มข้น เพื่อให้ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถมีความรู้ความสามารถไปศึกษาในชั้นที่สูงขึ้นได้

ประเด็นการประเมินด้านการเรียน – การทดสอบของประเทศในภูมิภาคอาเซียนกับอีกหกประเทศ (Assessment of learning – examination bodies of ASEAN + ๖ countries) แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

- การประเมินโดยกระทรวงศึกษาธิการภายในประเทศ เช่น ประเทศบรูไน, กัมพูชา เป็นต้น
- การประเมินโดยหน่วยงานภายนอกที่มีอิสระ เช่น ประเทศไทย, สิงคโปร์ เป็นต้น โดยมีสถาบันทดสอบ

เพื่อการศึกษาของชาติเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งมีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน

สำหรับการประเมินในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ (International & Regional Assessments) มีการศึกษาในการประเมินโดยสัดส่วนในวงกว้างของ UNESCO โดยนำผลของนักเรียนหลายประเทศมาเปรียบเทียบกัน แล้วนำมาตรวจสอบในแต่ละประเภท ประเทศไทยใช้การประเมินขององค์กรภายนอก เช่น OECD PISA, IEA TIMSS, sea-plm (Southeast Asia Primary Learning Metrics) เหมือนกับหลายประเทศในอาเซียน เช่น ประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น ส่วนใหญ่จะวัดผลด้านคณิตศาสตร์, การอ่าน, การเขียน โดย UNESCO จะใช้วิธีการประเมินเหมือนในองค์กรที่กล่าวมาข้างต้น

ส่วนการเข้าร่วมในองค์กรที่ประเมินด้านการศึกษาระดับนานาชาติของประเทศกลุ่มอาเซียนและอีก ๖ ประเทศ (Participation in major international assessments by ASEAN + ๖ countries) นั้น ในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ มีประเทศที่เข้าร่วมกับองค์กร PISA จำนวน ๙ ประเทศ โดยประเทศไทยเริ่มเข้าร่วมกับองค์กรนี้ในปี ค.ศ. ๒๐๐๓ และประเทศไทยเริ่มเข้าร่วมกับองค์กร TIMSS ในปี ค.ศ. ๒๐๐๗

ประเทศที่ได้รับการคัดเลือกในการประเมินระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ (International and regional assessments in selected countries) เช่น กัมพูชา, ลาว, มาเลเซีย, มองโกเลีย, เกาหลีใต้, หมู่เกาะโซโลมอน เวียดนาม ซึ่งประเทศเหล่านี้จะเข้าร่วมประเมินด้านการศึกษาจากองค์กร PISA, TIMSS และเข้าร่วมการประเมินกับองค์กรอื่น ได้แก่ องค์กร ICILS ประเมินผลด้านคอมพิวเตอร์, ข้อมูลข่าวสาร, การอ่านออกเขียนได้ องค์กร PASEC ประเมินผลด้านการอ่านออกเขียนได้

ประเด็นการประเมินในระดับประเทศ (National Assessments) เป็นลักษณะการประเมินที่ออกแบบเพื่อตรวจสอบสมรรถนะทางการศึกษาของนักเรียนในวิชาเฉพาะตามระดับชั้น บางประเทศเพื่อตรวจสอบสมรรถนะในภาพรวมของนักเรียน บางประเทศเพื่อตรวจสอบสมรรถนะของผู้เรียนในระบบการศึกษา

เมื่อพิจารณาแผนภูมิโครงการการประเมินระดับประเทศ, ระดับภูมิภาค, ระดับสากล (Mapping of assessment programs in national, regional and international levels) ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๕ ถึง ๒๐๑๕ แสดงถึงประเทศในเอเชียหลายประเทศที่เข้าร่วมโครงการประเมินตั้งแต่ระดับประเทศ, ระดับภูมิภาค และระดับสากล เช่น ประเทศอัฟกานิสถาน, ภูฏาน, กัมพูชา, ลาว, มาเลเซีย, มัลดีฟ, เมียนมา เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการ

ประเมินในระดับประเทศที่นิยมในภูมิภาค (National Assessments ,trend in the region) ได้แก่ วิชา คณิตศาสตร์, ภาษาอังกฤษ, การอ่าน, ฟิสิกส์, ชีววิทยา, การเขียน, วิทยาศาสตร์ด้านสังคม การวัดผลของการ ประเมินประเภทนี้จะเป็นการวัดความรู้ในวิชานั้น ๆ ตามหลักสูตรการศึกษา การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ความรู้ ที่ได้รับเพิ่มนอกหลักสูตรการศึกษา โดยแบ่งเป็น การประเมินความรู้ตามหลักสูตรการศึกษา (Knowledge of curriculum) คิดเป็นร้อยละ ๔๕, การประเมินการใช้ความรู้ในการปฏิบัติ (Application of knowledge in practice) คิดเป็นร้อยละ ๗๖, การประเมินความรู้นอกหลักสูตรการศึกษา (Knowledge beyond curriculum) คิดเป็นร้อยละ ๓๓, การประเมินความสนใจและทัศนคติของนักเรียนในพื้นที่เป้าหมาย (Student interest and attitudes towards subject area) คิดเป็นร้อยละ ๕๒, การประเมินความสามารถในเชิง พฤติกรรมของนักเรียน (Non – cognitive abilities of students) คิดเป็นร้อยละ ๕

การประเมินความสามารถลักษณะเชิงพฤติกรรม พบว่าในการทดสอบส่วนมากจะมุ่งเน้นในเรื่องลักษณะ เชิงพฤติกรรมของนักเรียนน้อย แต่แท้ที่จริงแล้วเรื่องลักษณะเชิงพฤติกรรมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญของนักเรียน ในการดำเนินชีวิตในสังคม และการทำงาน เช่น การแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่น, การอ่อนน้อมถ่อมตน, ความ ยึดหยุ่น, ภาวะผู้นำ, ความกล้า, ความอดทน, ความมีวินัย เป็นต้น

การประเมินในระดับประเทศไปใช้ จะนำผลการประเมินไปใช้ในหลายรูปแบบ เช่น ใช้ในโครงการกลุ่ม นักเรียนที่มีความเฉพาะบางอย่าง, ใช้ในการปฏิรูปและปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา, นำข้อมูลไปทบทวนและ ปฏิรูปนโยบายทางการศึกษา

สิ่งที่องค์การ UNESCO ที่มีศูนย์ประจำอยู่ที่กรุงเทพฯ ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมิน ได้แก่ เป็น เครือข่ายการตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษาในภูมิภาคเอเชีย – แปซิฟิก, โดยจัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. ๒๐๑๓, สำนักงานเลขาธิการของศูนย์ได้รับเงินทุนอุดหนุนจากรัฐบาลของประเทศมาเลเซีย, องค์กร ACER and KICE

สำหรับ NEQMAP คือ เครือข่ายด้านองค์กรตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษาในภูมิภาคเอเชีย – แปซิฟิก ในปัจจุบันมีสมาชิก ๓๖ ประเทศ ประกอบด้วย ๓๔ องค์กรตรวจสอบ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ, NGO, องค์กร ต่างๆ ได้แก่ องค์กรมหาวิทยาลัย และองค์กรภาคเอกชนต่าง ๆ สำหรับองค์กรของประเทศไทยที่ได้เป็นสมาชิก ในองค์กรนี้ คือ สำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ. หรือ NIETS) โดยเครือข่ายเหล่านี้มีการ ดำเนินการในลักษณะงาน ๓ ด้าน ดังนี้

๑) งานวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ นำผลการประเมินมาใช้ในทางปฏิบัติและการกำหนดนโยบาย, การประเมินทักษะในเชิงพฤติกรรมของผู้เรียน

๒) งานพัฒนาศักยภาพ ได้แก่ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการในระดับภูมิภาค, การสัมมนา เชิงปฏิบัติการในระดับประเทศ (การให้ข้อมูลและความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกที่ร้องขอ)

๓) การแบ่งปันข้อมูล ได้แก่ เป็นแหล่งข้อมูลความรู้, จัดประชุมประจำปี, เป็นความร่วมมือแบบเครือข่าย ระหว่างประเทศ

ภายหลังจากที่ประชุมได้รับทราบข้อมูลจากผู้แทน UNESCO นำเสนอ แล้วได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างกันเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพและประเมินคุณภาพการศึกษาของไทยและนานาชาติ เช่น เรื่อง แนวทางและรูปแบบสำหรับการประเมินสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ การสร้างเกณฑ์และวิธีการประเมิน เชิงพฤติกรรมเพื่อให้สามารถประเมินได้จริง ตลอดจนแนวทางสำหรับการประเมินในกรณีการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นต้น

ภาคผนวก จ
รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น
ผู้เกี่ยวข้องับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของไทย

รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ผู้เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของไทย¹

บทคัดย่อ

การศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาชาติ แต่ปรากฏรายงานเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยที่ยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาภายใต้การดำเนินงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) จึงได้มอบหมายให้ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาดำเนินการวิจัยเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยศึกษาสาเหตุของความเบี่ยงเบนจากเป้าหมายที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษาที่สามารถวัดคุณภาพการศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำและเป็นจริง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ คณะผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากข้อมูลงานวิจัยและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวนมาก และส่งให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาในทุกระดับการศึกษา ได้รับแบบสอบถามจำนวน ๖๘๗ ชุด ผลการสำรวจพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ระบบการประกันคุณภาพปัจจุบันสร้างภาระเอกสารมากเกินไป เกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ขาดความยืดหยุ่นและไม่สามารถวัดผลคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง ควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินคุณภาพ ดังนั้น ควรกระจายอำนาจให้สถานศึกษากำหนดองค์ประกอบ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และดำเนินการประเมินคุณภาพของตนเอง นอกจากนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างดำเนินงานไปคนละทิศทาง ดังนั้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เสนอความเห็นควรให้หน่วยงานต้นสังกัดทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ส่งเสริม ช่วยเหลือ สถานศึกษาในการประเมินตนเอง และให้หน่วยงานภายนอกทำการตรวจเยี่ยมอย่างเป็นกัลยาณมิตรเพื่อรับรองการประเมินตนเองเมื่อสถานศึกษาร้องขอ ทั้งนี้ การประกันคุณภาพควรทำจากมุมมองเพื่อการพัฒนาและการเรียนรู้ไม่ใช่การกำกับ ดูแล และควบคุมดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อยกระดับการศึกษาของชาติให้มีมาตรฐานและคุณภาพขั้นสูงระดับสากล และได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมีแบ่งส่วนราชการในส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการโดยแบ่งส่วนราชการดังนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สกอ.) เพื่อทำหน้าที่เสนอนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ สนับสนุนทรัพยากรติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ และให้มีการประกันคุณภาพโดยหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอก โดยจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการบริหารสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๓

¹จัดทำโดย คณะทำงานการปฏิรูประบบประเมินและประกันคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ทุกรูปแบบสำหรับการอุดมศึกษา

เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลคุณภาพการศึกษาของชาติ โดยประเทศไทยได้ลงทุนจำนวนมากเพื่อการศึกษา ตัวอย่างเช่น กระทรวงศึกษาธิการได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นอันดับหนึ่งทุกปีงบประมาณ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน ๕๑๗,๐๗๖ ล้านบาท (<http://www.thaigov.go.th/index.php/th/news-ministry/2012-08-15-09-39-20/item/98968-ผลประชุมกระทรวงศึกษาธิการ-1/2559>) และในสามเดือนแรกของปี พ.ศ. ๒๕๕๘ หน่วยงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้รับงบประมาณดำเนินการตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจจำนวน ๘,๗๖๘ ล้านบาท สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้รับ ๒,๓๗๕ ล้านบาท สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้รับ ๑,๗๘๒ ล้านบาท (<http://www.moe.go.th/websm/2015/may/168.html>)

ในระยะเวลา ๑๗ ปีที่ผ่านมา ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างดำเนินงานเพื่อเป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ หน่วยงานต้นสังกัดและ สมศ. ได้ดำเนินการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพสถานศึกษาโดยดำเนินกระบวนการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกอย่างเคร่งครัด สถานศึกษาจำนวนมากถูกตรวจสอบและได้รับการรับรองว่ามีคุณภาพผ่านเกณฑ์ประกันคุณภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพ แต่ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่าคุณภาพการศึกษาของชาติโดยรวมยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ดังรายงานต่าง ๆ เช่น อัตราการรู้หนังสือของคนไทย จำนวนหนังสือที่อ่านต่อปี อันดับของประเทศในการจัดอันดับต่าง ๆ เช่น สำนักงานจัดอันดับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ EF English Proficiency Index (EF EPI); โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment, PISA); โครงการ TIMSS โดย International Association for the Evaluation of Educational Achievement, IEA Data Processing and Research Center และ Lynch School of Education at Boston College; องค์การ Transparency International; หน่วยงานจัดอันดับมหาวิทยาลัย Webometrics, Quacquarelli Symonds Limited (QS), และ University Ranking by Academic Performance

นอกจากนี้ยังพบว่าบัณฑิตจำนวนมากในปัจจุบันขาดความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น ขาดแรงจูงใจใฝ่รู้ ขาดจิตสำนึกต่อสังคม ไม่สู้งาน รวมทั้งมีเจตคติและค่านิยมมุ่งปริมาณมากกว่าความรู้เพื่อการมีงานทำ (เลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๕๑: ๒๓) และปรากฏข้อร้องเรียนเกี่ยวกับระบบการศึกษาอยู่มากมายในทุกระดับ สื่อมวลชนต่างรายงานข่าวที่แสดงให้เห็นถึงภาวะการขาดความพอเพียง ขาดเหตุผล ขาดความยั้งคิด และขาดจริยธรรม นอกจากนั้นประชาชนยังมีความมั่งงายและสังคมเสื่อมทรามลง มีข่าวความแตกแยก ความขัดแย้งการใช้ความรุนแรง ให้พบเห็นอยู่บ่อยครั้ง หลายอุตสาหกรรมย้ายฐานการผลิตจากประเทศไทยไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

มีความเป็นไปได้อย่างยิ่งที่เกิดข้อบกพร่องในแนวทางการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศ ดังนั้น คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาภายใต้การดำเนินงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) จึงได้มอบหมายให้ คณะอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาดำเนินการวิจัยเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยศึกษาสาเหตุของความเบี่ยงเบนจากเป้าหมายที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษาที่สามารถวัดคุณภาพการศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำและเป็นจริง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ

๒. วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพในปัจจุบัน

๒. เพื่อสำรวจข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องบทบาทและหน้าที่ที่ควรกระทำของผู้มีส่วนร่วมฝ่ายต่าง ๆ ในการประกันคุณภาพ

๓. ประชากร

ประชากรที่ศึกษาคือผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกในทุกระดับการศึกษาทั่วประเทศไทย ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างตามสะดวกโดยบันทึกแบบสอบถามในเวปไซด์ของ google form และขอให้หน่วยงานการศึกษาในทุกระดับกระจายแบบสอบถามไปอย่างกว้างขวางที่สุด เช่น ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ประชุมคณะกรรมการอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เครือข่ายราชมงคล เครือข่ายราชภัฏ เครือข่ายประกันคุณภาพ ผู้อำนวยการโรงเรียน เครือข่ายโรงเรียนอาชีวศึกษา เครือข่ายการศึกษานอกระบบ ได้รับแบบสอบถามที่ใช้ได้จำนวน ๗๒๓ ชุดจากทุกระดับการศึกษา

๔. แบบสอบถาม

แบบสอบถามส่วนที่หนึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามส่วนที่สองเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ผู้วิจัยรวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนประกอบต่าง ๆ ของกระบวนการประกันคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญจากคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา คณะอนุกรรมการฯ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหารสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ และการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่เชิญผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม เช่น ประธานกรรมการการอุดมศึกษา ผู้อำนวยการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการคณะกรรมการอุดมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประธานคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ประธานกรรมการพัฒนาระบบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา และผู้เกี่ยวข้องอีกเป็นจำนวนมาก

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญการอุดมศึกษา การอาชีวศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาและความครอบคลุมของข้อคำถาม จากนั้นจึงปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญสรุปเป็นข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ๔ ระดับ จำนวน ๑๒ ข้อ โดยกำหนดค่าดังนี้

๑ หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๒ หมายถึง ไม่เห็นด้วย

๓ หมายถึง เห็นด้วย

๔ หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

โดยกำหนดวิธีการแปลผลความคิดเห็นจากค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๗๕ หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ย ๑.๗๖ - ๒.๕๐ หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑ - ๓.๒๕ หมายถึง เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย ๓.๒๖ - ๔.๐๐ หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แบบสอบถามส่วนที่สามเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดจำนวน ๖ ข้อ โดยมีข้อความเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการประกันคุณภาพตลอดจนบทบาทและหน้าที่ที่ควรจะเป็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. สิ่งใดที่สะท้อน/ชี้ให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของท่านได้ดีที่สุด

๒. ท่านสร้างความเชื่อมั่นให้กับสาธารณชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องคุณภาพของสถานศึกษาของท่านด้วยวิธีใด

๓. ท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้างในการดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพ ภายใน แบบในปัจจุบัน

๔. ท่านพบปัญหาและอุปสรรคใดบ้างในการดำเนินการตามระบบการประเมินคุณภาพ ภายนอก แบบในปัจจุบัน

๕. หน่วยงานต้นสังกัดของท่าน ควรมีบทบาทและหน้าที่อย่างไรในการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาของท่าน

๖. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ควรมีบทบาท และหน้าที่อย่างไร ในการประเมินคุณภาพจากภายนอกสถาบันศึกษาของท่าน

๕. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่ใช้งานได้จำนวน ๗๑๐ ชุด และแสดงค่าความถี่ (frequency) และ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในเรื่องการประกันคุณภาพ

ความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	เห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (Scale ๑-๔)
๑. การประกันคุณภาพภายในกำหนดให้มีภาระเอกสารมากเกินไป	๘.๖	๑๔.๘	๒๙.๔	๔๗.๒	๓.๑๕
๒. การประกันคุณภาพภายนอกกำหนดให้มีภาระเอกสารมากเกินไป	๗.๕	๙.๙	๒๖.๖	๕๖.๑	๓.๓๑

ความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง กับการประกันคุณภาพ	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง (ร้อยละ)	ไม่เห็น ด้วย (ร้อยละ)	เห็นด้วย (ร้อยละ)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (Scale ๑-๕)
๓. ไม่ควรให้สถานศึกษาสร้างเอกสารเพิ่มเติมจากเอกสารในการดำเนินงานปกติ	๘.๕	๘.๓	๒๙.๐	๕๔.๒	๓.๒๙
๔. ไม่ควรกำหนดรูปแบบ วิธี รูปแบบรายงาน แบบตายตัว	๙.๒	๑๔.๒	๓๑.๕	๔๕.๑	๓.๑๓
๕. การประกันคุณภาพทั้งระบบในปัจจุบันไม่สะท้อนคุณภาพแท้จริงของสถานศึกษา	๘.๒	๑๕.๖	๓๐.๓	๔๕.๙	๓.๑๔
๖. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดให้ใช้ในปัจจุบันไม่สามารถสะท้อนคุณภาพแท้จริงของสถานศึกษา	๘.๗	๑๙.๐	๓๓.๑	๓๙.๒	๓.๐๓
๗. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดให้ใช้ในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับบริบทแต่ละสถานศึกษา	๘.๒	๑๗.๕	๓๗.๐	๓๗.๓	๓.๐๔
๘. ควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประกันคุณภาพภายใน	๗.๒	๑๒.๐	๓๓.๐	๔๗.๙	๓.๒๒
๙. ควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินคุณภาพภายนอก	๘.๕	๑๑.๑	๓๓.๔	๔๗.๐	๓.๑๙
๑๐. ควรให้สถานศึกษากำหนดเกณฑ์คุณภาพ ตัวชี้วัดและวิธี เอง	๙.๗	๑๗.๙	๓๔.๕	๓๗.๙	๓.๐๑
๑๑. ควรสำรวจคุณภาพของสถานศึกษาจากความคิดเห็นของผู้ มีส่วนได้ส่วนเสียมากกว่าประเมินจากการดำเนินงาน	๗.๖	๑๖.๕	๓๔.๙	๔๑.๐	๓.๐๙
๑๒. สถานศึกษาควรดูแลและพัฒนาคุณภาพของตนเองและให้ สังคมตัดสินคุณภาพจากผลลัพธ์จากการดำเนินงาน	๘.๙	๑๖.๒	๓๒.๔	๔๒.๕	๓.๐๙
	Overall				๓.๑๕

ผลการสำรวจ พบว่า โดยรวมแล้วผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีข้อบกพร่องในหลายจุด (= ๓.๑๕) โดยเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการประเมินคุณภาพภายนอกทำให้เกิดภาระเอกสารมากเกินไป (= ๓.๓๑) ไม่ควรให้สถานศึกษาสร้างเอกสารเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ (= ๓.๒๙)

ผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยว่าควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประกันคุณภาพภายใน (= ๓.๒๒) ควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินคุณภาพภายนอก (= ๓.๑๙) มีภาระเอกสารมากเกินไปสำหรับการประกันคุณภาพภายใน (= ๓.๑๕) การประกันคุณภาพในปัจจุบันไม่สะท้อนคุณภาพที่แท้จริงของสถานศึกษา (= ๓.๑๔) ไม่ควรกำหนดรูปแบบ วิธีการ และรูปแบบการรายงานแบบตายตัว (= ๓.๑๓) ควรสำรวจคุณภาพของสถานศึกษาจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากกว่าประเมินจากการดำเนินงาน (= ๓.๐๙) สถานศึกษาควรดูแลและพัฒนาคุณภาพของตนเองและให้สังคมตัดสินคุณภาพจากผลลัพธ์จากการดำเนินงาน (= ๓.๐๙) ตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง (= ๓.๐๔) ตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดใน

ปัจจุบันไม่สามารถสะท้อนคุณภาพแท้จริงของสถานศึกษา (= ๓.๐๓) ควรให้สถานศึกษากำหนดเกณฑ์คุณภาพตัวชี้วัด และวิธีการประกันคุณภาพเอง (= ๓.๐๑) ตามลำดับ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อคำถามทุกข้อ โดย ร้อยละ ๘๓.๒ เห็นว่าไม่ควรให้สถานศึกษาสร้างเอกสารเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ ร้อยละ ๘๒.๗ เห็นด้วยเรื่องภาระเอกสารมากเกินไปสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ร้อยละ ๘๐.๘ เห็นว่าควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประกันคุณภาพภายใน ร้อยละ ๘๐.๔ เห็นว่าควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินคุณภาพภายนอก ร้อยละ ๗๖.๖ เห็นด้วยว่ามีภาระเอกสารมากเกินไปสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ร้อยละ ๗๖.๖ เห็นว่าไม่ควรกำหนดรูปแบบ วิธีการ และรูปแบบการรายงานแบบตายตัว ร้อยละ ๗๖.๒ เห็นว่าการประกันคุณภาพในปัจจุบันไม่สะท้อนคุณภาพที่แท้จริงของสถานศึกษา ร้อยละ ๗๕.๙ ควรสำรวจคุณภาพของสถานศึกษาจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากกว่าประเมินจากการดำเนินงาน ร้อยละ ๗๔.๙ เห็นว่าสถานศึกษาควรดูแลและพัฒนาคุณภาพของตนเองและให้สังคมตัดสินคุณภาพจากผลลัพธ์จากการดำเนินงาน ร้อยละ ๗๔.๔ เห็นว่าตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ร้อยละ ๗๒.๓ เห็นว่าตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดในปัจจุบันไม่สามารถสะท้อนคุณภาพแท้จริงของสถานศึกษา ร้อยละ ๗๒.๔ เห็นว่าควรให้สถานศึกษากำหนดเกณฑ์คุณภาพตัวชี้วัด และวิธีการประกันคุณภาพเอง (ดังแสดงในภาคผนวก)

ในส่วนของคำถามปลายเปิด ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในทางเดียวกัน คือ คุณภาพผู้จบการศึกษาเป็นสิ่งที่สามารถชี้ให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการศึกษาได้ดีที่สุด โดยสามารถวัดผลได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การมีงานทำ ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมถึงตัวผู้เรียนและผู้จบการศึกษาด้วย นอกจากนั้นผู้ให้ข้อมูลบางส่วนกล่าวถึงการบริหารจัดการ หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และคุณภาพครู สถานศึกษาสามารถสร้างความมั่นใจให้กับสังคมในด้านคุณภาพการจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นที่คุณภาพของผู้จบการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสามารถเข้าศึกษาต่อและการมีงานทำ ทั้งนี้สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วย

ในส่วนของการประกันคุณภาพโดยหน่วยงานต้นสังกัด ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดระบุถึงการที่ต้องใช้เอกสารจำนวนมากจนเกินไปโดยที่เอกสารเหล่านี้ไม่สามารถชี้ถึงคุณภาพที่แท้จริงได้ ผู้ให้ข้อมูลจำนวนมากยังระบุถึงเรื่องผู้ประเมินที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการสถานศึกษา การกำหนดตัวชี้วัดมากจนเกินไป และการใช้เกณฑ์เดียวในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาทั้งหมดเป็นเรื่องที่ขัดต่อสภาพความเป็นจริงและบริบทของสถานศึกษาจำนวนมาก

อุปสรรคในการประกันคุณภาพจากภายนอกนั้น ประเด็นที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุดคือเรื่องของการใช้เอกสารมากเกินไป และประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือผู้ประเมินที่ขาดมาตรฐาน การตีความเกณฑ์แตกต่างกันในระหว่างผู้ประเมินด้วยกันเอง ยึดตัวหนังสือเป็นหลักโดยไม่สนใจข้อเท็จจริง บางท่านให้ข้อมูลว่าทีมผู้ประเมินแบ่งเกณฑ์กันไปตรวจคนละเกณฑ์ทำให้เป็นการประเมินโดยผู้ประเมินคนเดียวไม่ใช่ทีมผู้ประเมิน และการใช้ตัวชี้วัดที่ไม่สนองต่อการพัฒนาคุณภาพแต่เป็นตัวชี้วัดที่ใช้จับผิดสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลให้ความเห็นว่าต้นสังกัดควรทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง อบรม ให้ความรู้และคำแนะนำ สนับสนุนช่วยเหลือ แก้ปัญหาให้กับสถานศึกษาอย่างเป็นกัลยาณมิตรเพื่อการร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพให้กับการจัดการเรียนการสอน โดยมีการนิเทศเป็นระยะ และให้สถานศึกษากำหนดเกณฑ์มาตรฐานเองตามพันธกิจของสถานศึกษา นอกจากนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรเปิดใจยอมรับสภาพและข้อจำกัดของสถานศึกษาที่อาจดูต้อยคุณภาพบ้าง

ในส่วนของการประกันคุณภาพภายนอกนั้น สมศ. ควรทำหน้าที่ในการประสาน แนะนำ ช่วยเหลือ แก่ไข และส่งเสริม การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นที่ผลลัพธ์ไม่ควรกำกับควบคุมในรายละเอียดมากเกินไปควรตรวจสอบในประเด็นหลักตามสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษา นอกจากนั้น สมศ. ควรสร้างแนวทางการพัฒนาและรับฟังความคิดเห็นของสถานศึกษาอย่างเป็นกัลยาณมิตร

สรุปผลจากการสำรวจพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ระบบการประกันคุณภาพปัจจุบันสร้างภาระเอกสารมากเกินไป เกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ขาดความยืดหยุ่นและไม่สามารถวัดผลคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง ควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินคุณภาพ ดังนั้น ควรกระจายอำนาจให้สถานศึกษากำหนดองค์ประกอบ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และดำเนินการประเมินคุณภาพของตนเอง นอกจากนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างดำเนินงานไปคนละทิศทาง ดังนั้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เสนอความเห็นว่าการให้หน่วยงานต้นสังกัดทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ส่งเสริม ช่วยเหลือ สถานศึกษาในการประเมินตนเอง และ ให้นำหน่วยงานภายนอกทำการตรวจเยี่ยมอย่างเป็นกัลยาณมิตรเพื่อรับรองการประเมินตนเองเมื่อสถานศึกษาร้องขอ ทั้งนี้ การประกันคุณภาพควรทำจากมุมมองเพื่อการพัฒนาและการเรียนรู้ไม่ใช่การกำกับ ดูแล และควบคุมดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๖. ข้อเสนอแนะ

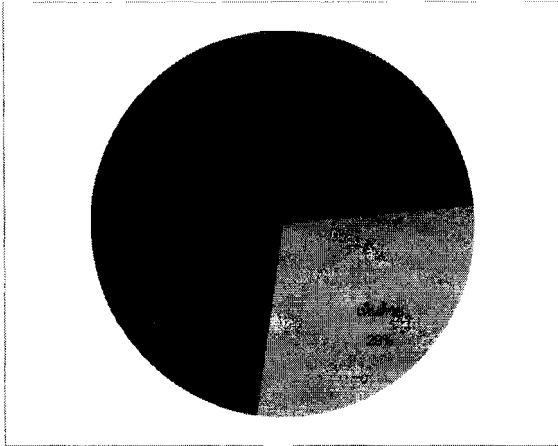
๖.๑ การประกันคุณภาพสถานศึกษาควรทำโดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนามากกว่าการตั้งตัวชี้วัดขึ้นเพื่อบังคับให้สถานศึกษาปฏิบัติตามโดยไม่สามารถโต้แย้งได้

๖.๒ ควรกระจายอำนาจให้สถานศึกษาสามารถกำหนดตัวชี้วัดได้เองตามบริบทและพันธกิจของแต่ละสถานศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดไม่ควรทำหน้าที่ประเมินคุณภาพของสถานศึกษาแต่ควรทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ให้ความรู้ คำแนะนำ การช่วยเหลือและสนับสนุน ให้สถานศึกษามีความสามารถสร้างระบบการประกันคุณภาพของตนเอง และสามารถเขียนรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล และมอบหมายให้ สมศ. ทำการประเมินคุณภาพจาก SAR ที่สถานศึกษาเขียนขึ้น ประกอบกับการสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ เช่น ความสุขของผู้เรียน คุณภาพของบัณฑิต การมีงานทำ ความพึงพอใจของนายจ้าง ชุมชน ฯลฯ โดยควรใช้วิธีการสำรวจเชิงคุณภาพประกอบกับเชิงปริมาณ

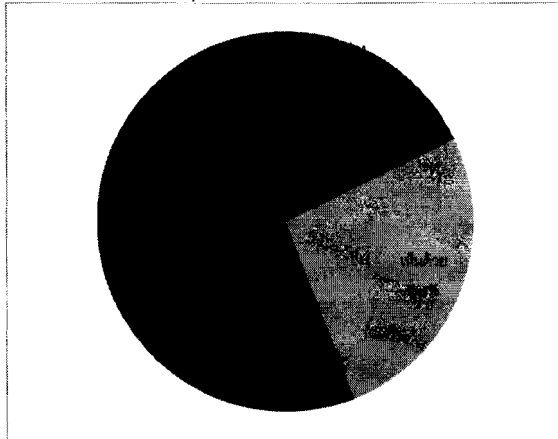
๖.๓ สมศ. ควรมีมาตรการเข้มข้นในการพัฒนาผู้ประเมินให้มีมาตรฐานทั้งในด้านความรู้ความสามารถและจริยธรรม และควรเน้นย้ำในการประเมินเพื่อพัฒนาซึ่งต้องใช้ผู้ประเมินที่มีความสามารถเสนอแนะ ประเด็นในการพัฒนาได้

ภาคผนวก

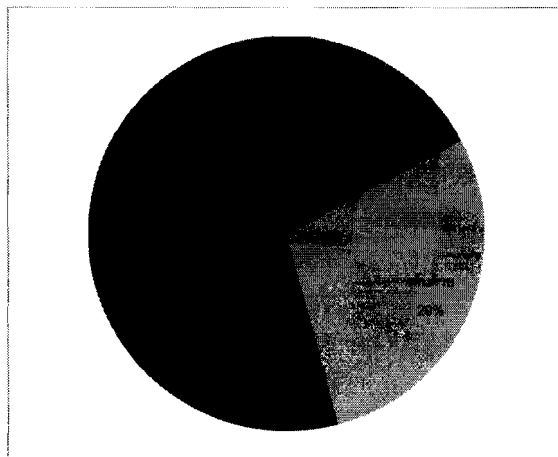
๑. การประกันคุณภาพภายในกำหนดให้มีภาระเอกสารมากเกินไป

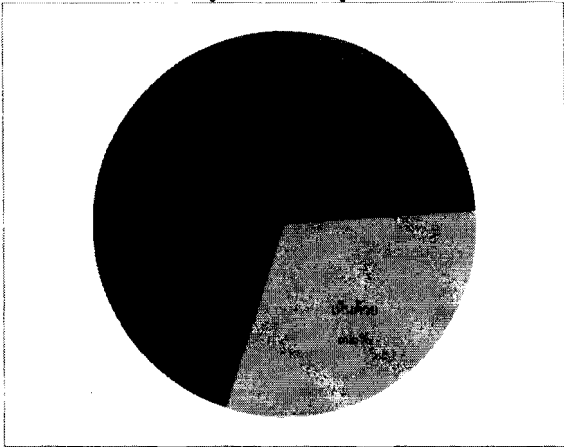
๒. การประกันคุณภาพภายนอกกำหนดให้มีภาระเอกสารมากเกินไป

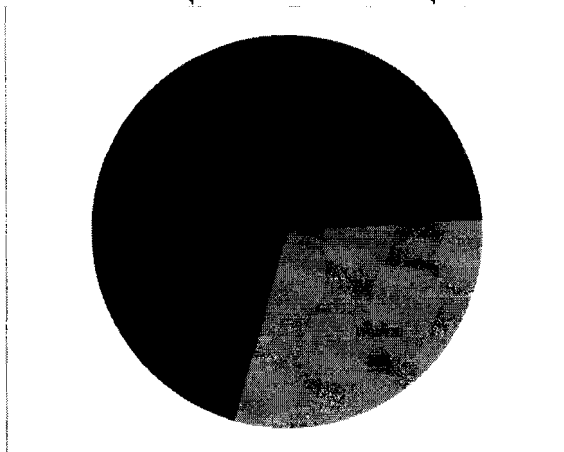
๓. ไม่ควรให้สถานศึกษาสร้างเอกสารเพิ่มเติมจากเอกสารในการดำเนินงานปกติ

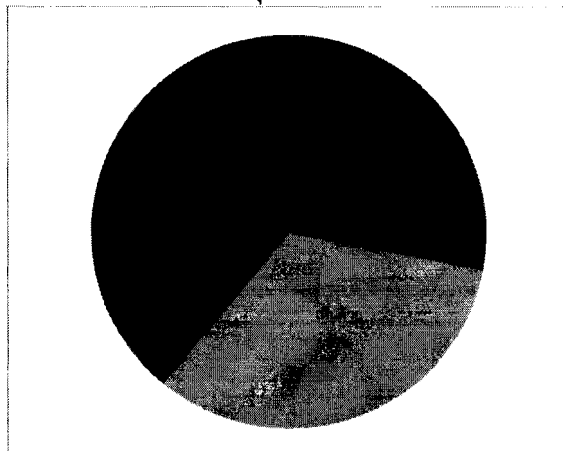
๔. ไม่ควรกำหนดรูปแบบ วิธี รูปแบบรายงานแบบตายตัว

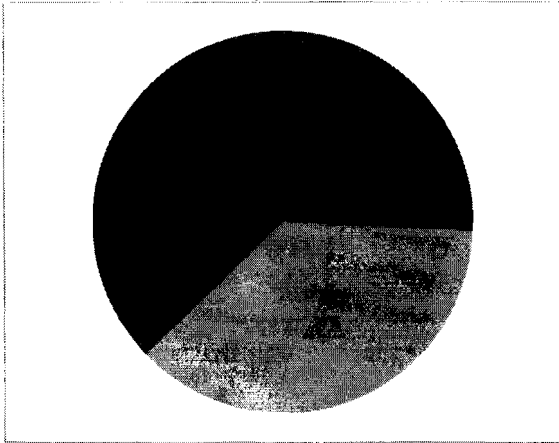
๕. การประกันคุณภาพทั้งระบบในปัจจุบันไม่สะท้อนคุณภาพแท้จริงของสถานศึกษา

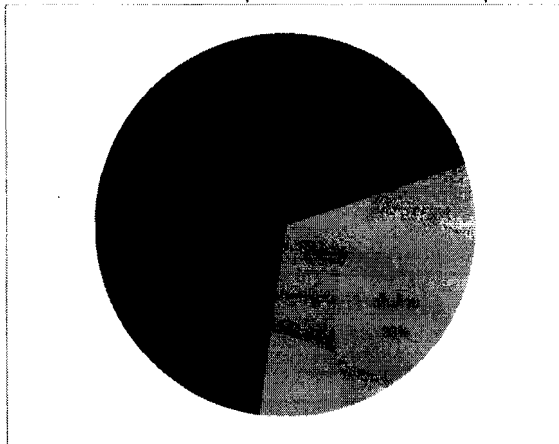
๖. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดไม่สามารถสะท้อนคุณภาพแท้จริงของสถานศึกษา

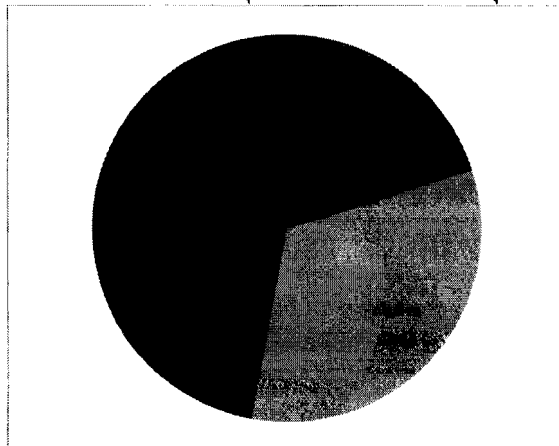
๗. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดให้ใช้ในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับบริบทแต่ละสถานศึกษา

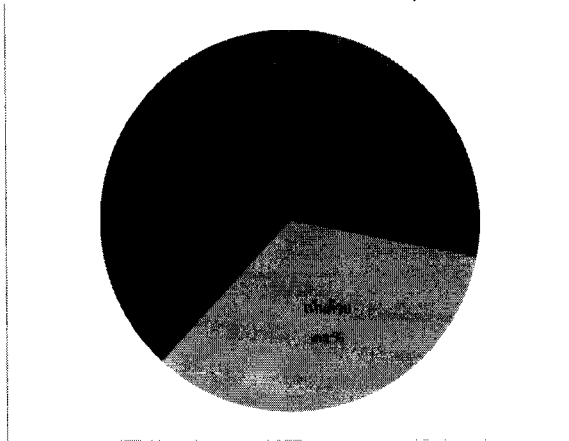
๘. ควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประกันคุณภาพภายใน

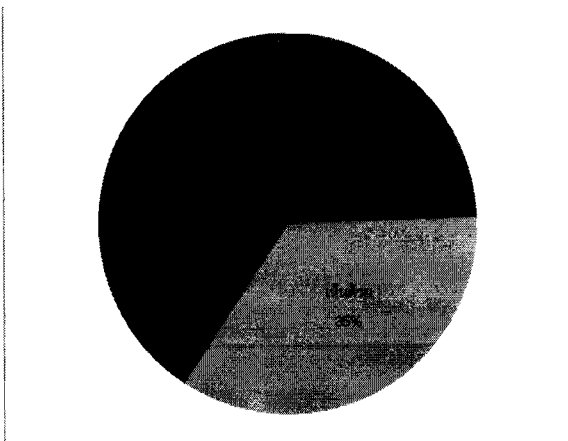
๙. ควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินคุณภาพภายนอก

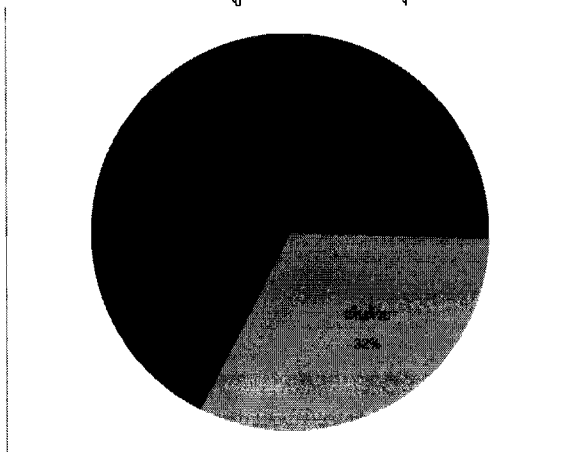
๑๐. ควรให้สถานศึกษากำหนดเกณฑ์คุณภาพ ตัวชี้วัดและวิธีการประกันคุณภาพเอง

๑๑. ควรสำรวจคุณภาพของสถานศึกษาจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากกว่าประเมินจากการดำเนินงาน

๑๒. สถานศึกษาควรดูแลและพัฒนาคุณภาพของตนเองและให้สังคมตัดสินคุณภาพจากผลลัพธ์การดำเนินงาน

รายการอ้างอิง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการศึกษา: ระเบียบวาระแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๕). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ภาคผนวก ฉ
รายงานผลการจัดทำสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
(Focus Group)

รายงานผลการจัดทำสนทนากลุ่ม (Focus Group)ของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาของไทย

๑. วัตถุประสงค์

การจัดทำสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษานอกทั้งระบบ

๒. ประชากร

การจัดทำสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในครั้งนี้ประกอบด้วยนักวิชาการ นักการศึกษา ครู อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้รับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพ จากสถานศึกษาในระดับพื้นฐาน นอกระบบและตามอัธยาศัย อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา จำนวน ๑๗ คน

๓. วิธีการ

การจัดทำสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในครั้งนี้จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดทำสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ชั่วโมง ๓๐ นาที

ในการจัดทำสนทนากลุ่มครั้งนี้ คณะทำงานได้จัดทำ (ร่าง) แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวบรวมและสังเคราะห์จาก ๑) รายงานของคณะทำงาน ๔ คณะ ได้แก่ คณะทำงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะทำงานการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย คณะทำงานการอาชีวศึกษา และคณะทำงานอุดมศึกษา ๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการศึกษาวิจัย ๓) งานวิจัย ได้แก่ รายงานผลการสำรวจความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของไทย และการวิจัยการพัฒนาระบบประเมินและประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ๔) การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เช่น การรับรองคุณภาพของ สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล หรือ The Healthcare Accreditation Institute (HA) และ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) ๕) ข้อมูลเชิงนโยบายในการปฏิรูประบบประกันคุณภาพการศึกษา จากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ ๖) การศึกษาข้อมูลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของต่างประเทศ

ประเด็นสำคัญที่คณะทำงานนำเสนอการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย ๖ ประเด็นหลัก ดังนี้

- ๑) องค์ประกอบ/ด้าน มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้
- ๒) วิธีการประเมินและเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษา
- ๓) ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา
- ๔) การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้
- ๕) บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอก
- ๖) ข้อเสนอแนะเพื่อความสำเร็จของการปฏิรูป

๔. ผลการวิจัย

ผลการจัดทำสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดเห็นด้วยกับหลักการโดยรวมของ (ร่าง) แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาที่นำเสนอ และต้องการสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาไทย นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ต่อการจัดทำแผนปฏิรูปการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกทั้ง ระบบ โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

- ๑) ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับการแยกการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา ออกจากการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างชัดเจน และเน้นการส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาเป็นสำคัญ และให้คำแนะนำว่าควรจะไปดูแลเรื่องการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษาด้วย
- ๒) ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยว่าการกำหนดองค์ประกอบ/ด้าน และมาตรฐาน และให้สถานศึกษากำหนดตัว บ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินตัวบ่งชี้เองนั้น ทำให้เกิดความยืดหยุ่น และทำให้สถานศึกษาสามารถ พัฒนาไปตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อมูล เพิ่มเติมว่าการประกันคุณภาพในต่างประเทศส่วนใหญ่แล้วไม่มีการกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การ ประเมินตัวบ่งชี้กลางเพื่อใช้เหมือนกันในทุกๆ สถานศึกษา อย่างที่ทำกันอยู่ในประเทศไทย
- ๓) ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยว่าการประกันคุณภาพควรเน้นการส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินเดิมมาใช้ใน การพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาการพัฒนาแบบยั่งยืน
- ๔) ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยว่าคุณภาพของผู้ประเมินเป็นเรื่องสำคัญ และผู้ประเมินนอกจากจะมีความรู้ ความสามารถแล้ว ยังต้องมีความเป็นมืออาชีพ เข้าใจบริบทของสถานศึกษา มีคุณธรรมและจริยธรรม และเข้าประเมินแบบกัลยาณมิตรเพื่อมุ่งหวังให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนา นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ แบ่งปันประสบการณ์การประกันคุณภาพของโรงเรียนนานาชาติ โดย การคัดเลือกผู้ประเมินที่มี ความรู้ความสามารถ และเข้าใจบริบท เช่น ผู้ประเมินโรงเรียนระบบอเมริกัน ก็เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ การบริหารจัดการคุณภาพจากโรงเรียนระบบอเมริกันเช่นเดียวกัน
- ๕) ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยว่าในการประเมินสถานศึกษาควรนำส่งรายงานการประเมินตนเอง หรือ Self-Assessment Report (SAR) ปีละครั้งให้แก่ต้นสังกัด เพื่อลดภาระงานเอกสารที่ไม่จำเป็น และ ป้องกันการรายงานข้อมูล (จริงและ/หรือไม่จริง) เพื่อการผลการประเมินที่ดีเท่านั้น
- ๖) ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยว่าเมื่อสถานศึกษาใดได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับ ในระดับสากล ไม่จำเป็นต้องรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอกซ้ำอีก
- ๗) ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอว่าควรให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายของประเทศในด้านการ การศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดเป้าหมายการศึกษาในภาพรวม กรอบ คุณภาพของประเทศ (National Quality Framework) เกณฑ์คุณภาพที่กำหนดไว้สำหรับการศึกษา การศึกษาในแต่ละระดับ (Quality Code) และการศึกษาโดยเน้นผลลัพธ์ (Outcome-based Education) มากกว่าการศึกษาที่มุ่งใส่เนื้อหาให้ผู้เรียน (Input-based Education)
- ๘) ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอว่าการทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติมีความสำคัญ หากผู้ปฏิบัติไม่ได้มีความเข้าใจจริง แต่อาศัยการตีความตามตัวอักษรจะทำให้เกิดปัญหาอย่างที่พบอยู่ในปัจจุบัน
- ๙) ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เปลี่ยนแปลงการใช้คำใน (ร่าง) แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาในส่วนที่ กล่าวไว้ว่า “ให้สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ให้เหมาะกับที่จำเป็น และสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา” ให้ตัด “เท่าที่จำเป็น” ออก หรือแก้ไขให้เป็น “ที่นำไปสู่คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดตามกรอบคุณภาพระดับประเทศ”

- ๑๐) ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอว่าการประเมินโดยองค์กรภายนอกน่าจะมีรอบเวลา แต่เน้นการแก้ไขปัญหาก่อนเป็นสำคัญ เช่น ปกติมีรอบเวลาประเมินทุก 6 ปี แต่หากมีปัญหาจะเข้าประเมินทุกปีในประเด็นปัญหา
- ๑๑) ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้กำหนดหลักการสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้ความรู้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หรือ Quality Assurance (QA) นั้น คำว่า Assurance ในภาษาอังกฤษเมื่อแปลเป็นไทยแล้ว หมายถึง “การทำให้มั่นใจ” เป็นต้นว่า การทำให้มั่นใจว่าผลลัพธ์ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดโดยจะเน้นการทำให้ถูกต้องตั้งแต่ครั้งแรก เพื่อทำให้เกิดข้อผิดพลาด หรือ Zero Defect ให้มีความสำคัญกับคุณภาพของผู้เรียน และคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับเป็นหลัก โดยหลักการสำคัญ คือ การประกันคุณภาพการศึกษาควรทำโดยผู้ทำงานในกระบวนการศึกษาโดยตรง ไม่ทำหลังกระบวนการ และไม่ทำออกนอกกระบวนการ ตัวอย่างเช่น การประเมินผู้เรียนขณะเรียนรู้ หรือ Formative Assessment เช่น ทำการบันทึกการสอนก่อนและหลังการสอน โดยครูผู้สอน ไม่ใช่รอตรวจสอบผลลัพธ์ในภายหลัง ผู้ทรงคุณวุฒิได้ยกตัวอย่างของประเทศญี่ปุ่นที่มีการจัดทำแผนการเรียนการสอน การใช้ระบบบัดดี้ (Buddy) การใช้ระบบครูพี่เลี้ยง (Coaching) และการที่ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือครูใหญ่เดินตรวจตราโรงเรียนพร้อมถามคำถามนักศึกษาเป็นประจำ
- ๑๒) ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้มีการจัดทำฐานข้อมูล โดยหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานภายนอก เพื่อใช้ในการส่งมอบและแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อลดการจัดเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อนของหน่วยงาน นอกจากนี้ยังควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันในระดับจังหวัด ภาค และประเทศ
- ๑๓) ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเพื่อความสำเร็จของการปฏิรูปเพิ่มเติมว่า นอกจากให้มีการแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษา ๒๕๔๒ฯ หมวด ๖ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา และกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาแล้ว ควรจะต้องแก้ไขพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติด้วย

ภาคผนวก ข

พระราชบัญญัติ มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ของ สปท.

ได้ส่งเสริมให้มีการจัดทำประกันคุณภาพที่ถูกตรงไว้ดังนี้

๑. เพิ่มและปรับปรุงส่วนนิยามให้ส่งเสริมการประกันคุณภาพอย่างชัดเจน ถูกต้อง
๒. เพิ่มหมวดระบบพิทักษ์คุณธรรม หน้าที่ ความรับผิดชอบ และโยงยัดการบริหารคุณภาพ และการประกันคุณภาพไว้กับระบบพิทักษ์คุณธรรม หน้าที่ ความรับผิดชอบ ธรรมนูญ และการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม
๓. โยงยัดการบริหารคุณภาพและการประกันคุณภาพไว้กับระบบธรรมนูญ และการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม ในหมวดการบริหารและการจัดการศึกษา
๔. จัดวางหลักการและวิธีการประกันคุณภาพใหม่ในหมวดการประกันคุณภาพ
๕. เพิ่มหมวดระบบหลักสูตรและการเรียนการสอน และกำหนดให้เรื่องระบบหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นส่วนสำคัญใน พ.ร.บ.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ ที่ผ่านการรับรองจาก สปท. (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา)	เหตุผล
เพิ่มและปรับปรุงนิยามให้ส่งเสริมการประกันคุณภาพอย่างชัดเจน ถูกต้อง		
มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ <u>“หลักสูตรแกนกลาง”</u> หมายความว่าหลักสูตรที่รัฐจัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการนำปรัชญา แนวทาง หลักการ และเป้าหมายการศึกษาของชาติ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา และเพื่อเป็นกรอบหรือแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่หลากหลาย <u>“หลักสูตรสถานศึกษา”</u> หมายความว่าหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อจัดการเรียนการสอนตามปรัชญา หลักการ เป้าหมาย และบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษาภายใต้กรอบ ปรัชญา แนวทาง หลักการ และเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ <u>“ระบบหลักสูตรและการเรียนการสอน”</u> หมายความว่ากระบวนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เป็นวงจรครอบคลุมตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน การกำกับ ติดตาม ประเมินผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ตลอดจนการนำผลการประเมินมาวิจัยและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	- เพิ่มเติมนิยามนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน - เพิ่มเติมนิยามนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน - ระบบหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพซึ่งต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบครบวงจร และมีได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงจำเป็นต้องกำหนดระบบหลักสูตรไว้ในพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ ที่ผ่านการรับรองจาก สปท. (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา)	เหตุผล
“มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา “การประกันคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น “การประกันคุณภาพภายนอก” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรอง	“มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่~~ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนและคุณภาพที่พึงประสงค์ซึ่ง~~คาดหวังให้เกิดในสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม <u>การกำกับดูแล การตรวจสอบ และการประเมินผลทางการศึกษา</u> <u>“การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การกระทำที่สร้างความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนว่าผลผลิตของสถานศึกษาจะบรรลุคุณภาพตามเป้าหมายอย่างครบถ้วน ซึ่งประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก</u> “การประกันคุณภาพภายใน” หมายความว่า กระบวนการที่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ร่วมกันสร้างความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนว่าผลผลิตของสถานศึกษาจะบรรลุคุณภาพตามเป้าหมายอย่างครบถ้วน โดยการจัดทำ ติดตาม ตรวจสอบ พัฒนาระบบหลักสูตรและการเรียนการสอน รวมทั้งครู ผู้สอนอย่างต่อเนื่อง จนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของสถานศึกษา “การประกันคุณภาพภายนอก” หมายความว่า การสร้างความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนว่าการประกันคุณภาพภายในที่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดจัดทำขึ้นให้ความมั่นใจในผลผลิต	- ปรับแก้เพื่อความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น - มาตรฐานของสถานศึกษาเป็นเพียงส่วนเสริมไม่ใช่ส่วนหลักของการประกันคุณภาพเพราะการประกันคุณภาพต้องมุ่งเน้นที่ระบบหลักสูตรและการเรียนการสอน จึงไม่ควรนำเรื่องการประกันคุณภาพมาผูกโยงไว้กับเรื่องมาตรฐาน เพราะจะทำให้การประกันคุณภาพคลาดเคลื่อนจากหลักการสำคัญดังที่เคยเป็นมา - เพิ่มเติมนิยามเพื่อให้หลักการของการประกันคุณภาพสถานศึกษามีความชัดเจน - เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในมุ่งเน้นที่การพัฒนาาระบบหลักสูตรและการเรียนการสอนซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน - เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกมีความเชื่อมโยงกันอย่างแนบแน่น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ ที่ผ่านการรับรองจาก สปท. (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา)	เหตุผล
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	<u>ตามหลักการประกันคุณภาพได้จริง โดยหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายติดตามตรวจสอบ ประเมินผล การประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ตลอดจนเปิดเผยผลการตรวจสอบและประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง</u>	- เพื่อให้การประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยหน่วยงานภายนอกเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน - เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในตามหลักการที่ถูกต้อง - การปรับปรุงประเด็นการประกันคุณภาพอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงชื่อของหน่วยงาน สมศ.จึงเห็นควรให้ละเว้นชื่อของหน่วยงาน สมศ.ในเนื้อความของ พ.ร.บ.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ ที่ผ่านการรับรองจาก สปท. (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา)	เหตุผล
เพิ่มหมวดและโยงยัดการบริหารคุณภาพและการประกันคุณภาพไว้กับระบบพิทักษ์คุณธรรม หน้าที่ ความรับผิดชอบ ธรรมภิบาล และการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม		
	<u>หมวด ๓</u> <u>ระบบพิทักษ์คุณธรรม หน้าที่ และความรับผิดชอบ</u> <u>มาตรา ๑๕</u> ให้รัฐพิจารณาวางระบบ ออกหลักเกณฑ์ในการรับเรื่อง ร้องเรียน ร้องทุกข์ กล่าวโทษเกี่ยวกับมาตรฐานและคุณภาพของการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน และกระบวนการพิจารณาหาข้อเท็จจริงของเรื่องที่รับไว้แล้วตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว โดยสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด <u>รัฐมีหน้าที่กำหนดหน่วยงานที่ใช้สิทธิเรียกร้องแทนผู้เสียหายอัน</u> <u>เนื่องจากผู้รับผิดชอบปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือ</u> <u>โดยทุจริตต่อหน้าที่ในการจัดการศึกษา</u> <u>ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ กล่าวโทษ และ</u> <u>กระบวนการพิจารณาหาข้อเท็จจริงของเรื่องที่ได้รับไว้แล้วให้เป็นไปตามที่</u> <u>รัฐกำหนด</u> <u>มาตรา ๑๗</u> ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภททั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์การศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาของ	- เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๖ ยังขาดบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยระบบพิทักษ์คุณธรรม หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับนโยบายและผู้ปฏิบัติ ตลอดจนบิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้เรียน และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในภาคประชาสังคม จึงจำเป็นต้องมีบทบัญญัตินี้เพื่อให้เกิดความตระหนักต่อหน้าที่ของกลุ่มบุคคลดังกล่าว - เพื่อให้ความสำคัญว่าการบริหารคุณภาพและการประกันคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของทุกคนในสถานศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัดต้องร่วมรับผิดชอบด้วย - เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในอย่าง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ ที่ผ่านการรับรองจาก สปท. (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา)	เหตุผล
สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาและสถานศึกษาอาชีวศึกษาอาจมีกรรมการเพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาตามมาตรา ๑๘ (๑) และ (๓)	ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น โดยสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาและสถานศึกษาอาชีวศึกษาอาจมีกรรมการเพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และวิธีการประชุมให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา และเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ การประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับ <u>ในกรณีที่สถานศึกษาขนาดเล็กไม่อาจมีองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาตามที่กำหนดในวรรคสองได้ ให้คณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษานั้นมีองค์ประกอบตามเท่าที่มีอยู่ในเขตพื้นที่นั้น หรือในกรณีที่มีความประสงค์หรือความจำเป็น ให้พิจารณารวมคณะกรรมการสถานศึกษาขนาดเล็กเข้าด้วยกัน แต่ต้องมีจำนวนสถานศึกษาที่มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันได้ไม่เกินสามแห่งและให้มีการประชุมอย่างน้อยสามเดือนครั้ง</u> <u>ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาตามมาตรา ๓๐ (๑) และ (๓)</u> <u>การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถานศึกษา</u>	ครบ หรือการที่สถานศึกษาไม่อาจจัดประชุมได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ ที่ผ่านการรับรองจาก สปท. (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา)	เหตุผล
มาตรา ๔๓ การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ	มาตรา ๕๒ ให้สถานศึกษาของเอกชนเป็นนิติบุคคล มีการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประกันคุณภาพการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ <u>การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น</u> มาตรา ๕๗ สถานศึกษาต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่รัฐกำหนด	- เนื่องจากเรื่องของการประเมินและมาตรฐานเป็นเพียงส่วนเสริมมิใช่ส่วนหลักสำคัญของการประกันคุณภาพจึงควรใช้คำว่า “การประกันคุณภาพ” แทนที่คำว่า “ประเมิน” และ “มาตรฐาน” - เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา

จัดวางหลักการและวิธีการประกันคุณภาพใหม่

หมวด ๖ มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา	หมวด ๘ การประกันคุณภาพการศึกษา	
มาตรา ๔๗ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก	มาตรา ๕๔ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก	- เรื่องของมาตรฐานเป็นเพียงส่วนเสริมของการประกันคุณภาพและยังไม่ใช่หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพจึงไม่ควรนำคำนี้มาใส่ในชื่อของหมวดควบคู่ไปกับการประกันคุณภาพการศึกษา - เนื่องจากเรื่องของมาตรฐานเป็นเพียงส่วนเสริมของการประกันคุณภาพและยังไม่ใช่หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพจึงควรคงไว้แต่คำว่าประกันคุณภาพเพื่อให้การปฏิบัติมุ่งตรงไปที่ระบบหลักสูตรและการเรียนการสอน และคุณภาพผู้เรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ ที่ผ่านการรับรองจาก สปท. (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา)	เหตุผล
ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๔๘ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา ๔๙ ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน	ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๕๙ ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบหลักสูตรและการเรียนการสอนระดับสถานศึกษา การนิเทศภายใน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน และให้มีการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการสร้างผลสัมฤทธิ์ในประเด็นดังกล่าว มาตรา ๖๐ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาทุกระดับ ทุกด้าน ทุกระบบที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีการปรับปรุงและพัฒนาให้บรรลุคุณภาพตามเป้าหมาย โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาตรา ๖๑ ให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประกันคุณภาพภายนอกทำหน้าที่ประกันคุณภาพภายนอกตามเป้าหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ และเกิดการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานดังกล่าวอาจพิจารณาให้สถานศึกษาเลือกรับการประเมินจากสถาบันประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับสากล โดยให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินเป็นการเฉพาะ ให้สถานศึกษาที่มีความพร้อมร้องขอให้มีการประกันคุณภาพภายนอก ทั้งนี้เงื่อนไขการร้องขอให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ให้หน่วยงานตามวรรคหนึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และดำเนินการสุ่มตรวจสอบและประเมินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ไม่ร้องขอการประกันคุณภาพภายนอก รวมทั้งตรวจสอบ	- เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา - เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก และมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และมีการนำผลการประกันคุณภาพไปใช้ให้เกิดผลโดยตรงกับผู้เรียน - ปรับให้สอดคล้องกับข้อเสนอของ คณะกรรมการการศึกษา สนช. สปช. และ สปท. ที่ต้องการให้มีการปรับปรุงหลักการ วิธีการและกระบวนการประกันคุณภาพภายนอกของสมศ. - การปรับปรุงประเด็นการประกันคุณภาพอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงชื่อของหน่วยงานสมศ. จึงเห็นควรให้ละเว้นชื่อของหน่วยงาน สมศ. ในเนื้อหาของ พ.ร.บ. - สถานศึกษานานาชาติที่ใช้หลักสูตรสากลต้องผ่านการประเมินจากสถาบันประเมิน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ ที่ผ่านการรับรองจาก สปท. (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา)	เหตุผล
มาตรา ๕๐ ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้สำนักงาน	และประเมินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีข้อมูลเพียงพอที่บ่งชี้ว่าไม่จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ให้หน่วยงานดังกล่าวกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และดำเนินการตรวจสอบการส่งเสริมสนับสนุนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา มาตรา ๖๒ ให้สถานศึกษาที่ร้องขอให้มีการประกันคุณภาพภายนอกให้ ความร่วมมือในการจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ผลการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดใดไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด ให้ หน่วยงานตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่งจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุง แก้ไขต่อสถานศึกษาและ/หรือหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้ดำเนินการ ปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว	และรับรองคุณภาพอยู่แล้ว - เมื่อมีการยืดหยุ่นให้สถานศึกษาเป็นผู้ร้องขอในการประกันคุณภาพภายนอกจึงจำเป็นต้องมีมาตรการที่รักษาคุณภาพ การศึกษาของชาติโดยการสุ่มตรวจ สถานศึกษาที่ไม่ร้องขอและสถานศึกษาที่มีข้อมูลเพียงพอว่าไม่ได้จัดการศึกษาอย่าง มีคุณภาพ - เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในที่แท้จริง - ปรับเพื่อให้มีความชัดเจนและเพื่อจัดความสับสนที่ทำให้การประกันคุณภาพ สร้างภาระงานแก่ครู บุคลากรในสถานศึกษา - ปรับแก้เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนำผลการประกันคุณภาพภายนอกมา ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพ - เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นส่วนหนึ่ง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ ที่ผ่านการรับรองจาก สปท. (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา)	เหตุผล
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุง แก้ไข	ให้หน่วยงานตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขบรรลุคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด	ของการประกันคุณภาพภายในที่แท้จริง
เพิ่มหมวดและกำหนดให้เรื่องระบบหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นส่วนสำคัญใน พ.ร.บ.		
	หมวด ๖ ระบบหลักสูตรและการเรียนการสอน มาตรา ๔๑ รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่วางระบบหลักสูตร และการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาทุกสังกัด ทุก ประเภท และทุกระดับ ให้บรรลุตามความมุ่งหมายและหลักการของ กฎหมายนี้ มาตรา ๔๒ ให้หน่วยงานกลางตามมาตรา ๔๑ ทำหน้าที่จัดระบบ หลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นสองระดับ คือ ระดับชาติ และระดับ สถานศึกษา หลักสูตรระดับชาติครอบคลุมการจัดทำหลักสูตรแกนกลางอย่างมี ส่วนร่วม และการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา ตลอดจนการนำผล การประเมินมาวิจัยและพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการนำหลักสูตรไป ใช้ รวมทั้งการสร้างเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรสามัญและหลักสูตร วิชาชีพ	- เพื่อให้การจัดการศึกษามีผลโดยตรงต่อ คุณภาพของผู้เรียนและโดยที่ระบบ บริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันยังขาด หน่วยงานดังกล่าว - เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับ กระบวนการจัดทำหลักสูตรทั้งที่ส่วนกลาง และที่สถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การ ดำเนินการที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลของการจัดการศึกษาที่แท้จริง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ ที่ผ่านการรับรองจาก สปท. (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา)	เหตุผล
	หลักสูตรระดับสถานศึกษาครอบคลุมการนำหลักสูตรแกนกลางมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีส่วนร่วม และการนำไปใช้จัดการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา ตลอดจนการนำผลการประเมินมาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มาตรา ๔๓ หน่วยงานกลางตามมาตรา ๔๑ ทำหน้าที่กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี การประกอบสัมมาอาชีพ เพื่อการศึกษาต่อและเพื่อดำรงความเป็นไทยในความเป็นสากล มาตรา ๔๔ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาทุกระดับ ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้เรียนรู้ตลอดชีวิตโดยมีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม มาตรา ๔๕ หน่วยงานกลางตามมาตรา ๔๑ ต้องจัดให้มีการประเมินหลักสูตรแกนกลางและการนำหลักสูตรแกนกลางไปใช้ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง สมัชชาการศึกษา เพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา	- เพื่อให้มีการกำกับ ติดตามผลสัมฤทธิ์ในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละช่วงชั้น และนำผลการประเมินนี้ไปสู่การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางในวงจรระยะต่อไป

ภาคผนวก ซ
แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาในต่างประเทศ

แนวทางการประเมินภายนอกของสถานศึกษาในต่างประเทศ

อ้างอิง รายงานการจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ โดย มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย มีนาคม ๒๕๕๖

เนเธอร์แลนด์	สก็อตแลนด์	รัฐปารานาในประเทศบราซิล	ประเทศอังกฤษ	ประเทศสหรัฐอเมริกา
Inspectorate of Education (๒๐๐๙) องค์กรตรวจตราคุณภาพระบบการศึกษา	HM Inspectorate of Education (๒๐๐๗)	Report Card	แบบจำลองมูลค่าเพิ่ม (Value-Added Model)	No Child Left Behind Act (NCLB)
แนวทางการประเมินสถานศึกษา ภายนอกตามระดับปัญหา ภายใต้ระบบ การประเมินนี้ผู้ประเมินจะเข้าตรวจ เยี่ยมโรงเรียนทุกโรงเรียนอย่าง น้อย ๑ ครั้งภายใน ๔ ปีแต่ผู้ประเมินจะ ทำการวิเคราะห์ระดับปัญหาของแต่ละ โรงเรียนทุกการประเมินรูปแบบนี้จึง ไม่ได้ตรวจสอบโรงเรียนแต่ละแห่ง เข้มงวดเท่ากัน แต่เน้นตรวจสอบเฉพาะ โรงเรียนที่มองว่าน่าจะมีปัญหา และการ ตรวจสอบโรงเรียนดังกล่าวจะเน้น ตรวจสอบเฉพาะด้านที่มีปัญหา เท่านั้น (Tailored inspection)	แนวทางการประเมินนี้ก็คล้ายคลึงกับ การประเมินในประเทศเนเธอร์แลนด์ กล่าวคือ แม้กรอบการประเมินจะ ครอบคลุมทุกด้านของการดำเนินงาน ของสถานศึกษา แต่ในทางปฏิบัติผู้ ประเมินจะประเมินเฉพาะด้านที่ สถานศึกษามีปัญหาเท่านั้น	รัฐปารานาในประเทศบราซิล ได้จัดทำ และเผยแพร่ใบรายงานผลงานของ โรงเรียนที่เรียกว่า Report Card ให้แก่ ผู้ปกครอง โดยใบรายงานดังกล่าวจะ แสดงคะแนนสอบเฉลี่ยของนักเรียนใน ระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๒ อัตราการเลื่อนชั้น และอัตราการก้าวขึ้นในแต่ละช่วงชั้น ตลอดจนอัตราการออกกลางคันของ นักเรียน โดยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย ของโรงเรียนในเขตเทศบาลเดียวกันและ ค่าเฉลี่ยของรัฐ	นำมาใช้งานใน ๔ รูปแบบ ได้แก่ ๑) การสร้างตารางจัดอันดับสมรรถนะ โรงเรียน เพื่อเปิดเผยให้กับสาธารณะ ได้รับทราบ ๒) ใช้เป็นข้อมูลติดตามและตรวจสอบ พัฒนาการของโรงเรียน โดยตัวโรงเรียน เองและหน่วยงานกลาง ๓) ใช้เป็นข้อมูลเพื่อคัดเลือกโรงเรียนเข้า โครงการต่างๆ และ ๔) ใช้เป็นข้อมูลในการติดตามความ คืบหน้าของโครงการต่างๆ (Education Policy and Research Division, ๒๐๐๗)	การประเมินผลงานของโรงเรียน ด้วยผลการสอบมาตรฐานของนักเรียน เพียงประการเดียว โดยกำหนดให้ โรงเรียนที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล กลาง ต้องส่งนักเรียนเข้าสอบมาตรฐาน ที่จัดโดยมลรัฐ (Hess and Finn ๒๐๐๔) แต่ละมลรัฐจะเป็นผู้กำหนด เกณฑ์คะแนนขั้นต่ำที่นักเรียนทุกคนต้อง สอบได้ในแต่ละปีการศึกษา และ ประเมินผลงานโรงเรียนด้วยวิธีที่เรียกว่า Adequate Yearly Progress โดยจะ พิจารณาการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักเรียน ที่มีคะแนนสอบได้ตามเกณฑ์ขั้นต่ำ
พิจารณาจาก ๓ องค์ประกอบ คือ ๑) ผลคะแนนสอบมาตรฐานและผลการ สอบที่วัดโดยข้อสอบของโรงเรียน โดยมี น้ำหนักอยู่ที่ ๘๐ : ๒๐ ตามลำดับ ๒) รายงานประเมินภายในหรือ SAR ๓) ข้อมูลข่าวสารตามสื่อและคำ ร้องเรียนของสังคมหรือผู้ปกครอง	นี้แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ ๑) ผลของการ ดำเนินงานหรือสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ๒) การดำเนินงานของโรงเรียน ๓) แผนงาน วิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำ	แม้ยังไม่มีการวิจัยที่ประเมินผลกระทบ ของใบรายงานดังกล่าวต่อสัมฤทธิ์ผลทาง การศึกษาของนักเรียน อย่างเป็นระบบ ข้อมูลเบื้องต้นก็ชี้ว่า หลังจากที่นำระบบใบรายงานมาใช้ ผู้ปกครองและชุมชนมีความตื่นตัว มากขึ้นในการอภิปรายกันเรื่องนโยบาย และการจัดการศึกษาของโรงเรียน (Bruns et al. ๒๐๑๑)	แบบจำลองมูลค่าเพิ่มถูกเริ่มนำมาใช้งาน กับโรงเรียนกลุ่มย่อยในประเทศอังกฤษ ตั้งแต่วารปี ๒๕๓๐ และมีพัฒนาการ เรื่อยมา จนกระทั่งในปี ๒๕๔๕ ที่ หน่วยงานกลางได้พัฒนาฐานข้อมูล Pupil Level Annual Schools Census (PLASC) ทำให้ประเทศอังกฤษ พัฒนาแบบจำลองมูลค่าเพิ่มที่คำนึงถึง ปัจจัยบริบทเพิ่มเติม เรียกว่าแบบจำลอง Contextual Value-Added หรือ CVA	

ภาคผนวก ฅ
รายชื่ออนุกรรมการขับเคลื่อน
การปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา
คณะที่ปรึกษาอนุกรรมการ
และคณะทำงานของอนุกรรมการ

ภาคผนวก ณ
รายชื่อคณะกรรมการอนุกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐาน
และการประกันคุณภาพการศึกษา

๑. รายนามคณะกรรมการ

๑. พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	ประธานอนุกรรมการ
๒. พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุล	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	อนุกรรมการ
๔. พลอากาศเอก ครุฑทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา	อนุกรรมการ
๕. นายอุทัย เลาหิเชียร	อนุกรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์ พลอากาศโท นิกร ชำนาญกุล	อนุกรรมการ
๗. ศาสตราจารย์ พลอากาศตรี วินัย จันทร์เปล่ง	อนุกรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์ นาวาอากาศเอก ตระการ ก้าวกลสิกรรม	อนุกรรมการ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษดา ตั้งชัยศักดิ์	อนุกรรมการ
๑๐. นายศัจธร วัฒนะมงคล	อนุกรรมการ
๑๑. ศาสตราจารย์สุมาลี สังข์ศรี	อนุกรรมการ
๑๒. รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี	อนุกรรมการ
๑๓. นางสาวอรลัชชา ศิวรักษ์	อนุกรรมการ
๑๔. นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทร์จิรา วงษ์ชมทอง	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. รายนามคณะที่ปรึกษาอนุกรรมการ

๑. นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒. นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๓. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๔. นายสมเดช นิลพันธุ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์การุณันท์ รัตนแสนวงษ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชินนทร จิตตวิริยานุกุล	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๗. นายชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๘. ศาสตราจารย์ชัยยงค์ พรหมวงศ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๙. รองศาสตราจารย์ดารณี อุทัยรัตนกิจ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๐. นายทวีศักดิ์ วิศิษฎ์กุล	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๑. นายทรงวุฒิ เกตุสิน	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๒. นายนิคม เจียรจินดา	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๓. นางพรรณิ บุญประกอบ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๔. นายมงคล ชูวงศ์วัฒนะ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

๑๕. นายเรีงจิตร มีลาภสม	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๖. นายวณิชย์ อ่วมศรี	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๗. นายวิริยะ ฤาชัยพาณิชย์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๘. นางสาวศศิธร บัวทอง	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๙. รองศาสตราจารย์สมบัติ คชสิทธิ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๐. นายสาธิต พุทธชัยยงค์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๑. นายสืบพงษ์ ปราบใหญ่	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๒. นายสุภัทร จำปาทอง	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๓. นายสุรพงษ์ จำจด	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๔. นายอาทร ทองสวัสดิ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพา ต่อสกุลแก้ว	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๖. นายอภิรักษ์ อันทวีสิน	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๗. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

๓. รายนามคณะทำงานของคณะอนุกรรมการ

๓.๑ คณะทำงานการปฏิรูประบบประเมินและประกันคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ทุกรูปแบบสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน

๑. ศาสตราจารย์ชัยยงค์ พรหมวงศ์	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. พลอากาศเอก คราทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา	คณะทำงาน
๓. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	คณะทำงาน
๔. นายมงคล ชูวงศ์วัฒนะ	คณะทำงาน
๕. นายวิริยะ ฤาชัยพาณิชย์	คณะทำงาน
๖. นายสุภัทร จำปาทอง	คณะทำงาน
๗. รองศาสตราจารย์ทิพย์เกสร บุญอำไพ	คณะทำงาน
๘. นายบุญยพงศ์ โพธิ์วัฒนธำ	คณะทำงาน
๙. รองศาสตราจารย์ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ	คณะทำงาน
๑๐. รองศาสตราจารย์สุพิทย์ กาญจนพันธุ์	คณะทำงาน

๓.๒ คณะทำงานการปฏิรูประบบประเมินและประกันคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ทุกรูปแบบสำหรับการอาชีวศึกษา

๑. ศาสตราจารย์ พลอากาศตรี วินัย จันทร์เปล่ง	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาอากาศเอก ตระการ ก้าวกสิกรรม	เลขานุการคณะทำงาน
๓. นายศัจจร วัฒนะมงคล	คณะทำงาน
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์การุณรัตน์ รัตนแสนวงษ์	คณะทำงาน
๕. นายสืบพงษ์ ปราบใหญ่	คณะทำงาน

๓.๓ คณะทำงานการปฏิรูประบบประเมินและประกันคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน สถานศึกษาและ แหล่งเรียนรู้ทุกรูปแบบสำหรับการอุดมศึกษา

๑. นายอุทัย เลาหวิเชียร	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทร์จิรา วงษ์ชมทอง	เลขานุการคณะทำงาน
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษดา ตั้งชัยศักดิ์	คณะทำงาน
๔. ศาสตราจารย์ชัยยงค์ พรหมวงศ์	คณะทำงาน
๕. นายนิกม เจียรจินดา	คณะทำงาน
๖. นางพรณี บุญประกอบ	คณะทำงาน
๗. นายสืบพงษ์ ปราบใหญ่	คณะทำงาน
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพา ต่อสกุลแก้ว	คณะทำงาน
๙. รองศาสตราจารย์ทิพรรัตน์ วงษ์เจริญ	คณะทำงาน
๑๐. รองศาสตราจารย์โชติกา ภาษีผล	คณะทำงาน
๑๑. นางมัทนา สานติวัตร	คณะทำงาน
๑๒. นายพิทักษ์ ปักษานนท์	คณะทำงาน
๑๓. รองศาสตราจารย์ศิริเดช สุชีวะ	คณะทำงาน
๑๔. ศาสตราจารย์ศิริลักษณ์ โรจนกิจอำนวย	คณะทำงาน
๑๕. รองศาสตราจารย์สมบัติ คชสิทธิ์	คณะทำงาน
๑๖. รองศาสตราจารย์สมภาพ ประธานธรรักษ์	คณะทำงาน
๑๗. นายสาธิต พุทธชัยยงค์	คณะทำงาน
๑๘. รองศาสตราจารย์สุวรรณี แสงมหาชัย	คณะทำงาน

๓.๔ คณะทำงานการปฏิรูประบบประเมินและประกันคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน สถานศึกษาและ แหล่งเรียนรู้ทุกรูปแบบสำหรับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

๑. ศาสตราจารย์สุมาลี สังข์ศรี	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. นางสาวศศิธร บัวทอง	เลขานุการคณะทำงาน
๓. รองศาสตราจารย์ พลอากาศโท นิกร ชำนาญกุล	คณะทำงาน
๔. นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	คณะทำงาน
๕. นายทวีศักดิ์ วิเศษฐานกุล	คณะทำงาน
๖. นายชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์	คณะทำงาน
๗. นายสุรพงษ์ จำจด	คณะทำงาน
๘. นายกิตติศักดิ์ รัตนฉายา	คณะทำงาน
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนกนารถ บุญวัฒน์กุล	คณะทำงาน
๑๐. นายปาน กิมปี	คณะทำงาน
๑๑. นายปิยะพงษ์ ไสยโสภณ	คณะทำงาน
๑๒. นายพานิช ศรีงาม	คณะทำงาน
๑๓. นายวีระกุล อรัณยะนาค	คณะทำงาน
๑๔. รองศาสตราจารย์สารีพันธุ์ ศุภวรรณ	คณะทำงาน
๑๕. รองศาสตราจารย์สมคิด พรหมจ้อย	คณะทำงาน
๑๖. นาวาอากาศเอก นริศ มณีไย	คณะทำงาน
๑๗. นายสมชาย ฐิตีรัตน์อัคร์	คณะทำงาน

๓.๕ คณะทำงานรวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำรายงานของคณะอนุกรรมการ

๑. นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษดา ตั้งชัยศักดิ์	คณะทำงาน
๓. นางสาวอรลัษชา ศิวรักษ์	คณะทำงาน
๔. นายจักรวธ อัตนวานิช	คณะทำงาน
๕. นางพสุนธรา เทพปัญญา	คณะทำงาน
๖. นางสาวพุทธพร วาณิชเสนี	คณะทำงาน
๗. นางอภิลักษณ์ แยมสอาด	คณะทำงาน

ภาคผนวก ญ
รายชื่อคณะผู้จัดทำรายงาน

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : โดยที่จะมีผู้เข้าร่วมประชุมนำเสนอและตอบข้อซักถามรายงานของ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ดังนี้ ๑. ท่านวิวัฒน์ ศัลยกำธร ประธานกรรมการ และท่านยังเป็นประธานสถาบันเศรษฐกิจพอเพียง ขับเคลื่อนงาน เศรษฐกิจพอเพียงและกลไกกรมธรรมชาติ และเป็นอดีตผู้อำนวยการกองประเมินผลงาน สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเป็นอดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาตินะครับ ท่านที่ ๒. พลอากาศเอก วัชร มณีนิย รองประธานกรรมการ คนที่สาม ในฐานะประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป ระบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ปัจจุบันเป็นรองผู้บัญชาการทหารอากาศ เป็นนายทหารพิเศษประจำหน่วยทหารรักษาพระองค์ ในตำแหน่งผู้บัญชาการโรงเรียน นายเรืออากาศ ๓. ท่านปิยะธิดา ประดิษฐบาฑุภา โฆษกกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ กรรมการ ในฐานะเลขานุการอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ท่านเป็นผู้ช่วยการหลักสูตรและอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย เอแบค กรรมการธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) อีกท่านหนึ่ง พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุณ กรรมการ ในฐานะ รองประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษกองทัพอากาศ เป็นอดีตผู้บังคับการเรือหลวงเจ้าพระยา กองเรือฟริเกตที่ ๒ กองเรือยุทธการนะครับ ขอเชิญคณะกรรมการ โดยท่านประธาน กรรมการได้แถลงรายงานต่อที่ประชุมครับ

นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร (ประธานกรรมาธิการ) : ท่านประธานและท่านสมาชิก สปท. ที่เคารพทุกท่านครับ ขอขอบคุณท่านประธานที่ได้กรุณาให้กรรมาธิการขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษานำเสนอเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สภาได้กรุณานุมัติหลักการ ไปแล้ว ๑ ใน ๙ เรื่อง เรื่องระบบประกันคุณภาพการศึกษา เราได้ขอความกรุณาให้พักระบบ ประกัน พักการประเมินของระบบประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปแล้ว ๒ ปี ในครั้งนี้จะเป็นการนำเสนอแผนของระบบประกันคุณภาพใหม่ที่จะพัฒนาอย่างไร ขออนุญาตกราบเรียนโดยย่อดังนี้

ภาพรวมของการปฏิรูปการศึกษาที่กรรมาธิการได้นำเสนอสภาและได้ผ่าน วิป (Whip) ๓ ฝ่ายของรัฐบาล สนช. และ สปท. ไปแล้วนั้น ๙ เรื่อง โดยภาพย่อ ๆ ง่าย ๆ อย่างนี้ครับ การศึกษาในอดีตเราพูดถึงการศึกษาของคน que เริ่มจากภาคบังคับไปจนจบ อุดมศึกษา มีผู้เข้ามาเรียนในระบบอยู่ประมาณ ๑๒.๙ ล้านคนโดยประมาณ แต่ว่า การปฏิรูปครั้งนี้จากผลงานวิจัยของหลายภาคส่วนเห็นชัดว่าสังคมปัจจุบันนี้ถ้ารอให้เข้ามา ในระบบการศึกษา พุดง่าย ๆ รอให้คลอดออกมาแล้ว ๗ ปีก่อนจะเข้าระบบการศึกษา สายไปแล้ว งานวิจัยยืนยัน ผมได้กราบเรียนในที่ประชุมนี้ไปแล้วครั้งหนึ่งว่า ตั้งแต่คลอด ออกมาจนถึงถูกปล่อยให้ระบบครอบครัวดูแลกันเอง ๗ ปี สูญเสียความสามารถในการ พัฒนาไปทั้งร่างกายทั้งสมองและจิตใจถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ปีหนึ่งมีคนคลอดออกมาประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ คน ถ้า ๓๐ เปอร์เซ็นต์ที่สูญเสียความสามารถในการพัฒนาไปก็เกือบ ๆ ๒๐๐,๐๐๐ คน และบุคคลเหล่านี้จะต้องเข้าไปสู่ในระบบการศึกษา แล้วก็เติบโตขึ้น รับผิดชอบประเทศต่อไป แต่ว่ากว่าจะเข้ามาสู่ระบบการศึกษานั้นก็สายไปเสียแล้ว พอมาถึง ระบบโรงเรียนครูบาอาจารย์ก็ไม่สามารถจะพัฒนาได้ ดังนั้นการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้หัวใจ จึงอยู่ที่การพัฒนาแบบใหม่ขึ้นรองรับตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ก่อนเข้าโรงเรียน ๐ ถึง ๗ ปีครับ ซึ่งทางกรรมาธิการได้นำเสนอพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องเรื่องนี้ไปแล้ว ๓ ฉบับ ตั้งแต่ พระราชบัญญัติการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งดูแลตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาไปจนถึงเชิงตะกอน พระราชบัญญัติ ฉบับที่ ๒ ก็คือพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้รับความกรุณาจาก ที่ประชุมนี้ หลายท่านยืนยันว่าอันนี้เป็นพระราชบัญญัติ เป็นทิศทางการปฏิรูปการศึกษาใหม่ ซึ่งไม่เคยมีมาก่อน และถือเป็นธรรมนูญการศึกษาของชาติทีเดียว ซึ่งก็ขออนุญาตกราบ ขอบพระคุณย้อนหลังไปอีกครั้งหนึ่ง นอกนั้นเมื่อเข้ามาสู่ระบบการศึกษาแล้ว เน้นอนครบ ระบบการศึกษาเดิมซึ่งใน สปช. ใช้คำว่า ระบบการเรียนรู้ เราก็ใช้คำเดิมตามก็คือระบบ

การเรียนรู้เน้นเต็มทั้งกระบวนการไม่ว่าจะหลักสูตรไม่ว่าวิธีการเรียนการสอนหรืออะไรก็ตามเน้นเน้นที่การท่องจำ เน้นที่เรียกว่าแพสซีฟเลิร์นนิง (Passive Learning) คือตั้งรับ ขออนุญาตอธิบายง่าย ๆ ว่า ถ้าเด็กนั่งรอครูเอามาป้อน เรียกว่าระบบแพสซีฟ (Passive) หรือตั้งรับคือเด็กตั้งรับ รอให้ครูหาความรู้มา เลกเชอร์ (Lecture) ให้ เอาตำรามาให้ เป็นระบบการเรียนรู้แบบตั้งรับ เราได้นำเสนอระบบการเรียนรู้เชิงรุก หรือที่เรียกว่า แอ็กทีฟเลิร์นนิง (Active Learning) ระบบการเรียนรู้ที่ให้น้ำหนักกับใช้สถานการณ์จริง ใช้ปัญหาจริง ใช้สถานการณ์ปัจจุบันจริงมาก ให้เด็กได้เรียนรู้จากการลงมือทำจริง ระบบนี้เรียกว่าระบบแอ็กทีฟเลิร์นนิง (Active Learning) และใช้สถานการณ์จริง ๆ ที่เรียกว่า ซิทูเอชัน เบสเลิร์นนิง (Situation based Learning) หรือหลาย ๆ ครั้ง หลาย ๆ ที่เขาใช้คำว่า พรอบเบลมเบส เลิร์นนิง (Problem based Learning) คือเอาปัญหาจริง เอาสถานการณ์ในสังคมปัจจุบันจริงมาให้เด็กได้เรียนรู้จากการลงมือทำจริง ระบบนี้จะทำให้เด็กสามารถพัฒนาและจดจำได้ถึง ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ในขณะที่ระบบตั้งรับ นั่งฟังเลกเชอร์ (Lecture) อ่านหนังสือก็อาจจะจำได้ประมาณ ๕ เปอร์เซนต์เท่านั้นเอง อันนี้คือทิศทางที่เรานำเสนอไปแล้ว

นอกจากนั้นความสำคัญของการจัดการศึกษา ถ้าเป็นอย่างนี้ก็แปลว่าเป็นหน้าที่ของคนทุกคน ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการแต่ฝ่ายเดียวอีกต่อไป ในพระราชบัญญัติ ๒ ฉบับที่ผมกราบเรียนแล้ว จึงให้น้ำหนักอยู่ที่การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งรัฐธรรมนูญก็ได้เขียนเอาไว้ และรัฐบาลนี้ก็ได้ออกมาตรา ๔๔ ไปเมื่อ ๒ สัปดาห์ที่แล้ว ให้รัฐร่วมมือกับท้องถิ่นและเอกชน ซึ่งเป็นคำเดียวกับที่เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ และเขียนไว้ในพระราชบัญญัติ ๒ ฉบับ ที่เราได้นำเสนอที่ประชุมนี้ไปแล้วว่า รัฐต้องร่วมมือกับท้องถิ่น ต้องร่วมมือกับเอกชน เอกชนในที่นี้ภาษากฎหมายผมไปกราบเรียนถามท่านประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ท่านบอกว่าคำว่า เอกชน ในที่นี้หมายถึงรวมถึงทุกภาคส่วนที่ไม่ใช่รัฐและไม่ใช่อะไรอื่น ก็แปลว่าทุกคนต้องช่วยกันดูแลจัดการศึกษา ตั้งแต่พ่อแม่ -----

บ้านเรามีแม่วัยใสจำนวนมาก ครอบครัวปัจจุบันเป็นครอบครัวเดี่ยว ซึ่งมีปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาทางสังคมมากมาย มีหลายพื้นที่ นอกจากพ่อแม่ไม่สามารถดูแลลูกในท้อง ไม่สามารถดูแลเด็กก่อนจะมาส่งให้โรงเรียน เมื่อมาส่งให้โรงเรียนแล้วยังไม่สามารถที่จะดูแลต่อ ถึงขั้นต้องออกกลางคันเป็นจำนวนมาก ผมยกตัวอย่างว่าเฉพาะจังหวัดสุรินทร์จังหวัดเดียว มีเด็กต้องออกกลางคันทั้งยังไม่จบเป็นหมื่นคนนะครับ จังหวัดเดียว ซึ่งเป็นจังหวัดเล็ก ๆ และเป็นจังหวัดยากจน พบว่าที่ออก สาเหตุหลักมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจของพ่อแม่ เรื่องราวเหล่านี้ล้าพังระบบการศึกษาที่มีอยู่เท่าเดิม ซึ่งเรามีคนมากและมีงบประมาณมากที่สุด เมื่อเทียบกับทุกกระทรวง ทบวง กรม ระบบปกติที่มีอยู่แก้ปัญหาไม่ได้แน่นอนครับ จะต้องระดมส่วนร่วมของทุกภาคส่วนช่วยกัน ตั้งแต่ก่อนท้องเลยครับ มีคุณหมอหลาย ๆ ท่านได้ช่วยอภิปรายไปแล้วว่าก่อนท้อง ก่อนที่จะตั้งท้องมีความสำคัญขนาดไหนถ้าแม่ไม่มีความพร้อมก่อน

นอกจากนี้ยุคนี้เป็นยุคที่ถ้าดูจำนวนประชากร ซึ่งกำลังทำงานอยู่ วัยทำงานขณะนี้ถือว่ามามาก แล้วก็แนวโน้มก็จะกลายเป็นผู้สูงวัย ซึ่งเป็นผู้ที่สังคมต้องแบกภาระ วัยทำงานขณะนี้ถือว่ามามาก จำเป็นต้องมีระบบการพัฒนาคนในวัยทำงาน ณ ปัจจุบันนี้ซึ่งเราก็ได้นำเสนอเรื่องของอาชีวศึกษาไปแล้วนะครับว่า ถ้าเราพัฒนาคนวัยทำงานให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งในยุคของการแข่งขันรุนแรงขณะนี้ ถ้าเราพัฒนาคนที่กำลังทำงานอยู่แล้ว และคนที่กำลังจะเข้าสู่วัยทำงาน ถ้าพัฒนาไม่ทันโลก ไม่ทันสมัย เราจะอยู่ในโลกนี้ได้อย่างลำบากมาก ผมเข้าใจว่าหลายท่านคงติดตามสถานการณ์ของประเทศเพื่อนบ้านเรา ๔ ประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศลาว ประเทศกัมพูชา ประเทศเวียดนาม และประเทศพม่า ๔ ประเทศนี้เขารวมตัวกันแล้วก็ชักชวนนักลงทุนที่อยู่ในละแวกนี้ รวมทั้งในประเทศไทยได้เทงบลงทุนเคลื่อนย้ายการลงทุนจากประเทศเราไปสู่ ๔ ประเทศรอบบ้านเราจำนวนมหาศาล ทำให้อัตราการเจริญเติบโตของประเทศเพื่อนบ้านเรา ๖-๗ เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ของเราอยู่ที่ประมาณ ๒ เปอร์เซ็นต์กว่า ๆ ๓ เปอร์เซ็นต์เท่านั้นเอง ฉะนั้นแนวโน้มถ้าเปรียบเทียบเราจะจมนลง ในเชิงเปรียบเทียบเราจะจมนลง ในขณะที่เพื่อนบ้านใกล้ที่สุด ๔ ประเทศเขากำลังเจริญรุ่งเรือง ประเทศที่กำลังยากจนลงเมื่อเทียบกับเพื่อนบ้าน อัตราการเจริญเติบโตต่ำ อย่างที่ผมกราบเรียนแล้ว ในขณะเดียวกันประเทศเหล่านั้นทรัพยากรยังไม่หมด ขณะที่เราทรัพยากรกำลังหมดไปอย่างรุนแรง เราสูญเสียป่าปีหนึ่งเป็นล้านไร่ ข้อมูลปัจจุบันนี้ ผมเชื่อว่าท่านสมาชิกทุกท่านทราบดีอยู่แล้ว ถ้าการพัฒนาคนของเรา

การจัดระบบการศึกษา ถ้าไม่ปรับใหม่ทั้งหมด ยกเครื่อง ดูแลตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ไปจนถึงเข้ามาสู่ระบบการศึกษาทั้งชั้นพื้นฐาน ส่วนหนึ่งเราอยากให้มีจากพื้นฐานแล้วไปสู่ อาชีวศึกษาให้มากขึ้นเพื่อเน้นที่คนทำงาน แล้วก็ไปสู่อุดมศึกษา ตลอดไปจนถึงผู้ที่อยู่ในวัย ทำงานต้องได้รับการพัฒนา แล้วก็สำคัญสุดก็คือผู้ที่เกษียณไปแล้วก็ควรจะได้ได้รับการพัฒนา เพื่อเอาศักยภาพนั้นกลับมาช่วยเหลือสังคม ทั้งหมดนี้ถ้าทิศทางการประกันหรือทิศทางการ ประเมินผิด กล่าวคือเกณฑ์การประเมินใช้เกณฑ์เดียววัดทั้งหมดเลย เราพูดกันมานาน เหลือเกินว่ามันผิด นี่เรื่องที่ ๑ เรากำลังจะเสนอแผนแก้ เรื่องที่ ๒ วิธีประเมินและเครื่องมือ ในการประเมินนั้น มันใช้เครื่องมือเดียว วิธีการเดียวใช้ประเมินทุกเรื่อง ทุกสังคม ทุกภูมิศาสตร์ ทุกเป้าหมาย ทุกวัตถุประสงค์ มันผิด นี่ก็เป็นเรื่องที่ ๒ ที่ต้องเปลี่ยนแปลง และเรื่องที่ ๓ สำคัญสุดก็คือผู้ประเมิน ซึ่งก็มีทั้งภายในและภายนอก เราให้น้ำหนักอยู่กับการประกัน คุณภาพภายในโรงเรียน ภายในมหาวิทยาลัย ภายในสถาบันนั้น ๆ มากกว่าการประเมินเพื่อ การประกันจากข้างนอก แต่ทราบเรียนว่าสำคัญทั้งข้างในและข้างนอก ย้ำว่าข้างในสำคัญกว่า เพราะข้างในนั้นต้องทำการประเมินอยู่ตลอดเวลา ต่อเนื่อง เพื่ออะไรครับ เพื่อที่จะพัฒนา ให้ทันยุค ทันสมัย ทันโลกที่เขา กำลังแข่งขันกันรุนแรง -----

และที่สำคัญที่สุดนั้น เรื่องที่ ๔ ผลจากการประเมิน ผลจากการประกันั้นต้องหยิบเอามา พัฒนาระบบการพัฒนาคนของเราให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของชาติ ให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ของชาติ เพราะว่าเราจะนำพาชาติเราไปให้เกิดความมั่นคง และให้เกิดความมั่งคั่ง ซึ่งผมขอกราบเรียนย้ำว่าความมั่งคั่งในที่นี้ ทั้ง สปช. ทั้ง สปท. เราและรัฐบาลเห็นตรงกันว่า ความมั่งคั่งหมายถึงความมีพอเพียง การรู้จักแบ่งปันกัน มั่งคั่งในน้ำใจ แล้วก็ต้องแข่งขัน ได้ด้วย นี่คือการกระตุ้นความมั่งคั่ง แล้วก็ต้องยั่งยืนชั่วลูกชั่วหลานเพื่อจะส่งมอบประเทศไทย ให้ลูกหลานสืบต่อไป สุดท้ายเรื่องที่ ๕ เมื่อนำผลมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแล้ว เราก็จะ เสนอแผนว่าแต่ละองค์กร แต่ละคน แต่ละหน้าที่ แต่ละสังกัดมีหน้าที่อะไร ๕ เรื่องหลัก ๆ ซึ่งผมจะขออนุญาตท่านประธานได้มอบหมายให้ท่านรองประธานในฐานะที่ท่านเป็นประธาน อนุกรรมการที่ดูแลเรื่องนี้ ท่าน พลอากาศเอก วัฒน มณีชัย ได้เล่าให้ฟังในรายละเอียดครับ กราบขออนุญาตครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่าน พลอากาศเอก วัฒน มณีชัย ท่านรองผู้บัญชาการทหารอากาศ แล้วก็ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกัน คุณภาพการศึกษา ขอเชิญครับ

พลอากาศเอก วัฒน มณีชัย (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภา ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่เคารพ ผม พลอากาศเอก วัฒน มณีชัย สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ หมายเลข ๑๓๕ นะครับ ในฐานะที่เป็น รองประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา รู้สึกดีใจจริง ๆ ที่ผมได้มา รับผิดชอบในส่วนสำคัญทางด้านการศึกษาของประเทศ ในเรื่องของการจัดทำแผนการปฏิรูป ระบบมาตรฐานการศึกษาทั้งระบบ รู้สึกเป็นเกียรติแล้วก็ดีใจมากครับ เพราะว่าปัญหา การศึกษาของประเทศนั้นเรามีปัญหามากมาย ซึ่งอย่างที่ท่านประธานกรรมการขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาท่านวิวัฒน์ท่านได้เรียนให้ทราบแล้วนะครับ เราได้ไปพบว่า ปัญหาต่าง ๆ นั้นมีมากนะครับ แล้วก็กระทบกับครูบาอาจารย์ กระทบกับนักเรียน นักศึกษา หลายด้านด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของเพิ่มภาระให้กับครูบาอาจารย์ แล้วก็ครูก็อยู่ ในห้องเรียนน้อยลง ความล่าช้าต่าง ๆ เกณฑ์ต่าง ๆ ไม่ยืดหยุ่น และที่สำคัญคือการประเมิน จากส่วนต่าง ๆ ข้างนอกเรามีคะแนนตกต่ำลง โดยเฉพาะในเรื่องของด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งจะนำไปสู่ในอนาคตอันเติบโตในเรื่องของการคอร์รัปชันต่าง ๆ ส่วนนี้เป็นส่วนที่สำคัญ

ตรงนี้ปัญหาที่คณะอนุกรรมการระบบมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาเราได้พบแล้ว เราก็ถึงได้ทำแผนเร่งด่วน อย่างที่ท่านประธานวิวัฒน์ท่านได้เรียนให้ทราบ เราขอชะลอ ๒ ปี เพื่อที่จะกลับมาทำแผน แล้วก็ทำระบบการประกันคุณภาพที่สมบูรณ์ ในวันนี้เสร็จแล้ว วิธีการที่เราทำเราก็ให้ความสำคัญ ก็คือเราได้ไปเชิญหน่วยเกี่ยวข้อง ผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นการศึกษาพื้นฐานก็ตาม การศึกษาอาชีวศึกษาก็ตาม อุดมศึกษา การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยหรือ กศน. หรือประเภทการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะการประเมินภายนอก สมศ. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เราได้เชิญมาประชุมบ่อยครั้ง และเราก็ได้ทำเวิร์กชอป (Workshop) แล้วเราก็มีงานวิจัยทั้งประเทศเลยนะครับ เอามาดำเนินการจัดทำแผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา แล้วก็ได้นำเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แล้วก็ได้เรียนให้กับท่านประธานสภาได้ผ่านมานำมาเสนอในที่ประชุมแห่งนี้ ในส่วนของรายละเอียด ผมจะขอให้ท่านอาจารย์ปิยะธิดา ประดิษฐบาฑุกา ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ และ พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสุกน ในฐานะรองประธานอนุกรรมการ ได้นำเสนอตามลำดับต่อไป ขอกราบเรียนท่านประธานเพื่อขออนุญาตต่อไปครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านปิยะธิดา ประดิษฐบาตุกา ครับ

นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาตุกา (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานสภา ที่เคารพและท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่าน ดิฉัน ปิยะธิดา ประดิษฐบาตุกา สปท. ลำดับที่ ๙๘ ขอนำเสนอแผนการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาตุกา (กรรมาธิการ) : โดยข้อมูลจากเวิลด์ แบงก์ (World Bank) พบว่าการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวิธีการ ปฏิบัติที่สามารถทำได้เร็วและมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับแนวความคิดหรือวิธีการ ปฏิบัติอื่น ๆ ในการปฏิรูปการศึกษา และยังทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพสูงเพื่อนำไปใช้เป็น พื้นฐานในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพ การศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา ประกอบไปด้วยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน หมายถึงการที่สถานศึกษาทำการประเมินตนเองหรือการที่หน่วยงานต้นสังกัดทำการประเมิน สถานศึกษา ในส่วนของการประกันภายนอกจะหมายถึงการที่มีหน่วยงานภายนอกเป็นผู้ เข้ามาประเมินสถานศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดที่เราพูดถึง ได้แก่หน่วยงานที่อยู่ในกำกับ ของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ สพฐ. อาชีวศึกษา หรือที่เราเรียกว่า สอศ. อุดมศึกษา ที่เรียกว่า สกอ. เป็นต้น ส่วนหน่วยงาน ภายนอกเราจะหมายถึงสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา หรือที่เราเรียกโดยย่อว่า สมศ. ค่ะ ที่ผ่านมาถึงแม้ว่ามีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มานานกว่า ๑๐ ปี และจำนวนของสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินจากทั้งหน่วยงานภายใน และหน่วยงานภายนอกมีมากขึ้นต่อเนื่อง

แต่ในทางกลับกันคุณภาพการศึกษาของไทยกลับตกต่ำลงอย่างต่อเนื่อง เช่นกัน ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่าผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไม่ได้สะท้อนคุณภาพจริง ของการศึกษา ซึ่งอาจมีสาเหตุได้หลายประการ โดยสาเหตุหลัก ๆ ที่พบก็คือในเรื่องของ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้ที่มีจำนวนมาก ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและไม่ยืดหยุ่น รวมถึงความไม่สอดคล้องกันถึงการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก ทั้งในเรื่อง

ของเกณฑ์คุณภาพและแนวทางการปฏิบัติ ยังรวมถึงคุณภาพของผู้ประเมิน ความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน ภาระงานของคณาจารย์ที่เกิดจากการประเมิน ภาระด้านงบประมาณของสถานศึกษาที่เกิดจากการประเมิน ความล่าช้าในกระบวนการประเมินและการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้เพื่อการลงโทษสถานศึกษา อย่างเช่น จะเห็นว่าจะไม่มีการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินหรือยังอยู่ในระหว่างการประเมิน

ดังนั้นผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกรณีที่มีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไปตามระบบเดิม ก็คือผลของการประเมินที่ได้รับก็ยังไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง จึงไม่สามารถทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญได้ ยกตัวอย่างเช่น โรงเรียนเล็ก ๆ ในชนบทที่อยู่ห่างไกล ไม่มีงบประมาณที่จะสร้างห้องสมุด แต่กลับต้องสร้างห้องประเมินเพื่อเก็บเอกสารที่จะเตรียมไว้สำหรับการประเมิน เรื่องนี้จึงทำให้เห็นว่าผู้เรียนจะไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการประเมินเพราะสถานศึกษาเองก็มุ่งเน้นทุกทางเพื่อให้ผ่านการประเมินเช่นกัน

ดังนั้นแนวทางที่จะแก้ปัญหาของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมก็จะเน้นหลักการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพของการศึกษา โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้เพื่อการพัฒนา โดยการประเมินจะต้องสอดคล้องกับงานที่ทำประจำของบุคลากรและสถานศึกษา ผลการประเมินจึงจะสามารถสะท้อนคุณภาพจริงของสถานศึกษา โดยไม่สร้างภาระงานเพิ่ม แต่สามารถสร้างการพัฒนางานประจำให้เกิดคุณภาพได้ ส่วนแนวทางในเรื่องของเกณฑ์คุณภาพ ก็ต้องมีความยืดหยุ่นหลากหลาย และเหมาะสมกับแต่ละระดับ และประเภทของการศึกษาที่แตกต่างกัน การประเมินโดยหน่วยงานภายนอก ต้องใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาชุดเดียวกันกับการประเมินตนเองโดยสถานศึกษา

ส่วนของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบจะประกอบไปด้วย

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์คุณภาพ ซึ่งหมายถึงองค์ประกอบ มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้

ส่วนที่ ๒ ก็คือเป็นเรื่องของวิธีการประเมิน และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณภาพ

ส่วนที่ ๓ เป็นเรื่องของผู้ประเมินคุณภาพ

ส่วนที่ ๔ เป็นเรื่องการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์

ส่วนที่ ๕ คือบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานภายนอก

ในเรื่องของเกณฑ์คุณภาพ ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแบบเดิม หน่วยงานต้นสังกัดจะเป็นผู้กำหนดองค์ประกอบมาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้ ซึ่งมีจำนวนมากเกินความจำเป็น และไม่ยืดหยุ่นเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาดังนั้นในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแบบใหม่ จึงนำเสนอให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดเฉพาะองค์ประกอบและมาตรฐาน โดยให้สถานศึกษาสามารถกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และยังเปิดโอกาสให้สถานศึกษาสามารถเลือกใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ตัวอย่างเช่น เอ็ดเปก (EdPEX) เอแพก (APACC) เอยูเอ็นควีเอ (AUN-QA) หรือว่า ออฟสเต็ด (Ofsted) ในส่วนของเกณฑ์คุณภาพที่ถูกกำหนดโดยหน่วยงานภายนอก หน่วยงานภายนอกเป็นผู้กำหนดองค์ประกอบมาตรฐานตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้ ซึ่งเป็นคนละชุดกันกับที่หน่วยงานต้นสังกัดใช้ แต่ก็มีปัญหาเดียวกัน ก็คือมีจำนวนตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้มากเกินไปจนเกินความจำเป็นและไม่ยืดหยุ่น ดังนั้นในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแบบใหม่ จึงเสนอให้มีการประเมินคุณภาพโดยหน่วยงานภายนอกจะต้องใช้องค์ประกอบมาตรฐานตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้ชุดเดียวกันกับที่สถานศึกษาใช้

ส่วนในเรื่องของวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษา ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแบบเดิม สถานศึกษาจะทำการประเมินตนเองทุกปี หน่วยงานต้นสังกัดทำการประเมินสถานศึกษาทุก ๓ ปี แล้วก็นักเรียนภายนอกทำการประเมินสถานศึกษาทุก ๕ ปี โดยมีองค์การวิชาชีพ และหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลมาทำการประเมิน

สถานศึกษาด้วย ซึ่งเป็นการประเมินที่ซ้ำซ้อนกันระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด องค์การวิชาชีพ หน่วยงานภายนอก และหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล โดยที่แต่ละหน่วยงานก็ใช้เกณฑ์คุณภาพ และวิธีการประเมินที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นการเพิ่มภาระงานที่เกิดจากการประเมินให้กับสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ในระบบประกันคุณภาพการศึกษาแบบใหม่ จึงนำเสนอให้สถานศึกษาทำการประเมินตนเองทุกปี โดยที่หน่วยงานต้นสังกัดไม่ต้องทำการประเมินสถานศึกษา แต่ให้หน่วยงานต้นสังกัดทำหน้าที่ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ความรู้กับสถานศึกษาในการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา โดยหน่วยงานภายนอกจะดำเนินการประเมินสถานศึกษาให้เป็นไปตามเงื่อนไข ๓ ประการ คือ เมื่อสถานศึกษาร้องขอ และเพื่อการสุ่มตรวจ หรือเมื่อมีข้อสงสัย จึงไม่มีความจำเป็นที่หน่วยงานภายนอกจะต้องทำการประเมินสถานศึกษาทั้ง ๖๐,๐๐๐ แห่ง ภายในระยะเวลา ๕ ปี โดยให้หน่วยงานภายนอกทำการประเมินคุณภาพสถานศึกษาเพื่อยืนยันผลที่สถานศึกษาประเมินตนเอง

ส่วนวิธีการประเมินที่มีความซ้ำซ้อนกัน เป็นการเพิ่มภาระงาน จึงเสนอว่า หากสถานศึกษาใดได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล แล้วก็ไม่จำเป็นต้องรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอกซ้ำอีก ในระดับอุดมศึกษา และอาชีวศึกษาให้ทำการประเมินในระดับคณะและสถาบัน ไม่ต้องทำการประเมินในระดับหลักสูตร เนื่องจากในระดับหลักสูตรมีองค์การวิชาชีพเข้ามาประเมิน แล้วก็มีการจัดทำ รายงานประจำปี แผนการดำเนินงานในระยะ ๑ ปีส่งให้กับสภามหาวิทยาลัยทุกปีอยู่แล้ว ในส่วนของวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษา ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแบบเดิม ทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกจะทำการประเมินแบบตัดสิน ตก/ผ่าน ดังนั้น ในระบบการศึกษาแบบใหม่จึงนำเสนอให้การประเมินเป็นแบบตรวจสอบคุณภาพ ไม่มีการตัดสิน ตก/ผ่าน แต่เป็นผลระดับขั้นการพัฒนา โดยเน้นข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไขเพื่อการพัฒนา

ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการประกันคุณภาพ ในระบบการศึกษาเดิมจะมีอยู่ ๓ เรื่องหลัก ๆ ก็คือเป็นตัวรายงานการประเมินตนเอง หรือที่เรียกว่าเอสเออาร์ (SAR) เอกสารที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา แล้วก็เอกสารที่ต้องจัดทำขึ้นใหม่ เพื่อใช้ในการประเมินโดยเฉพาะ ดังนั้นในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแบบใหม่ จึงเสนอให้ตัดเอกสารที่ต้องจัดทำขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการประเมินโดยเฉพาะ เพราะสามารถ ประเมินได้จากรายงานการประเมินตนเอง และเอกสารที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ ของสถานศึกษา เพื่อให้ได้เห็นการดำเนินงานที่แท้จริงและคุณภาพที่แท้จริงของสถานศึกษา

ในเรื่องของผู้ประเมินคุณภาพ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแบบเดิม การสรรหาและพัฒนาผู้ประเมินจะแยกกันระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดกับหน่วยงานภายนอก ทำให้จำนวนผู้ประเมินที่มีคุณภาพไม่เพียงพอต่อการทำการประเมินสถานศึกษาทั้งหมด ที่มีมากกว่า ๖๐,๐๐๐ แห่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในระบบใหม่จึงได้เสนอให้ หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกร่วมกันสรรหาและพัฒนาผู้ประเมินอย่างต่อเนื่อง และให้มีจำนวนเพียงพอ โดยได้กำหนดคุณสมบัติที่สำคัญของผู้ประเมินหลัก ๆ ในเรื่องของ คุณธรรม จริยธรรมในการประเมิน ความเข้าใจในหลักการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณภาพ และประสบการณ์ตรงของผู้ประเมิน รวมทั้งมีความเข้าใจในบริบทที่ต่างกันของสถานศึกษา

ประเด็นในเรื่องของการนำผลประเมินไปใช้ประโยชน์ ในระบบการประเมิน คุณภาพการศึกษาปัจจุบัน การนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้เพื่อการลงโทษสถานศึกษา

ที่ไม่ผ่านการประเมินหรือยังอยู่ในระหว่างการประเมิน ดังที่ได้ยกตัวอย่างไปแล้วในเรื่องของการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาณะคะ ดังนั้นในระบบใหม่จึงได้เสนอให้การนำผลประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา ไม่ใช่เป็นการลงโทษสถานศึกษา

ส่วนสุดท้ายคือในเรื่องของบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัด เมื่อระบบ หลักการ วิธีการในการประเมินเปลี่ยนแปลงไป บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดก็ควรจะปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับหลักการปรัชญาการประเมินแบบใหม่ ซึ่งหน้าที่เดิมของหน่วยงานต้นสังกัด คือไปเน้นในการทำหน้าที่ในการประเมินสถานศึกษาเป็นหลัก จึงทำให้ละเลยบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแบบใหม่ จึงเสนอให้หน่วยงานต้นสังกัดทำหน้าที่ในการสนับสนุนระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาทำการประเมินตนเอง และให้ทำรายงานผลการประเมินส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดเพื่อรับทราบทุกปีการศึกษา รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา และนำเสนอต่อฝ่ายนโยบายหรือรัฐบาล เพื่อประกอบการตัดสินใจในการที่จะกำหนดแนวนโยบายแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในแต่ละระดับ ตลอดจนบริหารงบประมาณเพื่อการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรมที่เกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม จัดงบประมาณ และผดุงประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ส่วนบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานภายนอก หน่วยงานภายนอก จากเดิม ที่ทำการประเมินโดยไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนา แต่ใช้การตัดสิน ตก/ผ่าน และลงโทษ สถานศึกษา ในระบบใหม่จึงเสนอให้หน่วยงานภายนอกทำการประเมินคุณภาพสถานศึกษา เพื่อยืนยันผลการประกันคุณภาพภายในที่สถานศึกษาทำการประเมินตนเอง เน้นการประเมิน เพื่อพัฒนา ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อการพัฒนา

ส่วนในเรื่องของแนวทางการปฏิบัติของหน่วยงานภายนอกที่ไม่สอดคล้องกัน กับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ก็มีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานภายนอก ร่วมกับ สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทำการกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการประเมินคุณภาพ ภายนอกร่วมกัน โดยหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องจัดทำรายงานผลการประเมินโดยระบุถึง ประเด็นที่ได้รับจากการประกันคุณภาพแต่ละประเด็นให้ชัดเจนว่ามีข้อเสนอแนะในแต่ละ ประเด็นอย่างไร ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ส่งรายงานผลการประเมินต่อสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อใช้ในการทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป ร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัด อบรมผู้ประเมินภายนอกให้ได้มาตรฐานและมีจำนวนที่เพียงพอ โดยสนับสนุนให้องค์กรเอกชน ศึกษานิเทศก์ องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการเข้ามามีส่วนร่วม ในการฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ ให้การรับรองมาตรฐานผู้ประเมิน คุณภาพการศึกษา รวมถึงการสร้างระบบพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพผู้ประเมินภายนอก ได้แก่ การคัดเลือก การกำหนดคุณสมบัติผู้ประเมิน การฝึกอบรมผู้ประเมิน การสุ่มตรวจ การประเมิน และบทลงโทษสำหรับผู้ประเมินที่ทำการประเมินผิดพลาด ซึ่งจะสร้างมาตรฐาน การให้คะแนนระหว่างผู้ประเมินและสร้างความน่าเชื่อถือของการประเมินต่อสถานศึกษา

ประเด็นสุดท้ายที่มีข้อเสนอแนะสำหรับแผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพ การศึกษาในระบบใหม่นั้นจะ ก็คือในเรื่องของการประเมินการทำงานของหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานภายนอก โดยที่เดิมมีการประเมินผลงานดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานภายนอกที่ไม่ครอบคลุมทุกประเด็น และไม่ได้ใช้หน่วยงานประเมินที่เป็น ที่ยอมรับในระดับสากลมาทำการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภายนอกที่เป็น องค์กรมหาชน ดังนั้นในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแบบใหม่จึงเสนอให้มีการ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอกในประเด็นดังนี้ คือเรื่องของวิธีการดำเนินงาน ผลสำเร็จของการดำเนินงาน ความพึงพอใจของผู้ถูกประเมิน

ความคุ้มค่าของการดำเนินงานในด้านต้นทุนและเวลา รวมทั้งให้มีหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลเป็นผู้ทำการประเมินหน่วยงานภายนอก

ผลที่คาดว่าจะได้รับหลังการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา ก็คือ ผลการประเมินที่สะท้อนคุณภาพการศึกษาได้ตามจริงและสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพตรงตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาในภาพรวมและนโยบายการศึกษาของประเทศ ลดภาระงานเอกสารที่ซ้ำซ้อนและไม่จำเป็นของคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนที่เกิดจากการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ไม่ถูกต้อง คืบคลานครุให้สู่ห้องเรียนมากขึ้น ช่วยให้มีบรรลุเป้าหมายของนโยบาย ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ได้ง่ายขึ้น กล่าวโดยสรุป ผลที่จะเกิดขึ้นกับสถานศึกษาก็คือ สถานศึกษาจะเป็นผู้กำหนดตัวบ่งชี้ เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาได้เอง จำนวนครั้งในการเตรียมรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น ๆ ก็ลดลง ภาระงานเอกสารที่จะต้องเตรียมเพิ่มเพื่อรับการประเมินลดลง ภาระด้านงบประมาณที่ต้องใช้เพื่อรับการประเมินซ้ำซ้อนจากหลายหน่วยงานลดลง ในส่วนของต้นสังกัดก็จะเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ประเมินมาทำหน้าที่หลักในการสนับสนุนช่วยเหลือ และสนับสนุนให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ในส่วนของหน่วยงานภายนอกก็ไม่ต้องทำการประเมินสถานศึกษาทุกแห่งภายในระยะเวลา ๕ ปี และมาร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาคุณภาพของผู้ประเมินและจำนวนผู้ประเมิน ต่อไปจะขอให้ท่าน พลเรือเอก จีรพัฒน์ รองประธานอนุกรรมการเป็นผู้นำเสนอในส่วนสุดท้ายที่เป็นส่วนสำคัญของรายงานค่ะ

๑๑๙

สปท. ๓๑/๒๕๕๙

จิตตานันท์ ๖๐/๑

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่าน พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสฤณ ครับ

พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสฤณ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ท่านสมาชิกที่เคารพ กระผม พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสฤณ สมาชิกลำดับที่ ๒๘ ขอเสนอกำหนดเวลาการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพ การศึกษา โดยแบ่งออกเป็น ๖ ระยะด้วยกันดังนี้

ระยะที่ ๑ เดือนที่ ๑ ถึงเดือนที่ ๒ ให้งานหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานประเมิน ภายนอกพร้อมกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ ให้มีกรอบ แนวคิด หลักการ การปฏิรูประบบการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยเน้นที่ ผลลัพธ์ เกณฑ์ คุณภาพที่ใช้ในการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสม กับบริบทที่ต่างกันของสถานศึกษา โดยส่งเสริมให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาและนำไปสู่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ระยะที่ ๒ ระหว่างเดือนที่ ๒ ถึงเดือนที่ ๓ นำผลสรุปการประชุมร่วมที่ได้จาก ระยะที่ ๑ มาประชุมสัมมนาวิชาการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือดำเนินงานวิจัยเพื่อหาแนวทาง การประกันคุณภาพ

ระยะที่ ๓ เดือนที่ ๔ ถึงเดือนที่ ๖ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ที่เหมาะสม

ระยะที่ ๔ เดือนที่ ๗ ถึงเดือนที่ ๑๐ นำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มาทดลองใช้และปรับปรุงในสถานศึกษานำร่อง

ระยะที่ ๕ เดือนที่ ๑๑ ถึงเดือนที่ ๒๒ นำระบบที่ได้รับการปรับปรุงมาทดสอบ ระบบจริงและประเมินผลระบบ

ในระยะสุดท้ายคือระยะที่ ๖ ตั้งแต่เดือนที่ ๑๒ ถึงเดือนที่ ๒๔ เป็นการ ดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา อันได้แก่ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศต่าง ๆ

นอกจากนั้นการดำเนินการในระยะยาว คณะกรรมาธิการขอเสนอให้มีการ สร้างนวัตกรรมคุณภาพในระบบการศึกษา เพื่อให้ระบบการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา และสร้างระบบการประเมินคุณภาพ

ภายนอก เป็นการประเมินเพื่อมุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง โดยการพัฒนาทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง โดยอบรมพัฒนาผู้ประเมิน อบรมและสร้างความเข้าใจแก่สถานศึกษา เกี่ยวกับการประกันและการประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สร้างระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ระหว่างสถานศึกษา ให้มีการวิจัยและพัฒนาระบบการประกันและการประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีระบบที่มีการปรับเปลี่ยนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสนองต่อการพัฒนาประเทศ

ในกรณีที่จะต้องใช้งบประมาณเพื่อการดำเนินการ จะใช้งบประมาณจาก กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.

ข้อเสนอแนะเพื่อให้การปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จ ตามแผนที่ได้นำเสนอ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา ขอเสนอแนะดังนี้

๑. สร้างความเข้าใจกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาในเรื่องปรัชญา หลักการ แนวคิดในการพัฒนาการเรียนรู้

๒. ชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาถือว่าเป็นเรื่องเร่งด่วน ที่จะต้องทำเพื่อการพัฒนาอย่างแท้จริง

๓. สร้างแรงจูงใจต่อสถานศึกษาให้มีความตื่นตัวและเร่งพัฒนาคุณภาพ ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายและเต็มศักยภาพของสถานศึกษา

๔. สถานศึกษาควรสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรและทำให้บุคลากรมีความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพว่าเป็นหน้าที่ของทุกคน เพื่อนำไปสู่การดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้เป็นวิถีการทำงานปกติ

๕. หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกันในทุกองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา

๖. ให้มีระบบการบริหาร การประเมินคุณภาพ เช่น ระบบข้อมูล การเตรียมความพร้อมของผู้ประเมิน

๗. สร้างการประกันคุณภาพให้เป็นวิถีการทำงานปกติหรือวัฒนธรรมคุณภาพ

๘. มีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๖ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา พระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนปฏิรูปทั้งระบบที่คณะกรรมการการ
นำเสนอจำเป็นต้องมีการแก้ไขพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่เกี่ยวข้องกับการ
ประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ตลอดจน
พระราชกฤษฎีกา กฎ ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง

สำหรับแนวทางในการแก้ไขพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คณะกรรมการ
ขอเสนอหลักการในการแก้ไขดังนี้

๑. คำนียาม ให้มีการเพิ่มและปรับปรุงส่วนนิยามที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริม
การประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความชัดเจนถูกต้องตามหลักการการประกันคุณภาพ
การศึกษาที่เน้นคุณภาพการศึกษาจะต้องเกิดที่สถานศึกษา

๒. ให้มีหมวดระบบพิทักษ์คุณธรรม หน้าที่ความรับผิดชอบทำการโยงยึด
การบริหารคุณภาพและการประกันคุณภาพไว้ด้วยกัน กำหนดให้มีการมีส่วนร่วมของชุมชน
และสังคมเพื่อให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการศึกษาต้องเข้ามามีส่วนร่วม
และรับผิดชอบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา

๓. หมวดการบริหารและการจัดการการศึกษา ให้มีการโยงยึดการบริหารคุณภาพ
และการประกันคุณภาพไว้กับระบบธรรมาภิบาลและให้มีส่วนร่วมทั้งชุมชนและสังคม

๔. หมวดประกันคุณภาพการศึกษา ให้มีการจัดการหลักการ วิธีการประกัน
คุณภาพเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปเพื่อการพัฒนาและส่งผลโดยตรงต่อ
การปรับปรุงพัฒนาและสร้างคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

๕. ให้มีหมวดระบบหลักสูตรและการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นใหม่และกำหนดให้
ระบบหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นส่วนสำคัญของพระราชบัญญัติ

๖. ทั้งนี้เมื่อมีการแก้ไขพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแล้วจะต้องมี
การพิจารณาแก้ไขพระราชกฤษฎีกา ได้แก่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง
สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๘ ตลอดจนกฎ ระเบียบ
และประกาศของกระทรวงที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกันด้วย

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านกรรมาธิการได้เสนอรายงานเรียบร้อยแล้วนะครับ เรายังมีกรรมาธิการที่ท่านได้กรุณามาร่วมในครั้งนี้นะครับ ก็มีท่าน พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารเรือ เป็นกรรมาธิการ ท่าน พลอากาศเอก คธาทิพย์ ฤกษ์ชัย ฤกษ์ชัย ที่ปรึกษาพิเศษกองทัพอากาศ และเป็นคณบดีสถาบันการบิน มหาวิทยาลัยรังสิต และท่านณัฐ ชพานนท์ กรรมาธิการ ซึ่งท่านเป็นที่ปรึกษาคณะรัฐมนตรีฝ่ายสังคมจิตวิทยา ส่วนท่านอาจารย์ ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์ รองประธานท่านที่ ๔ ท่านเป็นอดีตรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และเป็นอดีตอธิการบดีรักษาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิกได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นท่านละไม่เกิน ๑๐ นาทีนะครับ ท่านแรกคือ พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ประธานกรรมการบริหารสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ และอดีตสมาชิกวุฒิสภา ขอเชิญครับ

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ขอขอบพระคุณท่านประธานที่ให้โอกาสในการอภิปรายในเรื่องที่สำคัญ ซึ่งเสนอโดยคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา คือเรื่องแผนปฏิรูประบบประกันคุณภาพการศึกษา ที่จริงเรื่องนี้ก็ได้มีการดำเนินการมาครั้งหนึ่ง นำเสนอผ่านสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไปแล้ว ในครั้งแรกนั้นก็เน้นในเรื่องของการประเมินคุณภาพการศึกษาจากภายนอก ได้มีการเสนอให้พักการประเมินแล้วก็การประกันออกไป ๒ ปี ในครั้งนี้ผมก็คิดว่าคงเป็นภาคที่ ๒ ไม่แน่ว่าเป็นตอนจบหรือเปล่าครับ แต่ได้ทำการศึกษาอย่างละเอียด มีรายงานได้อ่านแล้ว ๙๒ หน้า ที่พูดถึงลงลึกไปถึงปัญหาของการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกของระบบการศึกษาของไทย โดยลงลึกไปกว่าในครั้งแรก ชี้ให้เห็นถึงภาระหน้าที่ต่าง ๆ ที่ครูและที่สถาบัน ๕๐,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ แห่งจะต้องรับในการตกเป็นผู้ที่ต้องถูกตรวจสอบ ถูกประเมิน ถูกประกันคุณภาพต่าง ๆ รวมถึงการดำเนินการของ สมศ. เองที่ทางคณะกรรมาธิการได้พูดถึงซึ่งก็ดำเนินการมาแล้ว ๑๕ ปี และได้พักไป ๒ ปี ในครั้งนี้การศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่กรรมาธิการได้รายงานผมคิดว่าค่อนข้างที่จะมีความชัดเจน ให้เห็นถึงปัญหาของทั้งระบบการประเมินจากภายนอกและการประกันจากภายใน อีกทั้งได้เสนอแผนในการปฏิรูปไว้ ๒๔ เดือน ซึ่งรวมถึงการเสนอแก้ไข

พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ แล้วก็ระเบียบประกาศต่าง ๆ ทางด้านการศึกษา ก็คาดหวังว่าหลังการปฏิรูปจะได้ระบบการประกันคุณภาพและการประเมินคุณภาพ การศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายและนโยบายการศึกษาแห่งชาติ อีกทั้งอาจจะลดภาระต่าง ๆ ที่กรรมการชี้แจง ไม่ว่าจะเป็นในด้านการจัดทำเอกสาร ของครู การให้ครูได้มีเวลาสอนมากขึ้นหรือที่เรียกว่าคืนครูสู่ห้องเรียน แล้วก็รวมถึงได้ผลการประเมินที่สะท้อนคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง ซึ่งเป็นความมุ่งหมายหลักที่รัฐบาลได้ พุ่มเทงประมาณ เฉพาะในส่วนของ สมศ. เองก็ใช้ประมาณปีละ ๓๐๐ กว่าล้านบาทครับ

ในการที่จะประเมินสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ ผมดูรายงานโดยละเอียดทั้ง ๙๒ หน้า วิธีการจัดทำรายงานก็ต้องยอมรับว่าได้ใช้หลักวิชาการในการดำเนินการ มีความสมบูรณ์ คล้ายกับการจัดทำวิทยานิพนธ์แทบจะว่าได้แน่ครับ เป็นการศึกษาวิจัย อาทิเช่น มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการประชุมเพื่อรับฟังความเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ หลายภาคส่วน อาทิเช่น ยูเนสโก (UNESCO) ที่มีคณะกรรมการด้านการศึกษาอยู่ มีการจัดทำแบบสำรวจหรือควเสชันแนร์ (Questionnaire) ความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของไทย แล้วก็มีการรายงานผลการจัดทำสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ หรือที่เราเรียกว่า โฟกัสกรุป (Focus Group) ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการหาข้อมูลที่สำคัญแล้วก็ได้ผลในการที่จะพูดคุยกับ โฟกัสกรุป (Focus Group) คือผู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เราศึกษาวิจัยอยู่ ผลการศึกษา ในทุกมิติได้ข้อสรุปสอดคล้องกันตามรายงานว่า การจะดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกโดย สมศ. ในรอบต่อไป มีความจำเป็นต้องหารือเพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องก่อน นี่คือข้อสรุปของผลการศึกษาวิจัยที่กรรมการได้ดำเนินการ แล้วก็รายงานอยู่ในเอกสาร ฉบับนี้ ผมก็อยากจะเสนอตรงนี้ว่าเท่าที่ดูในเอกสารนี้ พูดถึงทั้งเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก แต่พอตั้งชื่อเรื่องเขียนว่า แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา คือผมก็ทำความเข้าใจตั้งแต่ครั้งที่แล้ว มาจนถึงครั้งนี้แล้วว่ามันต่างกัน ประกัน กับ ประเมิน ประกันคือประกันกันเอง หน่วยต้นสังกัด ในกระทรวงไปประกันว่าสถาบันการศึกษา โรงเรียนต่าง ๆ มีคุณภาพตามเกณฑ์ ตามตัวบ่งชี้ ที่เหมาะสม ส่วนการประเมินนั้นคือหน่วยงานมาประเมิน ไม่ว่าจะเป็นพวกวิชาชีพต่าง ๆ องค์กรและวิชาชีพ แล้วก็โดยเฉพาะอย่างยิ่งตาม พ.ร.บ. การศึกษาก็ให้ สมศ. เป็นผู้ประเมิน ในวงรอบ ๕ ปี เพราะฉะนั้นถ้าจะตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับที่ผมเข้าใจหรือที่ท่านพยายาม ให้คำจำกัดความก็น่าจะเปลี่ยนชื่อเรื่องเป็น แผนปฏิรูประบบการประกันและประเมิน คุณภาพการศึกษา คือตั้งแบบสั้น ถ้าตั้งแบบยาวก็เป็นแผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพ การศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษา ก็น่าจะถูกต้อง เพราะในเอกสารทั้งหมดท่านพูดถึง ปัญหา ข้อบกพร่องต่าง ๆ ของทั้ง ๒ ระบบ ก็ฝากไปกรุณาพิจารณาด้วย

ประเด็นสุดท้าย ที่ผมอยากจะโยงเข้ามาสู่การทำงานหรือการทำรายงานนี้ ใครขอเรียนผ่านท่านประธานไปยังกรรมการ ซึ่งคิดว่าน่าจะเป็นส่วนสำคัญที่อาจจะไปเพิ่มเติมในรายงาน คือจากการอ่านรายงานผลการจัดทำโฟกัสกรุป (Focus Group) ที่ผมเรียนไปแล้ว คือการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคส่วนต่าง ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดได้เห็นด้วยในหลักการในภาพรวมของรายงานนี้ ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์มากมายหลายประการ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะในการที่จะให้มีการแก้ไขพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ นี่เป็นข้อเสนอแนะของกลุ่มโฟกัสกรุป (Focus Group) หรือกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ อะไรคือสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ เราเรียกว่า สทศ. เมื่อสักครู่นี้พูดถึง สมศ. อันนั้นคือผู้ประเมินภายนอก อันนี้ สทศ. นะครับ ซึ่ง สทศ. เขาทำอะไรระดับ สทศ. คือในการที่จะดูว่าการศึกษานี้มันมีประสิทธิภาพไหม มีประสิทธิผลไหม

นอกจากองค์ประกอบจากการประเมิน อันนั้นคือการประเมินครู ประเมินระบบ ประเมิน กระบวนการต่าง ๆ อีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญคือการทดสอบ การทดสอบ อันนี้เราทดสอบอะไร เพราะว่าผลผลิตของระบบการศึกษาคือนักเรียน คือนักศึกษาที่จบมา ปีหนึ่งหลายแสนคน จากตั้งแต่ระดับประถม ๑ ขึ้นไป ฉะนั้นเราก็ต้องทดสอบเขาว่า ผลการเรียนรู้การสอนมันดีไหม ไม่ดีนะครับ เราจึงมี สทศ. ซึ่งเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่นี้ สทศ. ก็ออกแบบการทดสอบ ที่เรียกว่า โอเน็ต (O-NET) โอเน็ต (O-NET) ก็มาจากคำ ออร์ดิเนารี เนชันนัล เอดูเคชัน เทสต์ (Ordinary National Education Test) ก็คือการทดสอบ ระดับชาติ ออร์ดิเนารี (Ordinary) ก็คือแบบพื้นฐาน เพราะว่าในการทดสอบเข้ามหาวิทยาลัย ก็จะมีการทดสอบวิชาเฉพาะเพิ่มขึ้น โอเน็ต (O-NET) ก็ทดสอบ ๗-๘ วิชา ตั้งแต่คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภูมิศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา แต่ประเด็นของโอเน็ต (O-NET) จะทดสอบ ประถม ๖ ม. ๓ และ ม. ๖ ทั้งประเทศ ทุกสถาบัน ทุกโรงเรียน ด้วยข้อสอบเดียวกันปีละ ๑ ครั้ง ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ก็ถามว่าการทดสอบด้วยระบบ โอเน็ต (O-NET) มันบอกอะไรกับเราบ้าง อันนี้คือคำถามที่ผมอยากจะตั้ง ไปดูวิธีทดสอบ ของโอเน็ต (O-NET) เขาใช้แบบทดสอบก็คือใช้ข้อสอบ ส่วนใหญ่ก็เป็นปรนัย มีอัตราน้อยบ้าง เล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ไปทดสอบเด็กทั่วประเทศ ทั้งระดับประถม ๖ ม. ๓ ถึง ม. ๖ แล้วก็ผลออกมา ซึ่งก็ชัดเจนนะครับ ผลของการทดสอบก็ไม่ได้เป็นที่น่าปลาบปลื้มยินดีว่าเด็กของเรานั้น อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำเกือบจะทุกสาขาวิชา แต่ว่าสิ่งที่โอเน็ต (O-NET) บอกกับเรานั้น ไม่ได้บอกชัดเจนหรือครบถ้วนในทุกมิติที่เกี่ยวกับการวัดผล เพราะโอเน็ต (O-NET) บอกแต่ ระดับความรู้กับวิธีคิด เขาคิดได้ไหม เขามีความรู้ไหม ในวิชาที่ทดสอบนั้น ผมหมวก อีกใบหนึ่งเป็นประธานสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ หน้าที่ของผม หน้าที่ของสถาบันที่ผมรับผิดชอบ คือสร้างมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ บนพื้นฐานของสมรรถนะที่เรียกว่า คอมพีเทนซีเบส (Competency based) เมื่อผมมีระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพแล้ว ผมก็ต้องทำการ ทดสอบ ผมก็ต้องออกข้อสอบ ผมก็ต้องทำการทดสอบว่า ช่างทั้งหลาย เจ้าหน้าที่ทั้งหลาย ที่จะมาทดสอบคุณวุฒิวิชาชีพของผมนั้น เขาผ่านเกณฑ์หรือไม่ ความแตกต่างก็คือว่า ระบบ การทดสอบที่สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพใช้จะทดสอบในหลายมิติของคน ของมนุษย์ ไม่ใช่ ทดสอบแค่ความรู้จากการคิด จากการเขียน ทดสอบการปฏิบัติ และในบางระดับที่จะเป็น ผู้จัดการ เป็นซูเปอร์ไวเซอร์ (Supervisor) นั้นทดสอบความสามารถในการนำความสามารถ ในการสอน ความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาก็ต้องพูดถึงการพูด

การเขียน การอ่าน และการแต่งความต่าง ๆ ด้วย ก็ที่เรียนตรงนี้ให้เห็นความสำคัญก็คือว่า การทดสอบมนุษย์ การทดสอบคนจะได้ผลหรือจะรู้ได้อย่างแท้จริงนั้นต้องทดสอบในหลาย ๆ มิติ ไม่ใช่แค่ทดสอบความจำ ทดสอบความคิดเท่านั้น หรือความรู้เท่านั้น ก็จึงอยากจะเรียนฝากว่า ถ้าเราจะดูประเมินผลระบบการศึกษาของเราให้ถ่องแท้เราก็ต้องดูทั้ง การประเมินโดยหน่วยงานองค์กร แล้วก็ดูผลการทดสอบต่อผลลัพธ์ก็คือต่อนักศึกษา ซึ่งก็ต้องมองในมิติที่เพิ่มขึ้นมากกว่าแค่ทดสอบด้วยแบบธรรมดานะครับ ก็ขอฝากไว้ให้กับทางคณะกรรมการการผ่านท่านประธานไปพิจารณาว่า สมควรที่จะเพิ่มเติมไหมในเรื่องของ สทศ. ที่จะไปปรับปรุงเพื่อจะให้เห็นภาพชัดเจนว่า สถาบันการศึกษาของเรานั้นผ่านเกณฑ์หรือไม่อย่างไรนะครับ ก็ขอกราบเรียนเพิ่มเติมเพียงแค่นี้เพื่อให้คณะกรรมการการได้นำไปพิจารณาต่อไปครับ ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปจะมี ๒ ท่าน ขอเชิญรองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และอดีตสมาชิกวุฒิสภา ขอเชิญครับ

นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน พรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ ดิฉันคิดว่ารายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษาฉบับนี้มีความสำคัญแล้วก็จะ เป็นประโยชน์ในอนาคตบ้าง แต่ที่อยากจะ มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับทั้งหมดที่ได้เสนอมานี้ โดยเฉพาะในระบบของการประเมินนี้ ก็คือถ้าหากว่า เราตกลงกันว่าการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติที่ได้เสนอนี้ เป็นการกระทำที่สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนว่าผลผลิตของ สถานศึกษาจะบรรลุตามเป้าหมายอย่างครบถ้วน อันนี้ผลผลิตก็หมายถึงนักศึกษาที่ออกไป ตามเป้าหมาย อันนี้ก็ต้องมีความชัดเจนเช่นเดียวกัน แต่ในระบบของการประกันนี้ได้ให้ ความสำคัญในเรื่องของหลักสูตร ในเรื่องของครูผู้สอน ซึ่งเราก็มองรับว่ามีความสำคัญมาก ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคุณภาพของการศึกษา แต่ในขณะเดียวกันหลักสูตรต่าง ๆ จะผลิตขึ้นมา อย่างมีคุณภาพมันก็ต้องมีเป้าหมายของการศึกษาในเรื่องนั้น ๆ อย่างชัดเจน เพราะฉะนั้น ดิฉันคิดว่าไหน ๆ จะมีการปฏิบัติการเพื่อที่จะดำเนินการตามแผนการปฏิรูปอันนี้ ควรจะรวม ในการประชุมหรือการสัมมนาเพื่อให้ทราบว่าประเทศเราหรือในแผนยุทธศาสตร์ที่ลิงก์ (Link) กันนี้มีแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยขณะนี้เป็นอย่างไบบ้าง ซึ่งเราไม่มี เราต้องการวิศวกรสักกี่คนใน ๒๐ ปีข้างหน้า เราต้องการนักการศึกษาสักเท่าไร ต้องการพยาบาลเท่าไร ต้องการแพทย์เท่าไร และต้องการผู้ที่มีทักษะในเรื่องอะไรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการที่จะทำให้ประเทศเรามั่นคง มั่งคั่ง แล้วก็ยังยืน จะมีบุคลากรซึ่งควรจะมีทักษะ มีความรู้ในเรื่องใด ๆ บ้าง อันนี้น่าจะเป็นแผนหลักของประเทศ ซึ่งในแต่ละสถานศึกษา ตัวอย่างที่สำคัญคือมหาวิทยาลัยนั้นก็มีความสามารถต่างกันในการที่จะผลิตบุคลากร เหล่านี้ เพราะฉะนั้นถ้าเรามีแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ชัดเจนของประเทศไทย เราก็ สามารถที่จะนำมาสู่ว่ามหาวิทยาลัยแห่งไหน หรือโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งไหนจะมีความสามารถ หรือควรจะเป็นผู้รับผิดชอบในการที่จะผลิตบุคลากรเหล่านี้ อันนี้มันก็จะเป็นการผลิตที่ ตรงกับความต้องการของประเทศ และสามารถที่จะพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปอย่างที่เรา ต้องการเพื่อประโยชน์ของประเทศอย่างแท้จริง อันนี้จะลิงก์ (Link) ไปสู่การที่จะพัฒนาผู้สอน

ครูหรือผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งหลักสูตรด้วย แล้วดิฉันก็คิดว่าการพัฒนาครูมีความสำคัญมาก เพราะว่าครูที่มีความสามารถก็จะนำไปสู่หลักสูตรที่มีคุณภาพ การที่จะให้ครูมีความสามารถนั้น โดยระบบประกันคุณภาพที่เสนอมามีแต่ประเมิน ประเมินเสร็จแล้วเขาด้อยคุณภาพ หลักสูตรไม่ดี แล้วต่อไปคืออะไร แล้วปีต่อมาก็มาประเมินใหม่ แต่การประเมินควรจะทำให้มีการพัฒนา แต่การพัฒนานี้มันจะต้องใช้ทุน ใช้งบประมาณ ใช้แฟซิลิตี้ (Facility) อื่น ๆ เพราะฉะนั้นสิ่งที่อยากจะเสนอ ก็คือกระทรวงศึกษาธิการได้งบประมาณเป็น ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี งบประมาณนั้น ทำไมท่านจะมีกองทุนพัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้างไม่ได้ เพื่อที่จะใช้เงินเหล่านี้สำหรับพัฒนาช่องว่างในคุณภาพที่มันเกิดขึ้นที่ได้รับมาจากผลจากการประเมินเหล่านี้ -----

ให้สถานศึกษาที่ถูกประเมินมีกำลังใจ แล้วก็สามารถที่จะพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้นอีกในระยะเวลาต่อไป ดิฉันคิดว่าเรื่องการศึกษา นั้นมันเป็นไดนามิก (Dynamic) มันไม่ได้หยุดนิ่ง วิชาการต่าง ๆ นี่ไม่เคยหยุดนิ่ง ทุกวันทุกชั่วโมงมันมีการเปลี่ยนแปลง มันมีเพิ่มพูนขึ้นเสมอ เพราะฉะนั้นครูอาจารย์ โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยนั้นจะอยู่นิ่งไม่ได้ จะต้องติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการอยู่ตลอดเวลา แล้วอันนี้จะรวมถึงการที่จะไปเข้าประชุม ไปศึกษาเพิ่มเติมทั้งระยะสั้นและระยะยาว ประเทศไทยเราไม่ได้คิดถึงเรื่องนี้มากนัก ก็ปล่อยให้เป็นที่ของสถาบันการศึกษาที่จะสนับสนุนไป หรือให้ครูอาจารย์นั้นหาทุนเอาเอง แต่คิดว่าประเทศไทยควรจะถึงเวลาที่จะพร้อมในการที่จะสนับสนุน อย่างน้อยก็ส่วนหนึ่งในการพัฒนาอาจารย์ แล้วก็ในการพัฒนาวิธีการเรียนการสอนที่ทันสมัย ดิฉันขอเสนอในเรื่องกองทุนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แล้วก็หน่วยงานต้นสังกัดนี้ควรจะทำหน้าที่ที่มากไปกว่าที่ได้เสนอนะคะ เพราะว่าที่จะให้การศึกษา นั้นมีคุณภาพจริง ๆ ควรจะใช้มาตรฐานสากลให้มากที่สุด ไม่ว่าจะศึกษาอะไรทั้งสิ้น ควรจะอิงกับมาตรฐานสากล และนำบางส่วนมาปรับปรุงประยุกต์กับสถานะที่เป็นจริงของประเทศ เพราะฉะนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรจะเป็นหน่วยงานซึ่งเป็นผู้ประสานระหว่างองค์กรที่กำหนดมาตรฐานการศึกษาสากลต่าง ๆ หรือสถานศึกษาที่มีคุณภาพในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก เพื่อติดต่อนำมาประสานยังสถานศึกษาของประเทศไทย เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของเรา อันนี้ควรจะทำอย่างเป็นพลวัต เป็นเหมือนการกระทำซึ่งเป็นรูทีน (Routine) ไม่ใช่เรื่องครั้งคราวที่จะเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นมาตรฐานของการศึกษาของประเทศไทยควรจะถูกผลักดันให้ยกระดับเข้าสู่มาตรฐานสากลให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่ต้องมาพะวงถึงการสร้างตัวชี้วัดในประเทศเรา ใช้ในมาตรฐานสากลให้มากที่สุด และควรจะเป็นนโยบายหลักที่สำคัญ

อีกเรื่องหนึ่งซึ่งอยากจะให้ข้อสังเกตก็คือ ท่านบอกว่าจะให้สถานศึกษากำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา หมายถึงว่าให้เขาคิดเอง อันนี้อยากจะเรียนว่า ในประเทศไทยขณะนี้ยังมีผู้ที่ต้องการจะเรียนเพื่อจะเอาปริญญา มากกว่าที่จะเอาความรู้ แล้วก็สถานศึกษามากมาย ซึ่งเสนอให้ไปปริญญาโดยไม่ต้องเรียนมาก ประเภทจ่ายครบจบแน่อะไรทำนองนี้ เพราะฉะนั้นถ้าให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นโดยไม่ได้มีการตรวจสอบหรือว่าควบคุมกันนี้ ก็คือให้เขากำหนดคุณภาพของการศึกษาของเขาเอง แล้วก็ถ้าหากว่าสถานศึกษาเหล่านี้ต้องการที่จะรับคนมาก ๆ เพื่อที่จะได้ค่าเล่าเรียน แล้วก็ให้จบเร็ว ๆ เพื่อที่จะรับใหม่อีก การกำหนดสิ่งเหล่านี้ก็เป็นที่น่าวิตก

สำหรับคุณภาพของบันทึกที่จะผลิตออกไปนะคะ ก็เป็น ๒ ข้อ ที่อยากจะเรียนฝากไว้เป็นข้อสังเกตค่ะ ขอบคุณค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านประธานพรพจน์นะครับ เฉอญขอแจ้งคั่นรายการนิตหนึ่งนะครับ คือคณะกรรมการธิการประสานงานการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ที่มีการประชุมทุกบ่ายวันอังคารนะครับ ปกติผมจะนัดตอนบ่ายสามโมง แต่เวลาล่วงเลยมา ดังนั้นก็ขอเป็นหลังการที่สภาได้ปิดประชุมแล้วนะครับ จะพิจารณาหลายเรื่องทีเดียว รวมทั้งวาระแผนปฏิรูปที่ทางกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย หรือว่าวิป (Whip) ๓ ฝ่าย ประชุมทุกเช้าวันพุธที่ทำเนียบรัฐบาลครับ ตรงนั้นก็จะมื ๒ แผนสำคัญที่จะผ่านความเห็นชอบเพื่อขับเคลื่อนนะครับ โดยส่งไปที่ท่านนายกรัฐมนตรีแล้ว แล้วก็ให้ ๓ ฝ่ายพิจารณาพຽนนี้ ในวาระคือเรื่องการปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูปกฎหมายการศึกษาในเรื่องของร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งถือเป็นเหมือนรัฐธรรมนูญของการปฏิรูปการศึกษาที่ทาง สปท. เราเห็นชอบไปแล้ว ๒. ก็คือแผนปฏิรูปการพัฒนาครูนะครับ เพราะฉะนั้นท่านกรรมการชุดนี้เดี๋ยวลเสร็จประชุมนี้ก็ไปประชุมกรรมการธิการประสานงานการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อนะครับ มีเพิ่มเติมเล็กน้อยสำหรับผู้จะอภิปรายนะครับ เหลือ ๒ ท่านครับ ที่เพิ่มเติมมาก็มีท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นอดีตปลัดกระทรวงการคลัง แล้วก็ท่านบรรเวท รุ่งรุจี อดีตอธิบดีกรมศิลปากร ขอเชิญท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ ครับ

นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิก ผู้ทรงเกียรติ กระผม สถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๑๕๓ ท่านกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่เคารพ ผมขอชื่นชมข้อเสนอการปฏิรูปของคณะกรรมการฯ ซึ่งเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งว่าการปฏิรูปการศึกษานั้นหัวใจที่สำคัญเรื่องหนึ่งคือการประกันคุณภาพการศึกษา เพราะจะส่งผลให้การศึกษาประสบความสำเร็จมากหรือน้อยเพียงใด ถ้าการประเมินคุณภาพการศึกษาปรากฏว่าได้ผลดีก็แสดงว่าการปฏิรูปในเรื่องอื่น ๆ นั้นประสบความสำเร็จอยู่ในตัวเอง ผมอยากเรียนตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมเฉพาะเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา อยากจะเรียนว่าการประกันคุณภาพนั้นเริ่มต้นอยู่ในวงธุรกิจก่อน เดิมในวงธุรกิจนั้นจะเป็นการควบคุมคุณภาพของการผลิตที่เรียกกันว่าควอลิตีคอนโทรล (Quality Control) คือเมื่อผลิตออกมาแล้วต้องมาควบคุมดูอีกชั้นหนึ่งว่าการผลิตนั้นเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ ต่อมาก็ได้พัฒนาไปสู่การพัฒนาในเรื่องของการประกันคุณภาพหรือควอลิตีแอสซัวรันซ์ (Quality Assurance) ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพไว้ล่วงหน้า ไม่ต้องไปควบคุมในภายหลัง เรื่องการประกันคุณภาพนี้เองเป็นสิ่งที่ได้นำไปใช้แพร่หลายในวงการธุรกิจ เช่น ในเรื่องของทีคิวเอ็ม (TQM) คือโททัล ควอลิตี แมเนจเมนต์ (Total Quality Management) ที่สำคัญก็คือในเรื่องของการประกันคุณภาพนั้นในสหรัฐอเมริกาได้มีการนำหลักการประกันคุณภาพที่สำคัญหลักหนึ่งมาใช้ นั่นก็คือการประกันคุณภาพที่จัดทำโดยมัลคอล์ม บัลดริจ เนชันนัล ควอลิตี อะวอร์ด (Malcolm Baldrige National Quality Award) ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพโดยเป็นการให้รางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา เรียกชื่อย่อว่าเอ็มบีเอ็นคิวเอ (MBNQA) ซึ่งต่อมาประเทศต่าง ๆ ได้นำหลักการของเอ็มบีเอ็นคิวเอ (MBNQA) มาเป็นการประกันคุณภาพระดับชาติในหลายประเทศ เป็นเนชันนัล ควอลิตี อะวอร์ด (National Quality Award) หรือเรียกว่าเอ็นคิวเอ (NQA) ในอาเซียน (ASEAN) ก็มีเอสคิวเอ (SQA) สิงคโปร์ ควอลิตี อะวอร์ด (Singapore Quality Award) ในประเทศไทยก็มีทีคิวเอ (TQA) ไทยแลนด์ ควอลิตี อะวอร์ด (Thailand Quality Award) หลักการประกันคุณภาพในธุรกิจนี้เองได้ขยายขอบเขตไปสู่วงการอื่น ๆ ในรัฐวิสาหกิจมีการประกันคุณภาพที่เรียกว่าเซปา (SEPA) -----

สเตท เอนเตอร์ไพรส์ เพอร์ฟอร์แมนซ์ แอปไพร์ซัล (State Enterprise Performance Appraisal) ซึ่งผมเองตอนรับราชการอยู่ในกระทรวงการคลังได้มีส่วนร่วมในการนำหลักการประกันคุณภาพนี้มาใช้ในรัฐวิสาหกิจ ในวงการแพทย์ก็นำหลักควอลิตี้เอกซ์เซลเลนต์ (Quality Excellent) ที่มีจุดเริ่มต้นมาจากเอ็มบีเอ็นคิวเอ (MBNQA) นี้มาใช้ ในวงการศึกษามีการประกันคุณภาพที่เรียกว่าเอดูเคชัน ไคทีเรีย พอร์ เพอร์ฟอร์แมนซ์ เอกซ์เซลเลนต์ (Education Criteria for Performance Excellent) หรือเรียกย่อ ๆ ว่าเอ็ดเปกซ์ (EdPEX) เอ็ดเปกซ์ (EdPEX) นี้เองที่ผมอยากเรียนตั้งเป็นข้อสังเกตเพิ่มเติมกับท่านกรรมาธิการที่เคารพว่า น่าจะเสนอเป็นการปฏิรูปภาคบังคับว่าในมหาวิทยาลัยนั้นจะต้องนำระบบเอ็ดเปกซ์ (EdPEX) ไปใช้ในการประเมินคุณภาพ ทั้งภายในและภายนอก และถ้านำระบบนี้ไปใช้แล้วก็เป็นที่แน่ใจได้ว่าคุณภาพของมหาวิทยาลัยทั้งหลายอยู่ในมาตรฐานขั้นต่ำที่ยอมรับได้ในทางสากล เพราะว่าการประเมินคุณภาพนี้เป็นการประเมินคุณภาพที่แปลงมาจากหลักการที่ยอมรับเป็นสากล และถ้าเป็นเช่นนี้แล้วก็ทำให้ผู้บริหารและอาจารย์มหาวิทยาลัยที่ปัจจุบันนอกจากมีภาระในเรื่องของการสอนอย่างมากมายแล้ว ยังมีภาระในเรื่องของการรายงานเรื่องการประกันคุณภาพหลายรูปแบบหลายโครงการ ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งถ้าผลักดันให้ใช้เพียงระบบเดียวซึ่งเป็นระบบที่เป็นเลิศในการประเมินคุณภาพ ใช้กับทุกมหาวิทยาลัยแล้ว ก็จะทำให้ผลลัพธ์ทางการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเป็นมาตรฐานเดียวกัน เท่ากับเป็นการบังคับทางอ้อมให้ทุกมหาวิทยาลัยต้องเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพที่เป็นสากล ซึ่งผมเชื่อว่าสิ่งที่เสนอนี้ก็จะได้เสริมสิ่งที่ท่านกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษได้ห่วงใยในเรื่องของการประกันคุณภาพ และจะทำให้การประกันคุณภาพในระดับอุดมศึกษานั้นยกระดับสูงขึ้น มีคุณภาพที่เป็นมาตรฐานสากล ทำให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ต่อไปท่านสุดท้ายครับ ขอเชิญท่านบวรเวท รุ่งรุจี อธิบดีอธิบดีกรมศิลปากรครับ

นายบวรเวท รุ่งรุจี : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพครับ ผม บวรเวท รุ่งรุจี สมาชิกลำดับที่ ๘๒ ขออนุญาตให้ขอคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ในส่วนที่ทางคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษานำเสนอมานั้น ตั้งแต่ต้นที่ระงับการประเมินไป ๒ ปี ต้องเรียนท่านประธานว่าเป็นที่ชื่นชมมากนะครับ พอดีผมลงพื้นที่ไปโรงเรียนต่าง ๆ

เขารู้สึกดีใจที่ได้มีการเลื่อนไป เพราะฉะนั้นในกรอบของการที่เราจะประเมินการศึกษาอันใหม่นี้ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดมา ผมขออนุญาตยกตัวอย่าง ในเกณฑ์คุณภาพว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดองค์ประกอบด้านและมาตรฐาน คือให้เขาประเมินตัวเขาเอง กำหนดอะไรต่าง ๆ มาเอง ตรงนี้ครับที่ผมคิดว่าเราคงมีสิ่งที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติมว่า ในส่วนของมาตรฐานของโรงเรียนในแต่ละโรง ถ้าจะเน้นก็คือเน้นในระดับของประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา ซึ่งผมว่าทุกท่านคงทราบว่ามันมีมาตรฐานที่ไม่เท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นองค์ประกอบของครูบาอาจารย์ที่สอนอยู่ในแต่ละโรงเรียน การสอนของครูบาอาจารย์ที่ไม่ตรงกับวิชาที่ตัวเองร่ำเรียนมาแต่ก็ต้องสอน และก็ต้องสอนในทุกวิชา อันนี้ยังเป็นเรื่องจริงที่ยังเป็นอยู่ในโรงเรียนของต่างจังหวัด เพราะฉะนั้นถ้าเรากำหนดว่าให้เขากำหนดอะไรต่าง ๆ เองทั้งหมด มันอาจจะสะท้อนที่ไม่ครบถ้วนในส่วนที่เราจะเอาไปเป็นประโยชน์ในการที่จะเอาไปพัฒนา คือถึงแม้ว่าเราจะมีแผนพัฒนาคนอะไรต่าง ๆ ขึ้นไป แต่มันลึก ๆ ไปกว่านั้น -----

ผมคิดว่าทางคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาคงน่าจะรู้ประเด็นปัญหาที่มีมากกว่านั้นว่ามันคงไม่ใช่เฉพาะเรื่องนี้ รวมทั้งถ้าเราคาดหวัง ผมยกตัวอย่างในผลที่คาดว่าจะได้รับว่าจะทำให้นโยบายของทางกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้มากขึ้น ก็ต้องเรียนว่าจริง ๆ แล้วในทางปฏิบัติมันไม่ได้ลด ครูบาอาจารย์เขาก็บอกเขาก็ยังต้องสอนเหมือนเดิม เพราะด้วยปัจจัยอื่น ๆ ลดเวลาเรียนแต่เพิ่มเวลารู้เพิ่มเวลารู้จะต้องไปหาสิ่งเรียนรู้ที่น่าสนใจ เข้าพิพิธภัณฑ์ ดูโบราณสถานหรือจะไปแหล่งอื่น ๆ แต่ข้อจำกัดด้านงบประมาณที่มีก็ทำให้เขาไม่สามารถที่จะไปดำเนินการในสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้ เพราะฉะนั้นสุดท้ายก็คือเด็กก็ต้องอยู่ที่โรงเรียน ครูก็ต้องมาสอนเด็กอะไรต่าง ๆ เหล่านั้นอยู่เหมือนเดิมในส่วนนั้น เพราะฉะนั้นอันนี้ผมคิดว่ามันคงจะต้องพิจารณาโดยบริบทของแต่ละโรงเรียนเหมือนกันว่าเขาเองนั้น เขาควรจะต้องพัฒนาโรงเรียนเขาไปในลักษณะใดเช่นเดียวกัน เพราะว่าเท่าที่ผมอ่านดูในเอกสารที่ให้นานี้ คือถ้าไม่ได้มาตรฐาน หรือผมอ่านไม่หมดไม่รู้เพราะเยอะนะครับ เรามีบทที่บอกว่าถ้าไม่ได้มาตรฐานต้องทำอย่างไรกับเขา คือถ้าพูดถึงจำนวนนักเรียน จำนวนนักเรียนในปัจจุบันนี้กับครูไม่ค่อยมีปัญหา ประมาณ ๑ ต่อ ๑๕ หรือ ๒๐ ในบางโรงเรียน ไม่มีปัญหาเรื่องครูที่สอน เพราะฉะนั้นถ้าเกิดมันไม่ได้มาตรฐาน ผมว่ามันน่าจะจะต้องมีบริบทว่าเราจะดำเนินการอย่างไรกับโรงเรียน โรงเรียนปัจจุบันมีอยู่ประมาณ ๓๐,๐๐๐ โรง ในพื้นที่ที่ผมเคยลงพื้นที่ไปดูเขาในระดับประถมศึกษาใน ๑ ตำบลมีโรงเรียนประถมอยู่ ๕ โรง มีอัตราเฉลี่ย ๑ ต่อ ๒๐ บางโรงก็ไม่ถึง มันจะยุบรวมกันได้ไหมในส่วนหนึ่งของโรงเรียนของประถมศึกษาในส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ ผมคิดว่ามันน่าจะจะมีสิ่งที่จะทำให้เขารู้สึกว่ถ้าเขาไม่พัฒนาตัวเองให้อยู่ในมาตรฐานที่เราคิดว่ามันควรจะต้องมีนั้น เขาจะได้รับผลกระทบอย่างไรจากการที่เราเข้าไปประเมินเขาในส่วนนั้น เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในการประเมินมันควรจะต้องมีทั้งสิ่งที่ผู้รับการประเมินกับผู้ที่เราไปประเมินมีอำนาจหรือรูปแบบซึ่งกันและกัน คือต้องถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันในส่วนนั้น เพราะว่าถ้าไม่ถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันทั้งผู้รับและผู้ไปประเมินนั้นมันก็จะทำให้รู้สึกว่าการประเมินก็ประเมินไป มันไม่ได้รับผลอะไรที่จะเอามาใช้ในส่วนนั้น อันนี้คงต้องขออนุญาตฝากเป็นข้อเสนอแนะให้ท่านกรรมการได้รับไว้เพื่อพิจารณาด้วยนะครับ เพราะว่าในส่วนของท่านโรงเรียนเอง ถ้าถามครูอาจารย์ที่ผมไปสัมผัสเขาอยู่ เขาก็จะบอกว่าเขาก็ไม่อยากจะย้ายหรือจะยุบโรงเรียนอะไรต่าง ๆ เขา เขาก็ยังอยากจะสอนที่เดิม คือถึงแม้ว่าบางโรงเรียนมี ป. ๑ ถึง ป. ๖ มีครูอยู่ ๔ คน เป็น ผอ. ๑ คน มีครูประจำชั้น ๓ คน แต่เขา

๑๓๗

สปท. ๓๑/๒๕๕๙

วชิราภรณ์ ๖๙/๒

ก็ยังยืนยันว่าเขาสอนได้ สอนคนละ ๒ ห้อง ๒ ชั้น ป. ๑ โดดไปสอน ป. ๒ อะไรต่าง ๆ นี้ มันยังมีอยู่จริงในการศึกษาของบ้านเรา เพราะฉะนั้นผมคิดว่าอันนี้มันคงจะต้องอยู่ในบริบทที่ให้การทำการประกันคุณภาพนั้นมันสมประโยชน์ตามที่ท่านกรรมาธิการได้เสนอมาครับ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ มีสมาชิกที่จะอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมไหมครับ (ไม่มีสมาชิกขออภิปราย)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มีแล้ว เห็นว่าได้อภิปรายพอสมควร ผมขอปิดการอภิปรายนะครับ ต่อไปขอเชิญท่านประธานกรรมาธิการและกรรมาธิการได้ชี้แจงข้อซักถามของสมาชิกครับ

นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร (ประธานกรรมาธิการ) : ขอกราบขอบพระคุณท่านสมาชิกที่กรุณาอภิปรายพร้อมข้อเสนอแนะเป็นอย่างสูงครับ เราได้หารือกันแล้วว่าเราจะรับข้อเสนอทั้งหมดไปปรับปรุงแก้ไขตามที่ท่านสมาชิกเสนอไว้ทุกประการครับ แล้วก็เวลานี้ควรจะตอบเพียงเท่านี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านประธาน ระหว่างนี้ผมดูสมาชิกก็ทยอยมานะครับ เรียนท่าน บวรเวทเล็กน้อย เมื่อสักครู่ก็ตรวจสอบกำหนดการกับท่านประธานกรรมการขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษานะครับ คือในส่วนของคณะกรรมการประสานงาน ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ของ สปท. ที่ผมเป็นประธาน เราก็พยายามที่จะสนับสนุน การขับเคลื่อน แล้วเราทำงานเป็นทีมเวิร์ก (Teamwork) กับแม่น้ำ ๕ สายนะครับ โดยเฉพาะ ด้านการศึกษานั้นได้พิจารณาจัดทำแผนปฏิรูป ๙ แผนเห็นชอบแล้ว แล้ววันนี้ก็เป็น แผนที่ ๑๐ นะครับ ขณะเดียวกันความคืบหน้าโดยท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ท่านเดินทางไปเร็วมาก ท่านนายกรัฐมนตรีก็เดินทางไปเร็วมาก แล้วก็อย่างที่เราบ่นนะครับ ได้ใช้อำนาจตาม มาตรา ๔๔ ประกาศเหล่านั้นถือเป็นกฎหมายเลย เพื่อให้การขับเคลื่อน การปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องยากมาก ก็เข้าทศวรรษการปฏิรูปการศึกษาที่ ๒ แล้วนะครับ แต่ว่าผลลัพธ์ก็ยังไม่ค่อยน่าพอใจ แต่ว่าในช่วงของการปฏิรูปอย่างเข้มข้นในช่วงปีเศษ ผมคิดว่า เราเริ่มเห็นอะไร

ส่วนกรณีเรื่องโรงเรียนขนาดเล็ก ก็ได้ผ่านแผนปฏิรูปไปแล้วของ สปท. ที่ท่านบวรเวทได้เรียนเมื่อสักครู่นี้ วันศุกร์นี้ครับ ผมโดยคณะกรรมการประสานงานขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศกับทางคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ของ สปท. แล้วผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการครับ ก็จะลงไปดูความคืบหน้าเรื่องการรวบรวม บูรณาการการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กที่มีอยู่ ๑๕,๐๐๐ โรงเรียน ตอนนี้น่าจะรวม ๕,๐๐๐ โรงเรียนแล้วที่ได้มีการบริหารจัดการแบบใหม่นะครับ ก็จะไปดูในพื้นที่ เขตการศึกษาที่ ๑ ของจังหวัดนครปฐม สมาชิกท่านใดประสงค์ที่จะไปด้วย ก็คิดว่าออกจาก สภาทอนบ่ายโมง แล้วก็ไปยังพื้นที่ของเขตพื้นที่การศึกษาที่โรงเรียนเลยครับ ไปดูว่าโรงเรียน ขนาดเล็ก ซึ่งมีครูไม่พอ นักเรียนน้อย แล้วก็ปัญหามาก ก็จะดูการบริหารจัดการ แบบใหม่ภายใต้ยุคปฏิรูปตอนนี้ครับคืบหน้าไปแล้วรวม ๕,๐๐๐ โรงเรียน เพราะฉะนั้น สมาชิกท่านใดที่สนใจเชิญนะครับ เราจะไปขับเคลื่อนด้วยกันนะครับ สมาชิกยังทยอยมา เรื่อย ๆ นะครับ ขณะนี้ก็เนื่องจากเรามีการประชุมกรรมการอยู่ทั้งตึกอาคารรัฐสภา ๒ และอาคารรัฐสภา ๓ นะครับ อยู่ในหลายชั้นทยอยกันเข้ามา ผมก็เลยถือโอกาสนี้ใช้เวลา ในการชี้แจงบางเรื่องเพิ่มเติมว่าในช่วงระหว่างนี้ครับ ก่อนวันที่ ๗ สิงหาคม สปท. ได้ร่วมมือ กับทาง กรธ. กกต. แล้วก็สภานิติบัญญัติแห่งชาตินะครับ ในการที่จะไปช่วยในการชี้แจง

๑๓๙

สปท. ๓๑/๒๕๕๙

นิตยา ๗๐/๒

คำถามพ่วงประชามติ ซึ่งมีสมาชิกอาสาอย่างน้อย ๔๐ ท่านครับ เพราะฉะนั้นในการประชุมวันจันทร์ วันอังคารที่ประชุมใหญ่นั้น ก็จะมีสมาชิกมาประชุมไม่เต็มสถานะครับ เข้านี้ก็ยังอยู่ในภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง ภาคใต้ ใน ๑๐ กลุ่มจังหวัดนะครับ เราช่วมกับทาง สนช. เมื่อเช้าผมเองก็ไปร่วมบรรยายคำถามพ่วงประชามติกับท่านรองประธาน สนช. ท่านที่หนึ่ง ท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ที่สถาบันพระปกเกล้า เขาเชิญผู้นำภาคพลเมืองมาจากทั่วประเทศครับ เราก็ไปชี้แจงตามหน้าที่ภารกิจนะครับ เพราะฉะนั้นก็เรียนให้ทราบว่า การประชุมวันจันทร์ วันอังคารของเรา ก็จะได้ไม่เต็ม ๒๐๐ คนนะครับ เพราะว่ามีไปทำหน้าที่เราอยู่ในต่างจังหวัดนะครับ ท่านโฆษก สปท. เลขาธิการกรรมาธิการและโฆษกกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศของเรา ท่านคำณู สิทธิสมาน เป็นตัวอย่าง วันนี้ยังอยู่แถวอำเภอหาดงนะครับ อาทิตย์นี้ทั้งอาทิตย์ก็อยู่ภาคเหนือครับ เพราะว่ายังมีรายการ สนช. พบประชาชนในวันเสาร์ วันอาทิตย์นี้ด้วยนะครับ ที่จังหวัดลำพูน แล้วก็ที่จังหวัดลำปาง เพราะฉะนั้นก็มีภารกิจของพวกเราพอสมควรที่ดำเนินการไป ขณะเดียวกันวันนี้บ่ายนี้ จะเห็นว่าสมาชิกสายที่เป็นข้าราชการตำรวจนะครับ ไม่ใช่ที่ไปถูกโยนกะละมังตามบ้าน คือตำรวจที่เกษียณอย่างท่านอำนวยนะครับ ที่รับราชการอยู่ตอนนี้เรามีอยู่หลายท่าน บ่ายนี้ก็จะขาดประชุม เพราะว่าท่านไปประชุมใหญ่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในเรื่องการเดินหน้าดีเดย์ (D-day) ปฏิรูปกิจการตำรวจครับ ตามแผน ๑๐ แผนปฏิรูป ซึ่งนำ ๙ แผนปฏิรูปของ สปท. นี้ไปพิจารณาแล้วนำเสนอท่านนายกรัฐมนตรีไปเมื่อ ๓ สัปดาห์ที่แล้วนะครับ แล้วก็วันนี้เป็นวันดีเดย์ (D-day) ของตำรวจนะครับ -----

ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่มีรายงานความคืบหน้าว่าการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศก็เดินหน้าไปมากแล้วนะครับ ซึ่งก็ไม่ใช่เรื่องง่ายนัก เพราะว่าการเปลี่ยนแปลงก็ย่อมมีการต่อต้าน แต่เราพยายาม ส่วนการที่ทำความเข้าใจกับทุกภาคส่วนก็ต้องอาศัยสมาชิกของเราช่วยกันชี้แจงทำความเข้าใจ เข้าใจว่าสมาชิกได้เข้ามาในห้องประชุมกันพอสมควรแล้วนะครับ ต่อไปก่อนที่จะขอมติจากที่ประชุม หลังจากที่เราได้แสดงความคิดเห็นในการพิจารณาเรื่องรายงานฉบับนี้แล้ว ก็จะขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิแสดงตน โปรดเสียบัตรและกดปุ่มแสดงตนครับ

(สมาชิกทำการเสียบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิครับ ข้างหลังนะครับ ยืนยันอยู่ ใช้สิทธิเรียบร้อยแล้วครับ ท่านผู้ว่าฯ ชัยใช้ไหมครับ ไม่นึกว่าจะเกษียณเลยคุณีกว่าเพิ่งเป็นปลัดจังหวัด เพราะว่าดูหน้าหนุ่มมาก ยังไม่เข้าวัยสูงวัย ใช้สิทธิครับนะครับ ขอเจ้าหน้าที่แสดงผลครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๔๔ ท่านนะครับ เป็นอันว่าครบองค์ประชุมครับ

ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นชอบกับรายงาน เรื่อง แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษาหรือไม่ ซึ่งหากเห็นชอบคณะกรรมการจะได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกไปปรับปรุงก่อนที่จะส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปนะครับ ต่อไปเป็นการลงมติตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ข้อ ๖๐ นะครับ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนครับ ผู้ใดเห็นชอบโปรดกดปุ่ม เห็นด้วย ผู้ใดไม่เห็นชอบโปรดกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียงโปรดกดปุ่ม งดออกเสียง ขอเชิญใช้สิทธิครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนกดปุ่มลงคะแนน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดที่ยังไม่ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนไหมครับ ถ้ามีขอเชิญออกเสียงลงคะแนน ถ้าไม่มี ผมขอปิดการลงคะแนนนะครับ ขอทราบผลการลงคะแนนครับ ผลของการลงคะแนน จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๔๕ ท่าน เห็นด้วย ๑๔๓ ท่าน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๒ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มีนะครับ

เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่อง แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา แล้วนะครับ เป็นอันว่าจบการพิจารณารายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาแล้ว ขอขอบคุณคณะกรรมการนะครับ ท่านสมาชิกอย่าเพิ่งลุกขึ้นนะครับ

ต่อไปเป็นการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

ผมได้รับการหารือจากสมาชิกหลายท่านนะครับว่า น่าจะได้มีการรายงานให้สมาชิกได้ทราบความคืบหน้าที่จำเป็นว่าบัดนี้ สปท. ของเราได้มีการดำเนินการคืบหน้าไปถึงไหน อย่างไรนะครับ ดังนั้นก็จะใช้เวลาสั้น ๆ ตรงนี้ในการรายงานบางเรื่อง

เรื่องแรก ก็คือว่า สปท. ของเราจะมีการจัดทำสรุปรายงานความคืบหน้าทุกสัปดาห์นะครับ โดยที่ท่านรองประธาน ท่านที่ ๒ ท่านวัลย์รัตน์ ศรีอรุณ รับผิดชอบในการติดตามความคืบหน้าในการทำงานของเรานะครับ แล้วก็จะมีการสรุปรายงานทุกบ่ายวันอังคาร ก็คือบ่ายวันนี้ โดยจะรายงานในคณะกรรมการประสานงานการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศนะครับ จากนั้นวันพรุ่งนี้ ทุกเช้าวันพุธกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่ายก็จะพิจารณาแผนปฏิรูปที่ทาง สปท. ส่งให้กับท่านนายกรัฐมนตรี และท่านก็มอบให้วิป (Whip) ๓ ฝ่ายได้พิจารณานะครับ ช่วงบ่ายวันพุธก็จะมีการประชุมวิป (Whip) ๒ ฝ่ายคือกรรมการประสานงานระหว่าง สนช. สปท. เพื่อพิจารณาในเรื่องของกฎหมายที่จำเป็นต่อการปฏิรูปประเทศ ผลความคืบหน้าล่าสุดท่านรองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง จะสรุป แล้วก็ในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการ สปท. นี้ครับ หรือว่าวิป (Whip) สปท. เรา ที่มีท่านประธานเป็นประธาน ก็จะรับทราบถึงรายงานล่าสุดนะครับ ดังนั้นผมคิดว่าในส่วนนี้เฉพาะรายงานล่าสุดถึงบ่ายวันอังคารนี้ครับ ก็รบกวนท่านรองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง ได้รายงานที่ประชุม เราจะได้ทราบว่าตอนนี้ไปถึงไหนแล้วนะครับ ในรายงานด้านต่าง ๆ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เรื่องทั้งหมดนะคะ ที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้เห็นชอบไปแล้ว มีทั้งหมด ๕๘ เรื่อง แล้วก็ก็มีเรื่องที่ท่านประธานนำเสนอท่านนายกรัฐมนตรีเอง ๕ เรื่อง แล้วก็ท่านประธานเสนอต่อ สปช. ๙ เรื่อง แล้วก็ก็มีเรื่องเร่งด่วนที่ท่านประธานเสนอนายกรัฐมนตรี ๒ เรื่อง อันนี้รวมเบ็ดเสร็จขณะนี้เรามีแล้วทั้งหมด ๗๔ เรื่อง ทั้ง ๕๘ เรื่องที่ผ่านที่สภานี้ นะคะ เราส่งไปคณะรัฐมนตรีแล้ว ๔๙ เรื่อง คงเหลือ ๙ เรื่องที่อยู่ที่กรรมาธิการทำการปรับปรุงเพื่อจะเสนอส่งไป ครม. ต่อไป เพราะฉะนั้นดิฉันก็เรียนให้ทราบว่าโดยภาพรวมขณะนี้แผนการดำเนินงานของทั้งคณะกรรมการวิสามัญ ๑๑ คณะ และวิสามัญ ๑ คณะ ก็ดำเนินงานไปได้กว่าครึ่ง แต่ยังเหลือจำนวนเรื่องอีกจำนวนมากเหมือนกันที่จะต้องทำงานต่อ แต่บางคณะ อย่างคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ท่านก็เหลือ ๑ เรื่อง ๒ เรื่อง ของท่านไม่มากนักนะคะ บางคณะจะเหลือเป็น ๑๐ เรื่อง เพราะฉะนั้นวันพฤหัสบดีที่จะถึงนี้ดิฉันจะนำเข้ารายงานในวิป (Whip) ของ สปท. ว่าคณะไหนมีแผนการดำเนินงานที่เรื่อง แล้วเหลืออีกกี่เรื่อง ซึ่งจะทำให้คณะกรรมการทุกคณะต้องไปพิจารณาแผนการทำงานของตนเอง แล้วก็จะต้องเร่งดำเนินงานนำเรื่องเข้าสู่สภา ดิฉันคิดว่าสัปดาห์ต่อ ๆ ไป

การนำเรื่องเข้าสู่สภาน่าจะไม่ค่อย น่าจะนะคะ ไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๘ เรื่องถึง ๑๐ เรื่อง สัปดาห์ละ ๘ เรื่องถึง ๑๐ เรื่องก็หมายถึงว่าวันละ ๔ ถึง ๕ เรื่อง ถึงจะทันต่อแผนการดำเนินงานที่ทาง สปท. วางแผนไว้เมื่อตอนต้นปี ขอบคุณค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ไม่เป็นไรครับ เราเป็นสังคมสูงวัยแบบทรงประสิทธิภาพนะครับ มีเรื่องเพิ่มเติมที่จะแจ้งเพิ่มเติมนะครับ คือโดยภารกิจของเรา ๑. ผลิตรายการปฏิรูป ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการปฏิรูป บอกหาทุ (How-to) ในการปฏิรูป กับ ๒. ก็คือการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ให้เกิดเป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุดนะครับ เพราะฉะนั้นการผลิตรายการปฏิรูปนั้นก็มีความคืบหน้า อย่างที่ท่านรองประธานได้รายงานว่าอัปเดต (Update) ล่าสุดไปถึงขนาดไหนแล้ว บางส่วน ก็ไปสู่ทางปฏิบัติมากแล้ว เพราะว่าท่านนายกรัฐมนตรีเร่งรัดเรื่องนี้ แล้วก็ดำเนินการปฏิรูปในทุกภาคส่วนนะครับ

ส่วนที่ ๒ ก็คือส่วนการประสานการขับเคลื่อนนี้ครับ ซึ่งเรามี ๒ คณะ ท่านประธานก็ตั้งกรรมการประสานงานการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในส่วนนี้ก็จะประสานในส่วนภาครัฐ อีกชุดหนึ่ง คือกรรมการบริหารเครือข่ายร่วมขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ อันนี้จะรับที่นอกเหนือจากภาครัฐคือทุกภาคีภาคส่วนนะครับ ในส่วนนี้ก็ได้มีการทำความเข้าใจไปแล้วกับ ๗๒ องค์กรเครือข่าย แล้วก็ได้มีการขับเคลื่อนใน ๕ ภารกิจร่วม ที่เรียกว่า ภารกิจ ๕ ร่วม ๑. ก็คือร่วมสื่อสารสร้างความเข้าใจผ่านสมาชิกองค์กรเครือข่าย และถ้ามีศักยภาพก็ไปสู่สาธารณชนอื่นด้วยนะครับ ๒. ก็คือร่วมจัดตั้งดำเนินการสถาบันการปฏิรูปที่เรียกว่า รีฟอร์มอะแคเดมี่ (Reform Academy) ซึ่งเขาไปไกลมากแล้วนะครับ วันที่ ๘ กรกฎาคมนั้นจะเป็นวันดีเดย์ (D-Day) ของการตกลงขั้นสุดท้ายในการจัดตั้งสถาบันการปฏิรูป ๓๘ แห่งกับมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วทั้งประเทศ ๕ แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในกรุงเทพมหานคร แบ่งความรับผิดชอบเป็น -----

๑๐ เขต ต่อ ๑ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก็เท่ากับ ๕ แห่ง ก็ ๕๐ เขตครอบคลุมกรุงเทพมหานครทั้งหมด ที่เหลือ ๓๓ แห่งนั้น เขาจะแบ่งเขตการดูแลครับ มหาวิทยาลัยหนึ่งก็ ๒ จังหวัดบ้าง ๓ จังหวัด หรือ ๑ จังหวัดขึ้นกับขนาดพื้นที่และประชากรนะครับ อันนี้วันที่ ๘ กรกฎาคม เราก็จะประชุมอยู่ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาครับ เป็นที่ประชุมอธิการบดีของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง ๓๘ แห่ง หลังจากที่เราประชุมแล้วก็มีคณะทำงานร่วมกันมาเวิร์กเอาต์ (Workout) มาจนกระทั่งเราจะไฟนอลดีชัน (Final Decision) ในขั้นสุดท้ายวันที่ ๘ กรกฎาคม ระหว่างนี้มีการประสานกับทางสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยที่ท่านดอกเตอร์เสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยท่านเป็นนายกสมาคม และเป็น ๑ ในองค์กรเครือข่ายครับ ก็ประสานกับ ๖๗ มหาวิทยาลัยเอกชนครับ แล้วก็เมื่อวานนี้ ประทานโทษเมื่อวันอาทิตย์ที่ผ่านมากรรมการเราก็ลงไปพบร่วมประชุมกับที่ประชุม ทปอ. ที่ประชุมอธิการบดีซึ่งก็คือความร่วมมือกันในการที่จะจัดตั้งสถาบันการปฏิรูปเฉพาะทางครับ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเก่งทางด้านสายเศรษฐกิจหรือการค้าอะไร อย่างมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยก็จะเป็นรีฟอร์มอะแคเดมี่ (Reform Academy) ทางด้านของการปฏิรูปเศรษฐกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็จะเป็นสถาบันการปฏิรูปทางด้านปฏิรูปเกษตร หรือว่ามหาวิทยาลัยมหิดลเก่งทางด้านสาธารณสุขก็จะเป็นสถาบันการปฏิรูปทางด้านของการสาธารณสุข เป็นต้น อันนี้ตั้งเป้าว่าภายใน ๓ เดือนข้างหน้าเป้าหมายที่กรรมการบริหารเครือข่ายนี้และกรรมการประสานการขับเคลื่อนวางไว้ก็คือจะต้องตั้งให้แล้วเสร็จ ๕๐ สถาบันการปฏิรูป ๓๘ แห่งกลุ่มแอเรียเบส (Area based) พื้นที่ครบ ๗๗ จังหวัด อีก ๑๒ แห่งคือ ๑๒ ด้านการปฏิรูป คือเรามี ๑๑ ด้านจริง แต่มันมีด้านป.ป.ช. เข้ามาด้วย เพราะว่าองค์ความรู้ด้านการปฏิรูปมันเหมือนเทคโนโลยีครับ หมดยุคเราต้องทำต่อประเทศถึงจะก้าวขึ้นสู่การเป็นประเทศชั้นนำของโลกได้นะครับ ดังนั้นก็เลยเรียนให้ทราบ แล้วก็ในส่วนกรรมการประสานการขับเคลื่อนที่ประสานภาครัฐพ่วงนี้ก็ได้เรียนเชิญประธานกรรมการแล้วก็ทีมโฆษกแล้วก็ท่านสมาชิกท่านใดสนใจนะครับ เราได้เชิญผู้นำรัฐวิสาหกิจแล้วก็องค์กรมหาชนทั้งหมด ๔๕ แห่งทั้งหมดเลยมาร่วมประชุม Briefing) ด้วย แล้วก็หารือถึงแนวทางการร่วมในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่ห้องสารนิเทศ เวลา ๑๔.๐๐-๑๕.๐๐ นาฬิกา ที่ห้องสารนิเทศ ชั้น ๑ อาคาร ๑ เพราะฉะนั้นก็เลยรายงาน นอกจากนั้นแล้วก็คือการสร้างผู้นำการปฏิรูปวันนี้สิ่งที่เราเห็น อย่างเช่น รัฐธรรมนูญนะครับ ก็พยายามให้มี ครู ก ครู ข ครู ค ก็คือคนที่จะเป็นกระบอกเสียงไปชี้แจง

ทำความเข้าใจรัฐธรรมนูญในเรื่องปฏิรูปเช่นกันครับ เรามีอยู่แค่ ๒๐๐ คน เพราะฉะนั้นไม่สามารถที่จะเป็นสื่อในการที่จะให้คนเกิดความเข้าใจหรือสร้างกระบวนการปฏิรูปขึ้นมาได้ อย่างต่อเนื่อง ก็ได้มีการจัดทำหลักสูตรในการพัฒนาผู้นำการปฏิรูปนะครับ รุ่นแรกนี่ก็ต้องขอบคุณท่านรองประธาน คนที่สอง นะครับ ท่านกษิต ภิรมย์ ท่าน พลตำรวจโท สุวิระ ทรงเมตตา ท่านกษิตเดชธนทัต เสกขุนทด ที่ช่วยกรุณาไปเป็นวิทยากร เราได้ร่วมกับสภาพัฒนาการเมือง ซึ่งเป็นองค์กรเครือข่ายร่วมขับเคลื่อนการปฏิรูปกับ สปท. และเป็นองค์กรมหาชนนะครับ เป็นองค์กรมหาชนตั้งตามพระราชกฤษฎีกา เพราะฉะนั้นเขาก็มีเครือข่ายอยู่ทั่วประเทศนะครับ มีสำนักงานอยู่ทุกจังหวัดก็จัดหลักสูตรการพัฒนาผู้นำการปฏิรูปรุ่นแรกไป ๑๐๐ คนครับ มาจากสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองทั้ง ๗๗ จังหวัด จัดไปแล้วรุ่นหนึ่ง เราได้วางเป้าหมายว่าในส่วนของ สปท. เองเราก็จะจัดอบรมผู้นำการปฏิรูปประมาณเดือนละ ๖๐๐-๗๐๐ คน ๓ เดือนต่อเนื่องคือเดือนกรกฎาคม เดือนสิงหาคม เดือนกันยายน โดยเอากรรมการบริหารขององค์กรเครือข่ายซึ่งถือว่าเป็นระดับผู้นำเป็นลีดเดอร์ชิป (Leadership) อยู่แล้วมาเข้าสู่การพัฒนาสู่การเป็นผู้นำการปฏิรูปให้ได้เข้าใจถึงเหตุผลความจำเป็นของประเทศนี้ว่าทำไมต้องปฏิรูปวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกมิตินะครับ -----

ไม่ใช่ด้านการเมืองอย่างเดียว และเราจะเดินทางประเทศด้วยการขับเคลื่อนประเทศอย่างไร แผนปฏิรูปแต่ละด้านที่ครอบคลุม ๑๑ ด้านมีอะไรบ้าง ก็จะจัดที่นี้รับห้องประชุมใหญ่ ซึ่งเราก็ใช้อยู่หลายครั้งในการจัดสัมมนา ครั้งแรกก็ตั้งใจวันที่ ๒๗ กรกฎาคม เพราะฉะนั้น ก็คงจะต้องรบกวนบรรดาท่านวิทยากรอาสาทั้งหลาย โดยเฉพาะท่านประธานกรรมาธิการ หรือผู้แทนกรรมาธิการที่จะต้องบรีฟฟิง (Briefing) ในส่วนของการปฏิรูปในแต่ละด้าน นะครับ แล้วก็ท่านที่จะบรรยายถึงวิสัยทัศน์ เรื่องของยุทธศาสตร์ ท่าน พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ ท่านก็เป็น สปท. แล้วเป็นผู้อยู่ในคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้วย อย่างนี้เป็นต้น คือต้องการที่จะให้เกิดผู้นำการปฏิรูปที่จะสานต่องานปฏิรูปต่อไป ไม่ว่าเราจะอยู่ถึงเมื่อไรก็ตามนะครับ แล้วก็สัปดาห์แรกของเดือนสิงหาคม เรามีหลักสูตรซึ่งตอนนี้อยู่แล้วทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็พร้อมที่จะร่วมเป็นเจ้าภาพ โดยเราจะมีหลักสูตร ที่ว่านิว เจเนอเรชัน รีฟอร์ม ลีดเดอร์ (New Generation Reform Leader) ครับ หรือว่า ผู้นำการปฏิรูปรุ่นใหม่ โดยเราร่วมมือกับสถานีสตินศึกษาสัมพันธ์แห่งประเทศไทยนะครับ จัดหลักสูตรพัฒนาผู้นำการปฏิรูปรุ่นใหม่ของตัวแทนสถานศึกษา ๕๐ มหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลก่อน หลังจากนั้นก็จะไปเป็นภาค ๆ อันนี้ก็เช่นกันครับ หลักสูตรก็จะเหมือนกันเหมือนกับที่เราจัดที่นี้ เพราะฉะนั้นก็คงจะต้องเป็นอีกงานหนึ่ง ที่เพิ่มขึ้นสำหรับพวกเราครับ ก็ขออนุญาตรายงานเบื้องต้นถึงความคืบหน้าของแผนปฏิรูป ที่เราผลิตกันขึ้นมา ๕๐-๖๐ แผนแล้ว แล้วก็นำเสนอไปยังกลางน้ำ ปลายน้ำต่อไป ๒. ก็คือ การปฏิรูปโดยการขับเคลื่อนให้เกิดเป็นจริงโดยความร่วมมือของภาคประชาชนและทุกภาคส่วน ก็ขับเคลื่อนในหลายรูปแบบ ก็เลยเรียนเพิ่มเติมเพื่อทุกท่านจะได้ทราบถึงความคืบหน้า ดังกล่าว แล้วก็คิดว่าในช่วงบ่ายวันอังคารนี้ที่เรามีการประชุมก็พยายามจะอัปเดต (Update) เพื่อเราจะได้รู้เท่า ๆ กัน แล้วก็มาร่วมด้วยช่วยกันในการที่จะแบ่งหน้าที่กัน เพราะว่า งานมันจะเพิ่มขึ้น ๆ ไปเรื่อย ๆ แล้วก็ที่น่าสนใจก็คือว่าสิ่งที่ สปท. ได้เพียรพยายาม การทำ หน้าที่ตามรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๗ และอื่น ๆ เราสานต่องาน สปช. มา บัดนี้เรื่องที่ ต่อสู้กันมา ๒๐ กว่าปีแล้วไม่สำเร็จก็มาสำเร็จในยุคนี้ แล้วท่านประธาน ศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ทินพันธุ์ นาคะตะ ท่านได้นำ ๕ เรื่อง ซึ่งเมื่อสักครู่นี้ท่านรองประธานได้รายงาน ในลำดับต้น ๆ เมื่อปลายปีที่แล้ว ๕ เรื่องที่คิดว่าสำคัญมาก แล้วก็สอดคล้องกับแนวคิดของ ท่านนายกรัฐมนตรี ส่งให้ท่านนายกรัฐมนตรี หนึ่งในนั้นก็คือร่างพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่

๒๒ ธันวาคม แล้วก็ส่งให้กับ สนช. เป็นร่างกฎหมายที่สะท้อนความเร่งด่วนและความมุ่งมั่นในการปฏิรูป โดยที่ไม่ได้ส่งไปคณะกรรมการกฤษฎีกา ทำฟาสต์แทร็ก (Fast Track) เลย บายพาส (Bypass) เข้า สนช. สนช. ก็เห็นชอบในหลักการ แล้วก็พิจารณาวันที่ ๒ วาระที่ ๓ แล้วก็เห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน นี่เป็นคอร์รัปชันคอร์ต (Corruption Court) ครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของประเทศ เป็นศาลชำนาญพิเศษ เรียกว่า ศาลทุจริตกลางมีฐานะเป็นกรม จะมีร่างกฎหมาย วิธีพิจารณาในระบอบการไต่สวน คดีทุจริตทั้งหมดจะไปรวมอยู่ที่นั่นนะครับ แล้วก็ต้องขอบคุณทางศาลยุติธรรมที่ท่านให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง เพราะฉะนั้นการเสนอร่างกฎหมายหรือว่าข้อเสนอปฏิรูป เราต้องประสานหลายฝ่ายมากครับ ท่านประธานก็เหนื่อยมากต่อการต้องประสาน เพราะว่าการประสานเท่านั้นที่จะทำให้ทุกอย่างเดินหน้าไปได้อย่างราบรื่นหรือว่ามีอุปสรรคหรือข้อขัดแย้งน้อยที่สุด เพราะฉะนั้นการประสานก็ต้องช่วยกันทุกฝ่ายทำความเข้าใจ ท่านกษิต ผมก็รับกวนครับ ยกมือขึ้นมา เชิญครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบคุณครับท่านประธาน แล้วขอชมเชยแสดงความยินดีกับความริเริ่มในการที่จะประสานแล้วก็ขับเคลื่อนเรื่องการปฏิรูปไปสู่แวดวงวิชาการ ภาคประชาสังคมแล้วก็ประชาชนโดยทั่วไป ผมอยากจะขอให้ท่านประธานช่วยให้ฝ่ายเลขาช่วยสรุปนิดหนึ่งได้ไหมครับ สิ่งที่ท่านพูดมาผมว่ามันเป็นประโยชน์เราจะได้อะไรอยู่ที่ไหนทั้งหมด เครือข่ายต่าง ๆ แล้วเราจะได้อะไรทางคณะกรรมการกิจการที่เราสังกัดอยู่นั้นจะเข้าไปประสาน ณ ตรงไหน คือผมก็ตั้งใจแล้วก็แปลกใจคือผมรับผิดชอบ เรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุข แผนงานก็ผ่าน สปท. ไปแล้ว แล้วก็ในแผนงานนั้นก็ได้รับรู้ว่าจะต้องมีการเรียนการสอนในแวดวงวิชาการตั้งแต่ประถมไปจนถึงอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย แล้วผมก็ได้พบกับที่ประชุมอธิการบดีของมหาวิทยาลัยส่วนกลาง ๒๗ แห่ง พบกันที่ประชุมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลแล้ว มีนัดกับสถาบันราชภัฏ แล้วผมก็กำลังจะมีหนังสือที่จะออกเชิญมหาวิทยาลัยเอกชนทั้งหมดด้วย ผมเริ่มที่จะทำงานซ้อนกับท่านประธานแล้ว มันน่าจะมีจุดที่จะพบปะหรือทำด้วยกันได้ เพราะว่าผมอยากจะมีข้อเสนออย่างเป็นทางการต่อบรรดามหาวิทยาลัยของประเทศไทยทั้งหมดว่าต้องทำเหมือนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คือเด็กแรกเข้าปี ๑ ทุกคนจะต้องผ่านวิชาการเมืองแล้วก็ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย แล้วก็ต้องมีการร่วมกันยกร่างหลักสูตรปี ๑ ทุกมหาวิทยาลัย มีการฝึกบุคลากรอาจารย์ อาสาสมัครที่จะให้การเรียนอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ต่อเนื่องจากแผนแม่บททางด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง คราวนี้เมื่อท่านตั้งองค์กรหรือท่านมีเครือข่ายมาแล้ว ผมคิดว่าเราคงต้องวิ่งไปด้วยกัน ไม่อย่างนั้นผมก็จะหนังสือเชิญไปอยู่เรื่อย ๆ ขนาดที่ผมก็ไม่รู้แน่ชัดว่าทาง สปท. ส่วนกลางทำอะไร แล้วผมคิดว่าการที่จะมีเครือข่ายให้ไปสู่ประชาชนในเรื่องของการปฏิรูปนี้ผมว่ามี ๒ ประเด็น แต่ว่าเราต้องแน่ใจเสียก่อนว่าเราเข้าใจถูกต้องหรือไม่ ๑. คือการให้ความรู้ สปท. ที่ผ่านมา ๗-๘ เดือนนี้ทำอะไรบ้างแล้วกำลังจะทำอะไรต่อไป ๒. การร่วมมือกับเครือข่ายให้เกิดผลในการปฏิบัติ ผมว่าการรู้ก็เรื่องหนึ่ง กับอันที่ ๒ คือการนำไปสู่การปฏิบัติ มันก็ต้องมาดูว่าเรื่องที่เราได้ผ่าน สปท. ไปอยู่ที่รัฐบาลแล้ว ส่วนไหนรัฐบาลจะไปปฏิบัติการ และส่วนไหนยังจะมอบให้ทางกรรมการ ๑๑ คณะ บวกอนุกรรมการ ๑ ดำเนินการอยู่ แล้วเมื่อท่านได้ไปตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีก ๒ คณะ กับหน่วยราชการแล้วก็เครือข่ายเอ็นจีโอ (NGOs) จะวิ่งกันไปอย่างไรครับ แล้วก็เอ็นจีโอ (NGOs) เหล่านั้นเราจะมอบหมายให้เขาทำงานอะไรอย่างไรรกันบ้าง แล้วก็

หลาย ๆ อย่างที่ผมได้อภิปรายในสภานี้ ก็บอกว่างานมันควรจะมอบให้เอ็นจีโอ (NGOs) ไปทำ แทนที่จะให้มันกระจุกตัวอยู่ที่กระทรวง ทบวง กรม แล้วก็ขยายหน่วยงานอันนี้อาจจะเป็นโอกาสอันเหมาะสมที่จะให้เอ็นจีโอ (NGOs) เหล่านี้ไปดูแล คนชรา เด็ก อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ จะเป็นไปได้ไหม เพราะว่าแผนแม่บทเราก็มีแล้ว รายงานต่อสภาในเรื่องต่าง ๆ เราก็มียอยู่แล้ว นั่นก็เป็นประเด็นแรกของการประสานงานให้มันกระชับ

ส่วนอันที่ ๒ ผมอยากจะเสนอท่านประธานเพราะท่านไม่ได้กล่าวถึงว่า เรา สปท. จะได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลในการที่จะขอเวลาสื่อสารสาระ วิทยูโทรทัศน์ สัปดาห์ละชั่วโมง ๒ ชั่วโมงได้ไหมครับ ขอให้เป็นการสั่งจากท่านนายกรัฐมนตรีประยุทธ์ แล้วอย่าให้พวกทีวีสาธารณะเหล่านั้นมาบอกว่าได้ขยายเวลาไปให้เอกชนโฆษณาไปหมดแล้ว เพราะว่าพูดกันทางวาจา จัดประชุมประชุมเวียนออกไปสัมมนา มีทีมโมบาย (Mobile) ออกไปชี้แจงมันก็เป็นเรื่องกลอนสดเรื่องหนึ่ง แต่ว่าเราต้องใช้เครือข่ายของรัฐบาลให้เป็นประโยชน์ในการที่จะเอาเรื่องปฏิรูปลงสู่ประชาชนอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง แล้วก็ต่อเนื่องด้วย ทีวีต่าง ๆ ช่อง ๑๑ ช่อง ๕ ช่อง ๗ อะไรต่าง ๆ ไทยพีบีเอสเป็นสำคัญ แล้วเราต้องเป็นผู้กำหนดโปรแกรมว่าจะเอาไปใส่อะไร ใครจะเป็นคนพูด ไม่ใช่รายการทอล์กโชว์ (Talk Show) เป็นการขับเคลื่อนการปฏิรูปให้ประชาชนเข้าใจแล้วก็เข้ามามีส่วนร่วมมันจะทำให้การทำงานของ สปท. เป็นขึ้นเป็นอัน แล้วก็สมศักดิ์ศรียิ่งขึ้น ก็ขอเสนอ ๒ ประเด็นนะครับท่านประธาน ขอบคุณมากครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านกษิตมากครับ แล้วก็ต้องขอบคุณที่ท่านช่วยประสานงานกับทาง พรรคประชาธิปัตย์ คือเรากำลังเริ่มโรดโชว์ (Road Show) ด้วยในการเดินสายไป ตั้งแต่ สายท่านประธานที่จะไปกับผม ไปพบกับบรรดาพรรคการเมืองต่าง ๆ แล้วก็สื่อสารมวลชน ไปโรดโชว์ (Road Show) ไปพบปะ นำข้อมูลไปให้ท่านเหล่านั้น ท่านจะได้อัปเดต (Update) ทัน ๆ กับพวกเรา เพราะว่าทราบว่าภารกิจของบรรดาพรรคการเมืองก็ดี สื่อสารมวลชน บางทีมาก ทำงานแข่งกับเวลาที่ไม่ได้อ่าน เพราะฉะนั้นก็ถึงเวลาที่เราไป เพราะฉะนั้น ก็เข้าใจว่าสัปดาห์หน้าเราเริ่ม ท่านกษิต ภิรมย์ ท่านนิกร จำนง ท่านวิทยา แก้วภราดัย ท่านชิตชัย วรรณสถิตย์ ท่านจินดา วงศ์สวัสดิ์ เป็นต้น แล้วอีกหลายท่านที่มาจากภาคส่วน การเมืองก็จะเป็นกำลังสำคัญในการประสาน วันจันทร์ที่ท่านกษิตได้พูดถึง วันจันทร์นี้เรามี อนุกรรมการประสานงานสื่อสารมวลชนครับ ก็จะมีตัวแทนทั้งองค์กรสื่อสารมวลชนแล้วก็ สื่อหลัก ๆ เชิญมาประชุมตอนสิบโมงเช้าวันจันทร์หน้านะครับ สำหรับข้อเสนอท่านดีมาก เรื่องที่จะอัปเดต (Update) งานของเรา ก็ปรึกษาหารือกับท่านรองประธานสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศ คนที่สอง ซึ่งเดี๋ยวจะได้กราบเรียนท่านประธานนะครับ ว่าการประชุม วิป (Whip) ของ สปท. ในวันพฤหัสบดีเช้า ดังนั้นก็จะเป็นงานที่สรุปล่าสุดครับ เพราะฉะนั้น ทุกวันจันทร์เดี๋ยวให้ทางท่านเลขาธิการช่วยดำเนินการให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องสรุปอัปเดต (Update) ทั้งหมด แล้วก็วันจันทร์แจกเป็นเอกสารให้สมาชิกนะครับ แล้วก็พอบ่ายวันอังคาร เรามีมติอะไรคืบหน้าในช่วงการดำเนินงานก็จะมาแจ้งด้วยวาจา แต่ว่าถ้าในลายลักษณ์อักษร ก็จะเป็นทุกเช้าวันจันทร์ ถ้าเป็นอย่างนี้ก็ให้กรรมการชุดพิเศษทั้งหลายช่วยรวมศูนย์ด้วย ท่านเลขาธิการช่วยดำเนินการนะครับ ก็ขอขอบคุณท่านสมาชิกครับ

วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้ว ยกเว้นกรรมาธิการขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เดี่ยวเราจะไปประชุมต่อนะครับ ก็ขอขอบคุณสมาชิกทุกท่าน แล้วก็กรรมาธิการ และผู้ชี้แจงทุกคนนะครับ ผมขอปิดการประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๕๐ นาฬิกา

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙
วันอังคารที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

๑. รายงานของคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม
จำนวน ๒ เรื่อง

๑) การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

มีสมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๕๘ คน

หมายเหตุ ปัจจุบันมีสมาชิกฯ ทั้งหมด จำนวน ๒๐๐ คน กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกฯ
ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ = ๑๐๐ คน

- เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ โดยให้คณะกรรมการนำความเห็น
และข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๔๕	เสียง
ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๒	เสียง
งดออกเสียง	๑๕	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	ไม่มี	

๒) การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

มีสมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๖๓ คน

- เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ โดยให้คณะกรรมการนำความเห็น
และข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๖๒	เสียง
ไม่เห็นชอบ	ไม่มี	
งดออกเสียง	๒	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	ไม่มี	

๒. รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
เรื่อง แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

มีสมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๔๔ คน

- เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ โดยให้คณะกรรมการนำความเห็น
และข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๔๓	เสียง

ไม่เห็นชอบ	ไม่มี	

งดออกเสียง	๒	เสียง

ไม่ลงคะแนนเสียง	ไม่มี	

Sir / 11/๑๑/๑๖

(นางสายทิพย์ เชาวลิตรถวิล)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่

เลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักกรรมการประชุมและชวเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๓, ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๐

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๒

www.parliament.go.th

เรื่อง

วันที่ 21 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559 เวลา 12:20

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม

158

รายงานของคณะกรรมการจัดการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านสังคม เรื่อง การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ
(การตรวจสอบองค์ประชุม)

หน้า 1 / 1.193

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
1		นายกฤษฎา จินะวิจารณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2		นายกสินธ์ สารสิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
3		นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
4		นายกษิต ศาสดาคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
5		นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
6		นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
7		นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
8		นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
9		พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
10		นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
11		พลอากาศเอก ขวัญชัย เขียวรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
12		นายเข้มชัย ชูติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
13		พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
14		พลอากาศเอก ศราทิพย์ ภูณชร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
15		นายครูจิต นาคธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
16		พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
17		นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
18		พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
19		พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
20		นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
21		นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
22		พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
23		นายเฉลิมพล ประทีปวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
24		นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
25		นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
26		พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
27		นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
28		นายชาลี เขียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
29		พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
30		นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
31		นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
32		นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
33		พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
34		พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
35		พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
36		นายฐานุบุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
37		พลเอก สุทธิวัฒน์ กำลังเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
38		พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
39		นายณัฐ ชพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
40		นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
41		ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
42		นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
43		นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
44		นายตระกูล วินิจนัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
45		พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิ์วิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
46		นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
47		พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
48		นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
49		พลอากาศเอก ทวีเดช อังคุสิงห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
50		นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
51		นายธงชัย ลืออดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
52		นายธนศพล ธนบุญวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
53		ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
54		พลเอก ธวัช จารุกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
55		นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
56		นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
57		พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
58		นายธำนิษฐ์ ณะเฒ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
59		พลตำรวจโท ธีรจิตร อุดมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
60		พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
61		พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
62		นางนรรัตน์ พิมพ์เสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
63		นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
64		พลอากาศเอก นิรันดร์ ยัมสรวล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
65		นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
66		นายบัญชา ประมีศนาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
67		พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
68		นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
69		พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
70		นางประภา เสดระกุล ศรีนวลนัฏ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
71		นายประภาส คงเอียด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
72		นายประมนต์ สุธีวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
73		ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
74		นายประยูร เชี่ยววัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
75		นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
76		พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
77		นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
78		พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
79		นายปานเทพ กล้านรงค์วาท	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
80		นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
81		นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
82		พลอากาศเอก เสด็จ วงษ์ปั้นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
83		นายพนม ศรีศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
84		คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
85		นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
86		พลเรือเอก พระจันทร ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
87		พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
88		นายเพิ่มพงษ์ เขาวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
89		พลเอก ภิภูญ แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
90		พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
91		พลอากาศเอก มนต์ รูปขจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
92		นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
93		นางมิ่งขวัญ วิชยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
94		นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
95		พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
96		พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
97		พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
98		นางรวีวรรณ ภูริเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
99		พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
100		พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
101		นายเลิศปัญญา บุรณบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
102		พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
103		นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
104		พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
105		นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
106		พลโท วรार्ห บัญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
107		นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
108		พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
109		พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
110		นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
111		นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
112		นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
113		พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
114		นายวิเชียร ขวาลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
115		พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
116		นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
117		นายวิรัช ชินวินิจกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
118		นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
119		นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
120		พลเอก อดิเรก ลิ้มเนท	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
121		นายไวกุณธ์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
122		นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
123		นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
124		นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
125		นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
126		นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
127		นายสมชาย พุฒิมักลี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
128		พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
129		นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
130		นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
131		นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
132		นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
133		นายสันตศักรย์ จรูญ งามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
134		พลตรี สิริวัตร นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
135		นายสุชน ชาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
136		พันเอก สุชาติ จันทร์โชติกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
137		นายสุนชัย คำนูณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
138		นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
139		พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
140		นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
141		พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
142		นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
143		นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
144		นายเสรี อติภักตะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
145		นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
146		พลอากาศเอก อนาวิน อิมอรรถบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
147		นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
148		นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
149		พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
150		นายอนันต์ ชี้อาณวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
151		พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
152		นางอรมน ทริพย์ทิวธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
153		ศาสตราจารย์อศรา ศานติศาสน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
154		นายอัปดุลฮาลิม มินฮาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
155		พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
156		พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
157		นายอุทัย เลาหวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
158		พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

เรื่อง

วันที่ 21 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559 เวลา 12:21

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 162

เห็นด้วย 145

ไม่เห็นด้วย 2

งดออกเสียง 15

ไม่ลงคะแนนเสียง 0

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านสังคม เรื่อง การพัฒนาศักยภาพศูนย์บริการคนพิการ
เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ โดยให้
คณะกรรมการนำความเห็นและข้อเสนอแนะ
ของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยัง
คณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

หน้า 1 / 1.194

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	2	นายกฤษฎา จินะวิจารณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
2	4	นายกสินท์ สารสิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
3	5	นายกษิต์เดชชนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
4	6	นายกษิตศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
5	7	นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
6	8	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
7	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
8	11	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
9	13	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
10	14	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
11	15	พลอากาศเอก ขวัญชัย เขี่ยมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
12	16	นายเข้มชัย ชูติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
13	17	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
14	21	พลอากาศเอก คธาทิพย์ ภูษธร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	23	นายคุรุจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
16	25	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
17	26	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
18	27	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
19	28	พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสฤณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	29	นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
21	30	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
22	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
23	32	นายเฉลิมพล ประทีปะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	33	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	34	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนนทรัพย์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	35	นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
27	36	พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
28	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
29	38	นายชาลี เียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
30	39	พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
31	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
32	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
33	42	นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	43	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	44	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
36	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
37	46	นายฐาปบุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	47	พลเอก สุติวัจน์ กำลังเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
39	49	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
40	51	นายณัฐ ชพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
41	52	นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
42	53	ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
43	54	นายดุสิต สีสลักพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
44	56	นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
45	57	นายตระกูล วินิจนัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
46	58	พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
47	59	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
48	60	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
49	61	นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
50	62	พลอากาศเอก ทวีเดช อังศุสิงห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
51	63	นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
52	65	นายธงชัย ลืออดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
53	68	นายธเนศพล ธนบุญวัฒณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
54	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
55	70	พลเอก ธวัช จารุกุลส	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
56	71	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	72	นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
58	73	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
59	74	นายธานินทร์ ณะเฒ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
60	75	พลตำรวจโท อธิจิตร อุตมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
61	76	พลอากาศเอก อธิระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
62	77	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
63	78	นางนรรัตน์ พิมเสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
64	79	นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
65	81	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยัมสรวล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
66	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	83	นายบัญชา ประมีศนาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
68	84	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
69	85	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
70	86	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
71	87	นางประภา เหนระกุล ศรีนวนนิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
72	88	นายประภาศ คงเอียด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
73	89	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
74	90	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
75	91	นายประยูร เชี่ยววัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
76	92	นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
77	93	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
78	94	นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
79	95	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
80	97	นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
81	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาฑา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
82	99	นายปิณฑุส พิงบุญ ณ ออยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
83	100	พลอากาศเอก เมตต์ วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	102	นายพนม ศรศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
85	104	คุณหญิงพรทิพย์ วจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
86	105	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ไม่เห็นด้วย
87	106	พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
88	108	พลเรือเอก พระจันทรณ์ ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	109	พลตำรวจตรี พิสิทธิ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	110	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	112	พลเอก ภิบุญ แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
92	113	พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
93	114	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	115	นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
95	116	นางมิ่งขวัญ วิทยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
96	117	นางเมธิณี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
97	118	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
98	119	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
99	120	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
100	121	นางรวิวรรณ ภูริเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
101	123	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
102	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
103	125	นายเลิศปัญญา บุรณบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
105	127	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	131	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	132	พลโท วรार्ห บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	133	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	134	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
111	135	พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
112	136	นายวันชัย คักดีอุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
113	137	นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
114	138	นายวัลลภ พริ้งพงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
115	139	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
116	140	นายวิเชียร ขวาลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
117	141	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
118	142	นายวิทยา แก้วภราดัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
119	144	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	145	นายวิรัช ชินวินิจกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	146	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
122	147	นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
123	148	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
124	149	นายไวกุณธ์ ทองอ่วม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
126	152	นายศิริชัย ไหมงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
127	153	นายสถิตย์ ลัมพงค์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
129	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
130	158	นายสมชาย พุฒิกัลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
131	159	พลโท สมชาย ลั่นประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
132	160	นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
133	161	นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
134	162	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
135	165	นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	166	นายสันตศักดิ์ จรุงงามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
137	167	พลตรี สิริวิตร นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
138	168	นายสุชน ชาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
139	169	พันเอก สุชาติ จันทร์โชติกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
140	170	นายสุนชัย คำคุณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
141	171	นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
142	172	พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
143	173	นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
144	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
145	175	นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
146	177	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
147	178	นายเสรี อติภัทระ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
148	179	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
149	180	พลอากาศเอก อนาวิน อิมมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
150	182	นายอนุสร จีรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
151	184	นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
152	185	พลเอก อภิชาติ เพ็งญิกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
153	186	นายอภิรักษ์ ชื่อธามวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
154	187	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
155	188	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
156	190	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
157	191	ศาสตราจารย์อัครา ศานติศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
158	193	นายอัปดุลฮาติม มินฮาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
159	194	พลตำรวจเอก อัครวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
160	195	พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
161	199	นายอุทัย เลานวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
162	200	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

เรื่อง

วันที่ 21 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559 เวลา 13:46

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม

163

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านสังคม เรื่อง การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการ
เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
(การตรวจสอบองค์ประชุม)

หน้า 1 / 1.195

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
1		นายกฤษฎา จินะวิจารณ์ะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2		พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
3		นายกสินท์ สารสิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
4		นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
5		นายกษิตศ อ้าวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
6		นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
7		นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
8		นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
9		พลเรือเอก ไกรฐ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
10		นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
11		นายเข้มชัย ชูติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
12		พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
13		พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
14		พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
15		พลอากาศเอก คราทิพย์ ภูษธร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
16		นายสุรจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
17		พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
18		นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
19		พลเอก จิระ โกมพิพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
20		พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
21		นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
22		นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
23		พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
24		นายเฉลิมพล ประทีปะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
25		นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
26		พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนนทรัพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
27		นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
28		พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
29		นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
30		นายชาติ เอียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
31		พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
32		นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
33		นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
34		นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
35		พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
36		พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
37		พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
38		นายฐาปบุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
39		พลเอก สุติวัจน์ กำลึงเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
40		พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
41		นายณัฐ ฆพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
42		นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
43		ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
44		นายดุสิต ลีลาภักตร์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
45		นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
46		นายตระกูล วินิจนัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
47		พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิ์วิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
48		นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
49		พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
50		นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
51		พลอากาศเอก ทวีเดช อังคุสิงห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
52		นายธงชัย ลืออดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
53		นายธเนศพล ธนบุญวัฒณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
54		ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญมัตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
55		พลเอก ธวัช จารุกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
56		นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
57		นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
58		พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
59		นายธานินทร์ ณะเฒ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
60		พลตำรวจโท ธีรจิตร อุตมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
61		พลอากาศเอก ชีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
62		พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
63		นางนรรัตน์ พิมพ์เสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
64		นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
65		พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
66		นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
67		นายบัญชา ปรมีศนาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
68		พลโท บัญชา สิทธีวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
69		นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
70		พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
71		นางประภา เติระกุล ศรีนวลนัฏ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
72		นายประมนต์ สุธีวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
73		ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
74		นายประยูร เขียววัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
75		นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
76		พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
77		นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
78		พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
79		นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
80		นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐ์บาทูภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
81		พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
82		นายพงศ์ศักดิ์ สุขสันต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
83		นายพนม ศรีศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
84		คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
85		นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
86		พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
87		พลเอก พอล มณีรินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
88		พลเรือเอก พระจันทร ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
89		พลตำรวจตรี พิสิทธิ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
90		นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
91		พลเอก ภิรมย์ แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
92		พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
93		นายมนู เลียวไพโรจน์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
94		นางมิ่งขวัญ วิทยารังษณดี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
95		นางเมธิณี เทพมณี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
96		พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
97		พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
98		พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
99		นางรวิวรรณ ภูริเดช	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
100		พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
101		พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
102		พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
103		นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
104		พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
105		พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
106		นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
107		พลโท วราร์ บุญญะสิทธิ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
108		พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
109		พลอากาศเอก วัธน มณีชัย	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
110		นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
111		นายวันชัย สอนศิริ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
112		นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
113		พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
114		นายวิเชียร ชวลิต	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
115		พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
116		นายวิทยา แก้วภราดัย	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
117		นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
118		นายวิรัช ชินวินิจกุล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
119		นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
120		นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
121		พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
122		นายไวภูณท์ ทองอร่าม	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
123		นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
124		นายศิริชัย ไม้งาม	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
125		นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
126		พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
127		นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
128		นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
129		นายสมชาย พุฒิมักปลี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
130		พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
131		นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
132		นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
133		นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
134		พลโท สติน ทอภักดี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
135		นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
136		นายสันตศักดิ์ จรุงงามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
137		พลตรี สิริวิตร นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
138		นายสุชน ชาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
139		พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
140		นายสุนชัย คำคุณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
141		นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
142		พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
143		นายสุรินทร์ จิรวินิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
144		พลเรือเอก สุรินทร์ เริงอารมณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
145		นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
146		นายเสรี อติภักตะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
147		นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
148		พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
149		นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
150		นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
151		พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
152		นายอภินันท์ ชี้อธานุวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
153		พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
154		นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
155		นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
156		ศาสตราจารย์อึศรา ศานติศาสน์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
157		นายอัครินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
158		นายอับลฮาลิม มินฮาร์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
159		พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
160		พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงค์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
161		พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
162		นายอุทัย เลานวิเชียร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
163		พลเอก เอกชัย จันทรศรี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

นายอลงกรณ์ พลบุตร

รองประธานสมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง

เรื่อง

วันที่ 21 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559 เวลา 13:47

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 164

เห็นด้วย 162

ไม่เห็นด้วย 0

งดออกเสียง 2

ไม่ลงคะแนนเสียง 0

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านสังคม เรื่อง การขับเคลื่อนต้นแบบงานบูรณาการ
เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

**เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ โดยให้
คณะกรรมการนำความเห็นและข้อเสนอแนะ
ของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยัง
คณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป**

หน้า 1 / 1.196

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	2	นายกฤษฎา จินะวิจารณ์ะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
2	3	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
3	4	นายกสินท์ สารสิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
4	5	นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
5	6	นายกษิตศ อชาวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
6	7	นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
7	8	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
8	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
9	11	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
10	13	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
11	14	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
12	16	นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
13	17	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
14	18	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	19	พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
16	21	พลอากาศเอก คราธิพัทธ์ ภูญธร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
17	23	นายคุรุจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
18	25	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
19	26	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	27	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
21	28	พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสฤณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
22	29	นายจุมล สุขม้น	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
23	30	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	32	นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	33	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
27	34	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนนหรัษ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
28	35	นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
29	36	พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
30	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
31	38	นายชาลี เขียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
32	39	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
33	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	42	นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
36	43	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
37	44	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
39	46	นายรฐาบุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
40	47	พลเอก รัฐวิวัฒน์ กำลังเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
41	49	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
42	51	นายณัฐ ชพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
43	52	นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
44	53	ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
45	54	นายดุสิต สีสากัทพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
46	56	นายเดชาภักดิ์ ณ สงขลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
47	57	นายตระกูล วินิจนัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
48	58	พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
49	59	นายต่อพงศ์ เสงี่ยมนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
50	60	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
51	61	นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
52	62	พลอากาศเอก ทวีเดช อังสุสิงห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
53	65	นายธงชัย ลืออดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
54	68	นายธนศพล ธนบุญวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
55	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญาภมาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
56	70	พลเอก ธวัช จารุกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	71	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
58	72	นายธวัชชัย พักอังกูร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
59	73	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
60	74	นายธานินทร์ ณะเอม	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
61	75	พลตำรวจโท ธีรจิตร อุดมะ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
62	76	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
63	77	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
64	78	นางนรรัตน์ พิมเสน	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
65	79	นายนิกร จำนง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
66	81	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยัมสรวล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
68	83	นายบัญชา ปรมีศนาภรณ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
69	84	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
70	85	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
71	86	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
72	87	นางประภา เติระกุล ศรีนวนนิต	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
73	89	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
74	90	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
75	91	นายประยูร เขียววัฒนา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
76	92	นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
77	93	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
78	94	นายปรีชา บุตรศรี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
79	95	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
80	97	นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
81	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐ์บาทูภา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
82	100	พลอากาศเอก เติตจ วัชระปันแก้ว	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
83	101	นายพงศ์ศักดิ์ฐ์ เสมสันต์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	102	นายพนม ศรศิลป์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
85	104	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
86	105	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
87	106	พลเอก พหล สง่าเนตร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
88	107	พลเอก พอพล มณีรินทร์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	108	พลเรือเอก พะจันต์ ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	109	พลตำรวจตรี พิสิทธิ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	111	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
92	112	พลเอก ภิญญู แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
93	113	พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	115	นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
95	116	นางมิ่งขวัญ วิทยารังษยดี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
96	117	นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
97	118	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
98	119	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
99	120	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
100	121	นางรวิวรรณ ภูริเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
101	123	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
102	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
103	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	127	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
105	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	130	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	131	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	132	พลโท วราร์ บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	134	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	135	พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
111	136	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
112	137	นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
113	138	นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
114	139	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
115	140	นายวิเชียร ขวาลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
116	141	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
117	142	นายวิทยา แก้วภราดัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
118	144	นายวิบูลย์ สงวนวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
119	145	นายวิรัช ชินวินิจกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	146	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	147	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
122	148	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
123	149	นายไวกุณธ์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
124	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	152	นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
126	153	นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
127	154	พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
129	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
130	158	นายสมชาย พุฒิกัลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
131	159	พลโท สมชาย ลั่นประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
132	160	นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
133	161	นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
134	162	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
135	164	พลโท สลิน ทองภักดี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	165	นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
137	166	นายสันตศักรย์ จรูญ งามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
138	167	พลตรี สิริวัตร นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
139	168	นายสุชน ชาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
140	169	พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
141	170	นายสุนชัย คำบุญเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
142	171	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
143	172	พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
144	173	นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
145	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
146	177	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
147	178	นายเสรี อติภัทระ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
148	179	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
149	180	พลอากาศเอก อนาวิน อิมมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
150	182	นายอนุสร จีรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
151	184	นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
152	185	พลเอก อภิชาติ เพ็งญูกุล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
153	186	นายอนันต์ ชี้อาณวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
154	187	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
155	188	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
156	190	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
157	191	ศาสตราจารย์อศรา ศานติศาสน์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
158	192	นายอักรินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
159	193	นายอับลุฮาติม มินฮาร์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
160	194	พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
161	195	พลตำรวจโท อาจิม โชติวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
162	197	พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
163	199	นายอุทัย เลาหวิเชียร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
164	200	พลเอก เอกชัย จันทรศรี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

นายอลงกรณ์ พลบุตร

รองประธานสมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง

เรื่อง

วันที่ 21 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559 เวลา 15:23

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม

144

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา เรื่อง แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพ
การศึกษา (การตรวจสอบองค์ประชุม)

หน้า 1 / 1.197

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
1		นายกฤษฎา จินะวิจารณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2		พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
3		นายกสินธ์ สารสิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
4		นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
5		นายกษิตศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
6		นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
7		นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
8		นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
9		นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
10		พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรมา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
11		พลโท คณิต แจ่มจันทรา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
12		พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
13		พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
14		พลอากาศเอก คธาธิพย์ ฤกษ์พร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
15		นายคุรุจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
16		นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
17		พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
18		พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
19		นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
20		นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
21		พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
22		นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
23		นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
24		พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนทรัพย์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
25		นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
26		นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
27		นายชาติ เอียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
28		พลตำรวจเอก ชิดชัย วรณสกลิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
29		นายชูชัย ศุภวงศ์	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
30		นายชูชาติ อินสว่าง	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
31		นายชูศักดิ์ เกวี่	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
32		พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
33		พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
34		นายฐาปนุตร ชมเสวี	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
35		พลเอก ฐิติวัฒน์ กำลึงเอก	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
36		พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
37		นายณัฐ ฆพานนท์	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
38		นายดำรงค์ พิเดช	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
39		ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
40		นายดุสิต ลีลาภักตร์พันธุ์	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
41		นายเดชภาวิวัฒน์ ณ สงขลา	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
42		นายตระกูล วินิจนัยภาค	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
43		พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิ์ชัย	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
44		นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
45		พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
46		นางฉวีวงศ์ บุรีกุล	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
47		พลอากาศเอก ทวีเดช อังคุสิงห์	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
48		นายธงชัย ลืออดุลย์	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
49		นายธเนศพล ธนบุญวัฒณ์	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
50		ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
51		นายธวัชชัย พักอังกูร	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
52		พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
53		พลตำรวจโท ธีรจิตร อุตมะ	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
54		พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
55		นางนรรัตน์ พิมเสน	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
56		นายนิกร จำนง	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
57		พลอากาศเอก นิรันดร์ ยัมสรวล	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
58		นายบวรเวท รุ่งรุจี	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
59		นายบัญชา ปรมีศณาภรณ์	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ
60		พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สมาชิกเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
61		นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
62		พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
63		นางประภา เติระกุล ศรีนวลนัด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
64		นายประมนต์ สุธีวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
65		ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
66		นายประยูร เขียววัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
67		นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
68		พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
69		นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
70		พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
71		นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
72		นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
73		พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
74		นายพงศ์ศักดิ์ สุขสันต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
75		นายพนม ศรีศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
76		นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
77		พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
78		พลเอก พอล มณีรินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
79		พลเรือเอก พระจันทร ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
80		พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
81		นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
82		พลเอก ภิญญ ไกวัลปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
83		นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
84		นางเมธิณี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
85		พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
86		พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
87		พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
88		พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
89		พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
90		นายเลิศวิโรจน์ ไกวัฒนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
91		พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
92		พลเอก วรวิทย์ พรหมสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
93		นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
94		พลโท วราห์ บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
95		นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
96		พลอากาศเอก วรณ มณีเน้ย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
97		นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
98		นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
99		นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
100		นายวิเชียร ขวาลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
101		นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
102		นายวิรัช ชินวินิจกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
103		นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
104		นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
105		พลเอก วุฒินันท์ สิลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
106		นายไวกุณท์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
107		นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
108		นายศิริชัย ไหมงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
109		นายสถิตย์ ลิมพวงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
110		พลเรือเอก สกิตร์พันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
111		นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
112		นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
113		นายสมชาย พุฒิกัลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
114		พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
115		นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
116		นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
117		นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
118		นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
119		พลตรี สิริวิทย์ นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
120		นายสุชน ชาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
121		พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
122		นายสุนชัย คำบุญเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
123		นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
124		พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
125		นายสุรินทร์ จิรวินิจ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
126		พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
127		นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
128		นายเสรี อติภัทระ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
129		นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
130		พลอากาศเอก อนาวิน อิมมัยรัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
131		นายอนุสร จีระพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
132		นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
133		พลเอก อภิชาติ เพ็งกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
134		นายอนันต์ ชี้อาณวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
135		พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
136		นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
137		นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
138		ศาสตราจารย์อัครา ศานติศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
139		นายอัศวินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
140		นายอัศุลฮาลิม มินฮาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
141		พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
142		พลตำรวจโท อาจิดน โสติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
143		พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
144		นายอุทัย เลาหิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

เรื่อง

วันที่ 21 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559 เวลา 15:25

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 145

เห็นด้วย 143

ไม่เห็นด้วย 0

งดออกเสียง 2

ไม่ลงคะแนนเสียง 0

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา เรื่อง แผนปฏิรูประบบการประกันคุณภาพ
การศึกษา

**เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ โดยให้
คณะกรรมการนำความเห็นและข้อเสนอแนะ
ของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยัง
คณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป**

หน้า 1 / 1.198

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	2	นายกฤษฎา จินะวิจารณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
2	3	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
3	4	นายกสินธ์ สารสิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
4	5	นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
5	6	นายกษิตศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
6	7	นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
7	8	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
8	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
9	11	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
10	13	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
11	17	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
12	18	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
13	19	พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
14	21	พลอากาศเอก คราทิพย์ ภูญธร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	23	นายคุรุจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
16	26	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
17	27	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
18	28	พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสฤณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
19	29	นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	30	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
21	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
22	32	นายเฉลิมพล ประทีปวงนิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
23	33	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	34	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนทรขันธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	35	นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
27	38	นายชาลี เยี่ยมสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
28	39	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรณสภิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
29	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
30	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
31	42	นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
32	43	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
33	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	46	นายธำมรงค์ ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	47	พลเอก รัฐวิวัฒน์ กำลึงเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
36	49	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
37	51	นายณัฐ ชพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	52	นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
39	53	ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
40	54	นายดุสิต ลีลาภักดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
41	56	นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
42	57	นายตระกูล วินิจฉัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
43	58	พลตำรวจโท ตริต รณฤทธิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
44	59	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
45	60	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
46	61	นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
47	62	พลอากาศเอก ทวีเดช อังคุสิห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
48	65	นายธงชัย ลีอดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
49	68	นายธเนศพล ธนบุญวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
50	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
51	72	นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
52	73	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
53	75	พลตำรวจโท วีระจิตร อุดมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
54	76	พลอากาศเอก วีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
55	78	นางนรรัตน์ พิมพ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
56	79	นายนิกร จำง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	80	นางนินนาท ชลิตานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
58	81	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
59	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
60	83	นายบัญชา ประมิตต์ผากรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
61	84	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
62	85	นางเบญจวรรณ สว่างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
63	86	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
64	87	นางประภา เติระกุล ศรีนวนัด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
65	89	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
66	90	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	91	นายประยูร เชี่ยววัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
68	92	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
69	93	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
70	94	นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
71	95	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
72	97	นายปานเทพ กล้านรงค์วายุ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
73	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐพาทุกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
74	100	พลอากาศเอก เติ้ง วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
75	101	นายพงศ์ศักดิ์ สมนันต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
76	102	นายพนม ศรีศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
77	105	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
78	106	พลเอก พหล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
79	107	พลเอก พอพล มณีรินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
80	108	พลเรือเอก พะจันต์ ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
81	109	พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
82	111	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
83	112	พลเอก ภิญญ์ แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	115	นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
85	117	นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
86	119	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
87	120	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
88	123	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	127	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
92	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
93	130	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	131	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
95	132	พลโท วรार्ห บัญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
96	133	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
97	135	พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
98	136	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
99	137	นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
100	138	นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
101	140	นายวิเชียร ขวาลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
102	144	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
103	145	นายวิรัช ชินวินิจกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	146	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
105	147	นายวิวรธรณ์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	148	พลเอก วุฒินันท์ สีสายทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	149	นายไวกุณธ์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	152	นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	153	นายสถิตย ลิมพวงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
111	154	พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
112	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
113	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
114	158	นายสมชาย พุฒิกัลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
115	159	พลโท สมชาย ล้นประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
116	160	นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
117	161	นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
118	162	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
119	165	นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	167	พลตรี สิริวิตร นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	168	นายสุชน ชาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
122	169	พันเอก สุชาติ จันทรโชติกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
123	170	นายสุนชัย คำนูณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
124	171	นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	172	พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
126	173	นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
127	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	177	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
129	178	นายเสรี อติภัทระ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
130	179	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
131	180	พลอากาศเอก อนาวิน อิมอรรถกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
132	182	นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
133	184	นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
134	185	พลเอก อภิชาติ เพ็งกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
135	186	นายอนันต์ ชี้อาณวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	187	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
137	188	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
138	190	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
139	191	ศาสตราจารย์อัครา ศานติศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
140	192	นายอัศวิน เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
141	193	นายอัศดุลาหมิน มินฮาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
142	194	พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
143	195	พลตำรวจโท อาจัน ไซติงส์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
144	197	พลตำรวจโท อำนวย นิยมมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
145	199	นายอุทัย เลานวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙

วันอังคารที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางบุษกร อัมพรประภา
นางวัชรวิวรรณ ฝ่ายทอง

ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย

ผู้อำนวยการสำนักรายงาน
การประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นายสมบัติ จันทร์ไพจิตร
นางชัญญาภัค ทองมา
นางวัฒนี อุดมภักดี
นางสาวนภัสสร มีคุณ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๕
เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส

ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาวนภา วีรยุทธ์โกศล
นางณัฐชนก บุญชู
นางสาวสุทธิดา มั่นนุช
นางสาวรัชชานันท์ อธิพนธ์
นางศิริลักษณ์ ภูติพงศ์โสภณ
นางจิตตานันท์ ทองคำ
นางสาวรัตนา ชินไธสง

นางสาววชิราภรณ์ นันลังค์
นางสาวชญาภา ภูระหงษ์
นางสาวสาริตา สิงห์เมธา
นางสาวศิริวรรณ สมัยสมภาพ
นางสาวชนนภัส อนุอัน
นางสาวปัทมา แซ่ซึ้ง
นางสาวนิตยา พนารินทร์

ผู้ควบคุมการบันทึกภาพและเสียง

นางสาวบุศกร บุรกรณ

กลุ่มงานชวเลข ๕

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก
 รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙
 วันอังคารที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙
 โดยคณะกรรมการติดตามตรวจสอบรายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 ในคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
ก.พ.ร.	คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	
กกต.	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	
กทม.	กรุงเทพมหานคร	
กรธ.	คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	
กศน.	การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	
ขสมก.	องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (Bangkok Mass Transit Authority)	http://www.bmta.co.th
ครม.	คณะรัฐมนตรี	
ทปอ.	ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย	
ป.ป.ช.	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	
ผอ.	ผู้อำนวยการ	
พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ	
พม.	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	www.m-society.go.th
พมจ.	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด	www.opp.go.th/
รพ.สต.	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	
รฟท.	การรถไฟแห่งประเทศไทย	
รฟม.	การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย	
ศพอส.	ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ	Web site : กระทรวง การพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์
สกอ.	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	
สทศ.	สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	
สนช.	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
สปช.	สภาปฏิรูปแห่งชาติ	
สปท.	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	
สปสช.	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
สพฐ.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
สมศ.	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)	
สสส.	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	
สอศ.	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	
อบจ.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล	
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
APACC	คณะกรรมการประเมินและรับรองคุณภาพและมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษาในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (The Asia Pacific Accreditation and Certification Commission : APACC)	http://www.pvc.ac.th
AUN-QA	เครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance : AUN-QA)	www.mahidol.ac.th
BTS	รถไฟฟ้าบีทีเอส (Bangkok Mass Transit System : BTS) เป็นรถไฟฟ้าที่ดำเนินการโดยบริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	Web site : บริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
CSR	บรรษัทภิบาล (Corporate Social Responsibility : CSR) หมายถึง การดำเนินกิจกรรมภายในและภายนอกองค์กรที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมทั้งในองค์กรและในระดับใกล้เคียง โดยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรหรือทรัพยากรจากภายนอกองค์กร ในอันที่จะทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข	www.thaicr.com
EdPEx	เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence : EdPEx)	Web site : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
G 77	กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นสมาชิกสหประชาชาติจำนวน ๗๗ ประเทศ (Group of Seventy-Seven : G 77)	
GDP	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP)	
ICT	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Ministry of Information and Communication Technology : ICT)	
IEP	แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program)	http://www.secpt.go.th

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
ILO	องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization : ILO)	Web site : วิกิพีเดีย สืบค้น ๑๕ ก.ย. ๒๕๕๙
IT	เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT)	
KPI	ดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จของงาน (Key Performance Indicator : KPI)	
MBNQA	รางวัลคุณภาพแห่งชาติมัลคอล์มบอลดริจ (Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA)	http://mbnqa.blogspot.com/
NGOs	องค์กรพัฒนาเอกชน (อพช.) (Non-Governmental Organizations : NGOs)	
Ofsted	สำนักงานมาตรฐานการศึกษา (Office for Standard in Education : Ofsted)	
O-NET	การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน จัดสอบให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ และนักเรียนเทียบเท่า โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. (Ordinary National Education Test : O-NET)	Web site : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
SAR	รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self Assessment Report : SAR)	Web site : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
SE	กิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise : SE) คือ กิจการที่มีรายได้จากการผลิตหรือจัดจำหน่ายสินค้าหรือบริการ โดยมีเป้าหมายของกิจการที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก ไม่ได้มีเป้าหมายในการสร้างกำไรสูงสุดต่อผู้ถือหุ้นและเจ้าของเท่านั้น	http://thaiseed.net/
SEPA	ระบบการประเมินคุณภาพรัฐวิสาหกิจ (State Enterprise Performance Appraisal: SEPA)	Web site : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
TQA	รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA)	
TQM	การบริหารหรือวิธีการจัดการที่จะให้ได้มาซึ่งงานหรือบริการที่มีคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ (Total Quality Management :TQM)	www.gotoknow.org
UN	สหประชาชาติ (United Nations : UN)	

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ตรวจแล้ว เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙ และสภาได้มีมติรับรองรายงานการประชุม ในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๕๔/๒๕๕๙ วันอังคารที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙ วันอังคารที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๓๔

ร้อยเอก

(ทินพันธุ์ นาคะตะ)

ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักรายงานการประชุมและตัวเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม